

ॐ नमो भगवते वासुदेवाय ॥
 श्रीगणेशाय नमः ॥
 श्रीकृष्णाय नमः ॥
 श्रीरामाय नमः ॥

[illegible]

༄༅། །འབྲུག་བརྒྱུད་འཛིན་གྱི་རྒྱལ་མཆོག་བཞི་པ་
མི་དབང་འཛིགས་མེད་སེངྒེ་དབང་ཕུག་མཆོག་གི་
ཉོགས་བཟོན་བཀུགས་སོ།

དཔལ་འབྲུག་ཞིབ་འཇུག་ལྷེ་བ།

The Centre for Bhutan Studies

༡། །འབྲུག་རྒྱལ་བཞི་པ་ མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་
ཆེ་དཔལ་འཛིགས་མེད་སང་གི་དབང་ཕྱུག་མཆོག་
གིས་མཛད་རྣམ་དེབ་ཐེར་ཆེན་མོ་
བཞུགས་སོ།།

དཔལ་འབྲུག་ཞིབ་འཇུག་ལྟེ་བ།
འབྲུག་ ཐིམ་ཕུག།

པར་ཐངས་དང་པ་ ཟ࿳་ལོ་༢༠༡༠ ལུ།

པར་དབང་། © ༢༠༡༠ དཔལ་འབྲུག་ཞིབ་འཇུག་ལྟེ་བ།

དཔེ་དེབ་འདི་གི་པར་དབང་ཆིལ་པོ་ དཔལ་འབྲུག་ཞིབ་འཇུག་ལྟེ་བའི་ཡིག་
ཚང་ལུ་ཡོད་པ་ལས་ ཡིག་ཚང་འདི་ཉིད་ལས་ ཡིག་ཐོག་གི་གནང་བ་མེད་པར་
བསྐྱར་བསྐྱན་དང་ ཆ་ཤས་ཀྱི་དཔེ་བུལ་སོགས་ག་གིས་ཡང་འབད་མི་ཆོག།

དཔེ་སྐྱོན། དཔལ་འབྲུག་ཞིབ་འཇུག་ལྟེ་བ།

འགྲེམ་སྒྲིམ་ཨང་༡༡༡༡ ཐིམ་ཕུག།

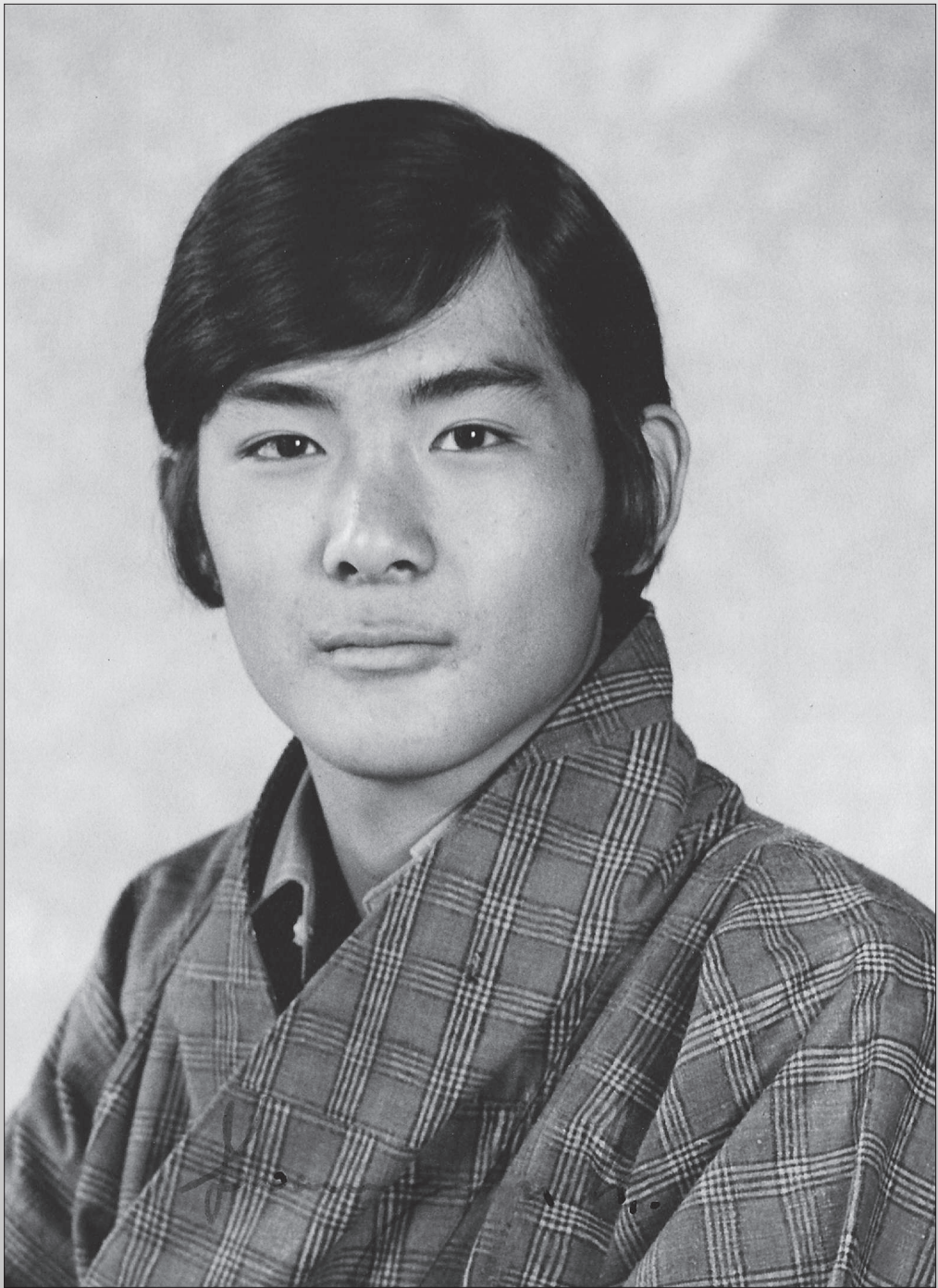
བརྒྱད་འཕྲིན་ཨང་༩༧༥-༢-༣༢༡༠༠༥/༣༢༡༡༡༡

པར་འཕྲིན་ཨང་༩༧༥-༢-༣༢༡༠༠༡

སློག་རིག་ཡོངས་འབྲེལ་ཁ་བྱང་ cbs@duknet.bt

<http://www.bhutanstudies.org.bt>

ISBN: 978-99936-14-57-9

མི་དབང་འབྲུག་རྒྱལ་བཞི་པ་འཛིགས་མེད་སེངྒེ་དབང་ཕུག་མཆོག།

དཀར་ཆག

ཨང་།

ཅུ་དོན་ཁ་གསལ།

ཤོག་གྲངས།

ཚུན་བརྗོད་.....	xi
༡. མཆོད་པར་བརྗོད་པ་.....	༡
༢. མེ་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེ་དཔལ་འཛིན་མེད་སང་གི་དབང་ ལྷག་མཆོག་གིས་མཛད་རྣམ་དེབ་ཐེར་ཆེན་མོའི་ལཱ་རྩ་དོན་འཛིན་.....	༢

ལེབ་དང་པ།

༡. མེ་དབང་མཆོག་སྐྱེ་འབྱུངས་ཚུལ་དང་རྒྱལ་སྤྱི་ཁར་མ་ཐེབས་པའི་ གོང་གི་མཛད་རྣམ་བཤད་པ་.....	༥
༡. ཡབ་ཡུམ་གཉིས་ཀྱི་རིམ་བརྒྱུད་ཀྱི་འབྱུངས་བཤད་པ་.....	༥
༢. ཡབ་ཡུམ་བཟ་གིས་མངའ་གསོལ་བ་.....	༧
༣. རྩ་དང་ཐུགས་ལྷན་གིས་བྲུབ་ཚུལ་དང་རྒྱལ་སྤྱི་ཁར་མ་ཐེབས་པ་སྐྱེ་འབྱུངས་ཚུལ་.....	༡༣
༤. རྒྱལ་སྤྱི་ཁར་མཆོག་སྐྱེ་འབྱུངས་པའི་སྐོར་.....	༢༥

ལེབ་གཉིས་པ།

༡. ཆོས་རྒྱུ་འབྲུག་པའི་གོ་གནས་རིམ་པར་བཞེས་པ་དང་གསེར་ཁྲིར་མངའ་ གསོལ་མ་ཞུ་བའི་གོང་གི་མཛད་རྣམ་བཤད་པ་.....	༣༧
༡. སྐྱེ་འབྱུངས་མཐའ་ཕྱིན་ཏེ་གཞུང་གི་ལྷག་འགན་ འཆར་གཞི་ལས་འབྱུངས་ ལས་འགོ་བཙུག་ཏེ་ སྤྱི་འཆར་གྱི་ཉམས་ཐུང་བཞེས་ཚུལ་.....	༤༠
༢. ཁོང་གསེར་དཔོན་སྐོབ་ཀྱི་གོ་གནས་ཁར་ཁྲི་མངའ་གསོལ་ཞུ་བ་.....	༤༣
༣. ཡབ་རྒྱུ་དམ་པ་སྐྱེ་ཆོས་མ་ཐེན་པར་དགོངས་པ་ཆོས་དབྱིངས་སུ་གཤེན་པ་.....	༥༤

དཔལ་འབྱུག་ནི་འཕྲུག་ལྟེ་བ།

ལེབ་གསུམ་པ།

༡. རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་སྲིད་བྱུས་ལམ་སྲོལ་ལེ་ཐུག་མ་གནང་པའི་གོང་ལུ་
གཞུང་གི་ཆབ་སྲིད་གནས་སྐབས་ག་དེ་སྡེ་སྲིད་ཅི་གའི་སྐོར་..... ༤༩
༡. དབུས་གཞུང་ཉེ་བའི་འོག་ལུ་ཞི་བའི་ལས་ཁུངས་དང་བླ་པོ་དམག་
སྡེའི་ལས་ཁུངས་སོ་ཐུག་ཡེ་ཆུས་བཏང་ཚུལ་..... ༧༠
༢. མི་སྡེའི་ཞབས་ཏྱིག་གི་རིམ་པ་ག་དེ་སྡེ་སྲིད་ཅི་གའི་སྐོར་..... ༧༢
༣. རྒྱལ་བཞུན་འཛོན་པའི་ལུང་ཏྱི་ཀྱི་བཞུན་པ་ག་དེ་སྡེ་སྲིད་
ཡོད་པ་ཨིན་ན་གི་སྐོར་..... ༧༥
༤. རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་དཔལ་འབྱོར་གནས་སྐབས་དང་ དེ་སྐབས་རྒྱ་བོད་རྒྱལ་
ཁབ་ཚུ་དང་གཅིག་ཁར་འབྲེལ་བ་འཐབ་ཚུལ་སྐོར་..... ༧༩

ལེབ་བཞི་པ།

༡. མི་དབང་མཚོག་གསེར་ཁྱིམ་ཐེབས་མ་ཐག་ཏུ་ མི་འདོད་པའི་
རྒྱུ་རྩ་གྱི་གདོང་ལེན་མཛད་ཚུལ་..... ༩༥
༡. མ་རྒྱས་ལས་ཚུར་བྱོན་པ་དེ་རྒྱུ་རྩ་ཚུལ་..... ༩༦
༢. ལྷན་པས་བཅོལ་བའི་དཀའ་ངལ་ཚུ་རིམ་པ་བཞིན་བསལ་བ་..... ༩༧

ལེབ་ལྔ་པ།

༡. རྒྱལ་བཞུན་ཁབ་ཏུ་བཞེས་ཏེ་རྒྱལ་ཁྲིམ་རིམ་པ་བཞིན་སྐྱབས་སྐྱོམས་ཚུལ་..... ༩༩
༡. རྒྱལ་བཞུན་བཞི་པོ་ཁབ་ཏུ་བཞེས་ཚུལ་..... ༩༩
༢. རྒྱལ་ཁྲིམ་རིམ་པར་སྐྱབས་སྐྱོམས་ཚུལ་..... ༩༩
༣. རྒྱལ་བཞུན་བྱ་གཉིས་མངའ་གསོལ་ཁུ་བ་..... ༩༩

ལེབ་དྲུག་པ།

༡. གསེར་ཁྱིམ་མངའ་གསོལ་ཁུ་བའི་མཛད་པ་..... ༡༠༥
༡. ཐོག་མའི་རྟེན་འབྲེལ་རིམ་གཉིས་མཛད་པའི་སྐོར་..... ༡༠༦

༢. བར་གྱི་རྟེན་འབྲེལ་ཕོ་བྲང་བདེ་ཆེན་ཆོས་གླིང་ལུ་སྤྱོད་
དོན་གྱི་མངའ་གསོལ་མཛད་པ་..... ༡༠༩
༣. མཐའ་མའི་རྟེན་འབྲེལ་བཀྲ་ཤིས་ཆོས་རྫོང་གི་གསེར་གླི་ཁང་བཟང་
ནང་སྤེམ་མེ་མང་གིས་ཁྲི་དར་ཕྱུལ་རྟེ་མངའ་གསོལ་ཞུ་བ་..... ༡༡༥
༤. ཅང་གླིང་མའི་བང་ནང་ ཁྲི་སྟོན་གྱི་དགའ་སྟོན་བརྩེ་སྤྲང་ཞུ་ཚུལ་..... ༡༢༣

ལེའུ་བདུན་པ།

༡. ཆབ་སྲིད་གནས་སྐབས་ལེགས་བཅོས་བཏང་ཚུལ་..... ༡༢༥
༡. གཞུང་སྐྱོང་ལམ་སྲོལ་ལུ་བསྐྱར་བཅོས་བཏང་ཚུལ་..... ༡༢༦
༢. ཕྱི་འཁྲུག་རྒྱུན་སྲུང་གི་གནས་སྐབས་ལེ་འུ་བཅོས་བཏང་ཚུལ་..... ༡༣༥
༣. རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་འོང་འབབ་ཡར་སེང་དང་ མ་དངུལ་འཕོར་ཆེན་
འཛུལ་ཐོག་ལས་གོང་འཕེལ་གྱི་ཕྱག་ལུ་རྒྱ་བསྐྱེད་མཛད་ཚུལ་..... ༡༤༢
༤. སྤྲང་བསྐྱེད་ཕྱེད་ཆག་མཛད་ཚུལ་..... ༡༤༧
༥. དཔྱ་ཁལ་བསྐྱར་བཅོས་མཛད་ཚུལ་..... ༡༤༩
༦. རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ཁྲིམས་སྤྱོད་གོང་འཕེལ་བཏང་ཐོག་ལས་བྲང་བདེན་
སྤྱོད་མས་ཀྱི་ལམ་སྲོལ་གོང་འཕེལ་བཏང་བ་..... ༡༧༡
༧. རང་བཞིན་གནས་སྐབས་སྤྲང་སྐྱོབ་མཛད་ཚུལ་..... ༡༧༦

ལེའུ་བརྒྱད་པ།

༡. འཛམ་གླིང་རྒྱལ་ཁབ་གཞན་དང་མཐུན་ལམ་གོང་འཕེལ་བཏང་ཚུལ་..... ༡༩༡
༡. རྒྱ་འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་གཉིས་ཀྱི་མཐུན་ལམ་གོང་འཕེལ་གྱི་མཛད་པ་..... ༡༩༢
༢. རྒྱ་ཨ་ཤི་ཡ་ལུང་ཕྱོགས་མཐུན་འབྲེལ་ཆོགས་པ་དང་གཅིག་ཁར་
མཐུན་ལམ་བྱུང་ཚུལ་..... ༢༠༥
༣. འཛམ་གླིང་གྱི་ཆོགས་དང་འབྲེལ་བའི་མཐུན་ལམ་..... ༢༡༠
༤. འཛམ་གླིང་གཞན་གྱི་སྤྱི་ཚོམ་འབྲས་མའི་གྲུལ་ཁར་འཛུལ་བའི་མཐུན་
འབྲེལ་སྤྱོད་ཐོག་ལས་མཐུན་ལམ་རྒྱ་བསྐྱེད་ཀྱི་མཛད་པ་..... ༢༢༦

དཔལ་འབྱུག་ཞིབ་འཇུག་ལྟེ་བ།

ལེབ་ཕྱེ་དག་པ།

༡. ཡར་རྒྱས་གོང་འཕེལ་གྱི་དོན་ལུ་ཐབས་ཤེས་སྣ་ཚོར་སྟོན་ཚུལ་..... ༢༣༣
༡. རྩོང་ཁག་དང་ཆེད་འོག་རང་སྤྱོད་ཐོག་ལས་ མི་མང་གི་ཞབས་རྟོག་ཆེད་
འོག་རང་སར་སྤྱོད་པའི་ཐབས་ཤེས་སྣ་ཚོན་ཚུལ་..... ༢༣༥
༢. དབུས་གཞུང་ལྟེ་བའི་ཁོངས་ལས་གཙོ་འཛིན་གནས་སོར་བཏང་ཐོག་
གི་ཐབས་ཤེས་འཚོལ་བ་..... ༢༤༠
༣. གཞུང་གི་ལས་སྡེ་ལེ་གཅིག་ རང་དབང་ལས་འཛིན་ལུ་བསྐྱར་ཐོག་
གཞུང་གི་ལས་སྡེ་གལ་ལས་སྡེ་ཚན་ལེ་གཅིག་སྐྱེ་སྤྱོད་ཐོག་ལས་
གཞུང་དང་སྐྱེ་སྤྱོད་གཉིས་ཆ་རང་ཡར་རྒྱས་བཏང་ཚུལ་..... ༢༤༩
༤. མི་སྡེ་བཅའ་མར་གཏོགས་ཐོག་ལས་ཡར་རྒྱས་གོང་འཕེལ་གཏང་
པའི་ཐབས་ལམ་འཚོལ་བ་..... ༢༥༥

ལེབ་བཅུ་པ།

༡. རྒྱལ་ཁབ་གྱི་དཔལ་འབྱོར་གོང་འཕེལ་བཏང་ཚུལ་..... ༢༦༥
༡. མོག་གྲགས་གྱི་འཕུལ་ཁང་གསར་བཙུགས་ཐོག་ལས་འོང་འབབ་
ཡར་སེང་གནང་བའི་མཛེད་པ་..... ༢༦༦
༢. རྣམ་ཚུལ་དང་སོ་ནམ་འཛོན་སྤྱོད་ལུ་བསྟེན་པའི་འཕུལ་ཁང་དང་ས་
གཏེར་བཏོན་ཏེ་བྱིར་ཚོང་འཐབ་པའི་མཛེད་པ་..... ༢༧༥
༣. ཚོང་ལམ་གསར་འཚོལ་དང་བཞུ་བཤལ་ལས་རིམ་རྒྱ་བསྐྱེད་འབད་བའི་
ཐོག་ལས་གཞུང་སྐྱེ་སྤྱོད་གཉིས་ཆ་རའི་དཔལ་འབྱོར་ཡར་སེང་..... ༢༨༥
༤. བསྐྱེད་འགུལ་ཐོགས་མེད་གནང་སྟེ་དཔལ་འབྱོར་གོང་འཕེལ་..... ༢༨༩
༥. མི་སྡེའི་ཞབས་རྟོག་སེང་ཐོག་ལས་ཞབས་རྟོག་གི་ཁལ་གསར་ལུ་
བརྟེན་པའི་འོང་འབབ་ཡར་སེང་གནང་བ་..... ༢༩༧

ལེབ་བཅུ་ག་པ།

༡. རྒྱལ་ཁབ་གྱི་རང་བཅོན་སྤྱང་བའི་མཛེད་རིམ་..... ༣༠༡
༡. དག་པོ་དམག་སྡེ་སྤྱོད་སྤྱོད་བཅོ་ཐོག་ལས་ སྤྱང་སྤྱོད་མཛེད་ཚུལ་..... ༣༠༣

༢.	ཕྱི་དཀར་ནག་གཉིས་དང་གཅིག་ཁར་ས་མཆམས་གཏན་འཁེལ་ བཟོ་ཐོག་ལས་རང་བཅན་སྤང་ཚུལ་.....	༣༠༩
༣.	མི་དབང་ལྷུ་ལ་ས་དང་བོ་དོའི་གནོད་པ་ལས་སྦྱོབས་ཏེ་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ རང་བཅན་སྤང་ཚུལ་.....	༣༡༣
༤.	རྩོམ་ཆམས་པའི་ངོ་ཚྭ་ཀྱི་གདོང་ལེན་མཛད་པ་.....	༣༢༡
༥.	ཕྱི་གཞུང་དང་གཅིག་ཁར་ཆེངས་ཡིག་བསྐྱར་གསོ་མཛད་ཐོག་ ལས་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་རང་བཅན་སྤང་ཚུལ་.....	༣༣༠
༦.	རྒྱལ་ཁབ་ནང་དམངས་གཙོའི་སྲིད་གཞུང་བཙུགས་ཏེ་རྒྱལ་སྲིད་ བཀའ་ཐབས་བཟོ་གནང་བ་.....	༣༣༥
༧.	རང་ལྷན་ལམ་སྲོལ་དང་ ཆོས་དང་རིག་གཞུང་ཉམས་མ་བཙུག་པ་ལ་སོཌ་ པ་ཐབས་ཤེས་སྣ་ཚོར་ཐོག་ལས་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་རང་བཅན་སྤང་བ་.....	༣༤༥

ལེན་བཙུག་གཉིས་པ།

༡.	མི་སྡེའི་གནས་སྤངས་ལེགས་བཅས་དང་རྒྱལ་ཡོངས་དགའ་ཆེད་ དཔལ་འཛོམས་ཀྱི་སྲིད་བྱུས་བཙུགས་ཚུལ་.....	༣༥༡
༡.	མི་མང་གི་གནས་སྤངས་ལེགས་བཅས་ཀྱི་དོན་ལས་ འཕྲོད་བཞེན་ ཞབས་ཏྲིག་རྒྱ་བསྐྱེད་ཀྱི་ལས་རིམ་བཙུགས་པའི་མཛད་པ་.....	༣༥༢
༢.	ཁྲིང་གསེབ་ཁར་གཙང་སྤྱོད་ལེན་པའི་འབྲུང་རྒྱ་དང་སྒྲིག་མའི་ མཐུན་ཆེན་སྤེལ་བའི་མཛད་པ་.....	༣༥༦
༣.	རྫོང་ཁག་ཉི་ཤུའི་ནང་མི་སྡེའི་ཞབས་ཏྲིག་གི་རྒྱུ་བཙུགས་པ་.....	༣༦༡
༤.	རྒྱལ་ཡོངས་དགའ་ཆེད་དཔལ་འཛོམས་ཀྱི་སྲིད་བྱུས་བཙུགས་ཏེ་ འབྲུག་མི་རི་རི་བཞེན་བདེ་ཆེད་དང་སྤྱོད་པའི་ཐབས་ལམ་བཏོན་ཚུལ་.....	༣༦༧

ལེན་བཙུག་བསྐྱེད་པ།

༡.	རྒྱལ་བཞུན་གོང་དུ་སྤེལ་བའི་མཛད་པ་.....	༣༧༥
༡.	གཞུང་གྲ་ཆར་གིས་དབུ་གཙོས་པའི་ཆོས་སྡེ་ཡར་རྒྱས་གོང་འཕེལ་ ཀྱི་དོན་ལུ་གྲ་ ཆར་སྤྱོད་ཚོར་བཙུན་པའི་ལོ་རྒྱུས་.....	༣༧༦

དཔལ་འབྲུག་ཞིབ་འཇུག་ལྟེ་བ།

༢. དཔལ་འབྲུག་པའི་གདན་ས་ཇོང་གཞི་ཚུ་ཉམས་གསོ་བྱ་ཚུལ་..... ༣༥༠
༣. དགོ་འདུན་གྱི་ཕྱེ་གསར་དུ་བཅུགས་པ་དང་ རྒྱ་བསྐྱེད་མཛད་དེ་
བསྐྱན་པ་བསྐྱངས་ཚུལ་..... ༣༥༡
༤. བཤད་སྒྲུབ་གྱི་ཕྱེ་གསར་དུ་བཅུན་ཏེ་ལུང་རྟོན་གྱི་བསྐྱན་པ་སྤེལ་ཚུལ་..... ༣༥༥
༥. རྒྱལ་བའི་སྐུ་གསུང་བྲགས་རྟེན་གསར་དུ་བཞེངས་པ་དང་ཉམས་པ་
གསོ་བའི་མཛད་པ་..... ༣༥༩

ལེའུ་བཅུ་བཞི་པ།

༡. རྒྱལ་སྤྱི་འཛིན་མེད་གོ་སར་རྣམ་རྒྱལ་དབང་ལྷན་མཆོག་འབྲུག་
བརྒྱུད་འཛིན་གྱི་རྒྱལ་རབས་ལྔ་པའི་གསེར་གླི་ཁར་མངའ་གསོལ་ཚུལ་..... ༣༩༣
༡. རྒྱལ་སྤྱི་མི་དབང་འཛིན་མེད་གོ་སར་རྣམ་རྒྱལ་དབང་ལྷན་མཆོག་
བརྒྱུད་འཛིན་ལྔ་པའི་གསེར་གླིང་བཀོད་དེ་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་
གསེར་གླིང་ལས་དགོངས་བྱ་གནང་ནི་ཨིན་པའི་གྲོས་མཛད་ཚུལ་..... ༣༩༥
༢. སྤྱི་ལོ་༢༠༠༥ གྱི་གོང་ལས་རྒྱལ་སྤྱི་ལྷན་འགན་རྒྱལ་སྤྱི་ལུ་
ཅེས་སྤྱོད་གནང་ཚུལ་..... ༣༩༧
༣. མི་དབང་རྒྱལ་སྤྱི་མཆོག་རྒྱལ་རབས་ལྔ་པའི་གསེར་གླིང་ཕེབས་པ་དང་
སྤྱན་གྲུ་སྤྱོད་པ་གསུམ་ན་བསྐྱེད་ཚུལ་..... ༤༠༦

མཇུག་ཅིང་།

༡. མཇུག་ཅིང་..... ༤༡༥
༡. བྱངས་གཏུགས་ཡིག་ཆའི་རིགས་..... ༤༡༦
༢. དག་ཐོག་ངེ་གཏུགས་འབད་སའི་མཁས་པ་རྣམས་ཚུ་གི་
མཚན་ཐོ་གཤམ་གསལ་..... ༤༡༧

སྒྲིལ་བཞེད།

༡། །རྣམ་དག་ཚོགས་གཉིས་ཚུ་གཏེར་གཙང་མའི་དབུས། །
ལེགས་པར་འཕྲིས་པའི་སྒྲིལ་མྱེད་ས་ཚོས་ཀྱི་རྒྱལ། །
རབས་མཛེས་དགའ་སྦྱིད་དཔལ་འཛོམས་དཔལ་འབར་བའི། །
མངའ་བདག་འཛིགས་མེད་སེང་གེར་དད་ལྷག་བརྟེན།།

ཞེས་མཆོད་པར་བཞེད་པས་མདུན་བསུས་ཏེ་གཏེར་སྒྲིལ་པོ་ལྟེན་ཡ་གྲུལ་
བཞི་པ་པད་མ་སྒྲིང་པའི་གདུང་ལས་བྱོན་པའི་ ས་སྒྲིང་མེ་ཡི་དབང་པོ་ འབྲུག་མི་ཡོངས་
ཀྱི་གཙུག་ནོར། ཅིན་ཅན་པ་མ་ལས་རྣམ་པའི་ སྦྱིད་སྦྱུག་གི་གོང་མ་ མེ་རྩེ་འཛིགས་
མེད་རྣམ་རྒྱལ་ལས་དབྱ་གཙོས་ དབང་ལྷག་བརྒྱད་འཛོན་ཡབ་སྲས་རིམ་པར་བྱོན་མི་ཚུ་
གིས་ འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་བདེ་སྦྱིད་ཀྱི་ཕན་ཐབས་ལུ་ མཐའ་ཡས་པའི་མཛོད་རྣམ་ཚུ་
རྩེས་སུ་བྲན་པའི་དོན་ལས་ མེ་དབང་ཡབ་མེས་རིམ་བྱོན་ཚུ་གིས་འབྲུངས་རབས་རྟོགས་
བཞེད་བརྩམས་ཡོད་པ་བཞིན་ རྒྱལ་མཆོག་བཞི་པ་ དཔལ་འཛིགས་མེད་སེང་གེར་དབང་
ལྷག་མཆོག་གིས་མི་ལོ་༣༥འི་རིང་ལུ་ རྒྱལ་ཁབ་ཚོས་བཞིན་བསྐྱངས་ཏེ་ མྱེད་ས་འདིའི་
འབངས་ཀྱི་རེ་འདོད་ལས་རྣམ་པའི་ བསམ་དོན་གྲུབ་གནང་པའི་བཀྲིན་རྩེས་བྲན་གྱི་དོན་
ལུ་ དཔལ་འབྲུག་ཞིབ་འཇུག་ཞེ་བའི་ཡིག་ཚང་གི་ མེ་དབང་འབྲུག་རྒྱལ་བཞི་པའི་རྟོགས་
བཞེད་ ཞིབ་འཚོལ་དང་དེབ་བསྐྱིགས་གསར་བརྩམས་ལུ་ཡོད་པ་ཨིན།

དཔལ་འབྲུག་ཞིབ་འཇུག་ཞེ་བའི་ཡིག་ཚང་གི་ཁ་ཐུག་ལས་ དེ་སྤེལ་གསལ་བཞེད་
གསར་དུ་བརྩམས་དགོ་པའི་དམིགས་ལུ་ཡང་། གོང་ས་འཛིགས་མེད་རྣམ་རྒྱལ་དང་
ཚོས་རྒྱལ་རིམ་བྱོན་ཚུ་གིས་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་མཐའ་དོན་ཁོ་ན་ལུ་དམིགས་ཏེ་ རྒྱལ་སྤིང་
ཚོས་བཞིན་བསྐྱངས་ཡོད་པའི་རྩེས་བྲན་གྱི་དོན་ལུ་དང་ ཁྱད་པར་དུ་མེ་དབང་འབྲུག་
རྒྱལ་བཞི་པས་ ཁོ་རའི་དབང་ཆ་ཡང་གསེར་ཁྲིའི་འོག་ལས་ རིམ་པ་བཞིན་དབང་
ཆ་ཕྱིར་སྤེལ་གྱི་སྤིང་བྱས་བརྩམས་ཐོག་ལས་ རྒྱལ་ཁབ་གཞན་ཁར་མེད་པའི་དཔེ་
གསར་པ་ འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་ནང་ནམ་ཡང་བྱུང་མ་མྱོང་བའི་ ཅ་ཁྲིམས་ཅན་གྱི་དམངས་
གཙོའི་གཞུང་གཞི་བཙུགས་ཐོག་ ཚོས་སྤིང་གཉིས་ཀྱི་གཞི་རྩ་སྤྲོད་སྤྲོད་བཟོ་གནང་བའི་

དཔལ་འབྲུག་ཞིབ་འཇུག་ལྟེ་བ།

མཛད་ཕྱིན་ཚུ་ སྐལ་པ་མ་སྟོང་གི་བར་ན་ འབྲུག་མི་ཚུ་གི་སེམས་ཁ་ལས་མ་བརྟེན་
པར་ སྐྱེ་བྱེད་རྒྱུ་ལྟ་བུ་ལྟོགས་པའི་དོན་ལུ་དམིགས་ཏེ་ གསར་བཙུགས་འབད་ཡི།
དེ་གིས་སྡེ་ རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་རྒྱལ་རབས་སྟོབ་གཉེར་དོན་ཏུ་གཉེར་མི་ཚུ་ལུ་ སྟོན་བྱུང་ལོ་
རྒྱུས་གསལ་པོར་ཤེས་པའི་ཕན་བརྒྱབས་ཆེ་བའི་དགོས་པ་དང་། ཏུས་དབང་གིས་སྤར་གྱི་
ལོ་རྒྱུས་དང་ལམ་སྟོན་ལུ་ཉམས་སྟོང་དང་གོམས་གཤིས་ལྡན་པའི་མཁས་པ་ཀན་རབས་
ཚུ་ རིམ་བཞིན་མིང་གི་ལྷག་མར་གྱུར་དོ་ཡོད་པ་ལས་ ལོ་ངོ་དག་པ་ཅིག་གི་རྒྱབ་ལས་
ཞིབ་འཇུག་འབད་བཅིན་ རི་གཏུགས་འབད་སའི་ཡུལ་ཙམ་ཡང་མི་འོང་ནི་མས་མནོ་
བའི་ཆ་གྲང་གིས་ ད་རེས་སྤྱིང་བཙོན་བསྐྱེད་དེ་ཞིབ་འཇོལ་འབད་བའི་རྒྱ་མཚན་དེ་ཡིན།

ལྷག་པར་ཏུ་མ་འོངས་ལུ་བརྒྱད་ཚུ་གིས་སྤར་སྟོན་རང་ལུགས་ཀྱི་འབྲེ་སྒྲངས་
གསལ་ཏོག་ཏོ་ཏ་གོ་ཚུགས་པ་ལ་སོགས་པའི་ཕན་བརྒྱབས་ཙམ་གྱིས་མ་ཆད་པར་ གོང་ས་
འཛིགས་མེད་རྣམ་རྒྱལ་དང་སྐྱེ་བྱེད་ཅན་གྱི་རྒྱལ་པོ་རིམ་བྱོན་ཚུ་གིས་ མི་མང་གི་མཐའ་
དོན་ལུ་ཐབས་ཤེས་གནས་སྐབས་ག་ཅི་བཟུམ་སྟོན་ཏེ་ ད་རེས་ང་བཅས་ར་ཚུ་བདེ་ས་དང་
བཙན་ས་ལུ་སྟོང་རྒྱག་ག་གི་རྒྱ་མཚན་ཚུ་ཤེས་ཚུགས་པའི་དོན་ལུ་དམིགས་ཏེ་བཙུགས་
ཡོད་པ་ཡིན།

དཔལ་འབྲུག་ཞིབ་འཇུག་ལྟེ་བའི་གཙོ་འཛིན་འགོ་མ་ཁྱེ་ལུ་མཆོག་གིས་ གོང་
ས་འཛིགས་མེད་རྣམ་རྒྱལ་ལས་བཟུང་ མི་དབང་རིམ་བྱོན་ཚུ་གིས་རྟོགས་བརྟེན་གསར་
བཙུགས་འབད་དགོ་པའི་སྟོན་བྱེད་པ་གིས་མ་ཆད་ ཁྱིམ་འཛིན་ཁོ་ར་གིས་རྟོགས་ཁྱེད་སྟོན་
མཛད་ཐོགས་ལས་ ཡང་དག་པའི་ལམ་སྟོན་འོག་ ཨིང་ཡིག་གི་ཐོག་ལས་ཞིབ་འཇོལ་འབད་
མི་ ལྷོ་རྩ་རྩེ། ཞིབ་འཇོལ་ལས་རོགས་པ་ སངས་རྒྱས་ཕྱིན་ལས། ཕྱིན་ལས་རྒྱ་མཚོ།
ཀམ་ཆོས་འཕེལ། ལྷ་དག་དང་ སྟོག་རིག་ཐོག་དེབ་སྟོག་བཟོ་བཀོད་འབད་མི་ རྩ་རྩེ་རྒྱལ་
མཚན་ཚུ་གིས་ཡང་ རང་ཐོག་ལུ་ཕོག་པའི་ལཱ་འགན་ཅི་སྟོགས་འབད་ཡོད་པའི་གྲུབ་འབྲས་
ལུ་བརྟེན་ཏེ་ དཔེ་དེབ་ཀྱི་ལཱ་འདི་ཐར་འབྲེལ་ཅན་བྱུང་ཡི་ཟེར་སྟབས་ནི།

རྩེང་ཁའི་ནང་སྐད་བསྐྱར་དང་ཞིབ་འཇོལ་གྱི་ལཱ་འགན་ཡང་ རྩེང་བཟེས་དམ་
ཆོས་རྒྱན་གྲུབ་ལུ་སྟོན་ཅི། ཁོ་གིས་ཡང་དཀའ་ཆོགས་ལུ་འཛུགས་བཟུང་པར་འབད་
བཙོན་སྟོན་བསྐྱེད་དེ་ཕྱག་ལཱ་གནང་མི་དེ་ལུ་ དཔལ་འབྲུག་ཞིབ་འཇུག་ལྟེ་བའི་ཁ་བྱུག་
ལས་ཉིང་དཀྱིལ་ལས་དག་འཛོར་ཡོད།

མི་དབང་འབྲུག་རྒྱལ་བཞི་པ་ འཛིགས་མེད་མེད་གེ་དབང་ཕྱག་མཆོག་གི་ཉིགས་
 བརྗོད་ཞིབ་འཛོལ་ཁྲུངས་གཏུགས་ཡིག་ཆ་ཡང་། རྒྱལ་ཡོངས་ཆོགས་འདུའི་
 མོས་ཆོད་རིགས། ཀུན་གསལ་བསྟུ་བསྟེན་གས་ཀྱི་རིགས། རྫོན་ཆེན་གྱིས་ལོ་འཁོར་ལྷན་
 ལུའི་རིགས། རྒྱལ་རབས་གསལ་བའི་སྟོན་མེ། རྒྱལ་རབས་ཟིན་བྲིས་ངོ་མཆར་རྒྱ་མཚོ།
 ལོ་ལྷ་པའི་འཆར་གཞིའི་ཡིག་ཆ་ཡོངས་ལྗོན་གས། རྫོན་པེ་རི་ཀྱི་གཞུང་དང་མངའ་
 ཞབས་ཚུ་ཡིག་ཐོག་འབྲེལ་བ་གནང་པའི་བཀའ་ཤོག་དུ་མ། ཁྱི་མངའ་གསོལ་ཟིན་བྲིས་
 དེབ་ཚུ་དང་ འདི་བཟུམ་སྟེ་རི་གཏུགས་འབད་སའི་ཡུལ་ཡང་ ཨ་ཁྱས་དག་མེད་ཅེ་པ།
 ཨ་ཁྱད་ཀུན་དགའ། སྤྱི་དཔོན་དབང་འདུས། འགོས་སྟུ་ཁྱ་དཀར་པོ། འགོས་ཐང་
 རྩ་དུར། ཆོས་འདས་འགོས་ཀམ་དགེ་ལེགས། འགོས་ཀུན་བཟང་ཕྱན་ལས། འགོས་
 ཀུན་བཟང་བཏང་སྟེ། འགོས་ རྒྱལ་རིག་འཛོན། ཆོས་འདས་འགོས་རྒྱལ་གསང་
 རྟགས། འགོས་རྩ་དར་ལ། འགོས་པད་མ་དབང་ཕྱག། འགོས་སངས་རྒྱས་དབང་ཕྱག།
 འགོས་བཀྲིས་ཕུན་ཆོགས། འགོས་ཚུལ་ཁྲིམས་རྣམ་དག། འགོས་ཆེ་རིང་དབང་དག།
 རྫོང་དཔོན་སྟོད་པ་དོ་རྟེ། གང་ག་རྩུང་ཏ་མང་། རྟེན་པོ་ཕུན་ཆོགས། འགོས་ཕུར་པ་དོ་རྟེ།
 འགོས་བྲི་ཨེན་ཏ་ཀ་ལ། གཟིམ་དཔོན་འགོས་སངས་རྒྱས་བཞུན་འཛོན། འགོས་ཤིང་
 མཁར་ཁྲ་མ་ ལ་སོགས་པའི་མཁས་པ་ཀན་རབས་ཚུ་གིས་ ངལ་བ་མེད་པར་བྲིས་ལན་
 དོགས་སེལ་དྲངས་གསལ་མཛད་མེ་ལུ་ཉིང་དྲངས་མའི་དཀྱིལ་ལས་དགའ་ཆོར་ཡོ།

མི་དབང་འབྲུག་རྒྱལ་བཞི་པ་ དཔལ་འཛིགས་མེད་མེད་གེ་དབང་ཕྱག་མཆོག་
 གི་ཉིགས་བརྗོད་པར་སྟུན་ཀྱི་དོན་ལུ་ མ་དདུལ་ཡང་འབྲུག་གཞུང་གི་ཁ་ཐུག་ལས་གནང་
 མ་དེ་གིས་ རྒྱལ་རབས་སྟོབ་གཉེར་ལུ་དང་འདོད་ཡོད་མེ་ཚུ་ལུ་ རྫོན་བྱང་ལོ་རྒྱུས་དང་
 རྩར་སྟོལ་ལམ་ལུགས་ཚུ་ཤེས་པའི་ཕན་བརྒྱབ་ཀྱི་རྒྱ་མཆོ་ལུ་འབྱོར་ཚུགས་པའི་རེ་བ་དང་
 རྫོན་ལམ་ཉིང་དྲངས་མའི་དཀྱིལ་ལས་ཡོད།

དཔལ་འབྲུག་ཞིབ་འཇུག་ལྟེ་བ།

འབྲུག་ཟིམ་ཕུག།

མི་དབང་འབྲུག་རྒྱལ་བཞི་པའི་རྩོགས་བརྒྱད། མཆོད་པར་བརྒྱད་པ།

མཆོད་པར་བརྒྱད་པ།

༡། །བསྐལ་བཟང་ནམ་འཕྲོ་སྒྲོ་ཅ་ལས་ཀྱང་མཆོག་ཏུ་འཕགས་པ་ཤུ་
ཀྱའི་སྐུ། །འཆི་མེད་གོང་ནས་གཟིགས་པ་ལྷ་ཡིས་འཛམ་གླིང་སྐྱེ་འགྲོའི་
མགོན་དུ་གཤེགས། །གང་འདུལ་དེར་སྒྲོན་མཐའ་མེད་མཛད་པས་འགྲོ་ནམས་
ཐབས་ཀྱིས་འཕྲོ་མཛད་མཁན། །མཉམ་མེད་ཐུབ་པར་སྒྲོ་གསུམ་བཏུད་དོ་དགོ་
ལེགས་མཆོག་གི་དངོས་གྲུབ་སྟོན། །

སྐྱེ་འཆི་མི་མངའ་བྱ་མཆོའི་སྒྲོང་ལས་བཞུམས་པའི་སྐུ། །
གསང་ལྷགས་ཆོས་སྒྲས་འགྲོ་བ་ལྷར་བཅས་འཕྲོ་པའི་གསུང་། །
སྲིད་དང་ཞི་བའི་དཔལ་ཀྱུར་མཆོག་ལྷན་ཡེ་ཤེས་བྱགས། །
གསང་ཆེན་བཞུན་པའི་བདག་པོ་ཉིད་ལ་གྲུས་ལྷག་འཛུལ། །

ཁ་བཞི་འབྲུག་པར་བཅེ་བ་ཆེན་པོས་རྗེས་བསྐྱངས་ཏེ། །
མོན་ཡུལ་ཆོས་ལྷན་ཞིང་དུ་སྒྲོང་བའི་མགོན་གྱི་མཆོག །
གང་གི་སྐྱེ་བྱེད་བསྐལ་པའི་མཐར་ཡང་གཞལ་དཀའ་བས། །
མཐུ་ཆེན་ཟུ་མར་གྲུས་པས་བཏུད་དོ་རྗེས་སྒྲོང་མཛོད། །
དཔལ་ལྷན་འབྲུག་པའི་དོན་གྱི་བཞུན་པ་སྲིད་མཐར་རྒྱས་མཛད་མེ་ཡི་བདག །
ཁ་ཅམ་མེན་པར་གསང་ཆེན་བཞུན་དང་དེ་འཛོན་བཅས་པ་རིམ་བྱོན་གྱིས། །
འབངས་ལ་བྱམས་ཤིང་བཞུན་པ་བཀྱར་བའི་ཐབས་མཁས་ལས་ལ་རབ་བརྩོན་པའི།
མཛད་པ་རྗེས་སུ་བྱན་པའི་སྒོ་སྒྲོབས་ཆ་ཅམ་མེད་ཀྱང་མ་འོངས་དོན་དུ་འདིར་
གསལ་བྱ། །

དཔལ་འབྱུག་ཞིབ་འཇུག་ལྟེ་བ།

ཟེར་བའི་ཚོགས་སུ་བཅད་པས་མདུན་བསུས་ཏེ་ སྐབས་ཀྱི་སྒྲིང་གཞི་
དངོས་འབྱུག་གི་སྤྱི་ནོར་དམ་པ་མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེ་ དཔལ་
འཛིགས་མེད་སང་གོ་དབང་ཕྱུག་མཆོག་གིས་ མི་ལོ་༣༧ འེ་རིང་ཆབ་སྲིད་
ཚོས་བཞིན་དུ་བསྐྱེད་ས་པའི་མཛད་ཕྱིན་རྗེས་དྲན་གསལ་བཤད་ཀྱི་དེབ་ཐེར་
འདི་ནང་།

ལེབ་ཀྱི་ ༡ པ་ མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་སྐུ་འཁྲུངས་ཚུལ་
དང་རྒྱལ་སྲིད་ཁར་མ་ཐེབས་པའི་གོང་གི་མཛད་ནམ་བཤད་པ།

ལེབ་ཀྱི་ ༢ པ་ ཚོས་རྗེ་འབྱུག་པའི་གོ་གནས་རིམ་པར་བཞེས་པ་དང་
གསེར་གྱི་མངའ་གསོལ་མ་ཞུ་བའི་གོང་གི་མཛད་ནམ་བཤད་པ།

ལེབ་ཀྱི་ ༣ པ་ མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་གིས་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་
སྲིད་བྱུས་ལམ་སྲོལ་ ལེགས་བཅོས་མ་གནང་པའི་གོང་ལུ་
གཞུང་གི་ཆབ་སྲིད་གནས་སྐབས་ག་དེ་སྤྱི་ལོ་ཅི་གའི་སྐོར་
ལས་བཤད་པ།

ལེབ་ཀྱི་ ༤ པ་ མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་གསེར་གྱི་ཁར་
ཐེབས་མ་ཐག་ཏུ་ མི་འདོད་པའི་རྒྱུ་རྒྱུ་ཀྱི་གདོང་ལེན་
མཛད་ཚུལ་བཤད་པ།

ལེབ་ཀྱི་ ༥ པ་ རྒྱལ་བཅུན་ཁབ་ཏུ་བཞེས་ཏེ་ རྒྱལ་སྲས་རིམ་པ་བཞིན་སྐུ་
བརྩམས་པའི་མཛད་པ།

ལེབ་ཀྱི་ ༦ པ་ གསེར་གྱི་མངའ་གསོལ་ཞུ་བའི་མཛད་རིམ་བཤད་པ།

ལེབ་ཀྱི་ ༧ པ་ ཆབ་སྲིད་གནས་སྐབས་ལེགས་བཅོས་བཏང་ཚུལ་བཤད་པ།

མི་དབང་འབྲུག་རྒྱལ་བཞི་པའི་རྟོགས་བཞི་དང་། ལེན་ལེན་མིག་།

ལེན་ ༥ པ་ འཛམ་གླིང་རྒྱལ་ཁབ་གཞན་དང་མཐུན་ལམ་གོང་འཕེལ་
བཏང་བའི་མཛད་རིམ་བཤད་པ།

ལེན་ ༦ པ་ ཡར་རྒྱས་གོང་འཕེལ་གྱི་དོན་ལུ་ཐབས་ཤེས་སྣ་ཚོགས་སྟོན་
ཚུལ་བཤད་པ།

ལེན་ ༡༠ པ་ རྒྱལ་ཁབ་གྱི་དཔལ་འབྱོར་གོང་འཕེལ་བཏང་བའི་མཛད་
རིམ་བཤད་པ།

ལེན་ ༡༡ པ་ རྒྱལ་ཁབ་གྱི་རང་བཙན་སྲུང་བའི་མཛད་རིམ་བཤད་པ།

ལེན་ ༡༢ པ་ མི་ལྗོངས་གནས་སྤངས་ལེགས་བཅོས་དང་རྒྱལ་ཡོངས་དགའ་
སྦྱོར་དཔལ་འཛོམས་གྱི་སྲིད་བྱུས་བཅམས་ཚུལ་བཤད་པ།

ལེན་ ༡༣ པ་ རྒྱལ་བཞུན་གོང་དུ་སྤེལ་བའི་མཛད་བཟང་བསྐྱངས་ཚུལ་
བཤད་པ། །

ལེན་ ༡༤ པ་ རྒྱལ་སྐོས་འཛིགས་མེད་གེ་སར་རྣམ་རྒྱལ་དབང་མཚོག་
འབྲུག་བརྒྱད་འཛིན་གྱི་རྒྱལ་རབས་ལྷ་པའི་གསེར་ཁྲི་ཁར་བཞོད་པའི་མཛད་
རིམ་བཤད་པ་འབད་ མེད་གཞི་ལེན་བཅུ་བཞི་གི་ཐོག་ལས་གསལ་བཤད་ཞུ་
ནི་ཨིན་ནོ། །

ཕུན་ཚོགས་བདེ་སྦྱོར་ལྷན་པའི་འབྲུག་ཡུལ་འདིར། །

གནམ་བསྐྱོས་སྣ་ཡིས་མངགས་པའི་མི་དབང་མཚོག། །

འབྲུག་རྒྱལ་བཞི་པས་ཆབ་སྲིད་ཚོས་བཞིན་དུ། །

བསྐྱངས་ཚུལ་བཤད་པའི་དགའ་སྟོན་འདིར་སྦྲིས་སོ། །

མི་དབང་འབྲུག་རྒྱལ་བཞི་པའི་རྟོགས་བརྗོད། སྐུ་འཁྲུངས་ཚུལ་དང་རྒྱལ་ཁྲིམ་མ་ཐེབས་གོང་གི་མཛེད་རྣམ།

ལེབ་དང་པ།

སྐུ་འཁྲུངས་ཚུལ་དང་རྒྱལ་སྲིད་ཁར་མ་ཐེབས་གོང་གི་མཛེད་རྣམ།

༥ སྤྱི་མཐུན་བསོད་ནམས་མཐུ་ལས་ལེགས་བསྐྱེད་ཏེ། །
འབྲུག་མིའི་སྤྱབས་མགོན་མི་དབང་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ། །
རྒྱལ་ཀྲན་གཅིག་ཏུ་འདུས་པ་མིའི་སེང་གེ། །
དགེ་ལེགས་མཚན་ལྟས་དང་བཅས་འཁྲུངས་ཚུལ་བཤད། །

ཟེར་བའི་ཆོགས་སུ་བཅད་པས་མདུན་བསུས་ཏེ་ སྤང་གཞི་དངོས་ལེབ་
དང་པ་ མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་སྐུ་འཁྲུངས་ཚུལ་དང་ རྒྱལ་སྲིད་
ཁར་མ་ཐེབས་པའི་གོང་གི་མཛེད་རྣམ་སྟོར་ལས་གསལ་བཤད་ཞུ་ནི་དེ་ལྟ་ཡང་།
དང་པ་ ཡབ་ཡུམ་གཉིས་ཀྱི་རིགས་བརྒྱད་ཀྱི་ཁྲུངས་བཤད་ནི།
གཉིས་པ་ ཡབ་ཡུམ་བཟ་ཤེས་མངའ་གསོལ་བའི་ལོ་རྒྱུས་མདོར་
བསྟུས་ཏེ་བཤད་ནི།
གསུམ་པ་ ལྷ་དང་ཐུ་མས་ལུང་གིས་བྱབ་ཚུལ་དང་ རྒྱལ་སྲས་དམ་པ་
སྐུ་འཁྲུངས་ཚུལ་གྱི་སྟོར་ལས་བཤད་ནི།
བཞི་པ་ རྒྱལ་སྲས་སྐུ་ཡོན་སྤྱངས་པའི་སྟོར་ལས་གསལ་བཤད་ཞུ་ནི་ཨིན་ནོ།

ཡབ་ཡུམ་གཉིས་ཀྱི་རིགས་བརྒྱད་ཀྱི་ཁྲུངས་བཤད་པ།

དང་པ་ ཡབ་ཡུམ་གཉིས་ཀྱི་རིགས་བརྒྱད་ཀྱི་ཁྲུངས་རྒྱས་པར་
ཡབ་མེས་ཀྱི་རྟོགས་བརྗོད་སྤབས་གསལ་བཤད་ཞུ་ཡོད་པ་ལས་ འདི་ནང་རྒྱས་

དཔལ་འབྱུག་ཞིབ་འཇུག་ལྟེ་བ།

པར་སྒྲིམ་དགོཔ་མེད་རུང་། སྐབས་བབས་ཀྱི་ཆེད་དུ་མདོར་བསྡུས་ཅིག་ཞུ་བ་
ཅིན། གཉེས་རྒྱལ་བ་ལྟ་ནང་པ་སངས་རྒྱལ་རས་ཆེན་མཆོག་པོད་ལས་མར་
འབྲུག་ལུ་བྱོན་ཏེ་བཞུགས་མི་དེ་ལས་བརྒྱད་པའི་རིགས་ལས་ སྤྱི་ལོ་ ༡༧༥༠
དེ་ཅིག་ཁར་ བྱམ་ཐང་སྤང་ལུ་ཡབ་དོན་གྲུབ་བཟང་པོ་དང་ ཡུམ་པལླ་སྒྲོལ་མ་
གཉིས་ཀྱི་སྲས་ལུ་སྦྱེ་འབྲངས་མི་ གཏེར་ཆེན་པལླ་སྤང་པའི་ སྦྱེ་གསུང་བྲགས་
ཀྱི་སྲས་ མཁས་གྲུབ་ཀྱན་དགའ་དབང་པོ་དེ་གིས་ ཡབ་ཇེ་དམ་པའི་ལུང་བཞུན་
དང་འབྲིལ་ཏེ་ ཀྱར་སྒོད་ཁུ་ཅུང་དང་དྲུང་དཀར་གཉིས་ལུ་གཞིས་བཅགས་
ཏེ་བཞུགས་རྒྱལ།

དེ་ལས་མཁས་གྲུབ་ཀྱན་དགའ་དབང་པོའི་སྲས་ ཀྱན་དགའ་རྒྱལ་མཆོན་
དང་ ཀྱན་དགའ་རྒྱལ་མཆོན་གྱི་སྲས་ ཆོས་རྗེ་རྟ་འཕེལ་ རྟ་འཕེལ་གྱི་སྲས་རྒྱུང་
ཤོས་བཞུན་པའི་རྒྱལ་མཆོན། (འབྲུག་དཀར་པོ་ནང་ ཆོས་རྗེ་རྟ་འཕེལ་གྱི་སྲས་
བཞུན་པའི་ཉི་མ། དེའི་སྲས་ཆོས་རྗེ་པལླ་ཟེར་བཀོད་དེ་ བཞུན་པའི་རྒྱལ་མཆོན་
གསལ་ནི་མིན་འདུག) བཞུན་པའི་རྒྱལ་མཆོན་གྱི་སྲས་ བཞུན་པའི་ཉི་མ།
བཞུན་པའི་ཉི་མའི་སྲས་ཆོས་རྗེ་པལླ་གིས་གསང་ཡུམ་ཨ་ཞེ་དགེ་ལེགས་དབང་
འཛོམས་བཞུན་པའི་ སྲས་སྒྲོམ་ཤོས་པུ་ལ་དང་ རྒྱུང་ཤོས་པུ་ལ་མགོན་པོ་
དབང་རྒྱལ་ཟེར་གཉིས་ཡོད་པའི་གལ་ལས་ རྒྱལ་རབས་གསལ་བའི་སྒྲོན་མེ་
ནང་ མགོན་པོ་དབང་རྒྱལ་གྱིས་ ལྷམ་དང་པ་ཤར་སྤང་ལས་སྤང་ལྟེང་
སྤུལ་སྦྱེ་བྲགས་ལས་ནམ་རྒྱལ་གྱི་སྤང་མོ་ ལྷ་སྒྲོན་བཞུན་ཟེར་གསལ་རུང་། སྤང་
ལྟེང་སྤུལ་སྦྱེ་རིམ་བྱོན་གྱི་གལ་ལུ་ བྲགས་ལས་ནམ་རྒྱལ་ཟེར་མི་མེད་པ་ལས་
དུས་ཆོགས་ལུ་བཞུན་པའི་སྐབས་ སྦྱེ་ཕྱེང་ལུ་པ་ཨོ་རྒྱན་དགེ་ལེགས་ནམ་རྒྱལ་

མི་དབང་འབྲུག་རྒྱལ་བཞི་པའི་རྟོགས་བརྗོད། སྐུ་འཁྲུངས་ཚུལ་དང་རྒྱལ་ཁྲིའམ་མེབས་གོང་གི་མཛད་རྣམས།

མེན་ནམ་ཟེར་མཉེས་མས། ག་དེ་སྤེ་ཨིན་རྒྱུ་ ལུ་དང་པ་ལྷ་སྤྱོན་སྤྱོ་ཆོས་
མ་ཟེན་པ་ལས་ ཀྱང་སྤྱོད་བྱང་ས་ལས་བསོད་ནམས་སྤྱོལ་མ་ཟེར་མི་དེ་ ལུ་
གཉིས་པ་སྤེ་བཞེན་ལྷག།

ལུ་གཉིས་པ་ བསོད་ནམས་སྤྱོལ་མ་ལས་ སྤུས་སྤོས་དང་པ་དྲུང་
དཀར་རྒྱལ་མཚན། གཉིས་པ་འཛིགས་མེད་རྣམ་རྒྱལ། གསུམ་པ་རྩོ་རྩོ།
བཞི་པ་སྤུས་མོ་ཆོ་རིང་སྤྱོལ་མ་འཁྲུངས་ལྷག། སྤྱི་ལོ་ ༡༥༢༥ རབ་བྱུང་ ༡༧
གོང་མོ་བྱ་ལོར་སྤྱི་འཁྲུངས་མི་ གོང་ས་འཛིགས་མེད་རྣམ་རྒྱལ་གྱིས་ བུ་
ཐང་ཆོས་འཁོར་གཏམ་ཞིང་ལས་ དཔོན་སྤོབ་ཨོ་རྒྱལ་ཕུན་མོངས་ཀྱི་སྤུས་
མོ་ ཨ་ཞེ་པ་སྤྱོ་ཆོས་སྤྱོད་ལུ་འབད་བཞེས་ཏེ་ རང་ལྷགས་འདས་ལོ་ ༡༥༡༡
སྤྱི་ལོ་ ༡༥༦༢ རྒྱ་བྱི་ལོ་ལྷ་གོང་ས་ཨོ་རྒྱལ་དབང་ཕྱུག་མཚོག་སྤྱི་འཁྲུངས་ལྷག།
དེ་གི་སྤུས་འབྲུག་རྒྱལ་གཉིས་པ་མི་དབང་འཛིགས་མེད་དབང་ཕྱུག་དང་
འཛིགས་མེད་དབང་ཕྱུག་གི་སྤུས་འབྲུག་རྒྱལ་གསུམ་པ་ མི་དབང་འཛིགས་
མེད་རྩོ་རྩོ་དབང་ཕྱུག་མཚོག་ཡབ་རྒྱུད་ཀྱི་གདུང་རིགས་དང་ ཆོས་རྩོ་ལྷ་
དང་འབྲས་རྩོངས་རྒྱལ་རིགས་ལས་བརྒྱུད་པའི་མ་བརྒྱུད་རྒྱལ་ལུ་མི་དབང་
ཨ་ཞེ་སྤུས་བཟང་ཆོས་སྤྱོན་དབང་ཕྱུག་གཉིས་ལས་སྤྱི་འཁྲུངས་ལྷག།

ཡུམ་མི་དབང་ཨ་ཞེ་སྤུས་བཟང་ཆོས་སྤྱོན་དབང་ཕྱུག་མཚོག་གི་རིགས་
རྒྱུས་སྤོར་ལས་དུམ་ག་ཅིག་ཁ་གསལ་ཏེ་བཤད་པ་ཅིན། ཡབ་རྒྱ་རྩོ་བསོད་
ནམས་སྤོབས་རྒྱལ་ཟེར་ལྷ་མི་དེ་ མི་དབང་འབྲུག་རྒྱལ་དང་པ་གོང་ས་ཨོ་རྒྱལ་
དབང་ཕྱུག་མཚོག་གི་ རང་སྤོབ་གལ་ལས་གོང་གཟིམ་ཨོ་རྒྱལ་གྱི་སྤུས་བསོད་
ནམས་སྤོབས་རྒྱལ་མཚོག་ རྒྱུང་ཀྱའི་བསྐྱང་ལས་འབྲུག་གཞུང་གིས་གཉིས་

དཔལ་འབྲུག་ཞིབ་འཇུག་ལྟེ་བ།

སྐལ་མའི་གོ་གནས་གནང་པ་མ་ཚད་ རིམ་པ་བཞིན་འབྲུག་གི་རྣམ་རྒྱུས་གྲལ་གོ་
གནས་མཐོ་ཤོས་ཨིན་མི་ གོང་གཟུངས་ཀྱི་གོ་གནས་གནང་དགོ་པའི་རྒྱ་མཚན་
ཡང་ འབྲུག་རྒྱལ་དང་པ་དང་གཉིས་པའི་སྐབས་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེ་
སློབ་སྦྱོར་གྱི་བསྟན་མཛད་ས་ངོ་མ་ཅིག་གོང་གཟུངས་ཡབ་སྲས་ཚུ་ལུ་མཛད་དེ་
བཞུགས་ཅུག། དེ་མ་ཚད་བོད་དང་བོད་ཀྱི་གཞི་བྱེད་བའི་སྐབས་ གོང་གསར་
དཔོན་སློབ་མི་དབང་ཨོ་རྒྱན་དབང་ཕུག་དང་ གོང་གཟུངས་ཨོ་རྒྱན་གཉིས་ཀྱིས་
བོད་ཀྱི་གཞི་བྱེད་དང་གཅིག་ཁར་འབྲེལ་བ་འཐབ་མཁས་པ་ལུ་བརྟེན་ཏེ་ བོད་
ཀྱི་གཞི་བྱེད་གིས་རྒྱ་ཇ་ཟེར་བའི་གོ་གནས་རྒྱལ་ཕྱན་ཅིག་གི་མཚན་གསོལ་
ཅུག།

དེ་བཟུམ་རྒྱལ་ཡུམ་མི་དབང་ཨ་ཞེ་སྐལ་བཟང་ཆོས་སློན་དབང་ཕུག་
མཆོག་གི་ཡུམ་ རྒྱ་ནི་ཆོས་དབྱེངས་དབང་མོ་རྩོ་རྩེ་ཡང་འབྲས་སྡེངས་རྒྱལ་
པོ་སྐུ་ཐོག་བརྒྱུད་པ་ མཐུ་སྟོབས་རྣམ་རྒྱལ་གྱི་སྲས་མོ་ཨིན་ཟེར་དཔལ་
འབྲུག་ཞིབ་འཇུག་གི་ཞིབ་འཇོལ་ཟིན་བྲིས་ནང་བཀོད་ཅུག། འབྲས་སྡེངས་
ཀྱི་རྒྱལ་རབས་ལྟར་ཨིན་པ་ཅིན། རྒྱལ་པོ་དྭ པ་མཐུ་སྟོབས་རྣམ་རྒྱལ་ལུ་
སྲས་སྲས་སློམ་ཤོས་སྲས་མོ་རྣམ་རྒྱལ་སློལ་མ་ ༡༥༧ ལུ་འབྲུངས་ཅུག།
དེ་ལས་སྲས་གཙོ་བོ་རྣམ་རྒྱལ་ ༡༥༧ ལུ་འབྲུངས་ཅུག། སྲས་རྒྱུང་
ཤོས་མི་དཔྱིད་སློང་སྐུ་ལ་སྐུ་ ༡༥༧ ལུ་འབྲུངས་པའི་ཤུལ་ལས་ ༡༥༥༠
ལུ་སྲས་མོ་ཅིག་འབྲུངས་ཏེ་ཡུམ་སྐྱེས་ནད་ཀྱིས་གཤགས་ཅི་ཟེར་ཡོད་རུང་
ཆོས་དབྱེངས་དབང་མོའི་མཚན་མ་མཐོང་པ་ལས་རྒྱུང་ཤོས་འདི་འོང་ནི་ཨིན་
པས་ཟེར་ཞུ་ནི།

མི་དབང་འབྲུག་རྒྱལ་བཞི་པའི་རྟོགས་བརྗོད། ཡབ་ཡུམ་གཉིས་ཀྱི་རིཌ་བརྒྱད་ཀྱི་ཁྲམས་བཤད་པ།

གོང་གཟེམ་བསོད་ནམས་སྟོབས་རྒྱས་དང་ རྒྱ་ནི་ཆོས་དབྱིངས་དབང་མོ་ནི་
ཐེ་གཉིས་ལུ་སྤྲུལ་སྤྲུལ་བཞི་ཡོད་པའི་སྤྲུལ་ལས་སྤྲུལ་ཤོས་ སྟོན་ཆེན་འཇིགས་
མེད་དཔལ་ལྷན་དོ་ཐེ་དང་ རྒྱུད་ཤོས་རྒྱལ་ཡུམ་མི་དབང་ཨ་ཞེ་སྐལ་བཟང་
ཆོས་སྟོན་དབང་ཕུག་ཨིན་པས། རྒྱལ་ཡུམ་སྐལ་བཟང་ཆོས་སྟོན་དབང་ཕུག་
མཆོག་ཕུག་དཔེ་ཀ་ལི་ཕུ་ལས་བརྒྱད་དེ་ཕྱི་རྒྱལ་ལུ་གཟེགས་པའི་ཤུལ་ལས་
ཡབ་གོང་གཟེམ་བསོད་ནམས་སྟོབས་རྒྱས་དང་ རྒྱལ་ཡུམ་སྤྲུན་ཆོགས་ཆོས་
སྟོན་གཉིས་ཐུགས་མཐུན་ཐོག་ལས་ རྒྱལ་ལྷམ་བསྐྱུ་བའི་མཛད་སྤྱོད་བཤམས་
ཡོད་དོ་བཟུམ་མཐར་འཁྱོལ་བྱུང་རྣལ་ཤེས་ལྷན་ཅི།

ཡབ་ཡུམ་བཀྲ་ཤིས་མངའ་གསོལ་བ།

གཉིས་པ་ ཡབ་ཡུམ་བཀྲ་ཤིས་མངའ་གསོལ་གྱི་སྐོར་ལས་ལོ་རྒྱུས་མདོར་
བསྟུན་ཅིག་བཤད་པ་ཅིན། རང་ལུགས་འདས་ལོ་ ༣༠༠ སྤྱི་ལོ་ ༡༩༥༡
ལུ་སྤྲུལ་རོ་རིན་སྤྲུངས་རྫོང་ནང་ཡབ་འབྲུག་རྒྱལ་གསུམ་པ་དང་ཡུམ་རྒྱལ་ལྷམ་
ཨ་ཞེ་སྐལ་བཟང་ཆོས་སྟོན་གཉིས་བཀྲ་ཤིས་མངའ་གསོལ་མཛད་ནི་ཨིན་མ་
གཏན་འཁེལ་ནི་དེ་གིས་ ཡབ་རྒྱལ་ཡུམ་སྤྲུན་ཆོགས་ཆོས་སྟོན་མཆོག་གིས་
དབུ་གཙོས་པའི་ཞི་བའི་དཔོན་ཁག་ག་ར་ཉིན་མཆོན་མེད་པར་ བཙུན་མོ་བསུ་
བའི་བཅའ་སྤྲིག་སྤྲིག་པའི་སྐབས་ རྒྱལ་ལྷམ་གཡོག་འཁོར་བཅས་པ་ཀ་ལི་ཕུ་
ལས་ཚུར་ རྒྱ་གི་གཞུང་ལམ་བརྒྱད་དེ་རྟ་གལ་བང་སྤྲིག་ཐོག་ལས་ ཁལ་རྟ་
གངས་བདུན་བདུན་ལུ་(ལུ)གཅིག་སྤྱོད་བཙུང་བའི་ ལུ་མང་རབས་ཨ་རུང་ཚུ་
གིས་གདོང་ཁར་བཙུགས་ཏེ་ཆིབས་གལ་བཅར་བའི་ཤུལ་ལས་ བཞོན་རྟ་ཉི་

དཔལ་འབྱུག་ཞིབ་འཇུག་ལྟེ་བ།

ཤུ་ལྷག་པ་ཅིག་ཡོད་མི་ག་ར་ དམག་གཞི་དམག་གདན་ རིན་ཐང་བལ་བས་
བརྒྱན་པའི་ ཆིབས་གལ་བཅར་ཏེ་ཐོན་པའི་སྐབས་ ལམ་བར་ཚུན་ བསུ་
ཆང་མར་ཆང་གི་རིམ་པ་ཚུ་ཡང་ ཐདམ་ཐད་ཀར་བསྐྱེགས་པའི་རྟེན་འབྲེལ་
དང་བཅས་པ་འབད་སྤོ་ལུ་ཤེབས་ལུག།

རྒྱལ་བཙུན་གྱི་ཆིབས་གལ་ སྤོ་རྩ་རིན་སྤྲུངས་རྩྭ་ཐང་ལྟོད་པའི་
བསྐང་ལས་ རང་ལུགས་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་རིམ་པ་ཡོངས་སུ་ཆང་བར་བསྐྱེགས་
ཐོག་ལས་ བུམ་ཐང་ཆོས་བྲག་ལས་ བག་ལྟོན་གྱི་དོན་ལུ་ཆེད་མངགས་
གདན་འདོན་ལུ་བའི་ ཆོས་བྲག་ལྷ་མ་རིན་ཆེན་རྩྭ་ཐང་དཔོན་གཡོག་ཚུ་དང་
སྤོ་རྩ་རབ་སྤེ་དམངས་ཀྱིས་ བག་ལྟོན་བཟ་གིས་མངའ་གསོལ་བའི་ རིམ་
པ་ཕོ་བྲང་གི་ཕྱི་ནང་ག་ར་ དར་ཆོན་སྒྲ་ལྟ་དང་ མཆོད་རྟེན་སྤྲུན་གཟིགས་
ཀྱིས་བརྒྱན་ཐོག་ལས་ འཇུག་སྤོ་རྩ་ཐང་རིམ་པ་གཉིས་སུ་བཟོ་བའི་གུ་ རྒྱ་
བཀོད་བཟ་གིས་ཉགས་བརྒྱད་དང་རྒྱལ་སྤོ་རྩ་ལ་ལོགས་པ་བཀོད་
པའི་གུ་ རྒྱལ་མཆོན་དང་ལྟ་དར་འཕྱར་ཏེ་བྱིན་ཆགས་སྤྲན་སུམ་ཆོགས་པ་
བསྐྱེགས་ཏེ་བསུ་བ་ལུ་ལུ་ལུ།

རྒྱལ་བཙུན་དཔོན་གཡོག་བཅས་པ་ ཕོ་བྲང་གི་སྤོ་རྩ་རྩྭ་ཐང་ཤེབས་
པའི་སྐབས་ ལུས་གསོལ་དང་བགོགས་བསྐྱད་མཛད་པའི་རིམ་པ་ཚུ་ རང་
ལུགས་ལམ་སྤོ་རྩ་ཐང་ལྷ་མ་རིན་ཆེན་ཐོག་བསུ་ལྟེ་ རྒྱལ་བཙུན་ཕོ་བྲང་གི་གདོང་ཁར་
ཤེབས་པའི་སྐབས་ མར་ཆང་ཕྱེ་མར་བཅས་པ་བསྐྱེགས་བཞག་མི་དེ་ཁར་
ཆོས་བྲག་ ལྷ་མ་རིན་ཆེན་རྩྭ་ཐང་དཔོན་འདུན་པ་ཞལ་གངས་ ༡༠
ཀྱིས་མར་ཆང་སྤྲད་གཏོར་ནི་དང་ དཔལ་འབྱུག་གིས་འཇུག་འཆམ། སེར་

མི་དབང་འབྲུག་རྒྱལ་བཞི་པའི་རྟོགས་བརྗོད། ཡབ་ཡུམ་གཉིས་བཀྲིས་མངའ་གསོལ་བ།

སྤྱིང་པ་ཚུ་གིས་རྩོལ་ཕབས་ལས་རིམ་ཚུ་མཇུག་བསྟུ་ཞེ་ རྒྱལ་བཙུན་དཔོན་
གཡོག་ཚུ་ཕོ་བྲང་ནང་རྒྱལ་བཙུན་གྱི་དོན་ལུ་བཅའ་སྤྲིན་རྒྱབ་བཞག་པའི་གཟུངས་
ཅུང་ནང་ཕེབས་ཏེ་སྤྱོད་ལ་གནང་པའི་ཕྱི་རུ་ བར་སྐོར་ཆོ་རུག་པའི་བུམ་ཚུ་
གིས་སྤྱོད་གཞས་གྱི་ལྷན་མོ་རྒྱབ་མོ་ཕྱེད་གྱི་བར་ན་སྟོན་ཡི་ཟེར་ཨིན་པས།

དེ་གི་ནངས་པ་རྩོལ་ཕབ་མ་རིན་ཆེན་རྩོལ་དང་ སྤྱོད་གཞས་བཙུན་གཉིས་
གྱིས་དབུ་གཙོས་པའི་རབ་སྤྱོད་དམངས་གྱིས་ ལྷ་བསངས་དང་ཆོ་དཔག་མེད་
ཁོ་བོའི་གསུང་ཆོག་གནང་ཞེ་དངོས་གྲུབ་སྤྱངས་བའི་ཁར་སྟོན་པའི་བསྐྱང་
ལས་ རྒྱལ་བཙུན་བཀྲ་གིས་མངའ་གསོལ་གྱི་མཛད་རིམ་རྒྱལ་བཙུན་གཉིས་ཁི་
གཅིག་ཁར་བཤམས་པའི་གདོང་ཁར་ དཀར་ཡོལ་འབྲུག་དཀར་ནང་ཨོམ་དང་
ཁ་ཆང་བཀའ་མི་གིས་གཙོས་པའི་ ཤིང་འབྲས་གྱི་མཐོ་བཀའ་ལ་སོགས་པ་
ཅོག་སྒྲིམ་གྱི་རྟོན་ཁེབས་ཁར་བཀའ་ཡོད་མི་དེ་ལས་ བདུད་ཅི་མཐུན་མཆོམས་
དང་བསྟུན་ཏེ་ ལྷ་མ་མཆོག་གིས་བཀྲ་གིས་རྩོལ་བརྒྱུད་དང་རྟགས་བརྒྱུད་ཚུ་རེ་
རེ་བཞིན་ལུ་བཤད་པ་དང་སྤྲུགས་ཏེ་གནང་པའི་ཤུལ་ལས་ ཁ་ཆང་དང་ཨོ་ཕུད་
ངངས་ཐོག་ལས་བཀྲ་གིས་མངའ་གསོལ་ཞུ་རྒྱག།

དེ་སྐབས་མར་ཆང་དང་བཞུགས་གཡུ་ཕུན་སུམ་ཆོགས་པའི་རིམ་པ་
མཇུག་བསྟུ་བའི་འཕྲོ་ལས་ ལྷ་མ་གཉིས་གྱིས་ལེགས་དར་ཕུལ་གནང་པའི་
རྟོང་བདའ་ཞེ་ རྒྱལ་ཡུམ་གཉིས་གྱིས་དབུ་གཙོས་པའི་སྤྱོད་འཁོར་གྱི་ལེགས་
དར་དང་ གཞུང་གྲ་ཆང་སྤྱོད་ཆོབ་དང་ ཕྱོགས་གྱི་རབ་སྤྱོད་ཁག་གི་ལེགས་དར།
ཞི་བའི་དཔོན་ཁག་དང་འབྲས་སྤྱོད་རྒྱལ་པོའི་སྤྱོད་ཆོབ་བཅས་པ་རིམ་པ་བཞིན་
དུ་ལེགས་དར་རེ་རྒྱལ་ཕྱུན་པོ་བཟུམ་སྤངས་པའི་གྲུ་ དངུལ་གྱི་ཐུམ་ཚུ་གིས་

དཔལ་འབྱུག་ཞིབ་འཇུག་ལྟེ་བ།

དྲི་ག་བཀའ་བའི་འབྲུལ་བ་དང་ ལྷ་གོས་བཀའ་ཤིས་ཁ་དར་སྤྲངས་མི་དེ་གིས་
རྒྱལ་བཅུན་གཉིས་ཀྱི་ཞལ་ཡང་མཇལ་མ་ཚུགས་པ་སྤེལ་སྤྲུལ་ཤིས་
མངའ་གསོལ་གྱི་རིམ་པ་མཚུག་བསྟུ་ནུག།

དེ་ལས་ཉིན་ཞག་ལེ་ཤའི་རིང་བག་སྟོན་མདའ་ཅིད་རྩོམ་སྟོར་དང་
འཆམ་དང་ཞབས་ཁའི་ལྷན་མོ་སྟོན་ཏེ་དགའ་སྟོན་མཛད་སར་འཛོམས་མི་
ཚུ་ལུ་བཟའ་བདུང་ལོངས་སྤྱོད་ གང་ལ་གང་འདོད་གནང་པའི་ཁར་ བྱི་
རྩེ་རིགས་ འབྲས་སྤྲངས་ལས་འབག་འོང་པའི་སྟོག་བརྟན་གྱི་ལྷན་མོ་
འབྲུག་མི་ཚུ་གིས་ དེ་གི་ཉེ་མ་མཐོང་མི་མེད་ཟེར་བཤད་ནི་འདུག། དེ་
སྐབས་ལུ་ལྷན་མོའི་རིགས་རང་ལུགས་སྤང་འཐབ་དང་སྐད་བཤེད་འཛོང་ནི།
དཔུང་རྩོད་དང་གཡུག་རྩོལ་འགན་ནི། བྱི་ལུགས་ཀྱི་ཅིད་རིགས་རྐང་ཅིད་
དང་རིལ་གཡུག་ཚུ་ཡང་འགོ་དང་པ་འབྲུག་མི་ཚུ་གིས་མཐོང་པའི་ལོ་རྒྱུས་དེ་
སྐབས་ཀྱི་མི་ཚུ་གིས་བཤད་ནི་འདུག།

དེ་སྐབས་སྤྱི་མོའི་བག་སྟོན་གྱི་དུས་ཚོད་དང་འབྲེལ་ཏེ་བུམ་ཐང་ལུ་
ཡང་ ཡབ་འབྲུག་རྒྱལ་གཉིས་པ་ མི་དབང་འཛིགས་མེད་དབང་ཕུག་མཆོག་
གིས་ དབང་འདུས་ཚོས་སྤང་ལུ་འབད་དགའ་སྟོན་ལུ་ ཕུག་མདའ་དང་སྟུ་
གཞས་ཀྱི་ལྷན་མོའི་གལ་ ཡབ་འབྲུག་རྒྱལ་གཉིས་པ་ཁོ་ར་ཡང་ཕུག་མདའ་
གནང་ནེ་སྟོ་སྟོན་མཛད་པའི་ལོ་རྒྱུས་བཤོས་ལྷ་དར་ལ་གིས་བཤད་དོ་བཟུམ་
ཨིན་པས་ཟེར་བྱ་མི་དེ་གིས་ གཉིས་པ་ཡབ་ཡུམ་བཀའ་ཤིས་མངའ་གསོལ་གྱི་
སྟོར་ལས་བྱ་ཆར་མ་ཨིན།

མི་དབང་འབྲུག་རྒྱལ་བཞི་པའི་རྟོགས་བརྗེད། ལྷ་དང་ཐ་མས་ལུང་གིས་བྲུབ་ཚུལ་དང་རྒྱལ་སྐྱེས་ལྷ་འཁྲུངས་ཚུལ།

ལྷ་དང་ཐ་མས་ལུང་གིས་བྲུབ་ཚུལ་དང་ རྒྱལ་སྐྱེས་དམ་པ་སྐྱེ་ འཁྲུངས་ཚུལ།

གསུམ་པ་ མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་
ཀྱི་སྐྱབས་མགོན་ལུ་ ལྷ་དང་ཐ་མས་ལུང་གིས་བྲུབ་ཚུལ་དང་ རྒྱལ་སྐྱེས་དམ་
པ་སྐྱེ་འཁྲུངས་ཚུལ་གྱི་སྐོར་ལས་བཤད་པ་ཅིན། མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་
ཆེ་ འཛིགས་མེད་སང་གེ་དབང་ལྷུག་མཆོག་ ལུང་གིས་བྲུབ་པའི་སྐྱེས་མཆོག་
གཅིག་ཨིན་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡང་ གཏེར་སྟོན་འབྲུག་སྐྱ་རྩི་རྩེ་ལུ་ཨོ་རྒྱན་གྱ་རུ་
རིན་པོ་ཆེ་གིས་ལུང་བཞུན་དེ་སྤེལ་གནང་ནུག།

བྱ་སྤྱིང་ཁམས་མ་ཆུང་ད་རུང་ཉོན་

སྟོ་སྐྱས་ཡུལ་རྫོང་གསུམ་རྒྱ་བའི་ནགས་

ཉམས་ཆགས་འཛིན་འོ་གྲོང་མིང་འཛིན་ནང་

གནས་དེ་རུ་སྐྱེ་བའི་ཤིང་ལུག་པ་

བཞིན་དམུལ་བའི་འཇུ་མ་དཀར་སོ་ལེགས་པ་

ཁྱི་འཕང་དུ་བཞུན་ན་ལོ་བཅུ་གཉིས་

བགོགས་མེད་ཀྱི་བཞུན་པ་ཆེར་རྒྱས་ཤིང་

ལར་སེམས་ཅན་བདེ་སྐྱིད་ལན་གཅིག་གདའ་

ཟེར་མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེའི་དགྲའ་ལོ་དང་བཅས་པ་ངོས་
འཛིན་མཛད་དེ་འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་ནང་བདེ་སྐྱིད་སྤེལ་བའི་བྱེད་པོ་འབད་ལུང་
བཞུན་གསལ་ཏོག་ཏོག་གནང་ནུག།

དཔལ་འབྲུག་ཞིབ་འཇུག་ལྟེ་བ།

དེ་བརྩམ་སྐྱབས་ཇེ་ཇེ་མཁན་རིན་པོ་ཆེ་སྤྱལ་སྐྱེ་འཛིགས་མེད་ཆོས་
གྲགས་མཆོག་གིས་ མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེ་ལུ་ ཁྲི་ལོ་ཉེར་ལྔ་འཁོར་
བའི་དུས་ཆེན་དང་བསྐྱན་ཞབས་བརྟན་ཅིག་མཛད་ཡོད་མི་དེ་ནང་ཡང་།

ཤམ་རྩ་ལ་རུ་རིགས་ལྡན་པ་ད་དཀར་འཛིན། །
ལ་བ་ཅན་དུ་སྤྲོད་བཅན་སྐམ་པོའི་ཞབས། །
ཞིང་འདིར་དཔལ་ལྡན་འབྲུག་པ་བདུད་འཛོམས་ཇེ། །
སྤྲོད་ནས་དན་ལོ་བྱང་ཆུབ་བར་དུ་སྤྲོད་། །

གང་གི་གསང་གསུམ་སྐྱེ་འབྲུལ་བསམ་ཡས་ཀྱང་། །
སྤྲོད་པ་འདིའི་འགྲོ་ལ་ཇེས་སུ་ཆགས་པའི་དམིད། །
སྤྲོད་ཡང་འོ་མའི་གྲོད་གི་ཤར་རི་ཅེར། །
གཟུགས་སྐྱེའི་ཉིན་བྱེད་འཆར་འདི་ཨེ་མ་ཏོ། །

དེས་ན་འཛིགས་མེད་བརྟུལ་ཞུགས་རབ་འཆང་ཞིང་། །
མི་ཡི་སང་གའི་རྣམ་འོལ་ས་ཡི་སྒྲ། །
དབང་ལྷུག་ཆེན་པོའི་དཔལ་གྲིས་མཛོས་བཞིན་དུ། །
རྩི་ཇེའི་ཁྲི་ལ་བསྐྱལ་བརྟུར་ཞབས་བརྟན་ཤོག །

ཟེར་གསུངས་དོ་བརྩམ་ མི་དབང་འཛིགས་མེད་སང་གའི་དབང་ལྷུག་འདི་ ཞབས་
བྱང་ངག་དབང་རྣམ་རྒྱལ་བསམ་བཞིན་སྲིད་པ་བཟུང་སྟེ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོའི་སྐྱར་
བཞེངས་ཏེ་འབྲུག་མི་ཚུ་གི་མགོན་སྐྱབས་ལུ་བྱོན་ཡོད་པ་སྟེ་གསུངས་ཅུག།

དེ་གིས་སྟེ་མི་དབང་འཛིགས་མེད་སང་གའི་དབང་ལྷུག་མཆོག་ སྐྱེ་བོ་
ཕལ་པ་ལས་བྱེད་དུ་འཕགས་པའི་ཡོན་ཏན་ཡོད་ལུགས་སྐོར་ལས་ དཔལ་

མི་དབང་འབྲུག་རྒྱལ་བཞི་པའི་རྟོགས་བརྗོད། ལྷ་དང་སྒྲ་མས་ལུང་གིས་བྲུབ་ཚུལ་དང་རྒྱལ་སྐུ་སྐྱེ་འབྱུངས་ཚུལ།

འབྲུག་ཞིབ་འཇུག་ལྟེ་བའི་ཞིབ་འཇོལ་དབྱིན་དེབ་ཟིན་བྲིས་ནང་བཀོད་དོ་
བཟུམ་ཨིན་པ་ཅིན། རྒྱལ་སྐུ་སྐྱེ་ཆུང་ཀྱའི་བསྐྱང་ ཨོ་རྒྱན་དཔལ་རི་པོ་བྱང་
ནང་ཆར་ཅིག་ཆ་རོགས་ཚུ་དང་གཅིག་ཁར་བཞུགས་པའི་སྐབས་ ལྷ་དབྱུ་བཞི་
སྤེལ་ཅིག་མངོན་སྲུལ་ཞལ་མཇལ་མི་དེ་ བདེ་མཆོག་འཁོར་ལོ་བསྐྱེད་པའི་
ཞལ་མངོན་སྲུལ་སྟོན་གནང་པ་མ་ཆད་ ལྷ་དབྱུ་བཞི་འབད་མི་དེའི་ཞལ་ལས་
རྩེ་རྩེ་རྩེ་ཟེར་གསུངས་སར་གསལ་ཏོག་ཏོ་སྤེལ་གསན་རུག་ཟེར་བཀོད་རུག།

དེ་བཟུམ་སྐྱེ་ན་ཆུང་ཀྱའི་བསྐྱང་ཆར་ཅིག་སྐྱུངས་ཐང་རྫོང་ནང་བཞུགས་
པའི་སྐབས་ ཡོངས་འཛོན་ངག་གི་དབང་པོའི་སྐྱེ་འབྱུང་གིས་ རྒྱལ་སྐུ་སྐྱེ་
གསུང་བྱོན་ཡོད་པ་སྤེལ་བཀོད་རུག། དེ་མ་ཆད་ཆུང་ཀྱའི་སྐབས་ མནལ་ལམ་
ནང་དཔལ་ལྷན་ལྷ་མོ་གིས་འཕམ་འཕམ་ཞལ་མངོན་སྲུལ་སྟོན་པའི་ལོ་རྒྱུས་ཚུ་
ཡང་ དབྱིན་དེབ་ཟིན་བྲིས་དེ་ནང་བཀོད་རུག། རྒྱུ་མཆན་དེ་གིས་སྤེལ་ མི་དབང་
རྒྱལ་ཡུམ་མཆོག་གིས་ སྐྱུངས་ཐང་རྫོང་ནང་བདེ་མཆོག་ཡབ་ཡུམ་ འཁོར་
ལྷ་མོ་བརྟུ་གཉིས་དང་བཅས་པ་གསར་དུ་བཞེངས་པའི་རྒྱུ་མཆན་དེ་ཨིན་ཟེར་
བཀོད་དོ་བཟུམ་ བྱད་དུ་འཕགས་པའི་བྱད་ཆོས་ཅིག་ཡོད་པ་ཨིན་མ་ཡང་རྒྱལ་
པོ་མཆོག་གིས་ཡང་ལེགས་ཤོམ་སྤེལ་མཁུན་རུག་ཟེར་བྲིས་རུག།

གོང་དུ་བཤད་པའི་འཕྲོ་ལས་ལྷ་དོན། རྒྱལ་བཙུན་གཉིས་བཀྲ་ཤིས་
མངའ་གསོལ་མཇེད་པའི་བྱུང་ལས་ རིམ་པ་བཞིན་རྒྱལ་སྐུ་སྐྱེ་བཞུམས་
པའི་སྐོར་ལས་ལྷ་བ་ཅིན། རྒྱལ་བཙུན་མི་དབང་ཨ་ཞེ་སྐལ་བཟང་ཆོས་སྟོན་
དབང་ཕྱུག་མཆོག་གིས་ སྤྲེལ་རིམ་བེངས་གསུམ་གྱི་བར་ན་འབྱུངས་རུང་
སྐུ་མོ་མ་གཏོགས་ རྒྱལ་སྤྱི་འཛོན་པའི་སྐུ་མོ་མ་འབྱུངས་ནི་འདི་གིས་

དཔལ་འབྱུག་ཞིབ་འཇུག་ལྟེ་བ།

འབྲུག་གི་རྒྱལ་ གློན་འབངས་དང་བཅས་པ་ སྐྱུག་བཟུལ་གྱིས་མནར་ཏེ་
རྒྱལ་སྤྱི་འབྲུངས་པའི་ཐབས་ཤེས་ལུ་ སྐྱེ་རིམ་ཞབས་བཏན་སྤྱི་མ་བསྐྱབས་
པའི་ཁར་ རྒྱལ་དབང་ཀླུ་པ་དང་ རྒྱབས་རྗེ་བདུད་འཛོམས་རིན་པོ་ཆེ།
དེལ་མགོ་མཁྱེན་བཙུང་རིན་པོ་ཆེ་དང་ དཔོན་སྤྱི་མ་ཁན་རིན་པོ་ཆེ་ལ་སོགས་
པའི་ཐུགས་ཁག་དང་ ལྷན་ཐོབ་རྟོགས་ལྡན་ཡོད་ཚད་ལུ་རྒྱབས་འབྲུག་ཞུ་སྟེ་
ཐབས་ཤེས་མཛད་པའི་གསལ་འདེབས་ མ་ཡུམ་ཕུན་ཚོགས་ཚོས་སྒྲོན་མཆོག་
གིས་དབུ་གཙོས་པའི་རྒྱལ་གློན་ཚུ་གིས་མཛད་ཡོད་པ་ཨིན་པས།

མཆོག་གསུམ་བསྐྱེད་མཛད་པའི་མཐུ་ལུ་བཏན་ཏེ་ གསལ་བ་བཏབ་
པའི་འབྲས་བུ་དུས་ལུ་སྤྱི་ནི་དེ་གིས་ རང་ལུགས་འདས་ལོ་ ༢༠༧ དེའི་
ཚེས་ ༡༡/༡༡/༥༥ རང་ཟླ་ ༩ པའི་ཚེས་ ༢༥ ལུ་ཕོ་བྲང་བདེ་ཆེན་ཚོས་
སྤྱི་མ་ལུ་སྤྱི་མ་ལུ་འཛིགས་མཛད་པའི་དབང་ཕྱུག་མཆོག་ ཡུམ་གྱི་སྐྱེ་
གཟུགས་ལུ་མི་བདེ་བའི་རྣམ་པ་ཅན་རང་མཛད་པར་ རོ་མཚར་བའི་སྐྱེས་དང་
བཅས་ཏེ་སྐྱེ་འབྲུངས་ཡོད་པ་ཨིན་པས། དེ་སྤྱི་མ་ལུ་སྤྱི་མ་ལུ་གློན་འབངས་དང་
བཅས་པའི་རེ་འདོད་བྱུང་སྟེ་ རྒྱལ་སྤྱི་མ་ལུ་འཛོམས་པའི་སྤྱི་མ་ལུ་འབྲུངས་མི་འདི་ནི་
མི་ལས་འདས་པའི་མཛོས་སྐྱུག་ ལྷན་བཅོ་བོས་ཆེད་དུ་བཅོ་བོས་ལས་སྐྱུག་པའི་
མཚར་སྐྱུག་སྐྱེ་བས་རོམ་པ་མེད་པ་ ལྷ་ཆེན་ཚངས་པའི་སྤྱི་མ་ལུ་བཟུམ་མཛོས་པ།
ལུས་རྩལ་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པའི་རྒྱལ་སྤྱི་མ་ལུ་འབྲུངས་ནི་འདི་གིས་རྒྱལ་བཙུན་
སྐྱེ་འཁོར་ཚུ་དང་ གློན་འབངས་མི་སྡེ་ག་ར་ཡོད་དགའ་བ་དང་ གློ་བདེ་བ།
བསམ་པ་རྟོགས་པ། རལ་རངས་པ་ལ་སོགས་པ་བྱུང་ནི་འདི་གིས་རྒྱལ་སྤྱི་མ་
ལུ་འབྲུངས་པའི་བཅས་སྟོན་ཡང་ཡུན་རིང་པོ་བཙུང་སྤྱི་མ་ལུ་ལྷན་པ།

མི་དབང་འབྲུག་རྒྱལ་བཞི་པའི་རྟོགས་བརྗོད། ལྷ་དང་སྤྲུལ་མས་ལུང་གིས་བྱུང་ཚུལ་དང་རྒྱལ་སྤྱི་སྤྲུལ་ལྷ་འབྲུངས་ཚུལ།

དཔལ་འབྲུག་ཞིབ་འཇུག་ཆེ་བ་གིས་ ཞིབ་འཇུག་འབད་བའི་དབྱིན་
དེབ་ཟིན་བྲིས་ནང་གསལ་དོ་བཟུམ་ཡིན་པ་ཅིན། རྒྱལ་སྤྱི་སྤྲུལ་ལྷ་འབྲུངས་ལྷ་
གིས་གནང་པའི་རྒྱལ་པོ་ཅིག་ཡིན་ནི་དེ་གིས་ ལྷ་འབྲུངས་པའི་སྐབས་ངོ་མཆར་
བའི་ལྷས་མ་འདྲམ་ལེ་ག་ཅིག་བྱུང་ཡི་ཟེར་ཡིན་པས། རྒྱལ་ཡུམ་མི་དབང་ཨ་ཞེ་
སྐལ་བཟང་ཆོས་སྒྲོན་དབང་ཕྱག་མཆོག་རྒྱལ་སྤྱི་སྤྲུལ་ལྷ་འབྲུངས་པའི་ནད་གཡོག་
གི་དོན་ལུ་ ཀ་ལི་ཕུ་ལས་ཆེད་མངགས་སྤྱོད་མི་དོག་ཀར་ ཀེ་རུན་ཟེར་མི་དེ་
སྤྱོད་གཡོག་མི་གཉིས་དང་སྤྱགས་ཏེ་ཕོ་བྲང་བདེ་ཆེན་ཆོས་སྒྲིང་ལུ་འོང་ཆེ་ རྒྱལ་
སྤྱི་སྤྲུལ་ལྷ་འབྲུངས་པའི་དུས་ཆོད་རན་ནི་དེ་གིས་བསྐྱབས་ཏེ་སྤྱོད་ཡོད་པ་ཡིན་པས།
སྤྱི་ཆོས་ ༡༠/༡༡/༥༥ གི་རྒྱབ་མོ་ མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་
གིས་དབུ་གཙོས་པའི་ རྒྱལ་ཡུམ་སྤྱི་བགྲས་ཨ་ཞེ་ཕུན་ཆོག་ཆོས་སྒྲོན་མཆོག་
དང་མ་ཡུམ་པསྐྱ་བདེ་ཆེན། ཨ་ཞེ་ཆོས་སྒྲིང་ལ་སོགས་པའི་སྤྱི་འཁོར་ཚུ་ རྒྱལ་
སྤྱི་སྤྲུལ་ལྷ་འབྲུངས་པའི་དོན་ལས་རྒྱུན་མེད་སྤྱི་རིམ་དང་ཞབས་བརྟན་ཚུ་བསྐྱབས་ཏེ་
བཞུགས་རྟུག།

དེ་གི་ནངས་པར་སྤྱི་ཆོས་ ༡༡/༡༡/༥༥ ལུ་ཕོ་བྲང་བདེ་ཆེན་ཆོས་
སྒྲིང་གུ་ཉི་མའི་ཅེ་ཤར་དང་བསྐྱབས་ཏེ་ རྒྱལ་སྤྱི་སྤྲུལ་ལྷ་འབྲུངས་པའི་གནས་ཚུལ་
འགོ་དང་པ་རྒྱལ་ཡུམ་སྤྱི་བགྲས་ མི་དབང་ཨ་ཞེ་ཕུན་ཆོག་ཆོས་སྒྲོན་མཆོག་
གིས་ གཟིམ་ཅུང་སྒོ་ཁར་གསུངས་པའི་བསྐྱང་ལས་ ཆ་མཉམ་བྱུགས་བདེ་བ་
བྱུང་ཆེ་ མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་གིས་དབུ་གཙོས་པའི་ ལྷ་
འཁོར་ཚུ་དང་ཕྱག་གཡོག་ཕྱག་སྐར་པ་བཅས་པ་ ཉིང་གི་གདིང་ལས་སྤྱོད་བ་
ཐོབ་ཅི་ཟེར་བཤད་པ་ཡིན་པས། དེ་སྐབས་རྒྱལ་སྤྱི་སྤྲུལ་ལྷ་འབྲུངས་པའི་རྟགས་

དཔལ་འབྱུག་ཞིབ་འཇུག་ལྟེ་བ།

མཚན་ཡང་མ་འདྲམ་ལེ་ཤ་ཅིག་བྱང་པའི་སྐྱེར་ལས་ ཞིབ་འཇོལ་དབྱིན་དེབ་
དེ་ནང་བཀོད་དོ་བཟུམ་ཨིན་པ་ཅིན། དེ་ཆོ་ཉིན་མ་སྤན་ཚུ་དཀར་པོའི་ཚུ་ཨོམ་
ལུ་གྱུར་སོང་པ་དང་ མ་འཁྲུངས་པའི་ཉེ་མ་རྒྱལ་ཡུམ་ཨ་ཞེ་སྐལ་བཟང་ཆོས་
སྒྲོན་གྱི་མནལ་ལམ་ནང་ བདེ་ཆེན་ཆོས་སྤང་གི་ཕོ་བྲང་ས་གཞི་དང་བཅས་པ་
གསེར་འོད་འབྱེལ་ཉེ་གཟིགས་པ། བཀ་ཤིས་ཆོས་རྫོང་གི་གདོང་ཁའི་མེ་ཉླག་
ཤིང་གི་ཞལ་ལ་གཅིག་གུ་མེ་ཉླག་ མགུ་ཉླག་བདུན་ཐོགས་བཅེགས་སྟེ་ཤར་བ།
སྤངས་ཐང་ཀ་བརྒྱད་ལྷ་ཁང་གི་ཞབས་རྩེ་སྤྱིའི་ སྤྱི་མདུན་མཚོན་པ་ཕུལ་བའི་
ཚུ་ཨོམ་ལུ་གྱུར་བ་ལ་སོགས་པའི་རྟགས་མཚན་བཟང་པོ་ལེ་ཤ་ཅིག་བྱང་ཡི་
ཟེར་བཀོད་རྟག།

རྒྱ་མཚན་དེ་གིས་སྟེ་ ཕོ་བྲང་བདེ་ཆེན་ཆོས་སྤང་ལུ་འཁྲུངས་སྟོན་
རྒྱས་པ་བཅའ་སྤྱིག་རྒྱལ་པའི་དོན་ལས་ཕྱག་སྐར་པ་༥༠༠ དེ་ཅིག་གི་ཕྱིས་
ཉིན་རྒྱབ་མེད་པར་བཅའ་སྤྱིག་འགོ་བཙུགས་ཉེ་ ཕོ་བྲང་ནང་ན་ཉིན་འབྲེལ་
གྱི་བཅའ་སྤྱིག། ཕྱི་ཁར་དགའ་སྟོན་གྱི་བཅའ་སྤྱིག་ཚུ་རྒྱལ་ཅི་ཟེར་ཨིན་པས།
རྒྱལ་སྒོན་འབངས་དང་བཅས་པ་ཚུ་གིས་བཅས་སྟོན་གྱི་མཛད་རིམ་འདི་
ཡང་ འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་ནང་ ཞི་བླག་ལས་ཁྲུངས་ཁག་གིས་མ་ཚད་པར་
མཐའ་དབུས་གྱི་ས་གནས་ ག་ཉེ་ལུ་ཡང་གཞུང་སྐུར་མི་སྡེ་ གེ་ར་གིས་
སྒྲོའི་གདོང་ལས་དགའ་སྒྲོའི་འཇུམ་མདངས་གཡོ་བའི་སྒོ་ལས་ གསར་དུ་
འཁྲུངས་པའི་རྒྱལ་སྐས་དེ་ལུ་ ཉེར་འཆོ་ཞི་སྟེ་སྤྱི་ཆོ་ཞབས་པད་བརྟན་དགོ་པའི་
སྒོན་འདེབས་ཞུ་མི་དང་ རེ་འདོད་ལས་ལྷག་པའི་རྒྱལ་སྐས་ སྤྱི་འཁྲུངས་ཉེ་
སྒོ་བདེ་བ་དང་དགའ་བ་སྒོམ་པའི་སྒོ་སྟོན་ལས་རིམ་ལུ་བརྩོན་མི། ཕོ་གཞོན་

མི་དབང་འབྲུག་རྒྱལ་བཞི་པའི་རྟོགས་བརྗོད། ལྷ་དང་སྒྲ་མས་ལུང་གིས་སྒྲུབ་ཚུལ་དང་རྒྱལ་སྤྱི་ལྷན་ཁྲུང་སྤྱི་ལྷན་ལྷན་པས།

མོ་མཚར་ཚུ་གིས་དགའ་བའི་བོ་འཁྲབ་སྐྱེད་པའི་སྒྲུ་ལེན་མི་གིས་ བདེ་ཆེན་
ཆོས་སླིང་དང་བེམ་ཕུ་གི་ས་གནས་ཆ་མཉམ་གང་ཚར་ཡོད་པ་ཨིན་པས།
དེ་སྐབས་བདེ་ཆེན་ཆོས་སླིང་གི་སློ་ལོགས་ཁར་ཡོད་པའི་ མི་སེར་དྲག་ཞན་
མེད་པར་ཕོ་བྲང་ནང་བཀྲལ་སྟེ་ དགའ་སློ་སྒྱུར་བཅུག་པའི་ཁར་ ཕོ་བྲང་
གི་འབའ་སྒྱུར་ཐང་ནང་ ཕྱག་གཡོག་དང་ཕྱག་སྐར་པ་ཚུ་ཉིན་ཞག་ཉི་
ཁྱེ་རིང་ མདའ་རྒྱབ་བཅུག་པའི་སྐབས་ མདའ་རྒྱབ་མི་དང་མདའ་འཆས་
རྒྱབ་མི་ག་ར་ལུ་ རྒྱལ་ཡུམ་ཕུན་ཚོགས་ཆོས་སྒྲོན་དང་ མ་ཡུམ་པུ་བདེ་ཆེན་
གཉིས་ཀྱིས་ གསོལ་རས་དངུལ་རྒྱང་ཨ་ལོ་བུ་ཚུ་ཅིག་ཡང་མ་བཞག་པར་
གནང་ཡི་བེར་ཨིན་པས།

དཔལ་འབྲུག་ཞིབ་འཇུག་གི་ཞིབ་འཇོལ་བེན་བྲིས་ནང་བཀོད་དོ་བཟུམ་
ཨིན་པ་ཅིན། མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་གིས་ གཞུང་གི་ཞབས་
ཁ་རྒྱབ་མི་ཚུ་ལུ་ རྒྱལ་སྤྱི་ལྷན་ཁྲུང་སྤྱི་ལྷན་པའི་དགའ་སྒྲོན་དང་འབྲེལ་བའི་ཞབས་
ཁ་བཙམ་དགོཔ་སྟེ་བཀའ་གནང་སྟེ་ ཞབས་ཁ་རྒྱབ་མི་ཚུ་གིས་བཙམས་མི་
ཞབས་ཁ་དེ་བྱང་དགས་ནི་དེ་གིས་ མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེ་ཁོ་ར་གིས་ ཉིན་མ་
གཉིས་བཞུགས་ཏེ་ རྒྱལ་སྤྱི་ལྷན་ཁྲུང་སྤྱི་ལྷན་པའི་དགའ་སྒྲོན་ཞབས་ཁ་ཅིག་ཡང་
བཙམས་གནང་ཞིན་མ་ལས་ ཞབས་ཁ་རྒྱབ་མི་ཚུ་ལུ་ གདངས་དབྱངས་ལེའུ་
དང་སྒྲགས་ཏེ་སྟབ་སྟེ་ དགའ་སྒྲོན་དེ་ཁར་ཞབས་ཁ་རྒྱབ་བཅུག་པ་ལ་སོགས་
པ་ཡང་མཛད་པའི་ལོ་རྒྱུས་ དབྱིན་དེབ་བེན་བྲིས་དེ་ནང་བཀོད་ལྷག། དེ་
བཟུམ་རྒྱལ་སྤྱི་ལྷན་ཁྲུང་སྤྱི་ལྷན་པའི་དགའ་སྒྲོན་ ཀ་ལི་ཕུ་ལུ་ཡང་བཙེ་སྤང་ལྷ་ལྷག།
དེ་སྐབས་ཀ་ལི་ཕུ་དང་ དར་རྒྱས་སླིང་ལུ་དཔེ་ཆ་རྩ་མི་འབྲུག་པའི་བུ་ཆ་༤༠

དཔལ་འབྲུག་ཞིབ་འཇུག་ལྟེ་བ།

དེ་ཅིག་གིས་བཅའ་མ་གཏོགས་ཏེ་ ཀ་ལི་ཕུར་ཡོད་པའི་རྒྱལ་ཡུམ་ཕོ་བྲང་ནང་
ལུ་ཡང་དགའ་སྟོན་བརྩི་སྲུང་ཞུ་ཡི་བེར་ཨིན་པས།

བདེ་ཆེན་ཆོས་སྤང་ཕོ་བྲང་ནང་རྒྱལ་སྲས་སྐུ་འཁྱུངས་པའི་གནས་ཚུལ་
ག་ཏེ་ལུ་ཡང་ཁྱབ་ནི་དེ་གིས་ འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱིས་མ་ཆད་པར་ རྒྱལ་ཁབ་
གཞན་ཁག་ལས་ཡང་ལེགས་དར་ཕྱལ་བར་བཅར་མི་ལེ་ཤ་ཅིག་ཐོན་པའི་
གལ་ཁར་ཅིག་འདི་ འབྲས་ལྗོངས་ལུ་ཡོད་པའི་རྒྱ་གཞུང་སྐུ་ཚབ་སྤང་ཏོག་
ས་ཏེ་བ་དང་ འབྲས་ལྗོངས་རྒྱལ་པོའི་ཁ་བྱུག་ལས་སྐུ་ཚབ་ཚུ་ ཚུམ་སྤེལ་ས་
ཚུར་སྤེལ་ཏེ་ལས་བརྒྱུད་དེ་བདེ་ཆེན་ཆོས་སྤང་ལུ་ ཆེད་མངགས་ཏེ་གལ་བང་
བསྐྱེགས་སྤེལ་བཅར་ཏེ་ ལེགས་དར་འབྲུལ་བ་ཚུ་ལེ་ཆོན་ལེ་ཤ་བསྐྱེགས་ཏེ་ དར་
མཛོད་ཉིན་མོ་བདེ་ལེགས་ཀྱིས་སྤྲོ་འདྲེན་ཐོག་ལས་ཕྱལ་བའི་ལོ་རྒྱུས་ དཔལ་
འབྲུག་ཞིབ་འཇུག་གི་བེན་བྲིས་ནང་བཀོད་ལྟག། སྐུ་འཁྱུངས་ཏེ་ཉིན་ཞག་
གྱི་ཤུལ་ལས་ རྩི་མཁན་པོ་ཁྱི་རབས་༤༢ པ་ཡོན་ཏན་བརྩོན་འགྲུས་མཆོག་
ལེགས་དར་ཕྱལ་བར་བཅར་ཡི་བེར་ཨིན་པས། རྩི་མཁན་རིན་པོ་ཆེ་གིས་
རྒྱལ་སྲས་ཀྱི་མཆོན་འདྲིལ་མེད་རྒྱན་གྲུབ་བེར་གསོལ་བའི་སྐབས་ མཁན་
པོ་ཀུན་དགའ་རྒྱལ་མཆོན་མཆོག་གིས་ རྒྱལ་སྲས་ཀྱི་མཆོན་པ་སྤྲོ་སང་གེ་
བེར་གསོལ་ལྟག།

རྒྱལ་སྲས་སྐུ་མ་འཁྱུངས་པའི་ཏེ་མ་ལས་ ཀ་ལི་ཕུར་ལས་སྐུ་གཡོག་
མོ་གཉིས་འོང་མི་དེ་ཚུ་ ཡུམ་དང་རྒྱལ་སྲས་གཉིས་ཀྱི་མཐའ་སྤྱོད་འབད་མི་
སྤེལ་བཞག་ཡོད་རུང་ ཟླ་རོ་
གྱི་ཤུལ་ལས་མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེ་
མཆོག་གི་དགོངས་བཞེད་ རྒྱལ་སྲས་ཀྱི་ཕྱག་ཞུ་མི་རིགས་རུས་དང་མཆོན་ལྟས་

མི་དབང་འབྲུག་རྒྱལ་བཞི་པའི་རྟོགས་བརྗོད། ལྷ་དང་སྤྲུལ་མས་ལུང་གིས་བྱུང་ཚུལ་དང་རྒྱལ་སྤྲུལ་སྤྲུལ་འབྲུངས་ཚུལ།

ལེགས་ཤོམ་ཡོད་པའི་འབྲུག་མི་ངོ་མ་ཅིག་རང་བཞག་དགོ་པའི་དགོངས་བཞེད་
གནང་ཞེ་ ག་ཐག་བྲུགས་བཞེད་གནང་པའི་སྐབས་ ཕྱག་གཡོག་གལ་ལས་
ཤར་ཀུན་དགའ་དེ་བྲུགས་ཁར་བབས་ནི་དེ་གིས་ དེ་ལས་ཚུར་རྒྱལ་སྤྲུལ་སྤྲུལ་མ་
བཞེངས་ཀྱི་བར་ན་ ཤར་ཀུན་དགའ་རྒྱལ་སྤྲུལ་ཀྱི་ཕྱག་ལྷ་མི་སྤྲེ་བསྐྱོས་གནང་
ཅུག།

འབྲུངས་ཏེ་ཞག་གསུམ་སོང་པའི་ཤུལ་ལས་ གཞུང་གྲ་ཚང་ལས་སྟ་
བསངས་བཀ་ཤིས་རེ་སྐྱོང་དང་སྤྲང་མའི་གཏང་རག་ གནམ་ས་སྤང་བརྒྱད་ཀྱི་
ཆོ་ག་ཚུ་ རྒྱལ་ཤིང་རྒྱལ་པ་གནང་ཞེ་ རྒྱལ་སྤྲུལ་ཕྱི་ཁར་བཏོན་པའི་མཛད་རིམ་
བཙེ་སྤྲང་ལྷ་བའི་སྐྱོར་ལས་གསལ་བ་ཅིན། དེ་ཆོ་བཙས་སྟོན་གལ་ ཨམ་སྤྲུ་
ཆོ་མ་གསོ་བའི་རབ་ཆད་ཀྱི་རིགས་དང་ རྒྱལ་སྤྲུལ་དང་བདུན་བྱུར་ཕོག་པའི་
རིགས་ཚུ་བཙེ་མར་གཏོགས་མ་ཆོག་པའི་བྱུང་བསྐྱུགས་གནང་ཞེ་ རྒྱལ་སྤྲུལ་
ཕྱི་ཁར་བཏོན་པའི་སྐབས་ རྒྱལ་སྤྲུལ་འབག་ཞེ་ལྷ་མི་མཐུན་གསུམ་ལོ་པ་དེ་
གིས་ བདུད་ཅི་མཐུན་མཆོམས་དང་བསྐྱུན་ཏེ་ ཕོ་བྲང་གི་ཕྱི་ཁར་བཏོན་ཞིན་མ་
ལས་ ཕོ་བྲང་བསྐྱོར་ར་རྒྱལ་གནང་པའི་སྐབས་ སྤྲེད་པ་ཏེ་གིས་སྤྲེད་ཏེ་དར་
ཤིང་སྤྲེད་ལ་ལོགས་པའི་སེར་སྤྲེད་དང་ ཆོ་སྤྲེད་མ་གསུམ་ལ་ལོགས་པའི་སྤྲེད་
གསུང་བྲུགས་ཀྱི་ཏེན། བཀ་ཤིས་རྣམས་བརྒྱད་དང་ བཀ་ཤིས་པའི་རྟགས་བརྒྱད།
གཡང་བཞི་དཀར་ནག་ གཙང་ཤ་ལག་གཡས། འབྲང་རྒྱས། ཕྱི་མར།
ཡོས་དཀར་ནག་ མདའ་དར་སྤྲེད་ལ་ལོགས་པ་ཚུ་གོ་རིམ་ མ་ནོར་བར་
བསྐྱེགས་ཏེ་ཕོ་བྲང་གཡས་བསྐྱོར་བྲངས་གསུམ་བརྒྱལ་ཞིན་མ་ལས་ ལོག་
ཕོ་བྲང་ནང་ན་གདན་འདྲེན་ལྷ་ཡོད་པ་ཨིན་པས།

དཔལ་འབྱུག་ཞིབ་འཇུག་ལྟེ་བ།

དེ་སྤྱི་ཕོ་བྲང་ནང་ལོག་སྟོན་དེ་ ཕོ་གལ་མོ་གལ་བཅད་ཞིན་མ་ལས་
གོ་མ་དྲི་བཟང་ལ་སོགས་པའི་བཞུགས་གལ་གྱི་རིམ་པ་ རྒྱས་ཤིང་རྒྱས་པར་
བྲངས་ཚར་བའི་འཕྲོ་ལས་ ཡབ་རྒྱལ་པོ་ལས་འགོ་བཙུགས་ཏེ་ སྐྱེ་འཁོར་ཚུ་
དང་ སྤྱི་མ་ཚོས་པ། སྟོན་འབངས་མི་སེར་ འདི་བསྐང་འཛོམས་མི་ག་
ར་གིས་ རྒྱལ་སྤྱི་ལུ་ལེགས་དར་བྱོང་ཆ་དང་བཟ་ཤིས་ཁ་དར་ཚུ་རིམ་པ་
བཞིན་དུ་ཕྱུལ་བའི་རྩེས་སུ་ ཕྱག་ཞུ་མི་དང་ཞི་བྱ་མི་རིགས་ ན་གཞིན་ཕོ་
མོ་གེ་ར་ བདེ་འཕྱུར་རྩོད་རྩོད་ལ་སོགས་པའི་ཕྱུར་རིགས་དང་ སྐྱེ་གཞས་
ལ་སོགས་པ་དག་འཕྲོའི་ནམ་པ་ ག་ཅི་ཡང་བསྐྱར་བའི་ཐོག་ལས་བཙུང་
ཞུ་ཡོད་པ་ཨིན་པས།

རྒྱལ་སྤྱི་དགྲ་ལོ་བཞི་བཞེས་པའི་སྐབས་ སྤྱི་སྤྱོད་ཐུབ་བཞུག་
ནོར་བུ་མཚོག་དབུ་བཞུགས་ཐོག་ལས་ ཐིམ་ཕུ་བཟ་ཤིས་ཚོས་རྩོང་
ནང་སྤེ་ རྒྱལ་ཞུ་གསོལ་བའི་རྟེན་འབྲེལ་བཙུང་ཅིག་ཡང་ཞུ་ཡི་ཟེར་
ཨིན་པས། དེ་བསྐང་རྒྱལ་སྤྱི་རྩོང་ནང་གདན་འདྲེན་ཞུ་བའི་སྐབས་
ཚོས་རྩོང་འབྲུག་པའི་ཆེབས་གལ་བཅར་ཐོག་ལས་གདན་འདྲེན་ཞུ་བའི་
དགོས་པ་ཡང་ རྟེན་འབྲེལ་གྱི་ཆེ་བ་ལུ་དགོངས་ཏེ་ཞུ་ཡི་ཟེར་དང་ དེ་
སྐབས་ལུ་ཡང་ནམ་མཁའ་ལུ་འཇུག་འོད་འབྱེལ་བ་ལ་སོགས་པའི་རྟེན་
འབྲེལ་ལེགས་ཤོམ་བྱུང་ཡི་ཟེར་ དབྱིན་དེབ་ཟིན་བྲིས་ནང་བཀོད་ཅུག།
སྐྱེ་ན་ཚུང་ཀུའི་བསྐང་མང་ཤོས་ཡབ་ཡུམ་གཉིས་དང་ རྒྱལ་ཡུམ་སྐྱེ་
བཞེས་ཚུ་དང་གཅིག་ཁར་ བདེ་ཆེན་ཚོས་སྤྱི་ཕོ་བྲང་ནང་བཞུགས་
ཏེ་སྐྱེ་བཞེངས་ཡི་ཟེར་ཨིན་པས།

མི་དབང་འབྲུག་རྒྱལ་བཞི་པའི་རྟོགས་བརྗོད། ལྷ་དང་སྒྲ་མས་ལུང་གིས་ཐུབ་ཚུལ་དང་རྒྱལ་སྤྱི་སྤྱོད་ཚུལ།

རྒྱལ་སྤྱི་ཀྱི་ཕྱག་ལུ་མི་ཚུ་གིས་བཤད་དོ་བཟུམ་ཨིན་པ་ཅིན། རྒྱལ་
སྤྱི་འདི་ཚུང་ཀྱི་འདི་བསྐྱང་ལས་ ཐུགས་རིག་ནམ་པར་བཀྲ་བའི་གྲུ་ཞལ་
ལས་ཡང་ ཨ་ལོ་གཞན་བཟུམ་དོན་མེད་ཀྱི་སྒྲོ་ལེ་ཤ་མ་གསུང་པར་
ཐུགས་བཞེད་གནང་སྟེ་ རེ་རེ་གཉིས་གཉིས་གསུངས་མི་དེ་ མི་རྒྱལ་
ཤོས་ལས་ལྷག་སྟེ་དོན་དང་མཐུན་པ་སྟེ་གསུངས་པའི་ཁར་ ཚོད་
ཡང་འཇམ་ཏོག་ཏོ་སྟེ་མ་གནང་མི་ཅིག་ཨིན་ཟེར་བཤད་པ་ཨིན་པས།
རྒྱལ་སྤྱི་ཚུང་ཀྱི་འདི་སྐབས་སྤྱི་ཅེད་གནང་ས་ སྤང་རི་བམ་པའི་བང་ཚུ་
ན་ཕྱོན་དོ་ཡོད་པ་དང་ དགྲུང་ལོ་༧ ལས་རང་ཆེབས་རྟ་གྲུ་ཆེབས་ནི་ལུ་
ཐུགས་མཉེས་པ་མ་ཆད་ ཚུང་ཀྱི་འདི་བསྐྱང་ལས་མི་སྒྲོམ་བཟུམ་སྟེ་ཆེབས་
རྟ་གྲུ་ཆེབས་ཏེ་རྟ་རྒྱལ་རྒྱལ་པའི་ལུ་བེ་ཚོམ་མེད་ཟེར་བཤད་ལུགས།

དུམ་ག་ཅིག་སྤྱི་བཞེངས་པའི་ཤུལ་ལས་ བསམ་གཏན་སྤྱི་མོ་བང་གི་ས་
གནས་དང་ འབྲུང་བཞི་ནང་གི་གཙང་ཚུའི་མཐའ་མ་བདའ་སྟེ་ ཚུ་ནང་
གི་སེམས་ཅན་ཚུ་ལུ་གཟེགས་ནི་ལུ་སྒྲོ་བ་མཛད་དེ་ ཚུའི་མཐའ་མར་ཆ་
རོགས་ཚུ་དང་གཅིག་ཁར་མཛར་ཚུམ་བཞེས་ནི་དང་ བྱེ་མའི་ནང་སྤྱི་ཅེད་
གནང་ནི་ལུ་ཐུགས་མཉེས་པ་ཨིན་ཟེར་བཤད་པ་ཨིན་པས།

རྒྱལ་སྤྱི་ཀྱི་འབྲུངས་སྟོན་བེངས་བཞི་པ་མཛད་པའི་ཤུལ་ལས་
མང་ཤོས་འཆམས་ཅིག་བདེ་ཆེན་ཆོས་སྤྱི་རི་འགོ་ཁར་ཕྱོན་ཏེ་ ནགས་ཆ་པ་
བྱི་གཙན་གཟན་ཚུ་གཟེགས་ནི་དང་ ནགས་སྒྲོངས་ཉམས་དགའ་ཏོག་ཏོ་ཚུ་
ནང་ཁམས་སངས་འཕྱོན་ནི་ལུ་ཐུགས་མཉེས་གནང་ནི་འགོ་བཙུགས་ལུགས།
གསོལ་ཆོགས་ཡང་ཚུང་ཀྱི་འདི་སྐབས་འབྲུག་པའི་ཨ་ལོ་གཞན་བཟུམ་བུ་རམ་

དཔལ་འབྱུག་ཞིབ་འཇུག་ལྟེ་བ།

དང་མངར་བས་ལུ་དྲངས་འདོད་མེད་པར་ ཡོམ་དང་སྒྲིང་དོག་ རོ་གི་ཚུ་བོ་
པ་གི་གསོལ་སྒྲ་སྒྲེ་བཞེས་ཏེ་གསོལ་བ་དང་ཚོགས་ལུ་མང་ཤོས་བྱུག་པ་བཞེས་པ་
ཨིན་ཟེར་བཤད་རྒྱལ།

སྤྱི་ལོ་༡༩༥༥ ལུ་ཆུ་གར་གྱི་ཚོན་ཆེན་སྤུན་རྒྱུ་མེ་རུ་ འབྱུག་ལུ་བྱོན་
པའི་སྐབས་ཆུ་ལ་སྤྲས་སྤུན་ཆ་ཚུ་ལུ་ལྟ་སྟེ་གནམ་མེད་ས་མེད་བྱུགས་མཉེས་ཅི་
ཟེར་དང་ ཚོན་ཆེན་གྱིས་བསྐྱམས་བྱོན་པའི་ཅེད་མོའི་གྲ་རི་ནང་འཇུག་ཏེ་བདེ་
ཆེན་ཆོས་སྒྲིང་པོ་བྲང་གི་སྒྲིང་སྐར་ནང་ ཨ་རྟག་རང་སྤྱི་ཅེད་གནང་སྟེ་བཞུགས་
པའི་ཁར་ བྱུག་གཡོག་ཚུ་ལུ་ ཤིང་གི་གྲ་རི་བཟོ་བཅུག་སྟེ་ཤིང་གི་གྲ་རི་གྲ་
དར་གྱིས་བརྒྱན་ཏེ་ སྤྱི་ཅེད་ཡང་གནང་པ་ཨིན་ཟེར་བཤད་རྒྱལ།

འཕྲལ་འཕྲལ་སྤྱི་ཅེད་གནང་སར་ ཅེད་མོའི་ཞོར་ལས་མ་འབྲིགས་
པའི་སྐབས་ སྤྲས་མོ་བདེ་ཆེན་དབང་མོ་ སྤྱི་དབང་སྒྲོམ་ཡོད་རུང་ཆུ་ཁ་ཆུ་ལ་
སྤྲས་གྱིས་ཐོབ་དོ་ཡོད་པ་དང་ བྱུག་གཡོག་ཚུ་བར་ན་འཇུག་ཏེ་ བར་མི་འབད་
དགོཔ་ཡང་འཕྲལ་འཕྲལ་བྱུང་པ་ཨིན་ཟེར་སྐབ་པའི་ཁར་ ཆུ་ལ་སྤྲས་གྱིས་སྤྱི་
འཁོར་ཚུ་གི་བར་ན་འཇུག་ཏེ་སྤྱི་ཅེ་ ཆུ་ལ་པོ་ཨིན་ཟེར་དཔལ་རྟགས་ཚུང་ཀྱ་
དང་ བྱ་ཅི་ན་བཟའ་སེར་པོ་བཞེས་ཏེ་ཆུ་ལ་པོའི་ལད་སྤྱོད་སྤྱིར་ཏེ་ ཡབ་ཡུམ་
གཉིས་ལས་འགོ་བཅུགས་ཏེ་སྤྱི་འཁོར་ཆ་མཉམ་ ཁོ་ལུ་ལྟ་དམ་ཆེ་བཅུག་པ་
ཨིན་ཟེར་བཤད་རྒྱལ།

མི་དབང་འབྲུག་རྒྱལ་བཞི་པའི་རྟོགས་བརྟེན། རྒྱལ་སྲས་མཆོག་སྐྱེ་ཡོན་སྦྱངས་པའི་སྐྱོར།

རྒྱལ་སྲས་མཆོག་སྐྱེ་ཡོན་སྦྱངས་པའི་སྐྱོར།

བཞི་པ་ སྐྱེ་ཡོན་ལུ་སྦྱངས་པ་མཛད་པའི་སྐྱོར་ལས་གསལ་བཤད་ཞུ་
བ་ཅིན་ རྒྱལ་སྲས་དམ་པ་དགྲུང་ལོ་རྒྱུ་ཀྱའི་བསྐྱང་ལས་ཕྱི་ནང་གི་
སྐྱེ་ཡོན་ཚུ་ དངུལ་ཅིས་ཆོན་པོ་བགྲེས་པ་གྲོངས་མི་ རྩོམ་ཆེ་རིང་དང་
ཐམ་པསྒྲུ་ལ་གཤགས་མི་ལ་སོགས་པ་ ཕྱི་ནང་གི་ཤེས་ཡོན་མཁས་པ་ཚུ་ལས་
བཞེས་པའི་བྱུང་ལས་ སྤྱི་ལོ་༡༩༦༣ དེ་ཅིག་ཁ་ལས་ རྩོམ་ཆེ་སྤྱིང་གི་
སྒྲིབ་གྲུ་ སེན་རྩོམ་ལུ་ཐེབས་ཏེ་ལོ་ངོ་དག་པ་ཅིག་ཕྱག་དཔྱེ་གཟིགས་ཅུག།
རྒྱལ་པོའི་སྲས་མོ་ཨ་ཞེ་བདེ་ཆེན་དབང་མོ་ ཕྱག་དཔྱེ་རྩོམ་ཆེ་སྤྱིང་ལོ་རྩུག་ ཀོན་
པེན་དང་ ཨ་ཞེ་བསོད་ནམས་ཆོས་སྒྲོན་རྩོམ་ཆེ་སྤྱིང་ རྩོམ་མ་བྱུ་མོའི་སྒྲིབ་གྲུ་
ནང་སྤྱི་ཕྱག་དཔྱེ་གཟིགས་པའི་སྐབས་ ཕྱག་ཞུ་ཉེ་ཤར་ཀུན་དགའ་དང་དེད་
གཡོག་པ་ཅིག་སྤྱོད་ཅུག།

རྒྱལ་སྲས་ཚུ་རྩོམ་ཆེ་སྤྱིང་ལུ་ཕྱག་དཔྱེ་གཟིགས་པའི་སྐབས་ ཕྱག་ཞུ་མི་
ཤར་ཀུན་དགའ་གིས་སྒྲིབ་དོ་བཟུམ་ཨིན་པ་ཅིན། མང་ཤོས་རྒྱལ་སྲས་ཚུ་སྒྲིབ་
གྲུ་ནང་བྱོན་དགོ་དོ་ཡོད་པ་ཨིན་རུང་ ངལ་གསོའི་སྐབས་ འབྲུག་ལུགས་
གསོལ་ཆོགས་རེ་བྲངས་པའི་དོན་ལུ་དང་ སྐྱེ་ལུ་སྤྱི་བཞུགས་པའི་དོན་ལུ་ རྩོམ་
ཆེ་སྤྱིང་ག་བར་ན་ཟེར་སར་གཟིམ་ཅུང་སྒྲུ་ཁར་ལེན་ཏེ་ ཁོ་དང་འདྲེད་གཡོག་པ་
དེ་ནང་སྤྱོད་དེ་ ངལ་གསོའི་སྐབས་འབྲུག་པའི་གསོལ་ཆོགས་རེ་བཟོ་ཉེ་བྲངས།
བཟླ་ཤིས་བྲག་རྒྱུའི་མཐའ་མ་དང་ ཁ་འོན་ཏོ་ལུ་སྤྱི་བཞུག་བརྒྱན་རེ་གཟིགས་པར་
བྱོན་པའི་སྐབས་ ཕྱག་ཞུ་ཉེ་ཤར་འབྲེན་ཏེ་ཁོ་གི་ལུ་སྐལ་ཨིན་ཟེར་སྒྲིབ་ཨིན་པས།

དཔལ་འབྱུག་ཞིབ་འཇུག་ལྟེ་བ།

མི་དབང་རྒྱལ་སྤྱོད་མཆོག་སྐྱུ་ཅོད་གནང་བའི་བསྐྱང་།

སློབ་གྲ་དེ་ཚུའི་ནང་སློག་ཁྱིམ་སྤྱོད་རྒྱལ་སྤྱོད་དང་ མི་སྐྱུ་གཞན་གྱི་ཨ་ལོ་
 བྱང་པར་མེད་པར་སློག་བཟུང་དགོ་དོ་ཡོད་པ་ཡིན་རུང་ མི་དབང་མངའ་བདག་
 རིན་པོ་ཆེ་ཞབས་ལས་འཕུལ་འཕུལ་སློབ་དཔོན་ཚུ་ལུ་ གསོལ་རས་བྱམ་ཐང་
 ལུ་ཐགས་པའི་ཡ་ཁ་རེ་རེ་ཁོང་ལུ་སྐྱེལ་བར་འགྱུ་བའི་སྐབས་ ཁོང་སློབ་དཔོན་
 ལེ་ཤ་ཅིག་གིས་ ང་བཅས་སློབ་གྲ་དེ་སློག་ཁྱིམ་ཡིན་ནི་དེ་གིས་ རྒྱལ་སྤྱོད་ཚུ་
 ལུ་ལོགས་སུ་ཞབས་ཏོག་ཞུ་ཐབས་མེད་རུང་ མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེའི་ཞབས་
 ལས་ཨ་ཉག་རང་གསོལ་རས་ཞུ་བའི་སྐབས་ རྩོམ་བདེམ་སློབ་བྱུང་མས་ཟེར་
 སློབ་ནི་འདྲུག་ཟེར་ཡིན་པས།

མི་དབང་འབྲུག་རྒྱལ་བཞི་པའི་རྟོགས་བརྗོད། རྒྱལ་སྲས་མཆོག་སྐྱེས་སྤངས་པའི་སྐོར།

སྤྱི་ལོ་ ༡༩༤༢ ལུ་ རྒྱ་ནག་དང་རྒྱ་གར་རྒྱལ་ཁབ་གཉིས་ཕྱད་མདའ་
འགོ་བཅུགས་ནི་དེ་གིས་ རྒྱ་ནག་གི་དམག་མི་ཚུ་ རྡོ་རྗེ་སྤང་ལས་མེལ་ ༢༠
འི་ས་ཁར་ གནག་མཐོ་ལའི་རྒྱབ་ཁར་སྡོད་ཡོད་པ་མ་ཆད་ གནམ་ཁ་ལས་
འབད་དེ་ ཤེ་ལི་གྲུ་རིར་རྒྱ་མིའི་དམག་མི་ཚུ་འཇུ་ལ་ནི་ཨིན་པས་ཟེར་བའི་
གནས་ཚུལ་གོ་ནི་དེ་གིས་ སློབ་གྲུའི་འགོ་འདྲན་པ་ཚུ་གིས་ཡང་ རྒྱལ་སྲས་
རྡོ་རྗེ་སྤང་ལུ་མ་བཞག་པ་ཅིན་དག་ནི་ཨིན་པས་ཟེར་བའི་ཞུ་བ་འབད་བའི་ཁར་
རྒྱལ་ཁབ་ནང་ན་ཡང་ རྒྱལ་བཅུན་གཉིས་ཀྱི་བར་ན་མཐུན་ལམ་གྱི་ རྒྱུན་ཨ་
ཙི་རེ་བྱུང་དོ་ཡོད་པ་ལས་ གནས་སྤངས་དེ་བཟུམ་གྱི་གྲུལ་ཁར་རྒྱལ་སྲས་མི་
བཞག་པའི་ཐུགས་ཐག་རྒྱལ་ཡུམ་གྱིས་བཅད་དེ་ གནས་སྤངས་དག་ཤོས་དེ་
རང་ རྒྱལ་སྲས་ཕྱག་དཔེ་གཟེགས་པར་ ཕྱི་རྒྱལ་ལཱ་རྒྱུ་ཁྲོན་ལུ་བཏང་ནི་ཨིན་པ་
མཁྱེན་ཏེ་ དགྲུང་ལོ་ ༡༡ བཞེས་པའི་སྤྱི་ལོ་ ༡༩༤༥ ལུ་ རྒྱལ་སྲས་ལཱ་རྒྱ་
ཁྲོན་ལུ་བཏང་གནང་ནུག།

དེ་གི་ཉེ་མ་རྒྱལ་སྲས་དགྲུང་ལོ་ ༩ དེ་ཅིག་བཞེས་པའི་སྐབས་ལས་
སྤྱི་ལོ་ ༡༩༤༧ ལོར་རྒྱལ་བཅུན་གཉིས་ཆ་རང་ ཀ་ལི་ཀ་ཏ་ལུ་གཟེགས་སྐོར་
གནང་ནི་ རྒྱལ་སྲས་ལཱ་རྒྱ་ཁྲོན་ལུ་ཕྱག་དཔེ་གཟེགས་པར་བཏང་པ་ཅིན་ ལཱ་རྒྱ་
ཁྲོན་ལུ་སློབ་གྲུ་ལེགས་ཤོམ་ག་ཡོད། རྒྱལ་སྲས་ཀྱི་དོན་ལས་འོས་བབ་ཅན་གྱི་
སློབ་གྲུ་ག་བཟང་ཚུ་ རྒྱལ་ཡུམ་གྱིས་འབད་དེ་ཞིབ་ཅུང་གཅིད་མཛད་ནུག།
རྒྱུང་བ་མན་ལུ་རྡོ་རྗེ་སྤང་ གེ་རེ་ཀ་སྤང་ ས་སྤང་གཉིས་དང་ཕྱད་དེ་ ལཱ་རྒྱ་ཁྲོན་
སློབ་གྲུའི་སྐོར་ལས་གནས་ཚུལ་ལེ་ཤ་ཅིག་ཁོང་ས་སྤང་གཉིས་ལས་གསན་ཡི་
ཟེར་ཨིན་པས། རྒྱལ་ལས་རྒྱལ་སྲས་ལཱ་རྒྱ་ཁྲོན་ལུ་ ཕྱག་དཔེ་གཟེགས་པའི་

དཔལ་འབྲུག་ཞིབ་འཇུག་ལྟེ་བ།

སྐབས་ འབྲུག་པའི་བུ་ཚ་མདོ་མདོ་བཅའ་མི་ཅིག་ཡང་ཕྱག་ལྷ་སྟེ་ ལྷན་ཏོན་ལུ་
སྡོད་ལྷག། མདོ་མདོ་དང་རྒྱལ་སྐས་གཉིས་ཉི་ཤ་རྩ་ལྔ་ལྟེ་ བེ་འཁོག་བེ་བྱིང་སྡོབ་
གྲ་ནང་ ལོ་ངོ་བཞི་ཕྱག་དཔེ་གཟིགས་ཏེ་བཞུགས་མི་དེ་གིས་ རྒྱལ་སྐས་ལུ་
གཞན་དང་མ་འདྲ་བའི་ཁེ་ཕན་སྡོམ་བྱུང་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡང་ ཕྱི་ལྷགས་ཀྱི་
ལམ་སྲོལ་གོ་མས་འདྲིས་ཐོབ་པའི་ཁར་ རང་གི་ཡབ་ཡུམ་དང་ རྒྱལ་ཁབ་
བདའ་མ་བཟུན་སར་བཞུགས་དགོས་བྱུང་པའི་སྐབས་ རང་མགོ་འདྲོངས་ནི་
ལུ་སྡོགས་བྱུང་བེབས་ཅིག་རང་ཐོབ་དོ་ཡོད་པ་ཨིན་པས།

རྒྱལ་སྐས་ལྷན་ཏོན་ལུ་ཕྱག་དཔེ་གཟིགས་པའི་སྐབས་ སྡོབ་གྲ་དང་
མཐུན་ཆེན་ལ་སོགས་པ་ག་དེ་ཅིག་ལེགས་ཤོམ་ཡོད་རུང་ རང་གི་རྒྱལ་ཁབ་
དང་ཡབ་ཡུམ་གཉིས་དང་ཁ་འབྲལ་ཏེ་བྱོན་ནི་ལུ་ ཐུགས་གདིང་ལས་མ་མཉེས་
པར་ ཆར་ཅིག་ཀ་ལི་ཀ་ཏ་ལས་ ལྷོ་མ་བའི་ལུ་འཕྱར་ཏེ་ ལྷོ་མ་བའི་ལས་སྟེ་
ལྷན་ཏོན་ལུ་འཕྱར་དགོས་ཨིན་རུང་ གནམ་གུའི་དྲུས་ཆོད་རན་པའི་བསྐང་
ལས་ རྒྱལ་སྐས་ཀྱིས་གཉིད་མ་ཆོར་བརྟན་བཟབ་སྟེ་བཞེངས་མ་བཟུབ་པར་
གནམ་གུ་ཐལ་ནི་དེ་གིས་ ཕྱག་ལྷ་སྟེ་འགྲོ་མི་ཀུན་དགའ་ནང་དོག་སྟེ་ མངའ་
བདག་རིན་པོ་ཆེ་ལུ་སྟོན་ལྷ་སྟེ་ལ་དགོས་ཐོན་ལྷག། གནས་ཚུལ་དེ་མངའ་བདག་
རིན་པོ་ཆེ་གིས་གསན་པའི་སྐབས་ འཇིགས་མེད་འགྲོ་འདོད་མེད་པ་ཅིན་ལོག་
ཤོག་བཅའ་སྟེ་བཅའ་བཀའ་གནང་རུང་ རྒྱལ་ཡུམ་གྱི་ཐུགས་ལས་ཨིན་པ་ཅིན་
ད་ལྟོ་ང་བཅས་བྱ་གཅིག་ལས་མེད་མི་དང་ཡུན་བཅངས་ཅིག་ ཁ་འབྲལ་བའི་ཆ་
གྲང་ཆེ་རུང་ རྒྱལ་སྐས་ཁོ་རའི་དོན་ལས་ཨིན་ཅི་མིན་ཅི་ལྷན་ཏོན་ལུ་ཕྱག་དཔེ་
འཕྲོ་མཐུད་དེ་གཟིགས་དགོ་བཅའ་གསུངས་དོ་ཡོད་པ་ཨིན་པས།

མི་དབང་འབྲུག་རྒྱལ་བཞི་པའི་རྟོགས་བརྟེན། རྒྱལ་སྲས་མཚོག་སྐྱེའོན་སྦྱངས་པའི་སྒོར།

རྒྱལ་སྲས་ཀྱི་སྐྱེའོན་སྒོར་ལས་ ཡབ་ཡུམ་གཉིས་དགོངས་པ་མ་མཐུན་
པའི་རྒྱ་མཚན་ཡང་ རྒྱལ་ཡུམ་གྱིས་ཨིན་པ་ཅིན་ ལྷན་ཾོན་ལས་འཛམ་གླིང་སྤྱི་
ལུགས་རིག་གསར་སྐྱེའོན་ལུ་མཁས་པ་སྦྱང་དགོཔ་དེ་གནམ་མེད་ས་མེད་རྒྱལ་
ཁབ་དང་ རྒྱལ་སྲས་གཉིས་ཆ་རའི་དོན་ལས་གལ་ཅན་ཨིན་ཟེར་བུགས་བཞེད་
གནང་ཞེ་ རྒྱལ་སྲས་སྐྱེའོན་མཐིལ་ཕྱིན་གནང་ཞིནམ་ལས་ འབྲུག་ལུ་ལོག་
དགོཔ་སྤེལ་ཨིན་རུང་ ཡབ་རྒྱལ་པོ་གི་བུགས་བཞེད་ལས་ ཕྱི་ལུགས་ཀྱི་སྐྱེའོན་
མཐིལ་ཕྱིན་སྦྱངས་ཏེ་བཞུགས་པའི་དུས་ཚོད་མེདཔ་མཆུན་ཏེ་ ཁོ་ར་དགོངས་
པ་མ་རྩོགས་པའི་ཏེ་མ་ འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་བུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བྱད་ཚོས་
རང་ལུགས་རིག་གཞུང་ལུ་སྦྱང་པ་མ་མཛད་པ་ཅིན་ ཏང་སློང་མར་རྒྱལ་ཁབ་
སློང་དགོཔ་འབྱུང་པའི་སྐབས་ རང་ལུགས་ཀྱི་འགྲོ་སྤངས་ཅམ་ཡང་ རྒྱལ་པོ་
གིས་མ་མཆུན་ནི་དེ་ནི་ ཏ་ཅང་གི་ཐབས་ཆག་པའི་གཞི་ཅིག་འོང་ནི་ཨིན་པས་
མནོ་ཞེ་ ཡབ་ཡུམ་གཉིས་ རྒྱལ་སྲས་ཀྱི་སྐྱེའོན་སྒོར་ལས་མ་འགྲིགས་པའི་རྒྱ་
རྒྱུན་དེ་སྤེལ་བྱུང་ནུག།

ལྷག་པར་དུ་ མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེའི་ཁོ་རའི་དུས་ཚོད་
སོས་ཀའི་ཉི་མ་བཞིན་དུ་འགྲིབ་ཅི་རང་འགྲོལ་ཨིནམ་ ཁོ་ར་གིས་དུངས་འཕྲོས་
འཕྲོས་མཆུན་ཏེ་ ཁོ་རའི་དགོངས་སློང་དང་དམིགས་ཡུལ། མཛད་པ་རྗེས་སུ་
སློང་དགོཔ་དང་ འཕྲལ་བུགས་གཉིས་ཀྱི་སྤྱི་དོན་འགྲུབ་དགོཔ་ཚུ་ཉིང་བསང་
སང་སྤེལ་ རྒྱལ་སྲས་ལུ་དགོངས་པ་འཕོ་དོ་བཟུམ་ བུགས་ཡིད་གཅིག་འདྲེས་བཅོ་
གནང་ནི་དེ་ གནས་སྐབས་ཀྱི་སྐྱེའོན་ལས་གལ་ཆེས་ཨིནམ་མཆུན་ཏེ་ རྒྱལ་
སྲས་ཕྱི་རྒྱལ་ལྷན་ཾོན་ལུ་ ལོ་ངོ་བཞི་ཕྱག་དཔེ་གཟིགས་ཏེ་ སྤྱི་ལོ་༡༩༦༧

དཔལ་འབྲུག་ཞིབ་འཇུག་ལྟེ་བ།

ལོར་ལོག་འབྲུག་ལུ་ཕེབས་པའི་ཉིན་མ་ལས་ ཡབ་རྒྱལ་པོ་མཆོག་གིས་ཡུན་
ཐེངས་ཅིག་ཡང་ཁ་འབྲལ་ཏེ་མ་བཞག་པར་ ཡབ་སྲས་གཉིས་ གཅིག་གིས་
གཅིག་ལུ་བྱུགས་བརྩེ་ཚད་མེད་བསྐྱངས་ཏེ་ ཐ་ན་གསོལ་ཆོགས་ཙམ་ཡང་
རྒྱལ་སྲས་མེད་པ་ཅིན་རྒྱལ་པོ་གིས་མི་བཞེས། ཡབ་རྒྱལ་པོ་མེད་པ་ཅིན་ རྒྱལ་
སྲས་ཀྱིས་མ་བཞེས་པར་ བསྐྱུགས་ཏེ་བཞུག་པ་ལ་སོགས་པའི་བརྩེ་བ་མཛད་
དེ་བཞུགས་རྟུག།

རྒྱལ་སྲས་ཀྱི་སྐྱེ་ཡོན་སྐོར་ལས་ ཕྱག་ཞུ་མི་ཀུན་དགའ་གིས་སྦབ་དོ་
བཟུམ་ཨིན་པ་ཅིན་ རྒྱལ་ཡུམ་གྱིས་ རྒྱལ་སྲས་ཕྱག་དཔེ་གཟིགས་པར་ ཕྱི་
རྒྱལ་ལུ་ཨིན་ཅི་མིན་ཅི་བྱོན་དགོཔ་སྟེ་ ཡབ་རྒྱལ་པོ་གིས་ཨྱ་ཚུགས་མ་རྒྱབ་པར་
རྒྱལ་སྲས་ཕྱག་དཔེ་ལུ་ དང་འདྲེད་མེད་པ་བཟོ་མི་ རྒྱལ་པོ་ཁོ་ར་ཨིན་པས་
ཟེར་ཞུ་ནི་དེ་གིས་ ཡབ་རྒྱལ་པོ་འཇུག་ལས་རྒྱལ་སྲས་ལུ་ ཁྱོད་ར་ཕྱི་རྒྱལ་
ལུ་སང་སྟེ་ ཡོན་ཏན་ལེགས་ཤོམ་རྩལ་དགོ་མནོ་བ་ཅིན་ལེགས་ཤོམ་ཨིན་པས།
དེ་འབདལ་ད་ ཁྱོད་རའི་ས་མ་ལས་རྩལ་དགོ་པའི་ཡོན་ཏན་དེ་ འདི་ལས་གལ་
ཆེས་གཞན་མེད་པ་ཡང་ སེམས་ཁ་ལས་བརྗེད་ནི་མི་འོང་ཟེར་ཡབ་རྒྱལ་པོ་
མཆོག་གིས་ འཕྲལ་འཕྲལ་གསུང་སར་ཁོ་གིས་གོ་ཡི་ཟེར་བཤད་པ་ཨིན་པས།
དེ་མ་ཚད་ མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་གི་དགོངས་བཞེད་ སློབ་
གྲ་ལས་རྩལ་པའི་ཡོན་ཏན་རྒྱུད་པ་ཅིག་གིས་ཕན་ཐོགས་པ་མིན་པར་ ཆབ་སྲིད་
སློང་ཚུལ་དང་མི་དང་འབྲེལ་བ་འཐབ་ཚུལ། རང་ལུགས་གཅིས་སྤྲས་མཛད་
ཚུལ་ཚུ་ རྒྱལ་སྲས་ཀྱིས་མཁྱེན་དགོཔ་གལ་ཆེ་ཟེར་གསུངས་དོ་ཡོད་པ་མ་ཚད་
རྒྱལ་སྲས་ཀྱི་སྐྱོགས་གྲུབ་ལུ་ངལ་རངས་ཏེ་ ཡབ་རྒྱལ་པོ་འཇུག་ལུ་རྩ་ལས་

མི་དབང་འབྲུག་རྒྱལ་བཞི་པའི་རྟོགས་བརྗོད། རྒྱལ་སྐུ་མཆོག་སྐྱོམ་སྐྱུངས་པའི་སྒོར།

ཐེ་ཚོམ་མ་སྡོད་ཟེར་བཤད་པ་ཨིན་པས།

དེ་མ་ཚད་རྒྱལ་སྐུ་དང་གཅིག་ཁར་ ལུན་རྟོན་ལུ་ཕྱག་དཔེ་གཟིགས་
པའི་ཚོས་གྲོགས་ཨིན་པའི་ཁར་ ལུན་རྟོན་ལུ་བཞུགས་པའི་སྐབས་ རྒྱལ་
སྐུ་གི་འགོ་འདྲེན་འཐབ་མི་ཡང་ཨིན་མི་ གཤེག་སུན་གྱིས་བྲིས་པའི་དེབ་
ནང་ མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེ་འཛིགས་མེད་སང་གེ་དབང་ཕུག་ཁོ་
རའི་ཞལ་ལས་གསུངས་དོན་ ཁོང་གི་སྐྱེ་ཡོན་སྒོར་ རྒྱལ་ཡུམ་གྱི་ཐུགས་འདོད་
རིག་གསར་ཤེས་ཡོན་ལུན་རྟོན་ལས་མཐར་འབྲེལ་སྤྱུངས་པའི་རེ་འདོད་སྡོད་
རུང་ ཡབ་རྒྱལ་པོ་དགྲང་ལོ་༣༦ ལས་རང་སྤྱིང་ནད་གྱི་སྤྱུང་གཞི་བཞེས་ནི་
དེ་གིས་ ཡབ་རྒྱལ་པོའི་ཕྱག་ཏུ་དགོ་ནི་དེ་ སྐྱེ་ཡོན་སྤྱུང་ནི་ལས་ཡང་ གལ་
ཆེས་བྱུང་ཡི་ཟེར་ གསུངས་ལུགས་ཁོ་གི་དེབ་ནང་བྲིས་ལྟག།

ཕྱག་གཡོག་ཀུན་དགའ་གིས་སྦབ་དོ་བཟུམ་ཨིན་པ་ཅིན། རྒྱལ་སྐུ་
དགྲང་ལོ་༤ གླེ་བཞུགས་པའི་སྐབས་ ཚར་ཅིག་དབང་འདུས་པོ་བྲང་རྫོང་གི་
སྒོ་རུང་ནང་ལས་ སྤྱི་ན་གཙང་ཆུ་ཁ་ཐུག་གཟིགས་ཏེ་ རྒྱལ་སྐུ་གིས་ ཀུན་
དགའ་ལུ་ གཙང་ཆུ་བཟ་གྱི་འོག་ལུ་སྐྱེལ་གནང་ཟེར་གསུངས་པའི་སྐབས་
ཁོ་གིས་མི་གཞན་ལས་སྤྱི་ན་གཙང་ཆུ་ནང་ སེམས་ཅན་ཆོས་ར་སྤྱུག་འདུག་
ཟེར་གོས་ལས་ཁོ་ནི་མི་འོང་ཟེར་ཞུ་བའི་བསྐང་ འདྲོག་ནི་པར་བཞག་
མང་སོ་ཅིག་དེ་ལས་འདི་སྤྱོད་བ་བསྐྱེད་དེ་ སེམས་ཅན་ག་བཟུམ་ཡོད་ག་བཟུ་
ནི་ཨིན་ཟེར་གསུངས་ཏེ་ ཞུ་ཚུགས་རྒྱལ་པོ་དེ་གིས་སྐྱེལ་དགོ་པ་བྱུང་ལྟག།
དེ་སྐབས་ རྒྱུ་མཐའ་མར་ཁོ་གིས་རྒྱལ་ཁ་ལས་རྒྱལ་སྐུ་སྤྱིང་སྤྱིང་སྤྱིང་བཤེད་
དེ་ལོག་པའི་ལྷལ་ལས་ ད་རུང་ལོག་སྤྱི་རང་གཙང་ཆུ་འཐབ་མར་འབྲོན་ནི་

དཔལ་འབྱུག་ཞིབ་འཇུག་ལྟེ་བ།

ཟེར་གསུངས་རུང་ཁོ་གིས་ཉེན་ཁག་འདུག་མཛོ་སྟེ་ ཕྱག་ལུ་མ་བརྟུབ་ནི་དེ་གིས་
རྒྱལ་སྤྱི་ཀྱིས་ཡབ་ལུ་དགོངས་སྟོར་ལུ་བའི་སྐབས་ ཡབ་རྒྱལ་པོ་གིས་ཡང་
བྱད་མེད་བྱིད་ཆེ་ཟེར་གསུངས་ལྟག། དེ་ལུ་ ཚོམ་ར་སྤྱུག་ཡོད་ག་མེད་ག་བཞུ་
དགོ་པ་ཅིན་ ཉེ་མ་ཀྱན་དགའ་འཁྱོ་བཅུག་སྟེ་ ཡོད་པ་ཅིན་ དང་པ་ཀྱན་དགའ་
ནང་ན་འཐེན་འོང་ དེ་སྟེ་ཐེན་ཆེ་པ་ཅིན་རྒྱལ་སྤྱི་ལོག་ཤོག་ཟེར་གསུངས་
པའི་ཤུལ་མ་ མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེ་གིས་ག་ཅི་གསུངས་ཡི་ཟེར་བ་ཅིན།
ངའི་རྒྱལ་སྤྱི་འདི་ འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་སྦྱོང་པའི་ལུང་བཞུན་ཡོད་པ་ཅིན་ ག་ཅི་
གིས་ཡང་ཐུགས་ཁེལ་མི་ཚུགས། དེ་མིན་པ་ཅིན་ བདག་འཛིན་འཐབ་སྟེ་བཟུང་
ཐུབ་པའི་རེ་བ་མེད་ཟེར་གསུངས་ལྟག།

དེ་བཟུམ་སྟེ་ ཚར་ཅིག་ཡབ་རྒྱལ་པོ་སྤངས་ཐང་རྫོང་ནང་བྱོན། རྒྱལ་
ཡུམ་བསོད་ནམས་དགའ་ཚལ་པོ་བྲང་ནང་བཞུགས་པའི་སྐབས་ཅིག་ཁར་
རྒྱལ་སྤྱི་ཏྲ་ལོག་གི་ནགས་ཚལ་ནང་ ཁམས་སངས་བྱོན་ཏེ་ཚལ་མ་ནང་སྟོད་
པའི་བསྐང་ལས་ རྒྱལ་སྤྱི་ཁོ་རའི་ཕྱག་གི་གིས་ ཁོ་རའི་སྤྱི་གཟུགས་གྲུ་པོག་
སྟེ་ ཁག་གནམ་མེད་ས་མེད་ཐོན་པའི་སྐབས་ ཕྱག་ལུ་མི་ཚུ་ ཡབ་རྒྱལ་པོ་གིས་
ཕྱག་བྱིག་གནང་འོང་མཛོ་ འདྲིལ་ཏེ་སྟོད་རུང་ ཤུལ་ལས་ཡབ་རྒྱལ་པོ་གིས་
མཁྱེན་ཞིན་མ་ལས་ ཕྱག་བྱིག་གནང་ནི་ཕར་བཞག་ དགོངས་ཁེལ་ཡང་མེད་
པར་ ངའི་རྒྱལ་སྤྱི་འདི་ འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་སྦྱོང་པའི་ལུང་བཞུན་ཅན་ཨིན་
པ་ཅིན་ ཐུག་རྒྱུན་དེ་བཟུམ་བུང་པ་གིས་ ག་ཅི་ཡང་མི་གཞོད་ཟེར་གསུངས་
པའི་བསྐང་ལས་ ཁོང་ཕྱག་ལུ་མི་ཚུ་ རང་དབང་མེད་པར་ཡོད་ཆེས་ཡི་ཟེར་
སྐབ་ཨིན་པས།

མི་དབང་འབྲུག་རྒྱལ་བཞི་པའི་རྟོགས་བརྗོད། རྒྱལ་སྲས་མཚོག་སྤྱོད་སྤྲངས་པའི་སྒྲོན།

རྒྱལ་སྲས་ཚར་ཅིག་ངལ་གསོ་ལས་ལོག་བྱོན་པའི་སྒྲོན་ལས་ཕྱག་
གཡོག་ཚུ་གིས་བཤད་དོ་བརྩམ་ཨིན་པ་ཅིན། བཀང་ལུང་མཐོ་རིམ་སློབ་གྲྭ་སྒྲོ་
འབྲེད་གནང་པར་བྱོན་པའི་སྐབས་ ཡབ་ཀྱི་ཕྱག་ཞུ་ཞེ་རྒྱལ་སྲས་ཡང་བྱོན་ནི་དེ་
གིས་ རྒྱལ་པོ་དང་འབངས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་མཛད་ཐངས་ཚུ་ དེ་བསྐང་ལས་རྒྱལ་
སྲས་ཀྱིས་ཉམས་སྤྱོད་ཐོབ་མ་ཚད་ ཡབ་རྒྱལ་པོའི་སྤྱང་གཞི་ངེ་སྒྲོ་ཐལ་ཡི་རང་
འབྲེན་ནི་དེ་གིས་ མཚོགས་པ་རང་རྒྱལ་སྲས་ཀྱིས་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་འགན་ཁུར་བཞེས་
དགོཔ་བྱུང་ནི་མས་མནོ་བའི་བྲགས་བཞེད་ཡང་གནང་ནི་འགོ་བཙུགས་རྟུག།
ཡབ་རྒྱལ་པོའི་ཕྱག་ཞུ་ཞེ་བཟ་ཤིས་སྐང་ཁ་བྲུག་གི་གཟིགས་སྒྲོན་ལས་འཕྲོ་
མཐུད་དེ་ བསམ་གྲུབ་སྤྱོད་མཁར་ལས་སྒྲེ་ ཀ་ལི་ཀ་ཏ་བརྒྱད་དེ་ལྷན་རྒྱུ་
ལུ་འཕྲར་རྟུག། དེ་བསྐང་རྒྱལ་ཡུམ་ཡང་རྒྱལ་སྲས་ཀྱི་ཞབས་སྤྱེལ་ལུ་ ཀ་ལི་
ཀ་ཏར་བྱོན་ཏེ་ ཡུམ་སྲས་གཉིས་ཁ་འབྲལ་བའི་སྐབས་ཀྱི་ཚོར་སྣང་དེ་ལས་
སེམས་འཁྲལ་བ་ནམ་ཡང་མ་བྱུང་ཟེར་བཤད་པ་ཨིན་པས། ཀ་ལི་ཀ་ཏའི་
གནམ་ཐང་ལས་ ཡུམ་དང་ཁ་འབྲལ་ཏེ་བྱོན་པའི་བསྐང་ལས་ རྒྱལ་སྲས་
ཀྱི་སྤྱན་ལས་སྤྱན་ཆབ་ཐོགས་པ་འཛག་ནི་དེ་གིས་ ཚུར་ཁོང་ཞབས་སྤྱེལ་
འབྲེན་མི་ཚུ་ལུ་གཟིགས་མ་ཚུགས་པར་ འཁོན་འཇར་ཕྱག་ལྷག་གུ་དཔྱངས།
ཕད་ཅུང་ཕྱག་གིས་བཤེད་དེ་འབྲོན་སར་མཐོང་ནི་དེ་གིས་ ཁོང་ཕྱག་གཡོག་
ཚུ་ཡང་རང་དབང་མེད་པར་མིག་ཚུ་འཛག་སོང་ཡི་ཟེར་བཤད་ནི་འདྲུག།

རྒྱལ་སྲས་དགུང་ལོ་༡༥ བཞེས་པའི་ སྤྱི་ཚེས་༢༥/༧/༢༩ ལུ་
ཕྱི་རྒྱལ་ཀྱི་ཕྱག་དཔེ་བཞག་ཞེ་ལོག་འབྲུག་ལུ་བྱོན་པའི་སྐབས་ རྒྱལ་ཡུམ་དང་
ཨ་ཞེ་བསོད་ནམས་ཚོས་སྒྲོན་གཉིས་ ཕྱི་རྒྱལ་ལུ་ལེན་པར་བྱོན་རྟུག། སྤྱི་ཚེས་

དཔལ་འབྲུག་ཞིབ་འཇུག་ལྟེ་བ།

༡༧/༩/༢༩ ལས་འགོ་བཙུགས་ཏེ་ རྒྱལ་སྤྱི་དང་ཨ་ཞི་བསོད་ནམས་ཆོས་
སྒྲིན་གཉིས་ཐིམ་ཕུ་བཀྲ་ཤིས་ཆོས་རྫོང་ནང་སྡེ་ ཕུག་དཔེ་གཟིགས་དགོཔ་ཨིན་པས།
དེ་སྐབས་སློབ་དཔོན་ རེ་ གྱི་ ཨེམ་ རིབ་སོན་གྱིས་འབད་ ཕུག་དཔེ་འགོ་མ་
བཙུགས་པའི་ཏེ་མ་ སྤྱི་ཆོས་༡༥/༩/༢༩ གི་ཉིན་དགྲང་ཇ་དང་ཁ་བས་ཚུ་
བངས་ཏེ་ ཉེན་འབྲེལ་མདོར་བསྐྱུས་ཅིག་བཙུ་བའི་སྐབས་ རྒྱལ་བཙུན་གཉིས་ཆ་
རང་ ཉེན་འབྲེལ་དེ་ཁར་བྱོན་ཐོག་ལས་ འགོ་བཙུགས་མི་སློབ་གྲ་དེ་ནང་ འབྲུག་
ནང་འཁོད་གྱི་སློབ་རིམ་༧ པ་ལྟ་མི་སློབ་ཕུག་བྲུཛ་བཙུ་གཉིས་ རྒྱལ་སྤྱི་གྱི་
ཕུག་ཁྱེ་ལྟ་མི་སློབ་བཏོན་ལྷག། དེ་བཟུམ་སློབ་རིམ་༥ པ་ནང་ལྟ་མི་སློབ་ཕུག་
བྲུཛ་༧ དང་བྲུཛ་༧ སྤྱི་མི་ཨ་ཞི་བསོད་ནམས་ཆོས་སྒྲིན་གྱི་ཕུག་ཁྱེ་ལྟ་མི་
དོན་ལས་བཏོན་ཡོད་པ་ཨིན་པས།

མི་དབང་རྒྱལ་སྤྱི་མཆོག་གི་དོན་ལུ་ཆེད་དུ་མངགས་ཏེ་སྤོ་ལུ་བཙུགས་
པའི་སློབ་ཁང་ཨི་རྒྱལ་དབང་ཕུག་ཤིས་ཡོན་སྡེལ་ཁང་འགོ་མ་བཙུགས་པའི་ཏེ་མ་
རྒྱལ་སྤྱི་མཆོག་རྣམ་སྤྱི་སྤྱི་མི་བང་ནང་སྡེ་ཡང་ཕུག་དཔེ་གཟིགས་ལྷག། དེ་
སྐབས་རྣམ་སྤྱི་སྤྱི་གི་མི་བང་ཐོག་གོང་མ་ལུ་རྒྱལ་སྤྱི་གི་གཟིམ་ཅུང་དང་ བར་
ཐོག་ལུ་ སློབ་སྦྱོང་གནང་ས་སྡེ་བཙོ་ཡོད་པ་ཨིན་པས། སློབ་དཔོན་གྱི་སྤྱོད་ཁྱིམ་ཡང་
བར་ཐོག་དེ་ནང་བཙོ་ལྟེ་ཕུག་དཔེ་ཕུལ་བའི་སྐབས་ ཕུག་ཁྱེ་ལྟེ་འབྲུག་པའི་བྲུཛ་༣
སྤྱོད་ལྷག། སློབ་དཔོན་ ཨིམི་ཀྲུག་ ཐེལ་སྤྱི་གིས་ཆོས་ཆན་ཨིང་ལིཤ་དང་འཛམ་
སྤྱི་རྒྱལ་བཤད་ཕུལ་བའི་སྐབས་ སློབ་དཔོན་ གང་ག་རམ་ ཉ་མང་གིས་ཅིས་
རིག་དང་ཆོད་རིག་ཕུལ་ལྷག། རྫོང་ཁའི་ཆོས་ཆན་ཕུལ་མི་སློབ་དཔོན་པལླ་ལ་དང་
བྲུང་ཡིག་དངོས་གྲུབ་གཉིས་ཨིན་ཟེར་དབྱིན་དེབ་བེན་བེས་ནང་བཀོད་ལྷག།

མི་དབང་འབྲུག་རྒྱལ་བཞི་པའི་རྟོགས་བརྟེན། རྒྱལ་སྐུ་མཆོག་སྐྱེས་སྐྱེས་པའི་སྐོར།

དེ་ལས་སྐུ་མེན་རང་ལྷགས་དང་འབྲེལ་བའི་ སྐྱེས་ཡོན་གཏིང་ཟབ་
བཞེས་པའི་དོན་ལས་ སྤྱི་རྒྱུ་མཆོག་མཆོད་རྟེན་ལུ་ སྤྱི་ལོ་༡༩༧༠
ལུ་ཨོ་རྒྱན་དབང་ཕྱུག་ ཤེས་ཡོན་སྤེལ་བའི་སློབ་ཁང་ཟེར་ དམིགས་བསལ་
སྤྱི་གསར་བཞེངས་མཛད་རྒྱལ། སློབ་ཁང་དེ་ནང་ རྒྱལ་སྐུ་ཀྱི་ཕྱག་ལུ་སྤྱི་
སློབ་ཐེངས་དང་པ་ནང་སློབ་ཕྱུག་༡༢ སྤྱི་ཅི་ཟེར་ཨིན་པས། ལྷུ་ལས་སྤྱི་ག་
ཀར་ གྲུ་མཁའ་རྟོགས་དང་ རྟོག་པོ་འཁྱེད་ལས་ཡང་ སྤྱི་ལོ་༡༩༧༡ ལས་
སློབ་ཕྱུག་དག་པ་ཅིག་དེ་ནང་བཅུ་གས་གནང་རྒྱལ། རྒྱལ་སྐུ་དགྲུང་ལོ་༡༥
མ་བཞེས་བར་དུ་ གྲུ་སྤྱི་རྒྱུ་མཆོག་མཆོད་རྟེན་དང་ དགྲུན་གྲོང་གསར་
ལུ་སྤྱི་ཕྱག་དཔེ་ཚུ་གོང་གསལ་སློབ་དཔོན་ཚུ་ལས་གསན་པའི་ཁར་ ཆབ་སྲིད་
སྤྱི་ཚུ་ལུ་ཀྱི་སྐྱེས་ཡོན་གཙོ་བོ་ ཡབ་ཇེ་དམ་པ་ལས་གསན་བསམ་མཛད་རྒྱལ།
དེ་ལས་ཆོས་ཇེ་འབྲུག་པའི་སྤྱི་ག་ལམ་ཆོས་གསུམ་དང་ བཟའ་བཅའ་འགྲོ་
གསུམ་ཚུ་ འབྲུག་རྒྱལ་གཉིས་པའི་ཕྱག་སྐར་པ་ལས་བཅར་ཏེ་ ལྷུ་ལས་
མཁོན་གཉེར་མཛད་མི་བྱང་སྤྱི་ལས་གསན་རྒྱལ། ས་མཆོག་མཆོད་རྟེན་
ཀྱི་སློབ་གྲ་ནང་ ཨ་རྒྱལ་རང་ཕྱི་དུ་སློབ་གྲ་མཐུག་བཟུ་བའི་སྐབས་ ཚུ་ཆོད་
ཕྱིད་ཀྱི་ཅིས་ ཕྱི་སྐུ་འཆོགས་ཏེ་གནང་སྤོལ་ཡོད་པའི་སྐབས་ དུས་རྒྱུན་
སློབ་དཔོན་པལ་ལ་བཞུགས་པའི་ཆེ་ ཕྱི་སྐུ་དུས་ལུན་སྐར་མ་༢༠ ལུ་མ་
གཏོགས་མ་གྲོལ་དུང་ སློབ་དཔོན་པལ་ལ་མེད་པའི་སྐབས་ སྐུ་ཀྱི་དོ་དམ་པ་
གང་ག་རམ་ཏ་མང་འབད་བའི་ཆེ་ སློབ་ཕྱུག་ཚུ་གིས་ དུས་ལུན་སྐར་མ་༡༠
ལུ་སྐུ་མོལ་ཚུགས་པས་ཟེར་བཤད་མི་དེ་ གང་ག་རམ་གྱིས་སྐུ་ཆང་པ་མ་
བཏང་པ་མ་ཤེས་ནི་དེ་གིས་འོང་ནི་ཨིན་པས།

དཔལ་འབྱུག་ཞིབ་འཇུག་ལྟེ་བ།

[illegible]

རྒྱལ་ཁྲིམ་གྱིས་ཆོད་སྟེ་ཆོས་ཀྱི་ལྷ་ཡང་། དང་འདྲོད་སྒྲིམ་མཛད་ནི་
 དེ་གིས་། སྒྲོལ་ལྷ་ནང་གི་ཆ་མོགས་ཚུ་ཡང་ཆ་སྤྱོད་བཅུག་མེ་ ཆ་རྒྱལ་
 འབྲུག་འབྲུག་རྒྱལ་གནང་དོ་ཡོད་པ་ལས་། ཆ་མོགས་ཆ་མོགས་ཚུ་གི་གཤམ་

མི་དབང་འབྲུག་རྒྱལ་བཞི་པའི་རྟོགས་བརྗོད། རྒྱལ་སྤྱི་མཆོག་སྐྱོལ་སྤྱོད་པའི་སྒོ་ནས།

ལས་དབང་ཆེན་ ཏ་གྲུ་ལས་སྒྲོབ་རིལ་ཏེ་ ལག་པ་ཅིག་ཡང་བཅག་ད་པའི་
ལོ་རྒྱུས་བཤད་ནི་འདུག། དེ་སྐབས་ལུ་རྒྱལ་སྤྱི་མཆོག་ཁོ་ར་གིས་ འདི་འཕྲོ་
ལས་སྐྱུ་མ་འཁོར་ནང་སྤེ་ ཐིམ་ཕུ་སྤང་འབྲོག་པར་ཁའི་སྤྱན་ཁང་ནང་སྤྱེལ་
རུང་ སྤྱན་ཁང་དེ་ནང་ སྤྱན་པ་ཅིག་ཡང་མ་སྤོད་པས་ཟེར་བཤད་ནི་འདུག།
གནམ་དགུན་སྤོབ་གྲའི་ངལ་གསེའི་སྐབས་ རྒྱལ་སྤྱི་མཆོག་ཁོ་རའི་སྤོབ་དཔོན་དང་
སྤོབ་ཕུག་ཆ་རོགས་ཚུ་ཡང་བྱིད་དེ་ སྤྱངས་ཐང་ཁ་ལུ་ཡོད་པའི་བསོད་ནམས་
དགའ་ཚལ་ཕོ་ཐང་ནང་བྱོན་ཏེ་ གཙུང་ཚུའི་མཐའ་མ་ཚུ་ནང་སྐྱེ་ཅིང་གནང་
ནི་དང་ མཛེར་རྩམ་བཞེས་པ་སྤང་ན་བྱོན་ནི་ཚུ་མཛེད་དེ་ སྤྱགས་སྤོ་གནང་
དོ་ཡོད་པའི་ལོ་རྒྱུས་ཡང་བཤད་ནི་འདུག།

རྒྱལ་བཙུན་ནང་ན་སྤྱགས་མཐུན་མེད་མི་དེ་གིས་ རྒྱལ་སྤྱི་མཆོག་གནོད་
ཉེན་མི་འོང་ག་མཉོ་ སྤྱགས་ཀྱི་ཆ་གྲང་རྒྱལ་ཡུམ་ལུ་སྤོམ་འབད་རང་བཞེས་
རུག། རྒྱ་མཚན་དེ་གིས་སྤེ་རྒྱལ་སྤྱི་མཆོག་དང་ སྤྱི་མཐོན་མེ་ཞེ་བསོད་ནམས་ཆོས་
སྤོན་གཉིས་ ཀོའི་ཀོ་ལུ་བྱིད་དེ་ ཟླ་ངོ་བཞི་གི་རིང་བཞུགས་པའི་ཤུལ་ལས་
ཨོ་རྒྱན་དབང་ཕུག་ཤེས་ཡོན་སྤེལ་ཁང་གི་ལས་རིམ་མཇུག་བསྟུ་ཆར་བའི་འཕྲོ་
ལས་ རྒྱལ་སྤྱི་མཆོག་ཕུག་དཔེ་གཟིགས་པར་ ད་རུང་ཡང་ཨིང་ལེན་ཏེ་ལུ་གཏང་
ནི་གི་ཐབས་ཤེས་མཛེད་རུག།

ཏེ་མ་རྟོག་ཀྱང་ གར་མསི་ཏོ་མསི་ གི་དབུ་འཛོན་འབད་མི་ ཤུལ་ལས་
སི་ཀོ་ཀྱ་ལེན་ལུ་ལུ་འབད་དེ་སྤོད་ཡོད་མི་ རྟོག་ཀྱང་མེན་ཀོ་ རྒྱལ་པོའི་སྐྱེ་མགོན་
འབད་འབྲུག་ལུ་འོང་པའི་སྐབས་ རྒྱལ་སྤྱི་མཆོག་ཀྱི་དོན་ལུ་ ཡུ་ཀེ་ལུ་སྤོབ་གྲུ་འཛོལ་
བའི་ཁག་འགན་ཁོ་གིས་འབག་ཡོད་པ་ཨིན་པས། ཨིན་རུང་སྤྱི་ལོ་ ༡༩༧༢

དཔལ་འབྱུག་ཞིབ་འཇུག་ལྟེ་བ།

སྤྱི་ཟླ་༣ པ་ལས་འགོ་བཙུགས་ཏེ་ ཟླ་ངོ་བྲག་གི་རིང་ ཡབ་ཀྱི་སྐུ་མདུན་ལས་
ཆབ་སྲིད་སྦྱོང་ཐངས་ཀྱི་སྦྱོང་བཅར་མཛད་པའི་ཤུལ་མ་ ཡུ་ཀེ་ལུ་བཏང་པའི་
བྱགས་བཞེད་གནང་བྱང་ སྤྱི་ཚེས་༢༡/༧/༧༢ ལུ་ཏང་སློང་མར་ ཡབ་ཇེ་
དགོངས་པ་རྫོགས་སོང་ནི་དེ་གིས་ལུས་ད་ནུག།

ཡབ་མེས་ཚུ་བབྱམ་སྤྱི་ རྒྱལ་སྐས་འཛིགས་མེད་སང་གི་དབང་ཕྱུག་མཆོག་
གིས་ཡང་ ཆོས་ཇེ་འབྲུག་པའི་སྤྱིག་ལམ་ལུ་གོམས་འཛིན་ཚུལ་བཞིན་མཛད་དེ་
ཡབ་ཇེ་དམ་པའི་ཞབས་ལས་དྲུས་དང་ནམ་པ་ཀྱན་ཏུ་སྤྱིག་ལམ་ཆོས་གསུམ་པོའི་
སྐོར་ བྱངས་དང་དགོས་པ་ཚུ་ གསན་བསམ་མཛད་པའི་ཁར་ ཆོས་ཇེ་འབྲུག་
པའི་སྤྱིག་ལམ་ནམ་གཞག་གིས་མཆོན་ གཞན་ཡང་མངའ་རིས་སྦྱོང་ཚུལ་དང་
ཕྱི་ནང་གསང་གསུམ་གྱི་ཞལ་སྒོལ་ཚུ་གསན་སྦྱོང་མཛད་དེ་ ཡབ་ཇེ་དགོངས་པ་
མ་རྫོགས་ཀྱི་བར་ན་འབྲལ་བ་མེད་པར་ ཕྱག་ཞུ་བའི་ཐོག་ལས་ བྱངས་ཚད་པ་སྤྱི་
གསན་རྒྱལ་ཟེར་ཞུ་མི་དེ་གིས་ ལེ་བྱ་དང་པ་སྐུ་འབྲུངས་ཚུལ་དང་རྒྱལ་སྤྱི་ཁར་
མ་ཐེབས་པའི་གོང་གི་མཛད་ནམ་སྐོར་ལས་ཞུ་ཆར་མ་ཞིན་ནོ། །

དཔལ་ལྷན་ས་ཡི་བདག་པོ་འོད་སློང་ཅན། །

ཁ་བཞི་དགུང་དབྱིངས་འཕྲོ་བའི་ངོ་མཚར་གཏམ། །

བཤད་འདིར་ཤེས་ལྷན་ན་གཞོན་བྱང་བའི་ཆོགས། །

དགའ་བའི་མགོན་པ་བཏེགས་ཏེ་གསན་པར་རིགས། །

ཟེར་བའང་བར་གྱི་ཆོགས་བཅད་དུ་འོ། །

ལེབ་གཉིས་པ།

ཆོས་མེ་འབྲུག་པའི་གོ་གནས་རིམ་པར་བཞེས་པ་དང་གསེར་ཁྲིར་

མངའ་གསོལ་མ་ཞུའི་གོང་གི་མཛད་ཀླུ།

༥ ལྷ་ཆེན་དབང་ཕུག་འཆི་མེད་གོང་ན་དག།
མི་དབང་དབང་ཕུག་འཛམ་གླིང་རྒྱན་དུ་མཛོལ། །
ས་སྐྱོང་དབང་ཕུག་སྐྱོངས་འདིའི་ལྷ་སྐལ་མངགས། །
བརྒྱད་འཛིན་དབང་ཕུག་བཞི་པས་སྐྱོང་ཚུལ་གྲུབ། །

ཟེར་བའི་ཆོགས་བཅད་ཀྱིས་མདུན་བསུས་ཏེ་ལེབ་གཉིས་པ་ ཆོས་མེ་འབྲུག་
པའི་གོ་གནས་རིམ་པར་བཞེས་པ་དང་ གསེར་ཁྲི་མངའ་གསོལ་མ་ཞུ་བའི་
གོང་གི་མཛད་ཀླུ་གྱི་སྐོར་ལས་གསལ་བཤད་ཞུ་བའི་རིམ་པ་དེ་ལུ་ཡང་།

དང་པ་ ལྷ་ཡོན་མཐར་ཕྱིན་ཏེ་གཞུང་གི་ཕུག་འགན་ འཆར་གཞི་
ལས་ཁུངས་ལས་འགོ་བཙུགས་ཏེ་ སྤེལ་འཆར་གྱི་ཉམས་
སྐྱོང་བཞེས་ཚུལ་སྐོར་ལས་བཤད་ནི།

གཉིས་པ་ ཀྱོང་གསར་དཔོན་སློབ་གྱི་གོ་གནས་ཁར་ཁྲི་མངའ་གསོལ་
ཞུ་བའི་སྐོར་ལས་བཤད་ནི།

གསུམ་པ་ ཡབ་མེ་དམ་པ་སྐྱེ་ཆོས་མ་བེན་པར་ དགོངས་པ་ཆོས་
དབྱིངས་སུ་གཤེགས་ཏེ་ རྒྱལ་སྐུས་དཔོན་སློབ་གྱི་ཁྲི་ཐོག་ལས་ དགོངས་
རྩོགས་དགེ་སྐྱོར་གྱི་རིམ་པ་མཛད་ཚུལ་ གོ་རིམ་གསུམ་གྱི་སྐོར་ལས་བཤད་པའི་

དཔལ་འབྱུག་ཞིབ་འཇུག་ལྟེ་བ།

དང་པ་ སྐྱེ་ཡོན་མཐར་ཕྱིན་ཏེ་གཞུང་གི་ཕྱག་འགན་ འཆར་གཞི་ལས་ཁུངས་
ཀྱི་ཁྲི་འཛིན་ལས་འགོ་བཙུགས་ཏེ་ སྲིད་འཆར་གྱི་ཉམས་སྦྱོང་བཞེས་ཚུལ་སྐོར་
ལས་བཤད་ནི་ཡིན།

སྐྱེ་ཡོན་མཐར་ཕྱིན་ཏེ་གཞུང་གི་ཕྱག་འགན་ འཆར་གཞི་ལས་ཁུངས་
ལས་འགོ་བཙུགས་ཏེ་ སྲིད་འཆར་གྱི་ཉམས་སྦྱོང་བཞེས་ཚུལ།

རྒྱལ་སྤྱི་འཛིགས་མེད་སེང་གེ་དབང་ཕྱག་མཆོག་གིས་ གཞུང་གི་ཕྱག་
འགན་འགོ་དང་པ་སྐུ་ལོ་ ༡༩༧༢ ཟླ་༩་ ༣ པའི་ཆེས་ ༣ ལས་འཆར་
འགོད་ལྟན་ཆོགས་ནང་ཁྲི་འཛིན་གྱི་བདག་ཆེན་བཞེས་ལུག། སྲིད་སྦྱོང་གི་
མཛད་ཕྱིན་ནང་མཁྱེན་རྒྱལ་སྤྱི་པའི་ཐབས་ལུ་ ལྟན་རྒྱལ་གཞུང་ཆོགས་
དང་རྒྱལ་ཡོངས་ཆོགས་འདུ་ཆེན་མོ་ཚུ་ནང་ཡང་ ཡབ་རྩེ་དམ་པ་དང་འབྲལ་
བ་མེད་པར་བཅའ་མར་གཏོགས་ཏེ་ ཡབ་རྒྱལ་པོའི་དགོངས་བཞེད་ཚུ་ཉིང་
སངས་སང་མཁྱེན་པའི་ཁར་ རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་གནས་ཚུལ་རྩི་ལྟ་བུ་མཁྱེན་ནི་
དང་ འབྲེལ་བ་ག་དང་ག་ལུ་མཛད་དགོཔ་ཡིན་ན་ གཙོ་དོན་ག་ཅི་གུ་བཞག་
དགོཔ་ཡིན་ན་ཚུ་ དྲངས་འཕྲོས་འཕྲོས་དེ་སྐབས་ལས་མཁྱེན་ཡོདཔ་ཡིན་པས།
མི་དབང་རྒྱལ་ཡུམ་མཆོག་གི་རྩ་བའི་སྒྲ་མ་ རྒྱལ་སྤྱི་རྩི་ལྟ་བུ་མཁྱེན་བཅོ་
རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་གིས་ རྒྱལ་སྤྱི་ཀྱོང་གསར་དཔོན་སྒྲོལ་གྱི་ཁྲི་སྟོན་ཆ་རེར་
བཏོན་ཏེ་མཛད་དགོ་པའི་དགོས་པ་ཅིག་གཟིགས་ནི་དེ་གིས་ མི་དབང་རྒྱལ་
ཡུམ་མཆོག་ལུ་གསང་བའི་ཐོག་ལས་ཁྲི་སྟོན་མདོར་བསྐྱུས་ཅིག་འཕྲལ་དུ་
མཛད་དགོཔ་སྟེ་ལུང་བཞུན་གནང་ལུག།

མི་དབང་འབྲུག་རྒྱལ་བཞི་པའི་རྟོགས་བརྗོད། ཆོས་རྒྱལ་པའི་གོ་གནས་རིམ་པར་བཞེས་པ།

རྒྱ་མཚན་དེ་གིས་སྤེལ་བའི་དྲུག་པའི་ནང་ འཛམ་གླིང་
རྒྱལ་པོ་ཆོས་རྒྱལ་གྱི་སྤྱི་ལོ་ལྷུ་བཅན་གསེར་གྱི་མངའ་གསོལ་ཞུ་བའི་དྲུག་
ཆོད་དང་བསྟན་ཏེ་ སྤྱི་ལོ་ ༡༩༦༥ ལུ་ རྒྱལ་སྲས་དགའ་ལོ་རྒྱུ་ཀྱ་མཚན་
རྒྱུ་ རྟན་འབྲེལ་གྱི་དོན་ལུ་ཁྱིམ་མའོ་ལ་བསྟུན་ཅིག་གསང་བའི་ཐོག་ལས་
མཛད་པའི་གོས་ཐག་ཆོད་ལྟག། ཁྱིམ་མའོ་ལ་བསྟུན་བཅེ་སྤྱི་ལོ་ལྷུ་བཅན་
རྒྱལ་སྲས་དང་གཅིག་ཁར་རྒྱལ་ཡུལ་དང་ སྲས་མོ་ཨ་ཞེ་བསོད་ནམས་ཆོས་
སྟོན་གཉིས་མ་གཏོགས་མ་བྱོན་པས། དེ་སྐབས་རྒྱལ་སྲས་དང་རྒྱལ་ཡུལ་
སྲས་མོ་ཨ་ཞེ་བསོད་ནམས་ཆོས་སྟོན་གསུམ་ ཐེམ་ཕུ་ལས་ཐད་འཕྱར་གནས་
གྱུར་ནང་སྤེལ་ ཀྱོང་གསར་ལུ་འཕྱར་ཏེ་དགའ་ཞག་བཞི་ཀྱོང་གསར་ལུ་བཞུགས་
ལྟག། དེ་སྐབས་རྒྱལ་སྲས་དཔོན་སྟོན་གྱི་ཁྱིམ་ཁར་གསང་བའི་མངའ་
གསོལ་མའོ་ལ་བསྟུན་སྤེལ་ཞུ་བའི་ལུ་ལས་ རྒྱལ་སྲས་མཆོག་གིས་འགོ་དང་
པ་དེ་སྐབས་བུམ་ཐང་ལུ་ཕེབས་ཅི་ཟེར་ཨིན་པས། ཀྱོང་གསར་དང་བུམ་ཐང་
གི་བར་ན་ དེ་སྐབས་འཁོར་ལམ་མེད་ནི་དེ་གིས་ རྒྱལ་སྲས་དང་རྒྱལ་ཡུལ་
ཆ་ཁྱབ་ ཆེབས་ན་དང་ཞབས་ཐང་ཐོག་ལས་ དང་ཕྱེད་ལམ་བདའ་སྟེ་བྱོན་
ཏེ་ དགའ་ཞག་དགེ་རྩ་ལུ་བཞུགས་དགོཔ་བྱུང་ལྟག།

དགེ་རྩ་ལུ་བཞུགས་པའི་ནངས་པར་ རྩོམ་སྤྱིད་སྤྱིད་ལ་བརྒྱལ་ཏེ་ འབྲུག་
རྒྱལ་དང་པ་མི་དབང་ཨོ་རྒྱན་དབང་ཕྱུག་མཆོག་གི་ཕོ་བྲང་བུམ་ཐང་ཁྱེ་མའི་
དགོན་པ་ལུ་ཕེབས་ཏེ་ དེ་ནང་དགའ་ཞག་བཞི་ཁྱེ་མའི་དགོན་པ་ལུ་བཞུགས་
ཏེ་ ལོག་ཐེམ་ཕུ་ལུ་ཐད་འཕྱར་གནས་བྱ་ནང་སྤེལ་བའི་རྩོམ་ཨིན་རུང་
ཁྱེ་མའི་དགོན་པ་ལུ་ཐད་འཕྱར་གནས་བྱ་ཆགས་མ་ཚུགས་ནི་དེ་གིས་ ཉང་སྟོང་

དཔལ་འབྱུག་ཞིབ་འཇུག་ལྟེ་བ།

མར་ལས་རིམ་སོར་དགོཔ་བྱུང་མི་དེ་ཡང་ བར་བཀོད་ག་ལུ་ཡང་མ་གནང་པར་
རྒྱལ་སྤྱི་ཡུམ་སྤྱི་ཡུམ་ཚུ་ལོག་སྟེ་ར་ ཏ་ལམ་བདེ་ལྟོ་གོང་གསར་ཁ་བྱུག་ཕེབས་
དགོཔ་བྱུང་པའི་སྐབས་ ལམ་ཁར་བཅའ་སྤྲོད་རྒྱལ་རྒྱལ་གི་ཕར་བཞག་ ལམ་ཁར་
བཞེས་པའི་གསོལ་ཆོགས་ཀྱི་དོན་ལུ་ཡང་ ག་སྤྲོད་ག་ནི་ཡང་མེད་པར་ཕེབས་
ཅི་བེར་ཨིན་པས། ལྷག་གཡོག་ཀུན་དགའ་གིས་ཁ་བས་ཨ་ཙི་ཙིག་འབད་མི་
འབག་འོང་མི་དེ་རང་མ་གཏོགས་ གཞན་བཟུམ་ག་ཅི་ཡང་བསྐྱམས་འོང་
མེད་པར་བྱོན་པའི་སྐབས་ དཀའ་ཆོགས་ག་ཅི་ཡང་མེད་པར་ མི་ནགཔ་གཞན་
བབྱམ་སྟེ་རང་ དཀའ་ངལ་བསྐྱམ་ཚུགས་མི་ལུ་ ལྷག་ཞུ་མི་ཚུ་ཡང་ཡིད་ཆེས་
ཡི་བེར་ དབྱེན་དེབ་བེན་བྲིས་ནང་བཀོད་ལྟག།

དེ་ལས་འབྲུག་གི་གོགས་བཞེས་རྒྱལ་ཁབ་གཙོ་བོ་ཙིག་ བྲིམ་མཆོས་རྒྱ་
གར་རྒྱལ་ཁབ་ཨིན་ནི་དེ་གིས་ རྒྱ་གར་གྱི་དབུ་ཁྲིད་ཚུ་དང་གཅིག་ཁར་མཐུན་
འབྲེལ་ཟུ་མཐུད་དེ་གནང་པའི་དོན་ལས་ ཡབ་རྗེ་དམ་པ་མཆོག་གིས་ ཁོ་ར་
ཡུན་རིང་པོ་མི་བཞུགས་ནི་ཨིན་མ་མཆུན་ཏེ་ རྒྱལ་སྤྱི་ཡུམ་འཛིགས་མེད་མེང་གེ་
དབང་ལྷག་མཆོག་ངོ་སྤྲོད་མཛད་པར་ སྤྱི་ལོ་༡༩༧༡ སྤྱི་ཟླ་༧ པའི་ཆོས་༧
ལུ་ འགོ་དང་པ་རྒྱ་ལུ་གཞུང་འབྲེལ་གཞིགས་སྐོར་གནང་པར་ཕེབས་ལྟག།
རྒྱ་གར་གྱི་སྤྲོད་འཛིན་ བེ་ བེ་ གི་རི་དང་སྤྲོད་སྤྲོད་ ཨིན་རྟེ་ར་གྲུན་རྟེ་ལ་
སོགས་པ་ཆེས་མཐོའི་དཔོན་ཁག་ཆ་མཉམ་དང་མཇལ་འཕྲད་མཛད་ལྟག།
སྤྲོད་འཛིན་ བེ་ བེ་ གི་རི་མཆོག་གིས་ཡང་ རྟེན་འབྲེལ་གྱི་ཆེ་བ་ལུ་གཞིགས་
ཏེ་ རྒྱལ་སྤྱི་ཡུམ་མཆོག་ལུ་ ཏ་མཆོག་བབྱང་པོ་གཉིས་ཀྱི་གཙོས་པའི་འབྲེལ་བ་
ལེ་གཅིག་ཕུལ་ཡོད་པ་ཨིན་པས། རྒྱལ་སྤྱི་ཡུམ་དམ་པ་སྐུ་ན་རྒྱུང་ཀྱི་དང་ཡབ་དང་

མི་དབང་འབྲུག་རྒྱལ་བཞི་པའི་རྟོགས་བརྗོད། ཁྲོང་གསར་དཔོན་སློབ་ཀྱི་གོ་གནས་ཁར་ཁྱི་མངའ་གསོལ་བ།

གཅིག་ཁར་ ཆོས་རྗེ་འབྲུག་པའི་སྤྲིག་ལམ་ལ་སོགས་པའི་སྦྱངས་པ་མཛད་
པའི་དུས་ཚོད་གང་མ་མ་ཐོབ་རུང་ འདབ་ཆགས་ཁྱུང་ཕུག་སྒྲིང་ངའི་ནང་ལས་
སྒྲོབས་རྩལ་རྗོགས་པའི་དབྱེ་བཞིན་དུ་ མཁྱེན་རྒྱབས་ཀྱི་རང་རྩལ་ཕུན་སུམ་
ཆོགས་རྒྱལ། དཔལ་འབྲུག་ཞིབ་འཇུག་གི་བེན་བྲིས་དང་འབྲིལ་བ་ཅིན་ རྒྱལ་
སྤུང་ཁྲོང་གསར་དཔོན་སློབ་མ་བསྐྱོས་པའི་ལོ་གཅིག་གི་ཉེ་མ་ བཞུན་སྤང་བྲག་
པོའི་གཙོ་འཛིན་ཀྱི་གོ་གནས་ཡང་གནང་རྒྱལ་བེར་བཤད་ནི་དེ་གིས་དོན་ཚན་
དང་པ་ལུ་ཆར་མ་ཡིན།

ཁྲོང་གསར་དཔོན་སློབ་ཀྱི་གོ་གནས་ཁར་ཁྱི་མངའ་གསོལ་ལུ་བ།

གཉིས་པ་ ཁྲོང་གསར་དཔོན་སློབ་ཀྱི་གོ་གནས་ཁར་ཁྱི་མངའ་གསོལ་
ལུ་བའི་སྒྲོར་ལས་ལུ་བ་ཅིན། ཡབ་འབྲུག་རྒྱལ་གསུམ་པ་ མི་དབང་འཇིགས་
མེད་རྗོ་རྗེ་དབང་ཕུག་དེ་ནི་ དུས་གསུམ་མངོན་པར་གཟིགས་པའི་རྒྱས་པ་དང་
ཐུན་མེ་ཅིག་ཡིན་ནི་དེ་གིས་ མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེ་ཁོ་ར་ སྐྱ་ཆེ་མི་
བཟན་ནི་ཡིན་མ་མངོན་པར་མཁྱེན་ཏེ་ རྒྱལ་སྤུང་འཇིགས་མེད་སང་གི་དབང་
ཕུག་མཆོག་ ཡབ་ཁོ་ར་སྐྱ་དངོས་སུ་བཞུགས་པའི་བསྐྱང་ལས་ ནང་ཉར་རྒྱལ་
སྤུང་དམ་པ་དེ་བརྒྱད་འཛིན་བཞི་པའི་གསེར་ཁྱི་གུ་མངའ་གསོལ་ལུ་བའི་ཉེན་
འབྲེལ་འབྲེགས་ཏེ་ རང་ལུགས་འདས་ལོ་༣༣༡ ཟ࿳་ལོ་༡༩༧༢ ཟ࿳་ཟླ་༥
པའི་ཆོས་༡༥ འེ་ཉིན་ གཟའ་སྐར་འཕྲོད་སྦྱར་ཕུན་སུམ་ཆོགས་པའི་དུས་ཚོད་
དང་འབྲིལ་ཏེ་ ཆོས་རྗེ་དཔལ་ཐུན་འབྲུག་པའི་ལུགས་ཀྱི་ཉེན་འབྲེལ་བཙེ་སྤང་
ལམ་སྤོལ་མ་ནོར་བར་བསྐྱེགས་ཐོག་ལས་ ཟ࿳་ལྟར་ཁྲོང་གསར་དཔོན་སློབ་ཀྱི་

དཔལ་འབྱུག་ཞིབ་འཇུག་ལྟེ་བ།

མཚན་གནས་གསལ་བའི་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་རིམ་པ་ཚུ་ སྤར་རྒྱལ་པོ་ཚུ་མངའ་
གསལ་ཞུ་བའི་མཛད་སྒྲོ་ལས་ཡང་ རྒྱལ་པ་འབད་བསྐྱེགས་ཡོད་པ་ཨིན་པས།

དེ་ཡང་སྤྱི་ལོ་༡༩༧༢ ཟ࿳་ཟླ་༩ པའི་ནང་ ལྷན་རྒྱལ་གཞུང་ཚོགས་
གྱི་འཐུས་མི་ཡོངས་ཀྱིས་ཡང་ རྒྱལ་སྤྱི་སྤྱོད་ལཱ་ ག་དེ་མཐོག་གསལ་མཐོག་གསལ་གྱིང་
གསར་དཔོན་སློབ་གྱི་གོ་གནས་ཁར་བསྐྱོད་དགོ་པའི་གྲོས་མཐུན་བྱུང་ནི་དེ་
གིས་ ལོ་དེའི་མེར་ཁའི་རྒྱལ་ཡོངས་ཚོགས་འདུ་ཆེན་མོའི་ནང་གྲོས་གཞི་
བཙུགས་ཏེ་ མཐའ་མའི་གྲོས་ཆེད་གྲུབ་ཞིན་མ་ལས་ ཟ࿳་ཆེས་༡༥/༥/༧༢
ལུ་གཞུང་འབྲེལ་ཐོག་ལས་གྲོང་གསར་དཔོན་སློབ་གྱི་ཁྲི་ཐོག་ཁར་ ཁྲི་སྟོན་
རྒྱལ་པ་མཛད་ནི་སྡེ་གྲོས་ཐག་བཅད་རྟུག།

ཕྱི་ལོ་གྲོང་གསར་དཔོན་སློབ་གྱི་གོ་གནས་ཁར་ ཁྲི་མངའ་གསལ་ཞུ་
བྱུང་ རང་ན་ལས་བརྒྱད་འཛིན་བཞི་པའི་གསེར་ཁྲི་ཁར་མངའ་གསལ་ཞུ་སྟེ་
ཨིན་པའི་སྒྲོར་ལས་ རྒྱལ་རབས་གསལ་བའི་སློན་མེ་ནང་དེ་སྡེ་བཀོད་རྟུག།
ཡབ་རྒྱལ་པོ་འཇིགས་མེད་རྩི་རྩེ་དབང་ཕྱུག་མཆོག་གིས་ ཤིན་ཏུ་ཐུགས་བྱམས་
པ་དང་བརྩེ་བ་ཆེན་པོས་ རང་ཉིད་ཞབས་མི་བརྟན་པར་མཛོན་པར་མཁྱེན་པ་
ལྟ་བུའི་སྒྲོ་ནས། དོན་དུ་རང་གི་རྒྱལ་ཚབ་དང་ཡོངས་གྲགས་སུ་དཔལ་ལྷན་
འབྲུག་པའི་གདན་ས་སྤྱོད་ཆོས་འཁོར་རབ་བརྟན་ཅི་དཔོན་སློབ་གྱི་ཁྲིར་
སྤྱི་ལོ་༡༩༧༢ ལུ་ཕོ་བྱི་བའི་ལོ་ཟླ་གསུམ་པའི་ཆོས་བཟང་པོར་མངའ་གསལ་།
ཟེར་གསལ་དོ་བཟུམ་འབྲུག་གི་སྒྲོས་རབས་ནང་དེ་སྡེ་བཀོད་རྟུག།

ཡབ་རྒྱལ་པོ་འཇིགས་མེད་རྩི་རྩེ་དབང་ཕྱུག་མཆོག་ ཁོ་ར་ཞབས་
མི་བརྟན་ནི་ཨིན་མ་མཛོན་པར་མཁྱེན་དོ་བཟུམ་ དོན་དུ་ཁོ་རའི་རྒྱལ་ཚབ་

མི་དབང་འབྲུག་རྒྱལ་བཞི་པའི་རྟོགས་བརྗོད། ཁྲོད་གསར་དཔོན་སློབ་ཀྱི་གོ་གནས་ཁར་གྲི་མངའ་གསོལ་བ།

དང་ ཡོངས་གྲགས་ལུ་ཚེས་འཁོར་རབ་བརྟན་ཅེ་དཔོན་སློབ་ཀྱི་ཁྲི་ཐོག་
ཁར་ སྤྱི་ལོ་༡༩༧༢ ལུ་བསྐྱོས་པའི་སྐབས་ བྱིས་མཚེས་རྒྱ་གར་རྒྱལ་
ཁབ་ཚུ་ལས་ སྐུ་མགོན་ཚུ་ཕེབས་ཏེ་ ཡབ་མི་དབང་འཛིགས་མེད་ཛེ་
དབང་ཕུག་དང་ ཛེ་མཁན་པོ་ཕྱན་ལས་སྤྱན་གྲུབ་ཀྱིས་དབུ་གཙོས་པའི་སྤྱི་
སློབ་དགེ་འདུན་འདུས་ཚོགས་དང་ ལྷ་མི་ཆེ་དགའི་སྤྱུག་ལུ་ རྒྱལ་ས་བཀ་
ཤེས་ཚེས་རྗེ་ལུ་འབད་མངའ་གསོལ་རྒྱལ་པར་མཛད་ཅི། དེ་སྐབས་འཆམ་
དང་ཡུལ་ཕྱོགས་སོ་སོའི་སྤྱི་གནས་དང་མདའ་ཅེད་སློབ་གར་སྤྱི་ཅལ་གྱི་ལྷན་
ཚུ་ རྒྱན་མ་མེད་པའི་དགའ་སྟོན་རྒྱལ་པ་འབད་མཛད་ཅི་ ཟེར་བཀོད་མི་ཚུ་ལུ་
གཟིགས་པའི་སྐབས་ ཡབ་རྒྱལ་པོའི་ཞབས་ལས་རྒྱལ་ཚབ་ལུ་དབང་བསྐྱར་
བའི་རྟེན་འབྲེལ་ དེ་སྐབས་ལས་འགྲིགས་ཡོད་པ་ཨིན་པས།

དེ་དང་འབྲམ་སྟེ་ རྒྱལ་རབས་ཟིན་བྲིས་ངོ་མཚར་རྒྱ་མཚོའི་ནང་ཡང་ དེ་
ལྟར་ཡབ་རྒྱལ་དམ་པ་རང་ཉིད་ཞིང་ཕེབས་ཁར་ ལྷ་སྤྱི་འཛིགས་མེད་མེང་
གོ་དབང་ཕུག་མཚོག་ སྤྱི་ལྟར་དགོས་དབང་དུ་མ་ལ་དགོངས་ཏེ་ ཁྲོད་གསར་
དཔོན་སློབ་ཀྱི་མཚན་གནས་འབུལ་རྒྱ་དང་ ནང་ལྟར་ནི་ཡབ་རྒྱལ་རང་ཉིད་
ཀྱི་རྒྱལ་ཚབ་བརྒྱུད་འཛིན་གྱི་རྒྱལ་པོར་མངའ་གསོལ་ཞུ་དོན་གཙོ་བོ་ཡིན་པ་
ནི་ ལྟར་སྟོན་ཁྲོད་གསར་དཔོན་སློབ་ཀྱི་གོ་གནས་ལྷེ་སྤྱི་ལུ་བསྐྱོ་བཞག་བྱས་
པར་བརྟེན་ ཁྲོད་གསར་དཔོན་སློབ་ལྷེ་སྤྱི་ལས་གོ་གནས་དམའ་བ་ཡིན་རུང་
དབྱིན་ལོ་༡༩༠༧ ནས་ གོང་ས་ཨོ་རྒྱན་དབང་ཕུག་ལ་སྟོ་མོན་ཁ་བཞིའི་
སྤྱི་སློབ་དཔོན་འབངས་ཡོངས་རྫོགས་ནས་ མོས་འདུན་གཅིག་སྤྱིལ་གྱི་ཐོག་
ནས་བརྒྱུད་འཛིན་གྱི་རྒྱལ་པོར་མངའ་གསོལ་བ་ཡིན་སྐབས་ ལྟར་གྱི་ལྷེ་སྤྱི་

དཔལ་འབྱུག་ཞིབ་འཇུག་ལྟེ་བ།

ལས་མཆན་གནས་དང་གོ་ས་ཤིན་ཏུ་མཐོ་བའི་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་ཞིག་ཡིན་པར་
བརྟེན་ ཀྲིང་གསར་དཔོན་སློབ་རྒྱལ་པོ་རང་གི་གསེར་བྱི་མངའ་གསོལ་
རྟེན་འབྲེལ་མཛད་པ་ནི་ མངའ་བདག་ཞིང་ཐེབས་དམ་པ་དེས་ རང་ཅག་རྩེ་
འབངས་ཡོངས་ལ་ ད་ནས་ངའི་ཆབ་ཏུ་བྱེད་ཅག་གི་སྐབས་མགོན་མཆོངས་
པ་མེད་པ་ ཆོས་སྤྲིད་གཉིས་ཀྱི་རྒྱབས་ཆེན་གཟེ་བཞེད་ཅན་གྱི་དབུ་བྲིད་ནི་
ལྷ་སྐུ་འཇིགས་མེད་སེང་གོ་དབང་ལྷུག་འདི་ཉིད་ཡིན་ནི་ཞེས་ རོས་འཛིན་
གནང་བ་ལྷ་བྱུར་དོན་གྱིས་སོང་བས་ན་ཟེར་བཀོད་རྣམས་།

དེ་ཡང་མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་ ཀྲིང་གསར་དཔོན་
སློབ་ཀྱི་གོ་གནས་ཁར་ བྱི་ལྷོན་མངའ་གསོལ་མཛད་པའི་སྐབས་ རྟེན་འབྲེལ་
མཛད་སྒྲིའི་རིམ་པ་ གོ་རིམ་ཁག་གསུམ་ལུ་འབད་མཛད་མི་ཡང་ དང་པ་
ཕོ་བྲང་བདེ་ཆེན་ཆོས་སྤྲིད་ལུ་འབད་དེ་ གསང་བའི་རྟེན་འབྲེལ་སྐབས་རྩེ་
དེལ་མགོ་མཁྱེན་བརྩེ་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་གིས་འབད་མཛད་པའི་སྐབས་ གཙོ་
བོ་ཡབ་ཡུམ་གཉིས་དང་སྐུ་འཁོར་ཚུ་གིས་བཅའ་མར་གཏོགས་གནང་རྣམས་།
མཛད་སྒྲི་གཉིས་པ་དེ་ ཐུམ་ཕུ་བྲག་ཤིས་ཆོས་རྫོང་གི་གསེར་བྱི་ཁང་བཟང་ནང་
ཆོས་མཐོང་སྐུ་མགོན་ཚུ་དང་ གཞུང་གི་སློན་པོ་ལྷན་རྒྱས་ཀྱིས་གཙོས་པའི་ཞི་
ངག་དཔོན་ཁག་ཡོངས་ཀྱིས་བཅའ་མར་གཏོགས་ཐོག་ལས་ རྟེན་འབྲེལ་ཕུན་
སྐུ་ཆོགས་པ་ཞུ་བའི་ཤུལ་ལས་ མི་མང་གི་དོན་ལུ་ཐུམ་ཕུ་ཅང་སྤྲོད་མའི་ཐང་
ནང་ རྟེན་ཞག་བདུན་གྱི་རིང་དགའ་སྟོན་རྟེན་འབྲེལ་བརྩེ་སྐུང་ཞུ་སར་ ལྷ་
མོ་དང་བཟའ་བཏུང་ཡོངས་སྤྱོད་ལྷ་གནས་ལུ་འགྲན་རུས་པར་བྱུང་ཡོད་པ་ཨིན།
མཛད་སྒྲི་མཐའ་མ་དེ་ ཤར་ཕྱོགས་རྫོང་ཁག་ཚུ་གི་དོན་ལུ་ ཀྲིང་གསར་ཆོས་

མི་དབང་འབྲུག་རྒྱལ་བཞི་པའི་རྟོགས་བརྗོད། གྲོང་གསར་དཔོན་སློབ་ཀྱི་གོ་གནས་ཁར་གྲི་མང་འགསོལ་བ།

འཁོར་རབ་བཏན་ཅེ་རི་རྫོང་ནང་འབད་དེ་ ཉེན་ཞག་ལེ་ཤའི་བར་ན་དགའ་
སྟོན་བཅེ་སྲུང་ལྷ་ནི་གི་ཤོས་ཚད་བྱུང་ལུག།

དེ་གིས་སྒེ་ གཟའ་སྐར་སྤུན་སྲུམ་ཚོགས་པའི་དྲུས་བཟང་གི་རྩོལ་ དཔལ་
ལྷན་འབྲུག་པའི་ཆེབས་གཤལ་ལེར་སྒྲིང་དང་བཅས་པའི་སྒྲོལ་ས་ རྒྱལ་བྱུང་ཆེན་
མོ་དགོས་ཤིང་མཁར་ཟླ་མ་ཀྱན་བཟང་དབང་ལྷུག་གིས་འགོ་འདེན་འཐབ་ཉེ་
ཕྱི་ནང་གསང་བའི་ཉེན་འབྲེལ་བསྐྱེགས་ཐོག་ལས་ ཆེབས་གཤལ་བཟླ་ཤིས་ཚས་
རྫོང་ནང་ཐེབས་པའི་སྐབས་ མར་ཆང་ཉེན་འབྲེལ་དང་བཅས་པའི་ཁར་ སྐྱ་
སྲུང་རུ་ཁག་གིས་ཉེ་སྤྱུ་ཐོག་ལས་ ཐེམ་སྤྱ་བཟླ་ཤིས་ཚས་རྫོང་གི་དགེ་འདུན་
པའི་ཀྱན་ར་ནང་སྒེ་ ཉེན་འབྲེལ་མཛད་སྒྲོལ་རིམ་པ་ལྷུ་ལུག།

དཔོན་སློབ་ཀྱི་ཁྱི་སྟོན་མང་འགསོལ་གྱི་མཛད་སྒྲོལ་ རྗེ་མཁན་ཁྱི་
རབས་༤༣ པ་སྤྱལ་སྐྱུ་ཕྱིན་ལས་རྒྱན་གྲུབ་(དང་པ་) མཚོག་དབུ་བཞུགས་ཐོག་
ལས་ གཤལ་ཁ་བྲུག་སྐྱབས་རྗེ་དེལ་མགོ་མཁྱེན་བཅེ་རིན་པོ་ཆེ་དང་ གཡོན་ཁ་
བྲུག་ལྷ་དམར་རིན་པོ་ཆེ་གསུམ་གྱིས་དབུ་གཙོས་པའི་གཞུང་གྲ་ཆང་དམངས་
ཀྱིས་བཅའ་སྐྱོག་རྒྱས་པར་བསྐྱེགས་ཐོག་ལས་མང་འགསོལ་ལྷུ་ལུག།

ཉེན་འབྲེལ་སྐབས་ སྐྱབས་རྗེ་རྗེ་མཁན་རིན་པོ་ཆེ་གིས་བཟླ་ཤིས་པའི་
རྗེས་བརྒྱད་དང་ བཟླ་ཤིས་རྟགས་བརྒྱད། མཆ་ཏལ་སྐྱུ་གསུང་བྲུགས་ཉེན་
དང་བཅས་པ་རིམ་པ་བཞིན་བྲུགས་སྟོན་གནང་ཐོག་ལས་རེ་རེ་བཞིན་སྤུལ་ཐོག་
ལས་བཅེ་སྲུང་ལྷ་སར་ རྒྱལ་བཙུན་སྐྱུ་འཁོར་ཚུ་གིས་མ་ཆད་པར་ ཆས་མཐོའི་
སྐྱུ་མགོན་ཡང་ འབྲུག་བཞུགས་རྒྱ་གཞུང་སྐྱུ་ཚབ་ ཡེ་ཅ་ ཡི་ ཡེ་ཤོག་ བེ་ བོར་
ཁ་ལ། རྗེ་ལེར་བཞུགས་མི་སུའི་རྗེ་གཞུང་ཆབ། མིས་ཀར་ ཐིམ་གྱི་རྗེ་ རེ་ལ།

དཔལ་འབྱུག་ཞིབ་འཇུག་ལྟེ་བ།

མེས་ཀྱར་ མེད་ཀྱིང་ བོན་ བྱལ་ཐེང་། ལ་སོགས་པའི་ཕྱི་ལས་བྱོན་པའི་
སྐྱ་མགོན་དང་ གཞུང་གི་སློན་པོ་ལྷན་རྒྱས་དང་ གཉིས་སྐལ་མ་ལ་སོགས་
པ་ཞི་བླ་གི་དཔོན་ཁག་ཚུ་ཆ་མཉམ་འཛོགས་ཐོག་ལས་ཁྲི་དར་ཕྱལ་རྒྱག།
བདུད་ཅི་མཐུན་མཆོམས་དང་བསྐྱོན་ཏེ་ ཡབ་རྒྱལ་པོ་མཆོག་གིས་ བརྗོདས་
དར་དང་སྒྲགས་ཏེ་ ཁྲོད་གསར་དཔོན་སློབ་ཀྱི་ཕྱག་ཐམ་ཚུ་ཡང་ཅིས་སློང་
གནང་རྒྱག།

མི་དབང་འབྲུག་རྒྱལ་བཞི་པའི་རྟོགས་བརྗོད། ཁྲོད་གསར་དཔོན་སློབ་ཀྱི་གོ་གནས་ཁར་ཁྱི་མངའ་གསོལ་བ།

རྒྱལ་སྤྱི་ཁྲོད་གསར་དཔོན་སློབ་བསྐྱོས་པའི་དགའ་ལྗོན་ངོ་མ་ ཉིན་
གངས་གསུམ་གྱི་རིང་ ཅང་སྤྱིང་མའི་ཐང་ནང་ འཆམ་དང་ཞབས་ཁྲ་ལ་
སོགས་པའི་ལྷན་མོ་དང་ བཟའ་བརྟུང་ལོངས་སྤྱོད་ཀྱི་སློ་སྟོན་གནང་ཐོག་ལས་
བཙེ་སྤང་ལྷ་བའི་ཁར་ དེ་སྐབས་རྒྱ་གར་ལམ་སེལ་སྡེ་ཚན་གྱི་དགའ་ལྗོན་ལོ་
བསྟར་བཙེ་སྤང་ལྷ་སློལ་ཡོད་མི་དེ་ཡང་ ཨ་རྟག་བཟུམ་ བདེ་བ་ཐང་ལུ་མིན་
པར་ རྒྱལ་ས་བེམ་ཕུ་ལུ་སྡེ་རྒྱལ་སྤྱི་ཁྲོད་གསར་དཔོན་སློབ་བསྐྱོས་པའི་དགའ་ལྗོན་གྱི་
ཁ་སྐྱོང་དང་འབྲེལ་ཏེ་ བཙེ་སྤང་ལྷ་ནི་གྲུ་གྲོས་ཐག་བཅད་དེ་ ཅང་སྤྱིང་མའི་
ཐང་ནང་དགའ་ལྗོན་བདུན་ཕྱག་གཅིག་གི་རིང་འཕྲོ་མཐུད་དེ་མཛད་རྟུག།
ཅང་སྤྱིང་མའི་ཐང་གི་དགའ་ལྗོན་ཉིན་དང་པའི་ཆེ་ མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་
པོ་ཆེ་མཆོག་གིས་མི་མང་ལུ་གསུང་བཤད་གནང་མི་ནང་ དེ་གི་རྒྱལ་སྤྱི་ཁྲོད་
རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ཕྱག་ ང་ལས་དྲག་པ་སྡེ་ལྷ་ཚུགས་པ་ཐག་ཆོད་ཨིན་ཟེར་གསུངས་
མི་དེ་ནི་ མ་འོངས་པའི་མངོན་པར་ཤེས་པ་ ཞལ་ཆེམས་ཀྱི་ཚུལ་བཟུམ་སྡེ་
གསུངས་རྟུག་ཟེར་ དེ་སྐབས་ཀྱི་མི་སེར་མང་ཤོས་ཀྱིས་བཤད་པ་ཨིན་པས།

ཅང་སྤྱིང་མའི་ཐང་ནང་དགའ་ལྗོན་གྱི་ལས་རིམ་ཉིན་ཞག་ལྷ གྱི་རིང་
ལྷན་མོ་སྟོན་པའི་སྐབས་ འཆམ་དང་ཞབས་ཁྲའི་ལྷན་མོ་ལས་ཡང་ འབྲེལ་སྟོན་
དེ་ཚུ་ལུ་མི་མང་གིས་དང་འདྲོད་བསྐྱེད་དེ་སྡོད་ཅི། ལྷག་པར་དུ་ ལམ་སེལ་དྲན་
ཏག་ལས་ཁྲུངས་དང་ ནགས་ཚལ། ཤེས་རིག་ལ་སོགས་པའི་ལས་ཁྲུངས་ཚུ་
གིས་ རོས་འཁོར་གྱུ་རང་སའི་ལས་ཁྲུངས་ཀྱི་སྐྱོར་ལས་གསལ་སྟོན་འབད་
བའི་ལྷན་མོ་འགན་བསྟར་འབད་སློལ་བཟོ་མི་དེ་ཁར་ ཨང་དང་པའི་གསོལ་
རས་དྲན་ཏག་ལས་ཁྲུངས་ཀྱིས་ཐོབ་རྟུག། གསོལ་རས་ཨང་དང་པ་ཐོབ་པའི་

དཔལ་འབྲུག་ཞིབ་འཇུག་ལྟེ་བ།

གསལ་སྟོན་ནང་དོས་འཁོར་རི་བོའི་རྣམ་པ་བཅོ་བའི་ཁར་ ནགས་ཚལ་དང་
བྲག་ཚུ་ཡང་ རས་ཆ་གིས་བཅོ་བའི་གྲར་འཁོར་ལམ་སེལ་བའི་ལད་སྲོལ་རྒྱབ་
མི་ཡང་མི་ངོ་མ་ ལག་ཆ་སྟ་རེ་ཏྲིག་ཅེ་འབག་སྟེ་ལམ་སེལ་བའི་ཁྲུངས་བཅོ་ཡི།
དེ་སྐབས་ཤེས་རིག་ལས་ཁྲུངས་ཀྱི་ཁ་བྱག་ལས་གསལ་སྟོན་འབད་མེའི་ ལོ་
རྒྱུས་དུམ་ག་ཅིག་བཤད་པ་ཅིན། དོས་འཁོར་དེ་འབྲུག་གི་རྣམ་པ་སྟེ་བཅོ་བའི་
འབྲུག་གི་མགྲོན་ཏེ་ནང་ཨ་ལོ་ཅིག་བཅུགས་བཞག་མི་དེའི་ལག་པར་ དུ་པ་ཐོན་
པའི་རྣམ་དུམ་དང་ མེ་མདའ་རྒྱུ་ལྷེང་བ་སྟོན་དེ་འཁྲབ་སྟོན་སྐབས་འབྲུག་
གི་ཁ་ལས་དུ་པ་དང་ འབྲུག་སྐད་ཀྱི་ཚུལ་བཅོ། འབྲུག་གི་མཇུག་མའི་ནང་
ལོགས་ཨ་ལོ་ཅིག་བཞག་མི་དེའི་ལག་པར་མེ་འབར་བའི་རྣམ་ཆ་སྟོན་མི་དེ་
འབྲུག་གི་སྐད་དང་མེ་ཨིན་པའི་ཁྲུངས་བཅོ། འབྲུག་གི་རྒྱབ་ཁར་ ཤེས་ཡོན་
ཅན་དང་ ཤེས་ཡོན་མེད་པའི་ཁྲུང་པར་ཀྱི་འཁྲབ་སྟོན་སྟོབ་ཕྱག་ཚུ་གིས་འབད་
བཅུག་སྟེ་ཅང་སྤྱིང་མའི་ཐང་བསྐྱར་ར་རྒྱབ་སྟེ་ལྟད་མོ་སྟོན་ཡི།

རྟེན་འབྲེལ་བཙེ་སྲུང་གི་མཇུག་ ཀྲོང་གསར་ཚོས་འཁོར་རབ་བཟན་
ཅེའི་རྫོང་ནང་ཞུ་བའི་དོན་ལས་ ཡབ་རྒྱལ་པོ་མཆོག་སྐུ་གཟུགས་བདེ་ཏྲིག་ཏྲི་
མེད་རྒྱང་ ཅུ་འགྲེངས་ཏེ་ཡབ་ཁོ་ར་ཀྲོང་གསར་ལུ་ རྒྱལ་སྐས་མ་འབྱོན་པའི་
ཏེ་མ་བཅའ་སྒྲིག་རྒྱབ་པར་བྱོན་ཅུག། ཟ࿃་ཚེས་ ༡༥/༦/༧༢ ལུ་ཀྲོང་གསར་
དཔོན་སྟོབ་དཔོན་གཡོག་ཚུ་ ཀྲོང་གསར་རྫོང་ནང་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་དོན་ལུ་ཆིབས་
གལ་ཐོག་བྱོན་ཏེ་ དགྲུང་ཞག་རུག་ཀྱི་སྐྱེས་ལུ་ཕེབས་པའི་སྐབས་ ཡབ་རྒྱལ་
པོའི་བཀའ་རྒྱ་དང་འཁྲལ་ཏེ་རུག་ཀྱི་སྐྱེས་ལུ་ རྒྱལ་རྒྱང་བཞོམ་ཤིང་མཁར་
ཐུ་མ་གིས་ཕྱག་དབང་བཅར་ཏེ་ཕེབས་བསུ་ཞུ་ཞིན་མ་ལས་ ཀྲོང་གསར་རྫོང་

མི་དབང་འབྲུག་རྒྱལ་བཞི་པའི་རྟོགས་བརྗོད། ཁྲིང་གསར་དཔོན་སློབ་ཀྱི་གོ་གནས་ཁར་ཁྲི་མངའ་གསོལ་བ།

ནང་གི་མཛད་སྤྱིའི་སྐོར་ལས་ ལས་རིམ་ཚུ་ཉིང་སངས་སང་སྟན་ཞུ་འབད་
ཡི་བེར་ཨིན་པས། རྒྱལ་སྤྱིའི་མཆོག་གི་བྱུགས་ལུ་ཡང་ ཚ་གྲང་སློམ་ཤོས་དེ་
རང་ ཡབ་རྒྱལ་པོའི་འཕྲོད་བསྟེན་ཨིན་ནི་དེ་གིས་ དེ་ཚེ་རྒྱལ་བླུང་བློ་གྲོས་ཤིང་
མཁར་ཐུ་མ་གིས་བྱུག་ཀྱི་སྤྱིའི་ལུ་ཕྱག་དབང་བཅར་ལོང་མེད་པར་ ཡབ་རྒྱལ་
པོའི་སྤྱི་གཟུགས་ཀྱི་སྐོར་ལས་ནི་བ་མཛད་ཅི་བེར་བློ་གྲོས་ཤིང་མཁར་ཐུ་མ་གིས་
བཤད་ནི་འདུག།

མི་དབང་མཆོག་ ཁྲིང་གསར་དཔོན་ཀྱི་གོ་གནས་ཁར་ཁྲི་མངའ་གསོལ་ཞུ་བའི་སྐབས།

སྤྱི་ཚེས་ ༡༦/༦/༧༢ ཀྱི་རྩི་པ་ ཁྲིང་གསར་ཚེས་འཁོར་རབ་བཏན་
ཅེ་འི་རྩིང་གི་གཡས་གཡོན་མདུན་རྒྱབ་ག་ཉེ་ལུ་ཡང་མ་ཤོང་པའི་ བཞུགས་
གཞོན་པོ་མོ་སྟོང་ཕྱག་གིས་བཅད་དེ་སྤྱངས་ཡོད་མི་དེ་ རྒྱལ་སྤྱིའི་
གསར་དཔོན་སློབ་ཀྱི་ཐེབས་བསུ་ཞུ་བའི་དོན་ལས་འཛམས་ཡོད་པ་ཨིན་པས།

དཔལ་འབྱུག་ཞིབ་འཇུག་ལྟེ་བ།

དེ་ཆོ་དྲོ་པ་ཚུ་ཆོད་ ༡༠ ལུ་ རྒྱལ་སྤྱི་གོང་གསར་དཔོན་སློབ་ཀྱི་ཁྲི་དར་
བཞེས་ཏེ་ འགོ་དང་པ་ཆེབས་གྲལ་བཅར་ཏེ་བྱོན་པའི་སྐབས་ ཆོས་ཅེ་རབ་
ལྷེ་ཚུ་གིས་ཐོག་འོ་དང་སེར་སྤྲང་ ཆེབས་གྲལ་བཅས་པ་ཚུ་ སྐྱེ་གཟུགས་
ལུ་རྒྱ་ནག་གོས་ཆེན་གྱི་པེར་དང་ཆོས་གོས་ག་ཅི་ལས་བྱིན་ཆགས་པ་བཞེས་ཏེ་
བསུ་བ་མཛད་པའི་སྐབས་ ད་ལྟོ་ཚུན་ཆོད་གོང་གསར་དཔོན་སློབ་ཁྲི་རབས་ ༡༩
སོང་ཡོད་མི་ག་གི་སྐབས་ལུ་ཡང་ དེ་བཟུམ་གྲབས་རྒྱས་པ་མ་བྱུང་པས་ཟེར་ལྟར་
གྱི་ལོ་རྒྱུས་ལུ་དག་སྤང་ཅན་ལེ་ཤ་ཅིག་གིས་བཤད་རྟག། མེས་པོ་ལྷེ་སྤྲེད་འཛིགས་
མེད་ནམ་རྒྱལ་སྐབས་ སྐབས་མེ་བྱང་ཚུབ་བཙོན་འབྲུག་གིས་ གཉེར་དུ་བཙོན་
བའི་དག་ལྷ་མགོན་པོ་བྱང་བདུད་དང་ ཡོངས་འཛིན་ངག་གི་དབང་པོ་མཆོག་
གིས་ཞལ་གཟེགས་པའི་དཔལ་ལྷན་དུད་སོལ་ལྷ་མོ་གཉིས་གིས་ རྒྱལ་སྤྱི་
གོང་གསར་དཔོན་སློབ་ཁྲི་རབས་ ༡༥ པོ་ལུ་བྱོན་པ་ལེགས་སོ་ཞུ་བའི་རྟགས་
རྟེན་ལུ་ ཆེབས་གྲལ་རྫོང་ནང་འགོ་དང་པ་འཇུག་པའི་སྐབས་ བྱང་བདུད་རྟེན་
འཇུགས་དེ་གིས་ ཅིང་སྐད་ཆར་ ༣ རྒྱལ་པའི་བསྐང་ལས་ བཞུགས་བཞགས་
དཔུང་ལུ་མཁས་པ་ག་ར་སློབ་དེ་བ་བྱུང་རྟག།

རྒྱལ་སྤྱི་དཔོན་སློབ་མཆོག་གིས་ཡང་ དཔལ་ལྷན་འབྲུག་པའི་བཀའ་
སྤྱང་ཚུ་ལུ་ དད་དམ་སྟོད་མེད་ཡོད་པའི་རྟགས་མཆན་ལུ་ རྫོང་ནང་བྱོན་ཏེ་
རྟེན་འབྲེལ་གྱི་ལས་རིམ་གཞན་མ་མཛད་པའི་གོང་ལས་ ཡེ་ཤེས་མགོན་པོ་
དང་ལྷ་མོའི་མགོན་ཁང་ཚུ་ནང་ ལྷན་དར་དང་སྐྱེ་བྱུག་གནང་ལྟེ་མ་གཏོགས་
རྟེན་འབྲེལ་ལྷ་ཁང་ནང་མ་བྱོན་པས། རྫོང་མཁན་ཁྲི་རབས་ ༤༧ པ་སྤུལ་སྤུ་
ཕྱིན་ལས་ལྷན་གྲུབ་ (གཉིས་པ་) མཆོག་དབུ་བཞུགས་ཐོག་ལས་ ཆོས་ཅེ་

མི་དབང་འབྲུག་རྒྱལ་བཞི་པའི་རྟོགས་བརྗོད། གྲོང་གསལ་ར་དཔོན་སློབ་ཀྱི་གོ་གནས་ཁར་ཁྱི་མངའ་གསོལ་བ།

རབ་སྡེ་དམངས་ཀྱིས་ ཟླ་མ་མཚོད་པ་བཀའ་སྲུང་ཡོངས་རྫོགས་ཀྱི་གཏང་རག་
ཕུལ་ཐོག་ལས་ཉན་འབྲེལ་ཚོག་ག་ཚུ་རིམ་པ་བཞིན་གནང་སྟེ་ བཀྲ་ཤིས་པའི་
རྩལ་བརྒྱད་དང་རྟགས་བརྒྱད་ཚུ་ཕུལ་བའི་བྲལ་ལས་ རབ་སྡེ་དང་ཚོས་སྡེ།
དཔོན་ཁག་དང་སྐད་སྡེ་ མི་སེར་ཕོ་མོ་རྒན་གཞོན་སྟོང་ཕྱག་ལས་བཅད་མི་ཚུ་
གིས་ ཁྱི་དར་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་ཕུལ་བའི་མཛད་སྒྲིའི་མཇུག་རང་ བྱམ་ཐང་
སྐྱེ་རྩལ་ལུ་ གྲུ་རུ་མཚན་བརྒྱད་ཀྱི་མཐོང་གྲོལ་ཆེན་མོ་ཕུལ་མི་དེ་གིས་ མཇུག་
བསྟུ་ཡོད་པ་ཨིན་པས།

མི་དབང་ཡལ་སྲས་གཉིས་ལྟན་བཞུགས་གནང་བ།

ལས་རིམ་དང་འབྲེལ་བ་ཅིན་ གྲོང་གསལ་ར་ལུ་ཁྱི་སྟོན་ཀྱི་ལས་རིམ་
མཇུག་བསྟུ་བའི་བྲལ་ལས་ རྒྱལ་སྲས་དཔོན་སློབ་མཚོག་བྱམ་ཐང་ལུ་བྱོན་ཏེ་
གྲུ་རུ་མཐོང་གྲོལ་གསལ་ར་དུ་བཞེངས་མི་དེ་ཕུལ་ཏེ་ཚོགས་འཁོར་དང་བཅས་

དཔལ་འབྱུག་ཞིབ་འཇུག་ལྟེ་བ།

པ་གིས་མཇུག་བསྟུ་བའི་ལས་རིམ་ཨིན་རུང་ ཡབ་ཀྱི་པོ་འཇུག་གཞི་རྩེ་སྟེ་
ཐལ་བའི་ཁར་ གནམ་གཤིས་ཡང་ལེགས་ཤོམ་མེད་ནི་དེ་གིས་ རྒྱལ་སྤྱི་
དཔོན་སློབ་ཀྱི་ཆ་བ་ལུ་ དཔལ་ཅིས་སློབ་པོ་ཆོས་རྒྱལ་དང་ ཞབས་ཏྲིག་སློབ་
པོ་སངས་དཔལ་འབྱོར་གཉིས་བཏང་སྟེ་ མཐོང་གོལ་ཕུལ་ཡོད་རུང་ བུམ་ཐང་
དང་གོང་གསར་བར་ན་གི་གཞུང་ལམ་སེལ་ནི་འགོ་བཙུགས་པའི་རྟེན་འབྲེལ་
བཅི་སྤྱང་དེ་ རྒྱལ་སྤྱི་དཔོན་སློབ་མཆོག་གིས་སྟོ་འབྱེད་གནང་སྟེ་རྟེན་འབྲེལ་
མཇུག་བསྟུ་བྱུག།

ཡབ་རྩེ་དམ་པ་སྐྱེ་ཆོས་མ་བཟོན་པར་དགོངས་པ་ཆོས་དབྱིངས་སུ་གཤེམ་པ།

གསུམ་པ་ ཡབ་རྩེ་དམ་པ་སྐྱེ་ཆོས་མ་བཟོན་པར་དགོངས་པ་ཆོས་དབྱིངས་
སུ་གཤེགས་ཏེ་ རྒྱལ་སྤྱི་དཔོན་སློབ་ཀྱི་ཁི་ཐོག་ལས་དགོངས་རྩོགས་དགེ་
སྦྱོར་གྱི་རིམ་པ་མཛད་ཚུལ་སྒྲོར་ལས་ཁྱེ་བ་ཅིན། ཡབ་འབྱུག་རྒྱལ་གསུམ་པ་
མི་དབང་འཇིགས་མེད་ནི་རྩེ་དབང་ཕུག་མཆོག་ རྒྱལ་སྤྱི་གོང་གསར་དཔོན་
སློབ་ཀྱི་ཁི་སྟོན་མཇུག་བསྟུ་བའི་ཉིན་མ་ལས་སྐྱེ་གཟུགས་ལུ་སྟུང་གཞི་བཞེས་ཏེ་
གོང་གསར་ལུ་རང་དགོངས་པ་རྩོགས་པའི་བྱུགས་ཐག་བཅད་ཆར་རུང་ རྒྱལ་
སྤྱི་དང་རྒྱལ་ཡུམ་ཕུན་ཆོགས་ཆོས་སྟོན་གྱིས་གཙོས་པའི་སློབ་འབངས་
ཡོངས་གྱིས་གསོལ་བ་བཏབ་ནི་དེ་གིས་ ཐུམ་ཕུ་ལུ་ཐེབས་པའི་ཞལ་བཞེས་
མཛད་དེ་ཐུམ་ཕུར་བྱོན་ཏེ་ གཞུང་དང་སྐྱེ་འཁོར་ཚུ་གི་ཁ་བྱུག་ལས་སྐྱེ་རིམ་
དང་ཞབས་བཏན་ཚུ་ བསྐྱབས་བཅུག་སྟེ་ རྒྱལ་ཡུམ་ཕུན་ཆོགས་ཆོས་སྟོན་

མི་དབང་འབྲུག་རྒྱལ་བཞི་པའི་རྟོགས་བརྗོད། ཡལ་རྗེ་དམ་པ་དགོངས་པ་ཚོས་དབྱིངས་སུ་གཤེལ་པ།

དང་ རྒྱལ་སྐས་འཛིགས་མེད་སེང་གེ་དབང་ཕུག། གློན་པོ་དག་པ་ཅིག་གིས་
ཕུག་ཞུ་སྟེ་ མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་ ཕྱི་རྒྱལ་ཨ་ཕི་རི་ཀའི་
སླན་ཁང་ནང་གདན་འདྲེན་ཞུ་རྒྱུ།

ཨ་ཕི་རི་ཀའི་ས་གནས་ རྟེ་རྩི་སྤྱོད་སླན་ཁང་ནང་ཕེབས་ཏེ་ སླན་བཅོས་
ག་དེམ་ཅིག་ཕུལ་རུང་ བསྐྱུན་གཞི་དྲངས་ནི་མེད་པ་ལས་བརྟེན་སྤྱི་ལོ་ ༡༩༧༢
ཟླ་༧ པའི་ཆེས་༢༡ གི་ཆེ་ རྟེ་རྩི་སྤྱོད་སླན་ཁང་ནང་ལུ་སྟེ་ རྒྱལ་སྐས་ཀྱི་དང་
གསར་དཔོན་སྟོབ་འཛིགས་མེད་སེང་གེ་དབང་ཕུག་མཆོག་ལུ་ ཐུགས་བརྩེ་
ཆེན་པོའི་སྐྱོ་ལས་ བཀའ་སྟོབ་བཟང་པོ་ལེ་ག་ཅིག་ཞལ་ཆེས་ཀྱི་ཚུལ་ལུ་
གསུངས་པའི་སྐབས་ རྒྱལ་ཡུམ་ཕུན་ཚོགས་ཚོས་སྟོན་མཆོག་དང་ ཕྱི་གློན་
ཟླ་བ་ཆེ་རིང་། ཞབས་སྟོན་སངས་རྒྱས་དཔལ་འབྱོར། རྒྱལ་གཟིམ་སངས་
རྒྱས་བཟླན་འཛིན་ཚུ་ཕུག་ཞུ་སྟེ་ཡོད་ལུགས་ཡང་ རྒྱལ་རབས་གསལ་བའི་
སྟོན་མེ་ནང་བཀོད་རྒྱུ།

རྒྱལ་སྐས་དཔོན་སྟོབ་འཛིགས་མེད་སེང་གེ་དབང་ཕུག་མཆོག་ལུ་ ཐུགས་
བརྩེ་བའི་སྐྱོ་ལས་ཞལ་བཀོད་དང་བསྐྱབ་བྱ་ཚུ་ ག་ར་མ་བརྟབ་ བརྟབ་སྟེ་གསུངས་
ཞེན་མ་ལས་ སླན་རྒྱུངས་འབྲུག་པའི་གཙུག་ལྗོངས་ མི་དབང་འཛིགས་མེད་རྟོ་རྗེ་
དབང་ཕུག་མཆོག་ རྒྱལ་རབས་གསལ་པའི་གསེར་གྲི་ལུ་ཞབས་སོར་བཀོད་
དེ་ མི་ལོ་༢༠ ཐམ་པ་རྒྱལ་སྤྱོད་ཚོས་བཞེན་དུ་བསྐྱུངས་ཏེ་ དགྲུང་གངས་༧༥
བཞེས་པའི་ སྤྱི་ལོ་༡༩༧༢ ཟླ་ཟླ་༧ པའི་ཆེས་༢༡ རང་ལུགས་གནམ་ལོ་
ཚུ་བྱི་རང་ཟླ་༦ པའི་ཆེས་༡༠ ལུ་མམ་གྱི་ཆེ་ ཨ་ཕི་རི་ཀའི་ས་གནས་ རྟེ་རྩི་
སྤྱོད་སླན་ཁང་ནང་དགོངས་པ་ཚོས་སྤྱི་དབྱིངས་སུ་ཐིམ་སོང་རྒྱུ།

དཔལ་འབྱུག་ཞིབ་འཇུག་ལྟེ་བ།

སྒྲིམ་རབས་ནང་གསལ་དོ་བཟུམ་འབད་བ་ཅིན་ རྒྱལ་སྤྱི་མཆོག་
བཀྲ་ཤིས་ཆོས་རྒྱུ་རྒྱུ་ ཁྲིང་གསར་དཔོན་སྒྲིབ་ཀྱི་ཁྲི་ལུ་མངའ་གསོལ་ཞུ་
བའི་སྐབས་ མངའ་ཞབས་མཆོག་ གསེར་ཁྲི་གུ་མ་བཞུགས་པར་ གསེར་ཁྲི་
གུ་རྒྱལ་སྤྱི་མཆོག་བཞུགས་བཞུགས་མ་ཆད་ མངའ་ཞབས་མཆོག་དང་རྒྱལ་ལྷ་
གཉིས་ གཟུམ་དཔོན་དང་མཁོན་གཉིས་ཀྱི་སྒྲིག་རྒྱུ་གནང་དེ་ཟེར་ཨིན་པས།
ལོ་དེ་གི་ཆོགས་འདུ་ཆེན་མོ་ནང་ལུ་ཡང་ མངའ་ཞབས་མཆོག་ གསེར་ཁྲི་གུ་
མ་བཞུགས་པར་ ཆོགས་ཁང་ནང་གསུངས་ནི་བཅའ་ནི་རེ་ཡོད་རུང་ ཆོགས་
འདུའི་གྲལ་མཇུག་ལས་ཡར་བཞེངས་ཏེ་ གསུངས་གནང་ཡི་ཟེར་ཨིན་པས།
དེ་ཚུ་ལུ་བཞུགས་ཤིང་དཔུང་དེ་བཞུགས་ད་ མངའ་ཞབས་མཆོག་གིས་ ཁོ་
ར་དགོངས་པ་རྒྱུགས་ནི་ཨིན་མཛོན་པར་མཆིན་ཏེ་ བྱི་ལྷ་ར་དུ་ རྒྱལ་སྤྱི་
མཆོག་ཁྲིང་གསར་དཔོན་སྒྲིབ་དང་ ནང་དོན་ལུ་ མངའ་ཞབས་ཁོ་རའི་རྒྱལ་
ཆབ་འབད་བསྐྱོས་བསྐྱོས་པ་འོང་ནི་ཨིན་མས་ཟེར་དང་ རྒྱལ་སྤྱི་མཆོག་
ཁྲིང་གསར་དཔོན་སྒྲིབ་ཀྱི་ཁྲི་ཁར་མངའ་གསོལ་མཛད་པའི་ཉིན་མ་ལས་འགོ་
བཙུགས་ཏེ་ རྒྱལ་པོའི་གསེར་ཁྲི་དེ་ཡང་ རྒྱལ་སྤྱི་ལུ་ཅིས་སྒྲིབ་གནང་ཆར་
བའི་དགོངས་བཞེད་གནང་གནང་མ་འོང་ནི་ཨིན་པས་ཟེར་བའི་ལོ་རྒྱུས་སྒྲིམ་
རབས་ནང་བཀོད་ཅུག།

དཔལ་འབྱུག་ཞིབ་འཇུག་ལྟེ་བ་ལས་ ཐོབ་པའི་བེན་གྲིས་དང་འབྲིལ་བ་
ཅིན། མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེ་ སྐུ་སྤྱུང་ལྟེ་ཨ་ཕེ་རི་ཀ་ནི་རོ་སྤྱིའི་སྐུན་
ཁང་ནང་གདན་འདྲེན་ཞུས་ད་ སེབས་ལམ་ཡང་ ཐིམ་ཕུ་ལས་རྒྱག་རྩོ་ར།
རྒྱག་རྩོ་ར་ལས་གནམ་གུ་ནང་བྱོན་ཏེ་ ཀ་ལི་ཀ་ཏའི་དམ་དམ་གནམ་ཐང་ལས་

མི་དབང་འབྲུག་རྒྱལ་བཞི་པའི་རྟོགས་བརྗེད། ཡལ་རྗེ་དམ་པ་དགོངས་པ་ཆོས་དབྱིངས་སུ་གཤེཀ་པ།

ཆིབས་འཁོར་ནང་འབད་ ཀ་ལི་ཀ་ཏའི་ཁྲིམ་སྒྲག་ལུ་ཡོད་པའི་བཀའ་གེས་
ཨིས་ཀྱན་བཀའ་ནང་དགྲུང་ཞག་བཞུགས་ཅུག། དེ་ཁ་ལས་རྒྱ་གར་གྱི་ཁྲིམ་
ཆེན་རྫོང་པའི་ལུ་བྱོན་ཏེ་ དགྲུང་ཞག་ཅིག་རྫོང་པའི་ལུ་སྐྱེ་ངལ་གནང་བཞུགས་
ཞེན་མ་ལས་ རྫོང་པའི་ལས་གནས་བྲུ་ནང་འབད་ཨ་ཕེ་རི་ཀ་ལུ་བྱོན་ཏེ་ གོང་
གསལ་ཆོས་གངས་ཁར་དགོངས་པ་རྫོགས་སོང་ཅུག་ཟེར་བྱ་ནི།

དེ་ལས་ མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེའི་སྐུ་གདུང་རིན་པོ་ཆེ་འབྲུག་
ལུ་ གནས་བྱའི་ཐོག་གདན་དངས་ཏེ་ ཆོས་༡༢ གྱི་བོ་པ་ རྒྱ་མཚམས་ས་
གནས་ཏང་ཤི་མ་ར་ལུ་ཕེབས་ད་ ཁྲིམ་མཆོས་རྒྱལ་ཁབ་རྒྱ་གར་གཞུང་གི་དྲག་
པོའི་དམག་སྡེ་རུ་ཁག་གིས་ བྱ་ངན་གུས་བདུད་ལུ་བའི་སྐབས་ དེ་ཁར་ཡོད་
མི་ཆ་མཉམ་སེམས་གྱི་གདིང་ལས་སྒོ་ཕམ་དང་སྐྱག་བསྐལ་གྱིས་སྡེ་བའི་རྣམ་
འབྱུར་ཐོག་ལས་ སྐུ་སྐྱེར་ཕེབས་བསུ་བྱ་སྟེ་ དུན་ཆོགས་སྤང་སྡེ་ཁང་ནང་
གདན་འདེན་བྱ་ཅུག།

དེ་སྐབས་ རྒྱལ་ལྷན་སྐལ་བཟང་ཆོས་སྒྲོན་མཆོག་གིས་ སྐབས་རྗེ་བདུད་
འཛེམས་རིན་པོ་ཆེ་ ཆེད་མངགས་གདན་འདེན་ལུ་ཕྱོད་བཞེན་དུ་ སྐབས་རྗེ་རིན་
པོ་ཆེ་གིས་ཡང་ ཏང་ཤི་མ་ར་ལུ་ཆོས་སྡེ་དང་བཅས་པ་ཕེབས་ཏེ་ལྷགས་བསྡེ་
དང་ འཕོ་བ་མཛད་པའི་སྐབས་ སྐུ་གདུང་གི་སྒྲོམ་ཚུ་ཡང་ སྤར་བ་དང་འཇའ་
འོད་འབྱེལ་བ་ལ་སོགས་པའི་རྟགས་མཚན་བཟང་པོ་ཐོན་ཡི་ཟེར་ གཟུམ་
དཔོན་སངས་རྒྱས་བཞུན་འཛོན་གྱིས་བཤད་ནི་འདུག།

དེ་ལས་ སྐུ་གདུང་ རྒྱལ་ས་ཐིམ་ཕུ་ལྷན་ར་ཕོ་བྲང་ནང་ཕེབས་ད་ སྐུ་
སྤང་སྡེ་ཆེན་ཚུ་གིས་ བྱ་ངན་གྱི་གདུང་བ་དང་བཅས་པའི་སྒོ་ལས་ བྱ་ངན་སྟེ་

དཔལ་འབྱུག་ཞིབ་འཇུག་ལྟེ་བ།

སྤ་ཁྱ་བའི་སྐབས་ དེ་ཁར་འཛོམས་པའི་དཔོན་གཡོག་འབངས་མི་ ཆེ་འབྲིང་
ཆུང་གསུམ་ག་ར་ སེམས་ཁར་སྒྲུག་བསྐྱེད་སྒྲིམ་པོག་སྟེ་སྟོང་པའི་བར་ན་ ནམ་
རྒྱན་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེ་བྱོན་པའི་ ཆེབས་འཁོར་ནང་ བཞུགས་གདན་
སྟོང་པའི་གྲ་ ཁ་དར་དཀར་པོ་ཅིག་བཀལ། དེད་གཡོག་པ་ཀའི་ལ་ མིག་ཚུ་
ཕྱག་ཅི་ར་ སྒྲུམ་འཁོར་བཏང་སྟེ་འོང་སར་མཐོང་སྟེ་ དེ་ཁར་འཛོམས་པའི་
མི་ཚུ་ རང་དབང་མེད་པར་མིག་ལས་མིག་ཚུ་བོན། སྟོང་མ་དམ་སྟེ་
སྟོ་ཡང་སྐབས་མ་ཚུགས་པར་ཐལ་སོང་རྟག།

དགོངས་ཚྭ་གས་ཆོགས་འཁོར་གྱི་དོན་ལུ་ རྗེ་མཁན་པོ་ཕྱིན་ལས་རྒྱུན་
ལྷུག་ རྒྱལ་དབང་ཀམ་པ། དེལ་མགོ་མཁྱེན་བཙེ་རིན་པོ་ཆེ། གནས་སྤང་
དཔའ་པོ་རིན་པོ་ཆེ་ལ་སོགས་པའི་སྐ་སྒྲུལ་སྒྲེས་ཆེན་དམ་པ་ཚུ་དང་ སྤངས་
ཐང་དགེ་འདུན་གྲ་ཚང་། ཉ་མགོའི་སྒྲུབ་སྟེ། རབ་སྟེ་ཁག། ཐར་པ་སྤྲིང་དང་
ཉེ་ལུང་དར་རྒྱས་ཆོས་སྤྲིང་དགོན་པ་ཚུ་ལས་ དགེ་སྦྱོང་ཞལ་གངས་༥༠༠
ལྷག་པ་ཅིག་གིས་ སྤྲིན་སྤྲིང་རྩོམ་སེམས་ཀྱི་སྒྲུབ་ཆེན་དང་། ཀར་སྤྲིང་ཞེ་ཁྲོ།
ཞེ་ཁྲོ་ངན་སོང་སྦྱོང་བ། རྩོ་རྩོ་མི་འབྲུགས་པ་ཚུ་གི་དཀྱིལ་འཁོར་ཞལ་བྱེ་སྟེ་
དགོངས་ཚྭ་གས་རྒྱ་ཆེ་ཉྱལ་ཉྱ་འབད་ བསྐྱབས་གནང་པའི་ཁར། གནས་ཆེན་
རྩོ་རྩོ་གདན་དང་བལ་ཡུལ་མཆོད་རྟེན་རྣམ་གསུམ་ལ་སོགས་པའི་གནས་ཆེན་
ཁག་ཚུ་ལུ་ མཆོད་མེ་སྟོང་མཆོད་དང་ རྒྱབས་མགོན་ཏུ་ལའི་སྐ་མ་མཆོག་གིས་
དབུ་གཙོས་པའི་ ས་དགེ་བཀའ་རྟེན་གི་དགོན་སྟེ་གྲ་ཚང་ཁག་གི་སྐ་སྒྲུལ་
མཁན་སྟོབ་འདུས་ཆོགས་ཡོངས་ལུ་ དགོངས་ཚྭ་གས་སྒྲུབ་པའི་རྒྱ་དངོས་རྒྱ་
ཆེ་ཉྱལ་ཉྱ་སྟེ་ཕུལ་རྟག།

མི་དབང་འབྲུག་རྒྱལ་བཞི་པའི་རྟོགས་བརྗེད། ཡལ་རྗེ་དམ་པ་དགོངས་པ་ཆོས་དབྱིངས་སུ་གཤེལ།

དེ་ལས་ དགོངས་རྗེགས་ཀྱི་དར་ཤིང་ཡང་ཁྲི་ཕྲག་ལ་སོགས་པ་ལེ་ག་
ཅིག་འཕྱར་ཏེ་ མི་སེར་མཆོག་དམན་འབྲིང་གསུམ་ག་ར་གིས་ཁ་ཚམ་མིན་
པའི་གྲུས་བཀྱེད་ཀྱི་སྒོ་ལས་ དགོངས་རྗེགས་ཚུ་བསྐྱབ་པའི་སྐབས་ལུ་ ཁྲིམ་
མཆོས་རྒྱལ་ཁབ་ཚུ་ནང་ལས་ཡང་ མི་དབང་རྒྱལ་སྲས་མཆོག་དང་རྒྱལ་ལྷ་མ་
ལུ་ ཐུགས་གསོ་ཕྱལ་ནི་དང་ མངའ་བདག་ཞིང་གཤེགས་ལུ་སྟན་དར་ཕྱལ་
བའི་དོན་ལུ་ རྒྱ་གར་གྱི་སྲིད་མོན་ཨིན་ཆར་ཟུན་ནི། ཟུང་ལ་དེ་ག་གི་སྲིད་
མོན། རྟེན་པུལ་གྱི་རྒྱལ་སྲས། འབྲས་སྡེ་དང་ཆོས་རྒྱལ་གྱི་སྲས་མོ་ལ་སོགས་པ་
སྐྱེ་མགོན་ལེ་ག་ཅིག་གིས་ཐིམ་ཕུ་ལུ་བྱོན་གནང་ཡི།

མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེ་ཁོ་རའི་ཞལ་ཆེམས་དང་འབྲེལ་ཏེ་
སྤྱར་སྤྱངས་བུམ་ཐང་སྐྱེ་རྗེས་ལུ་གནང་པའི་དོན་ལས་ སྐྱེ་སྤྱར་བུམ་ཐང་ལུ་
ཞུ་བའི་སྐབས་ སྐྱེ་མ་འཁོར་ལེ་ག་ཀྱལ་བསྐྱར་ཏེ་ཡོད་མི་ཚུ་གི་གདོང་ལས་ར་
འགག་པའི་པའི་ལོང་རིབ་གྲ་རི་གྲུ་ དར་དམར་པོ་ཕྱར་ཏེ་ འགག་པའི་འགོ་
དཔོན་དང་འགག་པ་སྤང་རྒྱལ་ཚུ་སོང་ནུག། དེ་གི་ཤུལ་མ་ཞིང་གཤེགས་ཁོ་
རའི་པའི་ལོང་ དེ་གི་ཤུལ་ཤུལ་ཞིང་གཤེགས་ཁོ་རའི་སྐྱེ་མ་འཁོར་རིབ་གྲ་རི་
འདི་ ཞིང་གཤེགས་ཀྱི་དེད་གཡོགས་འབད་ཕྱག་ཞུ་སྟེ་ལོ་མང་འབྲུ་མི་ཀའི་
ལ་གིས་བཀྱེད་སྟེ་ཡོད་པ་ཨིན་པས། སྐྱེ་མ་འཁོར་དེ་ནང་ ཨ་རྟག་ར་རྒྱལ་པོ་ཁོ་
ར་བཞུགས་མི་བཞུགས་ཁྲི་དེ་སྟོང་པ་བཞག་ཞིན་མ་ལས་ དེ་ནང་ཞིང་གཤེགས་
རྒྱལ་པོ་འི་སྐྱེ་སྤྱང་རྒྱུ་ཆེན་དང་ རྒྱལ་ཡོངས་ཆོགས་འདུ་ཆེན་མོ་འི་ཆོགས་
དཔོན་གཉིས་ཆ་ར་ཨིན་མི་ དྲག་ཤོས་ཤིང་མཁར་ཁྱ་མ་གིས་དབུ་གཙོས་
པའི་འབྲུ་རས་དམར་པོ་ཐོབ་མི་དང་ཁྱམ་ཆོས་པ་ཚུ་འཇུ་ལ་ཏེ་ཡོད་པ་ཨིན་པས།

དཔལ་འབྱུག་ཞིབ་འཇུག་ལྟེ་བ།

དེའི་ཤྱལ་ལས་རྒྱལ་པོའི་གཟིམ་དཔོན་དག་ཤོས་སངས་རྒྱས་བཞུན་འཛིན་
དག་ཤོས་སྐོར་ལའི་སྒྲ་མ་ མི་དབང་མངའ་ཞབས་ཀྱིས་བྱུགས་གཏང་དགོངས་
གཏང་ཨིན་མི་ དེད་གཡོགས་ཐུ་རྟེ་སྤྲན་ཟེར་མི་གིས་བཏང་སྟེ་ཡོད་པའི་སྒྲ་
འཁོར་ནང་འཇུག་ཏེ་ཡོད་པ་ཨིན་པས།

དེའི་ཤྱལ་བདའ་སྟེ་ མི་དབང་མངའ་ཞབས་འཛིགས་མེད་སེང་གེ་
དབང་བྱུག་མཆོག་དང་ དེའི་ཤྱལ་ལས་ར་ མི་དབང་ཨ་ཞེ་ཤུན་ཆོགས་ཆོས་
སྒྲོན་མཆོག། དེའི་ཤྱལ་མ་ རྒྱལ་ཡུམ་ཨ་ཞེ་སྐལ་བཟང་ཆོས་སྒྲོན་དབང་བྱུག།
དེའི་ཤྱལ་མ་མི་དབང་མངའ་ཞབས་ཀྱི་སྐུ་མཆེད་ཨ་ཞེ་བསོད་ནམས་ཆོས་སྒྲོན་
དབང་བྱུག། དེ་ལས་ཨ་ཞེ་བདེ་ཆེན་དབང་མོ་དབང་བྱུག། ཨ་ཞེ་པརྩ་མ་སྒྲོན་
དབང་བྱུག། ཨ་ཞེ་སྐལ་བཟང་དབང་མོ་དབང་བྱུག་ཚུ་གན་གཞོན་གྱི་རིམ་པ་
དང་འབྲིལ་ཏེ་ཡོད་པ་ཨིན་པས།

དེ་སྐབས་ཨ་ཞེ་པརྩ་བདེ་ཆེན་དང་ བཞུན་རྒྱས་སྒྲོན་པོ་རྒྱལ་སྐས་རྣམ་
རྒྱལ་དབང་བྱུག་ ཨ་ཞེ་བདེ་སྐྱེད་གཡང་འཛོམས་དང་པརྩ་མ་སྒྲོན། ཨ་ཞེ་
ཆོས་སྐྱེད་ཚུ་ཞིང་གཤེགས་མཆོག་གི་སྤྱར་སྤྱང་གི་བཅའ་སྤྱིག་མཛད་པའི་དོན་
ལུ་ ཏེ་མ་ལས་བུམ་ཐང་ལུ་བྱོན་ཏེ་བཅའ་སྤྱིག་ཚུ་འགོ་འཛེན་མཛད་དེ་རྒྱས་
པར་རྒྱབ་པའི་བསྐང་ཡོད་པ་ཨིན་པས།

སྤྱི་ལོ་༡༩༧༢ ལུ་ཐོན་པའི་ཀུན་གསལ་གསར་ཤོག་ནང་བཀོད་དོ་
བཟུམ་བཤད་པ་ཅིན། སྤྱི་ལོ་༡༩༧༢ ཟླ་༡༠ པའི་ཆེས་ཡུལ་ལོ་ཆེ་ རྩོ་པ་
ཚུ་ཆོད་༡༠ ལུ་ མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེའི་སྐུ་ཕྱང་ ཐེམ་ཕུ་ལས་
བུམ་ཐང་ལུ་གདན་འཛེན་ཞུ་བའི་སྐབས་ སེམས་རྟོགས་ཁ་ཟམ་པ་ལུ་ དག་

མི་དབང་འབྲུག་རྒྱལ་བཞི་པའི་རྟོགས་བརྗོད། ཡམ་རྗེ་དམ་པ་དགོངས་པ་ཚོས་དབྱིངས་སུ་གཤེལ་པ།

པོའི་བསྟན་སྲུང་དམག་མིའི་འགོ་དཔོན་དང་དམག་སྡེ་ དེ་ལས་རྒྱང་ཡིག་ཚུ་
དང་སློབ་ཕྲུག་ཚུ། སློབ་དཔོན་ མི་སེར་ཚུ་གིས་ ལམ་གྱི་གཡས་གཡོན་ལས་
གྲུལ་བསྐར་ཏེ་ ལག་པར་སློབ་དང་མེ་ཏོག་འབག་ ཁ་ལས་མ་ཁེ་བབྱངས་ཏེ་
ཞིང་གཤེགས་ མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེ་ལུ་ ཟུང་ན་གྲུས་བཏུང་ཏེ་
བར་སྤྱངས་འཛོམས་འབད་ལུགས་བཀོད་ལུགས།

དེ་སྡེ་བྱོན་ཏེ་སེམས་རྟོགས་ཁ་ལུ་ཤེབས་པའི་སྐབས་ མི་སེར་དང་གཞུང་
གཡོག་པ་ དེ་ལས་རིག་གནས་སློབ་གྲུའི་ཁྱ་མ་དང་སློབ་ཕྲུག་ཚུ་གིས་ ཞིང་
གཤེགས་མཆོག་ལུ་གྲུས་བཏུང་མཐའ་མ་ལྷོ་སྡེ་ སློབ་དང་བསང་བཏང་མ་མ་
ཚད་ ལམ་ཁར་ལུ་ཁྱེན་ངན་བར་ཆད་མ་བྱུང་པར་བུམ་ཐང་ལུ་བདེ་བར་ཤེབས་
པའི་དོན་ལུ་ ཁ་བུན་བཏང་སྡེ་སློན་འདེབས་ཚུ་ཡང་ལྷོ་ལྷུག་ཟེར་བཀོད་ལུགས།
ཆེབས་གཤམ་རྩོམ་ལུ་ཁར་ཤེབས་པའི་སྐབས་ མི་སེར་གཉིས་གཉིས་གསུམ་དང་
བཅུ་ཐམ་བཅུ་གཅིག་འབད་མི་སྡེ་ཚན་ མཐའ་ན་ནོར་རྩིལ་ཚུ་གིས་ཡང་ ལག་
པར་སློང་རྩོག་དང་ཤིང་འབྲས་ ལུས་འབག་སྡེ་ བསང་བཏང་སློབ་བཏེགས་ཏེ་
ཁུ་སེམ་སི་འབད་ཟུང་ན་གྱིས་གདུངས་པའི་རྣམ་འགྱུར་ལྟོན་ཐོག་ལས་ ལམ་
ཁར་ལུ་གྲུས་བཏུང་མཐའ་མར་ལྷོ་བར་ཐོན་ཡོད་པ་ཨིན་པས།

མན་ཁལ་སྐང་ལུ་ཤེབས་པའི་སྐབས་ལུ་ བརྒྱུད་འབྲེལ་ལྷན་ཁག་གི་རྒྱང་
ཆེན་ཀེ་ལས་འཕྲོ་གིས་གཙོས་ ཉེ་འདབས་ཀྱི་དགོན་པའི་ཁྱ་མ་དང་ གཡུས་
ཁའི་མི་སེར་ཚུ་གིས་ ཤེབས་བསུ་ལྷོ་ནེ་དོན་ལུ་ སྐུ་ཐང་འགངས་ཅན་ཚུ་
དབྱངས་ཏེ་ མཆོད་མེ་སྤུལ། ཤིང་འབྲས་ཀྱི་མཐོ་བཀལ་བསྐྱེགས་ཏེ་སྤུལ་འབད་
སློན་ལམ་བཏབ་སྡེ་སྡོད་ལུགས།

དཔལ་འབྱུག་ཞིབ་འཇུག་ལྟེ་བ།

ཆེབས་གལ་ལོད་པའི་ས་ལུ་ཕེབས་པའི་སྐབས་ལུ་ དབང་འདུས་ཕོ་
བྲང་རྫོང་ཁག་གི་འགོ་དཔོན་དང་ བརྟན་སྲུང་དམག་མིའི་དམག་སྡོང་ཉེ་བ།
དེ་ལས་ཁྲིམས་སྲུང་འགག་པ། བན་ཀླ། ཨིམ་ཀྲ་ཚུ་ག་ར་ མི་སེར་ཚུ་
དང་གཅིག་ཁར་ དེ་ཁར་སྲུངས་འཛོམས་འབད་མེད་ལུ་ག་ཟེར་ཨིན་པས།
དབང་འདུས་ཕོ་བྲང་རྫོང་བདག་དང་རབ་འབྱམས་ཚུ་གིས་ སྐྱ་སྲུང་ལུ་ཕྱག་
དབང་བཅར་ཚར་མ་ཅིག་ བྱ་པོའི་རུ་ཁག་གིས་ ཟུ་ངན་བཞེ་སྤྱུ་ལུ་ལུ་ག་།
ཆེབས་གལ་བྱམ་ཐང་ལུ་མ་མེད་རིང་ལུ་ ལམ་བདའ་ཉེ་ ལམ་བར་ན་སྐྱ་ངལ་
གནང་པའི་སྐབས་ལུ་ ཞིང་ག་ཤེགས་ཀྱིས་བྱགས་མཉེས་པའི་རིགས་ཚུ་ སྐྱ་
སྲུང་གི་སྐྱ་མདུན་ལུ་བངས་ཡི་ཟེར་ཡང་ དེ་སྐབས་ཕྱག་ལུ་མི་ཁྲིམས་བགེས་
ཅ་གེ་གིས་བཤད་ནི་འདུག། དབང་འདུས་ཕོ་བྲང་གི་ཟམ་པ་ལུ་ བརྟན་སྲུང་
དམག་མི་དང་ཨིམ་ཀྲ། བན་ཀླ་དང་གཞུང་གཡོག་པ། རྒྱལ་གནས་བརྟན་
ཁྱིས་གཙོས་པའི་རབ་མེ་དགེ་སྦྲོང་དམངས་ཀྱིས་ཕེབས་བསུ་ལུ་བར་བཅར་ཏེ་
སྐྱ་སྲུང་དབང་འདུས་ཕོ་བྲང་ཟམ་པར་ཕེབས་པའི་སྐབས་ རབ་མེ་དགེ་སྦྲོང་ཚུ་
གིས་ སེར་སྦྲེང་གི་སྒོ་ལས་ཕེབས་བསུ་ལུ་ཡི་ཟེར་ཨིན་པས།

དེ་ལས་སེར་སྦྲེང་དང་བཅས་པའི་སྒོ་ལས་ཟུ་ངན་ཆེབས་གལ་བཅར་ཏེ་
སྐྱ་སྲུང་རྫོང་གི་ཕོ་བྲང་ནང་གདན་འདྲེན་ལུ་ཉེ་ དབང་འདུས་ཕོ་བྲང་ལུ་དགྲུང་
ཞག་གཅིག་བཞུགས་པའི་ནངས་པ་ཟླ་ ༡༠ པའི་ཆེས་ ༢༡ གི་འོ་པ་ཚུ་ཆོད་ལ
ལུ་ དབང་འདུས་ཕོ་བྲང་ལས་ཀྲོང་གསར་ལུ་གསོལ་ཐབས་ཕེབས་ལུ་ག་།
གསོལ་ཐབས་བཏགས་ཏེ་ཕྱོན་པའི་ལམ་ཁ་ལུ་ཡང་ མི་སེར་སྦྲོང་ཕྱག་ལས་
བཅད་མི་ཚུ་གིས་ མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆའི་སྐྱ་སྲུང་ལུ་གུས་བཏུང་

མི་དབང་འབྲུག་རྒྱལ་བཞི་པའི་རྟོགས་བརྗོད། ཡལ་རྩེ་དམ་པ་དགོངས་པ་ཚོས་དབྱིངས་སུ་གཤེལ་པ།

མཐའ་མ་ཞུ་བའི་དོན་ལས་ ཤོ་བསྐྱེགས་ཏེ་ལམ་ཁར་ཐོན་མི་གྲངས་ཁ་མཆོད་པ་
སྔོན་རྟག་ཟེར་ཨིན་པས། ཕྱི་རུ་ཚུ་ཆོད་༤ ལུ་གྲོང་གསར་ལུ་ཕེབས་ཅི་ཟེར་དང་
གྲོང་གསར་ལུ་མ་སྔོན་པའི་ཀེ་ལོ་མི་ཉར་༥ དེ་ཅིག་གི་ས་ཁ་ལས་ མི་སེར་དང་
གཞུང་གཡོག་པ་ དགོ་སྔོན་དང་བཅས་ཀྱི་གི་ལས་མི་སྔོན་ཕྲག་ལས་བཅད་མི་
ཚུ་ མིག་ལས་མིག་ཚུ་ཐོན་ཏེ་ཕུ་ངན་གྱིས་གདུངས་པའི་རྣམ་འགྲུར་སྔོན་ཐོག་
ལམ་ཁར་ཐོན་སྔོན་རྟག་ཟེར་ཨིན་པས།

གྲོང་གསར་ལུ་ཕེབས་ཞིན་མ་ལས་ སྐུ་སྤྱར་པོ་བྲང་ནང་གདན་འདྲེན་ཞུ་
ཞི་ དགུང་ཞག་གཅིག་གི་རིང་ཚོགས་འཁོར་ཕུལ་ཏེ་བཞག་པའི་ནངས་པ་ སྐུ་
ཚོས་༢༢ གི་རོ་པ་ཚུ་ཆོད་༦ ལུ་ སྐུ་སྤྱར་བུ་མ་ཐང་ལུ་ཞུས་ད་ གྲོང་གསར་
གི་མི་སེར་དང་རབ་སྡེའི་དགོ་འདུན་པ་ཚུ་ག་ར་ ལག་པར་སྔོས་དང་བསང་
པོར་བཤེད་དེ་ལམ་ཁར་ཐོན་ཏེ་དགོ་འདུན་པ་ཚུ་གིས་ཞལ་ལས་སྔོན་ལམ་
ཁུར་དི་རི་རི་གནང་ཞི་ ཕུ་ངན་གྱིས་བདུད་ཀྱི་མཇལ་ཁ་མཐའ་མ་ཞུ་ཡོད་པ་
ཨིན་པས།

སྐུ་སྤྱར་ཡོ་ཏྲང་ལ་ཁར་ཕེབས་པའི་སྐབས་ ཨ་ཞེ་ཚོས་སྐྱིད་དང་བྲག་ཤོས་
སྔོབས་དགའ་རིན་པོ་ཆེ་ དེ་ལས་བྱ་དཀར་རྫོང་བདག་ཚུ་གིས་ ཡོ་ཏྲང་ལ་རྩི་རྩེ་
དགོན་པ་ལུ་ཉིན་དགུང་གི་གསེལ་ཚོགས་ཅིག་བྲངས་ཡི་ཟེར་ཨིན་པས། དེ་ཁ་
ལས་ཕྱོན་ཏེ་གུད་རྩ་ལུ་ཕེབས་པའི་སྐབས་ལུ་ གུད་རྩ་གི་མི་སེར་ཚུ་གིས་སྐུ་སྤྱར་
ལུ་ཟས་གཏད་དང་ གཅིག་ཁར་ཕྱོན་མི་ཆ་མཉམ་ལུ་གསེལ་ཇ་འབྲས་སེར་
བཅས་པ་བྲངས་པའི་ཁར་ དེ་ནང་ལྷམ་ཚོས་པ་ སྔོང་ཕྲག་ལས་བཅད་མི་ཚུ་གིས་
གྱུས་བདུད་ཞུ་བར་བཅར་ཏེ་ སྔོན་འདེབས་དང་སྤྱར་འབྱོན་གསེལ་འདེབས་ཚུ་

དཔལ་འབྱུག་ཞིབ་འཇུག་ལྟེ་བ།

ལྷ་སྟེ་ མཐའ་མའི་མངལ་ཁ་ལྷ་ཡི་ཟེར་དེ་སྐབས་ཀྱི་ཀུན་གསལ་ནང་བཀོད་ལུག་།
སྐུ་ཕྱར་དོམ་མཁར་བཀ་ཤིས་ཚོས་སྒྲིང་ཕོ་བྲང་ནང་གདན་འདྲེན་ལྷ་སྟེ་ ཕོ་བྲང་
དེ་ནང་ཚུ་ཚོད་གཅིག་གི་རིང་བཞུགས་སུ་གསོལ་ཏེ་ ཟས་གཏད་དང་བསྟོ་
སྟོན་ཚུ་ལྷ་ཞེན་མ་ལས་ སྐྱིད་སྐྱིད་ལ་བརྟལ་ཏེ་སྐུ་ཕྱར་དབང་འདུས་ཚོས་སྒྲིང་
བུམས་པ་ལྷ་ཁང་ནང་ཡང་ཚར་ཅིག་གདན་འདྲེན་ལྷ་སྟེ་དུས་ཡུན་ སྐར་ཆ་༢༠
གི་དེ་ཅིག་གི་རིང་ མཚོད་འབྲལ་ཚུ་མཛད་ཞེན་མ་ལས་ སྐར་ཆ་༢༠ གི་བྲལ་
ལས་ སྐུ་རྗེས་ལུ་གདན་འདྲེན་ལྷ་ལུག་།

སྐུ་རྗེས་ལུ་ཕེབས་པའི་སྐབས་ལུ་ཡང་ མི་སེར་སྟོང་ཕྲག་ལས་བཅད་མི་
ཚུ་གིས་གྲུས་བརྟད་ཕེབས་བསུ་ལྷ་བར་བཅར་བའི་སྐབས་ སྐུ་ཕྱར་གྱ་ཅ་ལྷ་
ཁང་ནང་གདན་འདྲེན་ལྷ་སྟེ་ ཉིན་ཞག་གསུམ་གྱི་རིང་ཚོགས་འཁོར་གྱི་རྒྱན་
བཙུགས་ཏེ་ ཉིན་རུབ་སྐྱེལ་ཏེ་དགོ་སྦྱོར་མཛད་པའི་སྐབས་ མི་དབང་ཞིང་
གཤེགས་མཚོག་ལུ་ཕྱ་ངན་གྲུས་བརྟད་ལྷ་ནི་དོན་ལུ་ མི་སེར་དང་ལྷ་མ་ཚོས་
པ་ལ་སོགས་པ་ཁྲི་ཚོ་ལས་བཅད་དེ་འཛོམས་ནི་དེ་གིས་ བུམ་ཐང་སྐུ་རྗེས་ཀྱི་
ས་གནས་འདི་ ཁྲི་མ་ཚོགས་སྟོན་ཅིག་ལུ་གྱུར་ལུག་ཟེར་ཨིན་པས། སྐར་ཕྱིང་
མ་རན་པའི་གོང་ལས་བུམ་ཐང་སྐུ་རྗེས་ལྷ་ཁང་དེ་ཚུ་ཆ་མཉམ་ ཀ་ར་བརྟང་
ལྷ་དར་གསར་པ་འཕྱར་ཏེ་ སྐར་ཕྱིང་གི་དོན་ལུ་བཅའ་སྒྲིག་ཚུ་མ་བརྟབ་བརྟབ་
རྒྱབ་ཡོད་པ་མ་ཚད་ སྐར་ཁང་ཡང་བྱང་རྒྱབ་མཚོད་ཉིན་གྱི་རྣམ་པ་འབད་ བཟོ་
བཀོད་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའི་སྐོ་ལས་བཞེངས་གནང་ཡོད་པ་ཨིན་པས།

དེ་སྐབས་ལུ་ ངན་ཏཀ་གི་ལས་མི་ཚུ་གིས་ ཕྱག་སྟོགས་མི་ལོང་ནི་དོན་
ལུ་ ལམ་བདའ་ཕྱག་བདར་རྒྱབ་ཡོད་པ་བཞིན་དུ་ ཨིམ་ཏཏ་ཚུ་གིས་ འཕྲོད་

མི་དབང་འབྲུག་རྒྱལ་བཞི་པའི་རྟོགས་བརྗོད། ཡལ་རྗེ་དམ་པ་དགོངས་པ་ཆོས་དབྱིངས་སུ་གཤེལ་པ།

བསྟེན་གྱི་དཀའ་ངལ་མི་འབྱུང་པའི་དོན་ལུ་ སྤན་གྱི་རོགས་རམ་ཚུ་ཡང་
བཀམ་སྟེལ་འབད་ཡི་ཟེར་བཀོད་ལུག། དེ་སྐབས་སྤྱར་སྤྱངས་མེ་མཆོད་ཕུལ་
བའི་སྐབས་ མཐའ་མའི་མུ་ངན་གྲུས་བཀྱེད་ལུ་བའི་དོན་ལུ་ ཕྱིའི་རྒྱལ་ཁབ་
ཚུ་ལས་སྐྱེ་མགོན་བྱོན་པའི་སྐྱོར་ལས་དུམ་གྲ་ཅིག་ཁ་གསལ་ཏེ་བཤད་པ་ཅིན།
སྤྱི་ཟླ་༡༠ པའི་ཆོས་༢༥ ལུ་ རྒྱ་གར་གྱི་སྐྱེ་ཚབ་མེ་རྩམ་ཨ་ཤྲོག་སྤེལ་གོ་ཁེལ་
སྐྱམ་འཁོར་ནང་འབད་བྱོན་ཏེ་བུམ་ཐང་ལུ་ཉི་མ་ཚུ་ཆོད་༢ དང་སྐར་མ་༢༠
ལུ་ སེབས་ལུག། ཉིན་མ་བུལ་མམ་གྱི་ཆེ་ རྒྱ་གར་གྱི་ཕྱི་འབྲེལ་ལྷན་ཁག་ལས་
སྐྱེ་ཞབས་ཉི་ཨེན་ཀཱུལ་མཆོག་ ཐད་འཕྱར་གནམ་གྲུ་ཐོག་ལས་འབད་ ཨེགས་
ཉར་རྒྱལ་ཨེ་ཤེ་ཡར་ལྷན་ཁག་གི་བྱང་ཆེན་ སྐྱེ་ཞབས་ཨེལ་ཨེལ་མེ་ཏེ་རོ་ཉ་
གིས་ཕྱག་ལུ་ཉེ་ བུམ་ཐང་སྐྱེ་རྩམ་ལུ་ཐད་འཕྱར་གནམ་ཐང་ནང་སེབས་པའི་
སྐབས་ ཉི་ཨེན་ཀཱུལ་དང་ མགོན་སྐྱོང་གཙོ་འཛིན་ཟླ་བ་སྟོན་མ་ འགག་པའི་
གོས་སྟོན་པ་བྱི་ཨེས་སོ་སྤན་དང་དངུལ་ཅིས་ལྷན་ཁག་ལས་སྐྱེ་ཞབས་ ས་མི་ན་
ཐམ་ཚུ་གིས་ སེབས་བསུ་ལུ་ལུག།

དུས་ཆོད་དེ་ནང་ར་ རྒྱལ་བ་ཀམ་པ་ཡང་སྐྱམ་འཁོར་ནང་ཕྱག་སེབས་
གནང་ཉེ་ བུམ་ཐང་ལུ་སེབས་ད་ མེ་རྩེ་བཞུན་རྒྱས་སྟོན་པོ་མཆོག་གིས་སེབས་
བསུ་ལུ་ལུག། རྗེ་མཁན་པོ་གིས་གཙོས་པའི་དགེ་སྦྱོང་ཞལ་གངས་༡༠༠
སྤྱངས་ཐང་ཁ་ལས་ ཐུམ་ཕུ་དང་གྲོང་གསར་བརྒྱུད་དེ་ སྐྱམ་འཁོར་ནང་བྱོན་
ཏེ་ སྤྱི་ཟླ་༡༠ པའི་ཆོས་༢༦ ལུ་བུམ་ཐང་ལུ་སེབས་ལུག། དེལ་མགོ་མཁྱེན་
བཙེ་རིན་པོ་ཆེ་ཡང་ འདི་ཆེ་བྱོན་ཡོདཔ་ལས་ གཉིས་ཆ་ར་སྐྱེ་འཁོར་དང་
སྟོན་པོ་ དེ་ལས་ཆེས་མཐོའི་དཔོན་ཁག་ཚུ་གིས་སེབས་བསུ་ལུ་ལུག།

དཔལ་འབྱུག་ཞིབ་འཇུག་ལྟེ་བ།

ཟླ་ ༡༠ པའི་ཚེས་ ༢༤ ལུ་ རྒྱ་གར་བླ་མ་པོ་འཛིན་པ་དཔལ་ལེས་ཀྱི་
ནེན་ཇེ་ནེ་རེལ་ ཇེ་ ཞེས་ ཞུའུ་རྩ་ར་དང་ ཇེ་ ཞེ་ སེ་ ཞེས་ཀྱི་ལྷན་
བར་ཚུ་ ཞེས་ཀྱི་ལྷན་ མེ་ཇོར་ ཇེ་ནེ་རེལ་ རྩ་ ཞེ་ ཇེ་གྲ་རྒྱ་ལྷན་གིས་ཕྱག་ལུ་
ཞེ་ ཞོད་རྒྱལ། ཟླ་ ༡༠ པའི་ཚེས་ ༢༧ གྱི་རྩོ་པ་ཚུ་ཚོད་ ༧ ལུ་ སྐྱུ་སྐྱར་སྐྱར་
ཁང་ནང་གདན་འདྲེན་ལུ་བའི་སྐབས་ དགེ་སློང་ཚུ་གིས་སེར་སྒྲིང་དང་ བླ་
པོ་འཛིན་པ་མེ་ཚུ་གིས་ བ་ཇར་མ་ལ་དང་བཅས་པའི་སྒོ་ལས་ལུ་རྒྱལ།

ཟླ་ ༡༠ པའི་ཚེས་ ༢༧ གྱི་ཚེ་ རྒྱ་གར་གྱི་སྤྱི་དོན་མཉམ་སྦྲེན་རྩ་ཁྲིམས་
མཆོག་ བད་འཕུར་གནས་གྲུ་བོག་ལས་འབད་སྐྱུ་ཇེས་ལུ་བྱོན་ཡོད་པ་ལས་
བུམ་ཐང་སྐྱུ་ཇེས་ཐང་ནང་ རྩོ་པ་ཚུ་ཚོད་ ༩ དང་སྐར་མ་ ༢༥ ལུ་ བད་
འཕུར་ལས་བབས་པའི་སྐབས་ མེ་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་
དང་ འབྲུག་གི་སྤྱི་དོན་ལྷན་ཁག། དེ་ལས་གཞུང་གི་ཆེས་མཐོའི་འགོ་དཔོན།
རྒྱ་གར་གཞུང་གི་ཆེས་མཐོའི་འགོ་དཔོན་ཚུ་དང་ བླ་ཁག་གསུམ་གྱི་དཔལ་
མེ་ ཞེས་ཀྱི་ལྷན་དང་ བན་ཏུ་གི་དཔལ་མེ་ཚུ་གིས་ཕེབས་བསུ་ལུ་རྒྱལ། ཞེན་
རྩ་ཁྲིམས་མཆོག་གི་ཕྱག་ལུ་ཞེ་ རྒྱ་གར་ལུ་སྤྱི་དོན་མེ་འབྲུག་གི་སྐྱུ་ཚབ་
སྤྱི་དོན་ པོ་པ་ལྷན་དབང་ལུ་ལོང་ཞེ་ དེ་ཆེ་ཉིན་མ་ཚུ་ཚོད་ ༡༡ ལུ་ སྤྱི་དོན་
ཞེན་རྩ་ཁྲིམས་སྐྱར་ཁང་ནང་བྱོན་ཏེ་གྲུས་བཏུང་ལུ་བའི་ཁར་བྱེ་རུ་ཚུ་ཚོད་
༤ དང་སྐར་མ་ ༣༠ ལུ་ ཞེན་རྩ་ཁྲིམས་ཀྱིས་ ཞིང་གསལ་གསལ་ལུ་པོ་
མཆོག་ལུ་ཚོགས་སྟོན་དང་མཆོད་མེ་ཚུ་སྤེལ་གནང་རྒྱལ།

ཟླ་ ༡༠ པའི་ཚེས་ ༢༩ ལུ་ སྐྱར་སྐྱར་མཇོད་པའི་དོན་ལུ་ རྩོགས་
བཞི་ལས་གསུང་ཚོག་གནང་མེ་ཚུ་གིས་ ཉིམ་ཞུ་ཏུ་ག་བཟུམ་འབད་ར་ རྩོ་

མི་དབང་འབྲུག་རྒྱལ་བཞི་པའི་རྟོགས་བརྗེད། ཡལ་རྗེ་དམ་པ་དགོངས་པ་ཚོས་དབྱིངས་སུ་གཤེཀ་པ།

པ་ཚུ་ཚོད་ལྔ་ལས་འགོ་བཙུགས་ཏེ་གསུང་ཚོག་གནང་ཡི་ཟེར་བཀོད་ལུག།
རྒྱ་གར་གྱི་སྤྱད་འཛིན་ རྟོག་ཐར་ཏུ་སྤྲོན་མཚོག་གིས་ རྒྱལ་པོ་ཞིང་ཕེབས་གྱི་
དགོངས་རྟོགས་དོན་ལུ་བཞེངས་པའི་ གུ་རུ་མཚན་བརྒྱད་གྱི་མཐོང་གོལ་ཆེན་
མོ་དེ་ཡང་ རྟོ་པ་ཚུ་ཚོད་༦ ལུ་ ལྷ་ཁང་གུ་ལས་དཔུངས་ཏེ་ དེ་ཁར་འཛོམས་
པའི་མི་སེར་ཚུ་ལུ་མཇལ་ཁ་གནང་ཡི་ཟེར་བཀོད་ལུག།

རྒྱ་ཚོད་༦ དང་སྐར་མ་༢༠ ལུ་ མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེ་དང་
རྒྱ་གཞུང་སྤྱད་མོན་ནམ་གཉིས་ འབྲུག་གི་མོན་པོ་དང་སྐུ་འཁོར་ཚུ་གིས་ཕུག་ལྷ་
ལྷོ་ མཐོང་གོལ་མཇལ་བར་བྱོན་པའི་ ཉིན་མ་རྒྱ་ཚོད་༡ ལུ་ སྤར་མེ་མཚོད་
ཕུལ་ཕ་ད་ རྒྱ་ཁག་གསུམ་གྱི་དམག་མི་ཚུ་གིས་ ཀྲོལ་མདའ་གནམ་མཁའ་
ཚར་༣༡ བརྒྱབས་ཏེ་ ལྷ་ངན་གུས་བཏུང་ལྷ་ལུག།

དེ་གི་ནངས་པ་ལས་ ཟླ་༡༡ པའི་ཚེས་༣ ཚུན་ སྤར་ཐལ་མ་གཤགས་གྱི་
རིང་ དར་མོ་ཆེ་འཕྱར་ནི་ལ་སོགས་པ་འབད་དེ་ གཏུང་ཚོག་གནང་པའི་སྐབས་ལུ་
ཡང་ ལྷ་མ་ཚོས་པ་ཚུ་གིས་ གསུང་ཚོག་རྒྱན་མ་ཆད་པར་གནང་ལུག། དེ་སྐབས་མི་
སེར་ཚུ་གིས་ཡང་ སྤར་ཁང་རྒྱན་མ་ཆད་པར་བསྐྱར་ར་རྒྱབ་མི་དང་ཕུག་འཚལ་མཆ་
ཁལ་ཕུལ་མ། མོན་ལམ་བཏབ་མི་མང་རབས་སྤྱོད་ཅི་ཟེར་བཀོད་ལུག།

སྤྱི་ཟླ་༡༡ པའི་ཚེས་༣ གྱི་རྟོ་པ་ཚུ་ཚོད་༦ ལས་སྤར་ཐལ་གཤགས་ནི་
དོན་ལུ་ རྒྱབས་རྗེ་དེ་ལ་མགོ་མཁྱེན་བཙེ་རིན་པོ་ཆེ་མཚོག་གིས་དབུ་གཙོས་ཏེ་
ལྷ་མ་དགེ་འདུན་མ་ཚུ་གིས་གསུང་ཚོག་གནང་ནི་རྒྱ་ཚོད་༡༠ ལུ་ མི་དབང་
མངའ་བདག་རྒྱལ་པོ་དང་སྐུ་འཁོར་ཚུ་ སྤར་ཁང་ནང་བྱོན་ཞིན་མ་ལས་ སྤར་
ཐལ་ག་ར་གོས་ཆེན་དཀར་སེར་དམར་ལྗང་གིས་བཙེམས་པའི་ཅུ་མ་ཁྲག་ཚུ་

དཔལ་འབྱུག་ཞིབ་འཇུག་ལྟེ་བ།

ནང་སྤྱུགས་ཏེ་ ལྷམ་མཁར་ཚུའི་མཐའ་མར་སྐྱེ་རྗེས་ནི་ཟམ་ལུ་གདན་འདྲེན་ཞུ་
ཞེན་མ་ལས་ མཁྱེན་བཙུང་རིན་པོ་ཆེ་གིས་གསོལ་ཆོགས་བྲངས་ཏེ་ལྷམ་མཁར་
ཚུ་ནང་བཤགས་གནང་ཡི་ཟེར་མི་དེ་གིས་གསུམ་པ་ ཡབ་རྗེ་དམ་པ་སྐྱེ་ཆོས་མ་
ཟེན་པར་དགོངས་པ་ཆོས་དབྱིངས་སུ་གཤེགས་ཏེ་ རྒྱལ་སྤྱས་དཔོན་སློབ་ཀྱི་ཁྱི་
ཐོག་ལས་དགོངས་རྗེས་དག་སྦྱར་གྱི་རིམ་པ་མཛད་ཚུལ་སྐོར་ལས་ཞུ་ཆར་མི་
དེ་གིས་ལེའུ་གཉིས་པ་ ཆོས་རྗེ་འབྲུག་པའི་གོ་གནས་རིམ་པར་བཞེས་པ་དང་
གསེར་ཁྱི་མངའ་གསོལ་མ་ཞུ་བའི་གོང་གི་མཛད་ནམ་སྐོར་ལས་གསལ་བཤད་
ཞུ་ཆར་ཕ་ཡིན་ནོ། །

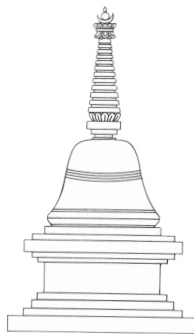
ཀེ་ལ་ཤ་ཡི་གྲོང་ན་གཅན་གཟན་རྒྱལ་པོ་སང་གེ་གཡུ་རལ་ངོམ། །

དཀར་ནག་རྒྱ་ཡི་མཆམས་ན་འབྲུག་གི་རྒྱལ་པོ་སང་གེ་མངའ་ཐང་ངོམ།།

ལུགས་སྤོལ་གསར་རྟེང་མཆམས་འདྲིར་གསར་བརྗེའི་རིང་ལུགས་སྤོལ་དུ་
བཏོད་ལ་མཁས། །

མཁས་ཤིང་དག་བའི་རྒྱལ་སྤྱས་དམ་པའི་མཛད་ཚུལ་འདི་ཀོ་ཅི་མི་མཛར། །

ཟེར་བའང་བར་གྱི་ཆོགས་བཅད་དུ་འོ། །

ལེའུ་གསུམ་པ།

རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་སྲིད་བྱུས་ལམ་སྲོལ་ལེན་བཅས་མ་གནང་པའི་གོང་ལུ་
གཞུང་གི་ཆབ་སྲིད་གནས་སྟངས་ག་དེ་སླེ་སྲོད་ཡོད་པ་ཨིན་ན་གི་སྐོར།

༥ སྐན་གྱི་སྡོངས་ཞེས་ཐ་གྲུ་ཀུན་ལ་རྒྱུང་ལྟར་གསུམ་ཆེ་བའི། །
འབྲུག་ཡུལ་འདི་ནང་བརྒྱད་འཛིན་བཞི་པས་དབང་བསྐྱར་མ་མཛད་གོང་། །
ཕྱི་ཡི་ཡུལ་དང་ནང་གི་བདེ་སྲིད་རྩི་ལྟར་གནས་ཚུལ་གཏམ། །
མདོ་ཅམ་བཟློད་ལ་བདག་ཡོད་དྲངས་བས་གསོལ་འདིར་དགོངས་མཛོད་ཀྱི། །

ཟེར་བའི་ཆོགས་སུ་བཅད་པས་མདུན་བསུས་ཏེ་ ལེའུ་གསུམ་པ་མི་
དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་གིས་ རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་སྲིད་བྱུས་ལམ་སྲོལ་
ལེགས་བཅས་མ་གནང་པའི་གོང་ལུ་ གཞུང་གི་ཆབ་སྲིད་གནས་སྟངས་ག་དེ་
སླེ་སྲོད་ཡོད་པ་ཨིན་ན་གི་སྐོར་ལས་གསལ་བཤད་ལྷན་ཅི་དེ་ལུ་ཡང་།

དང་པ་ དབུས་གཞུང་ལྟེ་བའི་འོག་ལུ་ཞི་བའི་ལས་ཁུངས་དང་འག་
པོ་དམག་སྡེའི་ལས་ཁུངས་ཚུ་ཡར་རྒྱས་གོང་འཕེལ་གྱི་ཆེད་
དུ་བཙུགས་པའི་གོང་འཕེལ་ལས་ཁུངས་ལ་སོགས་པ་ཡོད་
ཚུལ་དང་ དེ་ཚུ་གི་ཕྱག་འགན་བཅས་པ་ཚུ་རིམ་པ་བཞིན་
གསལ་བཤད་ལྷན་ཅི།

གཉིས་པ་ མི་སྡེའི་ཞབས་ཏོག་གི་རིམ་པ་ག་དེ་སླེ་སྲོད་ཅི་ག་གི་སྐོར་
ལས་བཤད་ནི།

དཔལ་འབྱུག་ནི་འཕྲུག་ལྟེ་བ།

གསུམ་པ་ རྒྱལ་བཞུན་འཛིན་པའི་ལུང་རྟོགས་ཀྱི་བཞུན་པ་ག་དེ་སྤེ་སྤོང་
ཡོད་པ་མིན་ན་གི་སྐོར་ལས་བཤད་ནི།

བཞི་པ་ རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་དཔལ་འབྱོར་གནས་སྤངས་དང་ དེ་སྐབས་རྒྱ་
བོད་རྒྱལ་ཁབ་ཚུ་དང་གཅིག་ཁར་འབྲེལ་བ་འཐབ་ཚུལ་
ལམ་སྲོལ་གྱི་སྐོར་ལས་བཤད་པ་སོགས་ནང་གསལ་དགེ་
རིམ་བཞི་གི་ཐོག་ལས་བཤད་ནི།

དབུས་གཞུང་ལྟེ་བའི་འོག་ལུ་ནི་བའི་ལས་ཁུངས་དང་དྲག་པོ་

དམག་སྡེའི་ལས་ཁུངས་སོཊ་ཡར་རྒྱས་བཏང་ཚུལ།

དང་པ་ དབུས་གཞུང་ལྟེ་བའི་འོག་ལུ་ནི་བའི་ལས་ཁུངས་དང་ དྲག་པོ་
དམག་སྡེའི་ལས་ཁུངས། ཡར་རྒྱས་གོང་འཕེལ་གྱི་ཆེད་དུ་བཙུགས་པའི་གོང་
འཕེལ་ལས་ཁུངས་ལ་སོགས་པ་སྤྱར་ལས་ཡོད་མི་དང་ཡབ་འབྲུག་རྒྱལ་གསུམ་
པ་མཆོག་གིས་གསར་བཙུགས་མཛད་མི་ཚུ་རིམ་པ་བཞིན་གསལ་བཤད་ཞུ་ནི།
དེ་སྐབས་ལུ་ནི་བའི་ལས་ཁུངས་ནང་ རྫོང་ཁག་བདག་སྐྱོང་དང་ཁྲིམས་ཁང་
ཟེར་ལས་ རྩི་གཉིས་ཀྱིས་རྫོང་ཁག་༡༥ པའི་བདག་སྐྱོང་འཐབ་སྲོལ་ཡོད་
པའི་སྐོར་ལས་དུམ་ག་ཅིག་རྒྱས་བཤད་ཞུ་བ་ཅིན། ནང་སྤྱོད་སྐྱོད་སྤྱུག་ལྟན་
ཁག་གི་འོག་ལུ་རྫོང་བདག་༡༥ དང་རྒྱང་ཁག་༡༥ ཡོད་མི་ཚུ་གི་ལྷ་འགན་
རོ་མ་ མེ་སེར་ལས་ལོ་བཞུར་གྱི་བྱལ་བསྐྱུ་ནི་དང་ བཙུ་གཉིས་ཀྱང་དང་ཞབས་
འོག་ལུ་ལྷ་བཀོལ་བའི་འགོ་འདྲན་འཐབ་ནི་དེ་ རྫོང་ཁག་བདག་སྐྱོང་གི་ལྷ་

མི་དབང་འབྲུག་རྒྱལ་བཞི་པའི་རྟོགས་བརྗོད། རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་སྤྲིད་བྱས་ལེན་བཅོས་གནང་པའི་ལོ་རྒྱུས།

འགན་གཙོ་པོ་འབད་ཚེད་ལྷག།

དེ་བརྒྱམ་ཁྲིམས་དཔོན་ ༡༥ ཡོད་མི་ཚུ་གི་ལཱ་འགན་ མི་སེར་མ་
འགྲིགས་མི་ཚུ་གི་བར་ན་ཚུད་གཞི་ཕྱི་ནི་དང་ ཁྲིམས་འགལ་གྱི་ལཱ་འབད་མི་
རེ་འཐོན་པ་ཅིན་དེ་ཚུ་ལཱ་ཉེས་ཁྲིམས་བཀལ་ནི་དེ་ ཁྲིམས་དཔོན་ཚུ་གི་ལཱ་
འགན་དང་ དེ་ཚུ་གི་འགོ་འདྲན་འཐབ་མི་རྒྱལ་ས་ལཱ་ཡོད་པའི་ཁྲིམས་ཁང་
གོང་མ་དེ་ཨིན་པས།

ཞིབ་འཇུག་ལས་ཁུངས་ཀྱི་གྲལ་ཁར་ རྒྱལ་ཕྱིས་ཁ་ལོ་བ་གིས་གཙོས་པའི་
འོང་འཐབ་དང་ཟད་ཕྱིས་བཞག་མི་དངུལ་ཕྱིས་ལས་ཁུངས་དང་ ཕྱི་རྒྱལ་དང་
འབྲེལ་བ་འཐབ་དོན་ལཱ་བཙུགས་པའི་ཕྱི་འབྲེལ་ལས་ཁུངས། ནང་འཁོད་
རྒྱན་འབྲེལ་འཐབ་དོན་ལཱ་རྒྱུང་ཕྱིན་ལས་ཁུངས། དགེ་འདུན་པའི་དུས་མཆོད་
འབྲུམ་སྡེ་ལ་སོགས་པ་འགོ་འདྲན་འཐབ་པའི་དོན་ལཱ་ཆོས་ཆོགས་སྐྱེ་ཚབ།
འཆམ་དང་ཞབས་ཁྲ་རྒྱལ་མི་ཚུ་གི་སྡེ་ཚན། རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ཁྲིམས་བདག་འཛིན་
འཐབ་པའི་དོན་ལཱ་འགག་པའི་སྡེ་ཚན་ཚུ་ ཞིབ་འཇུག་ལས་ཁུངས་ཀྱི་གྲལ་ཁར་
ཕྱིས་སྲོལ་ཚེད་ཅི་ཟེར་ཉུ་ནི།

དེ་ལས་གོང་འཕེལ་ལས་ཁུངས་ཟེར་ འོགས་སུ་བཙུགས་ཡོད་མི་གི་
གཙོ་ཁང་རམ་ཡིག་ཚང་ལྟེ་བ་ངོ་མ་རྒྱལ་ས་ལཱ་ཨིན་ནི་དེ་གིས་ ལཱ་གི་གྲོས་
ཐག་བཅད་ནི་དང་འཆར་གཞི་བཟོ་དགོཔ་ཆ་མཉམ་ཡིག་ཚང་ལྟེ་བ་ལས་
འཐབ་སྲོལ་ཡོད་མི་དེ་ནང་ ལས་སྡེ་ཡང་ སོ་ནམ་སྡེ་ཚན། སྡེ་ནོར་སྡེ་ཚན།
ནགས་ཚལ་སྡེ་ཚན། འབྲེམས་དང་ཕྱགས་ཕྱིན་སྡེ་ཚན། སྡོག་མེ་སྡེ་ཚན།
མི་སེར་ཞབས་ཁྲིག་སྡེ་ཚན། ཤེས་རིག་སྡེ་ཚན། གསོ་བའི་སྡེ་ཚན། ཀུན་སྡེ་ལ་

དཔལ་འབྱུག་ཞིབ་འཇུག་ལྟེ་བ།

ལྷེ་ཚན་ལ་སོགས་པ་བརྩམས་ཡོད་མི་ཚུ་གིས་ ཡིག་ཚང་ལྟེ་བའི་ཁ་བྱུག་ལས་
འཆར་གཞི་བརྩམས་ཏེ་ མི་སྤྲེའི་ཞབས་ཏོག་རྫོང་ཁག་སོ་སོར་བཀམ་པའི་དོན་
ལས་ རྫོང་ཁག་སྤྲོམ་ཤོས་ཚུ་ནང་གོང་འཕེལ་འགོ་དཔོན་རེ་བཞག་ལྟེ་ ཞིབ་འཇུག་
ལས་ཁྲུངས་གྲུབ་གཏོགས་མེད་པར་གོང་འཕེལ་གྱི་ཕྱག་ལུ་ལོགས་སུ་འབད་
གནང་སྲོལ་སྤྱོད་པའི་ཁར་ ལས་ཁྲུངས་དེ་ཚུ་ནང་ལཱ་འབད་མི་ཡང་ བདེ་ཆེན་
ཡན་ཆད་གྱི་གོ་གནས་ཁར་མང་ཤོས་ཕྱི་མི་ ལས་མི་འཛོལ་མི་ཚུ་གིས་འབད་དེ་
སྤྱོད་ཅི། དེ་ལས་བཞུན་རྒྱས་རྒྱན་ཁག་གི་འོག་ལུ་ས་གཏོར་དང་བཟོ་བྱ་འཕུལ་
ཁང་ལ་སོགས་པའི་རིགས་གྱི་འགོ་འདྲེན་འབབ་པའི་ལམ་སྲོལ་སྤྱོད་ཅི།

དེ་བཟུམ་བྲག་པོའི་ལས་ཁྲུངས་ནང་ཡང་ སྤྱོད་བཅར་ལྟེ་བ་བཞུན་སྤྱོད་
སྤྱོད་དང་ ཡིག་ཚང་ལྟེ་བ་ལུང་བཞུན་སུ་གཉིས་གྱི་འོག་ལུ་ ས་གནས་སོ་སོའི་
ས་སྤྱང་འབད་ནི་དེ་ བྲག་པོའི་ལས་ཁྲུངས་གྱི་ལཱ་འགན་གཙོ་བོ་ཅིག་འབད་དེ་
སྤྱོད་རྟུག། དེ་བཟུམ་རྒྱལ་པོའི་སྤྱོད་སྤྱང་ལྷེ་ཚན་ཚུ་གིས་ རྒྱལ་པོ་དང་ཐིམ་སུ་བཀ་
ཤེས་ཆོས་རྫོང་གིས་གཙོས་པའི་ སྤྱོད་འཁོར་ཚུ་གི་ཉན་སྤྱང་འབད་ནི་དེ་ སྤྱོད་སྤྱང་
གི་ལཱ་འགན་གཙོ་བོ་འབད་དེ་སྤྱོད་རྟུག་ཟེར་བྱ་མི་དེ་གིས་ དབུས་གཞུང་ལྟེ་
བའི་འོག་ལུ་ཞིབ་དང་བྲག་པོའི་ལས་ཁྲུངས། གོང་འཕེལ་ལས་ཁྲུངས་བཅས་
པ་ཡོད་མི་ཚུ་གི་སྒོར་ལས་བཤད་ཆར་ཕྱ་ཨན།

མི་སྤྲེའི་ཞབས་ཏོག་གི་རིམ་པ་ག་དེ་སྤྱོད་སྤྱོད་ཅི་གའི་སྒོར།

གཉིས་པ་ མི་སྤྲེའི་ཞབས་ཏོག་གི་རིམ་པ་ག་དེ་སྤྱོད་སྤྱོད་ཅི་ག་གི་སྒོར་ལས་
འཆར་གཞི་གསུམ་པའི་ཡིག་ཆ་དང་འབྲིལ་ཏེ་བཤད་པ་ཅིན། དེ་སྐབས་འབྲུག་

མི་དབང་འབྲུག་རྒྱལ་བཞི་པའི་རྟོགས་བརྗོད། མི་སྤེའི་ཞབས་ཏོག་གི་རིམ་པའི་སྐོར།

ལུ་མི་སྤྱོད་ལས་འབྲུམ་༡༠ ཡོད་པའི་གྲལ་ལས་སྟོང་ཕྱག་༣༠ ཁྲིམ་ཁར་སྟོང་མི་
སྤྱོད་བཀོད་རྒྱལ། མི་སེར་མང་ཤོས་སོ་ནམ་ལུ་བརྟེན་ཏེ་འཆོ་མི་ཨིན་ནི་དེ་གིས་
བཟུང་འབད་བརྟེན་པའི་ས་ཞིང་ཨི་ཀར་འབྲུམ་༩ དང་ནགས་ཚལ་བརྒྱ་ཆ་༧༠
སྟོང་རྒྱག་ཟེར་ཨིན་པས། དེ་སྐབས་སྟོ་ནོར་གྱི་གྲངས་ཁ་འབྲུམ་༥ དང་དེའི་ཆ་༩
ཡོད་པ་སྤྱོད་བཀོད་རྒྱལ། འཁོར་ལམ་བསལ་ཚར་བ་ཐིམ་ཕུ་དང་ཕུན་སྲིད་བར་ན་
ཀེ་ལོ་མི་ཀར་༡༥༠ བཅོས་ཏེ་ བསྐྱམས་སྟོ་བྱང་གཉིས་ཀྱི་བར་ན་ ཀེ་ལོ་མི་
ཀར་༡༠༠༠ བསལ་ཚར་རྒྱལ།

ཤར་བཀྲ་ཤིས་སྐང་དང་རྒྱབ་རྩ་གི་བར་ན་ གཞུང་ལམ་གསར་པ་སེལ་
ནི་འགོ་བཙུགས་ནི་དེ་གིས་ ཀེ་ལོ་མི་ཀར་༥༢༠ སེལ་བའི་བསྐང་སྟོང་རྒྱག།
མི་མང་སྐྱལ་འབྲེན་གྱི་དོན་ལས་འབྲུལ་འཁོར་བུ་སི་༣༡ དང་ འབྲུལ་
སྐྱལ་གྱི་དོན་ལུ་དོས་འཁོར་༦༢ སྟོང་རྒྱག། འབྲེམ་ཁང་༢༥ དང་ཡན་
ལག་འབྲེམ་ཁང་༥ སྟོང་རྒྱག། བརྒྱད་ཐིན་བརྗོད་མཐུན་ཁོར་གིས་ཐལ་མི་༧
དང་ ལྷགས་ཐིན་ཞབས་ཏོག་ཐིམ་ཕུ་དང་རྒྱ་ཤི་ལི་གྲུ་རི་གཉིས་ཀྱི་བར་ན་
ལུ་འབད་བརྟེན་ཅིག་སྟོང་རྒྱག། ཐིམ་ཕུ་དང་སྤྱ་རོ། དབང་འདུས་པོ་བྲང་༣
ལུ་ སྟོག་ཤུགས་ཨམ་བཙུགས་ཡོད་པའི་ཁར་ སྟོ་མཚམས་གསར་སྤང་དང་
དགེ་ལེགས་ཕུ་ བསམ་བློ་སྟོང་ས་མཁར་དང་བདེ་བ་བྲང་ཚུ་ལུ་ སྟོག་མི་རྒྱ་
གར་ལས་ཉོ་སྟོར་བཙུགས་ཅི་ཟེར་ཨིན་པས།

མི་སེར་མང་ཤོས་ས་ཞིང་སོ་ནམ་གྱི་ལུ་འཐབ་མི་འབད་ནི་དེ་གིས་ སོ་
ནམ་གོང་འཕེལ་གྱི་ཞབས་ཏོག་གཙོ་བོར་བསྟེན་ཏེ་ སོ་ནམ་རྒྱ་བསྐྱེད་ཉེ་བ་༡༥
དང་ དཔེ་སྟོན་དང་སོན་སྤྱོད་ཚད་བཟོ་ས་༩ སོ་ནམ་ཞིབ་འཆོལ་སྟེ་བ་༣

དཔལ་འབྱུག་ཞིབ་འཇུག་ལྟེ་བ།

ཤིང་འབྲས་གོང་འཕེལ་ཞབས་ཏོག་ལྟེ་བ་༥ དང་ དེའི་ཞིབ་འཇོལ་ཁང་༡
ཚྲིང་རྒྱལ། སློན་ལོ་ལྟེ་བ་༤ དང་ ཤར་འགོ་འགོ་ན་ལུ་ བྱི་ལུགས་དར་
ཆོལ་བཟོས་༡ དང་ སྤྱི་མང་ལུ་བ་མིན་གསེས་སྤྱིང་ལྟེ་བ་༡ གཞན་ཡང་སྟོ་
མཚམས་ལུ་ཉ་གསེས་ཁང་༡ བེ་དྲུང་ལུ་རྟ་བེའུ་དང་རྟ་རིགས་སྟེལ་ཁང་༡
འགོ་བཅུགས་པའི་ཁར་རྟ་ལོར་དང་ གཡག་གི་ནད་དཔྱད་ཞབས་ཏོག་ཚུ་ཡང་
བཅུགས་ཏེ་ཚྲིང་རྒྱལ། ཤེས་རིག་དར་བྱུང་བཏང་ཐབས་ལུ་མི་སེར་སྟོབ་གྲ་༢
དང་སྟོབ་གྲ་ཆེ་བ་༥ སྟོབ་གྲ་འབྲིང་བ་༡༥ བརྩིས་ཏེ་བསྟོམས་སྟོབ་གྲ་༡༠༢
ཚྲིང་མི་ཚུ་ནང་ དཔེ་ཆ་ལྟ་མི་སྟོབ་ཕྱག་༣༠༠༠ ལས་༩༠༠༠ གི་བར་ན་
ཚྲིང་ཅི་ཟེར་ཨིན་པས། བསམ་ཅི་ལུ་སྟོབ་དཔོན་སྤྱང་བརྩོན་ཁང་ཅིག་ཡོད་མི་
དེ་ལས་ ལོ་བཟླར་སྟོབ་དཔོན་༥༠ རེ་སྤྱང་བ་སྟོབ་དེ་ སྟོབ་གྲ་ཚུ་ནང་བྱི་
ལས་སྟོབ་དཔོན་ལེ་ཤ་འཇོལ་མ་དགོ་པའི་བདེ་ཐབས་བཟོ་ཡོད་པ་ཨིན་པས།
དེ་བཟུམ་བཟོ་རིག་སྟོབ་གྲ་ཅིག་བཅུགས་ཏེ་ རིག་གསར་བཟོ་བསྐྱུན་ཞབས་
ཏོག་ལུ་ཕན་ཐབས་བྱུང་རྒྱལ།

དེ་ལས་གསེབ་པའི་ཞབས་ཏོག་གི་དོན་ལས་ སྟན་ཁང་ཆེ་བ་༦ དང་སྟན་
སྟོང་ཁང་༣༥ ཚྲིང་ཅི་ཟེར་ཨིན་པས། སྟན་ཁང་དེ་ཚུའི་ནང་ནད་པ་༡༦༦
གི་ཉལ་ཁྲི་ལས་མེད་མི་དེ་ འཆར་གཞི་༣ པའི་ནང་ཉལ་ཁྲི་༣༥༣ གྲུ་སེང་
རྒྱལ། ཐིམ་ཕུ་བརྩིས་ཏེ་ འབྲུང་ཚུ་བཀམ་སྟེལ་གྱི་ཞབས་ཏོག་ལུང་ཕྱོགས་༩
ལུ་བྱུང་ལྟེ་ཚྲིང་རྒྱལ། ནགས་ཚལ་གོང་འཕེལ་གྱི་དོན་ལུ་ སྤྱི་ཚད་ལྡན་པའི་
ཤིང་གི་སྤྱང་མ་ ས་ཞིང་ཨེ་ཀར་༥༠༠༠ ནང་བཅུགས་ཚུགས་རྒྱལ། དེ་སྐབས་
འོང་འབབ་བཟོ་ཐབས་ལུ་ རྒྱ་ཁྲི་སྟོག་ཤུགས་རྒྱས་ཚད་མེ་ག་ཟླ་༢༥༠

མི་དབང་འབྲུག་རྒྱལ་བཞི་པའི་རྟོགས་བརྗོད། རྒྱལ་བསྟན་འཛིན་པའི་ལུང་རྟོག་གི་བསྟན་པ་ག་དེ་སྤྲོ་སྤྲོ་ཡོད་པ།

འབད་མི་བཅུག་ནི་ཨིན་པའི་ཞིབ་འཛོལ་གི་ལཱ་འབད་ཚར་ཡི་ཟེར་ཨིན་པས།
བསྟན་རྒྱས་ལས་ཁུངས་གི་ཁ་བྱག་ལས་ལག་བཟོ་སྤེལ་ཁང་དང་ ཅི་ས་དང་
འབྲུག་ཤོག་བཟོ་བའི་བཟོ་གྲ་དང་ ཇིབ་སམ་བཏོན་པའི་བཟོ་གྲ་ཚུ་འགོ་
བཅུགས་པའི་འཆར་གཞི་བཏོང་ཚར་རུག་ཟེར་ཞུ་མི་དེ་གིས་ གཉིས་པ་མི་
སྤེའི་ཞབས་ཏོག་གི་རིམ་པ་ག་དེ་སྤྲོ་སྤྲོ་ཅི་ག་གི་སྐོར་ལས་མདོར་བསྟུན་ཞུ་
ཚར་མ་ཨིན།

རྒྱལ་བསྟན་འཛིན་པའི་ལུང་རྟོག་གི་བསྟན་པ་ག་དེ་སྤྲོ་སྤྲོ་ཡོད་པ་
ཨིན་ན་གི་སྐོར།

གསུམ་པ་ རྒྱལ་བསྟན་འཛིན་པའི་ལུང་རྟོགས་གི་བསྟན་པ་ག་དེ་སྤྲོ་
སྤྲོ་ཡོད་པ་ཨིན་ན་གི་སྐོར་ལས་བཤད་པ་ཅིན། དེ་ཡང་གཞུང་གྲ་ཚང་གིས་
དབུ་གཙུག་ཏེ་ རྒྱལ་བསྟན་འཛིན་སྐྱོང་སྤེལ་གསུམ་གི་དོན་ལུ་ བདག་སྐྱོང་
ཡིག་ཚང་ཅིག་བཅུགས་ཏེ་འགོ་འདྲེན་མ་འཐབ་པར་བྱ་ཐབས་མེད་པ་ལས་
སྤར་ཡབ་འབྲུག་རྒྱལ་གསུམ་པ་མཆོག་གིས་འགོ་བཅུགས་གནང་པའི་ ཆོས་
ཆོགས་སྐུ་ཚབ་གི་ཡིག་ཚང་ཅིག་བཅུགས་ཡོད་མི་དེ་གིས་ དགེ་འདུན་པའི་
མཆོན་ཐོ་དང་ བདག་སྐྱོང་ལ་སོགས་པ་འགོ་འདྲེན་འཐབ་སྤེལ་སྤྲོད་རུག།
དེ་བཟུམ་སྤྲུངས་ཐིམ་གྲ་ཚང་ནང་དགེ་འདུན་པའི་ཞལ་གངས་༡༡༠༠
དང་ རབ་སྤེ་ཡང་ཁོང་གསར། སྤ་རོ། དར་དཀར། བཀ་ཤིས་སྐང། རྩུན་ཅི།
གཞལ་སྐང། མོང་སྐར་ཚུ་ནང་མ་གཏོགས་མ་སྤྲོད་པས། ཨིན་རུང་ཐར་པ་སྤྲོད་

དཔལ་འབྱུག་ཞིབ་འཇུག་ལྟེ་བ།

དང་ཉི་མ་ལྷང་ལ་སོགས་པའི་དགོན་ཕྱེད་གཤམ་པ་ཅིག་དང་ ཤར་སྒོ་སྒོ་ནང་དང་
དབྱ་མེད་ཚེ་ལ་སོགས་པའི་ གཙུག་ལག་ཁང་ཚུ་ནང་འཆོ་བ་རང་སྦྱོང་གི་སྒོ་མ་
ཕྱེད་ཕྱེད་ལྷག་། དེ་བཟུམ་བུ་མ་ཐང་ཆོས་ཐག་དགོན་པ། སྤ་རོ་སྦྱིད་ལ་དགོན་
པ་དང་སྤུ་ན་ཁ་བྱ་བྱང་དཀར་མོ་ཚུ་ནང་ཨ་ཁེ་འི་ཕྱེ་ཆོན་ཚུ་ཡང་འཆོ་བ་རང་
སྦྱོང་འབད་ཕྱེད་ལྷག་།

དེ་བཟུམ་ནང་པའི་རིག་གཞུང་ལྟེ་བ་སེམས་རྟོགས་ཁ་ལྷུ་དགོན་ཕྱེད་དང་
རབ་སྒྲེ། གཞུང་གྲ་ཆང་ཚུ་ལས་དགེ་སྦྱོང་དང་། སྦྱོབ་གྲ་དང་དམག་ཁང་ཚུ་
ལས་ཡང་མེ་ངོ་བཏོན་ཏེ་ནང་པའི་རིག་གཞུང་སྦྱོབ་སྦྱོང་འབད་སྤོལ་ཕྱེད་ལྷག་།
དེ་ཡང་འབྲུག་གི་རྒྱལ་ཡོངས་ཆོགས་འདུ་ཆེན་མོ་ཐངས་༣༡ པའི་གྲོས་ཆོད་
དོན་ཆོན་༡༧ པའི་ནང་བཀོད་དོ་བཟུམ་ཨིན་པ་ཅིན་དེ་ཚུན་ཆོད་ སེམས་
རྟོགས་ཁ་ལྷུ་སྦྱོབ་ཕྱག་༡༥༠ ལུ་མ་གཏོགས་གཞུང་ལས་སྤོ་ཕོགས་གནང་
སྤོལ་མེད་རུང་ གོང་གི་ཆོགས་འདུ་ལས་སྦྱོབ་ཕྱག་༢༠༠ ལུ་སྤོ་ཕོགས་
གཞུང་ལས་གནང་ནི་དེ་གིས་ ནང་པའི་སྦྱོབ་སྦྱོང་འབད་མི་སྦྱོབ་ཕྱག་༢༠༠
ལུ་སང་པའི་ཁར་ དགེ་འདུན་པའི་སྦྱོབ་གྲ་ཡང་འགོ་དང་པ་བཙུགས་ཏེ་དགེ་
ཕྱག་༢༠༠ འི་དོན་དབུ་འཛོན་༡ དང་སྦྱོབ་དཔོན་རྒྱག་ལུ་མཐུན་ཕྱེན་གཞུང་
ལས་གནང་ཞེ་བདེ་ཆེན་ཕོ་བྲང་ལུ་དགེ་འདུན་པའི་སྦྱོབ་གྲ་འགོ་དང་པ་བཙུགས་
ལྷག་། དེ་ལས་ད་རུང་ཆོགས་ཐངས་༧༡ པའི་ནང་གྲོས་ཐག་བཅད་དེ་ བདེ་
ཆེན་ཕོ་བྲང་དགེ་འདུན་པའི་སྦྱོབ་གྲ་དེ་ལུ་ཡང་ རིག་གཞུང་སྦྱོབ་གྲ་སེམས་
རྟོགས་ཁ་དང་ཅིག་འབདཔ་སྤེ་མཐུན་ཕྱེན་གནང་པའི་གྲོས་ཆོད་བྱུང་ལྷག་།

དེ་ལས་སྦྱོབ་སྤྱི་འཛོན་དོན་ཐེམ་ཕུ་ལུ་ན་མགོ་དང་ ཀྱར་སྦྱོང་སང་གེ་རྩོང་
ལ་སོགས་པ་གཞུང་གི་སྦྱོབ་སྤྱི་འཛོན་དང་ གཞན་ཡང་གནས་ཚུ་ཆེན་དང་དགོན་ཕྱེ་

མི་དབང་འབྲུག་རྒྱལ་བཞི་པའི་རྟོགས་བརྗོད། རྒྱལ་བསྐྱེད་འཛིན་པའི་ལུང་རྟོག་གི་བསྐྱེད་པ་ག་དེ་སྤྲེལ་པོ་ཡོད་པ།

ཚུ་ནང་ རྒྱལ་པ་གནང་མི་སྒྲེར་པ་རང་རང་སོ་སོའི་འཆོ་བ་རང་སྦྱང་འབད་
རྒྱལ་པ་རྒྱལ་ཉེ་སྤྲེལ་མི་ལ་སོགས་པ་རྒྱུན་མ་ཆད་པར་སྤྲོད་པའི་སྤྲེལ་སྤྲོད་རྟུག།
དེ་ལས་གཞུང་གྲ་ཚང་དང་རབ་སྤྲེལ་ཚུ་ནང་ ཉུས་མཆོད་འབུམ་སྤྲེལ་རིགས་
ཉེ་མ་ལས་ཡོད་མི་མ་ཉམས་པར་གནང་སྤྲེལ་ཡོད་པའི་ཁར་ བྲོང་གཡུས་ཚུ་
ནང་ཡང་ ཤར་སྤྲོ་སྤྲོ་ནང་ལོ་བསྐྱར་བཀའ་འགྲུར་ཆར་༥༠ དེ་ལྟ་ག་དགོཔ།
སྐང་སྤྲོང་གསང་སྤྲུགས་ཆོས་སྤྲོང་། ཤར་སྤྲོགས་དག་མེད་ཅེ་ལ་སོགས་པ་ཚུ་
ནང་ ལོ་བསྐྱར་གྱི་ཉུས་མཆོད་འབུམ་སྤྲེལ་གནང་སྤྲེལ་དང་། དེ་བཟུམ་མི་སེར་
བྲོང་གཡུས་ཚུ་ནང་ཡང་སྤྲོ་གསོལ་བདུད་མཆོད་ལ་སོགས་པ་སྤྲུལ་ལྷན་མ་
ཉམས་པར་འབད་བའི་ལམ་སྤྲེལ་ཡོད་པའི་ཁར་ མི་སེར་གྱི་སྤྲོ་ཁང་མང་ཤོས་
ནང་ སྤར་འབྲུག་རྒྱལ་དང་པའི་སྐབས་བཙུགས་པའི་སྦྱང་གནས་གྱི་རྒྱུན་མ་
ཆད་པར་བཙུགས་སྤྲེལ་སྤྲོད་རྟུག།

དེ་ལས་གཞུང་གི་རྫོང་གཞི་ཁག་དང་ མང་གཏམ་ཡོད་མི་གནས་ཅ་
ཆེན་གྱི་གཙུག་ལག་ཁང་གི་མ་ཆད་པར་ ས་གནས་སོ་སོར་ཡོད་པའི་སྤྲོ་ཁང་
ཡང་ གཞུང་དབང་གི་སྤྲོ་ཁང་ཟེར་མཆོད་པའི་འགྲོ་སྤང་ལས་འགོ་བཙུགས་
ཉེ་ཉམས་བཅོས་ཚུན་ཆོད་ གཞུང་གིས་འགོ་འདྲེན་འཐབ་པའི་སྤྲོ་ཁང་ཁག་
དང་ སྤར་དབང་སྤྲོ་ཁང་ཟེར་སྤྲུལ་ཆོས་རྩེ་དང་ མི་སེར་དྲག་རིམ་རང་སོས་
བདག་ཏུ་བཟུང་བའི་སྤྲོ་ཁང་། དམངས་གྱི་སྤྲོ་ཁང་ཟེར་ཡུལ་བྲོང་གཅིག་གི་
མི་སེར་དང་དེ་ལས་མང་བའི་བྲོང་ཡུལ་མཉམ་རུབ་ཐོག་ལས་ བདག་འཛིན་
འཐབ་སྤྲོ་ལོ་ཉུས་གྱི་མཆོད་པ། ཤོ་གསོན་གྱི་དགེ་སྦྱོར་རིགས་ སྤྲོ་ཁང་དེ་ནང་
འབད་བའི་ལམ་སྤྲེལ་སྤྲོད་ཅི་ཟེར་བྱ་ནི།

དཔལ་འབྲུག་ཞིབ་འཇུག་ལྟེ་བ།

རྒྱལ་ཁབ་གྱི་དཔལ་འབྱོར་གནས་སྤངས་དང་ དེ་སྐབས་རྒྱ་བོད་
རྒྱལ་ཁབ་ཚུ་དང་གཅིག་ཁར་འབྲེལ་བ་འཐབ་ཚུལ་སྒྲིམ་

བཞི་པ་ རྒྱལ་ཁབ་གྱི་དཔལ་འབྱོར་གནས་སྤངས་དང་ དེ་སྐབས་རྒྱ་
བོད་རྒྱལ་ཁབ་ཚུ་དང་གཅིག་ཁར་འབྲེལ་བ་འཐབ་ཚུལ་ལམ་སྲོལ་གྱི་སྒྲིམ་
ལས་བཤད་པ་ཅིན། དེ་སྐབས་འབྲུག་ལུ་གཞུང་གི་དངུལ་ཁང་བཟུ་དངུལ་
བདག་སྐྱོང་གི་ཚོང་འབྲེལ་འཐབ་སའི་དངུལ་ཁང་ཉེ་བ་རེ་བཅུ་ཕུ་དང་ ཕུན་
ཚོགས་སྤང་གཉིས་ལུ་རེ་རེ་བཙུགས་ཡོད་མི་དེ་ནང་ ཤོག་དངུལ་རྒྱ་གར་གྱི་
མ་གཏོགས་འབྲུག་པའི་ཤོག་དངུལ་མ་བོན་རུང་ ཕྱིད་ཀྲམ་ཐ་ལ། མ་ཀྲམ།
བངས་ཀྲམ་ཚུ་འབྲུག་དངུལ་འབད་ཚྱོད་ནུག། དངུལ་ཁང་དེ་ཚུ་ནང་གཙོ་བོ་
གཞུང་གི་འཆར་གཞི་མ་དངུལ་ཚུ་བདག་གཉེར་འབད་ནི་མ་གཏོགས་ ཚོང་
འབྲེལ་གྱི་དོན་ལུ་གསོག་འཛོག་དང་བསྐྱེད་འགྲུལ་ལ་སོགས་པ་དངུལ་འབྲེལ་
སྒྲིམ་འཐབ་མི་མ་སྒྲོད་པར་མང་ཤོས་གཞུང་གི་མ་དངུལ་ཚུ་བདག་སྐྱོང་ལག་
ལེན་འཐབ་ཉེ་ཚྱོད་ནུག། སྤྱི་ལོ་༡༩༧༢ ལས་ཚུར་འབྲུག་རང་དབང་གི་ཤོག་
དངུལ་བཏོན་ནི་འགོ་བཙུགས་ཡོད་རུང་དངུལ་གྱི་གནས་ཚད་ད་ལྟོ་བར་ན་རྒྱ་
གར་གྱི་གནས་ཚད་གྲུ་འབད་ཚྱོད་ཡོད།

དེ་བཟུམ་ཕྱིར་ཚོང་དང་ནང་འབྲེན་འཁོར་ཆེ་ཏོག་ཏོ་འཐབ་སྲོལ་མ་སྒྲོད་
རུང་ གོང་གཡུས་ཚུ་ནང་འཚོ་བ་རང་འཚོ་རང་ལྡང་འབད་ཚྱོད་ནི་དེ་གིས་
གོང་འབྲེལ་ལས་ཁུངས་གྱི་དོན་ལུ་ཕྱི་མི་འོང་མི་ཚུ་གི་དོན་ལུ་གཉེར་ཚང་གི་
རིགས་རྒྱ་གར་ལས་བཏོན་སྲོལ་སྒྲོད་ཡོད་པ་མ་གཏོགས་ གཞུང་སྐུར་གཉིས་
ཆ་རའི་དོན་ལུ་གཉེར་ཚང་གི་རིགས་ ཚུ་དང་བྱ་རམ་ལ་སོགས་པ་མ་གཏོགས་

མི་དབང་འབྲུག་རྒྱལ་བཞི་པའི་རྟོགས་བརྗོད། དཔལ་འབྱོར་གནས་སྤངས་དང་རྒྱ་བོད་གཉིས་དང་འབྲེལ་བ་འཐབ་ཚུལ།

གཞན་ནང་འདྲན་འབད་སྲིལ་མེད་ཟེར་ཨིན་པས། འཁོར་ཆེན་མེད་རུང་རྒྱ་
ལྷག་གི་རིགས་བོད་ཀྱི་ཆོང་འདུས་ཚུ་ནང་བཙོང་སྲིལ་ཡོད་མི་ ཚུམ་དམར་པོ།
མར། འདལ་ཤོག། ཨེར་མ། སྐད་པ་ཆོས་ཁ་རྒྱབ་པའི་རྒྱ་དེ་ཚུ་བཙོང་སྲིལ་སྔོད་
ཡོད་རུང་སྤྱི་ལོ་༡༩༦༢ ལོ་ལུ་རྒྱ་དཀར་ནག་གཉིས་འབྲུགས་པའི་ཤུལ་ལས་
ཆོང་ལམ་བོད་ཁ་བྱག་མེད་པར་ཉེར་མཁོའི་རིགས་རྒྱ་ལས་བཏོན་ཏེ་སྔོད་ཅུག།

དེ་སྐབས་ལུ་ཕྱི་མི་འབྲུག་ལུ་འོང་པའི་སྐབས་ རྒྱ་མཚམས་ཁའི་ས་
གནས་ཚུ་ནང་བཀག་ཆ་སློམ་མེད་རུང་ རྒྱལ་ས་དང་འབྲུག་ནང་འཁོད་
ཀྱི་ས་གནས་གྲོང་གསེབ་ཚུ་ནང་ ཕྱི་མི་འགོ་འབྲུལ་འབད་མི་ཆོག་དོ་
ཡོད་པ་ལས་ ནང་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་ཐོ་དང་ མངའ་བདག་རྒྱལ་པོ་གཉིས་
ལས་བཟུལ་ཏེ་ མི་གཞན་གྱི་ཕྱི་མི་ནང་ན་འཇུལ་བའི་གནང་བ་སྔོད་
ཐབས་མེད་པ་ལས་ གོང་འཕེལ་ལས་ཁུངས་ཀྱི་དོན་ལུ་ཕྱི་མི་ལེ་ཤ་ཅིག་
ལས་མི་འཆོལ་མི་ཚུ་ལུ་འབྲུག་ནང་འཁོད་འགོ་འབྲུལ་འབད་ཆོག་པའི་
གནང་བ་ མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེ་རྒྱུང་པ་ཅིག་གིས་གནང་སྲིལ་སྔོད་ཅུག།
གྲོང་གཡུས་ཚུ་ནང་ཕྱི་མི་གསར་པ་མཐོང་པ་ཅིན་ གཡུས་ཀྱི་ཆེད་པོ་དང་སྤྱི་མི་
ཚུ་གིས་རི་ཞིབ་འབད་དེ་ནང་སྤྱོད་ལྷན་ཁག་ལུ་སྟན་ཞུ་བཀའ་བ་དང་ རྫོང་ཁག་
ཁྲིམས་ཁང་ཚུ་ནང་ཞུ་ལོག་སྤྱེལ་བ་ལ་སོགས་པ་བྲིམ་ཆང་ཚུ་གིས་ཡང་འབད་
བའི་སྲིལ་སྔོད་པའི་ཁར་ འབྲུག་གི་རྒྱལ་ཡོངས་ཆོགས་འདུ་ཆེན་མི་ཐེངས་༢༥
པ་ལས་ཕྱི་མི་བཞག་དགོཔ་བྱུང་པ་ཅིན་ དེ་གི་ཁྲིམས་ཡིག་ལོགས་སུ་བཅུམས་
མི་དང་འབྲེལ་དགོ་པའི་གོས་ཆོས་མཛད་དེ་ཆོགས་ཐེངས་༢༩ པའི་དོན་
ཆེན་ལ པའི་ནང་ ད་རུང་ཕྱི་མི་ཡོད་མེད་ཀྱི་ཞིབ་དཔྱད་མཐིལ་ཕྱིན་འབད་

དཔལ་འབྱུག་ཞིབ་འཇུག་ལྟེ་བ།

དགོ་པའི་གྲོས་ཚོད་གནང་དོ་བཟུམ་དེ་སྐབས་གནས་སྐབས་དེ་སྤྱི་ལོ་ཉེ་ལྷག་
ཟེར་ཞུ་ནི།

འབྲུག་གི་རྒྱལ་ཡོངས་ཚོགས་འདུ་ཐེངས་༣༡ པའི་གྲོས་ཚོད་དོན་ཚན་༣
པ་དང་འཁྲིལ་བ་ཅིན། དེ་སྐབས་དཔལ་འབྱོར་གོང་འཕེལ་གྱི་དོན་ལུ་ སྤུན་
ཚོགས་སྤང་དང་གསར་སྤང་། བསམ་བློ་བ་སྤྱོད་ས་མཁར་གསུམ་ལུ་སོ་ནམ་ཐོན་
བསྐྱེད་གྱི་ཚོང་ལྗོངས་ཡང་བཙུགས་ཏེ་ སོ་ནམ་ཐོན་བསྐྱེད་ཕྱིར་ཚོང་དང་ ནང་
འཕྲིན་གྱི་རིགས་ཚོང་ལྗོངས་བཙུད་དེ་ལག་ལེན་འཐབ་སྲོལ་བཟོ་སྤྱོད་
ཞུག། དེ་གི་གོང་ལུ་འབྲུག་ལུ་ཆང་གི་གྲུ་ཉི་ཟེར་བ་བཙུགས་མི་ཚོག་དོ་
ཡོད་པ་ལས་ རྒྱལ་ཁབ་ཡར་རྒྱས་གྱི་དོན་ལས་ཕྱི་མི་འབྲུག་ལུ་ལྷ་འབད་
མི་ཚུ་གི་དོན་ལུ་འགོ་དང་པ་ཆང་གི་གྲུ་ཉི་ཟེར་ཚོགས་སྤང་དང་ཐིམ་
སྤྱི་བར་ན་དང་ བསམ་བློ་བ་སྤྱོད་ས་མཁར་ལས་བཟང་གིས་སྤང་བར་ན།
དགོ་ལེགས་སུ་ལས་གྲོང་སའི་བར་ན་བཙུགས་ཚོག་པའི་གནང་བ་ཚོགས་
ཐེངས་༣༡ པ་ལས་གནང་ཞིན་མ་ལས་ཚུར་ཆང་གི་ཚོང་འབྲེལ་དར་བྱུང་
བྱུང་ཞུག།

འབྲུག་དང་ཕྱི་རི་རྒྱལ་ཁབ་གཉིས་ཀྱི་བར་ན་ཚོང་འབྲེལ་སྤྱོད་འཐབ་
སྲོལ་མེད་ནི་དེ་གིས་ དེ་ཚུན་གྱི་རིང་ཚོང་ཁལ་ཟེར་བཀལ་སྲོལ་མེད་རུང་
སྤྱི་ལོ་༡༩༧༡ ལས་ཚུར་ནང་འཕྲིན་འཐབ་མི་ཡང་མང་སོ་ཅིག་ཐོན་
ནི་དེ་གིས་འབྲུག་རྒྱལ་ཡོངས་ཚོགས་འདུ་ཆེན་མོ་ཐེངས་༣༣ པའི་ནང་
གྲོས་ཐག་ཚོད་ཞིན་མ་ལས་ཚུར་ཚོང་ཁལ་བཀལ་བའི་འགོ་བཙུགས་ཞུག།
དེ་ཡང་གཞུང་དོན་ལུ་ཕྱི་རྒྱལ་ལས་མཁོ་སྤྱོད་འབད་མི་དང་ རྒྱལ་ཁབ་

མི་དབང་འབྲུག་རྒྱལ་མཐོ་སྤྱོད་ལྷན་ཁག་གི་དངོས་པོ་དེ། དཔལ་འབྱོར་གནས་སྤངས་དང་རྒྱ་བོད་གཉིས་དང་འབྲེལ་བ་འཐབ་ཚུལ།

གཞན་གྱིས་འབྲུག་གཞུང་ལུ་རྟོགས་རམ་དོན་གནང་བའི་ཅ་ལ་མ་གཏོགས་
གཞན་སྐར་པ་ཆེ་འབྲིང་ཆུང་གསུམ་ག་གིས་ཕྱི་རྒྱལ་ལས་ཅ་ལ་ག་ཅི་བབྱམ་
མཁོ་སྒྲུབ་འབད་རུང་ དེ་ལུ་གཞུང་ཁལ་བེར་ཅ་དམ་གྱི་ཁལ་སྤྱི་ལོ་ ༡༠༧༡
ལས་ཚུར་བཀལ་ནི་འགོ་བཙུགས་ཡོད་རུང་ ཚོང་ཁལ་བཀལ་བའི་སྐབས་
དེའི་ཁྲིམས་ཡིག་ལོགས་སུ་བཅུམས་ཏེ་ཚོགས་ཐེངས་ ༣༥ ལས་ཆ་འཛོག་
མཛད་དེ་ཚོང་ཁལ་བཀལ་རྟུག།

དེ་བབྱམ་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་འོང་འབབ་བཟོ་བའི་དོན་ལུ་ ཨེ་ཤུལ་ཤིང་དང་
ཚལ་ཤིང་བཙུགས་མི་ཚུ་ལུ་ཁལ་བཀལ་སྲོལ་མེད་མི་དེ་ལུ་ཡང་ཚོགས་ཐེངས་
༣༥ པ་ལས་ཚུར་དཔལ་འབྱོར་གནས་ཚད་སྤྱོད་སྤྲོམས་དང་འོང་འབབ་ཀྱི་དོན་
ལུ་ཨེ་ཤུལ་ཤིང་ཙ་ལོ་ ༣༠ ལས་སྐྱུག་སྤྱི་ཡོད་མི་ཚུ་ལུ་ཨེ་ཤུལ་ཤིང་ལུ་ཁལ་
ཆུང་ཀྱ་རེ་བཀལ་བའི་ཁར་ ཚལ་ཤིང་བཙུགས་མི་ཚུ་ལུ་ཡང་ཚལ་ཤིང་ཙ་
ལོ་རེ་ལུ་ཕེ་གསར་ ༥༠ རེ་བཀལ་ནི་འགོ་བཙུགས་པའི་ཁར་དངུལ་ཐོག་
ཨ་ལན་ཅིའི་ཚོང་ཁལ་ཡང་ ཡར་སེང་གནང་ཡི་བེར་གྲོས་ཚེད་དོན་ཚན་ ༥
པ་དང་ ༩ པའི་ནང་བཀོད་རྟུག། དེ་ལས་ཕྱིར་ཚོང་འཐབ་མི་དངུལ་ཐོག་
ཀེ་བ་ལུ་ཡང་སྤྱི་ལོ་ ༡༩༧༡ ཚུར་ཚོང་ཁལ་ཆུང་ཀྱ་རེ་བཙུགས་ནི་འགོ་
བཙུགས་རྟུག།

ཐུར་འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་ནང་རང་འཛོལ་རང་ལྡང་ཨིན་ནི་དེ་གིས་ ཁྲིམ་ཅིག་
ནང་མཁོ་བའི་བཟུངས་ཀྱི་རིགས་དཔེར་ན་ ཚུམ་དང་ཕྱེ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱ་ཞིང་
ཁ་ལས་བཏོན་པའི་ཁར་ མར་དང་དར་ཚེལ་ཡང་རང་སེའི་སྒོ་ནོར་ལས་ཐོན་
ཏེ་སྤོད་རྟུག། དེ་བབྱམ་ཤའི་རིགས་ནོར་ཤ་ ནོར་ཕྱུགས་ཤི་བའི་ཤ་དང་ཕག་ཤ་

དཔལ་འབྱུག་ཞིབ་འཇུག་ལྟེ་བ།

རང་སོའི་བྱིམ་ནང་གསོ་ཕག་ཟེར་ལོ་དུས་ཀྱི་དགའ་སྟོན་དང་ ལོ་མཆོད་སོགས་
ཀྱི་དོན་ལུ་བསད་པའི་དོན་ལས་གསོ་ཕག་གསོ་བའི་ལུགས་སྟོན་སྟོན་ཅུག།
རྒྱལ་ཁབ་ནང་ཡར་རྒྱས་གོང་འཕེལ་འགོ་བཙུགས་པའི་སྐབས་ཕྱི་མི་ཚུ་ལུ་
ཤ་བསྐྱེས་ནང་འབྲེན་འབད་ཡོད་རུང་ དེ་སྐབས་ཕྱི་ཁ་ལས་བསད་ཤ་དང་
གསད་པའི་དོན་ལུ་སྟོན་མོར་ནང་འབྲེན་འབད་མ་གཏེར་བར་བཀག་ཆ་འབད་
བའི་ལམ་སྟོན་སྟོན་ནི་དེ་གིས་ ཚོགས་ཐེངས་༢༥ པའི་ནང་ ཕྱི་མི་ལུ་
ཤ་བསྐྱེས་མ་ལྟར་བའི་དགའ་ངལ་ཞུ་ནི་དེ་གིས་སྤྱི་ལོ་༡༩༧༡ ལས་ཚུར་
ཤ་རིགས་ནང་འབྲེན་འབད་བཙུག་སྟེ་ཚོང་ཁལ་བཀལ་ནི་འགོ་བཙུགས་
རུང་ གཞུང་གྲ་ཚང་གིས་བཀག་ཆ་མཛད་ནི་དེ་གིས་ཚོགས་ཐེངས་༢༥
པའི་ནང་ལོག་སྟེ་བཀག་དམ་མཛད་ཅུག། དེ་མ་ཆད་རྫོང་ཁག་ཅིག་ལས་རྫོང་
ཁག་སོ་སོའི་ནང་ནོར་ཚོང་རྒྱལ་པའི་སྐབས་ལུ་ཡང་ ནོར་རེ་ལུ་དངུལ་ཀྲམ་༥
རེ་ཚོང་ཁལ་བཀལ་སྟོན་སྟོན་ཅུག།

འབྲུག་ལས་ཕྱིར་ཚོང་འཐབ་པའི་སྐབས་ལུ་ཡང་ ཧེ་མ་ཁལ་བཀལ་སྟོན་
མེད་པར་ནགས་ཚལ་གྱི་ཤིང་ཚུ་ཕྱིར་ཚོང་འཐབ་སྟེ་སྟོན་ཅུག། ཚོགས་ཐེངས་༢༥
པ་ལས་ཚུར་ཤིང་ཕྱིར་ཚོང་འཐབ་མི་ཚུ་ལུ་ཚོང་ཁལ་བཀལ་ནི་འགོ་བཙུགས་པའི་
ཁར་ གཞུང་ལས་དངུལ་སྟོན་ལེན་མི་ཚུ་གྱུ་ཡང་ ཧེ་མ་དངུལ་སྟོན་ཁལ་ཆེ་
ངོ་རེ་ལུ་དངུལ་ཀྲམ་༢༠༠ རེ་ཐོབ་མི་ཚུ་ལུ་བཀལ་སྟོན་མེད་རུང་༢༠༠
ལས་རྩྭ་མི་བརྒྱ་ཆ་ལུ་དངུལ་ཀྲམ་རེ་བཀལ་སྟོན་ཡོད་མི་དེ་ཡར་སེང་རྒྱལ་སྟེ་
བརྒྱ་ཆ་གྱུ་དངུལ་ཀྲམ་༢ ལས་༥ ཚུན་གྱི་བར་ན་དངུལ་སྟོན་མཐོ་དམའ་དང་
འབྲེལ་ཏེ་བཀལ་ནི་འགོ་བཙུགས་ཅུག། དེ་ལས་ཚོགས་ཐེངས་༢༥ པའི་དོན་

མི་དབང་འབྲུག་རྒྱལ་བཞི་པའི་རྟོགས་བརྗོད། དཔལ་འབྱོར་གནས་སྤངས་དང་རྒྱ་བོད་གཉིས་དང་འབྲེལ་བ་འཐབ་ཚུལ།

ཚན་༣༢ པའི་ནང་གོས་ཐག་བཅད་དེ་ ཤོ་ཉག་ཅི་རྒྱབ་མི་ཚུ་གྲུ་ཡང་ཅིད་ཁྲལ་
བཀལ་བའི་ལམ་སྲོལ་འགོ་བཙུགས་ནུག་གོ །

མི་དབང་ཆོས་རྒྱལ་གསེར་ཁྲིར་མ་ཕེབས་གོང་། །

ཆབ་སྲིད་གནས་སྤངས་རི་ལྟར་གནས་པའི་གཏམ། །

ཐོར་བྲུ་བཏུས་ཏེ་སྤད་བྲུ་བརྒྱས་པས་ཀྱང་།

མ་འོངས་མི་རབས་དོན་དུ་ཕན་རེས་བཀོད། །

ཟེར་མི་དེ་ཡང་བར་གྱི་ཆོགས་སུ་བཅད་པའོ། །

ལེའུ་བཞི་པ།

མི་དབང་མཆོག་གསེར་གྱི་ཁུངས་མ་ཐག་མི་འདོད་པའི་རྒྱུ་རྒྱུ་

གྱི་གདོང་ལེན་མཛད་ཚུལ།

༥ གཞོན་ཀྱི་དུས་ནས་ཡབ་མེ་དགུང་དུ་གསེགས། །
གཞོན་ཀྱི་ཆེད་འཛོལ་སྤངས་ཏེ་རྒྱལ་སྤྱོད་འཛོལ། །
གཞོན་པའི་གནས་སྐབས་ཉིད་ནས་དཀའ་ཐུབ་མཛད། །
གཞོན་ཀྱི་ཐབས་མཁས་སྒྲན་གྲགས་སྤྱོད་ན་སྤྱོད། །

ཟེར་བའི་ཆོགས་བཅད་ཀྱིས་མདུན་བསྐྱུས་ཏེ་ལེའུ་བཞི་པ་ མི་དབང་མངའ་
བདག་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་གསེར་གྱི་ཁུངས་མ་ཐག་ མི་འདོད་པའི་རྒྱུ་
རྒྱུ་མང་རབས་ཀྱི་གདོང་ལེན་མཛད་ཚུལ་སྐོར་ལས་བཤད་ནི་ལུ་ཡང་ནང་
གསུངས་ཀྱི་དབྱེ་བ།

དང་པ་ མ་རྒྱས་ལས་ཚུར་བྱོན་མ་དེ་རྒྱུ་རྒྱུ་ཐུབ་པའདད་པ།
གཉིས་པ་ བོད་མི་སྐྱབས་བཅོལ་བ་ཚུ་ལུ་བཞུགས་ཏེ་ འབྲུག་གཞུང་དང་
རྒྱ་ལུ་ཡོད་པའི་བོད་པའི་སྐྱབས་བཅོལ་གཞུང་དང་གཅིག་
ཁར་མཐུན་ལམ་ལུ་དཀའ་ངལ་ཐོན་པ་དང་ དཀའ་ངལ་དེ་
ཚུ་རིམ་པ་བཞིན་བསལ་བའི་མཛད་རིམ་གྱི་སྐོར་ལས་དབྱེ་
རིམ་གཉིས་ཀྱི་ཐོག་ལས་བཤད་ནི།

དཔལ་འབྲུག་ཞིབ་འཇུག་ལྟེ་བ།

མ་རྒྱས་ལས་ཚུར་བྱོན་མ་ད་རྒྱུ་དང་ཚུལ་བཤད་པ།

དང་པ་ དཔལ་འབྲུག་ཞིབ་འཇུག་ལྟེ་བའི་ཡིག་ཚང་གིས་ཞིབ་འཇུག་
འབད་དེ་ཟིན་བྱིས་བཀོད་པའི་དབྱིན་དེབ་ནང་བཀོད་དོ་བཟུམ་ཡིན་པ་ཅིན།
སྤྱི་ལོ་༡༩༧༠ ལུ་རྒྱལ་སྤྱི་དཔོན་གཞིག་ཚུ་ རྫོ་མཚམས་མ་རྒྱས་ལས་ཚུར་
རྒྱ་གར་གྱི་ས་མཚམས་བདའ་སྟེ་བེམ་ཕུ་ལུ་བྱོན་པའི་བྱོན་ལམ་ གུ་བྱ་བི་ཏར་
གྱི་སྤྱོ་ལོགས་ཁར་ཕེབས་པའི་སྐབས་ རྒྱལ་སྤྱི་གྱི་སྤྱོ་མ་འཁོར་དང་རྒྱ་གར་གྱི་
འབྲུལ་འཁོར་གཉིས་ཁ་བྱུག་རྒྱབ་སྟེ་ རྒྱལ་སྤྱི་གྱི་ཕུག་ཁུ་སྟེ་སྤྱོ་མ་འཁོར་ནང་
འོང་མི་འདྲེན་གཞིག་པ་དབང་བྲག་དང་ ཕུག་ཁུ་སྟེ་ཆོས་ལྷ་མི་ཤེས་རབ་རྒྱལ་
མཚན་དང་སྟོབས་རྒྱས་ཟེར་མི་༢ ཆ་རང་ ཁ་བྱུག་མར་བསད་རུང་ རྒྱལ་སྤྱི་
མཚོག་སྤྱོ་སྟོག་ལུ་བར་ཆད་པར་བཞག་ མ་ཚུང་གུ་ཅིག་ཡང་བཏོན་མ་ཚུགས་
མི་དེ་ དཔལ་ལྷན་འབྲུག་པའི་བཀའ་སྲུང་གི་རྒྱབ་སྦྱོར་གྱི་འབད་སྤྱོ་སྟོག་ལུ་
ཉེས་སྦྱོན་སོགས་ག་ནི་ཡང་མ་བྱུང་རུག།

དེ་བཟུམ་ ཡབ་འབྲུག་རྒྱལ་གསུམ་པ་དགོངས་པ་རྫོགས་པའི་སྐབས་
རྒྱལ་སྤྱི་དགའ་ལོ་༡༧ ལས་མ་བཞེས་པའི་ཁར་ རྒྱུ་དང་སྤྱོ་མ་ཅིག་གི་
གདོང་ལེན་མཛད་དགོཔ་བྱུང་ནི་དེ་གིས་ འབྲུག་གི་རྒྱལ་ཡོངས་ཚོགས་འདུ་
ཆེན་མོ་ཐེངས་༢༠ པའི་དོན་ཚན་དང་པ་ལས་༩ པའི་བར་གསུང་གོས་དེ་
གི་སྐོར་ལས་གནང་དགོཔ་བྱུང་མ་བཞིན་དུ་ རྒྱལ་སྤྱི་སྤྱོ་ན་ཚུང་གུ་འེ་བསྐང་
ལས་རང་ རྒྱལ་ཁབ་གྱི་བདག་འགན་བཞེས་ཏེ་དཔལ་ལྷན་འབྲུག་པའི་གཞུང་
སྦྱོང་དགོཔ་བྱུང་རུག །

མི་དབང་འབྲུག་རྒྱལ་བཞི་པའི་རྟོགས་བརྗོད། མི་འདོད་པའི་རྟོག་དན་གྱི་གདོང་ལེན་མཛད་ཚུལ།

སྐྱབས་བཙུང་པའི་དཀར་ངལ་ཚུ་རིམ་པ་བཞིན་བསལ་བ།

གཉིས་པ་ འབྲུག་ལུ་བོད་མི་སྐྱབས་བཙུང་པ་ལུ་བརྟེན་ཏེ་ འབྲུག་གཞུང་དང་རྒྱ་ལུ་ཡོད་པའི་བོད་པའི་སྐྱབས་བཙུང་པ་གཞུང་དང་གཅིག་ཁར་མཐུན་ལམ་ལུ་དཀར་ངལ་ཐོན་པའི་སྐྱོར་ལས་ སྐྱབས་བཙུང་པའི་མི་ཚུ་གིས་གནས་ཚུལ་གསར་ཤོག་ཚུ་ནང་ འབྲུག་གི་ཆབ་སྲིད་ལུ་སྦྱོན་བརྗོད་དང་དམར་ཕབ་མང་རབས་ཅིག་འབད་ཡོད་པའི་རྒྱ་མཚན་ འབྲུག་ལུ་ཡོད་པའི་བོད་པའི་དོན་གཙོད་སྐྱེ་ཆབ་ སྐྱོང་ལྷན་ལྷེང་གིས་གཙོས་པའི་བོད་མི་དག་པ་ཅིག་གིས་ ངན་གཤའི་གལ་ཁར་གཏོགས་པའི་རྟོག་བྱིས་ཅི་དཔུང་གི་དོན་ལུ་ དོ་དམ་འོག་བཞག་པ་ལུ་བརྟེན་ཏེ་ མ་འོས་པའི་གཏམ་ངན་མང་རབས་རྒྱ་གར་དང་བོད་པའི་གསར་ཤོག་ཚུ་ནང་བཀོད་ཡོད་རུང་ རིམ་པ་བཞིན་མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆའི་ཞབས་ལས་ བོད་མི་འབྲུག་ལུ་སྤྱོད་སྤྱོད་ཡོད་མི་ཚུ་ལུ་འབྲུག་གི་མི་ཁུངས་གནང་ཚུལ་སྐྱོར་དུ་མ་གྲ་ཅིག་ལུ་བ་ཅིན།

འབྲུག་གི་རྒྱལ་ཡོངས་ཚོགས་འདུ་ཆེན་མོ་ཐེངས་༥༠ པའི་གོས་ཆོད་དོན་ཆན་༤༧ ནང་བཀོད་དོ་བཟུམ་ཨིན་པ་ཅིན། ཏེ་མ་ཚོགས་ཐེངས་༢༠ པའི་དོན་ཆན་༡༧ པར་ བོད་མི་སྐྱབས་བཙུང་པ་སྐྱོར་ལས་གསུང་གོས་གནང་པའི་སྐབས་ བོད་མི་སྐྱབས་བཙུང་པའི་དཔོན་ཕྱེང་རིང་ལྟོ་ཆང་གཉིས་ཀྱིས་ ཚོགས་འདུར་ལུ་ཡིག་སྤུལ་བའི་གནད་དོན་ འབྲུག་གཞུང་གི་བོད་མི་ཚུ་ཞབས་ཅིག་ཁར་མིན་པར་འབྲུག་མི་དང་སྤྱི་བསྐྱོད་ཏེ་སྤྱོད་བཅུག་པའི་ཁར་སྤྱོད་གྲ་དང་སྤྱོད་ཁར་མཐུན་རྟེན་ཚུ་ཡང་འབྲུག་མི་དང་དབྱེ་བ་མེད་པར་གནང་ནི་ཨིན་ཟེ་ཚོགས་ཁང་གིས་གསུངས་པའི་བཀའ་དོན་དང་འཁྲིལ་

དཔལ་འབྲུག་ཞིབ་འཇུག་ལྟེ་བ།

ཏེ་ བོད་མི་ཚུ་གིས་ཁས་ལེན་འབད་དང་མི་འབད་ཀྱི་དབྱེ་བ་ བོད་དཔོན་
ཁོང་རང་གིས་འབད་དེ་ ཁས་ལེན་མི་ཚུ་འབྲུག་གཞུང་གི་བཀའ་དོན་དང་
འབྲེལ་ཞི་དང་ ཁས་མ་ལེན་མི་ཚུ་ འབྲུག་ཕུ་ཚྭ་ཐབས་མེད་པ་ལས་ དེ་
གི་བྱུར་ཐོ་བཏོན་ཏེ་ས་གནས་ཁྲིམས་དཔོན་ཚུ་ཕུ་ཕུལ་ཞིན་མ་ལས་ ཁྲིམས་
ཁང་གིས་འགོ་འདྲེན་ཐོག་རང་སའི་རྒྱ་དངོས་དང་སྒྲགས་འབྲེལ་ཆོག་པའི་
གནང་བ་སྤྲོད་ནི་དང་ རྒྱ་དངོས་འདིར་བཅོང་འདོད་ཡོད་རུང་ཁོང་རའི་
སློ་འདོད་དང་འབྲེལ་ཏེ་བཅོང་བཅུག་སྟེ་བཏང་ནི་སྟེ་གསུང་གོས་བྱུང་རུང་
ལག་ལེན་དངོས་མ་བཏབ་པར་བཞག་ནི་དེ་གིས་ ཟ࿳་ལོ་༡༩༧༥ ཕུ་རྟ་རམ་
ས་ལར་སྐབས་བཅོལ་གཞུང་དང་གཅིག་ཁར་ གསུང་གོས་ལན་ཐེངས་༢
གནང་རུང་ སྐབས་བཅོལ་གཞུང་གིས་འབྲུག་ཕུ་ཚྭ་ཐབས་པའི་བོད་མི་ཚུ་འབྲུག་
པའི་མི་ཁྲུངས་ལེན་པ་ཅིན་ རྒྱལ་ཁབ་གཞན་ཁར་སྤྲོད་མི་ཚུ་གིས་ཡང་དེ་
བཟུམ་འབད་བའི་སྐབས་ བོད་པའི་སྤྱི་དོན་འབྲུག་ཐབས་མེད་པ་ལས་ ཁས་
ལེན་མི་ཚུ་གས་ཟེར་ཞུ་ནི་དེ་གིས་ སྐབས་བཅོལ་བའི་སྐྱོར་ ཟ࿳་ལོ་༡༩༧༥
ཕུ་རྟ་ཕུ་ལན་ཐེངས་༣ དང་༡༩༧༦ ཕུ་ལན་ཐེངས་༢ གསུང་གོས་འཕྲོ་
མཐུད་དེ་གནང་ནུག།

ཟ࿳་ལོ་༡༩༧༥ ཀྱི་ལོར་ ཨ་རིར་སྤྲོད་མི་བོད་པའི་སྐབས་བཅོལ་བའི་
དོན་གཅོད་པ་གིས་ འབྲུག་གཞུང་གིས་འབྲུག་ཕུ་ཚྭ་ཐབས་པའི་བོད་མི་ཚུ་ཕུ་
བཅོན་གཞོན་སྟུག་སྟུར་བཏང་ཕུགས་ཀྱི་ཞུ་ལོག་འཛམ་གླིང་སྤྱི་ཚོགས་ནང་ཕུལ་
འདུག་པའི་སྐྱོར་ལས་ རྟ་རམ་ས་ལར་ཡོད་མི་སྐབས་བཅོལ་གཞུང་གིས་གཅི་
ཡང་མི་ཤེས་ཟེར་བཤད་པའི་ཁར་ འབྲུག་ཕུ་ཚྭ་ཐབས་པའི་བོད་མི་ཚུ་གིས་ འབྲུག་

མི་དབང་འབྲུག་རྒྱལ་བཞི་པའི་རྟོགས་བརྗོད། མི་འདོད་པའི་རྒྱུན་དན་གྱི་གདོང་ལེན་མཛད་ཚུལ།

གཞུང་ལུ་གཞིན་པའི་བྱ་ངན་ཅ་བ་ལས་མི་བཅུ་པའི་ཁས་ལེན་ རྟ་རམ་ས་
ལར་ཡོད་མི་སྐྱབས་བཅོལ་གཞུང་གིས་འབད་ནི་ཨིན་ཟེར་ཞུ་བར་ བོད་པའི་
བཀའ་ཁྲོན་ས་འདུ་ ཚང་རིན་ཆེན་ འབྲུག་ལུ་ཆེད་མངགས་བཏང་སྟེ་
མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་གི་སྐུ་མདུན་ལུ་བཅར་བའི་སྐབས་
མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེའི་ཞབས་ལས་ འབྲུག་ལུ་ཡོད་པའི་བོད་མི་ཚུ་
འབྲུག་པའི་མི་ཁྲངས་ལེན་པ་ཅིན་གཞུང་གི་ཁྲིངས་ལས་གསལ་རས་ ས་ཞིང་།
ཤིང་ཆ། ལོ་ལྡེའི་ཁལ་དགོངས་ཡང་། སློ་ཕུགས་དང་ དདུལ་རྒྱུ་གི་གསལ་
རས། ཁྱིམ་རྒྱབ་པའི་སྐབས་དོས་འཁོར་ཚུ་ཟླ་ཆ་མེད་པར་ གནང་པའི་ཞལ་
བཞེས་མཛད་པའི་ཁར་ ག་དེམ་ཅིག་སྟེ་བོད་རང་དབང་འཛོལ་པ་ཅིན་ འབྲུག་
གི་མི་ཁྲངས་ལེན་ཚར་རུང་ དེ་ཚུ་འབྲུག་ལུ་མ་བཞག་པར་ལོག་སྟེ་བོད་ལུ་
བཏང་པའི་ཞལ་བཞེས་མཛད་ནུག།

མཐའ་མཇུག་ཁར་ སྐབས་བཅོལ་བ་འབྲུག་ལུ་སྤོད་མི་དང་ རྒྱ་ལུ་འགྲོ་
མི་ཁག་གཉིས་ལུ་སྤོང་བའི་གལ་ འབྲུག་གི་མི་ཁྲངས་མ་ལེན་པར་རྒྱ་གར་ལུ་
འགྲོ་ནི་ཨིན་ཟེར་སློ་ཐག་ཆོད་མི་༢༠༠༠ དེ་ཅིག་དང་ འབྲུག་པའི་མི་ཁྲངས་
ལེན་ཏེ་འབྲུག་ལུ་སྤོད་པའི་ཁས་ཁྲངས་མི་༢༣༠༠ དེ་ཅིག་ཐོན་ནུག།

འབྲུག་ལུ་བོད་པའི་སྐབས་བཅོལ་བ་ཚུ་ ཁྲིང་ར་སོ་སོ་སྟེ་བཞག་པའི་སྐབས་
བྱ་སྐབས་མ་བདེ་བའི་རྒྱ་རྒྱུ་ཅིག། འབྲུག་ལུ་རྒྱལ་ཁབ་གཞན་བཟུམ་མི་རྣམས་
སློམ་མེད་པའི་གྲུ་ རྒྱལ་ཁབ་ཅིག་ནང་གཞུང་གཉིས་ཀྱི་སྤྱིང་དོ་བཟུམ་བོད་མི་ཚུ་
འབྲུག་ལུ་སྤོད་པའི་སྐབས་ ཁལ་དང་འབྲེལ་གཏུགས་ག་ཅི་འབད་དགོ་རུང་ རྟ་
རམ་ས་ལར་འབད་ནི་དེ་གིས་ འབྲུག་གི་བདག་སྤྱིང་ལུ་བྱ་སྐབས་མ་བདེཝ་ཐོན་

དཔལ་འབྲུག་ཞིབ་འཇུག་ལྟེ་བ།

པའི་ཁར་ བཟང་ངན་གྱི་གྲོས་བསྟུན་སྐྱབས་བཅོལ་གཞུང་ལུ་མ་གཏོགས་ འབྲུག་
གཞུང་དང་འབྲེལ་བ་འཐབ་དགོཔ་མེད་པར་ འབྲུག་ལུ་བོད་པའི་གཞུང་ཅིག་
ལོགས་སུ་བཅུག་པའི་དཔལ་འབྲེལ་མེ་དེ་གིས་ བོད་མི་འབྲུག་ལུ་མི་བཞག་པའི་
ཐུགས་ཐག་བཅད་ཅི་ཟེར་ཚོགས་འདུའི་གྲོས་ཚད་ནང་བཀོད་ཅུག།

དེ་མ་ཚད་ བོད་མི་སྐྱབས་བཅོལ་བ་འབད་དེ་རྒྱལ་ཁབ་གཞན་ཁར་ཡོད་
མི་ཚུ་གི་དབྱེ་ཞིབ་མཛད་པའི་སྐབས་ ཅེ་པུལ་དུ་མྱོད་པའི་བོད་མི་སྐྱབས་བཅོལ་
བ་སྟོང་ཕྱག་དེ་ཅིག་གིས་ ཅེ་པུལ་གྱི་མི་ཁྲུངས་ལེན་ཚར་བའི་ཁར་ ཞུས་
ཀྱེལ་ཡ་དང་ ཀེ་ན་༧། སུའི་ཇར་ལེན་༧། སུའི་རྩེ། ཨིང་ལེན་༧། ཨ་རི་ཚུ་ནང་
མྱོད་མི་མང་ཤོས་ཀྱིས་ རྒྱལ་ཁབ་སོ་སོའི་མི་ཁྲུངས་ལེན་ཚར་བའི་ཁར་ མ་ཐོབ་
མི་ཚུ་གིས་ཡང་མི་ཁྲུངས་ལེན་ནི་ལུ་ཅུ་འགྲངས་པའི་བསྐྱང་ཡོད་པ་མ་གཏོགས་
ལེན་འདོད་མེད་མི་མིན་འདྲུག་ཟེར་ང་བཅས་རའི་གཞུང་གིས་མཁྱེན་ཚར་ཅུག།
ཚུག་པར་དུ་རྒྱ་གར་ལུ་མྱོད་མི་སྐྱབས་བཅོལ་བ་མང་ཤོས་ ཟ࿳་ལོ་༡༩༥༠
ལས་རྒྱ་ལུ་མྱོད་ཞིན་མ་ལས་ཚུར་ རྒྱ་ལུ་སྐྱེས་བའི་རིགས་རང་བཞིན་གྱིས་རྒྱ་
གར་གྱི་མི་ཁྲུངས་གངས་སུ་ཐོབ་བཞེད་བཤད་དེ་རྒྱ་གར་གྱི་མི་ཁྲུངས་ལེན་རུང་
འབྲུག་ལུ་སྐྱབས་བཅོལ་བ་སོ་སོ་སྟེ་མྱོད་དེ་སྐྱབས་བཅོལ་བའི་གཞུང་བཅུགས་
པའི་དཔལ་འབྲེལ་མེ་དེ་ལུ་ འབྲུག་གཞུང་གིས་ཐུགས་སྒོ་མ་དག་པའི་རྒྱ་
མཚན་དེ་ལས་བྱུང་ཅུག།

མཐའ་མཇུག་ཁར་ བོད་མི་འབྲུག་ལུ་མྱོད་མོའམ་མི་ཚུ་ རྒྱ་གཞུང་དང་
གཅིག་ཁར་གསུང་གྲོས་གནང་ཞེ་རྒྱ་བཏང་གནང་ནི་དེ་གིས་ རྒྱ་ངན་རང་
ཞིར་སོང་ཡོད་པ་མ་ཚད་ ངན་བྱས་བཅུམས་མི་ཚུ་ལུ་ཡང་སྟོང་རྩེས་སྐྱོང་ཞེ་

མི་དབང་འབྲུག་རྒྱལ་བཞི་པའི་རྟོགས་བརྗོད། མི་འདོད་པའི་རྟོན་ངན་གྱི་གཞོང་ལེན་མཛད་ཚུལ།

སྐྱབས་བཙུན་པའི་དཀར་པོ་ལྷ་མོ་བསལ་གནང་བྱུག། དེའི་སྐྱོར་ལས་ རྒྱལ་
པོ་ལྷགས་ཀྱི་བཞུན་བཙུན་ནང་།

སྒྲོ་ལྷན་རང་ཉིད་འབྱོར་ཆོ་དམན་ལ་བྱམས། །

ཕ་རོལ་རྒྱུད་ཆོ་དག་ཡང་ལེགས་སྦྱང་བའི། །

ཚུལ་འདི་མཛེས་ཀྱང་མཛེས་ལ་འོས་ཀྱང་འོས། །

ལྷགས་བྱང་ཡོན་ཏན་དུས་གཅིག་མ་ངོམས་གསལ། །

ཟེར་གསུངས་དོ་བཟུམ་མཛད་ནི་དེ་གིས་ རྒྱལ་ཁབ་ནང་འཆོ་བ་མེད་པར་ཞི་བདེར་
བཟོ་གནང་ཡི་ཟེར་ཞུ་མི་དེ་གིས་ལེའུ་བཞི་པ་མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་
གསེར་གྱི་ཁར་ཕེབས་མ་ཐག་ མི་འདོད་པའི་རྟོན་ངན་མང་རབས་ཀྱི་གཞོང་ལེན་
དགྲུང་ལོ་རྒྱུང་གྱའི་རྒྱལ་པོ་གིས་མཛད་ཚུལ་སྐྱོར་ལས་བཤད་ཆར་མ་ཞིན་ནོ།

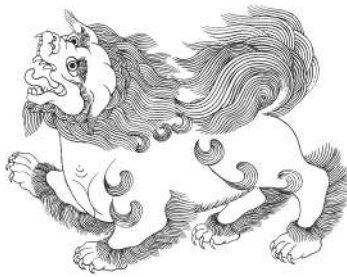
རྒྱལ་སྐུ་མེ་ཏོག་གསར་པའི་མདངས་འཕྲོག་བྱེད། །

སྤྱན་ནག་འཁྲུགས་པའི་ང་རོ་ཆེར་བསྐྱགས་ཀྱང་། །

བསོད་ནམས་སྟོབས་ཀྱིས་སྤྱན་ནག་འཐོར་བྱེད་དེ། །

ཉི་འོད་འབྱེད་པའི་རྣམ་ཐར་འདིར་སྤྱོད་སོ། །

ཟེར་བའང་བར་གྱི་ཆོགས་སུ་བཅད་པའོ། །

ལེའུ་ཕྱ་པ།

རྒྱལ་བཙུན་ཁབ་ཏུ་བཞེས་ཏེ་རྒྱལ་སྤྱི་རིམ་པར་སྐྱབ་པ་ལྟམས་ཚུལ།

༥ ལྷ་དང་རི་བའི་བུ་མོ་ལས་རྒྱལ་བའི། །
མངོས་སྐྱུག་ཀུན་གྱི་སྤྱིང་པོ་ས་གསུམ་ན། །
དཔེ་ཆར་ཆ་ཙམ་མེད་པའི་བཙུན་མོ་བཞི། །
ཁབ་ཏུ་བཞེས་ཚུལ་སྤྱིང་བར་ཅི་མི་སྟོ། །

ཟེར་བའི་ཆོགས་བཅད་ཀྱིས་བསུས་ཏེ་ལེའུ་ཕྱ་པ་ རྒྱལ་བཙུན་ཁབ་ཏུ་བཞེས་
ཏེ་ རྒྱལ་སྤྱི་རིམ་པ་བཞེན་སྐྱབ་པ་ལྟམས་པའི་མངོན་པ་བཤད་ནི་དེ་ལུ་ཡང་
ནང་གསེས་ཀྱི་དབྱེ་བ།

དང་པ་ རྒྱལ་བཙུན་བཞི་པོ་ཁབ་ཏུ་བཞེས་ཚུལ།
གཉིས་པ་ རྒྱལ་སྤྱི་རིམ་པར་སྐྱབ་པ་ལྟམས་ཚུལ་བཤད་པ།
གསུམ་པ་ རྒྱལ་བཙུན་བཀྲ་ཤིས་མངའ་གསོལ་ཞུ་བའི་ལོ་རྒྱུས་
བཤད་པ་སྟེ་གོ་རིམ་གསུམ་གྱི་ཐོག་ལས་བཤད་པའི་དང་པ་
རྒྱལ་བཙུན་བཞི་པོ་ཁབ་ཏུ་བཞེས་ཚུལ་མ་བཤད་པའི་ཏེ་མ།

རྒྱལ་སྤྱི་གཞིན་ཉུ་ཟླ་མེད་ཀྱི་གཏམ་རྒྱུད་ནང་།
རྒྱལ་ཐབས་ཐེན་ལས་རྣམ་བཞེས་སྤྱིང་བ་ལ། །
བརྒྱ་ཕྱག་གངས་སུ་རྫོགས་ཀྱང་མང་བ་མིན། །
འཁོར་ལོས་སྐྱར་རྒྱལ་རྣམས་ཀྱི་བསོད་ནམས་མཐུས། །

དཔལ་འབྲུག་ཞིབ་འཇུག་ལྟེ་བ།

སྒོ་བས་ཀྱི་དཔུང་པ་མངོན་པར་མཐོ་བ་ལས། །

བཅུན་མོ་བདུན་འབྲུམ་རིགས་ཀྱི་བྱ་སྒྲོང་སོགས། །

བསྐྱུགས་འོས་ཕུལ་དུ་གྱུར་པ་མ་ཤེས་སམ། །

དགའ་བ་དོན་དུ་གཉེར་བ་མ་ཡིན་ཀྱང་། །

ཕྱི་བཞི་དཔལ་གྱིས་འགྱོར་བའི་རྒྱལ་ཁབ་འདིའི། །

རྒྱལ་བརྒྱུད་རིགས་ཀྱི་ཐིག་ལེ་བསྐྱུན་ཕྱིར་ཏེ། །

ཟེར་གསུངས་དོ་བཟུམ་ རྒྱལ་སྤེད་ཕྱི་བཞི་དཔལ་གྱི་འགྱོར་པ་སྤེལ་བའི་དོན་ལུ་
མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་ གཟུགས་དང་ལང་ཆོ་དུས་ལུ་བབས་
ཏེ་ རྒྱལ་ཁབ་ཆོས་བཞིན་སྒྲོང་བའི་རྒྱལ་བཅུན་བསུ་བའི་དུས་ཆེད་ཁར་སྒྲོད་ནི་
དེ་གིས་ མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་གི་བཅུན་མོར་འོས་པའི་བྱ་
མོ་ རིགས་དང་ལང་ཆོ་ཕུན་སུམ་ཆོགས་པ། འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་རྒྱལ་སྤེད་
སྒྲོང་བའི་ལུང་བསྐྱུན་ཅན་གྱི་བཅུན་མོ་འཛོལ་ནི་ལུ་ ཡབ་ཡུམ་སྐུ་འཁོར་དང་
སྒྲོན་འབངས་བཅས་ཀྱིས་མ་ཆད་པར་ དཔལ་ལྷན་འབྲུག་པའི་རྩ་དང་སྤང་
མ་ཚུ་གིས་ཡང་ སྤོང་གོགས་མི་གཡེལ་བར་ཕྱིན་ལས་བསྐྱབས་པའི་འབྲས་བུ་
དུས་སུ་སྤྲིན་ཏེ་ རྒྱལ་བཅུན་སྐུ་མཆེད་བཞི་པོ་དུས་གཅིག་ཏུ་སྤེལ་བ་ཏུ་བཞེས་
པའི་རིགས་བརྒྱུད་ཀྱི་སྐོར་ལས་ཉུ་བ་ཅིན།

རྒྱལ་བཅུན་བཞི་པོ་ཁབ་ཏུ་བཞེས་ཚུལ།

དང་པ་ རྒྱལ་བཅུན་དེ་ཚུ་ཡང་ ལྷ་སྐས་གཙང་མའི་གདུང་བརྒྱུད་ནི་
མ་མེད་པ་གསེར་སྤང་བླ་མ་ལྷ་པ་རྒྱལ་མཆོན་རྩི་རྩེ་དང་ ཨ་བི་ཡུམ་དབངས་

མི་དབང་འབྲུག་རྒྱལ་བཞི་པའི་རྟོགས་བརྟེན། རྒྱལ་བཅུན་ཁབ་ཏུ་བཞེས་ཚུལ།

ཅན་སྒྲིལ་མ་གཉིས་ལས་བརྒྱད་པའི་ ཡུམ་བརྒྱད་ཞབས་རྒྱུ་འཇིགས་མེད་
རྟོ་རྩེ་དང་ ཡབ་བརྒྱད་ཞབས་རྒྱུ་གསུང་སྤྱལ་ཕྱོགས་ལས་ཡི་ཤེས་དངོས་
གྲུབ་མཆོག་གི་གདུང་བརྒྱད་ ཡབ་ཨོ་རྒྱན་རྟོ་རྩེ་དང་ཡུམ་བྲགས་རྩེ་བཟང་
མོ་གཉིས་ཀྱི་སྤྲས་སྤྲོས་དགུ་ཡོད་པའི་གྲལ་ལས་ སྒྲིམ་ཤོས་ཨ་ཞེ་བྲ་དར།
གཉིས་པ་ སྒྲོན་པོ་སངས་རྒྱས་དངོས་གྲུབ། གསུམ་པ་ རྒྱལ་བཅུན་མི་དབང་
ཨ་ཞེ་རྟོ་རྩེ་དབང་མོ་དབང་ཕུག། བཞི་པ་རྒྱལ་བཅུན་མི་དབང་ཨ་ཞེ་ཆེ་རིང་
པ་སྒྲོ་དབང་ཕུག། རྩེ་པ་མི་དབང་རྒྱལ་བཅུན་ཨ་ཞེ་ཆེ་རིང་གཡང་སྒྲོན་དབང་
ཕུག། རྩེ་པ་རྒྱལ་བཅུན་མི་དབང་ཨ་ཞེ་སངས་རྒྱས་ཆོས་སྒྲོན་དབང་ཕུག།
བདུན་པ་ དགོས་ཨོ་རྒྱན་ཆེ་བྲུབ། བརྒྱད་པ་ དགོས་སྒྲོ་བས་རྒྱས། དགུ་པ་
ཨ་ཞེ་བསོད་ནམས་ཆོས་སྒྲོན་སྤེ་སྤྲས་སྤྲོས་དགུའི་གྲལ་ལས་ གསུམ་པ་ རྒྱལ་
བཅུན་མི་དབང་ཨ་ཞེ་རྟོ་རྩེ་དབང་མོ་དབང་ཕུག་དང་ བཞི་པ་རྒྱལ་བཅུན་མི་
དབང་ཨ་ཞེ་ཆེ་རིང་པ་སྒྲོ་དབང་ཕུག། རྩེ་པ་མི་དབང་རྒྱལ་བཅུན་ཨ་ཞེ་ཆེ་རིང་
གཡང་སྒྲོན་དབང་ཕུག། རྩེ་པ་རྒྱལ་བཅུན་མི་དབང་ཨ་ཞེ་སངས་རྒྱས་ཆོས་
སྒྲོན་དབང་ཕུག་བཞི་པོ་དུས་ཅིག་ལུ་ མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་
གིས་ རྒྱལ་ལྷམ་སྤེ་ཁབ་ཏུ་བཞེས་གནང་ཅུག།

རྒྱལ་བཅུན་བཞེས་པའི་སྐོར་ལས་ ཡབ་ཨོ་རྒྱན་རྟོ་རྩེ་འི་རྟོགས་
བརྟེན་དབང་པོའི་གཞུང་ཆུ་འཇིན་ནང་བཀོད་དོ་བཟུམ་ཨིན་པ་ཅིན།
སྤྱི་ལོ་ ༡༩༧༩ ལུ་གཞན་གྱིས་མ་ཤེས་པ་སྤེ་གོང་གསལ་བཅུན་མོ་བཞི་དང་
གཅིག་ཁར་གསང་བའི་རྟོན་འབྲེལ་བཅུ་གནང་ཐོག་ལས་བཅུན་མོ་བཞི་པོ་
ཁབ་ཏུ་བཞེས་ཡི་ཟེར་བཀོད་དོ་བཟུམ་མཛད་ཅུག། མི་དབང་མངའ་བདག་

དཔལ་འབྲུག་ཞིབ་འཇུག་ལྟེ་བ།

རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་གིས་ རྒྱལ་བཙུན་སྤྲུལ་བཞི་པོ་འགོ་དང་པ་སྤྱི་ལོ་ ༡༩༦༩
ལུ་སྤྲུངས་ཐང་ སློམ་མཆོད་ཀྱི་དགའ་སྟོན་སྐབས་གཟེགས་མི་དེ་ལས་ གནམ་
བསྐོས་ལྷ་དང་ཆོས་རྗེ་འབྲུག་པའི་སྤྲུང་མ་ཡོངས་ཀྱིས་དེ་བསྐང་ལས་ ལྷ་པོ་དང་
ཀྱི་ཆོས་རྒྱལ་སྤྲོད་བཙན་སྐམ་པའི་སྐབས་ སྟོན་པོ་མགར་གྱིས་མདའ་དར་སྤྲོ་ལྷ་
པོ་མགུལ་ལུ་བཀལ་ཏེ་ ཨ་ཞེ་རྒྱ་བཟའ་ངོས་འཛིན་པའི་ཚུལ་བཟུམ་སྤྱེ་ དཔལ་
ལྷན་འབྲུག་པའི་ལྷ་དང་སྤྲུང་མ་ཡོངས་ཀྱིས་ སྤྱི་ལོ་ ༡༩༧༦ ཀྱི་སློམ་མཆོད་
སྐབས་ལས་ངོས་འཛིན་མཛད་ཡོད་པ་འོང་ནི་ཨིན་པས་ཟེར་མཛོམས་མས།

རྒྱལ་སྐས་རིམ་པར་སྐྱབ་ལྷམས་ཚུལ་བཤད་པ།

གཉིས་པ་ རྒྱལ་བཙུན་དེ་ཚུ་ལས་ རྒྱལ་སྐས་རིམ་པར་སྐྱབ་འབྲུངས་ཚུལ་
སྐོར་ལས་མདོར་བསྐྱས་ཏེ་བཤད་པ་ཅིན། ཡབ་འབྲུག་རྒྱལ་བཞི་པ་ མི་དབང་
འཇིགས་མེད་སང་གོ་དབང་ཕུག་དང་ མ་ཡུམ་སྐལ་བཟང་ཆོས་སྟོན། ཞིང་
གཤེགས་མ་ཡུམ་སྐྱབ་གཤེས་ཕུན་ཚོགས་ཆོས་སྟོན། གཞན་ཡང་འབྲུག་གི་ཆོས་
ལྷེ་ སྟོན་འབངས་ཡོངས་ཀྱིས་ བཞུན་སྤྱི་སྐྱབ་རིམ་དང་ དཀར་ཕྱོགས་དགེ་བའི་
ཕུག་ལུ་རྒྱན་མ་ཆད་པར་གནང་པའི་མཐུ་ལས་ རང་ལུགས་འདས་ལོ་ ༣༩༩
སྤྱི་ལོ་ ༡༩༥༠ སྤྱི་ཟླ་ ༢ པའི་ཆོས་ ༢༡ དགེ་བའི་ཉིན་མར་ རྒྱལ་བཙུན་
མི་དབང་ཨ་ཞེ་ཆེ་རིང་གཡང་སྟོན་མཆོག་ལས་ སྐྱབ་གཟུགས་ལུ་མི་བདེ་བའི་
རྣམ་པ་ཅམ་རང་མེད་པར་ རྒྱལ་སྐས་མཆར་སྐྱབ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཅིག་
སྐྱབ་འབྲུངས་ཏེ་ ལྷ་མི་སྤྲིད་སྤྱེ་ཡོངས་ཀྱི་རྒྱུད་ལུ་དགའ་བ་ཆད་མེད་པ་སྐྱེས་ནི་

མི་དབང་འབྲུག་རྒྱལ་བཞི་པའི་རྟོགས་བརྗོད། རྒྱལ་སྤྱི་འཛིན་པར་སྐྱེ་བའུ་མཁས་ཚུལ།

འདི་གིས་ བར་ཆད་ཀྱི་འཛིགས་པ་ལས་གྲོལ་ཏེ་ འཛམ་བུའི་སྤང་ན་ནགས་
ཕྱོགས་ཐལ་བར་བརྒྱག་ཞེ་ དཀར་ཕྱོགས་བདེ་བར་བཀོད་པའི་སྤང་རྩེ་གེ་སར་
རྒྱལ་པོ་དང་ཆོས་མཚུངས་པ་ལས་ མཚན་ཡང་འཛིགས་མེད་གེ་སར་ནམ་རྒྱལ་
དབང་ཕྱུག་ཟེར་གསོལ་བའི་ཉིན་མ་ལས་ ཡེ་ཤེས་མགོན་པོ་ལྷན་དཔལ་གསུམ་
ལ་སོགས་པ་ཆོས་རྩེ་འབྲུག་པའི་སྤང་མ་ཡོངས་ཀྱིས་ རྒྱལ་སྤྱི་གཡེལ་མེད་
སྤང་སྐྱོབ་མཛད་ཡོད་པ་ཞིན།

ལོ་དེ་ནང་རང་ རྒྱལ་བཅུན་མི་དབང་ཨ་ཞེ་ཆེ་རིང་པད་མོ་མཆོག་
ལས་ འཆི་མེད་རྩེ་སྤྱི་མོ་དང་དབྱེ་བ་མེད་པའི་སྤྱི་མོ་གཅིག་སྐྱེ་
འབྲུངས་ཏེ་ མཚན་ཡང་འཆི་མེད་གཡང་འཛོམས་དབང་ཕྱུག་ཏུ་གསོལ་རྟུག།
སྤྱི་ལོ་༡༩༥༡ ལོ་ལྷ་ རྒྱལ་བཅུན་མི་དབང་ཨ་ཞེ་རྩེ་དབང་མོ་མཆོག་
ལས་ སྤྱི་མོ་མཚར་སྐྱེ་གཞུང་པ་མེད་པ་གཅིག་སྐྱེ་འབྲུངས་པའི་
མཚན་ཡང་ བསོད་ནམས་བདེ་ཆེན་དབང་ཕྱུག་ཏུ་གསོལ། ལོ་འདི་ནང་
རང་རྒྱལ་བཅུན་མི་དབང་ཨ་ཞེ་ཆེ་རིང་གཡང་སྒྲོན་མཆོག་ལས་ ད་རུང་
ཡང་སྤྱི་མོ་མཛོས་སྐྱེ་གཞུང་པ་མེད་པ་གཅིག་སྐྱེ་འབྲུངས་པའི་མཚན་ བདེ་ཆེན་གཡང་
འཛོམས་དབང་ཕྱུག་ཏུ་གསོལ་རྟུག། སྤྱི་ལོ་༡༩༥༢ ལོ་ལྷ་ རྒྱལ་བཅུན་
མི་དབང་ཨ་ཞེ་ཆེ་རིང་པད་མོ་ལས་ ད་རུང་ཡང་སྤྱི་མོ་སྐྱེ་གཞུང་པ་མེད་པ་
འབྲུངས་པའི་མཚན་ སྐལ་བཟང་ཆོས་སྒྲོན་དབང་ཕྱུག་ཟེར་གསོལ་རྟུག།
སྤྱི་ལོ་༡༩༥༣ ལོ་ལྷ་ ད་རུང་ཡང་རྒྱལ་བཅུན་སྒྲོམ་ཤོས་མི་དབང་ཨ་ཞེ་རྩེ་
དབང་མོ་ལས་ རྒྱལ་སྤྱི་གཞན་དང་མ་འདྲམ་ཅིག་འབྲུངས་པའི་མཚན་ཡང་
འཛིགས་རྒྱལ་ཨོ་རྒྱན་དབང་ཕྱུག་ཟེར་གསོལ་རྟུག། དེ་ལས་སྤྱི་ལོ་༡༩༥༤

དཔལ་འབྱུག་ཞིབ་འཇུག་ལྟེ་བ།

ལུ་ རྒྱལ་བཅུན་ཚུང་ཤོས་ མི་དབང་ཨ་ཞེ་སངས་རྒྱས་ཚོས་སྒྲོན་མཆོག་ལས་
རྒྱལ་སྐས་འགྲན་ཟུ་མེད་པ་ཅིག་འབྲུངས་པའི་མཆོན་ཡང་ ཁམས་གསུམ་སང་
གེ་དབང་ཕུག་ཟེར་གསོལ། སྤྱི་ལོ་༡༩༥༦ ལོ་ལུ་ རྒྱལ་བཅུན་མི་དབང་ཨ་
ཞེ་ཆོ་རིང་གཡང་སྒྲོན་མཆོག་ལས་ རྒྱལ་སྐས་ཚུང་ཤོས་འབྲུངས་པའི་མཆོན་
འཛིགས་མེད་རྩི་རྩེ་དབང་ཕུག་ཟེར་གསོལ་རྒྱལ། སྤྱི་ལོ་༡༩༩༣ ལུ་ རྒྱལ་
བཅུན་མི་དབང་ཨ་ཞེ་སངས་རྒྱས་ཚོས་སྒྲོན་ལས་ སྐས་མོ་ཡིད་དུ་འོང་བ་ཅིག་
འབྲུངས་པའི་མཆོན་ཡང་ ཡུཉ་པལ་མ་ཆོས་སྒྲོན་དབང་ཕུག་ཟེར་གསོལ་རྒྱལ།
མཇུག་རང་རྒྱལ་བཅུན་མི་དབང་ཨ་ཞེ་ཆོ་རིང་པད་མོ་མཆོག་ལས་ རྒྱལ་སྐས་
དཔལ་དང་ལྷན་པ་ཅིག་འབྲུངས་པའི་མཆོན་ ཨོ་རྒྱན་འཛིགས་མེད་དབང་
ཕུག་ཟེར་གསོལ་ཏེ་ གཏེར་ཆེན་པད་མ་སྤང་པ་ལས་བརྒྱད་པའི་སྒྲོས་ཀྱི་གདུང་
རིགས་རྒྱ་ཆེ་ཏོག་ཏོ་སྤེ་ སྤེལ་གནང་སྤེལ་ཡོད་པ་ཨིན་ནོ།

རྒྱལ་བཅུན་བཀྲ་ཤིས་མངའ་གསོལ་ལྟེ་བ།

གསུམ་པ་ རྒྱལ་བཅུན་བཀྲ་ཤིས་མངའ་གསོལ་བའི་མཛད་རིམ་བཤད་
པ་ཅིན། དགོས་པ་ལེ་ཤ་ཅིག་ལུ་བརྟེན་ཏེ་ གནའ་ལྷ་མའི་ལུགས་སོལ་
བཅུན་མོ་བསུ་བའི་མཛད་སྒྲོ་ཚུ་མ་མཛད་པར་ ལོ་ངོ་ལེ་ཤ་ཅིག་གསང་རྒྱ་
དམ་དམ་སྤེ་བཞག་པའི་ཤུལ་ལས་ སྤྱི་ལོ་༡༩༥༥ ལུ་མ་གཏོགས་ བཀྲ་
ཤིས་མངའ་གསོལ་མ་མཛད་པའི་སྐྱོར་ལས་ མི་དབང་ཨ་ཞེ་རྩི་རྩེ་དབང་
མོ་དབང་ཕུག་གིས་མཛད་པའི་དེབ་ དབང་པོའི་གཞུང་ཚུ་འཛིན་ནང་
ཡབ་བཀོས་ཨོ་རྒྱན་རྩི་རྩེ་གིས་གསུངས་མི་ངོ་བཤུས་ལྷན་མེད་ཐོག་ལྟེ་བ་ཅིན།

མི་དབང་འབྲུག་རྒྱལ་བཞི་པའི་རྟོགས་བརྗོད། རྒྱལ་བཙུན་བཟ་ཤེས་མངའ་གསོལ་བ།

མངའ་བདག་རྒྱལ་པོ་གིས་ སྤྱི་ལོ་༡༩༧༩ ལོ་ལྷུ་གཞན་གྱིས་མ་ཤེས་པ་
འབད་ངའི་བུ་མོ་ ཨ་ཞེ་རྩེ་རྩེ་དབང་མོ། ཨ་ཞེ་ཆེ་རིང་པད་མོ། ཨ་ཞེ་ཆེ་རིང་
གཡང་སྒྲོན་དང་ ཨ་ཞེ་སངས་རྒྱས་ཆོས་སྒྲོན་དང་གཅིག་ཁར་ གསང་བའི་
རྟོན་འབྲེལ་དང་བཅས་པ་འབད་གཉེན་སྦྱར་མཛད་གནང་ཡི། གསང་བའི་རྟོན་
འབྲེལ་འདི་མི་མང་གིས་ཤེས་པ་ཅིན་ འདི་གིས་རྒྱལ་བཙུན་བཟ་ཤེས་མངའ་
གསོལ་ རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་རྟོན་འབྲེལ་དགའ་སྟོན་འདི་འཕྲོ་ལས་འབད་དགོ་པའི་
རེ་བ་བསྐྱེད་འོང་མནོ་ཞེ་ ལོ་རྒྱས་འདི་ མི་སེར་ལུ་ རུས་ཡུན་ལེ་ཤ་གི་ཤུལ་
ལས་མ་གཏོགས་ ཁུབ་བསྐྱགས་མ་འབད་བར་བཞག་ཅི།

དཔལ་འབྱུག་ཞིབ་འཇུག་ལྟེ་བ།

དེའི་བྱམ་ཚུ་ རྒྱུ་ཁྱེད་ཀྱི་འབད་མ་ད་ མངའ་བདག་རྒྱལ་པོ་མཇལ་
བའི་འགོ་དང་པ་འདི་རང་༡༩༦༩ ལོ་ལུ་ མངའ་བདག་རྒྱལ་པོ་ སྤྱི་ན་ཁ་
རྩིང་ནང་ ལོ་བསྐར་གྱི་སྤྱི་ན་སྒྲོམ་མཆོད་ལུ་འབྱོན་མ་ད་མཇལ་མཇལ་སྤྱི་ན་
འདི་ལུ་བསྐྱེད་ད་དེའི་མི་ཆོ་ནང་ལུ་ ཞབས་གྱི་གཉེན་སྦྱོར་གནང་ནི་གི་རྟེན་
འབྲེལ་འདི་ཆོ་སྤྱི་མའི་ལས་གནས་བསྐྱོས་གྱིས་འབད་སྤྱི་ན་སྒྲོམ་མཆོད་ དེའི་
སྐབས་ལུ་རང་ ཞབས་རྒྱུང་མ་ཆེན་གྱི་སྤྱི་མདུན་ལུ་འབད་ འགོ་བཙུགས་ཏེ་
གནང་གནང་མ་འོང་ནི་མས་ཟེར་མཆོས་བཏང་མ་མས། དེའི་ཨ་པ་སངས་རྒྱུ་
བསྐྱེད་འཛིན་གྱིས་ཡང་ རྒྱལ་ལས་གཉེན་རྒྱུ་མཉེན་ཨིན་མི་གི་ཨ་ཞེ་ནི་རྩི་དབང་
མོ་འདི་ འགོ་དང་པ་རང་༡༩༧༥ ལོ་ལུ་སྤྱི་ན་སྒྲོམ་མཆོད་སྐབས་ལུ་འགོ་དང་
པ་མཐོང་མཐོང་མ་ཨིན་མས། ང་རའི་ཐད་ལུ་ཡང་ ང་དང་བླུགས་རྩི་གཉེན་
འགོ་དང་པ་༡༩༩༩ ལོ་ལུ་ སྤྱི་ན་སྒྲོམ་མཆོད་སྐབས་ལུ་མི་མང་གི་གདོང་ཁར་
ཐོན་ཐོན་མ་ཨིན། ཟེར་བཀོད་ཡོད་དོ་བཟུམ་ཨིན་པ་ཅིན་ སྤྱི་མཉེན་གནའ་མ་
བསྐྱེད་བའི་ལམ་སྤྱོད་བཟུམ་ མ་མཇོད་པའི་རྒྱ་མཚན་དེ་ཨིན་པས།

དེ་ལས་གསང་རྒྱ་བཟོལ་ཏེ་ འབངས་མི་ཡོངས་ཀྱི་གདོང་ཁར་ རྒྱལ་
བཙུན་བཀྲ་ཤིས་མངའ་གསོལ་བའི་ མཇོད་སྒོ་རྒྱས་པར་མཇོད་པའི་སྒོར་
ལས་གསལ་བཤད་འབད་བ་ཅིན་ དེ་ཡང་རང་ལུགས་འདས་ལོ་༢༠༠༧
ཟླ་ལོ་༡༩༥༥ ཟླ་ཟླ་༡༠ པའི་ཆོས་༢༡ རྒྱལ་བ་ལྷ་ལས་བབས་པའི་དུས་
ཆེན་དང་བསྐྱེད་ཏེ་ སྤྱི་ན་རྩིང་ནང་སྤྱི་ རྒྱལ་བཙུན་བཀྲ་ཤིས་མངའ་གསོལ་རྒྱས་
པར་མཇོད་ཡོད་རུང་ གནའ་མ་བསྐྱེད་ཚུལ་དང་ བཞུགས་བསྐྱེད་ཀྱི་མཇོད་
རིམ་ཚུ་འབད་དགོཔ་མེད་པ་ལས་ དེ་སྐབས་མཇོད་སྒོའི་གྲུ་ཁར་བཞུགས་

མི་ ཡབ་དྲགོས་ཨོ་རྒྱན་དོ་རྗེ་གིས་ དབང་པོའི་གཞུང་ཆུ་འཛིན་དེབ་ནང་
གསུངས་མི་འདྲ་བཤུས་ལྟ་མེད་ རྒྱལ་བཅུན་བཀའ་ཤིས་མངའ་གསོལ་གྱི་རྟོན་
འབྲེལ་མཛད་རིམ་ཚུ་ ང་གིས་ཁ་ལྷམ་ལྷམ་འབད་སེམས་ཁར་དན་མི་དང་
འབྲེལ་མཛད་ མངའ་བདག་རྒྱལ་བཅུན་ཨོ་རྒྱན་དོ་རྗེ་དབང་མོ་དང་ཨོ་རྒྱུ་ཆོ་རིང་
པད་མོ་ཨོ་རྒྱུ་ཆོ་རིང་གཡང་སྒྲོན་ཨོ་རྒྱུ་ཆོ་རིང་སངས་རྒྱལ་ཆོས་སྒྲོན་ཚུ་ སྤུན་ཆོག་གས་
དཔལ་རིའི་ཕོ་བྲང་ལས་རྩོམ་ཆུ་ཆོད་ཅ ༤ དང་སྐར་མ་ ༣༠ ལུ་འཛོན་ཡི།

རྒྱལ་བཅུན་ལྷན་རྒྱས་ཚུ་ རྒྱན་བཀོད་སྤུན་སྤྱོད་ཆོག་པར་བརྒྱན་པའི་
སྤྱོད་ཟུང་ལས་ གཞུང་གི་ཆེས་མཐོའི་དཔོན་ཁག་དང་དགེ་འདུན་སྤྱོད་ཆོབ་ཚུ་
གིས་ གསེར་སྦྱང་དང་བཅས་པའི་ཕེབས་བསྐྱེད་ཞེན་ན་ལས་ དེ་ཁ་ལས་ཕར་
རྩོང་ནང་བལྟ་སྟེ་རང་ལུགས་གྱི་ཆེབས་གཡུ་རྒྱས་པའི་ཐོག་གཤན་འཛིན་ཞུ་ཡི།
རྒྱལ་བཅུན་ཆུ་རྩོང་རོ་མའི་སྒོ་ཁ་ལས་ རྟོན་འབྲེལ་གྱི་ཆུ་དང་ཨོ་རྒྱུ་གྱི་སྤྱད་གཏོར་
ཞེན་ན་ རྩོང་གི་རོ་གཙལ་ནང་རྩོད་པ་ད་ རྟོན་འབྲེལ་གྱི་མར་ཆང་སྤྱད་གཏོར་ཡི།
དབུ་ཅེ་རོ་གཙལ་ནང་ཁུས་གསོལ་གྱི་རིམ་པ་མཇུག་བསྐྱེད་ཞེན་ན་ དེ་ལས་རྒྱལ་
བཅུན་ལྷན་རྒྱས་ཚུ་ ཞབས་རྩལ་མ་ཆེན་སྤྱོད་མཇུག་ཕྱག་དབང་བཅར་ནིའི་དོན་
ལུ་ ཞབས་རྩལ་མ་ཆེན་གྱི་གཟིམ་རུང་ཁ་ལུག་གི་བད་སྐས་འཛོགས་ཏེ་བྱོན་ཡི།
བཀའ་ཤིས་མངའ་གསོལ་གྱི་རྟོན་འབྲེལ་གཙོ་བོ་རང་ཞབས་རྩལ་མ་ཆེན་གྱི་སྒོ་
ཁའི་གཟིམ་རུང་ལྷ་ཁང་ནང་འབད་རྒྱལ་བཅུན་བཀའ་ཤིས་མངའ་གསོལ་གྱི་
མགྲུལ་དར་ལྡེ་ཆོན་རེ་ རྗེ་མཁན་བལྟན་འཛིན་དོན་གྲུབ་གྱིས་འབད་ རྒྱལ་
བཅུན་རེ་རེ་བཞེན་དུ་ལུ་སྤུལ་གནང་ཡི། རྒྱལ་པོའི་སྤྱས་སྤོས་བརྒྱུད་ལུ་ཡང་
རོས་འཛོན་གྱི་མགྲུལ་དར་རེ་སྤུལ་ཞེན་ན་ མ་ཆེན་གཟིམ་རུང་སྒོ་ཁའི་ལྷ་ཁང་

དཔལ་འབྱུག་ཞིབ་འཇུག་ལྟེ་བ།

ནང་ལུ་འབད་ རྒྱལ་བཙུན་སྤུས་སྤུས་ག་ར་བཞུགས་གཤམ་ཕུན་སུམ་ཚཱགས་པའི་
རྟེན་འབྲེལ་གཅིག་ཁར་བཙུགས་གནང་ཡི།

དེ་ལས་མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེ་དང་རྒྱལ་བཙུན་ལྷན་རྒྱས་
ཚུ་ བདེ་མཚེག་ལྷ་ཁང་ནང་ལུ་ཆེབས་གཤམ་ཐོག་གདན་འདྲན་ཞུ་ཞིན་ན་ལས་
དང་པ་རང་སྐྱབས་མེ་དེའི་མགོ་མཁྱེན་བཙུག་རིན་པོ་ཆེ་ལས་ཆེ་དབང་གསན་ཡི།
སྐྱབས་མེ་འདི་ རྒྱལ་རབས་འདི་ནང་ལུ་ནང་པའི་ཚོས་ལུ་ཐོས་བསམ་སྒྲོམ་
གསུམ་དང་འཆད་ཚུད་ཚུམ་གསུམ་ ག་ར་མཚེག་ཏུ་གྱུར་པའི་མཁས་གྲུབ་
གཉིས་ལྡན་གྱི་ ལྷ་ཆེན་ཚུ་ཆེ་ཤོས་ཅིག་ཨིན། རྒྱལ་པོ་དང་རྒྱལ་བཙུན་
ལྷན་རྒྱས་ཚུ་ག་ར་བཟ་གིས་མངའ་གསོལ་གྱི་ཁྲི་ཁར་བཞུགས་ཚར་མ་ཅིག་
བཞུགས་གཤམ་ཕུན་སུམ་ཚཱགས་པ་འགོ་བཙུགས་ཏེ་རྟེན་འབྲེལ་བཙུགས་གནང་ཡི།
དེའི་བུམ་ཚུ་གིས་ཁྲི་དར་བཞེས་པ་དང་ལུ་དགའ་སྤྲིའི་སེམས་ཀྱི་ཚོར་བ་ཁོག་
པའི་ནང་ཡང་མ་ཤོང་པར་འོང་མི་འདི་བཀག་ཚུགས་མ་ཚུགས་ཅིག་བཏང་ཡི།
ཡུད་པ་ཐངས་ཅིག་དེའི་སེམས་ཁ་ལུ་དགའ་བའི་ཉིན་མ་འདི་ཁར་དེའི་ཨ་པ་
དང་ཨའི་ཨ་ཀས་དང་ཨའི་ཀས་ཚུ་ཡང་ཡོད་པ་ཅིན་ ང་གིས་ཁོང་ཚུ་གཉིད་
ལམ་གྱི་སྒྲུང་བ་ལས་ལྷག་པའི་དགའ་བ་ཅིག་བྱིན་ཚུགས་ནི་མས་ཟེར་མནོ་
བསམ་ཅིག་ཡང་ཤར་ཡི། དེ་ལས་ཁྲི་དར་གྱི་འབུལ་བ་ཕུལ་ཆ་ཚུ་ གཤམ་
གསལ་གྱི་གོ་རིམ་ལྟར་དུ་ཕུལ་མ་ཨིན་མས། དང་པ་རང་སྐྱབས་མེ་དེའི་མགོ་
མཁྱེན་བཙུག་རིན་པོ་ཆེ། མཁས་ཁྲི་རབས་༦༥ པ་བཟན་འཛིན་དོན་གྲུབ།
རྒྱལ་ཡུམ་སྐལ་བཟང་ཚོས་སྒྲོན་དབང་ཕུག་ རྒྱལ་ཡུམ་ཨང་ཀས་ཕུན་ཚཱགས་
ཚོས་སྒྲོན། དེའི་ཨམ་སྲུ་དང་ང་ མངའ་བདག་སྐུ་འཁོར་ཚུ་ རྫོང་ཁག་བཙུ་
བཙུང་ལས་ཀྱི་སྐུ་ཚབ་ཚུ་ རྒྱལ་ཁབ་ནང་འཁོད་ཀྱི་ལྷ་མ་དང་སྐྱབ་དཔོན་ཚུ་རིམ་

པ་བཞིན་དུ་ཕྱལ་ཡི། འདི་བསྐང་ས་ཁོངས་འདི་ནང་ལུ་རྒྱལ་ཡོངས་ཀྱི་མི་དྲག་
 ཚུ་དང་གཞུང་གཡོག་པ་ རྣམ་ཚས་པ་ མི་སེར་སྐྱེ་ཚབ་ཚུ་ག་ར་ རང་སའི་
 ཁྲི་དར་གྱི་འབྲུལ་བ་འབག་སྟེ་བཅར་མི་གིས་ སྤངས་རང་སྤངས་ཏེ་ མི་གིས་
 ག་ཏེ་ཡང་མ་ཤོང་མ་འབད་གངཔ་ཨིན་མས། དེ་ལས་ནང་ན་གི་རྟོན་འབྲེལ་ངོ་
 མ་འདི་གོལ་ཞིན་ན་ རྫོང་ནང་ནོ་གཙལ་སྟོན་ཤོས་འདི་ནང་ རང་ལུགས་ལྔར་
 སྒྲུལ་བཟང་པོའི་འཆམ་དང་ཞབས་ཁྲ་གི་ལྟངས་ཚུ་སྟོན་ཡི།

རྒྱལ་ཡུམ་ཨ་ཞེ་སྐལ་བཟང་ཚས་སྟོན་དབང་ཕྱུག་དང་རྒྱལ་བཅུན་ལྷན་
 རྒྱས་ཚུ་གིས་ རྒྱལ་བཅུན་བཀྲ་ཤིས་མངའ་གསོལ་ལུ་འོང་མི་ རྫོང་ཕྱག་ལས་
 བཅད་དེ་འཛོམས་མི་ཚུ་ལུ་ ཉིན་མ་གི་གསོལ་སྟོན་ག་ནི་བས་ རྒྱས་ཏྲིག་ཏྲི་
 འབད་གནང་ཡོདཔ་ལས་དེ་ནང་འཛོམས་མི་མང་ཤོས་ཅིག་གིས་རང་ དེ་བཟུམ་
 མའི་སྟོ་ཉམས་ཏེ་མ་མ་སྟུང་པས། ག་ཅིམ་ཟེར་བ་ཅིན་ ཏེ་མ་རྒྱལ་པོ་ཞིང་
 སེབས་དང་ཨ་ཞེ་སྐལ་བཟང་གཉིས་ བཀྲ་ཤིས་མངའ་གསོལ་ཞུ་ཚར་ཞིན་ན་
 ད་ལྟོ་ཚུན་ཚོད་ལུ་ལོ་གངས་སུམ་ཅུ་སོ་བདུན་འདི་ཅིག་འགྲོ་ཆ་ཨིན་མས།
 རྒྱལ་བཅུན་བཀྲ་ཤིས་མངའ་གསོལ་གྱི་དགའ་སྟོན་རྟོན་འབྲེལ་འདི་རྒྱལ་ཡོངས་
 ནང་ཉིན་མ་གསུམ་གྱི་རིང་བཅུས་ཡོདཔ་ལས་ རྫོང་ཁག་བཅོ་བརྒྱད་པོ་ག་
 ར་ནང་ལུ་མདའ་ཅེད་མདུང་ཅེད་འཆམ་ཞབས་ཁྲ་བས་སྟོན་ལ་སོགས་པའི་
 དགའ་སྟོ་བསྐྱར་ཡི། དེ་མ་ཚད་རྒྱལ་བཅུན་བཀྲ་ཤིས་མངའ་གསོལ་གྱི་དོན་
 ལུ་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ལྷ་ཁང་མགོན་ཁང་ཚུ་ནང་དཀར་མེ་སྟོང་མཚོད་དང་གསོལ་
 མཚོད་སྟོན་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ཚུ་ཡང་ག་ནི་ལས་རྒྱས་པ་འབད་ཕྱལ་ཡི། དེའི་ལུལ་
 ལས་བདེ་ཆེན་ཚས་སློང་པོ་བྲང་ནང་ལུ་འབད་རྒྱལ་ཁབ་སོ་སོའི་གཞུང་ཚབ་
 ཚུ་དང་ འཛམ་སློང་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་མི་སྡེ་ཚུ་དང་ གཞུང་གཡོག་པའི་རིགས་

དཔལ་འབྲུག་ཞིབ་འཇུག་ལྟེ་བ།

དགེ་འདུན་གྲ་ཚང་གི་རིགས་ཚོང་པའི་རིགས་དྲག་པོའི་སྤེ་རིགས་ཚུ་གི་དོན་
ལུ་ཉིན་མ་གསུམ་གྱི་རིང་བསྐྱད་མ་བསྐྱད་སར་སྤྲོ་སྟོན་ཏེ་དགའ་སྟོན་འབད་ཡི།
ཟེར་གོང་གསལ་དཔེ་དབ་ནང་བཀོད་མི་དེ་ལས་རྒྱལ་བཙུན་བཟ་གིས་མངའ་
གསལ་ག་དེ་སྤེ་ཞུ་ཡོད་པ་ཨིན་ན་ག་ར་གིས་མཁུན་ཚུགས་ནི་མས་ཟེར་ཞུ་མི་
དེ་གིས་ལེའུ་ལྷ་པ་རྒྱལ་བཙུན་ཁབ་ཏུ་བཞེས་ཏེ་རྒྱལ་སྲས་རིམ་པ་བཞེན་སྐྱེ་
བཞུམས་པའི་མཛད་པའི་སྐྱེར་ལས་ཞུ་ཚར་མ་ཨིན་ནོ།།

རྣམ་དག་ཞིང་གི་བཀོད་པའི་སྤྲོངས་འདི་ནང་། །

རྣམ་བཟ་རྒྱལ་བཙུན་བསུས་ཏེ་རྒྱལ་བརྒྱད་སྤེལ། །

རྣམ་དཀར་དགེ་བའི་འབྲས་ཀྱིས་རྒྱལ་བརྒྱད་མང་། །

རྣམ་ཀུན་འབྲུག་མི་བདེ་བའི་དཔལ་འདིར་སྟོས། །

ཟེར་མི་དེ་ཡང་བར་གྱི་ཚིགས་སུ་བཅད་པའོ། །

ལེའུ་རྒྱལ་པ།

མི་དབང་མཆོག་ གསེར་བྱིར་མངའ་གསོལ་ཞུ་བའི་སྐོར།

༥ རྒྱལ་ཀླན་གཅིག་འདུས་འབྲུག་ཡུལ་བདེ་བར་སྐྱོང་བའི་མགོན། །
མགོན་པོ་གང་གི་ཞབས་བྱུང་གདོང་ལྡན་བཏེགས་པའི་བྱིར། །
བློ་སྟོན་མཛད་ཚུལ་བཤད་ལ་དགའ་བ་ཅི་མི་བསྐྱེད། །
བསྐྱེད་རིམ་མཁན་གིས་སྒོ་ཡིས་སྤྱུལ་ཀྱང་གཞལ་དུ་མེད། །

ཟེར་བའི་ཆོགས་བཅད་ཀྱིས་མདུན་བསྐྱུས་ཏེ་ ལེའུ་རྒྱལ་པ་མི་དབང་མངའ་
བདག་རིན་པོ་ཆེ་གསེར་བྱི་མངའ་གསོལ་ཞུ་བའི་སྐོར་ལས་བཤད་ནི་དེ་ལུ་ཡང་།

དང་པ་ ཐོག་མའི་རྟོན་འབྲེལ་རིམ་གཉིས་མཛད་པའི་སྐོར་ལས་ཞུ་ནི།
གཉིས་པ་ བར་གྱི་རྟོན་འབྲེལ་པོ་བྲང་བདེ་ཆེན་ཆོས་སྒྲིང་ལུ་སྤྱོད་ན་གྱི་
མངའ་གསོལ་མཛད་ཚུལ་བཤད་པ།

གསུམ་པ་ མཐའ་མའི་རྟོན་འབྲེལ་བཟ་ཤིས་ཆོས་རྫོང་གི་གསེར་བྱི་
ཁང་བཟང་ནང་སྤྱོད་མི་མང་གིས་བྱི་དར་སྤུལ་ཏེ་མངའ་
གསོལ་ཞུ་ཚུལ་བཤད་པ།

བཞི་པ་ ཅང་སྒྲིང་མའི་ཐང་ནང་ བློ་སྟོན་གྱི་དགའ་སྟོན་བཅི་སྤྱང་ཞུ་
ཚུལ་བཤད་པ་སྤྱོད་མཛད་རིམ་བཞི་གི་ཐོག་ལས་གསལ་
བཤད་ཞུ་བའི་དང་པ་ཐོག་མའི་རྟོན་འབྲེལ་རིམ་གཉིས་
མཛད་པའི་སྐོར་ལས་ཞུ་ནི་ཨིན།

ཐོག་མའི་རྟེན་འབྲེལ་རིམ་གཉིས་མཛད་པའི་སྐོར་ལས་ལྷ་ནི

དང་པ་ རྒྱལ་པོའི་གསེར་གྱི་སྒྲིང་པ་བཞག་མ་བདུབ་པའི་རྣམ་རྟོག་འཛུམས་
པའི་ཆེད་དུ་ ཡབ་རྒྱལ་པོ་དགོངས་པ་རྩོགས་པའི་འཕྲོ་ལས་གསེར་གྱི་ཁར་
བསྐོས་ཏེ་རྒྱལ་པོའི་ཕྱག་ཐམ་ཕྱག་ཏུ་བཞེས་པའི་རྟེན་འབྲེལ་བཙེ་སྲུང་ལྷ་བའི་
ཤྱལ་ལས་ མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆའི་དགྲའ་ལོའི་བདུན་བྱུང་ཆུང་ལོ་མ་ཐོན་
པའི་རྟེ་མ་ སྲུངས་ཐང་མ་ཆེན་གྱི་སྐུ་མདུན་ལས་ རྒྱལ་པོའི་བརྩོངས་དར་མདོག་
སྒྲ་ལུ་པོ་བཞེས་ཏེ་ མངའ་གསོལ་ལྷ་བའི་རིམ་གཉིས་མཛད་པའི་སྐོར་ལས་ལྷ་
བཙེན། ཡབ་བརྒྱུད་འཛིན་གསུམ་པ་ མི་དབང་འཛིགས་མེད་རྩི་རྩི་དབང་ཕྱག་
མཆོག་ སྐུ་བྱུང་དུ་སྐུ་ལུ་བསྐྱུང་གཞི་ཐེབས་ཏེ་ རང་ལྷགས་འདས་ལོ་༣༢༡
ལྷུ་ལོ་༡༩༧༢ ལྷུ་ཟླ་༧ པའི་ཆོས་༢༡ རང་ལྷགས་གནམ་ལོ་ རྒྱ་བྱི་རང་
ཟླ་༤ པའི་ཆོས་༡༠ ཤྱལ་མམ་ལུ་ ཏང་སྒྲོང་མར་སྐུ་ཞི་བར་གཤེགས་ཡོད་
ནི་དེ་གིས་ འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་མུ་ངན་གྱིས་གནོན་ཏེ་ ཉེན་མ་དཀར་པོར་གནམ་
སྒྲ་སྐྱང་པ་བཟུམ་ཐལ་བའི་སྐྱག་བསྐྱལ་ རྒྱལ་སྐས་སྐུ་འཁོར་ཙམ་གྱིས་མ་ཆད་
པར་ འབྲུག་གི་སྒྲོན་པོ་ལྷན་རྒྱས་དང་ མངའ་འབངས་ཡོད་ཆད་མུ་ངན་གྱིས་
གདུངས་ཏེ་སྔོང་ཅི།

རྒྱ་མཆན་དེ་གིས་ ཡབ་འབྲུག་རྒྱལ་གསུམ་པ་མཆོག་གིས་ལྷུ་ལོ་
༡༩༧༠ ལུ་ འབྲུག་གི་རྒྱལ་ཡོངས་ཆོགས་འདུ་ཆེན་མོ་ཐེངས་༣༢ པའི་
ནང་གོས་གཞི་བཙུགས་ཏེ་ གོས་ཆོད་དོན་ཆེན་༧ པར་རྒྱལ་སྐས་དགྲའ་
ལོ་༢༡ མ་བཞེས་པའི་རྟེ་མ་ ཡབ་རྒྱལ་པོ་སྐུ་ཆོ་མ་བཟན་པ་ཅིན་ རྒྱལ་
སྐས་དགྲའ་ལོ་༢༡ མ་བཞེས་ཚུན་ཆོད་ རྒྱལ་ཆབ་ བྲལ་ཆང་དང་མི་སེར།

མི་དབང་འབྲུག་རྒྱལ་བཞི་པའི་རྟོགས་བརྗོད། མི་དབང་མཆོག་གསེར་གྱི་ར་མངའ་གསོལ་ཞུ་བ།

སྐུ་འཁོར་དང་གཞུང་གི་དཔོན་ཁག་བཅས་ལས་འབྲས་མི་རེ་རེ་བཏོན་ཏེ་
རྒྱལ་སྤྱི་སྤྱོད་དགོ་པའི་གྲོས་ཆོད་གྲུབ་ཡོད་རུང་། རྒྱལ་སྲས་འཛིགས་མེད་
སེང་གེ་དབང་ཕུག་མཆོག་གི་མཆུན་རྒྱལ་དང་ཚུགས་གྲུབ་ལུ་ འབྲུག་
གི་རྒྱལ་ཡོངས་ཆོགས་འདྲའི་འབྲས་མི་ཡོངས་རྫོགས་ གློ་སེམས་གཅིག་
གིས་ཐོག་ལས་ཡིད་ཆེས་འདྲོངས་ཏེ་ རྒྱལ་སྲས་དཔོན་སློབ་དགྲུང་ལོ་ ༡༧
ལས་མ་བཞེས་རུང་རྒྱལ་ཚབ་ཆོགས་པ་བཏོན་མ་དགོ་པར་ རྒྱལ་སྤྱི་རྒྱལ་
སྲས་དཔོན་སློབ་མཆོག་གིས་ཕུག་ལུ་ཕུལ་ནི་གྲུ་ རྒྱལ་ཡོངས་ཆོགས་འདྲེ་
ཆེན་མོ་ཐེངས་ ༣༧ པའི་ནང་གྲོས་ཐག་བཅད་ཅུག།

 རྟན་འབྲེལ་མཛད་རིམ་དང་པ་ རྒྱལ་རབས་གསལ་བའི་སློན་མེ་ནང་
བཀོད་དོ་བཟུམ་ཞིན་པ་ཅིན་ སྤྱི་ལོ་ ༡༩༧༢ སྤྱི་ཟླ་ ༧ པའི་ཆོས་ ༢༤ གམ་
རང་ཟླ་ ༤ པའི་ཆོས་ ༡༩ གི་འོ་པ་ ཐེམ་ཕུ་བཟ་གིས་ཆོས་རྫོང་གི་གསེར་གྱི་
ཁང་བཟང་ནང་སྤེ་ མི་རྗེ་བཞུན་རྒྱས་སློན་པོ་རྣམ་རྒྱལ་དབང་ཕུག་མཆོག་གིས་
འགོ་འདྲེན་མཛད་ཐོག་ལས་ བཞུགས་གཤམ་ཕུན་སུམ་ཆོགས་པའི་ཐོག་ལས་
སློན་པོ་རྣམ་རྒྱས་རྒྱས་དང་ཞི་བཟ་དཔོན་ཁག་ཡོངས་ཀྱིས་ འབྲུག་རྒྱལ་བཞི་པ་
མི་དབང་འཛིགས་མེད་སེང་གེ་དབང་ཕུག་མཆོག་ རྒྱལ་པོའི་གསེར་གྱི་ཁར་
བསྐོས་ཏེ་ རྒྱལ་པོའི་ཕུག་ཐམ་ཕུག་ཏུ་ཕུལ་བའི་རྟན་འབྲེལ་མཛད་བསྐྱེས་ཅིག་
མཛད་ཅུག།

 རྟན་འབྲེལ་རིམ་གཉིས་པའི་སློན་ལས་ཞུ་བ་ཅིན། ཡབ་རྗེའི་སྤྱར་སྤྱངས་
ཀྱི་མཇུག་ རང་ཟླ་ ༩ པའི་གནམ་སྐང་ལུ་ སྤྱར་ཐལ་སྐུ་རྗེས་རྗེ་བམ་པར་
སྤྱངས་ཏེ་རང་ཟླ་ ༡༠ པའི་ཆོས་ ༡ ལུ་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེ་སྐུ་འཁོར་

དཔལ་འབྱུག་ཞིབ་འཇུག་ལྟེ་བ།

བཅས་པ་བྱམ་ཐང་ལས་ཐིམ་ཕུ་ལུ་ལོག་ཏེ་བྱོན་ཞིན་མ་ལས་ སྐར་ཡང་མི་
དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེའི་ཁྱིམ་རིམ་གཉིས་པ་མཛད་པའི་སྐར་ལས་
རྒྱལ་རབས་གསལ་བའི་སྒྲོན་མེ་ནང་དེ་སྤེལ་བཀོད་རྟུག། བདུན་བྱར་སྐར་ལོ་
མ་ཆེས་པའི་ལྔ་འོ་ཟླ་༡༠ སྒྲོན་བྱུག་ཟླ་བའི་ཆེས་ལ་ ལ་ གདན་ས་སྤངས་
ཐང་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ཕོ་བྲང་དུ་ མཐུ་ཆེན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཞབས་དྲུང་གི་སྐུ་
གདུང་རིན་པོ་ཆེའི་སྐུ་མདུན་ནས་ ཆོས་སྤྱད་ཀྱི་འཁོར་ལོས་སྐྱུར་བར་མངའ་
གསོལ་བའི་སྒྲ་ལྗོངས་ལེགས་དར་བཞེས་ཏེ་རྒྱལ་ཚབ་ཀྱི་ཁྱིམ་གྱི་བཞུགས།
ཟེར་བཀོད་དོ་བཟུམ་ཟླ་༦ པའི་ཆེས་༡༥ ལུ་རྟེན་འབྲེལ་དང་པ་མཛད།
བྱེ་ལོ་རྒྱགས་པའི་རྟེང་ལས་སྐར་ལོ་འཛོན་དོ་ཡོད་པ་ལས་སྐར་ལོ་དེ་ མི་དབང་
མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེའི་བདུན་བྱར་ཕོག་ནི་དེ་གིས་བྱེ་ལོ་ཟླ་༡༠ པའི་ཆེས་ལ་
ལུ་མ་ཆེན་སྐུ་མདུན་ལས་རྒྱལ་པོའི་དར་ཁྱུ་བའི་རྟེན་འབྲེལ་མཛད་མི་གཉིས་པོ་
དེ་ ཐོག་མའི་མངའ་གསོལ་སྤེལ་བཞག་པ་ཡིན།

ཁྱིམ་དངོས་གཞི་འདི་ སྤྱི་ལོ་༡༩༧༥ ཟླ་༦ ཆེས་༢ ལུ་གནང་
ནི་གི་དོན་ལུ་ གསེར་ཁྱིམ་མངའ་གསོལ་གྱི་ལམ་སྒྲོན་ལྟན་ཆོག་གས་ རྒྱལ་སྐུ་
སྤོར་དཔོན་སྒྲོབ་ མི་དབང་རྣམ་རྒྱལ་དབང་ཕྱུག་གིས་ཁྱིམ་འཛོན་མཛད་ཐོག་
ལས་ བཅའ་སྒྲིག་གི་ལམ་སྒྲོན་ལྟན་ཆོག་གས་ཅིག་བསྐྱོད་བཞག་མཛད་རྟུག།
སྤྱི་ལོ་༡༩༧༩ ལོར་བཅའ་སྒྲིག་ལམ་སྒྲོན་ལྟན་ཆོག་གས་བཅོ་བའི་འཐུས་མིའི་
གལ་ཁར་ ཁྱིམ་འཛོན་རྒྱལ་ཚབ་རྣམ་རྒྱལ་དབང་ཕྱུག་མཆོག་བཞུགས་པའི་འོག་
ལུ་ འཐུས་མི་དངུལ་ཅིས་སྒྲོན་པོ་ཆོས་རྒྱལ། སྤྱི་ལོ་སྤྱི་ལོ་ལྔ་པ་གཏམ་གྱིང་རྒྱ་
གར། ཞབས་རྟོག་སྒྲོན་པོ་ སངས་རྒྱས་དཔལ་འབྱོར། སྒྲོན་པོ་པཎྌ་དབང་ཕྱུག།

མི་དབང་འབྲུག་རྒྱལ་བཞི་པའི་རྟགས་བརྗོད། ཐོག་མའི་རྟེན་འབྲེལ་རིམ་གཉིས་མཛད་པ།

བཟོ་རིག་ལུ་དཔོན་ བཞོས་མཁའ་འགོ། དགྲིལ་འཁོར་སློབ་དཔོན་གྱ་མདངས།
རྒྱལ་བླ་ཆེན་མོ་ བཞོས་ཤིང་མཁར་ཐ་མ། སློ་གྲོས་ཆོགས་སྤེའི་འབྲུས་དཔོན་
ཚུ་དང་ རྫོང་བདག་དང་བླ་དཔོན་ལ་སོགས་པ་ ཞི་བག་གི་དཔོན་ཁག་མང་
རབས་ཅིག་འབྲུས་མིའི་གྲལ་ཁར་བཙུགས་ཏེ་ རང་སའི་ཐོབ་ཐངས་དང་
བསྐྱུན་པའི་ལུ་འགན་སྲོང་དེ་ དག་འཛོལ་གྱི་བཅའ་སྤྲིན་ལོ་ངོ་གཅིག་གི་རིང་
རྒྱལ་ནི་འགོ་བཙུགས་རྟུག།

མི་དབང་མཆོག་གསེར་གླིང་མངའ་གསོལ་སྐབས་ སེར་སྤྲེང་གི་བསྟུབ་ཁྱུ་བ།

བར་གྱི་རྟེན་འབྲེལ་ཕོ་བྲང་བདེ་ཆེན་ཆོས་གླིང་ལུ་སྤྲེ་དོན་གྱི་མངའ་
གསོལ་མཛད་པ།

གཉིས་པ་ བར་གྱི་རྟེན་འབྲེལ་ ཕོ་བྲང་བདེ་ཆེན་ཆོས་གླིང་ལུ་འབད་དེ་
དོན་གྱི་མངའ་གསོལ་མཛད་ཚུལ་སྒྲོར་ལས་བཤད་པ་ཅིན། གསེར་གླིང་མངའ་

དཔལ་འབྱུག་ཞིབ་འཇུག་ལྟེ་བ།

གསོལ་གྱི་དངོས་གཞི་ཉིན་མ་དང་པ་ བདེ་ཆེན་ཚོས་སྒྲིང་ཕོ་བྲང་ནང་ སྐབས་
ཐེ་དིལ་མགོ་མཁྱེན་བརྩེ་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་གིས་ མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་
ཆེ་མཆོག་སྐུ་ཚེ་ལུ་བར་ཆད་མི་འབྱུང་བར་ཆེ་མཐར་ཕྱིན་ཏེ་ ཆོ་ལ་དབང་བའི་
རིག་འཛིན་གྱི་གྲལ་ཁར་ཚུད་པའི་ཉེན་འབྲེལ་ལུ་དགོངས་ཏེ་ ཉེན་འབྲེལ་

མི་དབང་མཆོག་གསེར་ཁྲིར་མངའ་གསོལ་ཁྱུ་བའི་སྐབས་ བསྐྱབ་གསེར་སྒྲིང་སྒྲེ་མེགས་སུ་ཁྱུ་བ།

མཛད་སྒོ་དང་པ་ཆེ་དབང་བསྐྱར་གནང་པའི་སྐབས་བཟུང་གིས་ཆོས་རྒྱུད་གསེར་
ཁྲི་ཁང་བཟང་ནང་སྒྲེ་ སྐབས་ཐེ་ཐེ་མཁན་ཁྲི་རབས་༤༣ པ་སྐུལ་སྐུ་ཕྱིན་
ལས་ལྷན་གྲུབ་མཆོག་གི་ཞབས་ལས་ ལྷ་བསངས་བཟུང་གིས་རེ་སྒོང་དང་སྐྱང་
མའི་གཏང་རག་ཚུ་གནང་སྟེ་ རོ་པ་ཚུ་ཆོད་༩ ལས་བདེ་ཆེན་ཚོས་སྒྲིང་ཕོ་
བྲང་ལས་ རྒྱལ་སྒོན་སྐུ་འཁོར་བཅས་པ་ ཆེབས་གལ་བཅར་ཏེ་སྒྲང་འབྲུག་

མི་དབང་འབྲུག་རྒྱལ་བཞི་པའི་རྟོགས་བརྗོད། གསེར་ཁྱིམ་མངའ་གསོལ་ཁྱ་བའི་སྐོར།

ཕ་ཁར་སྟོད་པའི་འཇུལ་སྒྲིང་དང་པ་ལས་འགོ་བཙུགས་ཏེ་ རྒྱལ་རྒྱུང་ཆེན་མོ་
དྲགོས་ཤིང་མཁར་ཐུང་མ་དང་ མི་སེར་འབྲུས་དཔོན་དྲགོས་སྐོར་ལའི་ཐུང་མ་
གཉིས་ཀྱིས་འགོ་འདྲན་འཐབ་སྟེ་ ཆོས་རྗེ་འབྲུག་པའི་ཆེབས་གྲལ་དང་བཟ་ཤིས་
ཆོས་རྗེ་གི་ཡང་ཐོག་ལས་ དགོ་འདུན་པའི་བསུ་བ་སེར་སྤྱོད་རྒྱས་པ་བསྐྱེད་སྟེ་
ཏེ་ བཟ་ཤིས་ཆོས་རྗེ་ཁ་ཐུག་ལུ་གདན་འདྲན་གྱི་བསུ་བ་ཁྱ་ཡོད་པ་ཡིན།

མི་དབང་མཆོག་གསེར་ཁྱིམ་མངའ་གསོལ་ཁྱ་བའི་སྐྱབས་ ཆེབས་གྲལ་བཅོར་ཐོག་ལས་ཐེབས་སུ་ཁྱ་བ།

ཆེབས་གྲལ་བཟ་ཤིས་ཆོས་རྗེ་ནང་སྟོད་དེ་ རྒྱལ་པོའི་སྐུ་སྤྱང་རུ་ཁག་གིས་
རུ་སྐྱེད་གི་སྟེ་སྤྱོད་པའི་སྐབས་ འཛམ་གླིང་སྤྱིའི་ལུགས་སྒྲིལ་ཀྲོལ་མདའ་ལན་
ཐེངས་༣༡ གནམ་སྟོང་ལུ་བསྐྱལ་བའི་གྲུས་བཏུད་ལྷ་ནི་དང་ རྒྱལ་ཁབ་མཐའ་
དབུས་སོ་སོ་ལས་འོང་སྟེ་ཆེབས་གྲལ་ཁར་ཡོད་མི་ ཐོ་མོ་ཚུ་གིས་ཡུལ་ཕྱོགས་
སོ་སོའི་ གཞས་རིགས་མ་འདྲ་བའི་གཞས་མཇུག་བསྐྱེད་དང་ དཔའ་བོ་བཞི་

དཔལ་འབྱུག་ཞིབ་འཇུག་ལྟེ་བ།

པོས་མཇུག་འཆམ་ཆུབ་ནི་ སེར་སྤྱང་པ་ཚུ་གི་རྩ་རྩལ་ཕབས་པའི་སྐབས་ ཏུ་
དང་ཆུ་སྤྱང་གི་སྐད་ཀྱིས་གནམ་ས་གཡོ་བ་ཙམ་དུ་ བཏ་ཤིས་ཚོས་རྫོང་གི་བར་
སྤང་ལས་ལྷ་དང་ལྷ་མོ་ཚུ་གིས་ མེ་ཏྲོག་གི་འཆར་ཕབས་པ་ལ་སོགས་པ་དག་
བའི་མཚན་ལྟས་དང་བཅས་པའི་བསྟུ་བ་མཛད་ལུག།

མི་དབང་མཚོག་གསེར་ཁྱིམ་མངའ་གསོལ་བྱ་བའི་སྐབས་ ཆིབས་གཤམ་ཐོག་ཕེབས་སུ་བྱ་བ།

དེ་སྐབས་དབུ་ཅེ་གྲུ་ལས་མར་ མཐོང་གྲོལ་བྱེན་ཆུབས་ཅན་དཔུངས་མི་
དེའི་གདོང་ཁར་ མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེ་དང་རྩེ་མཁན་ལྷ་མ་གཉིས་མི་
སྟགས་ མི་ཁྲིམས་དང་བཅས་པ་བཤམས་པའི་ཁར་བཞེངས་པའི་མདུན་ཕྱོགས་
ལུ་ རྒྱལ་པོའི་མགྲོན་གཉེར་འགོས་ ཆོ་བརྟན་རྩི་རྩེ་དང་ རྒྱལ་གཟིམ་འགོས་
རྩི་རྩེ་རྒྱལ་མཚན། ཐེམ་ཕུག་རྫོང་བདག་འགོས་ དར་སྒོ་གསུམ་གྱིས་མར་

མི་དབང་འབྲུག་རྒྱལ་བཞི་པའི་རྟ་གསུམ་བཟོད། གསེར་གླིང་མངའ་གསོལ་ཁྱེ་བའི་སྐོར།

ཆང་ཕྱེ་མར་གྱི་ཕུད་གཏོར་ཚར་ཏེ་ མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེ་གསེར་
ཁྲི་ཁང་བཟང་ནང་ཆེབས་བསྐྱོད་གནང་ཞེ་ རྫོང་ནང་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེ་
གི་པོ་བྲང་ནང་ ཉུས་རྒྱན་སྤང་འཁོར་གནང་སའི་མགོན་ཁང་ནང་ རྗེ་མཁན་
རིན་པོ་ཆེ་དང་ མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེ་ནམ་གཉིས་ཐེབས་རྟུག།
དེ་ཁར་མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་གིས་ ཁྲི་ཁབས་གྲུ་ལས་སྐྱུ་
ཕྱག་གནང་ཞིན་མ་ལས་ སྤངས་ཐང་མ་ཆེན་སྐྱུ་མདུན་ལས་ཁྱེ་བའི་དར་མདོག་
ཇུ་མ་མགུལ་ལུ་བཞེས་ཏེ་ གསེར་ཁྲི་ཁང་བཟང་གི་རྒྱལ་པོའི་གསེར་ཁྲི་ཁང་
བཞུགས་རྟུག།

མི་དབང་མཆོག་གསེར་གླིང་མངའ་གསོལ་ཁྱེ་བའི་སྐྱབས་ ཆེབས་གྲུལ་ཐོག་ཐེབས་སུ་རྟུག།

དཔལ་འབྱུག་ཞིབ་འཇུག་ལྟེ་བ།

མཐའ་མའི་རྟེན་འབྲེལ་བཟ་ཤིས་ཚོས་རྫོང་གི་གསེར་ཁྱི་ཁང་བཟང་
ནང་སྤེ་མི་མང་གིས་ཁྱི་དར་ཕྱུལ་ཏེ་མངའ་གསོལ་བྱ་བ།

གསུམ་པ་ མཐའ་མའི་རྟེན་འབྲེལ་ ཐེམ་ཕུ་བཟ་ཤིས་ཚོས་རྫོང་གི་
གསེར་ཁྱི་ཁང་བཟང་ནང་ རྒྱལ་ཡོངས་མི་སྤེ་ཡོངས་ཀྱིས་ཁྱི་དར་ཕྱུལ་ཏེ་མངའ་
གསོལ་བྱ་ཚུལ་སྐོར་ལས་བཤད་པ་ཅིན་ ཐེམ་ཕུ་བཟ་ཤིས་ཚོས་རྫོང་གི་གསེར་
ཁྱི་ཁང་བཟང་ནང་བཟ་ཤིས་མངའ་གསོལ་བྱ་སར་སྐྱ་མགྲོན་གཙོ་བོ་ཡང་།

གསེར་ཁྱི་ཁང་མངའ་གསོལ་རྟེན་འབྲེལ་སྐབས་ དཔལ་བོ་བཞི་གིས་གཙོས་མི་དབང་མཚོ་གཡུ་གུས་བཏུད་ལྷུ་བའི་བསྐྱེད།

རྒྱ་གར་གྱི་སྲིད་འཛིན་ ཅི་ ཅི་ གི་རི་སྐྱ་ཆུ་གཉིས་དང་ཨའི་ ཀེ་ གུ་ཏུ་རྒྱལ།
བང་ལ་རྟེ་གཡས་སྲིད་འཛིན་ མི་ཏ་མ་དུ་ཏ་སྐྱ་ཆུ་གཉིས། རེ་ཕུལ་ལས་རྒྱལ་

མི་དབང་འབྲུག་རྒྱལ་བཞི་པའི་རྟོགས་བརྗོད། གསེར་ཁྱིམ་མངའ་གསོལ་ཁུ་བའི་སྒོར།

སྤུ་ཆི་རྩལ་ཆི་ར་ བེར་ བེག་རམ་ རྒྱུ་ཆི་མ། སྤུ་མོ་ བེ་རིག་ཤི་ཡ་
ར་རྩ་ཡ་ ལག་ཆི་མི་ ཆི་བེ་ཤ། འབྲས་སྤྲོངས་ལས་ཆོས་རྒྱལ་དཔལ་ལྷན་དོན་
གྲུབ་ནམ་རྒྱལ། གཞན་ཡང་ ཞུ་སི་ཀེལ་ཡ། ཀེ་ན་ཏ། རྒྱ་ནག། བ་རྩལ་སི།
འཇའ་ཤུན། ཉི་འུ་ཇར་ལེན་ཏ། སིང་ག་ཤུར། སུའི་ཇར་ལེན་ཏ། ཡུ་ཀ།
ཡུ་ཨེས་ཨ། ར་ཤི་ཡ་རྒྱལ་ཁབ་ཚུ་ལས་ཆོས་མཐོའི་སྐྱེ་ཆབ་ཁག་དང་ འཇམ་
སྤོང་སྤྱོད་ཆོགས་ཀྱི་ལས་ལྷེ་སོ་སོ་ལས་ཡང་སྐྱེ་ཆབ་མང་རབས་བྱོན་ཡོད་པ་མ་ཆད་
རྒྱལ་དབང་ཀམ་པ་སྐྱེ་ཤེང་༡༦ པ་ལ་སོགས་པའི་སྤྲེལ་ཆོན་ཚུ་ཡང་ བཀྲ་ཤིས་
མངའ་གསོལ་བའི་མཇེད་སྒོ་ལུ་ཆིབས་བསྐྱོད་གནང་ནི་དེ་གིས་ བཀྲ་ཤིས་ཆོས་
རྗོང་གི་རྒྱལ་པོའི་གསེར་ཁྱིམ་ཁང་བཟང་ནང་ཉེན་འབྲེལ་བཅེ་སྤྲང་སྐབས་ གོང་
གསལ་སྐྱེ་མགོན་ཚུ་དང་ མ་ཡུམ་དང་རྒྱལ་ཡུམ་བཟེས་གཞོན་གཉིས་ ཡུམ་
ཆོས་དབྱིངས་ནི་རྩེ་ཚུ་གིས་གཙོས་པའི་སྐྱེ་འཁོར་ཁག་དང་ གཞུང་གྲུ་ཆང་
གི་སྒོ་བ་དཔོན་བཞི། སྒོན་པོ་ལྷན་རྒྱས་ཁག་བཅས་པ་འཆོགས་ཏེ་ རྒྱ་ཆོད་ད
དང་སྐར་མ་༤༥ ལས་ཉེན་འབྲེལ་འགོ་བཙུགས་པའི་སྐབས་ རྩེ་མཁན་རིན་
པོ་ཆེ་གིས་ བཀྲ་ཤིས་རྩེས་བརྒྱད་དང་རྟགས་བརྒྱད།

རྒྱལ་སྤྱི་ལྷ་བདུན་དང་ནོར་བུ་ཆ་བདུན་ལ་སོགས་པ་ཕུལ་ཏེ་ སྐྱེ་གསུང་
ཐུགས་ཉེན་མ་ཕུལ་བའི་ཏེ་མ་ རྒྱལ་རྒྱང་ཆེན་མོ་དྲགོས་ཤིང་མཁར་
སྤྲེལ་གིས་ མཆ་ཏལ་གྱི་བཤད་པ་མདོར་བསྐྱུས་ཅིག་ཁུ་བ་ལ་སོགས་པ་
མཇེད་ཅི། དེ་ལས་རྩེ་མཁན་པོ་དང་རྒྱལ་བ་ཀམ་པ། མཁྱེན་བཅེ་རིན་
པོ་ཆེ་ཚུ་གིས་དབུ་གཙོས་ཏེ་རྒྱལ་ཁབ་སོ་སོའི་སྐྱེ་ཆབ་དང་གཞུང་ཆབ་
ཚུ་གིས་ཁྱི་དར་ཕུལ་ནི་འགོ་བཙུགས་ཡོད་རུང་ ཁྱི་དར་ཕུལ་མི་མཇུག་

དཔལ་འབྱུག་ཞིབ་འཇུག་ལྟེ་བ།

མ་ཚོད་ནི་དེ་གིས་ ཉིན་ཞག་ཟླ་གི་རིང་སྤེལ་ཨ་ཉག་རང་ཁྱི་དར་ལས་
ཅིས་བཟོ་དགོས་བྱུང་ནུག།

མི་དབང་འབྱུག་རྒྱལ་བཞི་པ་མཚོག་གསེས་ཁྱི་མཚན་གསེས་ལྷ་བའི་སྐུ་བས་ ལྷ་མཚན་བརྒྱད་ཀྱི་མཐོང་གྲོལ་
མཇལ་ཁ་གནང་བ།

མི་དབང་འབྲུག་རྒྱལ་བཞི་པའི་རྟོགས་བརྗོད།

གསེར་ཁྲིར་མངའ་གསོལ་ཁྱུ་བའི་སྐོར།

མི་དབང་འབྲུག་རྒྱལ་བཞི་པ་མཆོག་གསེར་ཁྲིར་མངའ་གསོལ་ཁྱུ་བའི་སྐབས་ མར་ཆང་ཕུད་གཏོར་གནང་བའི་བསྟན།

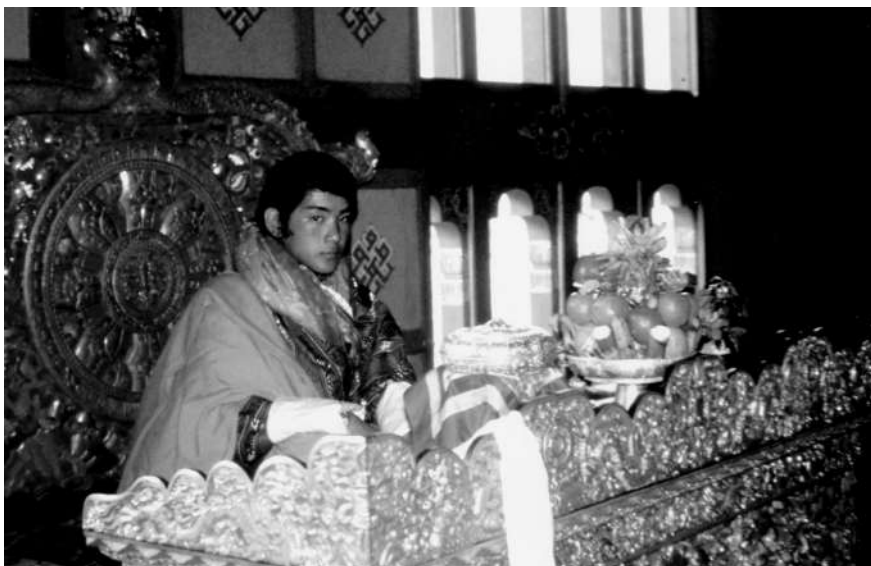
མི་དབང་མཆོག་གསེར་ཁྲིར་མངའ་གསོལ་སྐབས་ མར་ཆང་ཕུད་གཏོར་གནང་པའི་བསྟན།

དཔལ་འབྱུག་ནིབ་འཇུག་ཉེ་བ།

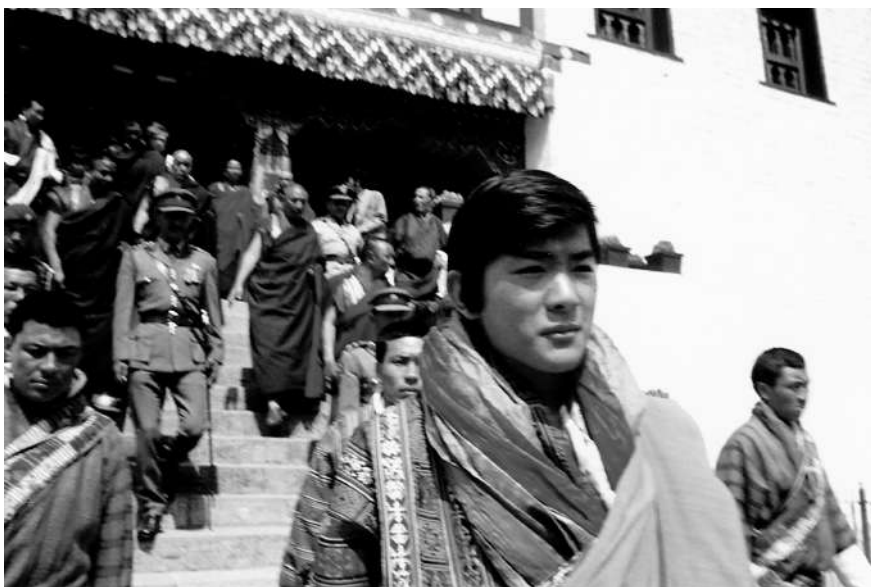

མི་དབང་འབྱུག་རྒྱལ་བཞི་པ་འཇིགས་མེད་སེངྒེ་དབང་ཕྱུག་མཚོག་ གསེར་ཁྱིམ་གྱར་བཞུགས་སུ་གསོལ་བ།

མི་དབང་འབྲུག་རྒྱལ་བཞི་པའི་རྟོགས་བརྗོད། གསལ་ཁྲིམ་མངའ་གསོལ་ཁྱུ་བའི་སྐོར།

མི་དབང་མཚོག་མི་འཇིགས་སེལ་འཇིགས་ལ་བཞུགས་སུ་གསོལ་བ།

མི་དབང་མཚོག་ བཀྲིས་ཚེས་རྗེང་ལས་ཐོན་པའི་སྐབས།

དཔལ་འབྲུག་ཞིབ་འཇུག་ཁྲི་བ།

མི་དབང་འབྲུག་རྒྱལ་བཞི་པ་འཛིན་གསུམ་བཞུགས། གསེང་ཁྲིའི་མངའ་གསོལ་ཁྱེ་བཞུགས།

མི་དབང་མཆོག་ སྤྱི་འཁོར་ནང་གཤམ་འབྲེན་ཞུ་བ།

དཔལ་འབྲུག་ཞིབ་འཇུག་ཉེ་བ།

མི་དབང་མཆོག་ སྤུམ་འཁོར་ནང་ག་དན་འདྲེན་ཞུ་བ།

མི་དབང་མཆོག་ སྤུམ་འཁོར་ནང་ལས་ག་དན་འདྲེན་ཞུ་བ།

ཅང་སྒྲིང་མའི་ཐང་ནང་ བློ་སྒྲིབ་གྱི་དགའ་སྟོན་བཙེ་སྤང་ལུ་ཚུ་ལ།

བཞི་པ་ ཅང་སྒྲིང་མའི་ཐང་ན་བློ་སྒྲིབ་གྱི་དགའ་སྟོན་བཙེ་སྤང་ལུ་ཚུ་ལ་
བཤད་པ་ཅིན། དབྱེན་ཆེས་^༣ གྱི་ཆེ་ཅང་སྒྲིང་མའི་ཐང་ན་འབད་ མི་མང་
ཡོངས་ལུ་མངལ་ཁ་གནང་བའི་ལས་རིམ་ཨིན་ནི་དེ་གིས་ རོ་པ་ཚུ་ཆོད་^༤
དང་སྐར་^༥ ལས་མི་མང་ཅང་སྒྲིང་མའི་ཐང་ན་འཆོགས་ནི་འགོ་བཙུགས་
ཏེ་ཆུ་ཆོད་^༦ དང་སྐར་མ་^༧ ལུ་མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་
ཆོས་རྗེ་འབྲུག་པའི་ཆེབས་གལ་དང་སེར་སྤྱང་རྒྱས་པ་བཙེར་ཐོག་ལས་ ཅང་
སྒྲིང་མའི་ཐང་གི་རྟོན་འབྲེལ་བཙེ་སྤང་ལུ་སར་ཕེབས་ཞིན་མ་ལས་ འབྲུག་གི་
རྒྱལ་དར་གཟི་བརྗིད་ཅན་དགུང་དབྱིངས་ལུ་འཕྱར་གནང་ཡི།

དེ་སྐབས་མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེའི་ཞབས་ལས་ མི་མང་ལུ་
གསུང་བཤད་འགོ་དང་པ་གནང་མི་དེ་ནང་ མངའ་འབངས་ཡོངས་ཀྱིས་རེ་
སྟོན་ལུ་ཕྱོད་བཞུགས་དུ་མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་གི་ཞབས་ལས་
རྒྱལ་ཁབ་རང་མགོ་རང་འདྲོང་གི་ཕྱག་ལུ་ཚུ་ ལྷག་བསམ་ནམ་དག་གི་སྒྲིལ་ས་
མཛད་ནི་དང་ དེ་ལུ་གཞུང་དང་མི་སེར་ལགས་གཅིག་ཁར་མཐུད་དེ་བཙོན་
ཤུགས་བསྐྱེད་དགོཔ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་པའི་སྐབས་ འཛམ་བུའི་སྒྲིང་ནང་
རྒྱལ་པོ་ཁོ་ལས་རྒྱུང་བ་མེད་རུང་ ཐུགས་བཞེད་གནང་ཚུལ་དང་གསུང་བཤད་
ཚུ་ལུ་ལྷ་སྟེ་ མི་མང་ངལ་རངས་དང་ཡིད་ཆེས་ལྷག་པར་དུ་ཐོབ་ལུག།

དེ་ལས་དགུང་སྟོན་ལྷམ་དོ་རྗེ་གིས་ཕྱག་ལུ་སྟེ་ མི་དབང་མངའ་བདག་
རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་ ངག་ཁག་གསུམ་གྱི་སྟེ་སྤྱི་ལུ་སར་སྤྱོད་གཟིགས་གནང་པར་
གདན་འདྲན་ལུ་བའི་སྐབས་ རོ་ལ་དབྱངས་སྟོན་འཛེབས་ཅན་གྱི་སྒྱུ་དབྱངས་

དཔལ་འབྱུག་ཞིབ་འཇུག་ལྟེ་བ།

ལེན་ཐོག་ལས་སྟེ་སྤྱི་ནི་དང་ དཔལ་ལྷན་འབྱུག་པ་ཚུགས་ལས་ནམ་པར་
རྒྱལ་བཅུག་ཟེར་བའི་ང་རོ་ལྷང་ལྷང་གི་སྒོ་ལས་དགའ་སྟོན་ ལྷའི་ལོངས་
སྟོད་ལུ་འགན་རུས་པ་དང་། བཟའ་བཏུང་འབྱོར་པ་རྒྱ་མཚོ་ ཀུན་བཟང་
མཚོད་པའི་སྤྱན་གཡོ་བའི་ཐོག་ལས་མཛད་པའི་ཁར་ དེ་སྐབས་འབྱུག་གི་རྩེ་
ཁག་ཡོད་ཚད་ལས་ རང་རང་སོ་སོའི་ལུགས་སྟོན་གྱི་འཆམ་དང་ཞབས་ཁ།
གཞན་ཡང་དག་སྟེ་དང་སྟོབ་གྲ་སོ་སོའི་སྒོ་གྲོས་ཐོག་ལས་བཟོ་བའི་འཁྲབ་སྟོན་
དང་སྒྲུ་གཞས། གཞུང་གྲ་ཚང་དང་ཚོས་སྟེ་ཁག་གི་སྤར་ལུགས་ཁྲུངས་དང་
རྒྱ་མཚན་ལྷན་པའི་འཆམ་གྱི་རིགས་ཚུ་ག་ཅི་ལས་སྤྲོ་ཆགས་པ་སྟོན་ཏེ་ ཉིན་
གངས་ཀྱི་ གྱི་རིང་ཉིན་བཟར་ལྟ་མོ་གསར་པ་སྟོན་པའི་བྱུང་ལས་ ལམ་
སེལ་དན་ཏག་གི་དགའ་སྟོན་དང་འབྲེལ་བའི་དགའ་སྟོན་ཉིན་གངས་བཞི་འཕྲོ་
མཐུད་དེ་ བསྐྱམས་ཉིན་ཞག་ལྟ་ གྱི་རིང་ཚོང་འདུས་མེ་ལ་དང་ དག་པོའི་སྤྲོ་
ཚོགས་ལྟ་མོའི་རིགས་ཚུ་རིམ་པ་བཞིན་སྟོན་ཏེ་བཙེ་སྤང་ལུ་བའི་མཐུག་རང་
སྤྲོ་མགོན་ཚུ་ལུ་གསེར་གྱི་ཏགས་མ་ལ་སོགས་པ་གནང་སྟེ་གསེར་ཁྲི་མངའ་
གསོལ་གྱི་དགའ་སྟོན་མཛད་གནང་རྒྱུ་གོ།

འཇིག་རྟེན་དབང་ལུག་གཟུགས་བཀོད་ཆ་མ་དང་། །

རྒྱལ་པོའི་ཆས་གྱི་འབྱུག་མེར་ཕན་བདེ་སྟེལ། །

འདི་ཕྱི་གཉིས་སྐབས་གཞན་དོན་མཛད་ཚུལ་གཏམ། །

ཆ་ཚམ་བསྐངས་ཏེ་བཤད་པ་འདི་ལྟར་རོ། །

ཟེར་མི་དེ་ཡང་བར་གྱི་ཚོགས་བཅད་དོ། །

ལེའུ་བདུན་པ།

ཆབ་སྲིད་གནས་སྐབས་ལེགས་བཅས་བཏང་ཚུལ།

༥ ཐམས་ཅད་མཁྱེན་གཟིགས་ཆོས་རྒྱལ་མིའི་སེང་གེ །
ཐམས་ཅད་གཅིག་འདུས་རྒྱལ་བ་ཀུན་གྱི་ཆབ། །
ཐབས་ཀྱིས་འབངས་དོན་མཛད་པའི་ལས་ཀྱི་འགོ །
ཐབས་ཤེས་ལེགས་ལམ་སྦྱར་ཚུལ་མདོ་ཙམ་བཀོད། །

ཟེར་བའི་ཆོགས་བཅད་ཀྱིས་མདུན་བསུས་ཏེ་ སྐབས་སུ་བབས་པའི་བཛོད་
བྱ་དངོས་ལེའུ་བདུན་པ་ ཆབ་སྲིད་གནས་སྐབས་ལེགས་བཅས་བཏང་ཚུལ་
སྐོར་ལས་བཤད་པ་ལ།

དང་པ་ གཞུང་སྲོང་ལམ་སྲོལ་ལུ་བསྦྱར་བཅས་བཏང་ཚུལ་བཤད་པ།
གཉིས་པ་ ཕྱིའི་མཐུན་ཆེན་སྤེལ་ཏེ་གནས་སྐབས་ལེགས་བཅས་བཏང་
ཚུལ་བཤད་པ།

གསུམ་པ་ རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་འོང་འབབ་ཡར་སེང་དང་ མ་དངུལ་འབོར་
ཆེན་འཆོལ་ཐོག་ལས་གོང་འཕེལ་གྱི་ཕྱག་ལུ་རྒྱ་བསྐྱེད་
མཛད་ཚུལ་བཤད་པ།

བཞི་པ་ མི་མང་སྤྱང་བསྐྱལ་ཁུར་ལུ་ བཅུ་གཉིས་རྒྱུ་ དང་ཞབས་
ཏྲིག་ལས་མི་འབྱོར་མ་ཚུགས་པའི་དཀའ་ངལ་ཡོད་ཚུལ་
མཁྱེན་ཏེ་ སྤྱང་བསྐྱལ་ཕབ་ཆག་མཛད་ཚུལ་བཤད་པ།

དཔལ་འབྱུག་ནི་འཕྲུག་ལྟེ་བ།

ཐུ་པ་ མི་མང་ལུ་རྒྱ་དངོས་གྲུ་དཔུ་ཁལ་ཕྱག་སྲོལ་ཡོད་མི་དེ་རྒྱལ་
ཁབ་ཀྱི་སྲིད་བྱས་དང་བརྩན་ཐོག་ལས་ དཔུ་ཁལ་ བརྩར་
བཅོས་མཛད་ཚུལ་བཤད་པ།

ཏུག་པ་ རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ཁྲིམས་ལྟེ་གོང་འཕེལ་བཏང་ཐོག་ལས་དང་
བདེན་སྲི་སྟོམས་ཀྱི་ལམ་སྲོལ་གོང་འཕེལ་བཏང་བ།

བདུན་པ་ རང་བཞིན་གནས་སྤངས་སྲུང་སྦྱོབ་མཛད་ཚུལ་སྐོར་ལས་
བཤད་ནི་སླེ་ནང་གསེས་ཀྱི་དབྱེ་རིམ་བདུན་གྱི་ཐོག་
ལས་གསལ་བཤད་ལུ་ནི།

གཞུང་སྦྱོང་ལམ་སྲོལ་ལུ་བརྩར་བཅོས་བཏང་ཚུལ་བཤད་པ།

དང་པ་ (༡) གཞུང་སྦྱོང་ལམ་སྲོལ་ལུ་བརྩར་བཅོས་བཏང་བའི་སྐོར་
ལས་བཤད་པའི་ཐོག་མར་ གཞུང་གྲ་ཚང་ལས་འགོ་བཙུགས་ཏེ་བརྩར་བཅོས་
བཅོ་གནང་ལུགས་རིམ་པ་བཞིན་ལུ་བ་ཅིན། རྩར་གཞུང་གྲ་ཚང་ནང་ དགོ་
འདུན་པའི་སྦྱོབ་གྲ་ཟེར་ལོགས་སུ་མེད་པར་ སྦྱོབ་དཔོན་འཕྲི་ལོག་ལུ་ སྦྱོབ་ཕྲག་
དགྲུ་དང་བཅུ་ཐམ་གིས་མ་ཚད་པར་བཞག་མི་ཚུ་ དཀྱིལ་ཚོག་ལ་སོགས་པ་
སྦྱོབ་དཔོན་ཚུ་གིས་སྟོན་སྲོལ་ཡོད་རུང་ གཞུང་དང་རིག་གནས་ལ་སོགས་པ་
སྦྱོབ་སྦྱོང་འབད་བའི་གོ་སྐབས་མེད་མི་དེ་ལུ་ མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་
ཆེའི་ཞབས་ལས་ རྒྱལ་བརྩན་ལུང་དང་རྟོགས་པ་གཉིས་ཀྱིས་འཛིན་དགོ་མི་
དེ་ ལུང་གི་བརྩན་པ་སྤེལ་ཐབས་ དགོ་འདུན་པའི་བཤད་གྲ་ཅིག་ ཡབ་རྒྱལ་
པོ་གསུམ་པ་མཆོག་གིས་འགོ་བཙུགས་གནང་ཡོད་རུང་ དེ་ལུགས་ཀྱི་མཐུན་

མི་དབང་འབྲུག་རྒྱལ་བཞི་པའི་རྟོགས་བརྟུན། གཞུང་སྲོད་ལམ་སྲོལ་བསྐྱར་བཅས་བཏང་ཚུལ།

ཆེན་ཚང་པ་མེད་པ་ལུ་བརྟེན་ཏེ་ གཞུང་དགེ་འདུན་པའི་བཤད་གྲ་བདེ་ཆེན་
ཕོ་བྲང་ལུ་བཅུགས་ཡོད་མི་དེ་ སྤྱི་ལོ་༡༩༧༥ ལས་ཚུར་སློབ་ཕྲུག་༢༠༠
བཅུགས་ཡོད་མི་དེ་ལུ་ སེམས་རྟོགས་ཁའི་རིག་གཞུང་སློབ་གྲ་དང་ཅན་
འབད་པ་སྟེ་ ཟླ་ངོ་རེར་སློབ་ཕྲུག་དེ་ལུ་མཐུན་ཆེན་དངུལ་ཁྲམ་༡༠༠ དེ་རྒྱལ་
ཅེས་ཁ་ལོ་བ་གིས་ དགེ་འདུན་པའི་ཁོངས་སུ་ཕུལ་དགོཔ་སྟེ་ འབྲུག་གི་རྒྱལ་
ཡོངས་ཆོགས་འདུ་ཆེན་མོ་བཟངས་༧༢ པའི་ནང་བཅུགས་ཏེ་གོས་ཆོད་དོན་ཆོན་
༡༠ པའི་ནང་ ཆ་འཛོག་གྲུབ་ཞིན་མ་ལས་ཚུར་ ཏེ་མའི་ལུགས་སྲོལ་རྩོམ་གཟན་
གཉེར་པ་བཟུང་མི་དེ་བཞག་ནི་མེད་པའི་སྐྱུར་བཅོས་མཛད་རུག།

དེ་བཟུམ་སྤར་གཞུང་དགེ་འདུན་པའི་གསོལ་ཐབ་ཀྱི་དོན་ལུ་ཐབ་ཤིང་
ཤར་དང་མང་གི་མི་སེར་ཚུ་ལས་ཤིང་ཁལ་བསྐྱེད་སྤུལ་སྲོལ་ཡོད་པའི་ཁར་
རབ་སྟེ་ཆུ་ནང་ཡང་རྫོང་ཁག་སོ་སོའི་མི་སེར་ཚུ་ལུ་ཤིང་ཁལ་བཀལ་ཏེ་དགེ་
འདུན་པའི་ཐབ་ཤིང་ཕུལ་བའི་ལམ་སྲོལ་སྟོན་རུག། ཡབ་འབྲུག་རྒྱལ་གསུམ་
པའི་སྐབས་འཁོར་ལམ་རྒྱལ་ཁབ་ནང་རྫོད་པའི་དགའ་ཆོར་སྟེ་ དགེ་འདུན་པའི་
ཐབ་ཤིང་དོས་འཁོར་ནང་ཁག་འབག་པ་ལུ་སྐྱ་ཆ་སྟོན་དེ་བཏོན་སྲོལ་བཅུགས་
རུག། ཨིན་རུང་ནགས་ཚལ་ལས་ཁྲུངས་ཀྱི་ཁ་བུག་ལས་ དགེ་འདུན་པའི་
ཐབ་ཤིང་གྲ་ཡང་ཤིང་ཁལ་བཀལ་ཏེ་མ་གཏོགས་ནགས་ཚལ་ལས་ཤིང་བཏོན་
མ་བཅུག་པ་ལུ་བརྟེན་ཏེ་ འབྲུག་གི་རྒྱལ་ཡོངས་ཆོགས་འདུ་ཆེན་མོ་བཟངས་༧༢
པའི་ནང་གསུང་གོས་གནང་ཐོག་ལས་ མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆའི་
ཞབས་ལས་སྤྱི་ལོ་༡༩༧༥ ལས་ཚུར་ དགེ་འདུན་པའི་ཤིང་ཁལ་དགོངས་
ཡངས་མཛད་ལུགས་ཆོགས་འདུའི་གོས་ཆོད་དོན་ཆོན་༢ པའི་ནང་ཆ་འཛོག་

དཔལ་འབྲུག་ཞིབ་འཇུག་ལྟེ་བ།

གྲུབ་པའི་ཁར་ སྤྱི་ལོ་ ༡༩༥༥ ལས་ཚུར་གིང་ཁལ་དགོངས་ཡངས་ཀྱིས་མ་
ཚད་པར་ གིང་དེ་རང་གཞུང་གི་འགྲོ་སྤང་ཐོག་ལས་སྤུལ་ཏེ་མི་སེར་ལུ་ག་ཅི་
ཡང་མ་ཐོག་པ་བཟོ་ལུགས་ ཚོགས་ཐངས་ ༥༠ པའི་གྲོས་ཚད་དོན་ཚན་ ༦
པའི་ནང་གསལ་ལྟག།

(༢) སྐྱུར་བཅོས་དང་པ་ རྒྱལ་ཁབ་གཅིག་དང་མི་ཐེ་གཅིག་ཟེར་
བའི་སྤྱི་དབྱུས་བཞེན་པའི་སྐྱུར་བཅོས། མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེ་
མཆོག་གི་ཞབས་ལས་གཞུང་གི་སྤྱི་དབྱུས་ནང་སྐྱུར་བཅོས་དུམ་ག་རེ་མངོན་
དགོ་པའི་དགོངས་འཆར་དང་པ་བརྒྱུ་ཅིག་ག་ཅི་བྱུང་ལྟག་ཟེར་བ་ཅིན།
འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་ནང་ཕྱི་རི་ས་དཀྱུས་ཀྱི་རྒྱ་ཚད་དང་ ནང་གི་མི་ཚོ་བས་མང་
ཉུང་ལུ་དཔག་པའི་སྐབས་ རྒྱལ་ཁབ་གཅིག་དང་མི་ཐེ་གཅིག་གྱུ་མནོ་བསམ་
དང་ལག་ལེན་གཅིག་འབད་བཟོ་དགོཔ་གལ་ཆེན་གཟིགས་ལྟག། མི་རིགས་
གཅིག་དང་རྒྱལ་ཁབ་གཅིག་ཨིན་མ་མི་མང་ག་ར་གིས་ ནང་སེམས་དང་ཕྱི་
ལག་ལེན་མངོན་སྲུང་མ་འཐབ་པ་ཅིན་ རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་བདེ་སྐྱིད་དང་རང་བཅོན་
ལུ་ཐོ་ཐོག་སྤྱི་ནི་མས་ཟེར་ཐུགས་བཞེད་གནང་ལྟག།

གོང་གསལ་སྤྱི་དབྱུས་བཅུ་མས་དགོ་པའི་དགོས་པ་ཏ་གོ་བའི་དོན་
ལུ་ དེ་གི་སྒོར་ལས་དུམ་ག་ཅིག་རྒྱས་བཤད་རྒྱ་བ་ཅིན། འབྲུག་
རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་བྱང་ཕྱོགས་ས་གནས་ཀྱིས་གཅོས་པའི་རྫོང་ཁག་ལེ་ཤ་ཅིག་
ནང་ བོད་ལས་མར་བྱོར་བའི་བོད་པའི་མི་རིགས་ཚུ་ལུ་ནང་གསེས་ཀྱི་
དབྱེ་བ་བོད་རྫོང་དང་བོད་གསར་ཟེར་ ཏེ་མ་ལས་འབྲུག་ལུ་རྫོང་དེ་གཞིས་
བཅགས་ཏེ་རྫོང་མི་དང་ ས་ཞིང་མེད་པར་ཚོང་ལུ་ཚུ་ལུ་བཞེན་ཏེ་རྫོང་མི་

མི་དབང་འབྲུག་རྒྱལ་བཞི་པའི་རྟོགས་བརྗོད། གཞུང་སྐྱོང་ལམ་སྒོལ་བསྐྱར་བཅོས་བཏང་ཚུལ།

དཔེར་ན་བྲམ་ཐང་ལུ་ཕྱོད་མི་ཐབ་ཁ་ ༡༣ ཚུ་བཟུམ་ཚུ་ལུ་བོད་རྟིང་དང་།
དེ་ལས་བོད་ལུ་རྒྱ་ནག་གིས་དབང་འཛིན་འབད་ནི་འགོ་བཙུགས་པའི་རྒྱུ་
ལྷན་ བོད་མི་འབྲུག་ལུ་སྐབས་བཙོལ་པ་འབད་དེ་ཕྱོད་པའི་མི་ཚུ་ལུ་བོད་
གསར་ཟེར་ སྐབ་སྒོལ་ཡོད་མི་བོད་མི་ཚུ་གིས་ཕྱོད་ས་འབྲུག་ལུ་ཨིན་རུང་
འགོ་ལུགས་འདུག་སྐངས་ལས་འགོ་བཙུགས་ཏེ་བོད་ལུགས་འབད་ཕྱོད་རུག།
དེ་ཨིན་མ་ལས་འབྲུག་གཞུང་གིས་བོད་པའི་སྐྱོར་ལས་རྒྱལ་ཡོངས་ཚོགས་
འདུ་ཆེན་མི་ཐངས་ ༢༠ པའི་ནང་ བོད་མི་འབྲུག་ལུ་ཕྱོད་པའི་སྐབས་འབྲུག་
མི་དང་གཅིག་མཚུངས་སྡེ་ཕྱོད་དགོ་པའི་སྐྱོར་ལས་གྲོས་ཚད་དོན་ཚན་ ༡༧
པར་གསུང་གྲོས་རྒྱུ་ཤིང་རྒྱུ་པ་གནང་རུག།

དེ་ལས་རྒྱལ་ཡོངས་ཚོགས་འདུ་ཆེན་མི་ཐངས་དང་པའི་གྲོས་ཚད་དོན་
ཚན་ ༣ པའི་ནང་གྲོས་ཐག་མ་ཚད་རིང་ ཤར་ཕྱོགས་པའི་མི་རིགས་ ཤར་
ཕྱོགས་ཀྱི་ས་གནས་ལས་བརྒྱལ་ཏེ་གཞུང་ལུ་འོང་མ་ཚོགས་སྡེ་ཕྱོད་རུག།
དེའི་སྐྱོར་ལས་ཚོགས་འདུའི་གྲོས་ཚད་ནང་། མི་དབང་འབྲུག་རྒྱལ་གསུམ་པ་
མཚོག་གིས་གསུངས་པ། བྱེད་ཤར་ཕྱོགས་པའི་མི་སེར་རྣམས་ས་ཆ་མེད་པར་
དགའ་བ་འདུག་པ་ འདིར་གཞུང་ཕྱོགས་སུ་མི་མེད་པའི་ས་སྟོང་གང་བས་
དགའ་བ་མང་རབས་འདུག་པས་ བྱེད་རང་འདིར་ཐོན་དགོས་པའི་སེམས་
རེ་ཤར་ན་ ད་ཚུན་ཤར་ཕྱོགས་པ་གཞུང་དུ་ཐོན་མི་ཚོགས་པའི་འབའ་འདུག་
རུང་ ད་ནས་འབའ་དེ་ཡང་བཀའ་རིན་བསྐྱངས་པ་ཡིན་པ་ལས་ བྱེད་རང་
རྣམས་རང་སའི་སེམས་དང་བརྟུན་ཏེ་སྤྱངས་རྗེས་ཆ་འོག་དང་ དབང་རྗེས་།
ཐིམ་ཕུ་བཅས་ཆ་འོག་གང་དུ་དགའ་རུང་ཐོན་ཚོགས་ཁར་ འདིར་འབྱོར་བ་

དཔལ་འབྲུག་ཞིབ་འཇུག་ལྟེ་བ།

ནས་ལོ་གངས་དེ་ཙམ་ཁྲལ་འབྲས་མེད་པར་བཞག་རྒྱ་ཡིན། ཟེར་བཀོད་མི་དེ་
ལུ་ཉྩ་བའི་སྐབས་ རྒྱལ་ཁབ་ནང་ཤར་རྒྱབ་གྱི་མི་སེར་གཉིས་ཡང་སྤོང་བསྐྱེ་ནི་
མེད་པར་སྡོད་རྒྱག།

གོང་གི་གནད་དོན་ཤར་ཕྱོགས་ཁ་བྲག་མི་སེར་ས་ཞིང་མེད་མི་ཚུ་
ལུ་ གཞུང་གིས་གཞུང་ སྒྲེར་ དམངས་ གསུམ་གྱི་རྩ་འབྲོག་དང་གཞུང་
ས་སྤོང་པ་འཛོལ་ཏེ་ ཤར་ཕྱོགས་པའི་མི་སེར་ས་ཞིང་མེད་མི་ཚུ་ལུ་ས་
ཞིང་གནང་དགོ་པའི་གྲོས་གཞི་བཙུགས་ཏེ་ རྒྱལ་ཡོངས་ཚོགས་འདུ་ཆེན་
མོ་ཐེངས་༧༩ པའི་ནང་གསུང་གྲོས་གནང་སྟེ་ གྲོས་ཚོད་དོན་ཚན་༧
པའི་ནང་ གཞུང་གིས་འོས་བབས་གཟིགས་ཏེ་བྲགས་ཐག་བཅད་པའི་
གྲོས་ཚོད་གནང་བ་ལ་སོགས་པའི་ཐབས་ཤེས་དེ་གིས་ རྒྱལ་ཁབ་གཅིག་
དང་མི་རིགས་གཅིག་པོའི་སྤྱི་དབྱུང་བཟོ་དགོ་པའི་དོན་དག་ཅིག་དེ་ཨིན་
པས།

དེ་བརྒྱུམ་འབྲུག་རྩོམ་ཆམས་ཁ་བྲག་ལུ་ རྩོམ་ཆམས་པའི་མི་རིགས་རྒྱ་
གར་གྱི་ས་གནས་དང་ རྟེན་པུ་ལ་ལ་སོགས་པའི་ས་གནས་ཚུ་ལས་འབྲུག་ལུ་
རིམ་པ་བཞེན་འཇུག་ཏེ་ གཞིས་བཅགས་བཅགས་པ་ཨིན་ནི་དེ་གིས་ འབྲུག་
གི་རྒྱལ་ཡོངས་ཚོགས་འདུ་ཆེན་མོ་ཐེངས་༡༡ པའི་གྲོས་ཚོད་དོན་ཚན་༣
པའི་ནང་གསུང་གྲོས་གནང་སྟེ་མི་སེར་དེ་ཚུ་ལས་འབྲུག་གི་རྩ་བ་༣ ལུ་
སྒོ་བཙུག་ཏེ་ཁྲིམས་གཞུང་ལུ་གྲུས་བཀུར་ཡོད་པའི་འབའ་དང་འགན་རྒྱ་ལེན་
ཞེན་ལས་མ་གཏོགས་ རྩོམ་ཆམས་པ་ཚུ་ འབྲུག་མའི་གྲལ་བཙུགས་པའི་
སྒོ་ལ་ཨིན་འདྲག། མི་རིགས་དེ་ཚུ་འོ་སྤོང་ས་དང་བ་ས་འབྲུག་ལུ་ཨིན་རུང་

མི་དབང་འབྲུག་རྒྱལ་བཞི་པའི་རྟོགས་བརྗོད། གཞུང་སྐྱོང་ལམ་སྲོལ་བསྐྱར་བཅོས་བཏང་ཚུལ།

འབྲུག་མི་གཞན་དང་འགྲོ་ལུགས་འདུག་ལྟངས། ཆོས་དང་ལམ་སྲོལ་སོ་སོ་
འབད་བའི་ཁར་ ལྷོ་མཆམས་ས་གནས་ཁར་ཕྱི་མི་འབྲུག་ལུ་འཇུལ་ནི་འདི་
ཆོང་དུས་ཁར་ཡོད་པའི་མགྱོན་ཁྱིམ་བཟུམ་འགྲོ་འོང་འབད་མ་འབད་ས་སྤོང་
པའི་སྐྱོར་ལས་ ཆོགས་ཐངས་༣༢ པའི་གྲོས་ཆོད་དོན་ཚན་༣༦ པའི་ནང་།
ལྷོ་མཆམས་ཕུ་རེའི་མི་སེར་ལ་ལ་ནས་སོ་ནམ་འཐབ་རྒྱ་དང་ ཉོར་ལྷ་མི་བཅས་
ཀྱི་ཆེད་དུ་ཡང་ ཕྱི་མི་འཆོལ་ཏེ་བཞག་སྲོལ་འདུག་པ་དེ་ ད་ཚུན་སོ་སོ་ནས་
སྤོ་འདོད་གང་ཡོད་ལྟར་བཞག་ཟུས་འདུག་པ་མ་གཏོགས་གཞུང་གི་ཡིག་ཆ་
ཁག་ནས་ཀྱང་ ཕྱི་མི་དེ་དག་མི་སེར་སོ་སོའི་ཁྱིམ་དུ་དགོས་མཁོ་ཡོད་མིན་ཅིས་
བདག་བཞུམ་བཞུམ་ཞིག་མ་སོང་འདུག་པས། ཟེར་བཀོད་ཡོད་དོ་བཟུམ་ ལྷུ་
ལས་ཡང་ཕྱི་མི་གསར་འབྱོར་རྫོགས་ནི་མེད་ནི་དེ་གིས་ གོང་གསལ་སྤྲིད་བྱས་
རྒྱལ་ཁབ་གཅིག་དང་མི་རིགས་གཅིག་ཟེར་བཅུམ་དགོ་པའི་རྒྱ་མཚན་གཉིས་
པ་དེ་ལས་བྱུང་རྟུག།

སྤྲིད་བྱས་དེ་འབྲུག་ཐབས་ལུ་ མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེའི་
ཞབས་ལས་ ཐབས་ཤེས་ལེ་ཤ་ཅིག་མཛད་ཡོད་པ་དཔེར་ན་ ཆོགས་ཐངས་༣༢
པའི་གྲོས་ཆོད་དོན་ཚན་༥ པའི་ནང་བཀོད་དོ་བཟུམ་ཨིན་པ་ཅིན། ཕྱི་ལས་
འོང་མི་ལྷོ་མཆམས་པ་ ས་མེད་མི་ཚུ་ལུ་ས་ཞིང་གི་གསོལ་རས་གནང་རྟུག།
དེ་ཡང་ས་ཞིང་གི་ཐོབ་ལམ་གོ་རིམ་དང་པ་རྒྱ་རུད་ཀྱིས་ ཟ་སྦྱོད་འབད་འཕྲིའི་
ས་ཞིང་རྒྱ་རུད་ཀྱིས་ཕྱགས་བདའ་མི་ཚུ་དང་ གཉིས་པ་ཕ་མའི་སྐབས་ལས་
ས་ཞིང་མེད་མི། གསུམ་པ་ དུཛ་ལེ་ཤ་ཡོད་ནི་དེ་གིས་བཟའ་ཆང་ཁ་ཁྱེས་ཏེ་
འགྲོ་མི་གོ་རིམ་གསུམ་ཆ་ར་ལུ་གཙོ་རིམ་བཟོ་ལྷོ་གཞུང་གི་ཁ་ཐུག་ལས་ སའི་

དཔལ་འབྱུག་ཞིབ་འཇུག་ལྟེ་བ།

གསོལ་རས་གནང་སྟེ་རྒྱལ་ཁབ་གཅིག་དང་མི་རིགས་གཅིག་གི་སྲིད་བྱུས་བྱུབ་
ཐབས་མཛད་རྟུག། དེ་བརྒྱུ་རྒྱལ་ཡོངས་ཚོགས་འདུ་ཆེན་མོ་ཐེངས་༢༥
པའི་གྲོས་ཚད་དོན་ཚན་༡༩ པ་དང་༢༠ པའི་ནང་འབྲུག་མིའི་རིགས་
ཆས་གོས་གཅིག་མཚུངས་དང་ མགྲོན་ཁའི་སྐུ་ལས་འགོ་བཙུགས་ཏེ་
གཅིག་མཚུངས་འབད་སྟོན་དགོ་པའི་གྲིམས་བཅོ་ཐོག་ལས་སྲིད་བྱུས་བྱུབ་
པའི་ཐབས་ཤེས་མཛད་རྟུག། འབྲུག་ལུ་ཡོད་པའི་བོད་མི་ཚུ་གིས་འབྲུག་མི་
དང་མཐུན་སྦྱར་ཐོག་ལས་གཅིག་མཚུངས་འབད་སྟོན་དགོ་པའི་སྐོར་ལས་
ཚོགས་ཐེངས་༤༠ པའི་གྲོས་ཚད་དོན་ཚན་༢༢ པའི་ནང་ཡང་གསུང་
གྲོས་བྱུང་རྟུག།

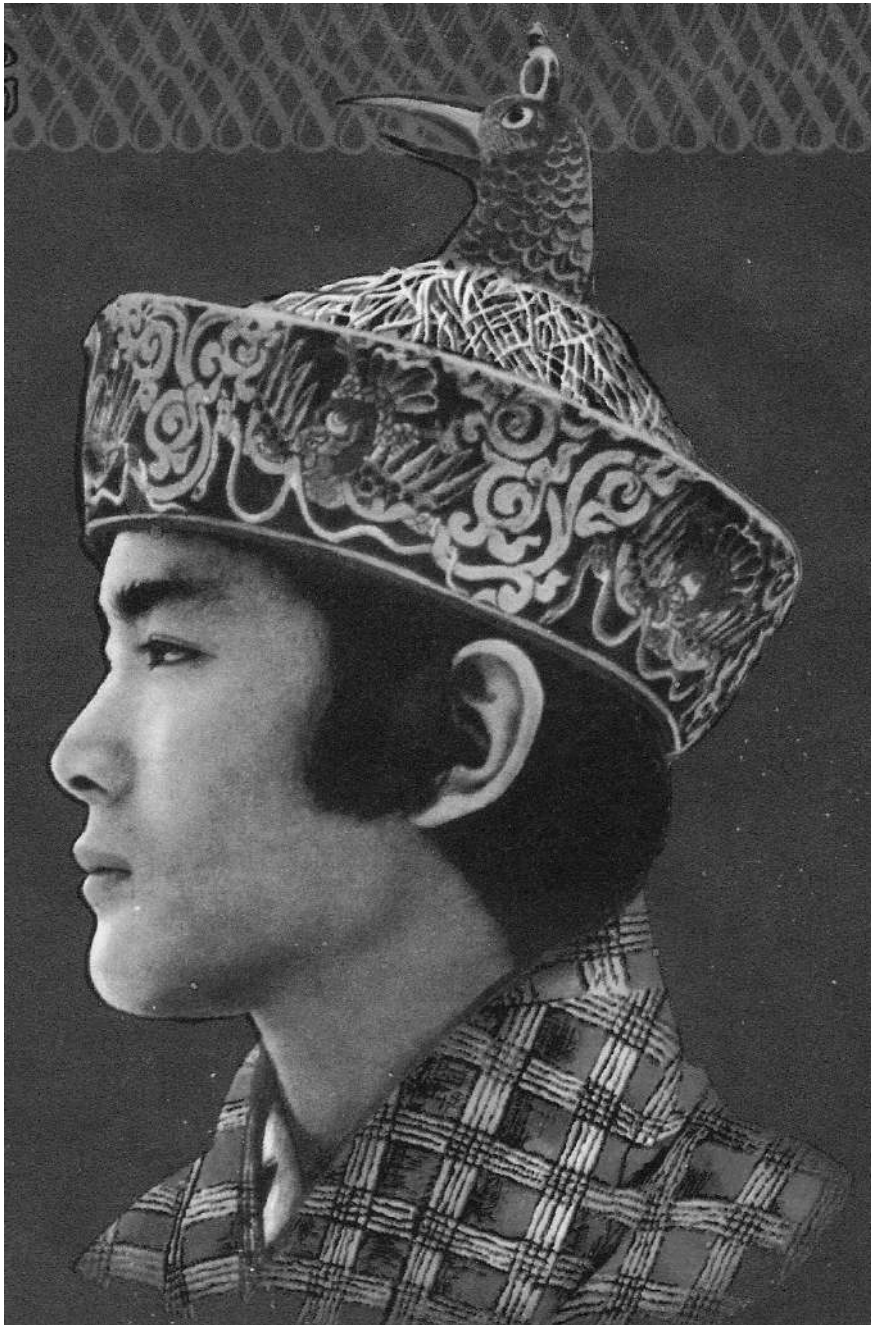
རྒྱལ་ཁབ་གཅིག་དང་མི་རིགས་གཅིག་བཅོ་ཚུགས་པའི་ཐབས་ལམ་
དོན་ལས་ རྩོམ་ཆའམ་པ་ས་ཞིང་མེད་མི་ཚུ་ལུ་ གཞུང་ལས་ས་ཞིང་གསོལ་
རས་གནང་ལུགས་སྐོར་ལས་ཚོགས་ཐེངས་༥༠ པའི་ནང་གསུང་གྲོས་དེ་སྟེ་
བྱུང་རྟུག། མཐའ་མཆའས་མི་སེར་ས་མེད་ཏུ་ལུས་པ་རེ་ཡོད་སྲིད་ཆེ་ དེ་
དག་ལ་ས་ཞིང་སྟོན་བཞག་བྱེད་སྐབས་ གལ་སྲིད་རྩོམ་ཆའམ་ས་གནས་དེ་
ཉིད་རང་ནས་སྟོན་རྒྱུའི་གནས་སྐབས་མ་བྱུང་བུང་ ཡུལ་དབུས་ནང་ཁུལ་
ཁྱི་ས་སྟོང་དག་ཏུ་ གཞིས་ཆགས་བྱེད་བཙུག་ན་རྒྱལ་ཁབ་གཅིག་གི་མངའ་
འབངས་ཕན་ཚུན་ལྟ་སྟོན་དང་ལུགས་སྟོལ་གོམས་གཤེས་སོགས་གཅིག་
སྟེལ་འོང་རྒྱལ་ཕན་ཐབས་འོང་ངེས། ཟེར་བཀོད་མི་དེ་གྲོས་ཚད་དོན་ཚན་
༡༢ པར་ཁ་གསལ་སྟེ་རྒྱལ་ཁབ་གཅིག་དང་མི་རིགས་གཅིག་གི་སྲིད་བྱུས་
ལུ་ཕན་པའི་ཐབས་ཤེ་བཏོན་རྟུག།

མི་དབང་འབྲུག་རྒྱལ་བཞི་པའི་རྟོགས་བརྟུན། གཞུང་སྲོད་ལམ་སྲོལ་བསྐྱར་བཅོས་བཏང་ཚུལ།

སྲིད་བྱུས་དེ་གྲུབ་ཐབས་ལུ་ཐབས་ཤེས་གཞན་ཡང་ མི་དབང་
འབྲུག་རྒྱལ་གསུམ་པ་མཆོག་གིས་བཅུམས་གནང་བའི་གཞུང་སྐད་རྫོང་ཁ་
གོང་འཕེལ་བཏང་ནི་དེ་ལུ་འཕྲོ་མཐུད་དེ་རྒྱབ་སྐྱོར་མཛད་ཐོག་ལས་ རྒྱལ་
ཁབ་གཅིག་ནང་སྐད་ཡིག་གཅིག་གིས་ལམ་ཆོད་པ་འབད་བཟོ་གནང་བའི་
ཐུགས་བཞེད་གནང་ཞེ་ འབྲུག་གི་རྒྱལ་ཡོངས་ཚོགས་འདུ་ཆེན་མོ་ཐེངས་
༤༡ པའི་གྲོས་ཆོད་དོན་ཆེན་༣༦ པའི་ནང་ཆོས་སྐད་ལུ་བརྟེན་ཏེ་རྫོང་
ཁ་གོང་འཕེལ་བཏང་ཞིན་མ་ལས་ ཆ་མཉམ་གྱིས་སྐད་ཡིག་གཅིག་ཐོག་
ལག་ལེན་འཐབ་ནི་ཨིན་ཟེར་བའི་གྲོས་ཆོད་གྲུབ་འདུག་པའི་ཁར་ ཚོགས་
ཐེངས་༤༥ པའི་ནང་ལུ་ཡང་ གསུང་གྲོས་དེ་འཕྲོ་མཐུད་དེ་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་
སྐད་ཡིག་གཙོ་བོར་བཏོན་དགོ་པའི་གྲོས་ཆོད་དོན་ཆེན་༥ པའི་ནང་།

འབྲུག་ཡིག་དེ་ཉིད་ངེད་རའི་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་རྒྱལ་ཡོངས་སྐད་ཡིག་
ཡིན་པ་ལས་ རང་རྒྱལ་ནང་དེ་རང་གཙོ་བོར་བཟུང་ཞེ་མཛད་དགོས་ཚུལ་
ཀྱི་གྲོས་བསྐྱར་བྱུང་བ་བཞིན་ད་ལྟ་ལས་ཁུངས་འགའ་ཤས་ནས་ཕྱི་རྒྱུ་
ཡིག་ཐོག་ཏུ་ ཡི་གེ་བཟམ་ཐུས་འདུག་ན་ ད་ནས་འབྲུག་ནང་འཁོད་
དུ་གཞུང་གི་ལས་ཁུངས་ཁག་སོ་སོ་ནས་བྱལ་སྤེལ་དང་ བྲིམས་ཡིག་
སོགས་ཀྱི་ཡིག་རིགས་སྤེལ་སྐབས་ ཕྱི་རྒྱལ་ཀྱི་སྐད་ཡིག་ནང་མིན་པར་
འབྲུག་ཡིག་ཁོ་ནའི་ཐོག་ཏུ་བཟམ་སྤེལ་བྱ་དགོས་པར་གྲོས་ཆོད་བྱུང་།
ཟེར་བཀོད་མི་དེ་ཡང་རྒྱལ་ཁབ་གཅིག་དང་མི་རིགས་གཅིག་གི་སྲིད་བྱུས་
གྲུབ་ཐབས་ལུ་མཛད་ནུག།

དཔལ་འབྱུག་ཞིབ་འཇུག་ཏུ་བཞུགས།

མི་དབང་འབྲུག་རྒྱལ་བཞི་པའི་རྟོགས་བརྗོད། གཞུང་སྐྱོང་ལམ་སྒོལ་བསྐྱར་བཅོས་བཏང་ཚུལ།

རྒྱལ་ཡོངས་ཚོགས་འདུ་ཆེན་མོ་ཐེངས་༥༠ པའི་གྲོས་ཚད་དོན་ཚན་༢༥
པའི་ནང་བཀོད་དོ་བཟུམ་ འབྲུག་མི་གཞན་ཕོ་མོ་ག་ཅིན་རུང་སྟོ་མཆོམས་པའི་
མི་རིགས་དང་གཅིག་ཁར་གཉེན་སྦྱར་འབད་ད་པ་ཅིན་དེ་ལུ་ གཞུང་གི་ཁོངས་
ལས་གསོལ་རས་དངུལ་ཀྲམ་སྟོང་ཕུག་༥ རེ་གནང་ཐོག་ལས་སྟོ་བྱང་མི་རིགས་
གཅིག་ཁར་འབྲེལ་བ་ལེགས་ཤོམ་འབྱུང་བའི་ཐབས་ལམ་ལ་སོགས་པ་ལེ་ག་
ཅིག་བཏོན་ཏེ་ སྤེད་བྱས་དེ་འབྲུབ་ཐབས་ལུ་བྱུགས་བཙོན་སྟོམ་གནང་ནུག།
དེ་གི་ལུལ་ལས་ལྷན་རྒྱུ་གཞུང་ཚོགས་ཐེངས་༡༠༡ ལས་གྲོས་ཚད་གྲུབ་མི་
དང་འབྲེལ་བ་ཅིན། སྟོ་བྱང་གཉིས་ཀྱི་ཕོ་མོ་གཉེན་སྦྱར་གཅིག་ཁར་འབད་མི་
བཟུལ་ཚར་རེ་ལུ་གཞུང་གི་ཁོངས་ལས་གསོལ་རས་དངུལ་ཀྲམ་སྟོང་ཕུག་༡༠
རེ་གནང་ནི་ཅིན་ཟེར་གྲོས་ཚད་གྲུབ་མ་ཚད་རྒྱལ་ཡོངས་ཚོགས་འདུ་ཆེན་མོ་
ཐེངས་༤༥ པའི་གྲོས་ཚད་དོན་ཚན་༩ པའི་ནང་ལས་ཡང་ ཅ་དོན་དེ་གྱ་
གྲོས་ཚད་གྲུབ་ཉེ་སྤྱི་ལོ་༡༩༩༠ ཟུ་ཟླ་དང་པ་ལས་འགོ་བཙུགས་ཏེ་གསོལ་
རས་ ཡར་སེང་གནང་ནི་འགོ་བཙུགས་ཅི་ཟེར་བཀོད་ནུག།

སྤེད་བྱས་དེ་གི་དོན་ལུ་ཐབས་ཤེས་གཞན་ཡང་ ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་
འབྲུག་གི་སྤྱི་གུ་ལམ་རྣམ་གཞག་དར་བྱལ་བཏང་ཐོག་ལས་ ཆིག་སྤྱིལ་བཟོ་
བའི་དགོངས་བཞེད་སྐོར་ལས་ཚོགས་ཐེངས་༥༠ པའི་གྲོས་ཚད་དོན་ཚན་༧༠
པའི་ནང་གསུང་གྲོས་བྱུང་པའི་ཁར་ ཉེ་མའི་ཚོགས་ཐེངས་༢༠ པའི་གྲོས་ཚད་
དོན་ཚན་༥ ལས་༡༠ ཚུན་དང་ཚོགས་ཐེངས་༣༥ པའི་གྲོས་ཚད་དོན་ཚན་
༡༩ ལས་༢༠ ཚུན་གྲོས་ཐག་བཅད་ཚར་ཡོད་དོ་བཟུམ་འབྲུག་མི་མཐའ་དང་
དབྱས་ཟེར་མ་ཕྱེ། མཐོ་དམན་བར་གསུམ་ ཆ་མཉམ་གྱིས་སྤྱི་གུ་ལམ་འདི་ལུ་

དཔལ་འབྱུག་ཞིབ་འཇུག་ལྟེ་བ།

གཅིག་མཚུངས་ཆ་འཛིག་འབད་དེ་རྒྱལ་ཁབ་གཅིག་ནང་མི་རིགས་ཅིག་ཡིན་
པའི་རྟགས་མཚན་མངོན་སྲུང་བཏོན་དགོས་འདི་ མེད་ཐབས་མེད་པའི་སྒྲིལ་ས་
ཆབ་སྲིད་བསྐྱངས་པའི་སྲིད་བྱུས་བཙུམས་གནང་ནུག་ཟེར་བྱ་ནི།

(༢)སྦྱར་བཅས་གཉིས་པ་ མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་
གིས་ རྒྱལ་ཁབ་ཡར་རྒྱས་གོང་འཕེལ་གྱི་དོན་ལུ་མ་དངུལ་ཕངས་པ་མེད་པ་
བཏང་རུང་ མ་དངུལ་དེ་རང་ཚུ་བབྱམ་སྤྱོད་འགྱུར་མ་གཏོགས་ ཡར་རྒྱས་གོང་
འཕེལ་གྱི་གྲུབ་འབྲས་སྒྲིམ་ཅིག་འཛོན་ནི་མེད་པའི་ཁར་ གྲུབ་འབྲས་ཐོན་མི་དེ་
ལུ་ཡང་ མི་མང་གིས་སྒྱུ་རྒྱུ་བསམ་ནི་ཕར་བཞག་ གོང་འཕེལ་མཐུན་ཆུན་
ཚུ་ལག་ལེན་འཐབ་ནི་དེ་ཡང་ རང་གི་རྒྱ་དངོས་བབྱམ་ཅིས་ཁྲུངས་དང་བདག་
འཛིན་མ་འཐབ་པ་དང་། བདག་སྤང་མེད་པ། རོ་རྒྱུ་རྒྱུང་བ་ལ་སོགས་པའི་
སྒྲོན་ལེ་གཅིག་གཟིགས་ནི་དེ་གིས་ ཆབ་སྲིད་གྱི་ལམ་སྲོལ་བསྦྱར་བཅས་གནང་
ནི་ རྒྱལ་སྲིད་གྱི་དབང་ཆ་ཕྱིར་སྤེལ་གནང་ནི་གྱུ་ཐུགས་ཐག་བཅད་གནང་ནུག།
ཡིན་རུང་དབང་ཆ་ཕྱིར་སྤེལ་སྟབས་ཅིག་ལུ་མིན་པར་ རིམ་པ་བཞིན་དུ་འབད་
དེ་ མི་མང་གི་ཉམས་སྦྱང་དང་བསྒྲུན་ཐོག་ལས་སྒྲོད་གནང་པའི་དགོངས་
འཆར་ཉེ་མ་ལས་སྒྲོད་ནུག།

དེ་གི་དོན་ལུ་རྫོང་ཁག་གཞུང་འཇུགས་གྱི་ལཱ་འབད་མི་ཡང་ ལོ་ལྷ་
པའི་འཆར་གཞི་འགོ་མ་བཅུགས་པའི་གོང་ལས་ རྫོང་ཁག་རེ་རེ་ནང་བདག་
སྒྲོང་འཐབ་མི་རྫོང་བདག་དང་ རྫོང་བདག་འོག་མ་ རབ་འབྱམས་སྤྱོད་དཔོན་
ཁག་གསུམ་གསུམ་རེ་བསྐོས་པའི་དོན་དག་ཡང་ རྫོང་བདག་དེ་རྫོང་ཁག་དེའི་
འགོ་འཛིན་གཙོ་བོ་འབད་གྲོས་ཐག་བཅད་མི་དང་ རྫོང་བདག་འོག་མ་དེ་རྫོང་

མི་དབང་འབྲུག་རྒྱལ་བཞི་པའི་རྟོགས་བརྗོད། གཞུང་སྐྱོང་ལམ་སྲོལ་བསྐྱར་བཅོས་བཏང་ཚུལ།

བདག་གི་འོག་ལུ་ ཡར་རྒྱས་གོང་འཕེལ་གྱི་ལས་དོན་འགོ་འདྲན་འཐབ་མི།
རབ་འབྲུམས་དེ་ རྗེང་ཁག་གི་བདག་སྐྱོང་འཐབ་མི་འབད་བསྐྱོས་གནང་པའི་
ཁར་ རྗེང་ཁག་སོ་སོའི་སྤྱི་མི་དང་ཤེད། རྗེང་ཁག་ནང་ཡོད་པའི་ལས་ཁུངས་
སོ་སོའི་འགོ་དཔོན་ཚུ་དང་ དམངས་མི་བཅས་པའི་ཚོགས་སྡེ་རེ་བཅོ་བརྒྱུ་
མི་དེ་ལུ་ རྗེང་ཁག་ཡར་རྒྱས་ཚོགས་འདུ་བཟུང་འཛིན་མཛད་དེ་ རྗེང་ཁག་
དེ་ནང་ཡར་རྒྱས་གོང་འཕེལ་ལ་སོགས་པའི་ལྷ་ ག་ཅི་འབད་དགོཔ་ཡོད་རུང་
ཚོགས་འདུ་དེ་གིས་ཐག་བཅད་ཚོག་པའི་གནང་བ་གནང་ཞེ་ གཞུང་གི་དབང་
ཆ་རྗེང་ཁག་ལུ་གནང་ཡི།

དེའི་གོང་ལུ་དབུས་གཞུང་ཞེ་བའི་ནང་གི་གཞུང་སྐྱོང་ལམ་སྲོལ་ག་དེ་
སྡེ་སྡེ་ཅི་ག་གི་སྐོར་ལས་མདོར་བསྐྱུས་ཅིག་བཤད་པ་ཅིན། འབྲུག་གི་རྒྱལ་
ཡོངས་ཚོགས་འདུ་ཆེན་མོའི་ནང་བསྐྱེམས་འཐུས་མི་༡༥༠ ཡོད་པའི་གྲལ་
ལས་༡༠༥ མི་སེར་འཐུས་མི་ཚོགས་རྒྱུན་བཟུགས་ཏེ་བཏོན་པའི་སྤྱི་མི་དང་
དགེ་འདུན་པའི་སྐུ་ཚབ་གཞུང་གྲ་ཚང་དང་རབ་སྡེ་བསྐྱེམས་ཏེ་འཐུས་མི་༡༢
གཞུང་གི་ཁ་ཐུག་ལས་ཞི་བླ་ག་ལས་ཁུངས་བསྐྱེམས་ཏེ་འཐུས་གྲངས་༣༣
ཡོད་མི་ཚུ་གིས་གལ་འཆབས་ཅན་གྱི་ཚོགས་འདུ་མ་ཅིས་པར་ ལོ་བཟུར་
ཚོགས་ཐེངས་གཉིས་གཉིས་རེ་འཚོགས་སྲོལ་སྡོད་ཅི།

དེ་བཟུམ་སྒོ་གོས་ཚོགས་སྡེ་ནང་མི་སེར་གིས་ཚོགས་རྒྱུན་བཟུགས་ཏེ་
བཏོན་པའི་དཔོན་ཁག་འཐུས་མི་༤ དང་གཞུང་གྲ་ཚང་དང་རབ་སྡེའི་སྐུ་ཚབ་༢
མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་གིས་བསྐྱོས་པའི་སྐུ་ཚབ་༡ སྡེ་མི་ཚུ་
དང་ ནང་སྤྲོད་དང་ བཟུན་རྒྱས། གསོ་བ་དང་ཤེས་རིག། ཞབས་ཏྲིག་དང་

དཔལ་འབྱུག་ཞིབ་འཇུག་ལྟེ་བ།

ཕྱི་འབྲེལ། དངུལ་ཚིས་ལྷན་ཁག་འབད་དེ་ལྷན་ཁག་བདུན་གྱི་སྒོན་པོ་ཚུ་
འཛོམས་ཐོག་ལས་ལྷན་རྒྱལ་གཞུང་ཚོགས་ཟེར་ ཁྲོས་ཚོགས་སྡེ་ཚན་ཚུ་གི་
དབུ་བཞུགས་མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེ་ཁོ་ར་གིས་མཛད་ཐོག་ལས་
གཞུང་སྐྱོང་གནང་སྲོལ་སྡོད་ཅི་ཟེར་བྱ་ནི།

དེ་ལས་གཞན་ཡང་གིས་ཁང་ཁོང་མ་དང་ རྫོང་ཁག་གིས་ཁང་།
རྫུང་གིས་ལ་སོགས་པ་དང་གིས་ལྷན་སྡེ་གིས་ཞི་ཚོད་དང་ཉེས་ཚོད་ལ་
སོགས་པའི་གིས་ལྷན་ལུགས་ཚུ་བདག་སྐྱོང་མཛད་སྲོལ། བལྷན་སྤྱང་དང་སྤྱི་
སྤྱང་འགག་སྡེ་བཙས་པའི་དག་ཁག་གསུམ་དང་ རྒྱལ་གཞུང་ཞི་གཡོག་དང་
འཆར་འགོད། སྲོལ་འཛིན་དང་རྫོང་ཁ་གོང་འཕེལ་ལ་སོགས་པའི་ལྷན་ཁག་
བཞི་ལ་སོགས་པའི་ཁར་ ལྷན་ཁག་རེའི་འོག་ལུ་ ལས་ཁུངས་དང་ལས་སྡེ།
ལས་འཛིན་ལ་སོགས་པ་མང་རབས་ཅིག་ཡོད་མི་ཚུ་གིས་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ཆབ་
སྲིད་ཕྱི་ལ་བྱ་སྐྱོང་བའི་ལམ་སྲོལ་སྡོད་ཅི།

སྤྱི་ལོ་༡༩༥༡ ལས་ཚུར་ ལོ་ལྔ་པའི་འཆར་གཞི་ལྔ་པ་ འགོ་བཙུགས་
པའི་བསྐྱར་ལས་རྫོང་ཁག་གཞུང་འཇུགས་ཀྱི་ལས་རིམ་འགོ་བཙུགས་གནང་
ཞི་རྫོང་ཁག་རེ་རེ་བཞིན་དུ་ལོ་ངོ་ལྔ་པའི་འཆར་གཞི་ཚུ་ མི་མང་དང་བསྐྱུན་
ཁྲོས་རྒྱལ་ལྷན་རང་སྲོལ་དགོས་མཁོ་དང་བསྐྱུན་ཐོག་ལས་ འཆར་གཞི་ལས་
རིམ་བཟོ་ཞི་ལག་ལེན་མི་སེར་རང་རང་སོ་སོས་འཐབ་དགོ་པའི་སྲིད་བྱུས་
བརྩམས་གནང་ཡི། དེ་གི་གོང་ལུ་སྤྱི་ལོ་༡༩༥༡ ལས་ཚུར་ མི་སེར་ལས་
སྤྱང་བསྐྱུལ་འཛོན་དགོས་དུག་བསྐྱོམ་ཁུར་ལུ་ཟེར་ ལོ་ན་༡༥ དང་༢༠
འི་བར་ན་ཡོད་པའི་ མི་གངས་དུག་རེའི་སྡེ་ཚན་བཟོ་མི་དེ་ལས་ མི་གངས་རེ་

མི་དབང་འབྲུག་རྒྱལ་བཞི་པ་འཛིན་གསལ་བཟོད། གཞུང་སྐྱོང་ལམ་སྲོལ་བསྐྱར་བཅོས་བཀའ་ཚུལ།

རེ་ལམ་སོལ་ལ་སོགས་པ་ཡར་རྒྱས་གོང་འཕེལ་གྱི་ལཱ་ནང་ ཉུས་རྒྱན་བཅའ་
མར་གཏོགས་དགོས་ཡིན་རུང་ རྒྱལ་ལས་ལམ་སོལ་གྱི་ལཱ་འབད་མི་གཙོ་བོ་
རྒྱ་གར་ལྷེ་ཚན་ ཉུན་ཏག་ལུ་ཁག་འབག་སྤེལ་མི་དེ་གིས་ མི་སེར་ལས་སྤྱང་
བསྐྱལ་འཛོན་དགོས་གངས་མེད་པར་ མི་གངས་ ༡༢ རེའི་ལྷེ་ཚན་བཟོ་སྤྱད་བཅུ་
གཉིས་རྒྱུ་ཟེར་སྤྱབ་མི་དང་ ཞབས་ཏོག་ལས་མི་ཟེར་སྤྱང་བསྐྱལ་ཁག་གཉིས་
བཀའ་བའི་ལམ་སྲོལ་སྤྱོད་ཅི།

འཆར་གཞི་གི་ལཱ་ཚུ་ནང་ སྤྱང་བསྐྱལ་ཁུར་ལཱ་ཁག་གཉིས་ཀྱི་ཕོག་
ཐང་སྐོར་ལས་དུམ་ག་ཅིག་ཁ་གསལ་བཀོད་པ་ཅིན། རྒྱལ་ཡོངས་སྤྱོད་ན་ལུ་
ཕན་པའི་ལཱ་གི་རིགས་ བཅུ་གཉིས་རྒྱུ་ཟེར་ལོ་ངོ་རེ་ལུ་ཉིན་གངས་ ༡༥
རེ་ཕོག་སྲོལ་ཡོད་མི་དེ་དང་ དམིགས་བསལ་གྱི་གོང་འཕེལ་སོ་ནམ་ཞིང་
ལཱ་གོང་འཕེལ་ དཔེར་ན་རྒྱ་ཡུར་དང་འབྲུང་རྒྱ་ལ་སོགས་པ་ཡིན་པ་ཅིན།
རྒྱ་ཡུར་དེ་གིས་ཕན་པ་ཐོབ་མི་ས་ཞིང་གི་རྫོང་བདག་རྒྱུ་ལུ་བགོ་བཤའ་འབད་
དེ་ཞབས་ཏོག་ཁུར་ལཱ་ཕོག་དགོས་དང་ འབྲུང་རྒྱ་གིས་ཕན་པ་ཡོད་མི་རྒྱུ་
འབྲུང་རྒྱའི་ཞབས་ཏོག་ལས་མི་ཕོག་སྲོལ། ལྷ་ཁང་ཡིན་པ་ཅིན་གཡུས་སྤོ་
ནང་ལྷ་ཁང་གིས་ཕན་པ་ཐོབ་པའི་མི་སེར་རྒྱུ་ལས་ཞབས་ཏོག་ལས་མི་ཐོན་
དགོས་ རྫོང་སེལ་ཁུར་ལཱ་ཡིན་པ་ཅིན་ རྫོང་འོག་ཆ་མཉམ་ལུ་ཕོག་དགོས།
སྤོ་ཁང་དང་སྤོ་ཁོར། སྤོ་བ་ག་དང་སྤོ་བ་མེ། ཉུ་ལམ་དང་སྤྱིངས་ཟམ་ལ་སོགས་
པ་གསར་བསྐྱུན་དང་ ཉམས་བཅོས་ཀྱི་དོན་ལུ་ཡིན་པ་ཅིན་ རྫོང་འོག་དེ་ནང་
གི་མི་སེར་ཆ་མཉམ་ལུ་ཕོག་སྲོལ་ལ་སོགས་པ་རིམ་པ་ལེ་ཤ་ཅིག་བཟོ་ཡོད་
མི་དེ་ལུ་ ཡར་རྒྱས་གོང་འཕེལ་ལས་དོན་ལུ་ མི་སྤེལ་ཡང་གཤམ་གཏོགས་

དཔལ་འབྱུག་ཞིབ་འཇུག་ལྟེ་བ།

ཀྱི་སྲིད་བྱུས་བཟོ་གནང་ཞེ་ཡར་རྒྱས་ཀྱི་ལཱ་ཚུ་ རང་སྲིད་མཁོ་འདོད་དང་།
ལཱ་གི་སྒྲིག་སྲུབ་ཚུ་དང་འབྲེལ་ཏེ་གཞུང་ལས་མ་དངུལ་དང་མཐུན་ཆེན་
རོགས་རམ་གནང་སྲོལ་བཟོ་གནང་ནུག།

དེ་སྐབས་གཞུང་ཞེ་བའི་ཁ་ཐུག་ལས་བཟོ་རིག་སློབ་སྟོན་དང་བརྩ་
བསྐྱར་ལ་སོགས་པའི་སློབ་སྟོན་གནང་ནི་དང་། མ་དངུལ་ཚུལ་མཐུན་
བཏང་དང་མ་བཏང་གི་དབྱེ་ཞིབ་འབད་ནི་ལ་སོགས་པ་མངའ་སྲོལ་སྟོན་ཅི།
དེ་སྐབས་ ལག་ལེན་གྱི་དོན་ལུ་གལ་ཆེ་བའི་སློབ་སླྱང་ཡང་ དཔོན་ཁག་
ལས་འགོ་བཙུགས་ཏེ་མི་སེར་ཚུན་ཆོད་ རང་སར་ཕོག་པའི་ལཱ་འགན་
དང་བརྩུན་ཏེ་ རིག་གསར་ལམ་སྟོན་གནང་ནི་ཚུ་ཨིན་པས། སློབ་སྟོན་དེ་
ཚུ་ཡང་ང་བཅས་རའི་རྒྱལ་ཁབ་ནང་སློབ་སྟོན་འབད་མ་ཚུགས་མི་ཚུ་ཕྱི་
རྒྱལ་དང་ རྒྱ་གར་གྱི་ས་གནས་ཚུ་ནང་སློབ་སླྱང་ལུ་བཏང་ནི་དང་ འབྲུག་
ནང་འཁོད་ལུ་ཡང་ཤེས་ཡོན་སྤེལ་ཁང་ཚུ་བརྒྱུད་དེ་སློབ་སླྱང་གནང་ནི།
ཕྱི་ལས་མཁས་མཆོག་ཚུ་གདན་དངས་ཏེ་སློབ་སྟོན་འབད་ནི། ལཱ་འབད་མི་
རང་སྲིད་རིག་ཅུལ་གོ་བསྟུར་འབད་དེ་གནས་སྐབས་འཆོལ་ནི་ཚུ་གི་ཐོག་
ལས་རོགས་རམ་འགོ་འཛེན་གནང་སྲོལ་སྟོན་ཅི།

༧) ལྷུང་བཅོས་གསུམ་པ་ ཟ࿳་ལོ་༡༩༩༡ ལོ་ལྔ་པའི་འཆར་གཞི་
བདུན་པ་ལས་ཚུར་ དབང་ཚད་མཐར་སྤེལ་གྱི་ལས་རིམ་ ཆེད་འོག་གཞུང་
འཇུགས་གྱི་ལམ་སྲོལ་བཙུགས་ནི་དེ་ཨིན་པས། དེ་གི་དོན་ལས་མི་དབང་
མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆའི་ཞབས་ལས་ ཟ࿳་ཆེས་༡༠/༦/༩༥ ལུ་གནང་པའི་
བཀའ་ཤོག་ནང་། ང་བཅས་རའི་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་གནད་དོན་ཐག་གཅོད་གྱི་ལམ་

མི་དབང་འབྲུག་རྒྱལ་བཞི་པའི་རྟོགས་བརྗོད། གཞུང་སྐྱོང་ལམ་སྲོལ་བསྐྱར་བཅོས་བཏང་ཚུལ།

ལུགས་ནང་ལུ་ ང་བཅས་རའི་མི་སེར་ཚུ་གིས་ ཏུར་བཙོན་དང་སེམས་བྱུགས་
བསྐྱེད་དེ་ བཅའ་མར་ཉིལ་བུ་གཏོགས་ཐབས་སྒྲིག་ནིའི་དོན་ལུ་ཡང་ མངའ་
ཞབས་རང་ཉིད་ཀྱིས་བུགས་བཙོན་བསྐྱེད་དང་སྐྱེད་བཞིན་པར་ཡོད། འདི་གི་
དོན་ལུ་དབང་ཚད་ཕྱིར་སྤེལ་གྱི་སྤྱད་བྱས་འགོ་བཙུགས་ཏེ་ སྤྱི་ལོ་༡༩༩༡
ལུ་ ང་བཅས་རའི་རྫོང་ཁག་ཆ་མཉམ་ནང་ རྫོང་ཁག་ཡར་རྒྱས་ཚོགས་ཚུང་
གི་ལམ་ལུགས་གཞི་བཙུགས་གནང་ཡོད། དེ་གིས་ཡང་མ་ཚད་སྤྱི་ལོ་༡༩༩༡
ལུ་ཆེད་འོག་༢༠༢ ཆ་མཉམ་ནང་ཆེད་འོག་ཡར་རྒྱས་ཚོགས་ཚུང་གི་ལམ་
ལུགས་གཞི་བཙུགས་གནང་སྟེ་སྤྱད་བྱས་འདི་ལུ་ བྱལ་ལུགས་སྐྱེད་པར་བྱ་
བྱུང་ཡི། ཟེར་གསུངས་པའི་བཀའ་ཤོག་དང་སྐྱེགས་དབང་ཚད་ཕྱིར་སྤེལ་
མཛད་ཅི།

དེ་སྐབས་རྫོང་ཁག་ཡར་རྒྱས་ཚོགས་འདུའི་ཚོགས་དཔོན་ཡང་ གཞུང་
གི་བསྐྱོས་པའི་རྫོང་བདག་ཚུ་མིན་པར་ མི་སེར་ཁོང་ར་གིས་ཚོགས་རྒྱུན་
བཙུགས་ཏེ་འབྲུ་བའི་ཆེད་པོ་དང་སྤྱི་མི་ དམངས་མི་ ཚུ་གི་བྲལ་ལས་
ཚོགས་བྱལ་དང་འོས་འབབ་ཅན་བཅག་འབྲུ་ལས་བྱལ་པའི་མི་ངོ་ཚུ་གིས་
ཚོགས་འདུའི་ཁྲི་འཛིན་འབད་བསྐྱོས་བཙུག་སྟེ་ རྫོང་ཁག་ནང་འཆར་གཞིའི་
ལཱ་ཚུ་གོས་ཐག་བཅད་ནི་གི་དབང་ཆ་གནང་པ་མ་ཚད་ སྤར་རྫོང་ཁག་༡༥
ལས་མེད་མི་དེ་ཡང་ སའི་རྒྱ་ཚད་དང་མི་རྣོབས་ཀྱི་མང་ཏུང་། དེ་ལས་འབྲེལ་
བ་འཐབ་སའི་བྱ་སྐབས་བདེ་ཉིང་ཚུ་ལུ་གཟིགས་ཐོག་ལས་ བགར་ས་དང་
བཀ་ཤིས་གཡང་ཅིའི་བྱང་ཁག་གཉིས་པོ་རྫོང་ཁག་ལུ་བསྐྱར་ཏེ་ རྫོང་ཁག་༢༠
གྱུ་སེང་པའི་ཁར་ སྤར་ཆེད་འོག་༡༩༡ ལས་མེད་མི་དེ་ཡང་ཆེད་འོག་ཡང་

དཔལ་འབྱུག་ཞིབ་འཇུག་ལྟེ་བ།

༢༠༢ ལུ་ཡར་སང་མཛད་གནང་ལུག།

དེ་ལས་ཚུར་ཆེད་འོག་ནང་ གོང་ལུ་ཞུ་དོ་བཟུམ་བཅག་འབྲུ་ལས་གྲུབ་
པའི་ཆེད་པོ་ཚུ་ ཁྱིམ་འཛིན་འབད་བསྐྱོམ་པའི་འོག་ལུ་ཚོགས་རྒྱུན་བཟུགས་ཏེ་
བཏོན་པའི་དམངས་མི་བེར་གྲུང་གངས་མང་ཉུང་ལྡར་གྱི་གྲུང་ཚད་གྲུ་གཞི་
བཞག་ཐོག་ལས་དམངས་མི་དེ་གིས་འགོ་འཛེན་དང་ བདག་སྐྱོང་འཐབ་མི་
འབད་བཏོན་མི་ཚུ་འབྲུས་མི་བཏོན་ཏེ་ཚོགས་རྒྱུང་བཅོ་བཟུག་མི་དེ་ལུ་ ཆེད་
འོག་ཡར་རྒྱས་ཚོགས་རྒྱུང་བེར་མིང་བཏགས་ཏེ་ ཆེད་འོག་དེ་ནང་གི་བྱ་སྒྲིའི་
ལས་རིམ་མང་ཤོས་ཚོགས་རྒྱུང་དེ་གི་གྲོས་ཐག་བཅད་ཚོག་པའི་གནང་བ་
གནང་ཐོག་ལས་ཆེད་འོག་གཞུང་འཇུགས་ཀྱི་ལམ་སྲོལ་བཟུགས་ཅི།

རྫོང་ཁག་ཡར་རྒྱས་ཚོགས་འདུ་དང་ ཆེད་འོག་ཡར་རྒྱས་ཚོགས་རྒྱུང་
གཉིས་ཀྱིས་ གཞུང་སྐྱོང་དབང་འཛིན་འབད་བའི་སྐབས་ལུ་ བྱ་སྐབས་བདེ་
བའི་ཐབས་ལུ་རྫོང་ཁག་ཡར་རྒྱས་ཚོགས་འདུ་དང་ ཆེད་འོག་ཡར་རྒྱས་ཚོགས་
རྒྱུང་གི་བཅའ་ཁྲིམས་བཙུམས་གནང་སྟེ་བཅའ་ཁྲིམས་དེ་ནང་གནང་བ་ཡོད་
པའི་རིགས་ཚོགས་འདུ་དང་ཚོགས་རྒྱུང་ཁོང་ར་གིས་ལག་ལེན་འཐབ་ཚོག་པ་
བཅོ་གནང་ནི་དེ་གིས་ རྒྱལ་ལས་དམངས་གཙོའི་རིང་ལུགས་འགོ་བཟུགས་
པའི་སྐབས་གྲོས་གཞི་བཅོ་ནི་དང་ གྲོས་ཐག་བཅད་ནི་གིས་མ་ཚད་པར་ སྤྱིད་
སྐྱོང་གི་བྱ་སྒྲིའི་ནང་ལུ་ཡང་ཉམས་སྦྱོང་ཐོབ་ཚུགས་པ་བྱུང་ལུག།

དེ་ལས་སྤྱི་ལོ་༡༩༩༡ གི་སྤྱི་ཟླ་༣ པ་ཚུན་ཚེད་འབྲུག་གི་འཆར་འགོད་
སྟེན་ཚོགས་བེར་ ལོ་ལྔ་པའི་འཆར་གཞི་རྩིས་མི་ཚོགས་པ་དེ་གི་དབུ་ཁྲིད་མི་
དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེ་ཁོ་ར་གིས་མཛད་དོ་ཡོད་པ་ཨིན་རུང་ སྤྱི་ལོ་

༡༩༩༡ ཟ࿳་ཟླ་༤ པ་ལས་ཚུར་མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེ་ཁོ་ར་འཆར་
འགོད་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་ཁྲི་འཛིན་ལས་དགོངས་ཁུ་མཛད་དེ་ འཆར་འགོད་
སློན་པོ་དེ་འཆར་འགོད་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་དབུ་འཛིན་སྤེ་བསྐྱོས་གནང་པའི་ཁར་
འཆར་འགོད་ལྷན་ཚོགས་ནང་འཐུས་མི་ ༡༥ ཡར་སེང་གནང་སྤེ་བསྐྱོས་ས་
འཐུས་མི་ ༢༡ གི་ཚོགས་པ་བཅོ་ལྔ་གྲག་ལས་འཆར་འགོད་ཀྱི་ཕྱག་ལུ་ཡང་
མི་སེར་ལུ་ཅིས་སྤྱོད་གནང་ལྷགས་འབྲུག་གི་རྒྱལ་ཡོངས་ཚོགས་འདུ་ཆེན་མོའི་
གྲོས་ཚད་ནང་བཀོད་ལྟར།

སྐུར་བཅས་བཞི་པ་ མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེའི་ཞབས་
ལས་ འབྲུག་གི་རྒྱལ་ཡོངས་ཚོགས་འདུ་ཆེན་མོར་ ཟ࿳་ཆེས་ ༡༠/༤/༩༥
ལུ་གནང་པའི་བཀའ་ཤོག་ནང་། ༡) ལྷན་རྒྱུང་གཞུང་ཚོགས་ཀྱི་སློན་པོ་
ཆ་མཉམ་ར་ ད་ལས་ཕར་ ཚོགས་འདུ་ཆེན་མོ་གིས་ཚོགས་རྒྱུར་
ཏེ་ བཅག་འབྲུ་འབད་དགོཔ་ལས་ ལྷན་རྒྱུང་གཞུང་ཚོགས་ཀྱི་སློན་པོ་ཚུ་
གི་བཅག་འབྲུའི་ཚོགས་རྒྱུར་བཅུ་ལྔ་ལྷན་ཁྲུང་དང་པ་འདི་ ཚོགས་ཁྲུང་ས་ ༧
པའི་ནང་བསྐྱར་དགོ། ༢) ལྷན་རྒྱུང་གཞུང་ཚོགས་ཀྱི་བྱ་སྤྱོད་ འགན་
ཁུར་ཚུ་གི་སྐོར་ལས་ གྲོས་ཚད་ཅིག་ཚོགས་འདུ་ཆེན་མོ་གིས་བཏོན་དགོ།
ཟེར་དང་གཞན་ཡང་དེ་གི་སྐོར་ལས་ བཀའ་ཤོག་ནང་། ད་ལས་ཕར་ ལྷན་
རྒྱུང་གཞུང་ཚོགས་ཀྱི་འཐུས་མི་ཚུ་ ཚོགས་རྒྱུར་ཏེ་བཅག་འབྲུ་གྲུབ་
པའི་སློན་པོ་ཚུ་དང་ སྤྱོད་གྲོས་ཚོགས་ལྷན་འབྲུས་དཔོན་ཚུ་གིས་འབད་ནི་ཨིན།
ད་རེས་ཀྱི་དུས་མཚམས་ལུ་ འབྲུག་ལུ་ཡོན་ཏན་དང་སྤྱོད་གྲུབ་ཀྱི་འོས་
ཚད་ལྷན་པའི་དཔོན་ཁག་ལེ་ཤ་ཡོད་རུང་ ང་བཅས་རའི་ལམ་སྲོལ་དང་

དཔལ་འབྱུག་ཞིབ་འཇུག་ལྟེ་བ།

གོམས་གཤིས་ཚུ་དང་བསྐྱེད་པ་ ལྷན་རྒྱུ་གཞུང་ཚོགས་ཀྱི་སློན་པོ་ལོ་གོ་
གནས་ཀྱི་མི་ངོ་རྒྱ་འཛོལ་འབད་ནི་དོན་ལུ་ མང་ཤོས་ཅིག་ར་ ད་ལྟོ་ལོ་ན་
གཞོན་པའི་ཁར་ གོ་གནས་མཐོ་རིམ་གྱི་ཚད་ཁར་སྟོང་མི་ལང་པ་མཉན་འདུག།
གནད་དོན་འདི་ལས་བརྟེན་ཏེ་ ལྷན་རྒྱུ་གཞུང་ཚོགས་ཀྱི་སློན་པོ་ཚུ་གིས་
ཁོང་རའི་གོ་གནས་ཚུ་ནང་ དུས་ལུན་རིང་སུ་འབད་ར་གནས་དགོཔ་བྱུང་ཡི།
དུས་མཚམས་དང་བསྐྱེད་ཏེ་ ང་བཅས་རའི་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་དོན་སྤྱོད་དང་སྤྱོད་པ་
བྱུང་ཅན་གྱི་འཛོན་སྐྱོང་འདི་ ཅ་བརྟེན་བཟོ་ནི་ལུ་ཕན་པའི་ ལྷན་རྒྱུ་གཞུང་
ཚོགས་ཀྱི་སློན་པོ་ལོ་གོ་གནས་ཀྱི་དོན་ལུ་ འོས་འབབ་ཡོད་པའི་མི་ངོ་གང་མང་
འཐོན་ནི་ཨིན་མས། ཟེར་བཀོད་པའི་བཀའ་ཤོག་གནང་ཐོག་ལས་ལམ་སྲོལ་
ལྷུར་བཅས་མཛད་གནང་ནུག།

ལྷན་གྱི་ལྷན་རྒྱུ་གཞུང་ཚོགས་ཀྱི་འཐུས་མི་ སློན་པོ་ཚུ་བཅག་འབྲུ་
འབད་དེ་བཀོད་པའི་ལམ་སྲོལ་སྤྱི་ལོ་ ༡༩༩༥ ལས་ཚུར་བཟོ་ཞིན་མ་ལས་
སློན་པོ་ལྷན་ཚོགས་ཟེར་བཟོ་གནང་བའི་ཁར་ ལྷན་རྒྱུ་གཞུང་ཚོགས་
སྐབས་ དབུ་ཁྲིད་མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེ་ཁོ་ར་གིས་གནང་སྟེ་
མི་མཉན་འཐུས་དཔོན་ཚུ་དང་ སློན་པོ་ལྷན་ཁག་དང་གོས་བསྐྱར་མཛད་ཐོག་
ལས་ གཞུང་སྐྱོང་མཛད་སྲོལ་ཡོད་པ་ཨིན་ཅུང་ སྤྱི་ལོ་ ༡༩༩༥ ལས་མི་དབང་
མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེ་ཁོ་ར་སློན་པོ་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་དབུ་ཁྲིད་ལས་དགོངས་ཞུ་
མཛད་དེ་ གཞུང་སྐྱོང་གི་དབང་ཚད་མཉམ་ལུ་ སློན་པོ་ལྷན་ཚོགས་ལུ་གནང་
པའི་ཁར་ གོང་ལུ་ཞུ་དོ་བཟུམ་སློན་པོ་ཚུ་ཡང་འབྲུག་གི་རྒྱལ་ཡོངས་ཚོགས་
འདུ་ཆེན་མོ་ལས་ཚོགས་རྒྱུ་བསྐྱར་ཏེ་ ཡོད་ཆེས་ཀྱི་ཚོགས་རྒྱུ་ཐོབ་མི་ཚུ་

མི་དབང་འབྲུག་རྒྱལ་བཞི་པའི་རྟོགས་བརྗོད། གཞུང་སྐྱོང་ལམ་སྲོལ་བསྐྱར་བཅོས་བཏང་ཚུལ།

མ་གཏོགས་ཏེ་མ་བཟུམ་ མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེ་ཁོ་ར་གིས་བཀའ་
གནང་ཞེ་བསྐོས་སྲོལ་མེད་པ་སྤེལ་སྤྱོད་ལམ་སྲོལ་བསྐྱར་བཅོས་མཛད་ཅི།
ལྷན་ཆོགས་དེ་གི་ཁྲི་འཛིན་ཡང་ ཡིད་ཆེས་གྱི་ཆོགས་རྒྱན་མང་ཉུང་དང་བསྐྱུན་
ཏེ་ ལོ་ངོ་གཅིག་གི་རིང་སློན་ཆེན་གྱི་གོ་གནས་ཁར་མཛད་དགོ་པའི་ གོ་རིམ་
བཅོ་ཐོག་ལས་གཞུང་སྐྱོང་གི་དབང་ཆ་ཅིལ་བྱ་གནང་ཞེ་ སློན་པོ་ཚུ་གིས་རང་
དབང་ཐོག་གཞུང་གི་ཆབ་སྲིད་སྐྱོང་བཅུག་མི་དེ་ནི་ མ་འོངས་པའི་ལོ་ངོ་དག་
པ་ཅིག་གི་ནང་དམངས་གཙོའི་རིང་ལུགས་འགོ་བཅུགས་པའི་སྐབས་ མགོ་མི་
འཕྲོམས་པའི་དོན་ལུ་བསྐྱར་བཅོས་མཛད་གནང་བྱུག་ཟེར་བྱ་ནི།

ཕྱི་ལོ་མཐུན་རྒྱུན་སྤེལ་ཏེ་གནས་སྐྱབས་ལེ་འཇ་བཅོས་བཏང་ཚུལ།

གཉིས་པ་ ཕྱི་ལོ་མཐུན་རྒྱུན་སྤེལ་ཏེ་གནས་སྐྱབས་ལེགས་བཅོས་བཏང་
ཚུལ་གྱི་སྐོར་ལས་བཤད་པ་ཅིན། འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་འདི་ མི་ལོ་མང་རབས་ཅིག་
གི་རིང་ རྒྱལ་ཁབ་གཞན་དང་འབྲེལ་བ་མེད་པར་སྡོད་པའི་ཁར་ རིག་གསར་
ལམ་སྲོལ་གསར་བརྗེ་རིང་ལུགས་མཐུན་རྒྱུན་གྱི་མིང་ཅམ་ཡང་འབྲུག་མི་ཚུ་
གིས་སྐབ་མ་ཤེས་པར་སྡོད་རུང་ མི་དབང་ཡབ་སྐུ་རྣམ་པའི་དགོངས་འཆར་
བཞིན་ ལོ་ལྔ་པའི་འཆར་གཞི་འགོ་བཅུགས་ནིནམ་ལས་ཚུར་ མི་ཕྱེད་མཐུན་
རྒྱུན་སྤེལ་བའི་ལོ་རྒྱུས་བཤད་ཆར་བའི་རྣམ་པ་མེད་རུང་ སྐྱ་བོ་མི་བརྗེད་པའི་
ཆེད་དུ་མདོར་བསྐྱུས་ཅམ་བྱ་བ་ཅིན། ལྔར་རྒྱལ་ཁབ་ནང་སློག་མེད་སྤང་བ་མེད་
པར་ཤིང་དང་ཤིང་མར་ཚུ་ལུ་བརྟེན་ཏེ་མི་བཏེག་སྲོལ་ཡོད་པ་ཨིན་རུང་ མཐུན་

དཔལ་འབྱུག་ཞིབ་འཇུག་ལྟེ་བ།

ཆེན་སྤེལ་བའི་ལས་རིམ་འགོ་བཙུགས་ཞིན་མ་ལས་ཚུར་ ལུབ་མོ་སྒྲིག་མེ་བཏེག་
ནི་ཡོད་ནི་དེ་གིས་ ཉིན་མཚན་བྱད་པར་མེད་པར་ལྷ་གཡོག་འབད་ཚུགས་པ་
གིས་མ་ཚད་པར་ ད་རིས་ནངས་པར་སྣོ་འབད་བའི་དོན་ལུ་འཕྲུལ་སྣོད་ནང་མེ་
ཤིང་མ་དགོ་པར་སྣོ་འཆོ་བཏུབ་པ་དང་ ཆོད་མ་བཙོ་བའི་དོན་ལུ་ཆོད་མའི་རྩམ་
དེ་ནང་རང་ཆོད་མ་སྒྲིག་མེ་ཐོག་ལས་བཙོ་བཏུབ་པའི་མཐུན་ཆེན་ཚུ་གིས་ ནང་
གི་ཨམ་ཚུ་ལུ་བདེ་བ་ཐོབ་མ་ཚད་ བྲོང་གསེབ་ཚུ་ནང་ ཏུ་མེད་ཀྱི་ཐབ་གཞུང་
ལས་གནང་ནི་དེ་གིས་ཡང་ གཙང་སྤྱོད་དང་ལྡན་པ་སྣོད་པའི་གོ་སྐབས་ཐོབ་ལུག།
དེ་བཟུམ་ སྤར་ཀྱི་ཏུས་སུ་བྲོང་གསེབ་ལ་ལོ་ཅིག་ནང་འབྲུང་ཚུ་མེད་པར་བྲོ་བ་
བྱ་འཁོབ་ཅིག་ པ་ལང་ཅེས་གང་འབག་སྟེ་ཚུ་ལེན་པར་འགྱུ་མེད་གིས་ ཉིན་
དགུང་མ་གཏོགས་ཚུ་ཁུར་ཆ་ཅིག་མ་སྣོད་པའི་སྦྱིད་སྦྱག་ཡོད་མི་ཚུ་ཡང་ལོ་ལྔ་
པའི་འཆར་གཞི་འགོ་བཙུགས་ཞིན་མ་ལས་ཚུར་ རིམ་པ་བཞིན་དཀའ་ངལ་དེ་
ཚུ་བསལ་ཏེ་སྣོད་སའི་བྱིམ་ནང་ལས་ཚུ་ ཆ་གང་ག་ཅི་བཟུམ་དགོ་རུང་ཐོབ་
པའི་སྐལ་བ་དང་ལྡན་ཡོད་པ་ཨིན།

མི་སྤེལ་ཞབས་ཏོག་རྒྱུ་བསྐྱུགས་དང་རྒྱུ་མཐོང་ལ་སོགས་པ་བཙུགས་
ཏེ་ འཛམ་གླིང་ཕྱི་ནང་གི་གནས་ཚུལ་བྱིམ་གྱི་ཕུགས་ལས་གོ་བ་གིས་མ་ཚད་
པར་ རང་སོའི་སྣོ་ལྟར་ལྟ་ཚུགས་པའི་ལྟ་མོའི་རིགས་བཞུ་ནི་གི་མཐུན་ཆེན།
སོ་ནམ་གྱི་ལུ་ཚུ་ཡང་འཕྲུལ་ཆའི་ཐོག་ལས་དཀའ་ཆོགས་མེད་པར་འབད་
བཏུབ་པའི་འཕྲུལ་གླང་དང་ སོ་ནམ་ལག་ཆའི་རིགས་ཁེ་སྣོད་བཏོན་མ་དགོ་
པར་ལྷ་གི་བྲུབ་འབྲས་སྣོ་བཏོན་ཚུགས་པའི་འཕྲུལ་ཆ། ཐ་ན་འཛམ་གླིང་
ཕྱི་ནང་ག་ཏེ་སྣོད་རུང་འདི་འཕྲོ་ལས་གཅིག་གིས་གཅིག་ལུ་ཁ་སྐབ་བཏུབ་

མི་དབང་འབྲུག་རྒྱལ་བཞི་པའི་རྟོགས་བརྗོད། ཕྱི་འཇུག་རྒྱུན་སྒྲིལ་ཏེ་གནས་སྤངས་ལེན་བཅོས་བཏང་ཚུལ།

པའི་འགྲུལ་ཕྱིན་དང་བརྒྱུད་ཕྱིན་གྱི་མཐུན་ཆེན། འཁོར་ལམ་སེལ་ནི་དང་
བཅོ་བརྒྱན་གྱི་ལུ་ཚུ་ཡང་ སྒང་པོ་ཆེ་བརྒྱ་ལས་ལྷག་པའི་རྣམ་སྟོབས་ཅན་གྱི་
འཕྲུལ་ཆ། གསོ་བའི་ཞབས་ཏོག་གི་དོན་ལུ་ཡང་ ནང་གི་སྟོན་ལྡན་དང་འདོན་
རྒྱལ་ལ་སོགས་པ་ ནངས་འཕྲོས་འཕྲོས་ཕྱི་ལས་ལྷ་ཚུགས་པའི་འཕྲུལ་ཆ།
བཤག་བཅོས་དང་བརྟགས་དཔྱད་གྱི་དོན་ལུ་ ལྷ་མོ་མཐོང་ཐོས་ཅམ་མེད་པའི་
འཕྲུལ་ཆས་ཚུ་ ནང་འདྲན་མཛད་ཐོག་ལས་མི་མང་བདེ་བ་ལས་བདེ་བར་
བཀོད་པའི་མཐུན་ཆེན་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པ་ཆང་སྟེ་ མི་མང་གི་གནས་སྤངས་
ལེགས་བཅོས་བཏང་ཡོད་པ་ཨིན།

དེ་བརྒྱུམ་ཤེས་ཡོན་སྟེལ་བའི་མཐུན་ཆེན་ ཕྱི་ནང་གི་རིག་ལམ་རང་
སའི་མོས་འདོད་དང་འབྲེལ་ཏེ་ སྟོབ་སྦྱང་འབད་སའི་སྟོབ་གྲ། མི་སྟེའི་སྟོབ་
གྲ་དང་སྟོབ་གྲ་རྒྱུད་བ་ལ་སོགས་པ་རང་སྟོན་སའི་གོང་གསེབ་ཚུ་ནང་བཅུགས་
ཡོད་པའི་ཁར་ སྟོབ་ཕྱག་གི་ཤེས་ཚད་དང་འབྲེལ་ཏེ་ འབྲིང་རིམ་དང་ཆེ་རིམ།
མཐོ་རིམ་དང་གཙུག་ལག་ལ་སོགས་པ་སྟོབ་ཕྱག་ཚུ་གི་སྟོབ་སྟོབ་དང་བརྒྱན་
ཏེ་སྟོབ་སྦྱང་འབད་ཆོག་ཆོག་གི་གོ་སྐབས་ཐོབ་ཚུགས་པའི་མཐུན་ཆེན་
གནང་ཡོད་པ་ཨིན། དེ་མ་ཆད་རིག་ལམ་ཡང་བཅོ་རིག་དང་ཆད་རིག།
ནང་དོན་རིག་པ་ལ་སོགས་པ་རིག་པའི་གནས་གྱི་རྣམ་གངས་ག་ར་ རྒྱལ་
ཁབ་ནང་ན་ཆང་ཚུགས་པ་བཅོ་ཡོད་པ་མ་ཆད་ མཁས་མཆོག་དང་དམིགས་
བསལ་ཤེས་ཡོན་གྱི་དོན་ལུ་སྟོབ་སྦྱང་འབད་བར་ འཛམ་གླིང་རྒྱལ་ཁབ་ག་ཏེ་
འགྲོ་དགོ་མནོ་རུང་འགྲོ་སོང་གཞུང་ལས་ཕངས་པ་མེད་པར་བཏང་སྟེ་ ག་ར་
ལུ་གོ་སྐབས་འདྲ་མཉམ་གནང་བའི་མཐུན་ཆེན་སྟེལ་ཡོད་པ་ཨིན།

དཔལ་འབྱུག་ཞིབ་འཇུག་ལྟེ་བ།

མི་མང་སྐྱེལ་འདྲེན་གྱི་ཞབས་ཏྲིག་སྤེལ་ཏེ་མཐའ་བྱར་ཚུ་ནང་ཡང་
འབྲུལ་འཁོར་དང་ སྐ་འཁོར་དོས་འཁོར་དང་སྐར་འཁོར་ ལ་སོགས་པ་
ཐོགས་པ་མེད་པ་ཐོབ་ཚུགས་པའི་མཐུན་ཆེན། ཤེ་གསོན་གཉིས་ཀྱི་དོན་ལུ་གྲ་
ཚང་དང་ཚོས་སྡེ་མང་རབས་གསར་བཙུགས་གནང་པ་གིས་མ་ཆད་ རྒྱལ་སའི་
ཉེ་བ་སྤྲངས་ཐིམ་གཉིས་ལུ་མི་མང་སྐྱེས་འཆི་གི་སྐྱིད་སྤྱག་ཕོག་མི་ཚུ་ལུ་གཞུང་
གྲ་ཚང་གི་ཁ་བྱག་ལས་ཟད་འགྲོ་མི་སེར་ལས་ སྤུལ་མ་དགོ་པར་གཤེན་པའི་མེ་
སྒྱུང་དབང་བསྐྱར་མཛད་པའི་ཞབས་ཏྲིག། ཚོང་འབྲེལ་འཐབ་མི་གིས་མ་ཆད་
པར་གྲོང་གསེབ་ཚུ་ནང་ཡང་ མི་སྡེའི་དཔལ་འབྱོར་ལེགས་བཅོས་ཀྱི་དོན་ལུ་
གྲོང་གསེབ་པར་ བསྐྱེན་འབྲུལ་གནང་བའི་ལམ་སྲོལ་དང་ ཆོ་སྲོག་ཉན་
བཅོལ་གྱི་ལམ་སྲོལ་བཙུགས་ཏེ་ རང་བཞིན་ཆེན་ངན་གྱི་འཇིགས་པ་ལས་
སྦྱོབས་པའི་ཐབས་ལམ་ཚུ་བཟོ་གནང་ཡོད་པ་ཨིན། དངུལ་ཐོག་ཕྱིར་ཚོང་
གི་གོགས་རམ་དང་ཉར་མཁོ་ནང་འདྲེན་གྱི་ལམ་སྲོལ་ལ་སོགས་པ་བརྗོད་
ཀྱིས་མི་ལང་བའི་མཐུན་ཆེན་འབྱོར་པ་སྤེལ་ཡོད་པ་ཨིན།

གོང་གསལ་གནད་དོན་དང་འབྲེལ་བའི་བཀའ་ཤོག་མི་དབང་མངའ་
བདག་རིན་པོ་ཆའི་ཞབས་ལས་ཀྱི་ལོ་ལྔ་བ་ལ་ པའི་ནང་གནང་མི་བསྐྱར་གསལ་
ལུ་བ་ཅིན།

༣ ད་ལན་ དེ་ནི་ འབྲུག་གཞུང་གི་དམིགས་ཡུལ་ངོ་མ་གཅིག་
མི་སེར་ཚུ་ བདེ་སྐྱིད་ཀྱི་ངང་ལུ་གནས་ཚུགས་པ་བཟོ་དགོ་མི་འདི་ཡང་
ང་བཅས་རའི་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ཕྱི་རྒྱལ་སྤྱི་ལུ་ཐེངས་རུང་ ནང་གི་ནོར་བུ་ཐེངས་རུང་
མི་སེར་ཚུ་ཨིན་མ་ལས་ གཞུང་གིས་མི་སྡེ་དང་དཔལ་འབྱོར་ཡར་རྒྱས་ཀྱི་བྱ་

མི་དབང་འབྲུག་རྒྱལ་བཞི་པའི་རྟོགས་བརྗོད། ཕྱི་འཇུག་རྟོན་སྤེལ་ཏེ་གནས་སྤངས་ལེན་བཅོས་བཏང་ཚུལ།

སྒྲིམ་ང་རབས་ཅིག་ལུ་བཙོན་དང་བཙོན་བཞིན་པ་ཡོད་པའི་ནང་གསེས་ལས་གཤམ་ཆེ་ཤོས་ཅིག་ མའི་གཟུགས་ཁམས་འཕྲོད་བཞེན་དང་ཆེ་སྟོག་ལུ་ཉམས་ཀྱང་མེད་པར་འཕེལ་བསྐྱེད་ཅན་གྱི་མི་ཆེ་སྦྱང་ཐབས་བསྐྱེད་ནི་ལུ་ གཙུ་བོར་བཏོན་གནང་མ་ཞིན།

འདས་པའི་ལོ་ངོ་བཅུ་ཕྱག་གསུམ་ལྷག་ཙམ་ཅིག་གི་ནང་འཁོད་ལུ་འབྲུག་གི་མཐུན་ལམ་ཅན་གྱི་རྒྱལ་ཁབ་ཚུ་དང་ འཛམ་གླིང་སྤྱི་ཚོགས་གྱི་ལས་ཁྲེ་ཚུ་གི་གོགས་རམ་ཐོག་ལས་འབྲུག་གི་སྤར་སྟོལ་གསོ་བའི་རིག་པ་དང་ དེང་དུས་གྱི་རིག་གསར་གསོ་རིག་བྱང་འབྲེལ་གྱིས་ ནད་རིགས་བཀག་ཐབས་དང་སྤོང་བཅོས་ གཟུགས་ཁམས་འཕྲོད་བཞེན་དང་ཉེར་མཁོ་གཙུ་བོར་སྤྱོད་ཚུ་ལ་སོགས་པའི་མི་ཁྲེ་ལུ་ཉ་ཅང་གིས་མཁོ་གཤམ་ཆེ་བའི་ལས་རིམ་ཚུ་ དར་བྱབ་ཆེ་ཏོག་ཏོ་འབད་བཏང་ཡོད་པ་ལས་བརྟེན་ཏེ་ ཞུ་ཡོད་ང་མངལ་སྤྱོད་ལས་བརྟེན་པའི་འཆེ་རྒྱུ་ཚུ་ ལེ་གིས་མར་ཕབ་སོང་ཡོད་པའི་ཁར་ མི་མང་སྤྱིར་བཏང་གི་ཆེ་ཚད་ཡང་ ཡར་སེང་སོང་ཞེ་ ད་རེས་ཚུན་ཚོད་ལུ་གསོ་བའི་ཞབས་ཏོག་གི་གྲུབ་འབྲས་ལེགས་ཤོམ་བྱུང་ཞེ་ཡོད།

ད་ལས་ཕར་ཡང་གསོ་བའི་དམིགས་ཡུལ་ཚུ་ལེགས་ཤོམ་འབད་འགྲུབ་ཐབས་ལུ་གཞུང་དང་མི་སེར་ལགཔ་གཅིག་ཁར་མཐུད་དེ་ གསོ་རིག་གི་གཞི་རྟེན་མཁོ་ཆས་དང་མཐུན་རྟེན་ཚུ་ཚུད་ཐོས་མ་བཏང་པར་མི་ལ་བྱ་སྤྱོད་ཞིན་མ་དེ་གི་ཁེ་ཕན་ཚུ་མི་མང་ཡོངས་ལུ་བྱབ་ཆེ་ཏོག་ཏོ་འབད་འབྱུང་ནི་འདི་དོན་ལས་མི་སེར་ཚུ་གིས་གསོ་རིག་ལས་རིམ་ཚུ་ རྒྱུ་སྦྱང་འཐབ་ནི་འདི་གཞུང་ཁོ་

དཔལ་འབྱུག་ཞིབ་འཇུག་ལྟེ་བ།

ན་གེ་འགན་ཁྲུང་ཨིན་པའི་སྤང་བ་རིམ་གྱིས་སྤང་ལྟེ་ མི་ཚང་དང་མི་སྡེ་རེ་
རེ་བཞིན་གྱིས་ནད་རིགས་བཀག་ཐབས་དང་སྤོང་བཅོས་གཙང་སྤྲོད་
བཞེན་ལ་སོགས་པའི་བྱ་སྤྱོད་སྤང་སྤང་གི་ཕན་གཞི་དུ་ལེགས་ཤོམ་འབད་
ཤེས་ཉོགས་འབྱུང་དགོཔ་མ་ཚད་ ཉམས་སྲུ་སྤང་དགོ་པའི་དྲུས་ཚོད་ལུ་
སྤོང་དེ་ཡོད།

འདི་གི་དོན་ལུ་འཛམ་གླིང་གྱིས་པའི་མ་དངུལ་ལས་སྡེ་དང་འཛམ་གླིང་
གསོ་བའི་ལས་སྡེ། འཛམ་གླིང་ཤེས་ཡོན་དང་ཚན་རིག་ལམ་ལུགས་ལས་སྡེ་
གིས་མཉམ་འབྲེལ་ཐོག་ལས་ མི་ཚོ་ཉེར་མཁོ་ངོ་མ་ཡོད་པའི་ཚེ་སྤང་ལམ་སྤོང་
ཟེར་བའི་དཔེ་དབ་བཅོ་བསྐྱུན་འབད་དེ་ འཛམ་གླིང་ནང་ཡོངས་གྲགས་ཡོད་མི་
འདི་ ད་རེས་འཛམ་གླིང་གྱིས་པའི་མ་དངུལ་ལས་སྡེ་དང་ འབྲུག་གཞུང་གི་
འབྲེལ་ཡོད་ལས་སྡེ་ཚུ་གིས་ རྫོང་ཁའི་ནང་སྤྲོད་བསྐྱུར་གྱིས་དཔར་བསྐྱུན་འབད་
དེ་བཀམ་སྤེལ་འབད་མི་འདི་གིས་ འབྲུག་ལུ་མི་སེར་སྤྱིར་བཏང་གིས་ཉམས་
སྲུ་ སྤང་ཚུགས་པའི་གསོ་བ་རིག་པ་དང་གཞན་ཡང་གསོ་བ་ལས་བཞེན་
པའི་ཕྱིན་དོན་དང་བར་ལན་ཚུ་བྱབ་སྤེལ་གཏང་ནི་ལུ་ཕན་ཐོགས་སྤོམ་འབྱུང་
ནི་ཨིན་མས།

ཉེ་བར་མཁོ་བའི་དཔེ་དབ་འདི་ནང་ མངལ་སྐྱམ་ཅན་ལུ་མཁོ་བའི་
གསོ་རིག་དང་ཨའི་ཨོམ་གྱི་བྱད་ཚོས་ ཨ་ལྷོའི་སྤྱོད་སྤོང་ལུ་ཕན་པའི་མཁོ་
དོན་ ནད་རིགས་བཀག་ཉེ་སྤོང་ཁབ་གྱི་དྲུས་ཚོད་དང་དགོས་པ་བཤལ་ནད་
དང་ ཚ་རིམས་འགོག་ཐབས་དང་སྤོང་བཅོས་ ཉེར་མཁོ་རིག་ཚང་སྤྲོད་
བཞེན་ལག་ལེན་འབབ་ཐངས་ ཨ་ལྷོའི་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་ཡར་རྒྱས་གཏང་

མི་དབང་འབྲུག་རྒྱལ་བཞི་པའི་རྟོགས་བརྗོད། ཕྱི་འཇུག་རྟོག་སྒྲུབ་ཏེ་གནས་སྤངས་ལེན་བཅས་བཏང་ཚུལ།

ཐབས་ཚུ་ལུ་ མཁོ་བའི་སློབ་སྟོན་དང་ཕྱིན་དོན་ཚུ་ གོ་བདེ་དོན་གསལ་འཇམ་
ཏོང་ཏི་འབད་ཏེ་གོ་ཚུགས་པ་འབད་ བྱོགས་བསྐྱབས་བསྐྱེགས་ཡོད་པ་མ་ཆད་
ཆད་ནད་དང་བད་ཀན། མཛེ་ནད། ཨེ་ཙ་ལ་སོགས་པའི་འབྲུང་ཁྲུངས་དང་
དེའི་བཀག་ཐབས་ཀྱི་ལམ་ལུགས་ཚུ་དང་སྤྲོད་བཅས་ཀྱི་སྐོར་ལས་ཡང་བསྐྱབ་
བྱ་གསལ་ཏོག་ཏི་འབད་བཀོད་ལུག།

དཔེ་དེབ་འདི་འབྲུག་ནང་འཁོད་ལུ་དར་བྱབ་ཆེ་ཏོག་ཏི་འབད་བཟམ་
སྒེལ་འབད་དེ་ལྷག་པར་དུ་གསོ་བའི་ལས་སྡེ་དང་ སློབ་གྲྭ་ ཆོས་སྡེ་ གོང་ཡུལ་
ཆོགས་པ་ཚུ་དང་ རྒྱུ་ཕྱིན་ལ་སོགས་པ་བྱབ་ཆེའི་བརྒྱུད་ལམ་ཚུ་ལས་བརྟེན་ཏི་
དཔེ་དེབ་འདི་ནང་གི་བསྐྱབ་བྱ་དང་མི་ཆེ་ལུ་ཉེ་བར་མཁོ་བའི་གནད་དོན་ངོ་མ་
ཚུ་ མི་ཆང་དང་མི་སྡེ་རེ་རེ་བཞིན་གྱིས་ཤེས་རྟོགས་བྱུང་ནི་ནམ་ལས་ཉམས་སུ་
ཁྱངས་མི་རིམ་གྱིས་རྒྱ་ཆེར་སོང་ནེ་ འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་འདི་ནང་ནད་ཡམས་
ཀྱི་སྐྱེ་བ་བཅུ་པ་བརྒྱུད་ཐབས་ཀྱི་སྲིད་བྱས་དང་ འཆར་གཞིའི་ལས་རིམ་ཚུ་གི་
དམིགས་ལུ་ལྷག་ཐབས་ལུ་ཕན་ཐོགས་སྒྲིམ་བྱུང་ནེ་ མི་མང་གི་བདེ་སྲིད་གོང་
ལས་གོང་འཕེལ་འགྱུ་ཚུགས་པའི་རེ་སྟོན་དང་བཅས་རང་ལུགས་རབ་བྱུང་ ༡༧
པ་གནས་ལོ་ཤིང་ཕོ་བྲི་ལོ་ཟླ་ ༧ པའི་ཆོས་ ༡༠ ལ་བཟུ་ཤིས་ཆོས་རྒྱུ་ནས་
གནང་བ་དག།

འབྲུག་མངའ་བདག་རྒྱལ་པོ།

ཟེར་གནང་བའི་བཀའ་ཤོག་གི་ཆོག་དོན་ལས་ མི་མང་གི་གནས་སྤངས་དོན་ལུ་
མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་གིས་བྱགས་རེ་འདོད་ག་དེ་སྒྲེ་ཡོད་པ་
ཨིན་ན་ཚུ་ཁ་གསལ་ཏེ་གོ་ཚུགས་ནི་ཨིན་པས་ཟེར་ཁྱ་ནི།

དཔལ་འབྱུག་ཞིབ་འཇུག་ལྟེ་བ།

རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་འོང་འབབ་ཡར་སང་དང་ མ་དངུལ་འབོར་ཆེན་
འཆོལ་ཐོག་ལས་གོང་འཕེལ་གྱི་ཕྱག་ལུ་རྒྱ་བསྐྱེད་མཛད་ཚུལ།

གསུམ་པ་ རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་འོང་འབབ་ཡར་སང་དང་ མ་དངུལ་འབོར་
ཆེན་འཆོལ་ཐོག་ལས་གོང་འཕེལ་གྱི་ཕྱག་ལུ་རྒྱ་བསྐྱེད་མཛད་ཚུལ་སྐོར་
ལས་མདོར་བསྟུས་ཅིག་ཞུ་བ་ཅིན། དེ་ཡང་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་དམིགས་ཡུལ་ངོ་མ་
རང་འཆོ་རང་ལྡང་བཅོ་ནི་དང་ རང་མགོ་རང་འདྲོངས་བཅོ་གནང་ནི་དེ་
ཨིན་པའི་སྐོར་ལས་དུམ་གྲ་ཅིག་ཁ་གསལ་ཏེ་བཤད་པ་ཅིན། ཟ࿳་ལོ་༡༩༦༡
གི་གོང་ལུ་ལོ་ལྔ་པའི་འཆར་གཞི་འགོ་མ་བཙུགས་པའི་ཉེ་མ་ རྒྱལ་ཁབ་ནང་
རང་འཆོ་རང་ལྡང་ཡོད་མེད་ མི་ལྗེའི་གནས་སྤངས་ལེགས་བཅོས་ཀྱི་དོན་ལུ་
ཡར་རྒྱས་གོང་འཕེལ་འགོ་བཙུགས་ནི་དེ་གིས་ རང་འཆོ་རང་ལྡང་ལུ་གནོད་
པ་བྱུང་པའི་རྒྱ་མཚན་ཅིག་ ཡར་རྒྱས་གོང་འཕེལ་གྱི་དོན་ལུ་ ཕྱི་མི་ལེ་ཤ་ནང་
ན་འོང་ནི་དེ་གིས་ཨིན་པས། རྒྱ་མཚན་གཉིས་པ་ མི་ལྗེའི་དུས་ཚོད་ ས་ཞིང་
སོ་ནམ་གྱི་ལུ་འཐབ་ནི་ལས་ཡང་ བཅོ་བསྐྱེད་གྱི་ལུ་གཙོ་བོར་བཏོན་དགོ་ནི་དེ་
གིས་ ས་ཞིང་སོ་ནམ་གྱི་ཐོན་ལུགས་མར་ཉམས་སོང་ནི་དེ་གིས་ རང་འཆོ་
རང་ལྡང་ལུ་ཐོ་ཐོག་ཡོད་པ་ཨིན་པས།

གནད་དོན་ རང་མགོ་རང་འདྲོངས་ཀྱི་སྐོར་ལས་འབྱུག་གི་རྒྱལ་ཡོངས་
ཚོགས་འདུ་ཐེངས་༤༡ པའི་ནང་གསུང་གོས་གནང་དོ་བཟུམ་ཨིན་པ་ཅིན།
རྒྱལ་ཁབ་རང་མགོ་རང་འདྲོངས་ཀྱི་དོན་ལུ་གལ་ཆེ་ཤོས་ཅིག་ རང་གིས་
འོང་འབབ་ཀྱིས་འགོ་སོང་ལང་བཅོ་དགོཔ་དང་ རང་གི་ལུ་རང་གིས་
ཤེས་ཏེ་ལས་མི་གཞན་ལུ་རེ་མ་དགོཔ་བཅོ་དགོ་ནི་དེ་ཙཱྀ་ཆེན་ཨིན་པ་ལས།

མི་དབང་འབྲུག་རྒྱལ་བཞི་པའི་རྒྱུ་བརྒྱུད། འོང་འབབ་ཡར་སེང་དང་མ་དདུལ་འབོར་ཆེན་འཛོལ་ཐོག་གོང་འཕེལ་བཏང་བ།

འཆར་གཞི་བཞི་པའི་ལོ་ངོ་བཞི་པ་ཚུན་ཆོད་ཀྱི་ནང་འཁོད་འགྲོ་སོང་དང་འོང་
འབབ་ཁ་འཐབ་པའི་སྐབས་ འགྲོ་སོང་གི་བརྒྱ་ཆ་ ༡༥ མ་གཏོགས་འོང་འབབ་
མེད་ནི་དེ་གིས་ཐབས་ལམ་གཞན་ འོང་འབབ་ཆེ་བའི་བཟོ་གྲུ་དང་ འཐོན་
ཁུངས་ཆེ་བའི་བྱ་རིམ་ག་ཅི་བཟུམ་བཅུག་པ་དྲག་ག་གི་ཐབས་ཤེས་བཏོན་
དགོཔ་འབད་ གྲོས་ཆོད་དོན་ཚན་ ༣༥ ནང་གསུང་གྲོས་རྒྱལ་པར་གནང་རྟུག།
རྒྱ་མཚན་དེ་གིས་ ཆོགས་ཐེངས་ ༥༢ པའི་ནང་ལས་མི་སེར་ལུ་ཕ་ཁིང་ས་
ཆ་ཨེ་ཀར་ ༢ མན་ཆད་ཡོད་མི་དང་ནོར་དོག་ ༥ ར་ལུག་ ༡༠ ཏྲ་ཇེལ་ ༢
གུང་ཨང་ ༣ པ་དང་ ༥ པ་ཚུ་ལུ་ལོ་བཞུར་གྱི་ཁུལ་དགོངས་ཡངས་གནང་མི་དེ་
དུས་ཅི་ལས་ཚུར་ལོག་ཏེ་མ་བཟུམ་ཡངས་ཆག་མེད་པར་བཀལ་ཏེ་གཞུང་གི་འོང་
འབབ་སེང་ཐབས་ཀྱི་གྲོས་ཆོད་དོན་ཚན་ ༢ པའི་ནང་གྲོས་ཐག་བཅད་རྟུག།

རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་སྲིད་བྱུས་རང་མགོ་རང་འཛོངས་འགྲུབ་ཐབས་ལུ་
རྒྱལ་ཡོངས་ཆོགས་འདུ་ཆེན་མོ་ཐེངས་ ༥༣ པའི་སྐབས་ བཟོ་གྲུ་འཕྲུལ་
ཁང་དང་དདུལ་ཐོག་ལ་སོགས་པ་འོང་འབབ་ཅན་གྱི་ལཱ་ཤུགས་བཏོན་
པའི་གསུང་གྲོས་རིམ་པར་གནང་པའི་གུལ་ལས་ གྲོས་ཆོད་དོན་ཚན་ ༣༥
པའི་ནང་ ཡར་རྒྱས་གོང་འཕེལ་བཀའ་ཆར་བའི་བདག་འཛིན་འཐབ་
ནི་གི་འགྲོ་སོང་འོང་འབབ་ཀྱིས་ལངཔ་བཟོ་ནི་འབད་གྲོས་ཆོད་བྱུང་རྟུག།
རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་འོང་འབབ་དང་ མི་མང་གི་འཕྲོད་བསྟེན་ལུ་གནོད་པའི་གཞི་
ངོ་མ་ཅིག་ གཡུས་ཆང་བཅོང་ནི་དེ་ཨིན་པས་ཟེར་ཆོགས་འདུ་དེ་ནང་ལས་
གཡུས་ཆང་ཏྲ་བཅོང་འཐབ་མ་ཆོག་པ་བཟོ་བའི་གྲོས་གཞི་བཏོན་ཏེ་ཆོགས་
འདུ་ཤུལ་མའི་ནང་གྲོས་ཐག་བཅད་ནི་སླེ་བཟོ་དོ་བཟུམ་ ཆོགས་ཐེངས་ ༥༩

དཔལ་འབྱུག་ཞིབ་འཇུག་ལྟེ་བ།

པ་འི་གྲོས་ཚད་དོན་ཚན་༣ པ་ལུ་གྲོས་ཐག་བཅད་དེ་ གཡུས་ཆང་བཙོང་
མ་ཚོག་པར་བཟོ་གནང་པ་འི་ཁར་ ཚོགས་ཐེངས་༤༢ པ་འི་ནང་ལུ་
ཡང་བསྐྱར་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་འཚོ་ཐབས་དང་མི་མང་གི་འཕྲོད་བསྟེན་ལུ་
གནོད་པ་འི་གཞི་ཅི་ཨིན་ནི་དེ་གིས་བཀག་དམ་གྲོས་ཚད་དོན་ཚན་ ༥
པ་ལུ་མཛད་གནང་ནུག།

དེ་གི་ཞོར་ཁར་དེ་སྐབས་ཀྱི་ཡར་རྒྱས་གོང་འཕེལ་ལས་རིམ་སྒོར་
ལས་དྲུམ་གྱ་ཅིག་བཤད་པ་ཅིན། འཆར་གཞི་དང་པ་དང་གཉིས་པ་འི་སྐབས་
འཁོར་ལམ་ལ་སོགས་པ་འི་རྒྱན་འབྲེལ་མཐུན་ཆེན་སྤེལ་ནི་དང་ གལ་ཆེ་བ་འི་
གཞི་རྟེན་བཟོ་ནི་ཚུ་ལུ་གཙོ་རིམ་བཞག་སྟེ་ཡར་རྒྱས་ཀྱི་ཕྱག་ལུ་གནང་ནུག།
འཆར་གཞི་གསུམ་པ་འི་སྐབས་ གཞི་རྟེན་གཙོ་རིམ་འཕྲོ་མཐུད་པ་འི་ཁར་
མི་སྤེའི་གནས་སྤངས་ལེགས་བཅོས་ཀྱི་ཞབས་ཏོག་འགོ་བཙུགས་ནི་ཚུ་གཙོ་
རིམ་གྱི་གལ་བཞག་ནུག།

འཆར་གཞི་བཞི་པ་འི་ནང་སོ་ནམ་དང་སྒོ་ནོར། ནགས་ཚལ་དང་བཟོ་
གྲ་ཚུ་གོང་འཕེལ་གཏང་ནི་དེ་ གཙོ་རིམ་གལ་བཞག་སྟེ་མཛད་པ་འི་བྱལ་མ་
འཆར་གཞི་ལྔ་པ་འི་ནང་འཆར་གཞི་གི་དམིགས་ཡུལ་གོ་རིམ་བདུན་སྟེ་བཞག་
གནང་མི་ཡང་།

དང་པ་ མི་སྤེའི་གཞི་རྟེན་ཞབས་ཏོག་ལེགས་ཤོམ་བཟོ་ནི།
གཉིས་པ་ སོ་ནམ་དང་སྒོ་ནོར་གྲིས་གཙོས་པ་འི་འོང་འབབ་ཐོན་བསྐྱེད་
 ཡར་སེང་རྒྱབ་ནི།
གསུམ་པ་ རང་བཞིན་ལས་གྲུབ་པ་འི་རྒྱ་དངོས་གྲུ་བརྟན་ཏེ་འོང་འབབ་སེང་ནི།

མི་དབང་འབྲུག་རྒྱལ་བཞི་པའི་རྟོག་བརྗོད། འོང་འབབ་ཡར་སེང་དང་མ་དདུལ་འཁོར་ཆེན་འཚོལ་ཐོག་གོང་འཕེལ་བཏང་བ།

བཞི་པ་ ང་བཅས་རའི་མི་ཁྲུངས་ཀྱི་སྒྲིགས་གྲུབ་རྒྱ་བསྐྱེད་ཐོག་ལས་
ལག་ལེན་འཐབ་ནི།

ལྔ་པ་ ཤེས་རིག་དང་གསོ་བ་འབྱུང་ཆུ་ལ་སོགས་པའི་ཞབས་ཏྲིག་
གཙོ་བོར་བཏོན་ཏེ་མི་སྤྲེའི་སྤྱི་ཚད་ལེགས་ཤོམ་བཟོ་ནི།

དྲུག་པ་ མི་སྤྲེའི་དང་དཔལ་འབྱོར་ལེགས་བཅས་ཀྱི་ཁྱད་པར་བཟོ་ནི།

བདུན་པ་ ཡར་རྒྱས་གོང་འཕེལ་ལུ་བརྟེན་ཏེ་རང་ལུགས་ཐུན་མོང་མ་
ཡིན་པ་ཚུ་ཉམས་མི་བཟུག་ནི་ཚུ་གཙོ་བོར་བཞག་པའི་འཆར་
གཞི་བཙམས་གནང་རྟུག།

དེ་བརྒྱུམ་འཆར་གཞི་དྲུག་པའི་ནང་དམིགས་ཡུལ་གཙོ་བོ་དོན་ཚན་དགུ་
སྡེ་བཀོད་ཡོད་མི་ཡང་། (༡)གཞུང་གི་ཆབ་སྲིད་ལམ་ལུགས་སྦྱང་སྦྱང་བཟོ་ནི།
(༢)སྤྲེའི་སྤྱི་ཚད་ལེགས་ཉམས་མ་བཟུག་པར་བདག་འཛིན་འཐབ་དགོས།
(༣)རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་འཛིན་ཁྲུངས་ཡར་སེང་བཟོ་དགོས། (༤)གྲོང་གསེབ་ཀྱི་
འོང་འབབ་ཡར་སེང་བཏང་དགོས། (༥)གྲོང་གསེབ་པའི་སྤྲོད་བྲིམ་ལེགས་
བཅས་ལས་རིམ་དང་གཞི་ཆགས་གསར་པ་བཟུགས་ཏེ་གྲོང་གསེབ་ཡར་
རྒྱས་བཏང་ནི། (༦)གྲོང་གསེབ་ཚུ་ནང་གོང་འཕེལ་གྱི་ཞབས་ཏྲིག་ལས་རིམ་
བཟུགས་པའི་མཐུན་ཆེན་སྤེལ་ནི། (༧)རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་བྱ་རིམ་དང་བསྐྱེད་པའི་
ཤེས་ཡོན་ཅན་གྱི་མི་སྣ་བས་གོང་འཕེལ་བཏང་ནི། (༨)འཆར་གཞིའི་ལས་
རིམ་ཚུ་ནང་གཞུང་དང་མི་སེར་འབྲེལ་མཉམ་འབད་འགན་ཁུར་འབག་དགོས།
(༩)རྒྱལ་ཁབ་རང་བཅོན་སྦྱང་སྦྱང་བཟོ་ནི་དང་རང་མགོ་རང་འཛིངས་བཟོ་
ནི་ལུ་བརྟེན་དགོས་ལ་སོགས་པའི་དམིགས་ཡུལ་བཞག་ཐོག་ལས་མི་མང་ལུ་
མཁོ་བའི་མཐུན་ཆེན་སྤེལ་ཏེ་ལེགས་བཅས་མཛད་རྟུག།

དཔལ་འབྲུག་ཞིབ་འཇུག་ཏུ་བཞུགས།

སྤྱང་བསྐྱལ་ཕབ་ཆག་མཛད་ཚུལ་བཤད་པ།

བཞི་པ་ མི་སེར་ལུ་ཕོག་པའི་སྤྱང་བསྐྱལ་ཁུར་ལཱ་ བཅུ་གཉིས་རྒྱུ་
དང་ གྲུང་གངས་ཁུར་ལཱ། ཞབས་ཏྲོག་ལས་མི་ཚུ་འབྱོར་མ་ཚུགས་པའི་
དཀའ་ངལ་ཡོད་པ་ མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེ་ཞབས་ཀྱིས་ལེགས་ཤོམ་
འབད་མཆེན་ཏེ་ སྤྱང་བསྐྱལ་ཕབ་ཆག་མཛད་ཚུལ་སྐོར་ལས་བཤད་པ་ཅིན།
འཆར་གཞི་ལྔ་པའི་ནང་ རྒྱལ་ཁབ་ཡར་རྒྱས་གོང་འཕེལ་གྱི་དོན་ལུ་གཞུང་
གིས་འགྲོ་སྐྱོང་བྱེད་པའི་སྐབས་མི་སྡེ་གིས་ སོ་སོའི་ཕོག་ལམ་དང་བསྐྱུན་
པའི་སྤྱང་བསྐྱལ་ཐོན་ཐོག་ལས་ གཞུང་དང་མི་སེར་ལགཔ་གཅིག་ཁར་མཐུད་
པའི་གོང་འཕེལ་ཟེར་བའི་སྤྱི་ལཱ་དང་འབྲེལ་ཏེ་མི་སེར་ཚུ་ལས་ ལཱ་འབད་
མི་བཏོན་དགོཔ་ཨིན་ནི་དེ་གིས་ གོང་འཕེལ་གྱི་ལས་རིམ་རྒྱ་ཆེ་བའི་ཁར་ ལཱ་
གི་ལྷམ་པ་མང་རབས་ཅིག་དུས་ཅིག་ལུ་ཐོན་དགོ་ནི་དེ་གིས་ མི་སེར་ཚུ་ལུ་
ལས་མི་མ་ལང་པའི་དཀའ་ངལ་སྤོང་ལཱ་ཟེར་མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་
ཆེ་མཆོག་གིས་མཆེན་ཏེ་ ལས་མིའི་དཀའ་ངལ་ མི་སེར་ལུ་མི་ཕོག་པའི་དོན་
ལས་ཐབས་ཤེས་ལེ་གཅིག་བཏོན་གནང་ལུག།

དེ་སྤེལ་མི་སེར་ཚུ་གིས་གཞུང་དང་གཅིག་ཁར་ འགན་ཁུར་འབྲེལ་འབྲེལ་
འབག་དགོ་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡང་ འབྲུག་གི་རྒྱལ་ཡོངས་ཚོགས་འདུ་ཆེན་མོ་
ཐངས་༤༥ པའི་གོས་ཚོད་དོན་ཚན་༡༧ པ་ལུ་འཆར་གཞི་ལྔ་པའི་གྲུབ་འབྲས་
སྐོར་ལས་ཚོགས་འདུ་ལུ་སྤྱི་ལཱ་ལུ་སྤྱི་ལཱ་པའི་ནང་བཀོད་དོ་བཟུམ་ཨིན་པ་ཅིན།
རྒྱལ་ཁབ་རང་མགོ་རང་འདྲོངས་བཟོ་བའི་དོན་ལུ་ གཞུང་དང་མི་སེར་གཉིས་
ལགཔ་གཅིག་ཁར་མཐུད་དེ་འགན་ཁུར་འབྲེལ་འབྲེལ་འབག་ཐོག་ལས་བསྐྱུབ་

དཔལ་འབྱུག་ཞིབ་འཇུག་ལྟེ་བ།

དགོ་པའི་དམིགས་ཡུལ་ལྟ་ཡོད་ཟེར་ཡིན་པས། དམིགས་ཡུལ་ལྟ་པོ་ཡང་།
(༡) རྩོད་ཁག་རང་མགོ་རང་འདྲོངས་བཟོ་ནི། (༢) རྩོད་ཁག་གོང་འཕེལ་
བདག་སྦྱང་གི་ལས་དོན་རང་དབང་འཛིན་སྦྱང་། (༣) ཉམས་བཅས་ཀྱི་
བད་གོན་ཚད་བཟུང་། (༤) རྒྱལ་ཁབ་ནང་འཁོད་ཀྱི་འཕྲོད་སྤྱོད་བསྡུ་སྦྱོད།
(༥) མི་སེར་རྣམས་གོང་འཕེལ་ལས་གཤམ་དུ་གཏོགས་རྒྱུ། ཟེར་བའི་ཅ་དོན་
ལྟ་པོའི་ཐོག་ལས་སྒྲུབ་དགོས་འབད་ཡིན་པས། རྒྱ་མཚན་དེ་གིས་སྤྱོད་མ་དངུལ་
དང་འགོ་འདྲན་གཞུང་གིས་མཛད་པའི་སྐབས་ ལས་མི་འཕྲོད་ནི་གི་འགན་
ཁུར་མི་སེར་གྱིས་འབག་དགོ་ནི་དེ་གིས་ མི་སེར་ལུ་ ལས་མི་མ་ལྟར་བའི་
དཀའ་ངལ་སྤོང་ཐོན་ཡོད་པ་ཡིན་པས།

མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆའི་ཞབས་ལས་ མི་སེར་ལུ་བརུ་གཉིས་
རྒྱ་དང་ བྱང་གངས་ལུ་ལུ་ ཞབས་ཏོག་ལས་མི་སྤྱོད་ ལུ་ལུ་ཐོན་དགོས་
ཁག་ལེ་ཤ་ཕོག་འདུག་པའི་ཁར་ འཆར་གཞི་ལྟ་པོའི་སྐབས་ ཞབས་ཏོག་ལས་
མིའི་ཐད་འབྱུས་ཤོར་མེད་པར་བྱུག་ཞུ་འདུག་ཅུང་ རྩོད་ཁག་ལེ་ཤ་ཅིག་ནང་
བརུ་གཉིས་རྒྱ་དང་ཐོན་མ་ཚུགས་པར་གཞུང་གི་གོང་འཕེལ་ལུ་ལུ་བྱ་སྐབས་མ་
བདེས་ལེ་ཤ་ཅིག་ཐོན་ཡོད་པ་ཡིན་པས། དེ་གིས་སྤྱོད་གོང་གི་ཚོགས་འདུ་ལས་
བརུ་གཉིས་རྒྱ་དང་དགོངས་ཡངས་གནང་ནི་གི་གསུང་གོས་ལེ་ཤ་ཅིག་བྱང་ལུ་གྱུ།
རྒྱལ་ཡོངས་ཚོགས་འདུ་ཆེན་མོ་ཐེངས་ ༥༢ པའི་ནང་བརུ་གཉིས་རྒྱ་དང་ཕོག་
ལམ་སྐོར་ལས་གསུང་གོས་གནང་པའི་སྐབས་ རྩོད་ཁག་ལ་ལོ་ཅིག་ནང་བརུ་
གཉིས་རྒྱ་དང་བཀའ་སྲོལ་མེད་པ་དང་ ལ་ལོ་ཅིག་ནང་ཡངས་ཆག་མེད་པར་ཕོག་
སྲོལ་སྤྱོད་ནི་དེ་གིས་ རྒྱལ་ཁབ་གཅིག་ནང་འགོ་སྐྱོངས་མ་འདྲས་གཉིས་ཐོན་

མི་དབང་འབྲུག་རྒྱལ་བཞི་པའི་རྟོགས་བརྗོད། སྤྱང་བསྐྱེལ་ཕབ་ཆག་མཛད་པ།

ཡོད་པ་མཁུན་ཏེ་ གོང་གི་ཆོག་ལས་འདྲ་ནང་ལས་ བཅུ་གཉིས་རྟེན་དགོངས་
ཡངས་གནང་ལུགས་གྲོས་ཆོད་དོན་ཆོད་༥༥ པའི་ནང་གྲུབ་ལྷག།

དེ་མ་ཆད་ཞབས་ཏྲིག་ལས་མི་ཡང་ མི་སེར་རང་སེའི་དགོས་མཁོ་
དང་བསྐྱུན་ཏེ་ ཡར་རྒྱས་ཀྱི་ལས་རིམ་མང་སྲུ་ཅིག་བཅུགས་པ་ཅིན་ ལས་
མི་འཛོན་དགོས་ཡང་མང་སྲུ་ཅིག་དང་ ལས་རིམ་གང་པ་མེད་པ་ཅིན་ལས་
མི་འཛོན་དགོས་ཡང་ཉུང་སྲུ་ཅིག་ལས་མེད་པའི་ཁར་ དེ་ལས་ཚུར་རིམ་པ་
བཞིན་དུ་ གཞུང་གི་ལས་འགྲུལ་མང་ཤོས་ཁག་འབག་པ་ལུ་སྤྱོད་པའི་ལམ་
སྲོལ་བཟོ་གནང་ནི་དེ་གིས་ མི་སེར་ལུ་སྤྱང་བསྐྱེལ་གྱི་ཕྱོག་ལམ་ལེ་ཤ་གིས་
མར་བབས་སོང་ཡི་ཟེར་ཨིན་པས། ཨིན་རུང་གཡུས་སྤོ་སོ་སེའི་ནང་ དམངས་
ཀྱི་ལྷ་ཁང་ཉམས་བཅོས་དང་ མི་སེར་རང་སེའི་སྲུ་ཅིས་སྤྱོད་ཆར་བའི་མཐུན་
ཆེན་གྱི་རིགས་བདག་འཛོན་འཐབ་ནི་དང་ ཉམས་བཅོས་འབད་ནི་ཚུ་ རང་
འཁོད་ཞབས་ཏྲིག་ལས་མི་བཏོན་ཏེ་འབད་བའི་ལམ་སྲོལ་ཐོག་བསྐྱར་བཅོས་
མཛད་ཅི་ཟེར་ཞུ་ནི།

དཔུ་ཁལ་བསྐྱར་བཅོས་མཛད་ཚུལ་བཤད་པ།

ལཱ་པ་ མི་མང་ལུ་རྒྱ་དངོས་གྲུ་དཔུ་ཁལ་ཕོག་སྲོལ་ཡོད་མི་དེ་རྒྱལ་ཁབ་
ཀྱི་སྤྱི་དབྱུས་དང་བསྐྱུན་ཐོག་ལས་དཔུ་ཁལ་བསྐྱར་བཅོས་མཛད་ཚུལ་སྐོར་ལས་
མ་བཤད་པའི་ཏེ་མ་ དཔུ་ཁལ་གྱི་ཁྲུངས་དུམ་ག་ཅིག་ཞུ་བ་ཅིན། རྒྱལ་པོ་དང་
འབངས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་གཙོ་བོ་ཅིག་དཔུ་ཁལ་ཨིན་དགོ་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡང་ རྒྱལ་
རབས་འབྲུག་ཆོས་སྤྱི་དཔུ་ཁལ་ནང་། འགྲོ་བ་དེ་དག་གི་ནང་ནས་རིགས་དང་

དཔལ་འབྱུག་ཞིབ་འཇུག་ལྟེ་བ།

ངང་ཚུལ་བཟང་ལ་གཟུགས་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་ཞིག་ ཞིང་ལས་བྱང་བའི་དྲག་
ཆའི་ཟླ་བཏབ་ཉེ་རྒྱལ་པོར་བསྐོས་པས་ མང་པོས་བཀྱར་བའི་རྒྱལ་པོ་ཞེས་ རྒྱལ་
པོ་ལ་ལྷ་བ་དེ་དང་། ད་ལྟོ་ཁལ་དེ་དྲག་ཆའི་ཟླ་ལས་འཕྲོས་ཏེ་བྱང་བ་ཡིན་ནི།
།ཟེར་བཀོད་དོ་བཟུམ་འཛམ་བུ་སྤྱིང་ལུ་རྒྱལ་པོ་འགོ་ཐོག་མང་པོས་བཀྱར་དང་
ཁལ་འབུལ་གྱི་འགོ་ཐོག་དྲག་ཅུ་དཔུ་ཁལ་ཡིན་དོ་བཟུམ་རྒྱལ་པོ་དང་འབངས་
གྱི་ཁྱད་པར་ རྒྱལ་པོ་དཔུ་ཁལ་ཡིན་མི་དང་ མངའ་འབངས་དཔུ་ཁལ་ཕུལ་
མི་ཡིན་པའི་ལམ་སྒོལ་བསྐལ་པ་ཆགས་པའི་བསྐང་ལས་དར་རྒྱག་ཟེར་བྱ་ནི།
རྒྱལ་པོ་ལུགས་གྱི་བཞུན་བཅོས་ནང་།

ངེས་པའི་འབྲས་བུར་ལོངས་སྤྱོད་ཅིས། །

འོས་པའི་དཔུ་ཁལ་འབངས་ཞིག་ལས། །

འདས་ཏེ་ཅུང་ཟད་མི་ཡིན་པ། །

རྒྱལ་པོའི་ཆོས་འདི་ཉར་ལྡེ་པ། །

ཟེར་གསུངས་དོ་བཟུམ་རྒྱལ་པོའི་ཆོས་ལུགས་ཅ་དོན་ སུམ་ཅུ་ཅ་ལྡེ་ཡོད་
པའི་གལ་ཁར་ ཅིག་འདི་ཚུལ་མཐུན་གྱི་དཔུ་ཁལ་ཡིན་ནི་དེ་ཡིན་ཟེར་བཤད་
དོ་བཟུམ་ ང་བཅས་རའི་རྒྱལ་ཁབ་ནང་ཡང་ འབངས་གྱིས་རྒྱལ་པོ་ལུ་དཔུ་
ཁལ་ཕུལ་བའི་ལམ་སྒོལ་དང་ཕུ་ལས་དར་ཏེ་སྤྱོད་རྒྱག། ཡིན་རུང་ལྡར་གྱི་དུས་
ལུ་དཔུ་ཁལ་དེ་རྒྱལ་པོའི་ཕྱག་མཛོད་ནང་མཁོ་བའི་གཉེར་ཆང་དང་རྒྱ་མོར་ཚུ་
མི་མེར་སོ་སོའི་གཡུས་ཁ་ལས་ཐོན་སྒོལ་ཡོད་པའི་རྒྱ་ཁལ་འབད་བཏགས་མི་
དེ་ལུ་ཡང་སྐམ་ཁལ་དང་ རྫོན་ཁལ། སྤང་ཁལ་ཟེར་ཁལ་ལྷམ་པ་གསུམ་གྱི་
སྒོ་ལས་བཀལ་བའི་སྒོལ་སྤྱོད་རྒྱག།

མི་དབང་འབྲུག་རྒྱལ་བཞི་པའི་རྟོགས་བརྗོད། དཔུ་ཁལ་བསྐྱར་བཅོས་མཛད་པ།

གོང་གསལ་ཕྱི་ཁལ་ཕྱལ་སྤྱོད་འདི་ཡང་ ཞབས་རྒྱ་རིན་པོ་ཆེ་འབྲུག་
ལུ་མ་བྱོན་པའི་གོང་ལས་ ག་མ་ཁག་ཟུང་ ཆོས་རྗེ་ལ་སོགས་པའི་མི་དཔོན་
ཚུ་གིས་ལེན་ཏེ་སྤྱོད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡང་ རྒྱལ་རབས་གསལ་བའི་སྤོན་མེ་ནང་།
སྤྱི་ལོ་ ༡༢༡༥ ལ་འབྲི་གྲང་དུ་བརྒྱ་འབྲུལ་དང་བྱར་སྟོན་ཆེན་མོ་ཕུལ་བ་གོང་
དུ་བརྗོད་པ་བཞིན་གཉིས་ཀྱི་བརྒྱད་པ་བྱོན་ཚུལ་དང་སྐྱོབ་པའི་རྣམ་ཐར་གཉིས་
ཀར་གསལ། འབྲུལ་མོ་ཆེ་རྒྱག་དེའི་སྤོན་ལ་ཕུལ་བར་སྤང་། མེ་སྤང་སྤྱི་ལོ་
༡༢༡༧ ལ་སྐྱོབ་པ་གཤེགས་པའི་རྗེས་ལ་འབྲུལ་མོ་ཆེ་གཅིག་བཅས་ཕུལ་
བའི་སྐབས་རྣམས་སུ། ཅལ་ཁ་རྗོད་། ཁང་བུ་ལྷག་ལུང་རྗོད་། རོ་སྤོན་རྗོད་།
འབྲུང་བཞི་བྱ་གས་ཅེ། བྱ་ཐལ་རྗོད་། བྱ་དཀར་རྗོད་། སི་ལུ་རོ་ཁང་། སྤེད་
སྤང་རྟོ་ཁ་རྗོད་རྣམས་བཅིགས་ཏེ་འོག་ཏུ་གསལ་བའི་སྤྱི་དཔོན་རྣམས་བསྐོས་ནས།
ཁལ་འབྲུལ་སྤྱད་དང་། འུ་ལག་བཀོལ་སྤྱོད་སོགས་ཁྲིམས་སྤྱོད་བཅུགས་ཡོད་པར་
མངོན། ཟེར་ཐོན་དོ་བཟུམ་བརྒྱ་འབྲུལ་དང་བྱར་སྟོན་ཆེན་མོ་ཟེར་མི་ཚུ་མི་སེར་
ལས་ཁལ་ཆེན་བསྐྱ་སྤེ་པོད་ལུ་ཁོང་རའི་ག་མ་ལུ་ཕུལ་ཏེ་སྤྱོད་ལྷག་ཟེར་ལྷ་ནི།

དེ་གི་ཤུལ་ལས་ཞབས་རྒྱ་རིན་པོ་ཆེ་མཚོག་གི་ངོ་སྐབས་ལུ་ཡང་ རྒྱ་
སྤྱང་གཉིས་ཀྱི་ཁལ་རིགས་དཔུ་ཁལ་གི་ལུགས་སྤྱོད་དང་འབྲུལ་བ་ དབང་
ཡོན་གི་ལུགས་སྤྱོད་ཁག་གཉིས་ཀྱི་ཐོག་ལས་ཁལ་འབྲུལ་ཕུལ་བའི་སྤྱོད་ཡོད་
མི་འཕྲོ་མཐུད་དེ་ སྤེ་སྤྱོད་རིམ་བྱོན་ཚུ་གི་ངོ་སྐབས་ལུ་ཡང་ རྒྱ་སྤྱང་གཉིས་
ཀྱི་ཁལ་ཚུ་ རྗོད་གཞི་ནང་དགོས་མཁོ་དང་བསྐྱུན་ཏེ་འཐོན་ཁུངས་ཡོད་སའི་
ས་གནས་ཚུ་ནང་ མི་སེར་གི་གཡུས་ཁ་ལས་ག་ཐོན་མི་དེ་གྲུ་ཁལ་བཀལ་བའི་
ལམ་སྤྱོད་དར་ཏེ་ཡུན་རིང་པ་སོང་ལྷག། དེའི་སྐོར་ལས་ ཆོས་རྗེ་ཤེས་རབ་

དཔལ་འབྲུག་ཞིབ་འཇུག་ལྟེ་བ།

དབང་ཕྱུག་གི་ནམ་ཐར་ རྗེ་ཡོན་ཏན་མཐའ་ཡས་དང་ཀུན་དགའ་རྒྱ་མཚོས་
མཛད་མི་ནང་ གསལ་དོ་བརྒྱུ་ཅིན་པ་ཅིན་འབྲུག་ལུ་ཁལ་པའི་ཐོ་གཤམ་
གསལ་ལྟར་ཐོད་རྟུག།

རེབ་མིག་སྤྱོད་བཀོད་མི་གཤམ་གསལ།			
ཁལ་པའི་གྲངས།			
རྫོང་ཁག་/རྒྱང་ཁག།	ཆེད་འོག།	ཆོན་ཁལ།	སྐམ་ཁལ།
ཐིམ་ཕུ།	དཀར་སྤུལ།	༡༩༩	༣༡
-	ཀ་ཤང་།	༥༥	༢༥༢
-	ཅང་བར་སྒྲིང་།	༡༥༡	༣༡༠
-	ཞང་ཆོན།	༡༧༣	༢༧༥
-	ཤང་ཆོ་གཉིས།	༢༧༠	༥༦༠
-	སྤེ་སྤུང་།	༡༡༢	༢༥༧
-	ཆོ་ལུང་།	༢༠	༥༧
-	ལྷོ་དཔ།	༡༣༩	༢༦༣
-	བྱང་ཉི།	༢༠༠	
-	དཔག་སྐར།	༡༦༥	
-	རྒྱབས་ཁ་ལྷོ་སྤུང་།	༥༢༣	
སྤང་བཞི།	འབྲོག་ཆོ་ལུ།	༢༥༦	
-	ཤང་འབྲོག།	༦༩	

མི་དབང་འབྲུག་རྒྱལ་བཞི་པ་འཛིན་པ་བརྒྱུས་བརྒྱུད། དཔྱ་ཁྲལ་རེ་བུ་མིག

-	དྲུང་འབྲོག།	༤༠	
སྤངས་ཐང་།	དགོན་ཞལ་ངོ་།	༡༩	༡༥༥
-	དགོན་རྒྱབ་རི།	༧༥	
-	འབྲོག་རམ་ནང་པ།	༡༣	
-	འབྲོག་ཡུལ་སེར་པ།	༢༠	
-	ཤར་རི།	༡༥༥	
-	རྒྱབ་རི།	༥༥༢	
ལ་ཡག།	བལ་ལ་ཁ།	༢༥	
-	ཆོ་ཞབས་དཔོན་སློབ་	༡༥༥	
དབང་འདུས།			
ཤར་རྒྱང་འོག།		༡༧༥	༥༣༩
-	དྲངས་ཆུ།	༤༠	
-	ལ་གོང་གསུམ།	༢༣༥	
-	སྤ་ལ་པ།	༡༣	
-	སྤེད་ནག།	༢༠	༢༣༡
-	ཕང་ལ།	༥༠	༢༢༧
-	བྱ་ར་སྤང་དཔོན་སློབ།	༣༣	༢༡
-	བྱ་ལ།	༥	
-	ཨ་ཐང་པ།	༥༥	
-	ལི་ཕྱག་པ།	༥༥	

དཔལ་འབྱུག་ནིའི་འཕྲུག་ལྟེ་བ།

-	ཇོ་འོག་པ།	༡༣	
-	བྱ་ར་སྒང་།	༡༡	
-	རྒྱ་ལའི་ཐེད་པ།	༤	
-	དགའ་སང་རྩེ་འོག།	༢༠༦	༤༤
-	རྒྱ་ནག་སྐད་པ།	༡༠	
-	བཀ་ཤིས་ལྗང་ཁ།	༥༥	
-	ནེ་ཉིང་རྩེ་འོག།	༦༡	༡༥༠
-	དབུ་མ་དཔོན་སྒྲིབ།	༧༧	༡༠༡
-	ནོར་སྒང་དཔོན་སྐར།	༡༢	
-	ཅི་རང་རྩེ་འོག།	༡༠༠	
-	ཏ་རང་པ།	༡༠	
-	ས་ཁ་སྐས་པ།	༡༠	
-	ལྷི་ལྷང་པ།	༦	
-	ཆེ་རེ་ཁ་པ།	༣	
-	འཛོམས་སུ་རེ་པ།	༦	
-	ལོ་རིན་ཆེན་སྒང་།	༢༥༥	
-	ཉ་ཆེན་པ།	༢༢	
-	ཉ་ལམ་མདོ།	༤༥	
གྲོང་ས།	རྒྱལ་རྒྱལ་རྩེ་འོག།	༢༢༥	
-	ཐག་སྐྱེང་རྩེ་འོག།	༢༤༩	
-	སྐང་ཐེལ་རྩེ་འོག།	༢༣༩	

མི་དབང་འབྲུག་རྒྱལ་བཞི་པའི་རྟོགས་བརྗོད། དཔྱ་ཁྲལ་མེད་མིག

-	ན་སྤེས་པ།	༩༢	
-	རི་མོན།	༡༦	
-	སྤངས་སེ་སྤེས་བྱང་འོག།	༢༢༠	
བྱ་དཀར་རྫོང་།			
-	བྱད་ཅ་བྱང་འོག།	༥༥	
-	ཆུ་སྤང་བྱང་འོག།	༡༥༧	
-	ལུ་ར་བྱང་འོག།	༢༣༣	
-	སྤངས་བྱང་འོག།	༢༥༩	
-	ཆོས་འཁོར་བྱང་འོག།	༢༥༥	
ལྷན་ཅེ་རྫོང་།			
-	སྤང་མ་ཆུ་བྱང་འོག།	༡༦༡	
-	སྤྱི་ལིང་བྱང་འོག།	༢༥༩	
-	འཁོར་མའི་བྱང་འོག།	༢༦༥	
-	སྤང་རྒྱལ་བྱང་འོག།	༡༥༥	
བཀྲིས་ཡང་ཅེ།			
	ཆ་ལིང་བྱང་འོག།	༢༥༢	
-	རིན་ཆེན་སྤང་བྱང་འོག།	༥༥༩	
-	འབྲུམ་ལྷེ་སྤང་བྱང་འོག།	༣༥༠	
-	བཅན་མཁར་བྱང་འོག།	༥༣	
བཀྲིས་སྤང་།			

དཔལ་འབྱུག་ཞིབ་འཇུག་ལྟེ་བ།

ཚེ་མིག་རྩང་འོག།		༢༢༧	
-	བར་ཚེ་གསུམ་རྩང་འོག།	༡༧༩	
-	རོང་བྱང་རྩང་འོག།	༣༣༩	
-	ར་སྒྲིང་རྩང་འོག།	༣༠༡	
-	མེ་རགས་སག་སྒྲིང་།	༢༣༢	
-	ཁ་སྒྲིང་རྩང་འོག།	༥༢༣	
-	བཀ་ཤིས་སྒྲིང་པ།	༧༢	
-	སྒྲུལ་སྒྲིང་པ།	༡༩	
-	མེ་ལ་པས།	༩	
གཞོང་སྒྲར།			
བ་ཀྟན་རྩང་འོག།		༡༣༧	
-	སྒྲ་ཚང་རྩང་འོག།	༡༩༦	
-	ཕྱི་ཚང་རྩང་འོག།	༢༡༩	
-	ཅུ་མང་རྩང་འོག།	༢༦༢	
-	གོང་འདུས་རྩང་འོག།	༩༩	
-	སན་གོང་ས་ལེན།	༡༩	
-	གདུང་བསམ་པ།	༣༦༠	
-	གཞོང་སྒྲར་པ།	༢༦༦	
གཞལ་སྒྲིང་།			
ཏ་ལིང་རྩང་འོག།		༩༠༢	
-	སྒྲ་མེའི་རྩང་འོག།	༡༧༧	

མི་དབང་འབྲུག་རྒྱལ་བཞི་པ་འཛིན་པ་བཞུགས་བཞུགས། དཔྱ་ཁལ་རེ་ལྟ་མིག

-	ཞལ་གཞིང་།	༢༥	
-	རི་མོན་སྤེལ་ཏ།	༣༧	
-	བསམ་མ་མཁར་པ།	༣༦	
སྤེལ་རི་མོན་སྤེལ་ཏ།			
དོལ་མར་རྩང་འོག།		༡༠༦	༤༠༥
-	དོལ་སྤེལ་རྩང་འོག།	༩༢	༣༢༢
འབྲུག་རྒྱལ་ཁོང་འོག།		༦༢	༤༡༥
-	ལམ་གོང་རྩང་འོག།	༡༡༥	༣༡༥
-	འབྲུག་ཆོས་སྤེལ་རྩང་འོག།	༡༥༩	༣༥༥
-	ལྷང་གཉིས་རྩང་འོག།	༢༥༦	༣༡༥
-	ཡུལ་གསུམ་རྩང་འོག།	༡༤༧	༢༩༤
-	ནགས་རྒྱ་པ།	༡༦༦	༢༧༢
-	དོ་མཁར་དཔོན་སྤེལ་འོག།	༤༡༦	༢༠༥
-	བྱ་སྤེལ་པ།	༦༠	༦༧
-	གདུང་ཡུལ།	༢༡༢	
-	སྤང་ནག་པ།	༡༦༡	
-	མདུན་ཁྱིམ་པ།	༩༧	
-	ཉེ་རྩང་འོག།	༩༣༤	
-	སྤངས་པ།	༧	༡༢
-	དར་སྤང་པ།	༡༦	༣
-	བཙན་དོང་པ།	༩	

དཔལ་འབྲུག་ཞིབ་འཇུག་ལྟེ་བ།

-	ཚོས་སྤངས་པ།	༧	
-	ལྟ་སྤངས་པ།	༥	
-	བཅར་ཏེ་སྤང་།	༧	
	གསང་སྤངས་སྤང་འོག།	༡༣༣	
-	སྤང་གསང་འོག།	༡༠༧	
-	རྒྱལ་ལྟག་རྒྱང་འོག།	༩༧	
	བཅ་ལིང་སྤང་འོག།	༧༡༣	
	སྤང་ཏོག་སྤང་འོག།	༡༧༣	
	དར་དཀར་བགྱིས་	༡༠༠༠	
	ཡངས་ཅེ་ཆ་ཞབས།		

སྤྱི་ལོ་༡༩༠༧ ལས་ཚུར་འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་ནང་རྒྱལ་བརྒྱད་ཀྱི་རིང་
ལྷགས་འགོ་བཅུགས་ཞིན་མ་ལས་ཚུར་ རིམ་པ་བཞིན་དུ་རྒྱལ་པོ་སྤྱི་ཐངས་རེ་
ལུ་དཔུ་ཁལ་མབ་ཆག་ཚར་རེ་གནང་ཞེ་སྤྲོད་ལྟག། ཨིན་རུང་དེ་སྤྱབས་འཛམ་
སྤང་གསང་བཅེ་རི་རིང་ལྷགས་འགོ་མ་བཅུགས་ནི་དེ་གིས་ ཁལ་གྱི་རིགས་
འབྲུ་ཁལ་འབད་དེ་རང་བཀལ་སྤྱོད་སྤྲོད་ལྟག།

འབྲུག་རྒྱལ་གསུམ་པ་མི་དབང་འཛིགས་མེད་ཏེ་མེ་དབང་ལྷག་མཆོག་
གིས་སྤྱི་ལོ་༡༩༥༥ ལས་འགོ་བཅུགས་ཏེ་ སྤྲར་གྱི་འབྲུ་ཁལ་དེ་ཚུ་ ས་ ལྷང་
ལྷགས་གསུམ་གྱིས་གཙོས་པའི་ འབབ་ཁྲངས་ཅན་གྱི་རིགས་ལུ་དངུལ་ཁལ་
སྤྱི་བཏགས་པའི་ལམ་སྤྱོད་བཅུགས་ཞིན་མ་ལས་ཚུར་རིམ་པ་བཞིན་ སྤྲར་

མི་དབང་འབྲུག་རྒྱལ་བཞི་པའི་རྟོགས་བརྗོད། དཔྱ་ཁལ་བསྐྱར་བཅོས་མཛད་པ།

གྲི་ཁལ་འབྲུག་ ལྷགས་སྲོལ་ལུ་ མཐའ་དབུས་ཀྱི་མི་སེར་གྲུ་ཁལ་གྱི་ཕོག་
ལམ་ཕྱི་ཡངས་ཀྱི་བྱང་པར་སྒྲོམ་ཡོད་མི་ཚུ་རིམ་པ་བཞིན་སྐྱར་བཅོས་མཛད་
དེ་ མཐའ་དབུས་དང་ལྗོངས་བྱང་། ཤར་རྒྱབ་ཚུ་གི་བྱང་པར་མ་ཕྱེ་བར་རྒྱ་སྒོབས་
ཆེ་ཆུང་དང་བསྐྱན་པའི་ཁལ་བཀལ་བའི་ཁར་ སྤར་ས་ཆོགས་སོ་སོའི་དོས་
སྐྱེལ་འུར་ལུ་ལུ་སྤྲོ་ཆ་གནང་སྲོལ་མེད་མི་དེ་ཡང་ སྤྲོ་ཆ་སྤྱོད་པའི་ལམ་སྲོལ་
བཙུགས་གནང་རྒྱལ།

དེ་ལས་ཚུར་འབྲུག་རྒྱལ་བཞི་པ་མི་དབང་འཛིགས་མེད་སེང་གེ་དབང་
ལྷག་མཆོག་གི་རོ་སྐབས་ལུ་དཔྱ་ཁལ་དེ་ཡང་གཞུང་གི་སྲིད་བྱུས་དང་བསྐྱན་
ཏེ་བཀལ་བའི་ལམ་སྲོལ་བཙུགས་རྒྱལ། སྲིད་བྱུས་དང་བསྐྱན་པའི་དཔྱ་ཁལ་
ཟེར་མི་དེ་ སྲིད་བྱུས་དང་བསྐྱན་ཆེ་མ་རུངས་པ་དང་མ་འོས་པའི་རིགས་ལུ་
དཔྱ་ཁལ་ཕྱི་སོ་ཅིག་བཀལ་ནི་དང་། སྲིད་བྱུས་ནང་གཙོ་རིམ་ཅན་གྱི་དངོས་
པོའི་རིགས་ལུ་དཔྱ་ཁལ་ཡངས་བར་བཀལ་བའི་ལམ་སྲོལ་བཟོ་གནང་རྒྱལ།
དཔེར་ན་ སྤར་གྱི་དྲུས་ལུ་ནགས་ཚལ་གྱི་ཤིང་ཆ་དང་ ཐབ་ཤིང་། རྩ་དང་
བྱེ་མ་ཚུ་ལུ་ཁལ་བཀལ་སྲོལ་མེད་པ་ཨིན་རུང་ མི་ཕྱི་བདེ་སྐྱོད་འབྱུང་བའི་
གཞི་གཅིག་རང་བཞིན་གནས་སྟངས་ཉམས་འགྱུར་མེད་པ་བཞག་ནི་དེ་ཨིན་མ་
ལས་ མི་རྒྱལ་ཡར་སེང་སྐབས་ནགས་ཚལ་གྱི་རྒྱ་དངོས་ཚུ་ག་དག་འཕྲ་ལག་
ལེན་འཐབ་པ་ཅིན་ རང་བཞིན་གནས་སྟངས་མེད་པ་གཏང་ནི་ཨིན་ནི་དེ་གིས་
ནགས་ཚལ་གྱི་རྒྱ་དངོས་ ཤིང་དང་རྩ། བྱེ་མ་ལ་སོགས་པ་རང་བཞིན་གནས་
སྟངས་དང་འབྲེལ་བ་ཡོད་པའི་རྒྱ་དངོས་ལག་ལེན་འཐབ་པ་ཅིན་དེ་ལུ་ཁལ་
བཀལ་བ་གིས་མ་ཆད་ ཕྱིས་དག་ཡང་སྒྲོམ་སྤྱོད་བཏང་སྲོལ་ཡོད་པ་ཨིན།

དཔལ་འབྱུག་ཞིབ་འཇུག་ལྟེ་བ།

ཡར་གྱི་དྲུས་ལུ་རྩ་འབྲོག་དང་ཆུ་རག། གསོ་ཤིང་དང་ཁ་མིག་གཉེན་
ཤིང་ལས་འགོ་བཙུགས་ཏེ་ཁལ་བཀལ་སྒོལ་ཡོད་རུང་ དེ་ལུ་སྒྱུར་བཅོས་རྩ་
འབྲོག་གི་སྒྲིམ་ཚད་གྲུ་མིན་པར་ སྒྲིམ་མེས་ཅན་གྱི་གྲངས་ཁ་དང་འབྲེལ་
ཏེ་དཔུ་ཁལ་བཀལ་ནི་དང་། ཆུ་རག་དང་ཁ་མིག་གཉེན་ཤིང་ཆུ་སོ་ནམ་འཛོན་
བསྐྱེད་གོང་འཕེལ་བཏང་ཐབས་ལུ་ཁལ་དགོངས་ཡངས་བཞག་གནང་རྟུག།
དེ་བརྩམ་སྒྲིམ་མོ་རེ་ལུག་དང་ཏ་ཆུ་ལུ་ཁལ་མེད་རུང་ ར་གྲུ་ཁལ་བཀལ་མི་དེ་
ར་མང་སུ་གསོ་བའི་སྐབས་ནགས་ཚལ་གྱི་ལྷང་མ་ཆུ་རབ་བཅད་ནི་དེ་གིས་ར་
ཁལ་དགོངས་ཡངས་མ་གནང་པས། ཨིན་རུང་ཡར་གྱི་ཁལ་དང་འཕྱད་པའི་
སྐབས་ གོང་གསེབ་ཁའི་ཁལ་ལོག་བཞབ་ཀྱིས་མར་ཕབ་རྒྱབ་སྟེ་ མིང་གཏམ་
ཅམ་ཅིག་མ་གཏོགས་ལེན་སྒོལ་མེད་པ་ཨིན་པས།

ཨིན་རུང་གཞུང་ལུ་ཁལ་གྱི་འོང་འབབ་ད་རེས་ནངས་པར་འཕོར་ཆེ་
ཏོག་ཏོ་སྟེ་སྟོང་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡང་ ཆོང་འབྲེལ་གྱི་ཁལ་དང་ཕྱིར་ཆོང་ནང་
འཛེན་གྱི་ཁལ། སྒྲིག་མེ་དང་བརྒྱད་ཕྱིན་ལ་སོགས་པ་མཐུན་ཆེན་གྱི་ཁལ་ཆུ་
བཀལ་ནི་དེ་གིས་ རྒྱལ་ཁབ་གྱི་འོང་འབབ་རྒྱ་ཆེ་ཏོག་ཏོ་སྟེ་ཡར་སང་འགྲོ་
བའི་བསྐྱང་ཡོད་པ་ཨིན། དཔྱེ་བརྩམ་ཅིག་ཞུ་བ་ཅིན། ལོ་ལྔ་པའི་འཆར་གཞི་
བརྒྱད་པ་ལོ་ངོ་ལྔའི་ནང་རང་ལོ་བཟུང་བཞིན་དུ་དཔུ་ཁལ་སོགས་མི་དང་མ་སོག་
མི་བསྒྲིམས་སྟེ་བརྒྱ་ཆ་ད ༥ རེ་ཡར་སང་འགྲོ་བའི་བསྐྱང་ཡོད་ལུགས་ འཆར་
གཞི་ཡིག་ཆའི་ནང་བཀོད་རྟུག། འཆར་གཞི་ད ༥ པའི་ཡིག་ཆ་དང་འབྲེལ་བ་
ཅིན་འཆར་ལོ་ལྔའི་ནང་དཔུ་ཁལ་ལུ་བརྟེན་ཏེ་འོང་འབབ་ས་ཡ་ ༡༣༠༠༠
ཐོན་ཡོད་པ་སྟེ་བཀོད་རྟུག་ཟེར་ཞུ་ནི་ཨིན།

རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་བློ་མཁས་སྡེ་གོང་འཕེལ་བཏང་ཐོག་ལས་དང་བདེན་སྡེ་
བློ་མཁས་ཀྱི་ལམ་སྲོལ་གོང་འཕེལ་བཏང་བ།

རྒྱལ་པ་ རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་བློ་མཁས་སྡེ་གོང་འཕེལ་བཏང་ཐོག་ལས་དང་
བདེན་སྡེ་བློ་མཁས་ཀྱི་ལམ་སྲོལ་ཡར་རྒྱས་བཏང་པའི་སྐོར་ལས་མདོར་བསྡུས་
ཅིག་ལྟ་བུ་ཅིན། རྒྱལ་པོ་ཡུ་མཁོ་བ་འབངས། འབངས་ཡུ་དགོས་པ་བདེ་སྦྱིད།
བདེ་སྦྱིད་ཀྱི་ཚ་བ་བློ་མཁས་ཟེར་སྐབས་སྲོལ་ཡོད་དོ་བཟུམ་ རྒྱལ་ཁབ་བདེ་སྦྱིད་དང་
ལྷན་དགོ་པ་ཅིན་ རྒྱལ་བློ་མཁས་འདི་དང་བདེན་གཡོ་མེད་ཚུགས་སྤྱད་དང་བྲལ་
བ་བཟོ་དགོ་པ་འདུག་མཉོ་བའི་བྲགས་བཞེད་གནང་སྟེ་ ཡབ་འབྲུག་རྒྱལ་གསུམ་
པ་མཆོག་གིས་བཅུ་མས་གནང་པའི་བློ་མཁས་གཞུང་ཆེན་མོ་འདི་ཡུ་གཞི་བཙུལ་
ཐོག་ལས་དུས་ཚོད་དང་བསྟུན་པའི་དང་བློ་མཁས་དང་པ་བཅུ་མ། གཉིས་པ་སྦྱོང་།
གསུམ་པ་གནས་པའི་སྐོར་ལས་མི་སྡེ་ཡུ་བདེ་སྦྱིད་ཀྱི་རྒྱུན་སྲུང་བའི་བྲགས་བཞེད་
གནང་ཅུག་ཟེར་ལྟ་ནི།

དང་པ་ བློ་མཁས་གཞུང་ཆེན་མོའི་ནང་ཁ་གསལ་མ་ཚུགས་པའི་རིགས་
དོན་ཆན་ལོགས་སུ་བཏོན་ཏེ་ བློ་མཁས་ཡིག་གསར་བཅུ་མ་མཛད་པའི་བྲགས་བཞེད་
གནང་སྟེ་སྡེ་ལོ་ ༡༩༧༧ ལས་གཞུང་བཀའ་སློན་གྱིས་བློ་མཁས་མཛད་པའི་ལོག་
ཡུ་ སྐོར་གྲོས་ཆོགས་སྡེ་ལ་དགོས་ཐོབ་གསར་སྐྲགས་དང་ ཐུ་མ་མཛད་སྐོར།
བློ་མཁས་ཁང་གོང་མ་ལས་དགོས་ཀྱི་སྤྱད་དང་སྤྱད་པ་ལ་སོགས་པ་བློ་མཁས་དཔུང་
ཡུ་མཁས་པའི་རྣམ་དཔྱད་དང་ལྷན་པའི་དཔོན་ཁག་ཚུ་གི་དུང་ཆེན་ཡང་རྗེ་
ཁའི་མཁས་མཆོག་དགོས་སངས་རྒྱས་རྗེ་རྗེ་མཆོག་བསྐོས་ཐོག་ལས་ མི་མང་
ཚུ་ད་འབྲེལ་མང་སུ་ཅི་ཐོན་མི་ སའི་བློ་མཁས་ཡིག་དང་ གཉེན་གྱི་བློ་མཁས་ཡིག།

དཔལ་འབྱུག་ཞིབ་འཇུག་ལྟེ་བ།

སྐལ་བ་བགོ་བཤའི་ཁྲིམས་ཡིག། མི་ཁྲུངས་འདྲོགས་ལུགས་ཀྱི་ཁྲིམས་ཡིག།
འགག་པ་དང་བཙོན་པའི་ཁྲིམས་ཡིག། ནགས་ཚལ་གྱི་ཁྲིམས་ཡིག་ལ་སོགས་
པ་དུས་ཚོད་ཀྱི་དགོས་མཁོ་དང་བརྟུན་ཏེ་ ཁྲིམས་ཡིག་གསར་བཙུགས་མཛད་དེ་
ད་རིས་ང་བཅས་རའི་ལག་པར་བསྐྱེམས་ཁྲིམས་ཡིག་གི་དབང་ལྡན་མ་འདྲམ་༣༢
དེ་ཅིག་ཡོད་ཟེར་ཉུ་ནི།

གཉིས་པ་ ཁྲིམས་སྐྱོང་གི་སྐོར་ལས་ཁྱེད་ཅེས། སྤྱི་ལོ་ ༡༩༧༧ ལོར་མི་
དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེ་གསེར་བློ་མངའ་གསོལ་ཁྱེད་ཅེས་སྐབས་རྒྱལ་ཁབ་
ནང་ཁྲིམས་ཁང་གོང་མ་ མ་བཅུ་བར་རྗོང་ཁག་ཁྲིམས་ཁང་ ༩ དང་རྩུང་ཁག་
བཞི་ནང་ཁྲིམས་རྩོད་འབད་བའི་ལམ་སྲོལ་སྣོད་ལྷག། དེ་ལས་སྤྱི་ལོ་ ༡༩༧༩
ལུ་ཁྲིམས་དོན་ཚོགས་ཚུང་ཅིག་ལོགས་སུ་བཅུགས་པའི་ཁར་ འཛིན་སྐྱོང་
དང་ཁྲིམས་བཟོའི་ཕྱག་འགན་ཚུ་ཡང་ཉིང་སངས་སང་འབད་ལོགས་སུ་དབྱེས་
གནང་ནི་ལས་འགོ་བཅུགས་ཏེ་ ད་རིས་ང་བཅས་རའི་གཞུང་སྐྱོང་ནང་མཉམ་སྡེ་
གསུམ་གྱི་གལ་ཁར་ཅིག་ངང་ཁྲིམས་མཉམ་སྡེ་ཟེར་མཉམ་ཁག་ལུ་བསྐྱར་བཅོས་
མཛད་དེ་ གཞུང་ལས་འགོ་གྲོན་པངས་མེད་གནང་ཐོག་ལས་ངང་ཁྲིམས་གོང་
འཕེལ་བཏང་དགོ་པའི་རྒྱ་མཚན་གཙོ་བོ་ མི་སྡེ་ལུ་གཡོ་སྐྱོད་དང་ཕྱོགས་སྤྱང་།
བཅོན་གཞོན་ལ་སོགས་པ་མེད་པར་ ངང་པོ་གནམ་ཐིགས་བཟུམ་ཉེས་པ་ལུ་
ཉེས་ཁྲིམས་དང་ བདེན་པ་ལུ་རྒྱབ་སྐྱོར་ཚུ་ཚུལ་བཞིན་ཐོབ་ཞེ་མི་སྡེ་བདེ་སྐྱིད་
དང་ཐུན་པར་གནས་ཐུབ་པའི་དོན་ལུ་བཅུགས་གནང་ཡོད་པ་ཞིན་པས།

དེ་ལས་ཁྲིམས་ཀྱི་ཕྱག་ལུ་གནང་མི་ངང་དཔོན་ཚུ་ཡང་རྒྱལ་པོའི་ལུགས་
ཀྱི་བརྟན་བཅོས་ནང་།

ཁྲིམས་ལ་མཁས་ཤིང་ཕྱོགས་སྤྱང་མེད། །

ངང་ཞིང་བརྟག་དཔུང་གཞོབ་པ་དང་། །

རྒྱ་འབྲས་རྒྱང་དོར་ཚུལ་བཞིན་སེམས། །

དེ་འབྲས་ཞལ་སྡེ་བཅད་ན་ལེགས། །

ཟེར་གསུངས་དོ་བཟུམ་འཛམ་གླིང་གྱི་ལུགས་ངང་ཁྲིམས་ཀྱི་དབྱེ་བ། ཁྲུངས་
དང་རྒྱ་མཚན་ལ་སོགས་པ་རྒྱས་པར་ཤེས་ལུས་པའི་ཤེས་ཡོན་མཐར་འཁྱུལ་མི་

དཔལ་འབྱུག་ཞིབ་འཇུག་ལྟེ་བ།

ཚུ་ལུ་གོ་སྐབས་གནང་ཞེ་ འཛམ་གླིང་གྱི་ལུགས་ཀྱི་དགོངས་པ་དང་མ་འགལ་
བའི་ཁར་ རང་ལུགས་མི་ཚོས་གཙང་མ་བཅུ་དྲག་དང་ ལྷ་ཚོས་དགེ་བ་བཅུ་ལུ་
གཞི་བཞག་པའི་ཁྲིམས་ཡིག་ཚུ་གི་ཙྪ་དོན་ལུ་ སྤངས་པ་མཐེལ་ཕྱིན་གནང་ཐོག་
ལས་ རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ས་གནས་རྫོང་ཁག་དང་རྒྱལ་ཁག་ཚུ་ནང་ཡང་ཁྲིམས་ཁང་
ལོགས་སུ་བཅུགས་ཏེ་དག་པོའི་འོག་ལས་ཞེན་པ་བསྐབས་པ་དང་། གཡོ་སྤྱོད་ལས་
རྒྱལ་བདེན་བཅན་པ། ཕྱོགས་འཛིན་ལས་སྤྱི་ལོ་ལྷོ་མས་བཟང་པོའི་རྒྱབ་སྐྱོར་ཚུ་དང་
ཁྲིམས་ ཁ་བྱུག་ལས་མཛད་པའི་སྲོལ་ཁྱུན་འགོ་བཅུགས་གནང་ཞུག།

གོང་གསལ་གནད་དོན་དང་འབྲེལ་བའི་བཀའ་ཤོག་མི་དབང་མངའ་
བདག་རིན་པོ་ཆེའི་ཞབས་ལས་གནང་མེ་དེ་བསྐྱར་གསལ་འབད་བ་ཅིན།

༣ ད་ལན་ དེ་ནི་ ང་བཅས་རའི་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ཞི་བདེ་དང་འཕུལ་
ཕྱགས་གཉིས་ཀྱི་བཅན་ཐབས་ཀྱི་དོན་ལས་ ཁྲིམས་ལུགས་ཚུ་ བདག་འཛིན་
གླིང་གླིང་འབད་འཐབ་ནིའི་འགན་ཁུར་འདི་ཁྲིམས་དཔོན་ཚུ་ལུ་ཕོག་པ་ཨིན།
འདི་འབདམ་ལས་བརྟན་ ཁྲིམས་དཔོན་ཚུ་གིས་ཁྲིམས་སར་དག་ཞན་ཆེ་རུང་
དབྱེར་མེད་འཇམ་མཉམ་འབད་དེ་ རྒྱལ་བདེན་སྤྱོད་ལས་ ཁྲིམས་ལུགས་དང་
འབྲེལ་ཏེ་ ལག་ལེན་འཐབ་དགོཔ་འདི་ངེས་པར་དུ་གལ་ཆེམ་ལས་ ཁོང་གི་
སྤྱོད་སྤྱུག་གི་གནས་སྟངས་འདི་ཡང་ གང་དག་གཞིགས་ནིའི་ཕྱགས་བཞེད་
གནང་ཞེ་ རྫོང་ཁག་དང་རྒྱལ་ཁག་མང་ཤོས་ནང་ ཁྲིམས་དཔོན་ཚུ་སྤྱོད་
བཀོབ་པའི་གཞུང་བྱིམ་ཚད་ལྡན་མེད་པ་ལས་ ཏེ་མ་ལས་ཁོང་ལུ་ཁང་གཞི་
འབྱུག་གནང་ཞེ་ཡོད་པ་བཞིན་དུ་ ཁྲིམས་ཁང་གོང་མའི་ཁྲིམས་དཔོན་ཚུ་ཡང་
ང་བཅས་རའི་ཁྲིམས་ཀྱི་བྱ་སྤྱོད་ གལ་གནད་ཆེ་བའི་རིགས་འགན་ཁུར་སྤོམ་

མི་དབང་འབྲུག་རྒྱལ་བཞི་པའི་རྟོགས་བརྗོད། ཁྲིམས་སྡེ་གོང་འཕེལ་བཏང་བ།

འབད་རང་འབག་དགོཔ་ལས་བརྟེན་ མི་དབང་ཞབས་ལས་བྱགས་བརྟེན་
གཟིགས་ཏེ་ དབྱིན་ལོ་ ༡༩༩༥ དབྱིན་ཟླ་ ༧ པ་ལས་བཟུང་ ཁྲིམས་ཁང་གོང་
མའི་ཁྲིམས་དཔོན་ཚུ་ལུ་ཡང་ རང་སོའི་ཟླ་རིམ་དངུལ་ཕོགས་ཀྱི་བརྒྱ་ཆ་ ༢༠
རེ་ཁང་སྒྲའི་འབྲུག་འབད་གནང་གྲུབ་པའི་བཀའ་ཐམས། ཞེས་རང་ལུགས་
གནམ་ལོ་ས་ཕོ་ལྷག་ལོ་ཟླ་ ༥ ཚེས་ ༡ ལུ་གནང་བ་དགོ།

འབྲུག་མངའ་བདག་རྒྱལ་པོ། ཟེར་གནང་ཐོག་ལས་ཁྲིམས་དཔོན་
ཚུ་ལུ་ནི་བདེ་དང་འཕུལ་ཕྱགས་གཉིས་ཀྱི་བཙན་ཐབས་བཟོ་བའི་འགན་ཁུར་
བཀའ་གནང་ཡོདཔ་གོང་གི་བཀའ་ཤོག་དེ་ལས་མི་མང་གིས་ཏ་གོ་ཚུགས་ནི་
ཨིན་པས།

གསུམ་པ་ ཁྲིམས་ལུ་གནས་པའི་སྒྲོར་ལས་ཞུ་བ་ཅིན། རྒྱལ་ཁབ་
ཞིགས་མ་ལུ་བདོ་བའི་རྒྱུ་རྒྱས་བཟང་སྟོན་ལས་ངན་སྟོར་དར་བའི་དུས་
ཚོད་ཁར་སྟོན་ཡོད་རུང་ མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆའི་ཞབས་ལས་
ཐབས་མཁས་ཀྱི་མཛད་བཟང་ ཟླ་མ་ཚེས་པ་ཚུ་གིས་དབང་དང་བྲིད་ཀྱི་
སྐབས་ལུ་ཡང་ཁྲིམས་ལུ་གནས་པའི་ཁེ་ཕན་ཀྱི་ཚུལ་ཆར་ཕབ་གནང་།
རྒྱུ་རྒྱས་དང་རྒྱུ་རྒྱས་ལ་སོགས་པའི་བརྒྱ་བརྒྱད་ཀྱི་ཐོག་ལས་ ལྷད་
མའི་སྐབས་ལུ་ཡང་ཁྲིམས་ཀྱི་གོ་བ་བཤད་གནང་། ཡུལ་གྱི་ཆེད་སྤྱི་ཚུ་གིས་
དུས་ཚོད་ཀྱི་ལས་སྒྲའི་སྐབས་ལུ་ཡང་ཁྲིམས་ཀྱི་དགོངས་དོན་བཀའ་གནང་
སྟོལ་གྱི་ལམ་ལུགས་ཚུ་བཙུགས་པ་ལུ་བརྟེན་ཏེ་མི་མང་ཡོངས་ཀྱིས་སྤང་
ཟང་མ་ནོར་བའི་ཐོག་ལས་སྤྱི་མཐུན་ཐོག་གནས་ནི་དེ་མི་དབང་མངའ་
བདག་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་གི་དགོངས་བཞེད་གཙོ་བོ་ཨིན་ཟེར་ཞུ་ནི་ཨིན།

དཔལ་འབྲུག་ཞིབ་འཇུག་ལྟེ་བ།

རང་བཞིན་གནས་སྤངས་སྤང་སྤྱོད་མཛད་ཚུལ།

བདུན་པ་ རང་བཞིན་གནས་སྤངས་སྤང་སྤྱོད་ཐོག་ལས་ འབྱུང་བཞི་གནོད་
པ་ལས་བསྐྱབས་པའི་སྒོར་ལས་མདོར་བསྐྱས་ཅིག་ལྟ་བུ་ཅིན། འཛམ་གླིང་ཚན་
རིག་མཁས་མཆོག་ཚུ་གིས་བཤད་དོ་བཟུམ་ཡིན་པ་ཅིན། འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་
ས་གནས་འདི་ ས་གཡོས་ཀྱི་འཛིགས་པ་ཐོན་སའི་ས་ཁོངས་ནང་ཆགས་ཏེ་སྤོང་
ཉུག་ཟེར་བཤད་པ་ཡིན་པས། འབྲུག་ལུ་ས་གཡོས་ཀྱི་འཛིགས་པ་བྱུང་པ་ཅིན།
རྒྱལ་ཁབ་གཞན་ཁར་བཟུམ་སྤྱིང་བྱིམ་སྤོམ་ཚུ་གི་འོག་ལུ་ཚུད་པའི་ཉེན་ཁག་
སྤོམ་མེད་རུང་ རི་བྲག་གི་འོག་ལུ་ཚུད་ནི་དང་ཚུ་རུད་ཀྱི་ཉེན་ཁག་ཡུལ་གྲོང་
མང་ཤོས་ནང་ཡོད་པ་ཡིན་པས།

ཡིན་རུང་ད་ལྟོ་བར་ན་འབྱུང་བཞི་འཛིགས་པ་དེ་བཟུམ་མ་བྱུང་མི་
འདི་ ཨོ་རྒྱན་གྱི་རུ་རིན་པོ་ཆེ་དང་ གྲུབ་ཐོབ་ཐང་སྟོང་རྒྱལ་པོ། ཞབས་རུང་
རིན་པོ་ཆེ་ཚུ་ཆ་མཉམ་འབྱུང་བ་བཞི་ལུ་རང་དབང་ཐོབ་མི་ཡིན་ནི་དེ་གིས་ དེ་
ཚུ་གིས་ འབྲུག་ལུ་ཞབས་ཀྱིས་བཅགས། སྤྱོད་པ་མཛད། བྱིན་གྱིས་བཟོབས་
གནང་པ་ལ་སོགས་པ་སྤང་ཐབས་མང་རབས་མཛད་པའི་སྤྱོད་ལུ་བརྟེན་ཏེ་
ཡིན་ཟེར་ཆོས་མཛད་ཚུ་གིས་བཤད་པ་ཡིན་པས།

ཡིན་རུང་ད་ནས་རིམ་པ་བཞིན་དུ་སྤྱིགས་མ་ལུ་བདོ་བའི་དབང་གིས་
གྲུབ་ཐོབ་དེ་ཚུ་ལུ་ཡིད་ཆེས་འབད་མི་ རིམ་པ་བཞིན་ཉུང་སྤྱོད་ཉུང་སྤྱོད་འགྱུ་
བའི་ཁར་ སྤང་ཐབས་མཛད་པའི་སྤྱོད་ཁང་དང་མཆོད་རྟེན་བྱིན་ཅན་ཚུ་
གཟུངས་ལྷགས་བཏོན་ཏེ་བྱིན་རྒྱལ་སྤེལ། བསྐྱོག་རིམ་མནན་པ་མཛད་མི་
ཚུ་ ས་རིམ་པ་དགྲའི་འོག་ལས་སྤྱི་ཁར་བཏོན་ཏེ་དམ་སྤྱོད་དང་བྱུང་པོ་ཁ་དར།

མི་དབང་འབྲུག་རྒྱལ་བཞི་པའི་རྟོགས་བརྗོད། རང་བཞིན་གནས་སྤངས་སྤྱད་སྤྱོད་མཛད་ཚུལ།

ཏམ་ཁྲ་དང་སྟོ་རྩལ་ལ་སོགས་པའི་དྲུག་རྩལ་དང་དམ་ཉམས་ཀྱིས་རྒྱལ་
ཁབ་གང་བའི་དུས་ཚོད་ཁར་སྟོད་ནི་དེ་གིས་ རྒྱལ་ཁབ་ནང་འབྱུང་བཞི་
འཇིགས་པ་འཛོན་པའི་ཉེན་ཁག་སྟོམ་ཡོད་ཟེར་ལུང་བསྟན་ཚུ་ནང་བཀོད་
དོ་བཟུམ་ཡིན་པས། འབྱུང་བཞི་འཇིགས་པ་གིས་མ་ཚད་པར་ རང་བཞིན་
གནས་སྤངས་བག་མེད་སྟོད་པ་ཅིན་ རྒྱལ་ཁབ་ནང་ཚུ་རུད་དང་ ས་གཡོས།
ཐ་ན་འབྱུང་ཚུ་དང་ཞིང་ཚུ་ཡང་བསྐྱམ་འགྲོ་བ་ལ་སོགས་པ་ མི་འདོད་སྟེ་
དགུ་ཤུགས་ཀྱིས་འབྱུང་པའི་ཉེན་ཁག་ཡོད་པ་ཡིན་མ་ མི་དབང་མངའ་བདག་
རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་གིས་ལེགས་ཤོམ་སྟེ་མཁྱེན་ནི་དེ་གིས་ འབྲུག་གཞུང་གི་སྲིད་
བྱུས་ནང་གལ་ཆེ་ཤོས་ཅིག་རང་བཞིན་གནས་སྤངས་ཉམས་མ་བཟུག་པར་
བཞག་ནི་འདི་བཅུགས་གནང་རྟུག།

རང་བཞིན་གནས་སྤངས་ཟེར་བའི་སྐབས་ མང་ཤོས་ཀྱིས་རི་དང་
ནགས་ཚལ། རྒྱ་དང་བྲག་རྒྱུད་ཅིག་རང་བཞིན་གནས་སྤངས་ཀྱི་གལ་ཚུད་
དོ་བཟུམ་མཐོང་རུང་ དེ་སྟེ་མིན་པར་སྤྱིའི་འཇིག་རྟེན་དང་ ནང་གི་སེམས་
ཅན་གཉིས་ཆ་ར་ལུ་བརྩེ་དོ་ཡོད་པ་ལས་ དཔེར་ན་སྟོག་ཆགས་དང་འདབ་
ཆགས། གཅན་གཅན་ཚུན་ཆད་ གཅིག་དང་གཅིག་འབྲེལ་བ་ཡོད་ནི་དེ་གིས་
གཅིག་མེད་པ་ཅིན་ དེའི་རྒྱུ་ཀྱིས་གཞན་ཅིག་ལུ་གནོད་པ་འབྱུང་ནི་དེ་ཆོས་
ཉིད་ཡིན་ཟེར་རིག་གསར་ཤེས་བྱ་མཁན་ཚུ་གིས་བཤད་དོ་བཟུམ་ཡིན་པས།
རྒྱ་མཚན་དེ་གིས་སྟེ་ མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེའི་ཞབས་ལས་ རང་
བཞིན་གནས་སྤངས་ཉེན་སྲུང་མཛད་ནི་ལུ་དམིགས་བསལ་ཀྱིས་གཅེས་སྟོན་
མཛད་དོ་ཡོད་པའི་སྐོར་ལས་དབྱེ་བཟུམ་ཅིག་ཞུ་བ་ཅིན། སྤྱི་ལོ་ ༡༩༥༠

དཔལ་འབྱུག་ཞིབ་འཇུག་ལྟེ་བ།

ལོར་བསྟན་རྒྱས་ལྟན་ཁག་གིས་འགོ་འདྲན་འབད་དེ་ཚོ་ཀ་མ་རྩ་པའི་བཟོ་གྲ་
ཁང་དེ་ནང་ མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེའི་ཞབས་ལས་གཟིགས་ཞིབ་
གནང་པའི་བྱལ་ལས་ བཟོ་གྲ་འདི་ཁེ་ཕན་ཅན་ཨིན་རུང་སྒོ་བསྐྱེམས་དགོཔ་
བྱུང་མི་འདི་ མི་ལོ་༥༠ འི་བྱལ་མ་མཐའ་འཁོར་མེད་པ་བཏང་ནི་ཨིན་མ་ལས་
བཟོ་གྲའི་ཁེ་ཕན་ལས་ ལོ་༥༠ འི་བྱལ་ལས་ཀྱི་གྲོང་རྒྱུད་སྒོ་བསྐྱེམ་ནི་དེ་གིས་བཟོ་
གྲ་མཚམས་འཛོག་འབད་དགོཔ་བྱུང་རུག། དེ་བཟུམ་དགེ་འདུན་གནམ་སྤང་
བཟོ་གྲ་བཙུགས་ཡོད་མི་དེ་ཡང་ གཞུང་ལུ་འོང་འབབ་མཐོ་ཤོས་ཅིག་ཨིན་རུང་
རང་བཞིན་གནས་སྤངས་ལུ་གཞི་ཉེན་ཡོད་པ་གཟིགས་ཏེ་ ཆ་ངར་བཏོན་ཏེ་སྒོ་
བསྐྱེམས་ཡོད་པ་ཨིན་པས།

དེ་ལས་སྤྱི་ལོ་༡༩༩༣ ལོ་ལུ་གཤམ་གསལ་ས་གནས་ཚུ་ རི་དྲགས་
སྤང་སྒྲོབ་ཀྱི་སྤྱིང་ཁ་འབད་ངོས་འཛོན་མཇེད་ཡོད་པ་ཨིན་པས། དེ་ཡང་སྒོ་ཁ་
བྱག་ཏུར་སའི་ནགས་ཆལ། དབུས་ཚྭ་གས་སུ་ཚོ་བོ་དུར་ཞིང་དང་ བྱམ་སེང་ལ།
ཤར་ཁ་བྱག་སྤག་སྤེང་དང་ འབུམ་སྤེ་སྤྱིང་ལ་སོགས་པའི་ནགས་ཆལ་ཚུ་ནང་
ཤ་བདའ་ནི་དང་ནགས་ཆལ་བེད་སྤྱོད་འབད་ནི་ཚུ་བཀག་ཆ་མཇེད་དེ་ ཐ་ན་
འབུ་སྤེན་ཡན་ཆད་ལུ་གཞི་པ་མེད་པའི་ཁར་ ས་གནས་དེ་ཚུ་གཙང་སྤྱོད་དང་
ལྷན་ཏེ་ མི་གཞན་འགོ་འགྲུལ་བཀག་པའི་སྐབས་ དེ་ཁར་ཆགས་པའི་གནས་
བདག་གཞི་བདག་ཚུ་ཡང་ བྱགས་མཉེས་ཏེ་ཆར་ཚུ་དུས་སུ་བབས་པ་དང་
ལོ་ལྷགས་ཏྲི་ཏུ་ལེགས་པའི་ཁེ་ཕན་སྒོ་བསྐྱེམ་འོང་ནི་མས་ཟེར་ རྟན་རབས་ཚུ་
གིས་བཤད་ནི་འདུག། དེ་བཟུམ་གཞུང་གིས་ཁོངས་ལས་རང་བཞིན་གནས་
སྤངས་ལུ་ཕན་ཐབས་ ནགས་ཆལ་བསྐྱར་འཇུགས་ཀྱི་ལས་རིམ་སྒོར་ལས་

མི་དབང་འབྲུག་རྒྱལ་བཞི་པའི་རྟོགས་བརྗོད། རང་བཞིན་གནས་སྤངས་སྤངས་སྤྱོད་མཛད་ཚུལ།

ནམ་གངས་བབྱམ་ཅིག་ཞུ་བ་ཅིན། རྒྱལ་ཡོངས་ཚོགས་འདུ་ཆེན་མོ་ཐེངས་༦༥
པའི་ནང་ནགས་ཚལ་ལས་ཁྲུངས་ཀྱིས་སྟན་ཞུ་ཕུལ་མི་ནང་། འཆར་གཞི་ལྔ་པ་
རྒྱུ་པ་ཅིག་ནང་གཞུང་ས་སྤྱོད་པ་དང་ མི་སེར་གྱི་ཁྲ་མའི་ནང་ཚུད་མི་བསྐྱམས་
ཏི་ ས་ཞིང་ཨི་ཀར་༢༩༥༦ ནང་གིང་གི་ལྷང་མ་འབྲུམ་༦༢༠༠༠ ལྷག་པ་
ཅིག་བཙུགས་ཅི་ཟེར་གྲོས་ཚེད་དོན་ཚན་༡༦ པའི་ནང་བཀོད་ལྟག།

དེ་དང་འབྲ་བར་ཐབས་ཤེས་གཞན་ཡང་ཆུ་རུད་བཀག་ཐབས་ཀྱི་ལས་
རིམ་དང་ རི་དྲགས་སྤངས་སྤྱོད་ཀྱི་ལས་རིམ། རྒྱལ་ཡོངས་སྤྱི་ཁ་བཟོ་སྟེ་ནགས་
ཚལ་དང་ རི་དྲགས་སེམས་ཅན་ཚུ་ལུ་གནོད་པ་བཀལ་མ་བཙུག་པར་བཞག་
པའི་ལས་རིམ་ལ་སོགས་པ་བཟོ་གནང་པའི་རྒྱ་མཚན་རང་བཞིན་གནས་སྤངས་
ཉམས་པ་ཅིན། ཡར་རྒྱས་ག་དེ་ཅིག་བཏང་རུང་ དུས་ཚོད་བྱུང་ཀྱི་ཅིག་ནང་
འཕྲོ་བརྒྱལ་འགྲོ་ནི་ཨིན་པས་ཟེར་ཞུ་མི་དེ་གིས་ལེའུ་བདུན་པ་ ཆབ་སྲིད་གནས་
སྤངས་ལེགས་བཅོས་བཏང་ཚུལ་སྒྲོར་ལས་བཤད་ཚར་ཕ་ཨིན་ནོ། །

རྒྱལ་བའི་ནམ་འཕུལ་ཚོས་རྒྱལ་བཞི་པ་ཡིས། །

ཐབས་མཁས་མཛད་པས་ཆབ་སྲིད་གོང་དུ་བཀྱར། །

འབངས་ལ་བྱམས་ཤིང་གཞན་ཕན་བྱུགས་བསྐྱེད་ལས། །

འཁྲུངས་པའི་སྲོལ་བཟང་བཤད་མཐའ་ག་ལ་ཟེན། །

ཟེར་མི་དེ་ཡང་བར་གྱི་ཚོགས་སུ་བཅད་པའོ། །

ལེའུ་བརྒྱད་པ།

རྒྱལ་ཁབ་གཞན་དང་མཐུན་ལམ་གོང་འཕེལ་བཏང་བའི་མཛད་པ།

༥ མཐུན་པ་སྤྱན་བཞིའི་ལོ་རྒྱུས་ཇི་བཞིན་དུ། །
 མཐུན་པའི་ཐོགས་བཟང་ནོར་གྱི་མཆོག་ལགས་ན། །
 མཐུན་སྦྱོར་མཛད་པ་ལས་སྐྱལ་ཐབས་གཞན་ཅི། །
 མཐུན་ལམ་བསྟན་ཏེ་ཡུལ་གྱི་བདེ་སྦྱིད་སྤེལ། །

 ཟེར་བའི་ཆོགས་བཅད་ཀྱིས་མདུན་བསུས་ཏེ་ སྐབས་ཀྱི་སློང་གཞི་ལེའུ་
བརྒྱད་པ་ འཛམ་གླིང་རྒྱལ་ཁབ་གཞན་དང་མཐུན་ལམ་གོང་འཕེལ་བཏང་བའི་
མཛད་རིམ་སྐོར་ལས་བཤད་ནི་དེ་ལུ་ ནང་གསེས་ཀྱི་དབྱེ་བ།

དང་པ་ རྒྱ་འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་གཉིས་ཀྱི་མཐུན་ལམ་གོང་འཕེལ་གྱི་མཛད་
 པའི་སྐོར་ལས་བཤད་ནི།

གཉིས་པ་ རྟོ་ཨ་ཤི་ཡ་ལུང་ཚྭ་གས་མཐུན་འབྲེལ་ཆོགས་པ་དང་གཅིག་
 ཁར་མཐུན་ལམ་བྱང་ཚུལ་སྐོར་ལས་བཤད་ནི།

གསུམ་པ་ འཛམ་གླིང་སྤྱི་ཆོགས་དང་འབྲེལ་བའི་མཐུན་ལམ་ཅན་གྱི་
 རྒྱལ་ཁབ་གཞན་དང་གཅིག་ཁར་(བའི་ལེ་གར་)ཟེར་ཚྭ་གས་
 གཉིས་ཀྱི་མཐུན་འབྲེལ་སྐོར་ལས་དང་(སྤུལ་གྱི་ལེ་གར་)ཟེར་
 བའི་རྒྱལ་མང་དང་འབྲེལ་བའི་མཐུན་ལམ་སྤེལ་བའི་མཛད་རིམ་
 སྐོར་ལས་བཤད་ནི།

དཔལ་འབྱུག་ཞིབ་འཇུག་ལྟེ་བ།

བཞི་པ་ འཛམ་གླིང་གཞན་གྱི་སྤྱི་ཚོགས་འབྲས་མིའི་གྲལ་ཁར་འཇུག་བའི་
མཐུན་འབྲེལ་སྤེལ་ཐོག་ལས་མཐུན་ལམ་ཆུ་བསྐྱེད་གྱི་མཛད་པ་
དབྱེ་རིམ་བཞི་གི་ཐོག་ལས་གསལ་བཤད་འབད་ནི།

ཆུ་འབྲུག་ཆུ་ལ་ཁབ་གཉིས་གྱི་མཐུན་ལམ་གོང་འཕེལ་གྱི་མཛད་པ།

དང་པ་ ཆུ་འབྲུག་ཆུ་ལ་ཁབ་གཉིས་གྱི་མཐུན་ལམ་གོང་འཕེལ་གྱི་མཛད་
པ་ལུ་བརྟེན་ཏེ་ ཆུ་ལ་ཁབ་གཉིས་གྱི་མི་མང་སྤོ་མཐུན་ཐོག་གནས་པའི་སྐོར་
ལས་གསལ་བཤད་ལྟ་བུའི་ཐོག་མར་ ཆུ་འབྲུག་ཆུ་ལ་ཁབ་གཉིས་སྤར་གྱི་
འབྲེལ་བ་བྱུང་ཚུལ་སྐོར་ལས་མདོར་བསྟུན་ཅིག་ལྟ་བུ་ཅིན། འཛིག་རྟེན་པའི་
སྐབས་སྤེལ་ ཐག་རིང་གི་གཉེན་ལས་སྤོ་ལོགས་ཁའི་དབང་དགའ་ཟེར་ཡོད་དོ་
བཟུམ་ འབྲུག་ཆུ་ལ་ཁབ་འདི་ བྱང་ཁ་ཐུག་ཆུ་ནག་ཆུ་ལ་ཁབ་དང་ རྩོ་ཁ་
ཐུག་ཆུ་དཀར་ཆུ་ལ་ཁབ། འཛམ་བུའི་གླིང་ནང་མི་སྤྱོད་དང་སྟོབས་འབྱོར་
སྤོ་ལོགས་གྱི་ཆུ་ལ་ཁབ་གཉིས་གྱི་བར་ན་ གནས་པའི་ཁར་ ཆུ་ལ་ཁབ་གཞན་
དང་འབྲེལ་བ་ཐད་ཀར་འཐབ་པའི་རྒྱུན་ལམ་ མཚོ་ལམ་དང་མཁའ་ལམ།
ཐ་ན་དབྱིངས་ལམ་ཅམ་ཡང་མེད་རུང་། ཆུ་དཀར་ནག་གཉིས་དང་གཅིག་
ཁར་མཐུན་ལམ་ལེགས་ཤོམ་བཟོ་སྟེ་ རང་བཅན་ཐོག་གནས་མི་ལུ་བརྟེན་ཏེ་
མ་གཏོགས་ མི་མང་ལུ་བདེ་སྐྱིད་མི་འབྱུང་ནི་ཨིནམ་ ང་བཅས་རའི་དབུ་
ཁྲིད་དམ་པ་མི་དབང་རིམ་བྱོན་ཚུ་གིས་ལེགས་ཤོམ་སྟེ་མཁུན་ཏེ་ ཆུ་འབྲུག་
ཆུ་ལ་ཁབ་གཉིས་མཐུན་ལམ་གྱི་འགོ་སྤར་མི་ལོ་ལེ་ཤའི་གོང་ལས་བཙུགས་
གནང་ལུག།

མི་དབང་འབྲུག་རྒྱལ་བཞི་པའི་རྟོགས་བརྗོད། རྒྱ་འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་གཉིས་ཀྱི་མཐུན་ལམ་གོང་འཕེལ།

ལྷ་ག་པར་དུ་འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་དང་རྒྱ་གར་རྒྱལ་ཁབ་གཉིས་ཀྱི་
བར་ན་ མཐུན་ལམ་དམ་ཟབ་བྱུང་དགོ་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱི་སྐོར་ལས་དུམ་
གྲ་ཅིག་བཤད་པ་ཅིན། འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་འདི་ ནང་པ་སངས་རྒྱས་པའི་
བསྟན་པ་དར་བའི་རྒྱལ་ཁབ་ཅིག་ཨིན་ནི་དེ་གིས་ སྟོན་པ་རྩོགས་པའི་
སངས་རྒྱས་སྐུ་འཁྲུངས་ཏེ་མཛད་པ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་སྟོན་ལས་སེམས་ཅན་གྱི་
འགྲོ་དོན་མཛད་ས་ཡང་མང་ཤོས་ རྒྱ་གར་ལུ་ཨིན་པ་ལས་ རྒྱ་འབྲུག་རྒྱལ་
ཁབ་གཉིས་ ནང་པའི་ཆོས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ཡོད་དགོ་པའི་ཁྲུངས་དེ་ཨིན་པས།
སྟོན་པའི་རྗེས་འཇུག་འཛམ་གླིང་མཛེས་པའི་རྒྱ་དུག་དང་མཚོག་གཉིས་
མད་འབྱུང་གི་སྟོབ་དཔོན་རྣམ་གཉིས་ལ་སོགས་པ་ཚུ་གིས་རྒྱ་གར་དུ་སླེལ་བའི་
བསྟན་པ་ སངས་རྒྱས་ཀྱི་བླགས་སྟོན་དང་འབྲེལ་ཏེ་འབྲུག་ལུ་དར་ནི་དེ་གིས་
སྟོན་ལམ་གྱི་འབྲེལ་བ་ཡང་དེ་ལས་བྱུང་ལྟག། དེ་གི་ནང་ལས་ཡང་ འབྲུག་
རྒྱལ་ཁབ་ནང་ཐེག་ཆེན་ནང་པའི་བསྟན་པ་བཅུ་གས་གནང་། འབྲུག་གི་ས་
གནས་རི་ལྗང་ག་ར་ ཆོས་ཞོར་དམ་ཚུས་ལ་སོགས་པའི་གཏེར་གྱིས་བཀང་།
བདུད་དང་དམ་སྤེལ་ག་ར་བརྟལ་ཏེ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པའི་སྐུ་རིན་གྱི་བདག་ཉིད་
ཅན། སངས་རྒྱས་གཉིས་པ་ཨོ་རྒྱུན་གྱི་རུ་རིན་པོ་ཆེ་མཚོག་ཡང་ སྐུ་འཁྲུངས་
སའི་ཡུལ་རྒྱ་གར་ལས་ཨིན་པས།

དེ་བརྩམ་ཆོས་རྒྱལ་རི་མེད་ཀུན་ལྡན་ལ་སོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔའ་ཚུ་ རྒྱ་ལས་བྱོན་ཏེ་དཀའ་བྱུབ་མཛད་ས་འབྲུག་ལུ་ཨིན་པ་དང་།
ནགས་ཀྱི་རིན་ཆེན་ལ་སོགས་པའི་གྲུབ་ཐོབ་སྐྱེས་ཆེན་དམ་པ་ལེ་ཤ་ཅིག་
རྒྱ་ལས་འབྲུག་ལུ་བྱོན་ཏེ་རྒྱལ་ཁབ་འདི་ནང་མ་འོངས་འབྲུག་མི་ཡོངས་ལུ་ཕན་

དཔལ་འབྲུག་ཞིབ་འཇུག་ལྟེ་བ།

པའི་མཛད་ཕྱིན་མང་རབས་ཅིག་བསྐྱངས་ནི་དེ་གིས་ཆུ་འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་གཉིས་
ཀྱི་བར་ན་ དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ཡོད་པའི་ཁྲུངས་དེ་ཨིན་པས།

ཆུ་མཚན་གཉིས་པ་འདི་ སྤར་ཆུ་གཞུང་འཛམ་གླིང་ནང་སྟོབས་འབྱོར་
ཆེ་བའི་ བེར་ཀྲོམ་གིས་སྦྱོང་སྟེ་བཞུགས་པའི་སྐབས། ཆུ་བོད་རྒྱལ་ཁབ་
གཉིས་འབྲུགས་པ་ལུ་བརྟེན་ཏེ་དག་པོ་དམག་གི་སྡེ་བཙུགས་ཏེ་ རྒྱལ་ཁབ་
གཉིས་ཆ་རང་ མི་འདོད་པའི་རྒྱུ་རྒྱུ་འཛོན་སག་སག་སྡེ་སྡེ་པའི་སྐབས་
ཡབ་འཇིགས་མེད་རྣམས་རྒྱལ་ཐུགས་མཐུན་མེད་རུང་ གོང་ལུ་ལྷོ་དོ་བཟུམ་
ཐག་རིང་གི་གཉིན་ལས་སྡོ་ལོགས་ཁའི་དགའ་དགའ་ཟེར་བའི་དཔྱེ་བཟུམ་ ཀྱིང་
གསར་དཔོན་སྟོབ་གོང་ས་ཨོ་རྒྱན་དབང་ཕྱུག་མཆོག་གིས་ ཐབས་མཁས་སྤང་
དུ་འབྱུང་བའི་མཛད་པ་བསྐྱངས་ཏེ་ ཆུ་བོད་རྒྱལ་ཁབ་སྟོན་གཉིས་འབྲུགས་
པའི་བར་ན་འཛུལ་ཏེ་ ཞི་བའི་ཆེངས་བཟོ་གནང་ནི་དེ་གིས་ ཆུ་བོད་རྒྱལ་
ཁབ་གཉིས་ཆ་ར་ལུ་ཕན་པའི་མཐུན་སྦྱོར་སྟོན་བྱུང་སྟེ་ སྤར་ཀྱི་འབྲེལ་བ་དང་
པ་བྱུང་དགོ་པའི་ཆུ་མཚན་དེ་ཨིན་པས།

དེ་ལས་སྤར་ ཆུ་འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་གཉིས་ཀྱི་བར་ན་ ཆུ་ཨ་སམ་ཁ་
ཐུག་ཡོད་པའི་ རྒྱལ་པོ་ཨ་ཏམ་ཟེར་མི་དེའི་ངོ་སྐབས་ལས་ཚུར་ ཆུ་གར་ལུ་
མཁོ་བའི་ཆུ་དངོས་སྒྲ་ཅི་དང་གཡག་གི་མཐུག་མ་ལ་སོགས་པ་འབྲུག་ལས་
ཕྱིར་ཆོང་འཐབ་སྟེ་ཆུ་ལུ་བཙུགས། འབྲུག་ལུ་མཁོ་བའི་ཡོ་བྱད་ རས་ཆ་
དང་ཤེལ་བུ་རམ་ལ་སོགས་པ་ཆུ་ལས་འབྲུག་ལུ་བཏོན་ནི་དེ་གིས་ ཆུ་དངོས་
ཉི་བཙོང་གི་འབྲེལ་བ་འགོ་བཙུགས་པའི་ལྷལ་མ་ཡང་ འབྲུག་གི་ནགས་
ཚལ་ནང་ཡོད་པའི་ ཤིང་དང་སྒྲང་པོ་ཆེ་ཆུ་གར་ལུ་ཕྱིར་ཆོང་འཐབ།

མི་དབང་འབྲུག་རྒྱལ་བཞི་པའི་རྟོགས་བརྗོད། རྒྱ་འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་གཉིས་ཀྱི་མཐུན་ལམ་གོང་འཕེལ།

འབྲུག་ལུ་མཁོ་བའི་ཕ་སྐྱང་བ་མིན་དང་ རྒྱ་བས་ཀྱི་རིགས་རྒྱ་གར་ལས་འབྲུག་
ལུ་ ནང་འདྲན་འཐབ་ནི་དེ་གིས་ རྒྱ་འབྲུག་གཉིས་ཀྱི་བར་ན་དཔལ་འབྱོར་
ཀྱི་འབྲེལ་བ་ཡོད་དགོ་པའི་རྒྱ་མཚན་དེ་ཨིན་པས།

དེ་ལས་ལག་ཤེས་བཟོ་རིག་གི་འབྲེལ་པ་བྱུང་པའི་སྐོར་ལས་ལྷ་བ་ཅིན།
འབྲུག་གི་ལག་ཤེས་བཟོ་རིག་ལེ་ཤ་ཅིག་ རྒྱ་གར་དང་འབྲེལ་བ་འཐབ་ཐོག་
ལས་གོང་འཕེལ་སོང་ཡི། དཔྱེ་བཟུམ་ཅིག་འབད་ལྷ་བ་ཅིན་ རྒྱ་གར་ལས་
བརྒྱད་དེ་བཟོ་རིག་བྱུང་མི་དཔལ་རྟགས་གདུང་སམ་ཐུར་མ་བེར་མི་ཚུ་ རྒྱ་ཨ་
སམ་ལས་བརྒྱད་དེ་བྱུང་འདྲུག་པའི་ཁར་ རྩོམ་བཟོ་བྲག་ཤོས་དབང་འདུས་ཆ་
འོག་རིན་ཆེན་སྐང་པ་ཚུ་ཡང་ རྒྱ་གར་ལས་བརྒྱད་པའི་རྩོམ་བཟོ་རིག་པའི་སྒོམ་
ཁྱུན་ཨིན་པས། དེ་བཟུམ་ཆར་བཟོ་ཚུ་འབྲུག་ལས་ཐོན་ཏེ་རྒྱ་ལུ་དར་བའི་ལོ་
རྒྱུས་དང་ རྒྱ་ཨ་སམ་ཁ་ཐུག་ཡོད་པའི་འབྲུ་རས་ཀྱི་རྒྱ་ཆ་འབྲུག་ལུ་བཏོན་ཏེ་
ཚོས་ཁ་འབྲུག་ལུ་རྒྱུ་ལོག་རྒྱ་ལུ་བཅོང་བ་དང་ ཚོས་ཁའི་རྩལ་སྦྱོར་རིགས་
ཐྱིར་ཚོང་འཐབ་པ་ལ་སོགས་པ་ རྒྱ་འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་གཉིས་ཀྱི་བར་ན་ལག་
ཤེས་བཟོ་རིག་གི་འབྲེལ་བ་ཡང་དང་ཕུ་ལས་བྱུང་ཉེ་སྔོན་རུག།

རྒྱ་མཚན་དེ་ལུ་བརྟེན་ཏེ་ རྒྱ་འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་གཉིས་ཀྱི་བར་ན་གཞུང་
འབྲེལ་ཀྱི་ཡིག་ཆ་ ཆིངས་ཡིག་འགོ་དང་པ་སྤྱི་ལོ་ ༡༩༩༩ ལོམ་རབ་
བྱུང་ ༡༩ པའི་མེ་མོ་ལྷག་ལོ་ལྷ་བ་དང་པ་ལུ་བེད་ཀྱི་ཤུ་ཚབ་ཀར་ནལ་
ཟུ་སིདང་ འབྲུག་གི་སྤྱི་ཚབ་ཀྱིང་གསར་དཔོན་སྒོམ་ གོང་ས་འཛིགས་མེད་
ནམ་རྒྱལ། རྩེ་གཟིམ་བསམ་གྲུབ་ནི་མེ། གཞུང་མགོན་དམ་ཚོས་རིན་ཆེན་ཚུ་
ས་གནས་སིན་ཅུ་ལར་འཛོམས་ཏེ་ཆིངས་ཡིག་གྲུ་ཐུག་རྟགས་གནང་རུག།

དཔལ་འབྲུག་ཞིབ་འཇུག་ལྟེ་བ།

ཕྱི་འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་གཉིས་ཀྱི་བར་ན་བཞེ་བའི་ཆིངས་ཡིག་དེ་སྤར་ཡང་ རྒྱལ་
ཁབ་གནས་སྤངས་ཀྱི་གྲུར་བ་དང་འབྲིལ་ཏེ་ཆིངས་ཡིག་བསྐྱར་སེང་དང་
འཕྲི་བསྐྱར་ ཟུ་ལོ་ ༡༩༡༠ དང་ ༡༩༥༥ དེ་ལས་མཇུག་རང་ ༢༠༠༦
གི་ལོ་ཚུ་ནང་ཕྱོགས་གཉིས་ཆ་རའི་ཁེ་ཕན་དང་མ་འོངས་པའི་གཞི་རྟེན་ཚུ་
ལེགས་ཤོམ་སྤེ་གཟིགས་ཐོག་ལས་ འཕུལ་བདེ་བ་དང་ཕྱགས་བཅན་པའི་
བསྐྱར་སེང་ཚུལ་མཐུན་མཛད་ཚུགས་མི་དེ་ཡང་ རྒྱལ་ཁབ་གཉིས་ཀྱི་བར་ན་
མཐུན་ལམ་ལེགས་ཤོམ་ཡོད་ནི་དེ་གིས་ཨིན་ཟེར་བྱ་ནི།

ཚུག་པར་དུ་ རྒྱ་གར་གཞུང་གི་མགྲོན་བརྒྱུལ་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༥༥ ལོར་
འབྲུག་རྒྱལ་གསུམ་པ་མི་དབང་འཛིགས་མེད་རྩི་རྩེ་དབང་
ཕྱག་མཆོག་དང་རྒྱལ་བཙུན་མི་དབང་ཨ་ཞེ་སྐལ་བཟང་ཆོས་རྒྱལ་རྣམ་གཉིས་
རྒྱ་ཡུ་གཞུང་དོན་གཟིགས་སྒྲོར་གནང་ཞེ་ ཟུ་ལོ་ལྷན་འཛིན་རྒྱ་རྩེ་རྣམ་
པར་སྤྲོད་དང་ སྤྲོད་འཛིན་འོག་མ་ རྒྱ་རྒྱ་ ཀའི་གན་གཉིས་དང་མཇུག་འཕྲད་
གནང་ཞེ་ རྒྱལ་ཁབ་གཉིས་ཀྱི་མཐུན་ལམ་གོང་འཕེལ་བྱུང་བྱུག།

དེ་གིས་སྤེ་མི་དབང་འཛིགས་མེད་རྩི་རྩེ་དབང་ཕྱག་མཆོག་གིས་ཡང་
རྒྱ་གཞུང་སྤྲོད་ རྒྱལ་འབྲུག་ལུ་འགོ་དང་པ་གདན་འཛིན་བྱ་ཞེ་ཟུ་ལོ་ ༡༩༥༥
ཀྱི་ལོ་ལྷན་ རྒྱ་གར་གྱི་སྤྲོད་རྒྱལ་ རྩི་རྩེ་རྣམ་ ལལ་ནེ་ཏ་རུ་དང་སྤེ་མི་
རྩི་རྩེ་ གུན་རྩི་བཅས་པ་འབྲུག་ལུ་ གཞུང་དོན་གཟིགས་སྒྲོར་གནང་བྱུག།
དེ་སྐབས་འབྲུག་ལུ་འཁོར་ལམ་མེད་ནི་དེ་གིས་ ལ་ཆེན་ཚུ་བརྒྱལ་ཏེ་ཆིངས་
གཡག་དང་ཆིངས་རྩི་གྲུ་ དཀའ་བྱུང་སྤེ་མི་མཛད་ཐོག་ལས་བྱོན་པའི་སྐབས་
ཕེབས་ལམ་ཁའི་བསྐྱེ་བ་ལས་འགོ་བཙུགས་ཏེ་ འབྲུག་ལུ་བཞུགས་པའི་རིང་

མི་དབང་འབྲུག་རྒྱལ་བཞི་པའི་རྟོགས་བརྗོད། རྒྱ་འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་གཉིས་ཀྱི་མཐུན་ལམ་གོང་འཕེལ།

མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེ་ཁོ་ར་གིས་ མགོན་མྱོང་ག་དེ་དགས་དག་
མཛད་དེ་ སྤྱད་ཐོན་ཡབ་སྐུ་སྐྱེས་གཉིས་ཐུགས་གདིང་ལས་མཉེས་པ་ལུ་བརྟེན་
ཏེ་ རྒྱ་འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་གཉིས་ཀྱི་མཐུན་ལམ་གཞི་འབྲམ་སྤྱིང་སྤྱིང་བཙུགས་
གནང་ནུག།

རྒྱ་མཚན་འདི་ལུ་བརྟེན་ཏེ་འབྲུག་ལུ་ ལོ་ལྔ་པའི་འཆར་གཞི་འགོ་
བཙུགས་པའི་སྐབས་ རྒྱ་མྱོང་དང་རོགས་རམ་ཅིལ་བུ་རྒྱ་གར་ཁྱེད་གིས་
མཛད་ནི་འགོ་བཙུགས་ཞིན་མ་ལས་ཚུར་ ད་ལྟོ་བར་ན་ཡང་ ཡར་རྒྱས་
གོང་འཕེལ་གྱི་དོན་ལུ་མ་དངུལ་དང་ རིག་གསར་སློབ་ལྟོན་གྱི་གོགས་རམ།
ལས་མི་དང་སྤྱང་སློབ་གྱི་རོགས་རམ་ལ་སོགས་པ་འཕྲོ་མཐུད་དེ་མཛད་ནི་དེ་
གིས་ རྒྱ་འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་གཉིས་ཆ་ར་ལུ་ཁེ་ཕན་སློབ་བྱུང་དང་འབྱུང་བཞིན་
པ་ཡོད་ཟེར་ནུ་ནི།

ཡབ་ཞིང་ག་ཤེགས་མི་དབང་འཇིགས་མེད་རྩ་རྩེ་དབང་ཕྱུག་མཆོག་གིས་
རྒྱལ་སྐུ་ལུ་རྒྱལ་ཁབ་ཅིས་མ་སློང་པའི་ཏེ་མ་ལས་ གོགས་བཤེས་རྒྱལ་ཁབ་
རོ་སློང་མཛད་དེ་གཞུང་དོན་གཟིགས་སྐྱོར་འགོ་དང་པ་ ཟ࿳་ཆེས་༡/༤/༡༡
ལས་༡༢/༤/༡༡ ཚུན་དགྲུང་ཞག་༤ གི་རིང་ རྒྱ་ལུ་རྒྱ་གར་གྱི་དབུ་ཁྲིད་
ཚུ་དང་མཇལ་འཕྲད་གནང་བཙུག་མི་ལས་ཚུར་ སྤར་ལས་ལྷག་ཉེ་རྒྱ་འབྲུག་
རྒྱལ་ཁབ་གཉིས་ཀྱི་བར་ན་མཐུན་ལམ་སྤྱིང་སྤྱིང་སོང་ཡོད་པ་ཞིན།

མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་ རྒྱ་གར་ལུ་གཞུང་དོན་
གཟིགས་སྐྱོར་འགོ་དང་པ་ ཡབ་ཞིང་ག་ཤེགས་དང་གཅིག་ཁར་བྱོན་པའི་སྐབས་
ཡབ་ཀྱི་ཕྱག་ལུ་ཉེ་འབྲུག་ལས་དངུལ་ཅིས་ཐོན་པོ་ཆོས་རྒྱལ་དང་ ཟ࿳་འབྲེལ་

དཔལ་འབྲུག་ཞིབ་འཇུག་ལྟེ་བ།

མོན་པོ་ཟླ་བ་ཆོ་རིང་། མོན་པོ་པམ་དབང་ཕྱུག་གསུམ་གྲིས་གཙོས་ཏེ་ འབྲུག་གི་ཞི་བའི་དཔོན་ཁག་ལེ་ཤ་ཅིག་འབྲེལ་བའི་ཆོ་ རྒྱ་གར་གཞུང་གིས་ཡང་སྤར་ལས་ལྷག་པའི་མགོན་བསུ་ཞུ་ཞེ་ སུ་ལམ་གནམ་ཐང་དང་ རྒྱས་ཀྱི་པ་ཏི་བུ་མན་བར་གྱི་ཕེབས་ལམ་ཁར་བཅའ་སྤྲིན་མ་བཏུབ་བཏུབ་པར་རྒྱབ་གནང་པའི་ཁར་ མི་མང་སྟོང་ཕྱག་ལས་བཅད་དེ་ཞབས་བསུ་ཞུ་བར་ཐོན་པ་མ་ཆོད་ ནག་པོའི་སྟེ་སྟེ་ཞུ་བའི་སྐབས་ཆེ་བསྟོད་གྱི་ཚུལ་དུ་ གོ་བ་མདའ་ལན་ཐེངས་༢༡ གནམ་ཁར་རྒྱབ་ཐོག་ལས་གྲུས་བཏུད་དང་ཟབ་རྒྱས་གྱི་མགོན་བསུ་ཞུ་ཞུ།

རྒྱལ་སྐྱུ་སྤེ་བཞུགས་པའི་སྐབས་ལས་ ཡབ་འབྲུག་རྒྱལ་གསུམ་པ་མཆོག་གི་དགོངས་བཞེད་ མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་གི་གྲོགས་བཤེས་གྱི་དྲངས་མ་ རྒྱ་གར་དང་གཅིག་ཁར་མཛད་དགོ་པའི་དོན་ལུ་ གོང་གསལ་གཟེགས་སྐྱོར་དང་འབྲེལ་ཏེ་ རྒྱ་གཞུང་གི་དབུ་ཁྲིད་ཚུ་ལུ་རྒྱལ་སྐྱུ་རོ་སྟོད་མཛད་པའི་སྐབས་སྤྱད་འཛིན་ བེ་ བེ་ གི་རི་མཆོག་གིས་རྒྱལ་སྐྱུ་ལུ་འབྲུལ་བའི་འགོ་ ཆེབས་ཏྲ་འགན་ཟླ་དང་བལ་བའི་སྤྱུ་ཚད་ཅན་གཉིས་ཕུལ་མི་དེ་གཉིས་གྱི་མིང་ཡང་ སུ་ཏྲ་ཏྲ་ཟེར་མི་དང་རྒྱས་ཏམ་ཟེར་སྐབ་མི་ཆེབས་ཏྲ་གཉིས་པོ་མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེའི་སྤྱུ་གཟེགས་གྱི་གལ་ལས་སྤྲུགས་མཉེས་ཤོས་ཁོང་གཉིས་ཨིན་པས། གཟེགས་སྐྱོར་དེ་སྐབས་ལས་ཚུར་ རྒྱ་འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་གཉིས་གྱི་མཐུན་ལམ་སྤར་ལས་ལྷག་པའི་དག་སྤར་དང་བཅེ་བསྟོན་བྱུང་ཡོད་ནི་དེ་གིས་ སྤྱི་ལོ་༡༩༧༢ ལོའི་དཀའ་ངལ་ཡང་ལེགས་ཤོམ་སྤེ་སེལ་ཚུགས་པ་བྱུང་ཞུ།

དཔལ་འབྲུག་ཞིབ་འཇུག་ལྟེ་བའི་ཞིབ་འཇོལ་ཟེན་བྲིས་ནང་བཞོད་

མི་དབང་འབྲུག་རྒྱལ་བཞི་པའི་རྟོགས་བརྗོད། རྒྱ་འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་གཉིས་ཀྱི་མཐུན་ལམ་གོང་འཕེལ།

དོ་བཟུམ་ཨིན་པ་ཅིན། དེ་སྐབས་འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ཚ་གྲང་སློམ་ཤོས་ཅིག་
རྒྱ་ནག་གིས་འཛོལ་འབྲུང་པའི་དོགས་པ་ཡོད་པའི་ཁར་ འབྲུག་ལུ་བོད་མི་
སྐབས་བཅོལ་བ་སྟོང་ཕྲག་༥ དེ་ཅིག་ཡོད་མི་ཚུ་གིས་ འབྲུག་མི་དང་སླ་བསྟེ་
བའི་ཁས་ཡང་མ་ལེན། རྒྱལ་ཁབ་གཞན་ཁར་འབྲུག་བའི་ཁ་ཡང་མ་བཟེད་པར་
འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་ཚུང་ཀྱི་ཅིག་ནང་གཞུང་གཉིས་བཅུགས་པའི་དཔའ་བཅམ་མི་
དེ་ དགྲུང་ལོ་ཚུང་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་གསར་པའི་ཐུགས་ལུ་ཚ་གྲང་སློམ་ཤོས་ཅིག་
ཐོབ་དགོཔ་བྱུང་ཡི་ཟེར་བཀོད་རྣམས།

དེ་སྐབས་འབྲུག་དང་རྒྱ་ནག་རྒྱལ་ཁབ་གཉིས་ཀྱི་བར་ན་མ་མཐུན་པའི་
གནས་ཁུངས་ག་ཅི་ཡང་མེད་རུང་ མཐུན་ལམ་ལེགས་ཤོམ་སྟེ་ཡང་མེད་ནི་
དེ་གིས་ སྐབས་བཅོལ་བ་ཚུ་ལོག་བོད་ལུ་གཏང་པ་ཅིན་ སེམས་ཅན་གཤམ་
པའི་ལག་པར་སྟོན་དོ་བཟུམ་ཨིན་མ་ལས་ ནང་པ་ཆོས་ལུན་ཀྱི་རྒྱལ་ཁབ་ཅིག་
གིས་མཛད་པའི་ཕྱག་ལཱ་མེན་པས་ཟེར་གསུངས་མི་དེ་ནི་ རྒྱལ་པོའི་ལུགས་ཀྱི་
བསྟན་བཅོས་ནང་།

ས་སྟོང་སྟེང་རྗེར་ལུན་པ་ནམས། །

འབངས་ལ་བྱ་གཅིག་བཞིན་དུ་བྱམས། །

རང་གི་སྟོག་དང་མོར་བཏང་ནས། །

འཁོར་ནམས་རྗེས་སུ་སྟོང་བ་ཡིན། །

ཟེར་གསུངས་དོ་བཟུམ་སྐབས་བཅོལ་བ་དེ་ཚུ་ རྒྱལ་ཁབ་གཞན་ཁར་བཏང་
པ་ཅིན་ལེན་མི་མེད་པར་དཀའ་ངལ་དང་ཚ་གྲང་སློམ་བྱུང་སྟེ་སྟོན་པའི་སྐབས་
ལུ་ རྒྱ་གར་གཞུང་གིས་མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆའི་ཐུགས་ཀྱི་ཚ་གྲང་

དཔལ་འབྱུག་ཞིབ་འཇུག་ལྟེ་བ།

ངོ་མ་ཚུ་ལེགས་ཤོམ་སྟེ་ཏ་གོ་ཞིན་མ་ལས་ གྲོགས་བཤེས་ཀྱི་རོགས་རམ་འབད་
སྐབས་བཅོལ་བ་ འབྲུག་ལུ་སྟོན་སྟོ་མེད་མི་ཚུ་ རྒྱ་ལུ་ལེན་པའི་ཁས་ལེན་ཏེ་
དཀའ་ངལ་སེལ་ཚུགས་པ་བྱུང་ཡི་བཟེ་བཀོད་ལུག།

མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེ་གསེར་ཁྱི་གུ་ཕེབས་ཏེ་ཡབ་འཇིགས་
མེད་རྩི་རྩེ་དབང་ཕྱུག་མཆོག་གི་དགོངས་བཞེད་ཟླ་ན་མེད་པ་ཅིག་ རྒྱ་འབྲུག་
རྒྱལ་ཁབ་གཉིས་ཀྱི་བར་ན་མཐུན་ལམ་དམ་བཅ་བཞག་ནི་དེ་ཨིན་པ་ འཕྲོ་
མཐུད་པའི་དོན་ལུ་ གསེར་ཁྱི་མངའ་གསོལ་ཞུ་བའི་ལོ་འདི་ནང་རང་
མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེ་འོ་སྐྱེ་ཚབ་འབད་ གོང་འཕེལ་རྒྱལ་ཚབ་ཨ་ཞེ་
བདེ་ཆེན་དབང་མོ་དབང་ཕྱུག་མཆོག་དང་ བཟུན་རྒྱས་སྟོན་པོ་རྣམ་རྒྱལ་དབང་
ཕྱུག་རྣམ་གཉིས་ཀྱིས་དབུ་གཙོས་པའི་གཞུང་འབྲེལ་གྱི་སྡེ་ཚན་ཅིག་རྒྱ་གར་ལུ་
བཏང་གནང་ཞེ་ རྒྱ་གཞུང་གི་ཆོང་འབྲེལ་སྟོན་པོ་ ཨེལ་ ཨེན་ མིཤ་ར་དང་
གཅིག་ཁར་མཇལ་འཕྲད་མཛད་དེ་ རྒྱ་འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་གཉིས་ཀྱི་བར་ན་ཆོང་
ལམ་གྱི་སྐྱོར་ལས་གསུང་གོས་མཐར་འབྲེལ་ཅན་གནང་ཚུགས་ལུག།

དེ་བརྒྱུམ་རྒྱ་གཞུང་གི་ཁ་བྲུག་ལས་ཡང་ ཟ࿳་ལོ་ ༡༩༧༣ ཟ࿳་ཟླ་ ༡༠
པའི་ནང་ རྒྱ་གར་གྱི་བཟུ་བཤལ་དང་མཁའ་འབྲུལ་སྟོན་པོ་ མིསི་ཀར་
ཀ་རུན་སིང་མཆོག་ འབྲུག་ལུ་གཞུང་དོན་གཟིགས་སྐྱོར་ལུ་བཏང་ཞེ་མི་དབང་
མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་དང་ ཆེས་མཐོའི་དཔོན་ཁག་ཚུ་དང་མཇལ་
འཕྲད་མཛད་དེ་ རྒྱལ་ཁབ་གཉིས་ཀྱི་བར་ན་ བཟུ་བཤལ་ཆོང་འབྲེལ་གོང་
འཕེལ་བཏང་ཚུལ་སྐྱོར་ལས་གསུང་གོས་རྒྱས་ཤིང་རྒྱས་པ་གནང་པའི་ཉིང་
བདའ་ཞེ་ རྒྱ་གཞུང་ཟ࿳་འབྲེལ་སྟོན་པོ་ སོ་རུན་སིང་མཆོག་འབྲུག་ལུ་ཁྱོན་ཏེ་

མི་དབང་འབྲུག་རྒྱལ་བཞི་པའི་རྟོགས་བརྗོད། རྒྱ་འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་གཉིས་ཀྱི་མཐུན་ལམ་གོང་འཕེལ།

གོང་འཕེལ་འཆར་འགྲུལ་ལེ་ཤ་ཅིག་གི་སྐོར་ལས་མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེ་དང་ འབྲུག་གི་དཔོན་ཁག་ཚུ་དང་གཅིག་ཁར་གསུང་གྲོས་མཛད་རྒྱལ། རྒྱ་མཚན་དེ་གིས་ ཟུ་ཆེས་༢༥/༧/༧༢ ལུ་ རྒྱ་འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་གཉིས་མཐུན་ལམ་ལེགས་ཤོམ་ཡོད་པའི་རྟགས་མཚན་ལུ་ རྒྱལ་ཁབ་གཉིས་ཆ་ར་ལུ་ཕན་པའི་ཚུ་ཁའི་སློབ་བྲལས་ལས་འགྲུལ་གྱི་ཆིངས་ཡིག་གུ་མཚན་རྟགས་བཀོད་ཚུགས་པ་བྱུང་རྒྱལ།

དེ་མ་ཚད་རྒྱ་གར་གཞུང་གིས་མགོན་བདེ་ཕུལ་ཤ་བཞིན་དུ་ མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་གསེར་གྱི་མངའ་གསོལ་ཞུ་ཞིན་མ་ལས་ རྒྱ་ལུ་གཟིགས་སྐོར་འགོ་དང་པ་ཟུ་ལོ་༡༩༧༥ ཟུ་ཟླ་༡༢ པའི་ཆེས་༡༥ ལས་༢༥ ཚུན་གནང་པའི་དོན་ལས་ རྒྱ་གར་ལུ་བྱོན་པའི་སྐབས་ཕུག་ཞུ་ཞི་གོང་འཕེལ་རྒྱལ་ཚབ་མི་དབང་ཨ་ཞེ་བདེ་ཆེན་དབང་མོ་དབང་ཕུག་དང་ བྱི་སློན་ཟླ་བ་ཆེ་རིང་། ཟུ་ཆོགས་གཞུང་ཚབ་སློན་པོ་སངས་རྒྱས་དཔལ་འབྱོར་ཚུ་སྟོན་རྒྱལ། མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེ་དཔོན་གཡོག་ཚུ་ ཟྱེ་ལི་གནམ་ཐང་ལུ་ཕེབས་པའི་སྐབས་ རྒྱ་གཞུང་སྲིད་འཛིན་ ཕག་ཏུ་དོན་ ཨ་ལི་ ཨ་ཏ་ལྷུ་ཐ་ཁོ་ར་གིས་མགོན་བསུ་མཛད་ཅི་ཟེར་ཨིན་པས། གཟིགས་སྐོར་དེ་གི་སྐབས་ལུ་མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེ་འཛམ་གཞི་གསུམ་པའི་སྟོན་ཅིས་བསྐྱར་ཞིབ་ཡིག་ཆ་ཚུ་ རྒྱ་གཞུང་ལུ་སྟོན་གནང་པ་ད་ཡང་ རྒྱ་གར་གཞུང་གིས་སོ་ནམ་གོང་འཕེལ་གྱིས་གཙོས་པའི་ འབྲུག་གི་དཔལ་འབྱོར་ཡར་རྒྱས་གྱི་ལས་རིམ་ཚུ་ལུ་ རྒྱབ་སྐྱོར་སློབ་སྦྱོར་རང་འབད་བའི་ཁས་ལེན་གྲུབ་ཚུགས་པ་བྱུང་རྒྱལ།

དཔལ་འབྲུག་ཞིབ་འཇུག་ལྟེ་བ།

གཟིགས་སྐོར་སྐབས་ རྒྱ་གཞུང་གི་ཆེས་མཐོའི་དཔོན་ཁག་ཚུ་དང་
གཅིག་ཁར་ ཁ་གསལ་གསུང་གོས་ཚུ་མ་གནང་པའི་ཉེ་མ་ སིང་འཛིན་ཕག་
རུ་དོན་ ཨ་ལི་ ཨ་ཉ་མཐུ་མཆོག་གིས་ མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆའི་
ཚུགས་གྲབ་དང་ མཁའ་རྒྱ་ཆུ་ཆེ་བའི་སྐོར་ལས་ངལ་རངས་དང་ཡིད་ཆེས་ཡོད་
ལུགས་ཚུ་གསུངས་པའི་ལན་ མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆའི་ཞབས་
ལས་ཡང་ རྒྱ་གཞུང་གི་རྒྱབ་སྐྱོར་དང་སྤོང་གོགས་ལུ་ཐུགས་གཏད་ཅིལ་བུ་
ཡོད་ལུགས་ཚུ་གསུངས་གནང་ནུག། དེ་བཟུམ་སིང་ཆོན་ ཨིན་ཆི་ར་ གུན་
ཆི་མཆོག་གིས་ཡང་ ཟུ་ལོ་ ༡༩༧༩ འེ་ཆེངས་ཡིག་གི་ཅུ་དོན་དང་འབྲིལ་
ཏེ་ རྒྱ་འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་གཉིས་ཀྱི་མཐུན་ལམ་དམ་ཟབ་གནས་པའི་སྐོར་ལས་
གསུངས་པའི་ལན་ཚུ་ཡང་ མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆའི་ཞབས་ལས་
མཁས་མཛེངས་ལཱ་པའི་གསུང་བཤད་གནང་པའི་བྲལ་ལས་ ཟུ་འབྲེལ་
ཆོན་པོ་ སྤའི་ བེ་ ཅ་ཨན། སྤང་སྐྱོབས་ཆོན་པོ་ སར་དར་ སོ་རུན་སིང་།
བན་བརྒྱད་དང་རྒྱང་བསྐྱགས་ ཆོན་པོ་ ཨའི་ ཀེ་ གུ་ཇུ་རུལ་ཚུ་དང་གཅིག་
ཁར་ཡུན་རིང་པ་སྤེ་གསུང་གོས་གནང་ཡི་ཟེར་ཨིན་པས།

ཟུ་ཆོས་ ༡༩/༡༢/༧༧ ལུ་ མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆའི་ཞབས་
ལས་གསུང་བཤད་ཅིག་གནང་མི་ནང་། ལཱ་ལས་རྒྱ་འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་གཉིས་
ཀྱི་བར་ན་ཡོད་པའི་མཐུན་ལམ་འདི་ ད་རེས་འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་གསར་བརྗེ་རིང་
ལུགས་ཐོག་ཡར་རྒྱས་གོང་འཕེལ་རྒྱ་ཆེ་ཏོག་ཏོ་འབད་བཏང་པའི་གོགས་རམ་
ལས་འགོ་བཙུགས་ཏེ་ ནང་མི་གཅིག་མཚུངས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་བཞག་ཆེ་རྒྱ་གཞུང་
གི་ འབྲུག་ལུ་རྒྱབ་སྐྱོར་དང་རོགས་རམ་ཉིང་དྲངས་མའི་དཀྱིལ་ལས་མཛེད་ནི་དེ་

མི་དབང་འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་པའི་རྟོགས་བརྗོད། རྒྱ་འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་གཉིས་ཀྱི་མཐུན་ལམ་གོང་འཕེལ།

གིས་ རྒྱལ་ཁབ་གཉིས་ཀྱི་མཐུན་ལམ་ལྷན་པར་དུ་གཞི་བཟུང་བཟོ་ཚུགས་ཅི་ཟེར་
གསུངས་ཀྱི་གཞིགས་སྒྲིལ་གྱི་ལེ་གིས་མ་ཚད་པར་ ཁྲིམ་ཆེན་པོ་མ་
ལུ་དང་ བེང་ག་ལོར། ཀལ་ཀ་ཏ་ཚུ་ནང་ཡང་གཞིགས་སྒྲིལ་གནང་ཀྱི།

དེ་བརྩམ་སྤྱི་ལོ་༡༩༧༥ ལུ་ཡང་ཚར་ཅིག་སྐྱེ་སྐྱེར་གཞིགས་སྒྲིལ་སྤྱི་
རྒྱལ་ཕེབས་ཀྱི། སྤྱི་ལོ་༡༩༧༦ སྤྱི་ཟླ་༥ པའི་ནང་གཞུང་དོན་གཞིགས་
སྒྲིལ་རྒྱ་ཁྲོན་ཏེ་ རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་དོན་དག་སྒྲིལ་ཆོད་པའི་གནད་དོན་སྒྲིལ་ལས་
བཅུད་བསྐྱེད་ཀྱི་བ་ཅིན། རྒྱ་འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་གཉིས་ཀྱི་མཐུན་ལམ་ཏེ་མ་ལས་
འགོ་བཟུགས་ཡོད་རུང་ དུས་ཚོད་དང་བསྟུན་པའི་བྱ་སྤྱོད་ནང་ འབྲུག་ལུ་
བྱ་སྐབས་མ་བདེས་དུམ་ག་རེ་ཐོན་ཏེ་སྤོང་ཀྱི། དེ་ཡང་གཙོ་བོ་ཅིག་ འབྲུག་
མི་ཕྱི་རྒྱལ་ལུ་འགྲོ་དགོཔ་ཐོན་པའི་སྐབས་ རྒྱ་གཞུང་ལས་(ཕི་ཕོ་མ་)ཟེར་
མི་མ་ཐོབ་པ་ཅིན་ཕྱི་དངུལ་འབག་པའི་གནད་བ་མེད་པར་ ཕི་ཕོ་མ་ བྱེད་ན་
ལུ་རྒྱ་གཞུང་ལས་གནང་བ་དགོཔ་དང་ ཕྱི་མི་འབྲུག་ལུ་འོང་དགོཔ་ཅིན།
རྒྱ་གར་གྱི་ས་གནས་བརྒྱུད་དེ་འགྲོ་འབྲུལ་འབད་ཆོག་པའི་གནད་བ་རྒྱ་གཞུང་
ལས་ལུ་དགོཔ་སྤྱོད་ཀྱི།

འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་འཛམ་གླིང་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་འབྲུས་མིའི་གལ་འཇུག་ནི་དེ་
གིས་ སྤྱི་ཚོགས་དང་འབྲེལ་བའི་ལས་རིམ་འབྲུག་ལུ་ཡར་རྒྱས་གོང་འཕེལ་
ལས་སྤེལ་གསར་བཟུགས་འབད་དགོཔ་ལེ་ག་འཐོན་རུང་དེ་ཚུ་མང་ཤོས་རྒྱ་ལུ་
སྤོང་དེ་ རྒྱ་གར་གྱི་ས་གནས་ལས་ཚུར་འབད་ འབྲུག་གི་རོགས་རམ་འབད་
དགོན་ཏེ་གིས་ འབྲུག་གཞུང་ལུ་རང་དབང་ཐོག་ལས་ ཕྱི་མི་དང་འབྲེལ་
བ་འཐབ་ནི་ལུ་དཀའ་ཚེགས་སྤོང་མི་ཚུ་ མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་

དཔལ་འབྲུག་ཞིབ་འཇུག་ལྟེ་བ།

ཆེ་མཆོག་གིས་བྱུགས་བཅོན་དང་ཐབས་མཁས་ལུ་བརྟེན་ཏེ་ རྒྱ་གཞུང་གི་
དབང་འཛིན་ཚུ་དང་གཅིག་ཁར་ དངོས་བརྒྱད་གཉིས་ཐོག་ལས་འབྲེལ་བ་
མཛད་དེ་དཀའ་ངལ་དེ་ཚུ་རིམ་པ་བཞིན་སེལ་ཚུགས་པ་བྱུང་རུག།

གོང་གསལ་གནད་དོན་གྱི་སྐོར་ལས་ མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེ་འི་
ཞབས་ལས་ སྤྱི་ལོ་ ༡༩༧༧ ལུ་ཕྱི་མི་འབྲུག་ལུ་འོང་ཆོག་པའི་ཆོག་ཐམ་གནང་
སའི་ཡིག་ཆང་ སྡོན། ལོན་༡༩། ཉི་ལྷ་ཡོར་གྱི། བེ་རེས་ཚུ་ནང་བཅུག་ནི་གི་གྲོས་
གཞི་བཏོན་པའི་སྐབས་ རྒྱ་གཞུང་གིས་བྱུགས་དང་མ་ལྟན་རུང་ ཐབས་ཤེས་སྒྲ་
ཆོགས་ཐོག་ལས་ མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེ་ཁོ་རའི་བྱུགས་འདོད་བཞིན་
མཛད་ཚུགས་པ་བྱུང་པ་མ་ཆད་ སྤར་འབྲུག་གི་མཁའ་འགྲུལ་ཞབས་ཏྲིག་འགོ་
བཅུགས་པའི་སྐབས་ རྒྱ་གར་གཞུང་གི་མི་ཁྲུངས་སྤྱི་མས་འཆལ་བ་ཚུ་ འབྲུག་
གི་མཁའ་ལམ་བརྒྱད་དེ་འགོ་འགྲུལ་ འབད་བའི་དོགས་པ་གིས་ རྒྱ་གར་གྱི་
གསང་བའི་འགོ་དཔོན་ སྤར་གནམ་ཐང་ལུ་བཞག་པའི་སྐབས་ འབྲུག་མི་ལེ་
ཤ་ཅིག་གི་སེམས་ཁར་ འབྲུག་གི་མཁའ་འགྲུལ་གྱི་དབང་ཆ་རང་དབང་ཐོག་
མིན་པར་ རྒྱ་གཞུང་གིས་གནང་བ་དང་བརྟེན་དགོཔ་ཨིན་པས་མནོ་སྟེ་
མོ་ཕམ་དགོཔ་བྱུང་མི་ཚུ་ཡང་ མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་གིས་
རྒྱ་གཞུང་དང་གཅིག་ཁར་མཐུན་ལམ་ལེགས་ཤོམ་བཞག་ཚུགས་པའི་སྐྱེ་
རིན་ལུ་བརྟེན་ཏེ་ འབྲུག་མིའི་སེམས་ཀྱི་དོགས་པ་སེལ་ཚུགས་པ་བྱུང་རུག་
ཟེར་དཔལ་འབྲུག་ཞིབ་འཇུག་གི་དབྱེན་དེབ་བཞིན་བྲིས་ནང་བཀོད་རུག།

མཐུན་ལམ་ལེགས་ཤོམ་བཞག་པའི་ཉམས་མཛན་ སྤྱི་ཆོས་ ༢༣/༣/༧༧
ལུ་ རྒྱ་འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་གཉིས་ཀྱི་བར་ན་ རྒྱ་ཁའི་སྤྱོད་ཀྱི་ལུགས་འཕྲུལ་ཁང་ལས་

མི་དབང་འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་པའི་རྟོགས་བརྗོད། རྒྱ་འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་གཉིས་ཀྱི་མཐུན་ལམ་གོང་འཕེལ།

འགྲུལ་སྐྱོར་ལས་ རྒྱལ་ཁབ་གཉིས་ཀྱིས་མཚན་རྟགས་བཀོད་ཚུགས་པའི་གྲུབ་
འབྲས་སྤྱི་ཚེས་ ༢༡/༡༠/༡༥ ལུ་ཚུ་ཁའི་སློག་ཤུགས་ལས་འགྲུལ་བསྐྱབས་
ཏེ་སློ་འབྲེད་རྒྱ་གར་གཞུང་གི་སྲིད་འཛིན་ སྤྱི་ ཨར་ བེན་ཀ་ཏ་ རུ་མུན་
མཚོག་གིས་མཛད་པའི་སྐབས་ སྲིད་འཛིན་མཚོག་གིས་གསུང་བཤད་ནང་།
རྒྱ་འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་གཉིས་མཐུན་ལམ་ག་ཅི་དེ་ལེགས་ཤོམ་ཡོད་པའི་བར་
མཚོན་ སློག་ཤུགས་འཕུལ་ཁང་འདི་གིས་སྟོན་མ་མ་ཚད་ བར་མཚོན་འདི་
ལུ་བརྟེན་ཏེ་རྒྱལ་ཁབ་གཉིས་ཆ་རའི་ཁེ་ཕན་སྤྱི་ཁྱབ་བྱུང་ནི་ཨིན་ཟེར་གསུངས་
དོ་བརྒྱམ་ཨིན་པས།

དེ་མ་ཚད་མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེ་མཚོག་གི་ཞབས་ལས་སྤྱི་
ལོ་ ༡༩༩༧ ལུ་ཆེད་མངགས་སྤེ་རྒྱ་ལུ་བྱོན་ཏེ་ རྒྱ་གཞུང་སྲིད་སློན་
དེབ་ གཞུ་ཏེ་མཚོག་ལུ་འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་རང་མགོ་རང་འཛུངས་ཀྱི་དམིགས་
ཡུལ་འགྲུབ་ཐབས་ རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་འོང་འབབ་ཡར་སེང་རྒྱབ་པའི་དོན་ལུ་ སློག་
ཤུགས་རྣམས་ཚད་བརྒྱ་ཆ་མི་ལ་བུ་ རྒྱ་གཞུང་གིས་ཉོ་དགོཔ་སྤེ་གསུངས་པའི་དོན་
དག་ཚད་ནི་དེ་གིས་ འབྲུག་གི་གཞུང་གཡོག་པ་ཆ་མཉམ་ཀྱི་དངུལ་ཕོགས་ཡར་
སེང་རྒྱབ་དགོ་པའི་བཀའ་རྒྱ་དངུལ་ཚུ་སྤྱི་ཁྱབ་པེ་ལུ་གནང་རུག།

འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་འཛོན་ཁུངས་བླག་ཤོས་དེ་རང་ རང་བཞིན་འབྱུང་
བ་ལས་གྲུབ་པའི་རྒྱ་པོ་བཅུ་སྟེང་འཐབ་ནི་དེ་ཨིན་པ་ལས་ རྒྱ་ཁའི་སློག་ཤུགས་
ལུ་བརྟེན་ཏེ་རྒྱ་འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་གཉིས་ཆ་ར་ལུ་ཕན་ཐོགས་སྤྱི་ཁྱབ་བྱུང་ནི་དེ་གིས་
ད་རུང་ཡང་མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེའི་ཞབས་ལས་ རྒྱལ་པོའི་ལུགས་
ཀྱི་བརྟན་བཙུགས་ནང་།

དཔལ་འབྲུག་ཞིབ་འཇུག་ལྟེ་བ།

དཔལ་དང་མངའ་བའ་འཕེལ་བའི་ཐབས། །

གང་ཡིན་དེ་ལ་ཞིབ་ཏུ་རྟོགས། །བསྐྱབ་བྱ་དེ་དག་རྣམས་དོན་དུ། །

བས་ནོར་འབྱོར་པ་རྩ་བ་ཞིན་གཏོང་། ། མི་བདེ་བྱད་དུ་བསད་ནས་སུ། །

ལུས་ཀྱང་བྲན་བཞིན་བཀོལ་བར་བྱེད། །

ཟེར་གསུངས་དོ་བཟུམ་སྤྱི་ལོ་༢༠༠༣ སྤྱི་ཟླ་༡༠ པའི་ནང་རྒྱ་ཡུ་ཆེད་
མངགས་བྱོན་དགོ་མི་དེ་ སྤྱི་ན་གཙང་ཆུ་ལུ་བརྟེན་པའི་སློབ་གྲྭ་གས་འཕུལ་
ཆ་བཙུགས་པའི་བྲགས་བཞེད་གནང་སྟེ་ ཁ་གསལ་འཆར་འགྲུལ་ཡིག་ཆ་
གྲུ་རྒྱ་འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་གཉིས་ལུ་ཁེ་ཕན་ཅན་གྱི་སློབ་མེ་རྣམས་ཚད་ མེ་ག་
ཕྱ་ཀ་༥༧༠ སྟེ་མི་ཅིག་གསར་བསྐྱུན་འབད་བའི་ཆེངས་ཡིག་མཚན་རྟགས་
གནང་པར་བྱོན་ཡོད་པ་ཨིན་པས།

དཔལ་འབྲུག་ཞིབ་འཇུག་ལྟེ་བའི་ཞིབ་འཇུག་ཟེན་གྱིས་ནང་བཀོད་དོ་
བཟུམ་ཨིན་པ་ཅིན། སྤྱི་ལོ་༡༩༧༥ གྱི་རྒྱལ་ཡོངས་ཚོགས་འདུ་ཆེན་པོའི་
འཕུས་མི་ཚུ་གིས་ རྒྱ་དཀར་ནག་གཉིས་མཐུན་ལམ་ལེགས་ཤོམ་འབྱོར་
ཡོད་པ་ལས་ ཁོང་གཉིས་མཐུན་པའི་སྐབས་ འབྲུག་ལུ་རྒྱ་གར་གཞུང་གི་ད་
རྒྱ་རོགས་རམ་མཛད་དོ་བཟུམ་གྲུལ་ལས་མི་མཛད་པའི་ཉེན་ཁག་འབྱུང་སྲིད་
ནི་ཨིན་པ་ལས་ ད་རྒྱ་ལས་རྒྱ་ནག་དང་གཅིག་ཁར་ཡང་སྲིད་དོན་གྱི་འབྲེལ་བ་
མ་མཛད་རུང་ དཔལ་འབྱོར་གྱི་འབྲེལ་བ་མཛད་དེ་ ཆོང་ལམ་འགོ་བཙུགས་
དགོ་པའི་ཞུ་བ་ཕུལ་ལུགས་གསལ་མི་ལུ་ མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་
ཆའི་ཞབས་ལས་ཚོགས་དམངས་ལུ་ རྒྱ་འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་གཉིས་ཀྱི་མཐུན་
ལམ་དཔལ་འབྱོར་དང་སྲིད་དོན་ཅམ་མིན་པར་ གཅིག་གིས་གཅིག་ལུ་

མི་དབང་འབྲུག་རྒྱལ་བཞི་པའི་རྟོགས་བརྗོད། རྒྱ་འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་གཉིས་ཀྱི་མཐུན་ལམ་གོང་འཕེལ།

སློ་འདོངས་ཚུགས་པའི་ཡིད་ཆེས་ཅན་གྱི་གོགས་བཤེས་ཨིནམ་ལས་ ཐེ་ཚོམ་
ཅུ་ལས་ཟ་དགོཔ་མེད་རུང་ རྒྱ་ནག་དང་གཅིག་ཁར་ཆོང་འབྲེལ་འཐབ་ནི་འདི་
མ་འོངས་པའི་སྐབས་དགོས་མཁོ་དང་བརྟུན་ཏེ་བཟོ་བ་གིས་མ་འབྲས་པ་མེད་
ཟེར་གསུངས་ལུགས་བཀོད་ལུག།

གཞུང་གཉིས་ཀྱི་བར་ན་མཐུན་ལམ་ལེགས་ཤོམ་ཡོད་པ་ཙམ་གྱིས་མ་
ཆད་པར་ ས་མཆམས་ཁའི་མི་སེར་དང་མི་སེར་གྱི་བར་ན་ཡང་མཐུན་འབྲེལ་
ལེགས་ཤོམ་བཟོ་དགོ་ནི་དེ་ཡང་ མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་
གིས་ལེགས་ཤོམ་སླེ་མཆུན་ཏེ་ཐབས་ཤེས་མཛད་པའི་སྐྱོར་ལས་བཤད་པ་ཅིན།
ས་མཆམས་ཁའི་ས་གནས་ སྤུན་ཆོགས་སྤང་དང་ ཇའི་སྤང་། བསམ་ཅེ་དང་
ཅ་མར་ཅེ། དགེ་ལེགས་ཕྱ་དང་ དྲུག་གྲུ་རི། བསམ་གྲུབ་སྤྲོངས་མཁར་དང་
ད་རང་ག་ཚུ་གི་མི་སེར་དང་མི་སེར་གྱི་བར་ན། འབྲེལ་ལམ་དང་ ཆོང་འབྲེལ།
ལམ་སྒོལ་དང་རྒྱན་འབྲེལ་འཐབ་ནི་ཚུ་ཨ་རྟག་རང་འཐབ་དགོཔ་བྱུང་པའི་
སྐབས་ མངའ་སྤེ་ཨ་སམ་དང་རྒྱབ་བཅང་གལ་གཉིས་དང་ འབྲུག་གི་བར་
ན་དམིགས་བསལ་གྱི་མཐུན་ལམ་མེད་པ་ཅིན་ སྤྱོད་གས་གཉིས་ཀྱི་མི་སེར་ལུ་
བརྟུན་གསེག་དང་འབྲེལ་བ་འཐབ་ནི་ལུ་གཞི་དེ་པའི་ལུ་ འཕུལ་འཕུལ་ཐོན་
དོ་ཡོད་པ་ཨིན་པས།

དཔེར་ན་རྒྱ་འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་གཉིས་ཀྱི་གཞུང་གཉིས་མཐུན་ལམ་ཡོད་
པ་གིས་མ་ཆད་ འབྲེལ་ཡོད་ཀྱི་མངའ་སྤེ་དང་གཅིག་ཁར་ཡང་ འབྲུག་
གཞུང་གིས་ལྷག་པར་དུ་མཐུན་ལམ་བཟོ་དགོ་པའི་རྒྱ་མཆོན་སྤྱི་ལོ་ ༡༩༧༠
དེ་ཅིག་ཁར་ ས་མཆམས་ཁའི་འབྲེམས་ཁང་བརྒྱད་དེ་འབྲུག་ལུ་སྤྲེལ་དགོ་

དཔལ་འབྲུག་ཞིབ་འཇུག་ལྟེ་བ།

པའི་ཡི་གུ་དང་ ལག་རྟགས་ཚུ་ཡང་ལམ་བར་ན་ཁ་བྱེ་སྟེ་ཆ་ཚང་པ་འབད་མྱོད་
ནི་མེད་པའི་ཁར་ མི་སེར་ཚུ་གིས་གཉེར་ཚང་རེ་མཁོ་སྦྱབ་འབད་མི་ལུ་ཡང་
ཉོགས་བཤད་ལེ་ཤ་འབད་བའི་སྐྱོར་ལས་ ཟླ་ལའི་གཞུང་ལུ་ཞུ་བ་དམངས་
གཙོའི་གཞུང་ཨིན་ནི་དེ་གིས་ འཇམ་རྟག་རྟེ་འབད་བཀག་མ་ཚུགས་པའི་
ཁྲངས་བརྗོད་མི་ལུ་ཡང་ མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་གིས་ ཟླ་ལོ་
༡༩༧༥ ལུ་བཞུན་ཆུས་བྱང་ཆེན་རྒྱལ་ཨོམ་ པར་དྲན་ གུ་ཉ་ཀྱི་ལུ་བཏང་སྟེ་
དེ་སྐབས་ཀྱི་མངའ་སྡེ་ཟླ་བ་ལྗོན་པོ་ བློ་ ཨོམ་ སི་ སིན་ཏེ་དང་གཅིག་ཁར་
གསུང་གོས་གནང་བཅུག། ཟླ་ལོ་༡༩༩༡ ལུ་རྒྱབ་བཅང་གལ་གྱི་མངའ་སྡེ་
ལྗོན་པོ་ རོ་རྟེ་བུ་སུ་འབྲུག་ལུ་མགོན་བརྒྱ་གནང་སྟེ་ མི་དབང་མངའ་བདག་
རིན་པོ་ཆེ་ཁོ་ར་གིས་རང་ དཀའ་ངལ་ཚུ་གི་སྐྱོར་ལས་གསུང་གོས་གནང་ནི་
དེ་གིས་དཀའ་ངལ་བསལ་ཚུགས་པ་བྱུང་རུག།

དེ་གིས་སྟེ་ཟླ་ལོ་༡༩༩༥ ལུ་ཨ་སམ་མངའ་སྡེ་ལྗོན་པོ་ སའི་གི་ཡ་འབད་
བའི་སྐབས་ བྱི་ལྗོན་ལྷ་བ་ཆེ་རིང་ལུ་བཀའ་གནང་སྟེ་ཆུ་འབྲུག་ ས་མཆོམས་
ཁའི་དཀའ་ངལ་སེལ་མི་མཉམ་འབྲེལ་ཆོགས་སྟེ་ ཨའི་བི་བི་ཉི་སི་ཟེར་མི་
ཅིག་གཞི་བཅུགས་འབད་ནི་དེ་གིས་ཆུ་འབྲུག་ཆུལ་ཁབ་གཉིས་ཀྱི་ ས་གནས་
དཔོན་ཁག་ཚུ་གི་བར་ན་འཕམ་འཕམ་གསུང་གོས་གནང་ནི་འགོ་བཅུགས་
ཞིན་མ་ལས་ཚུར་ ས་མཆོམས་ཁའི་བྱེལ་ཕྱེ་ལེ་ཤ་གིས་ཞི་ཚུགས་པ་བྱུང་རུག།
དཔལ་འབྲུག་ཞིབ་འཇུག་ལྟེ་བའི་ཟིན་བྲིས་དང་འབྲིལ་བ་ཅིན་ ཟླ་ལོ་༡༩༧༩
ལུ་འབྲུག་གི་ཆུལ་ཡོངས་ཆོགས་འདྲུ་ཆེན་མའི་འབྲུས་མི་ཚུ་ འབྲུག་གི་རང་
དབང་གི་སྐྱོར་ལས་སེམས་ཁར་ཆ་བྱང་ཡོད་ལུགས་ཆོགས་ཁང་ནང་ཞུ་བའི་

མི་དབང་འབྲུག་རྒྱལ་བཞི་པའི་རྟོགས་བརྟུན། རྒྱ་འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་གཉིས་ཀྱི་མཐུན་ལམ་གོང་འཕེལ།

ལན་ ཕྱི་ཁྱོན་ཟླ་བ་ཆེ་རིང་གིས་ཚོགས་དམངས་ལུ་ཞུ་དོན་ ཟྱི་ལོ་ ༡༩༧༩
ཟྱི་ཟླ་ ༥ པའི་ནང་རྒྱ་གར་གྱི་སྲིད་ཁྲོན་ སྤྱི་ མོ་རར་ཇི་ དེ་སའི་རྩི་རྒྱང་
ལུ་བྱོན་པའི་སྐབས་ རྒྱལ་ཁབ་ཆ་མཉམ་རང་ཕྱི་འབྲེལ་གྱི་སྲིད་དོན་སློར་ལས་
རང་དབང་ཅིལ་བུ་ རྒྱལ་ཁབ་ཁོང་ར་ལུ་ཡོད་ནི་དེ་གིས་ རྒྱ་གཞུང་གིས་དེ་
ལུ་བཀག་ཆ་འབད་བའི་དབང་ཆ་སྤུ་ལས་མེད་ཟེར་ཁོ་ལུ་གསུངས་ཡོད་པ་ལས་
ཚོགས་དམངས་ཚུ་གུང་ལང་དགོཔ་མེད་ཟེར་ཞུ་དོ་བཟུམ་ མི་དབང་མངའ་
བདག་རིན་པོ་ཆེ་གི་ཐབས་མཁས་ཀྱི་མཛད་པ་ལུ་བརྟེན་ཏེ་ཁྲར་མ་བདེཝ་ཨ་
ཙི་རེ་ཡོད་མི་ཚུ་ཡང་རིམ་པ་བཞིན་སེལ་ཚུགས་ནི་དེ་གིས་ འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་
ནང་མ་བདེ་བ་མེད་པར་བདེ་སྦྱིད་ཀྱི་ཉིམ་ཤར་ཡི་ཟེར་ཨིན་པས།

གོང་ལུ་ཞུ་དོ་བཟུམ་ རྒྱ་འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་གཉིས་ཀྱི་མཐུན་ལམ་
ཉམས་མ་བཅུག་པར་བཞག་ནི་འདི་ མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེ་གིས་ཁོ་རའི་
སྤྱན་འབྲས་བཟུམ་གཅེས་སྦྱོང་མཛད་དེ་ རྒྱ་ལུ་གཞུང་གསར་རྟེན་སོར་བའི་
སྐབས་དང་ མི་འདོད་པའི་རྒྱུ་འཕྲུལ་ག་ཅི་བྱུང་བུང་འདི་འཕྲོ་ལས་ མི་དབང་
མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེ་ཁོ་ར་རང་ཆེབས་བསྐྱོད་གནང་ཞེ་འབྲེལ་བ་མཛད་དོ་
ཡོད་པ་ལས་ ཟྱི་ཆེས་ ༢༢/༩/༧༧ ལུ་ མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེ་
མཆོག་གཞུང་སྦྱོང་གི་ཚོགས་པ་སོར་བའི་ཆེ་རྒྱལ་ཆེབས་བསྐྱོད་གནང་རུག།
དེ་སྐབས་ས་མཆོམས་ཏང་གི་མ་ར་ལས་ རྒྱ་གཞུང་གིས་གདན་དྲིན་ཞུ་བར་
བཏང་པའི་ བྱད་འཕགས་གནམ་གུ་ནང་འབད་ཁྱེ་ལི་གནམ་ཐང་ལུ་ཕེབས་
པའི་སྐབས་ སྲིད་ཁྲོན་ མོ་རར་ཇི་དེ་སའི་དང་ ཕྱི་འབྲེལ་ ཁྲོན་པོ་ ཨ་ཀལ་
བི་ཏེ་ བུཊ་པའི་གཉིས་ཀྱིས་ཆེ་བསྟོད་དང་ཕྱིས་ཁྲུངས་སྟོམ་མའི་སྟོ་ལས་

དཔལ་འབྱུག་ཞིབ་འཇུག་ལྟེ་བ།

ཕེབས་བསུ་ཞུ་རྒྱུ། དེ་བརྒྱུ་མ་སྤྱི་ལོ་ ༡༩༥༠ ཟ࿳་ཟླ་ ༢ པའི་ཆེས་ ༢༢
ལས་ ༢༥ ཚུན་ཟ࿳་ལིར་གཞུང་དོན་གཟིགས་སྒྲོར་གནང་པའི་སྐབས་ལུ་ཡང་
སྤྱད་འཛིན་གྱི་ རེ་ལམ་ སྤྲོན་ངེ་མ་ རལ་ཁྱེ་མཆོག་དང་སྤྱད་ སྤྱོན་ སྤྱི་
མ་ཏི་ ཨིན་དེ་ར་གྲན་ནི། ཕྱི་སྤྱོན་གྱི་ བུ་ བུ་ ར་ར་ཤི་སྤྱི་ རའོ་ཚུ་གིས་
ཕེབས་བསུ་ཞུ་བའི་སྐབས་ མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེའི་ཕྱག་ཞུ་ཞེ་ ཕྱི་
སྤྱོན་ཟླ་བ་ཆེ་རིང་དང་ གོང་འཕེལ་ཡོངས་ཁྱབ་རྒྱ་ཆེན་པོ་གིས་ རྒྱུ་ཁྱར་
སྤྱོད་སྤྱོད་ཀྱིས། དམག་ཅེ་གོང་མ་ཟུམ་རྩི་རྩི་ཚུ་དང་ཞི་བའི་དཔོན་ཁག་གཞན་ལེ་
གཅིག་སྤྱོད་རྒྱུ།

ཆུ་འབྲུག་ཆུ་ལ་ཁབ་གཉིས་ཀྱི་བར་ན་མཐུན་ལམ་ཡོད་པ་ཙམ་གྱིས་མ་
ཚད་པར་ ཆུ་གར་གཞུང་གི་ཆེས་མཐོའི་དཔོན་ཁག་ཡོངས་ཀྱིས་ མི་དབང་
མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་ལུ་ ཅེས་བཀྱར་དང་ཆ་འཛིག་སྤྱོད་མ་མཛད་དོ་
ཡོད་པ་ལས་སྤྱི་ལོ་ ༡༩༥༥ ལོའི་ ཆུ་གར་གྱི་ཆུ་ལ་ཡོངས་དྲུས་ཆེན་ཐངས་ ༢༥
པ་བཅུ་སྤྱད་ཞུ་བའི་སྐབས་སྤྱི་མཐོན་གཙོ་བོ་འབད་མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་
པོ་ཆེ་དང་ རྩི་རྩི་ཆུ་ལ་པོ་ རྩི་སིན་གཉིས་གདན་འཛེན་ཞུ་ཞེ་ ཆུ་ལ་
ཡོངས་ནང་སྤྱོད་གཟུགས་སྤྱོད་བྱུང་ཡོད་པ་མ་ཚད་ ཆུ་གར་མི་མང་གིས་མི་དབང་
མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་གི་མཁྱེན་ཡོན་དང་སྤྱོད་སྤྱོད་ཀྱིས་ལུ་རྩི་བཟོད་སྤྱོད་
ཞུས་མ་ཚད་ འབྲུག་ཆུ་ལ་ཁབ་ཀྱི་མི་སྤེ་ལུ་ཡང་ བསོད་ནམས་དང་ལྷན་པའི་
ཆུ་ལ་ཁབ་ཨིན་པས་ཟེར་བཤད་མི་མང་རབས་ཐོན་པའི་ལོ་རྒྱུས་གནས་ཚུལ་
ནང་ཐོན་རྒྱུ།

ཆུ་འབྲུག་ཆུ་ལ་ཁབ་གཉིས་མཐུན་པ་ཙམ་གྱིས་མ་ཚད་པར་ ཆེས་

མི་དབང་འབྲུག་རྒྱལ་བཞི་པའི་རྟོགས་བརྗོད། རྒྱ་འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་གཉིས་ཀྱི་མཐུན་ལམ་གོང་འཕེལ།

མཐོའི་དཔོན་ཁག་ཚུ་དང་གཅིག་ཁར་མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་གི་ནང་མི་བཟའ་ཚང་གཅིག་གི་འདྲ་ཤེས་བསྐྱེད་དེ་བཞུགས་ནི་དེ་གིས་སྤྱི་ལོ་ ༡༩༥༥ སྤྱི་ཟླ ༡༡ པའི་ཚེས་ ༢ ལུ་ཉང་སྟོང་མར་རྒྱ་གར་གྱི་སྤང་ཚོན་མིས་ཨེས་ཨིན་ཏི་ར་གུན་ཏི་མཆོག་གི་ཁྱེད་ཀྱིས་བཀོངས་པའི་གནས་ཚུལ་གསན་པའི་བསྐྱང་ཐུགས་ཕམ་ཚད་ལས་བརྒྱལ་བ་བྱུང་སྟེ་འདི་འཕྲོ་ལས་རྣམ་རྟོག་ལང་སྟེ་རྒྱ་ལྷོ་ལི་ལུ་བྱོན་ཅུག་ས་གནས་ཀྱིན་མ་རུ་ཉི་ཉུང་ཅེར་སར་བྱོན་ཉི་མུ་ཕུང་ལུ་མི་ཉོག་དང་ཁ་དར་ཕུལ་ཐོག་ལས་མུ་ངན་གུས་བཏུང་ཞུ་གནང་ཅུག།

དེ་སྐབས་འཛམ་སྐྱིང་བན་བརྒྱད་པ་ཚུ་གིས་མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེ་ལུ་རྒྱ་བའེ་ཤ་ཅིག་བཀོད་པའི་ལན་ཚུ་ཐོགས་མེད་གསུངས་པའི་གལ་བན་བརྒྱད་པ་ཚུ་ལུ་རྒྱ་འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་གཉིས་ཁེ་རྒྱུད་གཅིག་པའི་ནང་མི་བཟུམ་ཨིན་མ་ལས་རྒྱ་གར་ལུ་མི་བཟོད་པའི་མུ་ངན་དང་སྤྱུག་བསྐྱེད་སྟོམ་ཕོག་མི་དེ་བཀོ་བཤའ་རྒྱལ་པར་འབྲུག་མི་ཡོངས་ཀྱི་ཚབ་འབད་བྱོན་ཨི་ཅེར་གསུངས་ཅུག།

དེ་གི་ཤུལ་ལས་སྤྱི་ལོ་ ༡༩༥༥ ལུ་ཡང་སྤང་འཛོན་ཅེལ་སིང་དང་སྤང་ཚོན་རྒྱ་ཇེབ་གུན་ཏི་གཉིས་ཀྱིས་མགོན་བན་ཕུལ་ཕྱ་བཞེན་དུ་ཉིན་གངས་བཞི་གི་དོན་ལས་གཞུང་དོན་གཟིགས་སྒོར་གནང་པར་བྱོན་པའི་སྐབས་ལུ་ཡང་པ་ལམ་གནམ་ཐང་ལས་འབད་རྒྱ་ཤ་ཀ་པ་ཉི་བ་ཕན་བར་ན་མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེའི་སྐུ་པར་ཕེབས་ལམ་བདའ་སྟེ་བཀོད་པའི་ཁར་མི་ཉོག་དང་དར་ཚོན་སྤྲ་ཐུ་ཚུ་གིས་བརྒྱན་ཉི་དུས་ཉོན་ཁྱད་འཕགས་ཀྱི་བཙུ་

དཔལ་འབྲུག་ཞིབ་འཇུག་ལྟེ་བ།

སྤང་ཞུ་བའི་གྲོས་བབས་སྤྲོ་ཕེབས་བསུ་ཞུ་ཞུག། དེ་སྐབས་ལུ་ ན་ག་ཐུན་གཙུག་
ལག་སློབ་ཁང་གཞི་བཙུགས་ཀྱི་དོན་ལུ་ མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེའི་
ཞབས་ལས་གཙུག་ལག་སློབ་ཁང་གི་དབུ་འཛིན་འོག་མའི་ལག་པར་ དབུལ་
ཀྲམ་འབྲུམ་ཡུའི་ཞལ་འདེབས་དང་བཅས་པ་གནང་ཞུག།

མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེ་དང་ཆུ་གཞུང་གི་བར་ན་ གལ་གནད་
ཅན་གྱི་གསུང་གྲོས་མང་རབས་བྱུང་པའི་གལ་ མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་
པོ་ཆེའི་ཁ་ཐུག་ལས་ གསར་སྤང་དང་དགེ་ལེགས་ཡུའི་བར་གྱི་ནགས་ཆེལ་
ཆུ་ཆོད་ཀྱི་ལོ་མི་ཀྱང་༤ གི་ཕྱིས་ འབྲུག་གཞུང་གིས་དབང་བའི་ས་ཞིང་ཨིན་
པའི་ཁྲུངས་ འདི་བསྐང་ས་གནས་ཀྱི་ཆུལ་པོ་ གཏུ་རི་ཤུར་གྱིས་ནགས་ཆེལ་
དེ་ནང་ ག་ཅི་འབད་དགོ་རུང་ གནང་བ་འབྲུག་གཞུང་ལས་ཞུ་བའི་ཁྲུངས་ཚུ་
བཀལ་བའི་ཤུལ་ལས་ ཟ࿳་༢༠༠༡ ལུ་ ཆུ་འབྲུག་ཆུལ་ཁབ་ཀྱི་མི་ངོ་འཛོམས་
ཐོག་ལས་ས་གནས་བརྟགས་ཞིབ་འབད་ནི་གུ་གྲོས་ཐག་ཆོད་ཞུག།

གཞུང་གཉིས་ཀྱི་མཐུན་ལམ་གོང་ལུ་ཞུ་དོ་བབས་ དང་ཕུ་ལས་ཐོད་
ཡོད་པ་ཨིན་རུང་ མི་སེར་དང་མི་སེར་གྱི་བར་ན་ཆོགས་ལྟེ་བཟོ་ཞེ་མཉམ་
འབྲེལ་འཐབ་ནི་དེ་ཉ་ཅང་གིས་གལ་ཆེན་གཟིགས་ཏེ་ ཟ࿳་ལོ་༡༩༩༩ ལས་
ཚུར་མི་ལྟེ་དང་མི་ལྟེ་གི་བར་ན་གྲོགས་བཤེས་ཀྱི་འདྲ་ཤེས་བཞག་དགོཔ་དང་
བདེ་སྣག་མཉམ་འབྲེལ་འཐབ་ནི། དཔལ་འབྱོར་ཁེ་ཕན་ཟ࿳་སྟོམས་སྟོང་ནི།
གཅིག་གིས་གཅིག་ཉ་གོ་ནི་དང་ཤེས་རྟགས་བྱུང་བའི་མཉམ་འབྲེལ་མི་ལྟེ་ནང་
འཁོད་བཞག་པའི་དམིགས་ཡུལ་ཐོག་ལས་ ཆུ་འབྲུག་གཉིས་ཀྱི་མི་སེར་གལ་
ལས་འབྲུས་མི་འབྲུ་བའི་ཆོགས་པ་ (ཨའི་བི་ཨེམ་ཨས) ཟེར་སྐབ་མི་བཟོ་ཡོད་

མི་དབང་འབྲུག་རྒྱལ་བཞི་པའི་རྟོགས་བརྗོད། རྒྱ་འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་གཉིས་ཀྱི་མཐུན་ལམ་གོང་འཕེལ།

མི་དེ་གིས་ མི་སེར་ནང་འཁོད་ཀྱི་བྱ་སྐབས་མ་བདེ་བའི་རིམ་པ་ཚུ་ ཁེ་ཕན་ཆེ་
ཏོག་ཏོ་སྤེ་སེལ་ཚུགས་དོ་ཡོད་པ་ཨིན་པས།

མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་ གྱི་ལོ་༢༠༠༦ གི་གཞུང་དོན་
གཟིགས་སྐོར་སྐབས་ རྒྱ་གཞུང་ལུ་དགོངས་འཆར་བཀོད་ནི་དེ་གིས་ རྒྱ་གར་
གཞུང་དང་འབྲུག་གི་བར་ན་ མི་ལོ་༤༧ གི་གོང་ལུ་བཟོ་བའི་ཆེངས་ཡིག་
འདི་སྐྱུར་བཅོས་མཛད་ནི་གྲུ་བྱགས་ཐག་ཆོད་ལུག། མི་དབང་མངའ་བདག་
རིན་པོ་ཆེ་འདི་བྱགས་བཅོན་དང་ མཁྱེན་རྒྱལ་ཆེ་བ་ལུ་བརྟེན་ཏེ་ རྒྱ་འབྲུག་
རྒྱལ་ཁབ་གཉིས་ཀྱི་བར་ན་ཡོད་པའི་ཆེངས་ཡིག་དེ་ དུས་ཚོ་དང་བསྐྱུན་པའི་
བསྐྱུར་བཅོས་མཛད་པའི་ཞལ་བཞེས་ཕྱོགས་གཉིས་ཆ་ར་ལས་བྱུང་ནི་དེ་གིས་
གྱི་ཆེས་༤/༡༠/༠༦ ལུ་ རྒྱ་གཞུང་ཕྱི་འབྲེལ་བྱང་ཆེན་ ཞི་བ་ཤང་ཀར་
མེ་མོན་འབྲུག་ལུ་གོས་བསྐྱུན་ཀྱི་དོན་ལུ་བྱོན་པའི་ཤུལ་ལས་ ཕྱི་འབྲེལ་
མོན་པོ་ པར་ནབ་མུ་ཁར་ཇི་ མཆོག་གྱི་ལོ་༢༠༠༦ གི་གྱི་ཟླ་༡༢ པའི་ནང་
འབྲུག་ལུ་བྱོན་ཏེ་གསུང་གོས་གཏན་འཁེལ་བྱུང་ལུག།

རྒྱ་མཚན་དེ་གིས་སྤེ་འབྲུག་གཞུང་གི་ཁོང་ལས་འབྲུག་རྒྱལ་ཁུ་པ་མི་
དབང་ འཛིགས་མེད་གེ་སར་རྣམ་རྒྱལ་དབང་ཕྱུག་མཆོག་དང་རྒྱ་གཞུང་གི་
ཁོངས་ལས་ཕྱི་འབྲེལ་མོན་པོ་ པར་ནབ་མུ་ཁར་ཇི་གཉིས་ཀྱིས་ རྒྱ་གར་གྱི་
སྤྲིད་མོན་ རྟོག་ཀར་ ལྷན་མོ་རྒྱན་སིང་དང་ འབྲུག་གི་ཕྱི་མོན་མཁའ་
འགོ་དབང་ཕྱུག་གཉིས་ཀྱི་གདོང་ཁར་འབད་གྱི་ཆེས་༡༠/༢/༠༧ གི་ཉིན་
མར་གཟའ་སྐར་དགེ་བའི་དུས་ཚོ་དང་འབྲེལ་ཏེ་ཆེངས་ཡིག་བསྐྱུར་སིང་
གྲུ་མཚན་ཉགས་བཀོད་གནང་ནི་དེ་གིས་ འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་ཕྱི་འབྲེལ་སྤྲིད་

དཔལ་འབྲུག་ཞིབ་འཇུག་ལྟེ་བ།

དོན་སྐྱོར་ལས་རྒྱ་གཞུང་དང་བསྟན་དགོས་མེད་པ་བཟོ་ཚུགས་ཅི་ཟེར་ཞུ་ནི།
དཔལ་འབྲུག་ཞིབ་འཇུག་གི་ཟིན་བྱིས་ནང་བཀོད་དོ་བཟུམ་ཨིན་པ་ཅིན། དེ་
སྤྱི་ཆེངས་ཡིག་སྟུར་བཅོས་རྒྱབ་ཚུགས་པའི་རྒྱ་མཚན་དང་པ་ མེད་བང་མངའ་
བདག་རིན་པོ་ཆེའི་ཞབས་ལས་རྒྱ་འབྲུག་མཐུན་འབྲེལ་ཚོགས་པ་སྤྱིར་སྤྱིར་བཟོ་
གནང་ནི་དེ་གིས་དང་། གཉིས་པ་ འཛམ་གླིང་རྒྱལ་ཡོངས་ཀྱི་མཉམ་འབྲེལ་
སྐབས་འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་འདི་རྒྱ་གཞུང་གི་སྤྱོད་གཏང་དང་ཡིད་ཆེས་འདོངས་
ཚུགས་པའི་འདུན་པ་གཅིག་འབད་བུང་ནི་དེ་གིས་ཨིན་མ་སྤྱི་བཀོད་རྟུག།
རྒྱ་མཚན་གསུམ་པ་ རྒྱ་གཞུང་ལུ་ངོ་སྤྲོད་འབད་མི་སྤྱི་ཚན་ཚུ་ འབྲུག་ལས་
བཏོན་བཏང་ནི་ལུ་ མེད་བང་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེ་ཁོ་རའི་སྐྱོ་སྤྲོག་ཡང་
སྤྱི་བཏང་ཚུགས་པའི་གྲོགས་བཤེས་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ཅིག་ཨིན་ནི་དེ་གིས་
ཨིན་ཟེར་བཀོད་རྟུག།

སྤྱི་ཨེ་ཤི་ཡ་ལུང་ཕྱོགས་མཐུན་འབྲེལ་ཚོགས་པ་དང་གཅིག་ཁར་
མཐུན་ལམ་བུང་ཚུལ།

གཉིས་པ་ སྤྱི་ཨེ་ཤི་ཡ་ལུང་ཕྱོགས་མཐུན་འབྲེལ་ཚོགས་པ་དང་
གཅིག་ཁར་མཐུན་ལམ་བུང་ཚུལ་སྐྱོར་ལས་བཤད་པ་ཅིན། སྤྱི་ཨེ་ཤི་ཡ་ཟེར་
མི་དེ་འཛམ་བུ་གླིང་། ཨ་མི་རི་ཀ་གཉིས། ཨ་མི་རི་ཀ། ཡུ་རོ་བ། ཨེ་ཤི་ཡ།
ཞུ་སྤྱི་ཁེལ་ཡ་དང་ བུང་ངོས་ཀྱི་ཨར་གྲིག་ཟེར་འཛམ་གླིང་དུམ་བུ་རྟུག་འབད་
ཅིས་སྤྱི་ཁེལ་ཡོད་པའི་ ཨེ་ཤི་ཡ་སྤྱི་ངོས་སུ་ཡོད་པའི་རྒྱལ་ཁབ་ཁག་བདུན་ནམ་

མི་དབང་འབྲུག་རྒྱལ་བཞི་པའི་རྟོགས་བརྗོད། ལྷོ་ཨེ་ཤི་ཡ་ལུང་ཕྱོད་མཐུན་འབྲེལ་ཚོར་པ་དང་གཅིག་ཁར་མཐུན་ལས།

ཨ་ཕ་ག་ནེས་ཏུན་བརྩིས་བ་ཅིན་རྒྱལ་ཁབ་ཁག་བརྒྱད་ཡོད་མི་ཚུ་གི་གྲུལ་ཁར་
འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་ཡང་ཚུད་ཡོད་པ་ལས་ འཛམ་གླིང་གཞན་ལས་ཡང་གོང་
གི་རྒྱལ་ཁབ་བདུན་པོ་འདི་འབྲེལ་བ་གཅིག་ཁར་འཐབ་དགོཔ་བྱུང་ནི་དེ་
གིས་ འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ཁ་བྱུག་ལས་རྒྱལ་ཁབ་དེ་ཚུ་དང་གཅིག་ཁར་ཡང་
མཐུན་ལས་བཟོ་དགོཔ་མེད་ཐབས་མེད་པ་ཨིན་པས། ལྷོ་ཨེ་ཤི་ཡ་ལུང་
ཕྱོགས་ཀྱི་རྒྱལ་ཁབ་ཡང་ འབྲུག་དང་རྒྱ་གར། ཕུ་ཀིས་ཏུན་དང་ནི་ཕུ་ལ།
ཤྷི་ལང་ཀ་དང་ བང་ལ་དེ་ཤ། མུ་ལ་དེ་བསི་དང་ཨུ་ཕ་ག་ནེས་ཏུན་བརྒྱད་ལུ་
བརྩི་དོ་ཡོད་པ་ཨིན་པས།

ཨེ་ཤི་ཡ་ལུང་ཕྱོགས་མཐུན་འབྲེལ་ཚོགས་པ་འདི་ ཟ࿳་ལོ་ ༡༩༥༥
ལུ་འགོ་དང་པ་གཞི་བརྩམས་འབད་ནི་ནམ་ལས་ཚུར་ མི་དབང་མངའ་
བདག་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་ ལུང་ཕྱོགས་མཐུན་འབྲེལ་ཚོགས་པའི་ནང་ ཕྱག་
འགན་གཙོ་བོ་བཞེད་མི་འབྲས་མི་ཅིག་ཡང་ཨིན་པས། ལྷོ་ཨེ་ཤི་ཡའི་
ལུང་ཕྱོགས་མཐུན་འབྲེལ་ཚོགས་པའི་འབྲས་མི་གྲལ་འཇུག་བའི་ ཁེ་
ཕན་དང་པ་ རྒྱལ་ཁབ་རང་བཅན་ཨིན་པའི་ངོས་འཛིན་བྱུང་ནི་དང་།
ཁེ་ཕན་གཉིས་པ་འདི་ འཛམ་གླིང་རྒྱལ་ཁབ་གཞན་དང་འབྲེལ་བ་འཐབ་
པའི་རྒྱུན་ལས་བབྱམ་ཅིག་ལྷོ་ཨེ་ཤི་ཡ་ལུང་ཕྱོགས་མཉམ་འབྲེལ་ཚོགས་པ་
བརྒྱད་དེ་བྱུང་པ་ཨིན་པས།

དེ་ལས་ཁེ་ཕན་གསུམ་པ་འདི་འབྲས་མིའི་རྒྱལ་ཁབ་ཚུ་བསྐལ་པ་ཆགས་
པའི་བསྐང་ལས་ ཕན་ཚུན་ཐག་ཉེ་སར་ཆགས་པའི་རྒྱལ་ཁབ་འབད་ནི་དེ་གིས་
རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་བདེ་སྤྱུག་དང་ཕན་གཞོད། གོ་མས་གཤིས་ཚུ་ལུ་འབྲེལ་བ་ཡོད་ནི་

དཔལ་འབྱུག་ཞིབ་འཇུག་ཏུ་བ།

དེ་གིས་ སྒོ་ལོགས་ཁའི་རྒྱལ་ཁབ་ཚུ་མཉམ་འབྲེལ་འབྲལ་ཐོག་ལས་ རིག་ལམ་
གསར་པའི་འབྲེལ་བ་མཛད་ཚུགས་པའི་ཁེ་ཕན་ཡོད་ནི་དེ་གིས་ཨིན་པས།

སྤྱི་ལོ་༡༩༥༥ སྤྱི་ཟླ་༡༢ པའི་ཆེས་མཆོད་པའི་དང་པོ་ ལུ་འགོ་དང་པ་སྟོ་
ཨེ་ཤི་ཡའི་ལུང་ཕྱོགས་མཐུན་འབྲེལ་ཚོགས་པའི་ཞལ་འཛོམས་བང་ལ་དེ་ག་
ལུ་གནང་པའི་སྐབས་ ལུང་ཕྱོགས་ཚོགས་པའི་ཁྲི་འཛོན་དང་པ་ བང་ལ་
དེ་ག་གི་སྲིད་འཛོན་ ལུ་ཀ་ནེ་ཀ་ རེ་ནེ་རེལ་ ཏུ་སེན་ མོ་རྒྱ་མཐེན་ ཨེ་ཤག་
མཚོག་གིས་ མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེ་མཚོག་ཚོགས་པའི་དབུ་ཁྲི་
ཅིག་འབད་འདེམས་བསྐྱོས་ཞུ་རྟུག། མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེ་མཚོག་
དབུ་ཁྲི་ཀྱི་གལ་བསྐྱོས་དགོ་པའི་དོན་དག་ཡང་ མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་
པོ་ཆེ་འཛམ་གླིང་ཀྱི་དམིགས་ཡུལ་དང་ གཙོ་དོན། ཆབ་སྲིད་སྦྱོང་ཚུལ་ཚུ་གི་
འཛོན་སྐད་ལུ་ལྟ་སྟེ་བསྐྱོས་ཡོད་པ་ཨིན་པས།

ལྷག་པར་དུ་འབྲུག་གི་ཕྱི་འབྲེལ་སྲིད་བྱུས་དང་ སྟོ་ཨེ་ཤི་ཡའི་ལུང་
ཕྱོགས་མཐུན་འབྲེལ་ཚོགས་པའི་དགོངས་བཞེད་གཉིས་ ཏུ་ཅང་གི་མཐུན་
ནི་དེ་གིས་ཡང་ཨིན་ཟེར་ཨིན་པས། མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེ་འཛམ་
གླིང་ཀྱི་ཁྲིམ་ཚང་རྒྱལ་ཁབ་ཆ་མཉམ་དང་གཅིག་ཁར་ ཕྱོགས་
རིས་མེད་པ་འབད་ནི་བདེ་དང་མཐུན་ལམ་མཉམ་འབྲེལ་ཐོག་གནས་ནི་
འདི་ཨིན་མ་ལས་ དམིགས་ཡུལ་འདི་འབྲུབ་ཚུགས་པ་ཅིན། རང་གཞན་
ཆ་མཉམ་བདེ་སྦྱོང་སྦྱོར་ཉམས་དང་བཅས་པའི་ཐོག་གནས་ཚུགས་ནི་ཨིན་
པས་ཟེར་སྐབ་ཨིན་པས།

སྟོ་ཨེ་ཤི་ཡའི་ལུང་ཕྱོགས་མཐུན་འབྲེལ་ཚོགས་པའི་ནང་ མི་དབང་མངའ་

མི་དབང་འབྲུག་རྒྱལ་བཞི་པའི་རྟོགས་བརྗོད། ལྷོ་ཨེ་ཤི་ཡ་ལུང་ཕྱོག་མཐུན་འབྲེལ་ཚོར་པ་དང་གཅིག་ཁར་མཐུན་ལམ།

བདག་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་གིས་ གསལ་བཤད་མཛད་མི་གཙོ་དོན་ཚུ་གི་སྐོར་ལས་ དུམ་ག་ཅིག་བཤད་པ་ཅིན། ཟ࿃་ལོ་ ༡༩༥༥ འི་ཞལ་འཛོམས་སྐབས་ མི་དབང་ མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་གིས་གསལ་བཤད་གྱི་བཅུད་དོན་ངོ་མ་ འཛམ་ གླིང་ནང་སྟོབས་ཅན་རྒྱལ་ཁབ་ཚུ་གི་བར་ན་ རྩལ་ཕྲན་མཆོན་ཆ་དང་ རྩས་ སྦྱོར་མཆོན་ཆ་ལ་སོགས་པ་རང་གཞན་གཉིས་ཕྱང་གི་དོན་ལུ་ ག་བྲག་གི་དོ་ འགན་འབད་ནི་དེ་མར་ཕབ་རྒྱུ་ རྒྱལ་ཁབ་ནང་འཁོད་དཔལ་འབྱོར་དང་ མི་མྱེད་བདེ་སྐྱིད་གོང་འཕེལ་བཟང་ནི་ལུ་གཙོ་བོར་བསྟན་དགོ་པའི་བྲུགས་ འཆར་ཚུ་བཀོད་ཐོག་ལས་གསལ་བཤད་གནང་ནུག།

ཟ࿃་ལོ་ ༡༩༩༡ ལོའི་ལུང་ཕྱོགས་མཐུན་འབྲེལ་ཞལ་འཛོམས་སྐབས་ ལུ་ མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེའི་ཞབས་ལས་ མ་གཞི་གནས་སྡངས་ འདི་རྒྱལ་ཁབ་ནང་འཁོད་གྱི་དཀའ་ངལ་ཨིན་རུང་ རྒྱབ་སྦྱོར་གྱི་འབྲེལ་བ་ དུམ་ག་རེ་ཡོད་ནི་དེ་གིས་ རྒྱལ་ཁབ་ནང་ཉེས་མེད་གྱི་མི་མང་མནར་གཅོད་ དང་ ཡར་རྒྱས་གོང་འཕེལ་གྱི་མཐུན་རྐྱེན་ཞབས་ཏོག་ཚུ་ཅ་མེད་བཟང་པའི་ ངོ་སྤྲོད་ཐོབ་ཚུགས་ རྒྱལ་ཁབ་ཚུ་ནང་མི་མྱེད་བདེ་སྐྱིད་འཕྲོག་སྤེལ་ཡོད་པའི་ དཀའ་ངལ་དེའི་སྐོར་ལས་ འབྲུས་མི་རྒྱལ་ཁབ་གཞན་ཚུ་གི་བསམ་འཆར་ དང་ དཀའ་ངལ་སེལ་ཐབས་གྱི་སྒྲིག་སྐོར་སྐོར་ལས་ འདི་བ་དང་བཅས་པའི་ གསལ་བཤད་མཛད་ནུག།

ཟ࿃་ལོ་ ༡༩༩༣ ལོའི་ལུང་ཕྱོགས་མཐུན་འབྲེལ་གྱི་ཞལ་འཛོམས་སྐབས་ ལུ་ མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེའི་དགོངས་འཆར་ འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་ གྱི་སྤྱད་བྲུས་གཙོ་རིམ་སྐོར་ལས་ལུང་ཕྱོགས་ཚོགས་པའི་འབྲུས་མི་ཡོངས་ལུ་

དཔལ་འབྱུག་ཞིབ་འཇུག་ལྟེ་བ།

གསལ་བཤད་གནང་དོན་ རང་བཞིན་གནས་སྣངས་སྤང་སྤྱོད་ལས་འབད་ནི་འདི་
 ཡིན་ཟེར་གསུངས་རྟུག། རང་བཞིན་གནས་སྣངས་འདི་ཁྱིམ་ཚང་རྒྱལ་ཁབ་
 ཀྱན་གྱིས་སྤང་སྤྱོད་པ་དང་ བདག་འཛིན་ལེགས་ཤོམ་འབད་བ་ཅིན་ ས་གནས་
 གྱི་ཆགས་ཚུལ་རྒྱལ་ཁབ་མང་ཤོས་ཅིག་ གཅིག་ཁར་སྤྱེལ་ཏེ་ཡོད་ནི་དེ་གིས་
 ཁེ་ཕན་དང་ སྤྱབ་འབྲས་ཁྱིམ་ཚང་རྒྱལ་ཁབ་ཡོངས་ལུ་ཡོད་ལུགས་སྒྲོར་ལས་
 གསལ་བཤད་མཛད་རྟུག། ཟ࿳་ལོ་ ༡༩༩༥ ལོའི་ལྷོ་ཨ་ཤི་ཡ་ལུང་ཕྱོགས་མཐུན་
 འབྲེལ་ཚོགས་པའི་ཞལ་འཛོམས་ཐེངས་ ༥ པ་ལྷེ་ལི་ལུ་འཚོགས་པའི་སྐབས་ལུ་
 མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་གི་གསུང་བཤད་ཀྱི་བརྒྱད་དོན་ ལྷོ་ཨ་ཤི་
 ཡ་ལུང་ཕྱོགས་རྒྱལ་ཁབ་ཡོངས་ཀྱིས་སོ་ནམ་དང་ གསོ་བ་གོང་འཕེལ་བཏང་ནི།
 མི་རྒྱལ་མར་ཕབ་རྒྱལ་ཞི་དང་ཤེས་རིག་གོང་འཕེལ་བཏང་དགོཔ། རང་བཞིན་
 གནས་སྣངས་ཉམས་འགྱུར་མེད་པར་བཞག་ནི་དང་ གྲོང་གསེབ་གོང་འཕེལ་གྱི་
 ལས་རིམ་ཚུ་ནང་ ལུང་ཕྱོགས་རྒྱལ་ཡོངས་ཀྱི་མཐུན་འབྲེལ་ག་དེ་དག་དག་གོང་
 འཕེལ་བཏང་དགོ་པའི་ཐུགས་འཆར་བཀོད་གནང་རྟུག།

གོང་གསལ་བཅུད་དོན་ཚུ་གི་དགོས་པ་ བྱ་སྡོད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་ རང་བཞིན་
གནས་སྤངས་ཉམས་འགྱུར་མེད་པར་བཞག་སྟེ་འགྱུར་བཞིའི་གཞིར་པ་མེད་པའི་
ཁར་ ནང་བཅུད་མི་རིགས་ཡོངས་ཀྱི་བདེ་སྡོད་ཐོབ་པའི་གཞི་ཙུ་ ལུང་ཚུགས་
ཀྱི་མི་རྒྱུ་ལས་ཡར་སེང་འགྱུ་མ་བཅུག་པའི་ཐོག་ལས་དབུལ་ཕོངས་ཙུ་མེད་བཟང་
ནི་འདི་ ག་ཅི་ལས་གལ་ཆེ་བའི་སྒོར་ལས་གསལ་བཤད་མཛད་རྒྱལ།

མྱོ་ཨ་ཤི་ཡ་ཡུང་སྤྱོད་ས་རྒྱལ་ཁབ་རྒྱ་དང་ འབྲུག་གི་འབྲེལ་ལ་
ནམ་ལས་ཡུང་ཡི་ག་གི་རྒྱུ་ལས་རྒྱུ་ཡི་ག་ཡོངས་འབྲེལ་ནང་བཞུགས་

མི་དབང་འབྲུག་རྒྱལ་བཞི་པའི་རྟོགས་བརྗོད། ལྷོ་ཨི་ཤི་ཡ་ལུང་ཕྱོད་མཐུན་འབྲེལ་ཚོར་པ་དང་གཅིག་ཁར་མཐུན་ལམ།

བརྒྱམ་ཨིན་པ་ཅིན། (༡) རྒྱ་གར་དང་འབྲུག་གི་འབྲེལ་བ་སྤྱི་ལོ་ ༡༩༧༩
ལས་འགོ་བཙུགས་ཚུལ་གོང་ལུ་བཤད་དོ་བརྒྱམ་ཨིན་པས། (༢) ཅེ་པཱ་ལ་
དང་འབྲུག་གི་བར་ན་མཐུན་ལམ་གྱི་འབྲེལ་བ་སྤྱི་ལོ་ ༡༩༥༣ ལས་ཚུར་བྱུང་
པའི་ཁར་ དེའི་གོང་གི་མཐུན་འབྲེལ་ཡང་ ཅེ་པཱ་ལ་ལུ་ཁྲ་མ་འབྲུག་ལས་བསྐོས་
སྒོལ་དང་ འབྲུག་ལུ་བཟོ་རིག་ཅེ་པཱ་ལ་ལས་མཉམ་འབྲེལ་འཐབ་པ་ལ་སོགས་
པ་དང་ཕུ་ཡང་བྱུང་སྟེ་སྟོན་ཅུག།

ཅེ་པཱ་ལ་གྱིས་འབྲུག་དང་གཅིག་ཁར་འབྲེལ་བ་འཐབ་སའི་དོན་
གཙོད་ཡིག་ཚང་ནི་འུ་ཇེ་ལི་ལུ་ཡོད་པ་ཨིན་པས། (༣) བང་ལ་དེ་ག་
དང་འབྲུག་གི་བར་ན་མཉམ་འབྲེལ་འཐབ་ནི་དེ་ སྤྱི་ལོ་ ༡༩༧༡
ལས་ཚུར་འགོ་བཙུགས་ཡོད་པ་མ་ཆད་ བང་ལ་དེ་ག་པཱ་ཀིས་རྒྱ་གྱི་
འོག་ལས་ རང་དབང་ཐོབ་པའི་སྐབས་ལུ་ངོ་སྤྱོད་འགོ་ཐོག་མཛད་མི་
ཡང་ འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་ཨིན་ནི་དེ་གིས་ འབྲུག་དང་བང་ལ་དེ་ག་གཉིས་
གྱི་མཐུན་ལམ་སྤྱིང་སྤྱིང་འབད་རང་སྟོན་པའི་ཁར་ འབྲུག་ལུ་གཞུང་ཚབ་
གོ་རིམ་གཉིས་པ་བང་ལ་དེ་ག་གིས་བཙུགས་ཅི། (༤) འབྲུག་དང་ཕཱ་ལ་
དེ་བ་རྒྱལ་ཁབ་གཉིས་གྱི་མཉམ་འབྲེལ་འཐབ་ནི་དེ་ཡང་ སྤྱི་ལོ་ ༡༩༥༧
ལས་ཚུར་འགོ་བཙུགས་ཏེ་དོན་གཙོད་ཡིག་ཚང་བ་ཀ་ལུ་ཡོད་ཟེར་ཨིན་
པས། (༥) འབྲུག་དང་གཅིག་ཁར་པ་ཀིས་རྒྱ་གྱི་འབྲེལ་བ་འགོ་དང་པ་
སྤྱི་ལོ་ ༡༩༥༥ ལས་ཚུར་བཙུགས་ཡོད་པ་ཨིན་པས། (༦) འབྲུག་དང་
ཕྱི་ལང་ཀ་གཉིས་གྱི་འབྲེལ་བ་སྤྱི་ལོ་ ༡༩༥༧ ལས་འགོ་བཙུགས་ཏེ་དོན་
གཙོད་ཡིག་ཚང་ནི་འུ་ཇེ་ལི་ལུ་བཙུགས་ཅི་ཟེར་ཨིན་པས།

འཛམ་གླིང་སྤྱི་ཚོགས་པ་དང་འབྲེལ་བའི་མཐུན་ལམ།

གསུམ་པ་ འཛམ་གླིང་སྤྱི་ཚོགས་དང་འབྲེལ་བའི་མཐུན་ལམ་ཅན་གྱི་རྒྱལ་
ཁབ་གཞན་དང་གཅིག་ཁར་(བའི་ལེ་ཀར་)ཟེར་བྱང་ཕྱོགས་མཐུན་འབྲེལ་དང་
མུལ་གྱི་ལེ་ཀར་ཟེར་བའི་མང་ཕྱོགས་མཐུན་འབྲེལ་སྐྱོར་ལས་བཤད་པ་ཅིན།
མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་གི་སྲིད་བྱུས་ འཛམ་གླིང་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་
འབྲུས་མིའི་རྒྱལ་ཁབ་ཡོད་ཚད་དང་གཅིག་ཁར་ ག་དེ་དག་དག་མཐུན་ལམ་
བཅོ་ཉི་དེ་ཨིན་པས། རྒྱ་མཚན་དེ་གིས་འབད་ མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་
ཆེ་མཆོག་ ཨ་མི་རི་ཀ་ལུ་ འཛམ་གླིང་ཕྱོགས་རིས་སྤངས་པའི་ཞལ་འཛོམས་
ཐངས་༥ པའི་གལ་ བཅའ་མར་གཏོགས་པར་བྱོན་པའི་སྐབས་ ཟ࿳་ལོ་༡༩༧༢
ཟ࿳་ཟླ་༥ པའི་ཚེས་༢༠ ལུ་ འཛམ་གླིང་བད་བརྒྱུད་གནས་ཚུལ་པ་རྩི་གིས་འདི་
བ་བཀོད་པའི་ལན་གསུངས་མི་ནང་། འབྲུག་གཞུང་གི་སྤྱི་འབྲེལ་སྲིད་བྱུས་གཙོ་
པོ་ འཛམ་གླིང་རྒྱལ་ཁབ་གཞན་དང་མཐུན་ལམ་ག་དེ་དག་དག་བཅོ་ཉི་དང་
ཚོད་མེད་ཞི་བའི་བརྒྱལ་ཞུགས་འཛིན་ཉི་དེ་ཨིན་ཟེར་གསུངས་གནང་ནུག།

འབྲུག་གི་རྒྱལ་ཡོངས་ཚོགས་འདུ་ཆེན་མོ་ཐངས་༥༠ པའི་སྐབས་
ཚོགས་འདུའི་སྤྱི་མི་རྩི་གིས་ སྤྱི་འབྲེལ་ལྷན་ཁག་ལུ་ངི་བ་དང་པ། འབྲུག་
གཞུང་གིས་སྤྱིའི་རྒྱལ་ཁབ་གཞན་དང་གཅིག་ཁར་འབྲེལ་བ་འཐབ་པའི་སྐབས་
རྒྱ་གར་གཞུང་དང་བརྒྱན་དགོ་དང་མི་དགོ་གི་སྐྱོར་ལས་དང་ གཉིས་པ།
སྤྱི་འབྲེལ་སྲིད་བྱུས་ཀྱི་དམིགས་ཡུལ་ག་དེ་འབད་ཡོད་ག་ཟེར་བཀོད་ནུག།
དེ་ལས་འབྲུག་ལུ་རྒྱ་ནག་དང་ཇ་པུན། ཞེ་པུལ་བཅས་པའི་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་སྤྱི་
ཚབ་བསྐྱོ་བཞག་འབད་དགོ་པའི་སྐྱོར་ལས་ཡང་འདི་བ་ཞུ་ནུག། གསུམ་པ།

མི་དབང་འབྲུག་རྒྱལ་བཞི་པའི་རྟོགས་བརྗོད། འཛམ་གླིང་སྤྱི་ཚོགས་དང་འབྲེལ་བའི་མཐུན་ལམ།

འཛམ་གླིང་སྤྱི་ཚོགས་གོང་འཕེལ་ཡིག་ཚང་འབྲུག་ལུ་བཙུགས་དགོ་པའི་སྐོར་
ལས་ཁྱེན་དེ་གིས་ འཛམ་གླིང་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་ཡིག་ཚང་ ཡུ་ཨན་ཌི་པི་ སྤྱི་
ཚེས་ ༡༩/༥/༢༩ ལས་ཐིམ་ཕུ་ལུ་འགོ་བཙུགས་ལུགས་ཚོགས་ཐེངས་ ༥༠
པའི་གྲོས་ཚད་དོན་ཚན་ ༦༣-ག་ ནང་བཀོད་དོ་བཟུམ་བཙུགས་ཞིན་མ་ལས་
ཚུར་ འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་ཡར་རྒྱས་གོང་འཕེལ་གྱི་དོན་ལུ་ འཛམ་གླིང་རྒྱལ་
ཁབ་ལེ་ཤ་ཅིག་དང་གཅིག་ཁར་མཐུན་འབྲེལ་བྱུང་པ་མ་ཚད་རོགས་རམ་ཡང་
མང་ཤོས་ཅིག་སྤྱི་ཚོགས་གོང་འཕེལ་ཡིག་ཚང་བརྒྱད་དེ་ཐོབ་ནི་འགོ་བཙུགས་
རུག།

མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆའི་དགོངས་བཞེད་ སྤྱི་འབྲེལ་ལྷན་
ཁག་གི་སྤྱི་དབྱུས་འདི་ཁར་བྱིས་ཚང་རྒྱལ་ཁབ་ཚུ་དང་གཅིག་ཁར་ མཐུན་
ལམ་གླིང་གླིང་བཅོ་དགོཔ་དང་ འཛམ་གླིང་རྒྱལ་སྤྱི་ཚོགས་པའི་འཐུས་མི་
རྒྱལ་ཁབ་ག་དེ་མང་མང་དང་གཅིག་ཁར་མཐུན་ལམ་བཅོ་ནི་གཉིས་ཨིན་ནི་
དེ་གིས་ གསེར་གྲི་མངའ་གསོལ་བའི་སྐབས་རྒྱལ་ཁབ་ལེ་ཤ་ཅིག་ལུ་མགོན་
བན་གནང་ཡོད་པ་ཨིན་པས། འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་འཛམ་གླིང་རྒྱལ་སྤྱི་ཚོགས་
པའི་འཐུས་མི་གལ་ཁར་མ་ཚུད་པའི་ཉེ་མ་ འཛམ་གླིང་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་འཐུས་མི་
རྒྱལ་ཁབ་ཚུ་གི་བར་ན་ གྲོས་ཁ་མ་མཐུན་པར་ ལ་ལོ་ཅིག་གིས་འོས་འབབ་
ཡོད་ལུགས་དང་ ལ་ལོ་གིས་འོས་འབབ་མེད་ལུགས་བཤད་དེ་མཐའ་མཇུག་
ཁར་འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་ལུ་རྒྱུ་སྐྱོར་འབད་མི་རྒྱལ་ཁབ་ རྒྱ་གར་དང་ ཡུ་གེ།
བོལ་ཇམ། སེ་ལྷོ། ཇ་ལྷོ། ཡུ་ཨེས་ཨེས་ཨར། ཨི་ཀ་ལི། སི་རི་ཡ།
ལི་ཨོན། རྟེ་ལྷོ་ཚུ་གིས་མཛུགས་བྱེད་དཔལ་འབྲུག་ཞིབ་འཇུག་གི་བེན་

དཔལ་འབྲུག་ཞིབ་འཇུག་ལྟེ་བ།

བྲིས་ནང་བཀོད་ལུག།

འབྲུག་གི་རྒྱལ་ཡོངས་ཚོགས་འདུ་ཐེངས་༥༢ པའི་གོ་སྐོར་ཚོད་དོན་
ཚན་༣༥ པའི་ནང་གསུང་གོས་གནང་དོ་བཟུམ་ཞིན་པ་ཅིན། ཟ࿃་ལོ་༡༩༧༢
ལོ་ལུ་ འཛམ་གླིང་རྒྱལ་ཁྱེད་ཚོགས་པའི་ཁ་ཐུག་ལས་ རྒྱལ་ཁབ་གོང་འཕེལ་
ལས་རིམ་བཙུགས་མི་ ཡུ་ཨན་ཅི་པི་ ཡིག་ཚང་ཐིམ་ཕུ་ལུ་བཙུགས་ཏེ་འཆར་
གཞི་དང་པ་འབད་ཚུ་མི་དེ་གིས་ ཟ࿃་ལོ་༡༩༥༠ ལོར་འཆར་གཞི་གཉིས་
པ་མཇུག་བསྟུ་བའི་བསྐྱང་ལས་ ཟ࿃་ཚོགས་ཡན་ལག་ ཨེམ་ ཨི་ ཨི་ཟེར་བའི་
འཚོ་བ་དང་སོ་ནམ་གོང་འཕེལ་ལྷེ་ཚན། ནུབ་ལུ་ ཨིཙ་ ཨི་ཟེར་བའི་འཛམ་
གླིང་གསོ་བའི་ལྷེ་ཚན། ཡུ་ནི་སེམ་ཟེར་བའི་འཛམ་གླིང་ཨ་ལོའི་མ་དངུལ།
ཡུ་ ཨན་ ཅི་ པི། ཟ࿃་ཚོགས་གོང་འཕེལ་ལས་འགྲུལ། སི་ ཅི་ ཨེམ་ཟེར་
མི་དང་ ཡུ་ནི་ཱོ་ཟེར་བའི་ལྷེ་ཚན་ཚུ་བརྒྱད་དེ་འཆར་གཞི་དང་པའི་སྐབས་
ཨ་རིའི་རྩོལ་ར་འབུམ་༣༠ དང་ཁྱི་༧ གྱི་ཚུ་ འཕུལ་ཆས་དང་ལས་མི་ཚུ་གི་
མ་དངུལ་བཙུས་ཏེ་ཐོབ་ཅི་ཟེར་དང་ འཆར་གཞི་གཉིས་པའི་སྐབས་ ཨ་རིའི་
རྩོལ་ར་འབུམ་༣༦༠ འི་བཙུས་འཕུལ་ཆས་དང་ལས་ཁྲི་ཚུ་ཏེ་ཐོབ་ཅི་ཟེར་
བཀོད་དོ་བཟུམ་ཞིན་པས།

དཔལ་འབྲུག་ཞིབ་འཇུག་ལྟེ་བའི་ཞིབ་འཚོལ་ཟེན་བྲིས་ནང་བཀོད་དོ་
བཟུམ་ཞིན་པ་ཅིན། འབྲུག་གཞུང་གིས་བྱང་ཕྱོགས་མཐུན་འབྲེལ་ལམ་ ཕྱོགས་
གཉིས་ཐད་ཀར་འབྲེལ་བ་འཐབ་པའི་སྲོལ་ཁྱུན་ཡང་ བང་ལ་དེཤ་རང་བཅོན་
ཟ࿃་ཚོས་༡/༡༢/༧༡ ལུ་ཐོབ་པའི་ཤུལ་ལས་ གཞུང་འབྲེལ་གཞི་བཙུགས་ཟ࿃་
ལོ་༡༩༧༣ ལས་འགོ་བཙུགས་ཏེ་ འབྲུག་ལུ་བང་ལ་དེཤ་གི་གཞུང་ཚབ་ངོ་

སྤྱི་ལོ་ ༡༩༧༩ ཟླ་ ༣ པའི་ནང་ཕུལ་ཟུག་། ཟླ་ ༡༩༩༠
ཟླ་ ༥ པའི་ནང་བང་ལ་དེཤ་གི་སྲིད་འཛིན་ འབྲུག་ཕྱ་གཟིགས་སྐོར་གནང་
ཞེ་ ལུང་ཕྱོགས་མཐུན་འབྲེལ་གྱི་གསུང་གོས་ཚུ་གནང་པའི་ཤུལ་ལས་སྤྱི་ལོ་
༡༩༩༠ ཟླ་ ༩ པའི་ནང་རྒྱལ་ཁབ་གཉིས་ཀྱི་བར་ན་ཚོང་འབྲེལ་དང་
ཚོག་ཐམ་ཚུ་གི་སྐོར་ལས་ཆེངས་ཡིག་གུ་མཚན་རྟགས་བཀོད་གནང་ཟུག་།
སྤྱི་ལོ་ ༡༩༩༢ ལོར་མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་བང་ལ་དེཤ་
ཕྱ་གཟིགས་སྐོར་གནང་ཞེ་འབྲུག་དང་བང་ལ་དེཤ་གཉིས་ཀྱི་བར་དང་ཚོང་
འབྲེལ་དང་ འཇུལ་ཞུགས་བྱ་རིམ་དང་ རིག་ལམ་མཉམ་འབྲེལ་འཐབ་ཚུལ་
གྱི་ཆེངས་ཡིག་བཟེ་ཞེ་ཕྱག་རྟགས་གནང་ཟུག་། དེ་གི་ཤུལ་ལས་བང་ལ་དེཤ་
གི་སྲིད་འཛིན་ ཟླ་ ༡༩༩༦ ཟླ་ ༦ པའི་ནང་ཚར་ཅིག་དང་ ༡༩༩༩
ཟླ་ ༡༠ པའི་ནང་ཚར་ཅིག་འབྲུག་ཕྱ་གཟིགས་སྐོར་མཛད་པའི་དོན་དག་
ཚུ་རུད་བཀག་ཐབས་སྐོར་ལས་གསུང་གོས་གནང་ཡི་ཟེར་ཨིན་པས།

སྤྱི་ལོ་ ༡༩༩༥ ལོར་ ལྷོ་ཨེ་ཤི་ཡའི་ལུང་ཕྱོགས་མཐུན་འབྲེལ་ཚོགས་
པའི་དབུ་ཁྲིད་ཞལ་འཛོམས་ཐེངས་དང་པའི་ནང་ མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་
པོ་ཆེ་མཆོག་གིས་བཅའ་མར་གཏོགས་གནང་པའི་ཤུལ་ལས་ ཟླ་ ༡༩༩༨
ལོར་ ལྷོ་ཨེ་ཤི་ཡའི་ལུང་ཕྱོགས་མཐུན་འབྲེལ་ཚོགས་པའི་ཁྲི་འཛོམས་མཛད་དེ་
ལུང་ཕྱོགས་ཀྱི་ཞལ་འཛོམས་དབུ་ཁྲིད་གནང་ཡི་ཟེར་ཞིབ་འཆོལ་བེན་བྲིས་ནང་
བཀོད་ཟུག་། བང་ལ་དེཤ་གི་སྲིད་འཛིན་ ལིའུ་ཀྲེ་ནེཀ་ རེ་ནེ་རེལ་ ཏུ་སིན་
མོ་ཏུ་མུཐ་ ཨེ་ཤིག་མཆོག་གིས་མགོན་བར་ཕུལ་ཏེ་ གཟིགས་སྐོར་ཕྱ་གྲོན་པའི་
སྐབས་ རྒྱལ་ཁབ་གཉིས་ཀྱི་བྱང་འབྲེལ་གྱི་མཛད་སྒོ་རྒྱ་བསྐྱེད་མཛད་པའི་སྐོར་

དཔལ་འབྲུག་ཞིབ་འཇུག་ལྟེ་བ།

ལས་དང་ མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེ་དང་ སྲིད་འཛིན་གཉིས་ཀྱི་སྒྲེར་འབྲེལ་གོང་
འཕེལ་གཏང་ནི་གི་སྐོར་ལས་གསུང་གོས་རྒྱས་པར་བྱུང་ནུག་ཟེར་ཞིན་པས།
འབྲུག་དང་བང་ལ་དེཤ་གི་བར་ན་ གསོ་བའི་རིག་ལམ་དང་ཤེས་རིག། མཁའ་
འགྲུལ་དང་ཚོང་འབྲེལ་ཚུ་གི་སྐོར་ལས་མཉམ་འབྲེལ་འཐབ་སྟེ་ སྤྱི་ལོ་༡༩༥༠
ལོའི་ཚོང་འབྲེལ་ཆེང་ས་ཡིག་གྲུ་མཚན་རྟགས་བཀོད་གནང་ཞིན་མ་ལས་
ཚུར་ བང་ལ་དེཤ་དང་འབྲུག་གི་བར་ན་ ས་གཏེར་དང་སོ་ནམ་ཐོན་བསྐྱེད།
རྟགས་ཚལ་ཐོན་བསྐྱེད་ལ་སོགས་པ་ཕྱིར་ཚོང་སྤྲོམ་འབད་འཐབ་ཚུགས་པ་བྱུང་
པའི་ཁར་ བང་ལ་དེཤ་གཞུང་གིས་ལོ་བཞུར་འབྲུག་ལུ་གསོ་རིག་དང་ སོ་
ནམ་རིག་པའི་སློབ་སློང་རོགས་རམ་སློབ་ཕུག་༡༠ རེ་གི་འགོ་སྤང་གནང་དོ་
ཡོད་པ་མ་ཆད་ ཚོང་ཁུལ་ཡང་བརྒྱ་ཆ་ལས་༡༥ གྲུ་མར་ཕབ་རྒྱབ་གནང་ཡི་
ཟེར་ཞིན་པས།

འབྲུག་དང་སྤྱི་ལང་ཀ་གཞུང་གི་འབྲེལ་བ་སྤྲོམ་འཐབ་པ་མེད་རུང་
ནང་པའི་རྒྱལ་ཁབ་གཅིག་ཞིན་པའི་ཁར་ སའི་ཆགས་ཚུལ་ཡང་སྤྲོ་ལོགས་
ཁར་གནས་པའི་རྒྱལ་ཁབ་ཅིག་ཞིན་ནི་དེ་གིས་ ཟུང་འབྲེལ་མཐུན་ལམ་
འགོ་བཙུགས་དགོས་གལ་ཆེས་གཟིགས་ཏེ་ མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་
པོ་ཆེ་མཆོག་ འཛམ་གླིང་ཕྱོགས་རིས་སྤང་པའི་ཞལ་འཛོམས་བེངས་པ་
པའི་གལ་བཅའ་མ་གཏོགས་པར་བྱོན་པའི་སྐབས་ སྤྱི་ལང་ཀའི་སྲིད་འཛིན་
ཨེ་ཅ་ ཨི་ སྤེལ་ཡམ་གོ་པལ་ལ་ཁ་མཆོག་དང་གསུང་གོས་གནང་པའི་ཤུལ་
ལས་ སྤྱི་ལང་ཀ་དང་འབྲུག་གི་ཟུང་འབྲེལ་མཐུན་ལམ་སྤྱི་ལོ་༡༩༧༦ སྤྱི་ཟླ་༥
པའི་ཆོས་༡༥ ལས་འགོ་བཙུགས་པའི་རྟེན་འབྲེལ་བརྩི་སྲུང་ཞུ་ཡོད་པ་ཞིན་

མི་དབང་འབྲུག་རྒྱལ་བཞི་པའི་རྟོགས་བརྗོད། འཛམ་གླིང་སྤྱི་ཚོགས་དང་འབྲེལ་བའི་མཐུན་ལམ།

པས། དེ་སྐབས་མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆའི་ཕྱག་ལུ་སྟེ་ རྒྱུན་པོ་སངས་
རྒྱལ་དཔལ་འབྱོར་དང་ འགོ་ས་ རྟོག་ཀྱིར་ རྒྱལ་རྒྱལ། འགོ་ས་དཔལ་
འབྱོར་ནི་རྩེ། རི་ཨིན་ ཀ་ཀྱ་ལམ་ལ་སོགས་པའི་དཔོན་ཁག་ཚུ་སྟོན་ཅི་བེར་
དང་ དེ་སྐབས་ཉེན་འབྲེལ་བཅི་ཞིན་མ་ལས་གཞུང་འབྲེལ་ངོ་མ་སྤྱི་ལོ་ ༡༩༥༧
ལས་ཚུར་འཐབ་ནི་འགོ་བཙུགས་ཏེ་ མི་རྒྱལ་གོང་འཕེལ་དང་ ཤེས་རིག།
ཚོང་འབྲེལ་ཚུ་ནང་རྟོགས་རམ་གྱི་འབྲེལ་བ་མཛད་དོ་ཡོད་པ་ཨིན་པས།

འབྲུག་དང་ཞུས་ཀྱིས་ཡའི་མཐུན་འབྲེལ་སྤྱི་ལོ་ ༡༩༦༠ དེ་ཅིག་ཁར་
ལས་ རྒྱུ་རྟོར་ལས་རིམ་ནང་རྟོགས་རམ་འགོ་བཙུགས་པའི་ཤུལ་མ་སྤྱི་ལོ་
༡༩༧༦ སྤྱི་ཟླ་ ༢ པའི་ཆེས་ ༢ ལས་ ༦ ཚུན་ཞུས་ཀྱིས་ཡའི་གཞུང་ཆབ་སྐྱོང་
ལེར་གཏན་བཞགས་(ཏའི་ཀ་མིཤ་ནར་) མིས་ཀྱར་ སུར་སི་ གུ་རེན་ཀ་ མཆོག་
གཞུང་དོན་གཟིགས་སྒྲོར་འབྲུག་ལུ་བྱོན་ཏེ་ མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེ་
དང་མཐུན་ལམ་གྱི་གསུང་གོས་ལེགས་ཤོམ་བྱུང་ནི་དེ་གིས་ སྤྱི་ལོ་ ༡༩༧༧
ལོ་ལས་ཞུས་ཀྱིས་ཡའི་གཞུང་གིས་ འབྲུག་ལུ་སྒོ་བ་ཕྱག་སྒོ་བ་སྒྱུར་གི་རྟོགས་
རམ་གནང་ནི་འགོ་བཙུགས་ལྟག། འབྲུག་དང་ཞུས་ཀྱིས་ཡའི་གཉིས་མཐུན་ལམ་
འགོ་དང་པ་ ཀོ་ལོ་མ་སྒོ་པ་ལན་གྱིས་རྟོགས་རམ་ཐོབ་པའི་བསྐང་ལས་འབྲུག་
ལུ་རྟོགས་རམ་གནང་མི་རྒྱལ་ཁབ་ཅིག་ཨིན་ནི་དེ་གིས་ རུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་
འབྲེལ་བ་ཅན་ཅིག་ཨིན་ཟེར་ཨིན་པས། དེ་མ་ཆད་འབྲུག་ལུ་བྱུང་འབྲེལ་མཐུན་
ལམ་བཙུགས་མི་ཡང་ འགོ་དང་པ་ཞུས་ཀྱིས་ཡའི་གཞུང་ཨིན་པས།

འབྲེལ་བ་ཏེ་མ་ལས་འཐབ་སྟེ་སྟོན་རུང་ ཕྱི་འབྲེལ་སྤྱི་ཚོང་གི་གཞུང་
འབྲེལ་འགོ་བཙུགས་མ་ཚུགས་ནི་དེ་གིས་ སྤྱི་ལོ་ ༢༠༠༢ སྤྱི་ཟླ་ ༡༠ པའི་

དཔལ་འབྲུག་ཞིབ་འཇུག་ལྟེ་བ།

ཆོས་ཉལ་ ལུ་མ་གཏོགས་ རྒྱལ་ཁབ་གཉིས་བར་གྱི་ཆིངས་ཡིག་གུ་མཚན་
རྟགས་བཀོད་མ་ཚུགས་པས། འབྲུག་དང་ཡུལ་ཁྱེད་ལྗོངས་ལྗོངས་ལས་
རིམ་གྱི་ཆིངས་ཡིག་ཡང་ རྟེན་ཡོར་ཀ་ལུ་སྤྱོད་ ཡུལ་ཁྱེད་ལྗོངས་ལྗོངས་
སློན་པོ་ ཡེ་ཅ་ ཡེ་ ཡེ་ལེ་ཀར་ ཡེ་ལེ་ཀར་རྒྱ་རྒྱ་ རྒྱ་རྒྱ་ དང་སློན་པོ་
འཛིགས་མེད་ཕྱིན་ལས་གཉིས་ཀྱིས་འབད་མཚན་རྟགས་བཀོད་ལུ་གཞི་ དེ་གིས་
འབད་འབྲུག་ལུ་ཡུལ་ཁྱེད་ལྗོངས་ལྗོངས་ལྗོངས་ལྗོངས་ལྗོངས་ལྗོངས་ ཡེ་ལེ་ཀར་ ཡེ་ལེ་ཀར་
པོ་ ཡེ་ལེ་ཀར་ ཡེ་ལེ་ཀར་ ཡེ་ལེ་ཀར་ ཡེ་ལེ་ཀར་ ཡེ་ལེ་ཀར་ ཡེ་ལེ་ཀར་ ཡེ་ལེ་ཀར་
བདག་རིན་པོ་ཆེ་ལུ་སྤྱོད་ཆོས་༧/༤/༠༣ ལུ་ཕུལ་ཡི་ཟེར་ཡིན་པས།

ཡུལ་ཁྱེད་ལྗོངས་ལྗོངས་ལྗོངས་ འབྲུག་གི་སློན་པོ་ལས་ཁུངས་ལུ་རྒྱལ་སྤྱོད་
འབད་ བ་ཐམ་༡༢ དང་རྒྱ་ལེ་ལེ་ལེ་ལེ་ལེ་ལེ་ལེ་ལེ་ལེ་ལེ་ལེ་ལེ་ལེ་ལེ་ལེ་ལེ་
སྤྱོད་པལ་ལེ་
མཇུག་ཚུན་ལུ་བ་ཐམ་༤༥ དང་ རྒྱ་ལེ་ལེ་ལེ་ལེ་ལེ་ལེ་ལེ་ལེ་ལེ་ལེ་ལེ་ལེ་ལེ་
ཅེ་ལེ་སྤྱོད་པལ་ལེ་ལེ་ལེ་ལེ་ལེ་ལེ་ལེ་ལེ་ལེ་ལེ་ལེ་ལེ་ལེ་ལེ་ལེ་ལེ་ལེ་
བཏོན་ཚུགས་ཅེ་ཟེར་ཡིན་པས། དེ་མ་ཚན་ཡུལ་ཁྱེད་ལྗོངས་ལྗོངས་ལྗོངས་ལྗོངས་
མེ་སྤྱོད་པལ་ལེ་ལེ་ལེ་ལེ་ལེ་ལེ་ལེ་ལེ་ལེ་ལེ་ལེ་ལེ་ལེ་ལེ་ལེ་ལེ་ལེ་ལེ་
གྲ་ཁག་ལུ་གཉིས་ཚན་རྟགས་རམ། འབྲུག་སློན་པོ་ལས་ཁུངས་ལྗོངས་ལྗོངས་
ལེ་
ལེ་

འབྲུག་དང་རྒྱ་ལེ་ རྒྱལ་ཁབ་གཉིས་ཀྱི་འབྲུག་ལྗོངས་ལྗོངས་ ཡུལ་ཁྱེད་ལྗོངས་
༡༩༩༩ ལུ་ཀོ་ལོ་མ་སྤྱོད་པལ་ལེ་ལེ་ལེ་ལེ་ལེ་ལེ་ལེ་ལེ་ལེ་ལེ་ལེ་ལེ་ལེ་ལེ་ལེ་
རིམ་ རྒྱ་ལེ་

མི་དབང་འབྲུག་རྒྱལ་བཞི་པའི་རྟོགས་བརྗོད། འཛམ་གླིང་སྤྱི་ཚོགས་དང་འབྲེལ་བའི་མཐུན་ལམ།

པའི་བྱལ་ལས་ཚུར་ མཐུན་འབྲེལ་འགོ་བཙུགས་ཏེ་བྱང་ཡོད་པ་ཨིན་པས།
དཔལ་འབྲུག་ཞིབ་འཇུག་གི་ཟིན་བྱིས་ནང་བཀོད་དོ་བཟུམ་ཨིན་པ་ཅིན། སོ་
ནམ་མཁས་མཆོག་ཉི་ཤོ་ཀ་འབྲུག་ལུ་ལྷོད་པའི་རྒྱ་མཚན་ ལྷོན་ཆེན་འཇིགས་
མེད་དཔལ་ལྷན་རྫོང་ཆེ་གིས་ སྤྱི་ལོ་༡༩༦༢ ལུ་འགོ་དང་པ་ཀ་ལི་ཤུ་ལུ་ཡོད་
མེ་ འབྲུག་གི་ཕོ་བྲང་ལས་འབད་ལྷོད་ཞིན་མ་ལས་ སྤྱི་ལོ་འདྲུས་སོ་ནམ་
བརྟགས་ཞིབ་ལྷེ་བ་ཁོ་གིས་འབད་འགོ་བཙུགས་ཡོད་པ་ཨིན་པས། སྤྱི་ལོ་
གི་སོ་ནམ་བརྟགས་ཞིབ་ལྷེ་བ་བཟུམ་གཞལ་མ་སྐར་ལུ་ཡང་ སྤྱི་ལོ་༡༩༧༤
ལས་༡༩༩༠ ཚུན་ལས་བྱེད་པ་༡༠ ཟུང་དེ་ ལྷེ་བ་འགོ་བཙུགས་ལཱ་ག་
ཟེར་བཀོད་ལཱ། ཁོ་གིས་གཞུང་ལུ་ ཞབས་ཏོག་ལེགས་ཤོམ་འབད་ལཱ་ཞི་དེ་
གིས་ མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེའི་ཞབས་ལས་ སྤྱི་ལོ་༡༩༩༠ ལོར་
ཁོ་ལུ་གཉིས་སྐལ་མའི་གོ་གནས་ཡང་གནང་ལྷེ་བུགས་བཅེ་སྤོམ་གནང་ལཱ།
ཁོ་འབྲུག་ལུ་ཡུན་རིང་པ་བཞུགས་པའི་བྱལ་མ་ ཁོའི་མི་ཆེ་འདི་ཡང་འབྲུག་ལུ་
རྫོགས་ཏེ་ཐིམ་ཕྱའི་སྤོམ་ཁང་ནང་འབད་ སྤྱི་ཚེས་༢༡/༣/༩༢ ཁྱེད་ས་སྤང་
ལཱ། དེ་གིས་སྤེ་ དགོས་ཉི་ཤོ་ཀའི་མེ་བཏང་ལམ་ཆོག་ཚུ་ཡང་འབྲུག་གཞུང་
གིས་འབད་བཏང་པ་མ་ཆད་ སྤྱི་ཚེས་༢༦/༣/༩༢ ལུ་ཁོ་གི་མི་སྤྱང་ས་སྐབས་
སྤྱི་འཁོར་ལེ་ཤ་ཅིག་གིས་བཅའ་མར་གཏོགས་གནང་ཡི་ཟེར་ཨིན་པས།

ཀོ་ལོ་མ་རྩོ་པལན་བརྒྱུད་དེ་འབྲུག་གཞུང་དང་ཇ་པུན་གཞུང་གཉིས་ཀྱི་
གཞུང་འབྲེལ་མཐུན་ལམ་ སྤྱི་ཚེས་༢༥/༣/༩༦ ལུ་འགོ་བཙུགས་པའི་
སྐབས་ ཆིངས་ཡིག་གུ་འབྲུག་གཞུང་གི་ཁོངས་ལས་ དྲུ་ལྷོན་ལྷ་བ་ཆེ་རིང་དང་
ཇ་པུན་གཞུང་གི་སྤྱི་ཚབ་ མིའི་ཀྲར་ ཤིན་ཏེ་རོ་ ཨ་བེ་གཉིས་ཀྱི་མཆོན་རྟགས་

དཔལ་འབྱུག་ཞིབ་འཇུག་ལྟེ་བ།

བཀོད་གནང་ལྟ་བུ། ཕྱི་ཚེན་ཟླ་བ་ཆོ་རིང་གིས་མགོན་བར་ཕུལ་ཕྱིན་དུ་ཇ་
པུན་ལས་ ཨོས་ཀ་ མཉམ་འབྲེལ་ཁ་བྱུག་ལས་ མེས་ཀྱར་ ༡༩༩༩ ཨོ་ནི་ཤི་
འབྲུག་ལུ་བྱོན་ཏེ་ མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེ་གི་སྐུ་མདུན་ལུ་བཅར་བའི་
ཁར་ རྒྱལ་བཙུན་དང་རྒྱལ་ཡུམ་ཚུ་དང་ཡང་ མཐུན་ལམ་ལེགས་ཤོམ་སྤང་ནི་
དེ་གིས་ ཟ࿱་ལོ་ ༡༩༩༠ ལོར་ས་གནས་ཨོས་ཀ་ལུ་འཛམ་གླིང་རྒྱལ་ཡོངས་
མཉམ་འབྲེལ་ ཨེ་ཀེ་པོ་འེ་བཅའ་མར་གཏོགས་པའི་སྐབས་ ཁོ་གིས་རོགས་
རམ་འབད་བའི་ཁར་ ༩་པུན་ལུ་འབྲུག་གི་རོ་སྤྱོད་འབད་དེ་བཟུ་བཤལ་པ་ལེ་
ཤ་ཅིག་བྱིད་འོང་མི་ཡང་ཁོ་ཨིན་ཟེར་ཨིན་པས། དེ་སྐབས་འབྲུག་གི་མེ་ཏོག་
འབྲེམ་ཚོན་ཡང་ ༩་པུན་གྱི་རྒྱལ་སྐུ་ཁྱིམ་སྤོ་འབྲེད་མཛད་ཅི་ཟེར་ཨིན་པས།
ད་རིས་ནངས་པར་ ༩་པུན་གཞུང་གིས་ འབྲུག་གི་ཡར་རྒྱས་གོང་འཕེལ་གྱི་
དོན་ལས་ སོ་ནམ་དང་བརྒྱུད་ཕྱིན། འཁོར་ལམ་དང་སྐྱེལ་འབྲེན། ཤེས་རིག་
དང་ས་གནས་གཞུང་ཚུ་ལུ་རྒྱལ་སྤྱོད་རོགས་རམ་མཛད་མི་ཅིག་ཨིན་པས།

དེ་ལས་ཚུར་ གཞུང་གཉིས་ཀྱི་བར་ན་རིམ་པ་བཞིན་མཐུན་ལམ་
ལེགས་ཤོམ་འགྱུ་ནི་དེ་གིས་ ཟ࿱་ལོ་ ༡༩༩༩ ལུ་ ༩་པུན་ལུ་མི་དབང་མངའ་
བདག་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་གཟིགས་སྐོར་མ་གནང་པའི་ཏེ་མ་ཟ࿱་ལོ་ ༡༩༩༧
ལུ་ ༩་པུན་གྱི་རྒྱལ་སྐུ་ ན་ཏུ་ཏེ་ཏོ་མཆོག་འབྲུག་ལུ་བྱོན་ལྟ་བུ། ༩་པུན་གྱི་
རྒྱལ་སྐུ་ ཨ་ཀི་ཤི་ནོ་མཆོག་དང་རྒྱལ་པོ་འེ་སྐུ་མེ་ཚུ་ཡང་འབྲུག་ལུ་ཟ࿱་ལོ་
༡༩༩༧ ལུ་གཞུང་དོན་གཟིགས་སྐོར་གནང་ནི་དེ་གིས་རྒྱལ་ཁབ་གཉིས་ཀྱི་
མཐུན་ལམ་ལྷག་པར་དུ་ལེགས་ཤོམ་བྱུང་ཡི་ཟེར་བཀོད་ལྟ་བུ། ཟ࿱་ལོ་ ༡༩༩༩
ལུ་ ༩་པུན་གྱི་སྤྱོད་ཚོན་བཟེས་པ་ ཏོ་ཤ་ཀི་ ཀའི་ཕུ་མཆོག་ཡང་འབྲུག་ལུ་བྱོན་

མི་དབང་འབྲུག་རྒྱལ་བཞི་པའི་རྟོགས་བརྗོད། འཇམ་གླིང་གླེ་ཚོགས་དང་འབྲེལ་བའི་མཐུན་ལམ།

པའི་ཤུལ་ལས་ གྱི་ལོ་ ༢༠༠༠ ལུ་རྒྱལ་ཁབ་གཉིས་ཀྱི་མཐུན་འབྲེལ་ཚོགས་ལྷེ་
ཇའི་ཀ་གི་སྲིད་འཛིན་ ཀེ་མི་ཨོ་ སུ་ཇི་ཏ་མཚོག་ཡང་འབྲུག་ལུ་བྱོན་རྒྱལ།

མི་དབང་འབྲུག་རྒྱལ་བཞི་པ་མཚོག་ ཕྱི་རི་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་རྩོམ་དང་གཅིག་ཁར་གསུང་གྲོས་གནང་བ།

གོང་གསལ་གཟིགས་སྒོར་ཚུ་གི་སྐབས་ལུ་ཆར་ཅིག་ལས་ཆར་ཅིག་
མཉམ་འབྲེལ་མཐུན་ལམ་གོང་འཕེལ་སྤང་ཡི་བཟེན་བཀོད་རྒྱལ། འབྲུག་དང་ཇ་
པུན་རྒྱལ་ཁབ་གཉིས་ ནང་པའི་ཚོས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་དང་ རིག་གསར་ཤེས་ཡོན་
རྒྱལ་པར་དུ་འབྲུག་མི་མང་ཤོས་ ས་ཞིང་སོ་ནམ་ཀྱི་ལཱ་འབད་མི་ཨིན་ནི་དེ་གིས་
སོ་ནམ་ཞིང་ལཱ་ཚུ་ ཉེ་མ་བབྱམ་དཀའ་ངལ་འབད་མ་དགོ་པར་ཇ་པུན་གཞུང་
གིས་འཕུལ་རིག་གི་རོགས་རམ་འབད་དེ་ ཞིང་ལཱ་འཇམ་ཏྲིག་ཏྲི་བཟོ་མི་དེ་ལུ་

དཔལ་འབྲུག་ཞིབ་འཇུག་ལྟེ་བ།

འབྲུག་མི་མང་ཤོས་ཀྱི་སྐྱེ་བྱེད་ཅན་བཅེས་ཏེ་རྒྱལ་ཁབ་གཉིས་ཀྱི་མཐུན་ལམ་
ལེགས་ཤོམ་འགྲོ་དོ་ཡོད་པ་ཡིན་པས། དེ་གིས་འབད་མི་སེར་དང་མི་སེར་གྱི་
བར་ན་མཉམ་འབྲེལ་འཐབ་པའི་མཐུན་ཆོགས་ ཁོ་ཀེ་ཡོ་ལུ་ཅིག་དང་ ཡོ་ཀོ་
ཏ་མ་ལུ་ཅིག། ཀོ་བེ་ལུ་ཅིག། ཏོ་ཀའི་རོ་ལུ་ཅིག་བཅུགས་རྟུག་ཟེར་ དཔལ་
འབྲུག་ཞིབ་འཇུག་གི་ཞིབ་འཇོལ་ནང་བཀོད་རྟུག།

འབྲུག་གཞུང་གིས་ ཕྱི་ལོ་རྒྱལ་ཁབ་དང་འབྲེལ་བ་འཐབ་ནི་ལུ་བཙོན་
ལྷགས་བསྐྱེད་པའི་སྐོར་ལས་འབྲུག་གི་རྒྱལ་ཡོངས་ཆོགས་འདུ་ཆེན་མོའི་ནང་
སྤྱི་ལོ་༡༩༩༦ ལོར་ ལྷན་ཁྲུ་ཕུལ་དོ་བཟུམ་ཡིན་པ་ཅིན། གཞུང་གི་ཁ་ཐུག་
ལས་ཕྱི་འབྲེལ་སྲིད་སྐྱོང་གི་མཐུན་འབྲེལ་ རྟོར་སྤེལ་དང་ སུའི་བྱེད་ དེན་མར་ཀ།
ཕན་ལེན། རེ་དར་ལེན་ཏེ་ཚུ་དང་གཅིག་ཁར་ཡང་བཅོ་གནང་སྟེ་ རབ་ལུ་མེ་ཀྱི་ག་
མེ་ལྷན་ཟེར་མི་དེ་འགོ་བཅུགས་རྟུག་ཟེར་ཞུ་ནི་དང་ དེ་བཟུམ་སྤར་ ཀྱ་ཨའི་ཁ་
དང་འབྲུག་གི་བར་ན་གཞུང་འབྲེལ་དུམ་ག་རེ་འཐབ་པའི་གཞུང་ཚབ་ཡིག་ཚང་
དེ་ སྤྱི་ལོ་༡༩༩༩ ལས་ཚུར་ཕྱི་འབྲེལ་སྲིད་གཞུང་གི་འབྲེལ་བ་འགོ་བཅུགས་
ཏེ་གཞུང་ཚབ་བསྐོ་བཞག་གནང་ཞིན་མ་ལས་ཚུར་ གཞུང་གཉིས་ཀྱི་བར་ན་
འབྲེལ་བ་ཡར་སེང་རྒྱལ་པའི་མཐུན་ལམ་རྒྱ་བསྐྱེད་མཛད་ཅི་ཟེར་ཡིན་པས།
ཀྱ་ཨའི་ཁ་གཞུང་ཚབ་ མི་སི་ཀར་ ཞབ་རུ་ལལ་ སུ་ལའི་སྐྱན་ ཞུལ་
ཀྱན་འི་མཆོག་ སྤྱི་ཆོས་༢༩/༩/༩༧ ལུ་མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་
ཆེ་མཆོག་གི་སྐུ་མདུན་ལུ་བཅར་རྟུག། ཀྱ་ཨའི་གཞུང་གི་རྒྱལ་སྐྱོར་ཐོག་ལས་
ཚར་ཅིག་ དགོ་འདུ་ལུ་གནམ་སྤང་བཅོ་ག་སྐོམ་ཅིག་འགོ་བཅུགས་ཡོད་རུང་
རང་བཞིན་གནས་སྟངས་ལུ་གནོད་ཉེན་ཡོད་པ་གཟིགས་ཏེ་ སྤྱི་ལོ་༡༩༩༥
ལུ་ལོག་ སྐོ་བསྐྱམ་དགོཔ་བྱུང་ཡི་ཟེར་ཡིན་པས།

འབྲུག་དང་དེ་ན་མར་ཀ་གཉིས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ ཟུ་ལོ་ ༡༩༧༥ ལོར་
འབྲུག་ལུ་དེ་ན་གོང་འཕེལ་ལས་འགུལ་འགོ་བཙུགས་ནི་ནམ་ལས་ཚུར་
བྱུང་བུང་ ཟུ་འབྲེལ་གྱི་སྐྱོད་གི་འབྲེལ་བ་དོ་མ་ ཟུ་ལོ་ ༡༩༥༥ ལས་ཚུར་
མ་གཏོགས་བཙུགས་མ་ཚུགས་པས། དེ་ན་ནེ་གཞུང་གིས་ འབྲུག་གི་ཡར་
རྒྱས་གོང་འཕེལ་གྱི་དོན་ལས་ གསོ་བ་དང་ ཁྲིམ་སྡེ་ཡར་རྒྱས་གཏང་ནི།
རང་བཞིན་གནས་སྐྱེད་དང་གཞུང་སྐྱོང་ལེགས་ལུ་བཅོམ་ཅི་ཚུ་ལུ་རྒྱུ་སྐྱོར་
མཛད་དོ་ཡོད་པ་ཨིན་པས། དེ་ན་ནེ་གོང་འབྲུག་གི་མཉམ་འབྲེལ་འཐབ་པའི་
དམིགས་ཡུལ་གཙོ་བོ་རང་ ཉམས་འགྱུར་མེད་པའི་ཡར་རྒྱས་གོང་འཕེལ་ཐོག་
ལས་ དབུལ་ཕོངས་རྩ་མེད་བཅོམ་ནི་དང་ དམངས་གཙོའི་མདུན་ལམ་ལེགས་
ཤོམ་འབད་བཅོམ་ནི་དེ་ཨིན་ཟེར་ཨིན་པས།

ཟུ་ལོ་ ༡༩༩༥ ལོར་ དེ་ན་ནེ་གོང་འཕེལ་སྒྲོན་པོ་ མེས་ཀྱར་
པོ་ལུ་ ཞེལ་སྤྲོད་མཆོག་འབྲུག་ལུ་གཞུང་འབྲེལ་གཞིགས་སྒྲོར་གནང་པའི་
སྐབས་ མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་གིས་དབུ་ཁྲིད་གཞུང་སྐྱོང་ལུ་
ཡིད་ཆེས་དང་ངལ་རངས་ཐོབ་འདུག་པའི་ཁར་ འབྲུག་གི་རྒྱལ་བརྒྱུད་རྒྱལ་
ཁབ་དང་དེ་ན་ནེ་གཞུང་གི་འགྲོ་ལུགས་ལེ་གཅིག་ཅོག་འཐད་པ་གཞིགས་ཏེ་
རྒྱལ་སྐྱོར་འབད་ནི་ལུ་དང་བ་བསྐྱེད་ནི་དེ་གིས་ འབྲུག་ལུ་རང་བཞིན་གནས་
སྐྱེད་ལེགས་ཤོམ་བཞག་ནི། རྒྱ་དང་བཙོག་ཡུར་ལེགས་བཙོས་འབད་ནི།
འཕྲོད་བཞེན་དང་ མི་སྡེ་བས་གོང་འཕེལ་གཏང་ནི། གཞུང་སྐྱོང་ལེགས་ལུ་
དང་ བར་བརྒྱུད་གོང་འཕེལ་གཏང་ནི། སོ་ནམ་དང་ས་ཞིང་ལེགས་བཙོས་
འབད་ནི། འཆར་འགོད་དང་ཁྲིམ་སྡེ་ཡར་རྒྱས་གཏང་ནི་ཚུ་ལུ་རྒྱུ་སྐྱོར་སྒྲོམ་
འབད་རང་མཛད་ནི་འགོ་བཙུགས་ལུགས།

དཔལ་འབྲུག་ཞིབ་འཇུག་ལྟེ་བ།

འབྲུག་དང་ཀོ་རི་ཡའི་གཞུང་གཉིས་ཀྱི་བར་ན་ཕྱི་འབྲེལ་སྲིད་སྱེད་
གི་མྱོར་ལས་ཞུ་བ་ཅིན། འབྲུག་དང་ལྷོ་ཀོ་རི་ཡའི་ལྷ་སྲིད་མཐུན་ནི་དེ་གིས་
རྒྱ་གར་ལུ་ཡོད་པའི་ལྷོ་ཀོ་རི་ཡའི་གཞུང་ཚབ་དེ་གིས་ མི་དབང་མངའ་
བདག་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་ལུ་ འབྲུག་དང་ལྷོ་ཀོ་རི་ཡའི་གཉིས་ཀྱི་བར་ན་ཕྱི་
འབྲེལ་སྲིད་སྱེད་གི་འབྲེལ་བ་བཟོ་གནང་པ་ཅིན་ཁེ་ཕན་ཡོད་ལུགས་ཀྱི་ཆོ་
སྲོས་སྟོན་ཡོད་དོ་བཟུམ་ མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་གིས་སྤྱི་ལོ་
༡༩༩༧ ལས་གཞུང་འབྲེལ་འགོ་བཙུགས་པའི་བྱལ་མ་ སྤྱི་ལོ་༡༩༩༧
ལས་འབྲུག་ལུ་ལྷོ་ཀོ་རི་ཡའི་གཞུང་ཚབ་ཡིག་ཚང་འགོ་བཙུགས་ཅི་ཟེར་དང་
སྤྱི་ལོ་ལུ་འབྲུག་གི་སྤྱི་ཚབ་ ཏུན་ཏའི་ལྷོ་ཆོགས་ཀྱི་འགོ་ཁྲིད་ མེས་ཀྱང་ ལི་
ཟེར་མི་དེ་བསྐོས་གནང་ཡོད་པ་ཨིན་པས། འབྲུག་དང་ལྷོ་ཀོ་རི་ཡའི་མཉམ་

མི་དབང་འབྲུག་རྒྱལ་བཞི་པའི་རྟོགས་བརྗོད། འཛམ་གླིང་སྤྱི་ཚོགས་དང་འབྲེལ་བའི་མཐུན་ལམ།

འབྲེལ་གྱི་རོགས་རམ་ཡང་ ཡོ་བྱད་མཁོ་མངགས་དང་ མི་སྟོབས་གོང་འཕེལ་
གྱི་ལུ་ཚུ་ནང་འབྲེལ་བ་འཐབ་དོ་ཟེར་ཨིན་པས།

འབྲུག་དང་ཀེ་ན་ཏུ་གཞུང་གི་མཐུན་འབྲེལ་གྱི་འགོ་འདི་རང་ ཀེ་ན་
ཏའི་མི་ཁྲལས་པ་དར་ སྤེལ་ཡམ་ མེ་ཀི་གིས་འགོ་བཙུགས་ཡོད་པ་ཨིན་པས།
པ་དར་སྤེལ་ཡམ་ མེ་ཀི་འབྲུག་ལུ་སྟོན་པའི་རྒྱ་མཚན་ངོ་མ་རང་ འབྲུག་གཞུང་
གིས་ཤེས་ཡོན་གོང་འཕེལ་གྱི་དོན་ལུ་ ཕྱི་ལས་སློབ་དཔོན་མཁའས་པ་ཚུ་ ལས་
མི་འབད་འཚོལ་བའི་སྐབས་ པ་དར་མེ་ཀི་ཡང་སྤྱི་ལོ་༡༩༦༣ ཟླ་བ་༡༠
པའི་ནང་ འགོ་དང་པ་སློབ་གྲུའི་སློབ་དཔོན་འབད་དེ་འབྲུག་ལུ་སྟོན་མི་དེ་གིས་
མི་ལོ་༣༢ འབྲུག་ལུ་གཞུང་གཞིག་ནང་ཕྱག་ཏུ་བྱག། པ་དར་མེ་ཀི་གིས་ བག་
ཤེས་སྐང་གི་སློབ་གྲུ་དང་ ཤེས་རབ་ཅེ་ལུ་མཐོ་རིམ་ལ་སོགས་པ་ཚུ་ནང་ཕྱག་
ཏུ་ནི་དེ་གིས་མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆའི་ཞབས་ལས་ ཟླ་ལོ་༡༩༧༣
ལུ་ འབྲུག་ཐུགས་སྐྱེས་གྱི་རྟགས་མ་གནང་པ་མ་ཆད་ ཟླ་ལོ་༡༩༨༥ ལུ་
འབྲུག་པའི་མི་ཁྲལས་ཡང་གནང་ཡོད་པ་ཨིན། པ་དར་ མེ་ཀི་མཚོག་གིས་སྤྱི་
ལོ་༡༩༩༢ ལས་ ཤེས་རིག་གོས་དཔོན་མཛད་ཅི་ཟེར་ཨིན་པས། འབྲུག་དང་
ཀེ་ན་ཏུ་གཞུང་གཉིས་གྱི་ཕྱི་འབྲེལ་སྲིད་སྲུང་གི་འབྲེལ་བ་ངོ་མ་ ཟླ་ལོ་༢༠༠༣
ལས་འགོ་བཙུགས་ཏེ་ འབྲུག་གི་ཤེས་རིག་ལམ་སྲོལ་ལུ་ ཀེ་ན་ཏུ་གཞུང་གིས་
རྒྱབ་སྲུང་མཛད་དོ་ཡོད་པ་ཨིན་པས།

འབྲུག་གཞུང་དང་ ཡུ་རོ་པེན་ཡུ་ནེན་གཉིས་གྱི་ཕྱི་འབྲེལ་སྲིད་སྲུང་གི་
འབྲེལ་བ་སྤྱི་ལོ་༡༩༨༥ ལས་ཚུར་འགོ་བཙུགས་ཡོད་པ་ལས་ ཟླ་ལོ་༢༠༠༠
ཟླ་བ་༡༠ པའི་ཆོས་༣༠ ལུ་ ཡུ་རོ་པེན་ཀ་མི་ཤུན་གྱི་སྐྱེ་ཆ་བ་མིས་ཀྱང་ མའི་

དཔལ་འབྱུག་ཞིབ་འཇུག་ལྟེ་བ།

ཀྲལ་ ཀའི་ལ་འཕྱུ་མཆོག་གིས་ མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེའི་སྐྱ་མདུན་
ལུ་ངོ་སྤྱོད་ཡིག་ཆ་སྤྱན་འབུལ་ཞུ་བའི་སྐབས་ ཁོ་གིས་བཤད་དོ་བཟུམ་ཅིན་
པ་ཅིན། འབྲུག་གཞུང་གི་སྲིད་བྱུས་ཁོར་ཡུག་ཉམས་འགྱུར་མེད་པར་བདག་
འཛིན་འཐབ་ནི་དེ་ལུ་ ཡུ་རོ་པེན་གཞུང་གིས་ ཡིད་ཆེས་དང་ངལ་རངས་
ཐོག་ལས་ འཛམ་བུ་སྤྱོད་གིས་དབྱེ་བཞུ་ས་ཅིག་ཅིན་མ་འབད་བཤད་རུག།
ཡུ་རོ་པེན་གཞུང་གིས་ འབྲུག་ལུ་གཞུང་སྤྱོད་དང་ཆོང་འབྲེལ་ཚུ་ལུ་ རྒྱ་བ་
སྤྱོད་གནང་པའི་ཁར་ འཛམ་བུ་ཆོང་འབྲེལ་ལམ་(དབ་ལུ་གི་ཨོ) དང་
རང་བཞིན་སྤྱོད་འབྲུང་གི་ལས་འགུལ་(ཨར་ཅིན་ཨར) གཉིས་ཀྱི་ཆོག་ལས་པའི་
འབྲུས་མི་གལ་འཇུག་བའི་འགོ་འདྲེན་མཛེད་ཡོད་པ་ཅིན་པས།

འབྲུག་དང་ཨ་མི་རི་ཀའི་བར་ན་ སྤྱི་འབྲེལ་སྲིད་སྤྱོད་གི་འབྲེལ་བ་མེད་
རུང་ མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེའི་ཞབས་ལས་ འཛམ་བུ་ནང་སྟོབས་
ཅན་རྒྱལ་ཁབ་ཚུ་དང་གཅིག་ཁར་མཐུན་ལམ་གོང་འཕེལ་གཏང་ཐབས་ལུ་ སྤྱི་
ལོ་ ༡༩༧༢ སྤྱི་ཟླ ༡༢ པའི་ནང་ཨ་རིའི་སྲིད་འཛིན་ རི་ཅཱ་ ཨིམ་ ཅིག་སོན་
མཆོག་ ཡང་བསྐྱར་ཆོག་ལས་རྒྱལ་རྒྱལ་ཁ་ཐོབ་པའི་དགའ་སྟོན་སྐབས་གཟེངས་
བསྟོད་ཀྱི་གསུང་ཐོན་ནང་། འཛམ་བུ་ཆོང་འབྲེལ་གི་དོན་ལས་ ཨ་རིའི་དབུ་ཁྲིད་
ཡང་བསྐྱར་རྒྱལ་ཁ་ཐོབ་མི་དེ་གིས་ཨ་རིའི་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱིས་མ་ཆད་པར་ འཛམ་
བུ་རྒྱལ་ཡོངས་ནང་ཕན་བརྒྱབས་རྒྱ་ཆེར་བྱུང་ནི་དེ་གིས་ འབྲུག་གཞུང་དང་
མི་མེར་སྤྱི་མཐུན་གྱི་ཆབ་འབད་གཟེངས་བསྟོད་ལུ་ཨིན་ཟེར་གསུངས་པའི་
ལན་ ཨ་རི་དང་འབྲུག་གི་འབྲེལ་བ་མེད་རུང་ མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་
པོ་ཆེའི་དགོངས་བཞེད་ འཛམ་བུ་རྒྱལ་ཡོངས་དང་གཅིག་ཁར་མཐུན་ལམ་

མི་དབང་འབྲུག་རྒྱལ་བཞི་པའི་རྟོགས་བརྗོད། འཛམ་གླིང་སྤྱི་ཚོགས་དང་འབྲེལ་བའི་མཐུན་ལམ།

ལེགས་ཤོམ་བཞག་ཐབས་བསྟན་མི་ལུ་ཡིད་ཆེས་ཡོད་ལུགས་དང་ འབྲུག་དང་
ཨ་རི་གཉིས་མཉམ་འབྲེལ་ཐོག་ལས་འཛམ་གླིང་རྒྱལ་ཡོངས་ཀྱི་དམིགས་ཡུལ་
བསྐྱབ་ནི་ལུ་བརྩོན་ཤུགས་བསྐྱེད་པའི་རེ་འདུན་ཡོད་ཟེར་སྲིད་འཛིན་ ཉིག་སོན་
མཆོག་གིས་ལུ་རུག།

དེ་བརྒྱམ་ཨོས་ཀྱི་ཡའི་གཞུང་དང་འབྲེལ་བ་མཛད་ནི་དེ་གིས་ལོ་
ལྔ་པའི་འཆར་གཞི་བདུན་པའི་ནང་ ཨོས་ཀྱི་ཡའི་གཞུང་གིས་འབྲུག་གི་
ཡར་རྒྱས་གོང་འཕེལ་དོན་ལས་རྒྱ་བསྐྱར་སྒྲིམ་མཛད་རུག། སྤྱི་ལོ་༡༩༩༠
ལོར་བུམ་ཐང་རྫོང་ཁག་གི་ཟུ་ར་ཆེད་འོག་ནང་ ཉགས་ཚལ་མཉམ་འབྲེལ་
འཛིན་རྫོང་ལས་འགྲུལ་གོང་འཕེལ་གྱི་དོན་ལས་ མ་དངུལ་ས་ཡ་༡༣༢
གནང་མི་དེ་གིས་མ་ཆད་པར་ དབང་འདུས་རྫོང་ཁག་ནང་སྤྱི་ཚོགས་སྤྱི་གི་
ཤུགས་ལས་འགྲུལ་གྱི་རྒྱ་བསྐྱར་མ་བཅིས་པར་ མ་དངུལ་ས་ཡ་༡༡༣༠
གནང་པའི་ཁས་ལེན་འབད་ཡི་ཟེར་ མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེ་གིས་
གསུངས་ཡི་ཟེར་དཔལ་འབྲུག་ཞིབ་འཇུག་གི་ཟིན་བྲིས་ནང་བཀོད་རུག།
ཨོས་ཀྱི་ཡའི་གཞུང་གིས་འབྲུག་ལུ་སྤྱི་གི་ཤུགས་དང་ ལམ་སྲོལ། བརྒྱ་བཤལ་
དང་རང་བཞིན་སྤྱོད་འབྲུང་ཡར་བསྐྱེད་ལས་འགྲུལ། དེ་ལས་མི་སྟོབས་གོང་
འཕེལ་གྱི་ལཱ་ཚུ་ནང་རྒྱ་བསྐྱར་གནང་དོ་ཡོད་པ་ཨིན་པས།

སྲིད་ཚོན་གྱི་ལོ་འཁོར་ལྷན་ལུ་ སྤྱི་ལོ་༢༠༠༦ ལུ་ཕུལ་མི་ནང་བཀོད་དོ་
བརྒྱམ་ཨིན་པ་ཅིན། འབྲུག་དང་ཐའེ་ལེན་རྒྱལ་ཁབ་གཉིས་ཀྱི་བར་ན་ མཐུན་
འབྲེལ་སྤྱི་ལོ་༢༠༠༣ སྤྱི་ཟླ༡༡ པ་ལས་རྒྱུར་འགོ་བཙུགས་ཏེ་ གོང་འཕེལ་
འཁྱོད་པའི་བསྐང་ཡོད་ཟེར་དང་ གོང་གི་ཆེས་གུངས་ལས་བཅུ་ཕུ་ ཐའེ་

དཔལ་འབྲུག་ཞིབ་འཇུག་ལྟེ་བ།

ལེན་ཏུ་སྐྱེ་ཆབ་ཡིག་ཚང་ཅིག་འགོ་བཙུགས་ཡོད་མེད་གིས་ སློབ་ཕྲུག་དང་སྐར་
ཕྱེའི་ཚོང་འབྲེལ་གྱི་དོན་ལས་རྒྱ་བསྐྱར་རོགས་རམ་འབད་འོང་བེད་བཀོད་ལུག།
དེ་བཟུམ་འབྲུག་དང་སིང་ག་ཡུར། འབྲུག་དང་རྟོང་གོང་། འབྲུག་དང་ཕ་
རྒྱ་སི་ འབྲུག་དང་ཡུ་ཀེ་ཚུ་གི་བར་ན་ཡང་མཐུན་འབྲེལ་འགོ་བཙུགས་ནི་དེ་
གིས་རྒྱལ་ཁབ་དེ་ཚུའི་ནང་དོན་གཅོད་སྐྱེ་ཆབ་རེ་བསྐྱོས་ཡོད་ལུགས་སྲིད་
སློན་གྱི་ལོ་འཁོར་སྟན་ལྷན་ནང་བཀོད་ལུག།

སྤྱི་ལོ་ ༡༩༩༥ ལོའི་རྒྱལ་ཡོངས་ཚོགས་འདུ་ཆེན་མོ་ཐེངས་ ༢༣
པའི་ནང་ ཕྱི་འབྲེལ་སློན་པོ་གིས་སྟན་ལྷན་ཕུལ་དོ་བཟུམ་ཡིན་པ་ཅིན། རྣམ་སྤྱོད་
དང་ སྤྱི་ཤིན། ཤིན་སྤར་ཀ་དང་ ཤིན་ལེན་ཏུ། རྣམ་ལེན་ཏུ་དང་ སྤྱི་
ཚུར་ལེན་ཏུ་ཚུ་དང་གཅིག་ཁར་ཡང་མཐུན་འབྲེལ་འགོ་བཙུགས་པའི་ཁར་
རྟོང་གོང་དང་ མ་ཀའུ་བེད་རྟོང་གོང་མཐའ་མའི་རྒྱལ་ཁབ་གཉིས་ནང་ཡང་
མཐུན་འབྲེལ་རོ་ཆབ་རེ་བཀོད་ཡི་བེད་ལྷན་ལུག་གོ།

འཛམ་གླིང་གཞན་གྱི་སྤྱི་ཚོཊ་འབྲུས་མིའི་གྲལ་ཁར་འཇུག་བའི་
མཐུན་འབྲེལ་སྤེལ་སྤོག་ལས་མཐུན་ལམ་རྒྱ་བསྐྱེད་གྱི་མཛེད་པ།

བཞི་པ་ འཛམ་གླིང་གཞན་གྱི་སྤྱི་ཚོགས་འབྲུས་མིའི་གྲལ་ཁར་
འཇུག་ཏེ་མཐུན་འབྲེལ་སྤེལ་བའི་སྐོར་ལས་ལྷན་བཅིན། དང་པ་སྤྱི་ཚོས་
༢༣/༡༠/༢༡ ལུ་འཛམ་གླིང་སྤྱི་ཚོགས་གྱི་འབྲུས་མི་རིམ་ཨང་ ༡༢༧

མི་དབང་འབྲུག་རྒྱལ་བཞི་པའི་རྟོགས་བརྗོད། འཛམ་གླིང་གླིང་གི་ཚོགས་དང་འབྲེལ་བའི་མཐུན་ལམ།

པ་འབད་འབྲུག་གཞུང་འཛུལ་ཞུགས་མཛད་ནི་དེ་གིས་ འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་
ཀྱི་རང་དབང་རང་བཙན་ལུ་ཕན་ཐབས་བྱུང་པ་མ་ཚད་ དཔལ་འབྱོར་དང་
མི་མེ་གོང་འཕེལ་གྱི་དོན་ལུ་ཡང་ ཟླ་ན་མེད་པའི་ཁེ་ཕན་བྱུང་ཡི་ཟེར་ཞུ་
ནི་དང་ ཟྱི་ལོ་༢༠༠༦ ལོའི་ ཟློན་ཆེན་གྱི་ལོ་འཁོར་ལྷན་ཞུ་ཕུལ་མི་
ནང་བཀོད་དོ་བཟུམ་ཡིན་པ་ཅིན། འཛམ་གླིང་གླིང་གི་ཚོགས་དཔལ་འབྱོར་
དང་མི་མེའི་ལྷན་ཚོགས་གྱི་འཐུས་མིའི་གཤམ་ཁར་ཡང་འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་
ཚུད་པ་མ་ཚད་ འགོ་བ་མིའི་དབང་ཆའི་ལྷན་ཚོགས་གྱི་འཐུས་མིའི་གཤམ་
ཁར་ཚུད་དེ་ཡོད་ཟེར་ཡིན་པས། དེ་ལས་རྒྱལ་སྤྱིའི་ཆོང་ཁར་ལས་ཚོགས་
གྱི་འཐུས་མི་ ཏུར་བཙོན་འབད་མིའི་གཤམ་ཁར་ཡང་ཡིན་ཟེར་ལྷན་ཞུ་ནང་
བཀོད་མི་ཏུར་བཙོན་འཐུས་མི་ཟེར་མི་དེ་ (ལས་བྱེད་པའི་གཤམ་ཁར་ཡིན་
ཟེར་བའི་དོན་དག་) འོང་ནི་ཡིན་པས།

རྒྱལ་ཡོངས་ཚོགས་འདུ་ཆེན་མོ་བཟང་ས་༢༡ པའི་ནང་ ཕྱི་འབྲེལ་
ཟློན་པོ་གིས་ལྷན་ཞུ་ཕུལ་དོ་བཟུམ་ཡིན་པ་ཅིན་ འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་འདི་ ཨི་རྩི་བེ་
འམ་ཤར་གླིང་གོང་འཕེལ་དངུལ་ཁང་དང་ སྤལ་བེང་ འཛམ་གླིང་དངུལ་ཁང་།
ཀླ་སྤྱིའམ་ཕུན་ ཟེར་བའི་དངུལ་ཁང་སློམ་ཚུ་གི་འཐུས་མིའི་གཤམ་ཁར་འཛུལ་
ཚུགས་ནི་འདི་གིས་ མ་དངུལ་རྒྱུ་ལྷོར་འབད་མི་གླིང་གླིང་བཟོ་ཡི་ཟེར་དང་
མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆའི་བཀའ་རྒྱ་དང་འབྲེལ་ཏེ་སྤྱི་ལོ་༢༠༠༧་ཀྱི་
ཁོམ་ཆེན་ རི་ནི་སྤལ་ཡང་འབྲུག་གི་སྤྱི་ཚབ་བཙུགས་ནི་དེ་གིས་ རི་ནི་སྤལ་
ཡོད་པའི་འཛམ་གླིང་རྒྱལ་ཕྱོགས་སྤྱི་ཡོད་པའི་རྒྱལ་ཁབ་ཕྱག་ལུ་ཚུ་དང་གཅིག་
ཁར་ མཐུན་ལམ་བཟོ་ཚུགས་པའི་རེ་བ་ཡོད་ལུགས་ཚུ་ཞུ་ནུག།

དཔལ་འབྲུག་ཞིབ་འཇུག་ལྟེ་བ།

འཛམ་གླིང་རྒྱལ་ཁབ་གཞན་གྱི་དྲེང་ཆོས་གཉིས་ཀྱིས་ མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེ་འོ་སྐུ་མདུན་ལུ་བཅར་བ།

དེ་བཟུམ་འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་ཡར་རྒྱས་གོང་འཕེལ་གཏང་ནི་གི་དོན་
ལས་ དཀའ་ངལ་སྒྲུལ་ཤོས་ཅིག་མ་དངུལ་མ་ལང་པའི་དཀའ་ངལ་ཨིན་ནི་
དེ་གིས་ མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེ་འོ་ཞབས་ལས་ཐབས་ཤེས་ ལེ་ཤ་
ཅིག་གི་སྒྲིལ་ས་ཐུགས་བཞེད་གནང་དགོཔ་བྱུང་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡང་ འོང་
འབབ་ཡར་སེང་རྒྱབ་པ་ཅིན་ མི་སེར་ལུ་དབུ་ཁལ་ལྟེ་བའི་སྐྱིད་སྤྱུག་ཕོག་ནི་
མས་མནོ་བའི་ཆ་བྱང་དང་ རྒྱལ་ཁབ་གཞན་ལས་རོགས་རམ་སྒྲུལ་འཛུལ་
རུང་ རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་རང་བཅན་ལུ་གཞི་དུ་ཉེན་ཆེ་བའི་ཆ་བྱང་། བཟོ་གྲུ་འཕུལ་
ཁང་དང་འོང་འབབ་ཅན་གྱི་ཆོང་ལམ་ག་ཐོབ་རྒྱབ་པ་ཅིན་ རང་བཞིན་གནས་
སྤངས་མེདཔ་བཏང་པའི་ཁར་ ཆོང་ལམ་གྱི་དོན་ལུ་ག་ཐོབ་འབད་རུང་རྒྱལ་
ཁབ་ཀྱི་ལམ་སྒྲིལ་དང་ རང་བཅན་ལུ་ཐོ་ཕོག་པའི་ཆ་བྱང་སྒྲུལ་བཞེས་ནུག།

མི་དབང་འབྲུག་རྒྱལ་བཞི་པའི་རྟོགས་བརྗོད།

འཛམ་གླིང་གླིང་ཆོགས་དང་འབྲེལ་བའི་མཐུན་ལས།

རྒྱ་མཚན་དེ་གིས་འཛམ་གླིང་རྒྱལ་ཡོངས་དངུལ་ཁང་ཚུ་གི་འབྲས་མིའི་གྲལ་
འཛུལ་ཞུགས་འབད་བ་ཅིན་ འབྲས་མི་རྒྱལ་ཁབ་ཚུ་ལུ་ མ་དངུལ་བསྐྱེན་
འབྲལ་ལ་སོགས་པའི་རྟོགས་རམ་རྒྱབ་སྐྱོར་ཐོབ་པའི་བྲགས་བཞེད་གནང་སྟེ་
སྤྱི་ལོ་༡༩༥༡ ལུ་ འཛམ་གླིང་དངུལ་ཁང་ལེ་ག་ཅིག་ནང་འབྲས་མིའི་གྲལ་
འཛུལ་ཞུགས་གནང་པའི་རྒྱ་མཚན་དེ་ཨིན་པས།

འཛམ་གླིང་རྒྱལ་གླིང་ཆོགས་པའི་ཁ་བྲལ་ལས་ དམིགས་ཡུལ་སོ་སོ་
དང་བསྐྱེན་པའི་ཡར་རྒྱས་གོང་འཕེལ་གྱི་རྟོགས་རམ་འབད་བའི་དོན་ལས་
ཡན་ལག་སྟེ་ཆན་ལེ་ག་ཅིག་བཙུགས་པའི་གྲལ་ལས་ འཛམ་གླིང་མི་སྣའི་
འཕྲོད་བསྟེན་ལེགས་བཅོས་བཏང་མི་ ཏབ་ལུ་ཨེཌ་ཨོ་ ཟེར་མི་དེ་གིས་འཛམ་
གླིང་མི་རིགས་ཡོངས་གྱི་འཕྲོད་བསྟེན་གོང་འཕེལ་གྱི་དམིགས་ཡུལ་ཐོག་ རྒྱག་
ལཱ་གནང་མི་དེ་སྟེ་ཆན་གྱི་འབྲས་མིའི་གྲལ་ འབྲུག་གཞུང་སྤྱི་ལོ་༡༩༥༢
ལུ་འཛམ་གླིང་འཕྲོད་བསྟེན་ལས་སྟེ་ ཏབ་ལུ་ཨེཌ་ཨོ་ནང་འཛུལ་ཞུགས་གནང་
པའི་ཁར་ འཛམ་གླིང་དཔལ་འབྱོར་དང་མི་སྣའི་ལེགས་སྟེལ་གྱི་དམིགས་ཡུལ་
ཐོག་རྒྱག་ལཱ་གནང་མི་ལས་སྟེ་ ཡུ་ནི་སི་ཀོ། དེ་ལས་འཛམ་གླིང་དུམ་བུ་རྒྱག་
ལུ་ཕྱིས་པའི་གྲལ་ལས་ཅིག་ཨིན་མི་ ཨེ་ཤི་ཡ་གོང་འཕེལ་དངུལ་ཁང་ཚུ་གི་
འབྲས་མི་གྲལ་འཛུལ་ཞུགས་གནང་ཡོད་པ་ཨིན་པས།

དེ་བརྒྱུམ་སྤྱི་ལོ་༡༩༥༣ ལུ་ འཛམ་གླིང་ནང་བཟོ་གྲུ་གོང་འཕེལ་
གཏང་པའི་དམིགས་ཡུལ་ཐོག་རྒྱག་ལཱ་གནང་མི་ ཡུ་ནི་ཏོ་དང་ འགེམས་
འབྲལ་ཞབས་ཏོག་གོང་འཕེལ་གཏང་པའི་དོན་ལས་ ཨེ་ཤི་ཡ་ བེ་སི་ཕིག་
པོ་སི་ཀལ་ཡུ་ནི་ན་ཟེར་བའི་འགེམས་འབྲལ་ཆོགས་སྟེའི་འབྲས་མིའི་གྲལ་ཁར་

དཔལ་འབྲུག་ཞིབ་འཇུག་ལྟེ་བ།

ཡང་ འབྲུག་གཞུང་འཛུལ་ཞུགས་གནང་ཚུགས་ལུག། དེ་ལས་སྤྱི་ལོ་ ༡༩༥༩ ལུ་ འཛམ་གླིང་ཞི་བའི་མཁའ་འགྲུལ་ཡོངས་འབྲེལ་ཚོགས་པའི་གཤམ་ཁར་ འབྲས་མིའབད་འཛུལ་ཞུགས་འབད་བའི་རྒྱ་མཚན་ཡང་ འབྲུག་གི་དཔལ་ འབྱོར་གོང་འཕེལ་གྱི་དོན་ལས་ མཁའ་འགྲུལ་ཞབས་ཏྲིག་དང་མཐུན་ རྒྱུ་ཡར་རྒྱས་གཏང་ཐབས་ལུ་མེད་ཐབས་མེད་པར་གཟེགས་ཏེ་ཨིན་པས། སྤྱི་ལོ་ ༡༩༩༠ ལུ་འཛམ་གླིང་སྤྱི་ཚོགས་དང་གཅིག་ཁར་ འཛམ་གླིང་ཨ་ ལོའི་རང་དབང་ སྤང་སྤྱོད་ཆེངས་ཡིག་གུ་མཚན་ཏྲགས་བཀོད་དེ་ འཛམ་ གླིང་ཨ་ལོའི་རང་དབང་སྤང་སྤྱོད་ཚོགས་པའི་གཤམ་འཛུལ་ཞུགས་མཛད་པའི་ ལུལ་ལས་ སྤྱི་ལོ་ ༡༩༩༡ ལུ་ཨི་ཤི་ཡའི་རྒྱལ་ཡོངས་སྤྱོད་འཛེན་ཚོགས་པའི་ འབྲས་མིའི་གཤམ་ཁར་འཛུལ་ཞུགས་གནང་ལུག།

སྤྱི་ཚུན་གྲིས་སྤྱི་ལོ་ ༢༠༠༥ གི་ལོའི་ལོ་འཁོར་ལྷན་ཞུ་ཕུལ་མི་ནང་བཀོད་ དོ་བཟུམ་ཨིན་པ་ཅིན། འབྲུག་གཞུང་གིས་ རྫོ་ཨི་ཤི་ཡའི་ལུང་ཕྱོགས་མཐུན་འབྲེལ་ ཚོགས་པ་ཐངས་ ༡༢ པའི་ཞབས་ལུ་ འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་ཡང་རྫོ་ཨི་ཤི་ཡའི་དགོངས་ ཡངས་ཆོང་ལམ་གྱི་ཆེངས་ཡིག་གུ་མཚན་ཏྲགས་བཀོད་དེ་ ལུང་ཕྱོགས་རྒྱལ་ཁབ་ ཚུ་དང་གཅིག་ཁར་ཆོང་འབྲེལ་འཐབ་པའི་གཤམ་འཛུལ་ཡི་ཟེར་དང་ དེ་གིས་ཆོང་ འབྲེལ་ལུ་ཕན་ཐབས་སྒྲིམ་བྱུང་ཡི་ཟེར་ཞུ་ལུག། དེ་མ་ཆད་ལོ་དེ་ནང་ བློ་ཨི་ཤི་ཡའི་ དཔལ་འབྱོར་མཉམ་འབྲེལ་ཚོགས་སྤེའི་འབྲས་མིའི་གཤམ་ཁར་ཡང་འཛུལ་ཚུགས་ཅི་ ཟེར་ གཞུང་ལུ་ལྷན་ཞུ་ཕུལ་བའི་དེབ་ནང་བཀོད་ལུག།

དེ་ལས་ སྤྱི་ལོ་ ༡༩༩༥ ལུ་འཛམ་གླིང་རྒྱལ་ཡོངས་ནང་རང་བཞིན་ ལས་གྲུབ་པའི་ རྫོ་ལྷན་རིགས་སྤང་སྤྱོད་འབད་བའི་ཆེངས་ཡིག་གུ་མཚན་

མི་དབང་འབྲུག་རྒྱལ་བཞི་པའི་རྟོགས་བརྗོད། འཛམ་གླིང་སྤྱི་ཚོགས་དང་འབྲེལ་བའི་མཐུན་ལམ།

རྟོགས་བཞེད་གནང་སྟེ་ འཛམ་གླིང་སྤྱི་རིགས་སྲུང་སྐྱོབ་ཚོགས་པའི་གྲལ་
ཁར་འབྲུས་མི་འབད་འཛུལ་ཞུགས་མཛད་རྟུག། དེ་བརྒྱུམ་སྤྱི་ལོ་༡༩༩༦
ལུ་རྒྱལ་ཁབ་ནང་སྤྲུས་ཚད་ལྡན་པའི་སོ་ནམ་ཞིང་ལཱ་འབབ་པའི་དོན་ལས་
འཛམ་གླིང་ཨི་ཤི་ཡ་དང་ བེ་སི་ཕིག་སོན་རིགས་སྤྲུས་ཚོགས་གྲལ་ཁར་ཡང་
འབྲུས་མི་འབད་འཛུལ་ཞུགས་གནང་རྟུག།

སྤྱི་ལོ་༡༩༩༥ ལོར་ འཛམ་གླིང་ཨི་ཤི་ཡ་དང་བེ་སི་ཕིག་རྒྱལ་ཡོངས་
དང་གཅིག་ཁར་མཁའ་ལམ་ཡོངས་འབྲེལ་ཚོགས་པའི་འབྲུས་མི་གྲལ་འཛུལ་
ཞུགས་གནང་བ་ལ་སོགས་པ་གིས་མ་ཚད་ རྫོ་ཨི་ཤི་ཡའི་ལུང་ཕྱོགས་མཐུན་
འབྲེལ་ཚོགས་པའི་གྲལ་ཁར་ཡང་ ཚོགས་སྡེ་འབྲེལ་མཉམ་བཅའ་བཞུགས་མ་ལང་
པ་ཡོད་མི་ཚུ་གི་གྲལ་ཁར་ ང་བཅས་རའི་རྒྱལ་ཁབ་ལུ་ཕན་ཐོགས་ཅན་དང་
འབྲེལ་བ་ཡོད་པའི་ཚོགས་སྡེ་མང་རབས་ཅིག་ནང་འབྲུས་མི་འབད་འཛུལ་
ཞུགས་གནང་རྟུག་ཟེར་ཞུ་མི་དེ་གིས་ ལེའུ་བརྒྱུད་པ་འཛམ་གླིང་རྒྱལ་ཁབ་
གཞན་དང་མཐུན་ལམ་གོང་འཕེལ་བཏང་བའི་མཛད་རིམ་སྐོར་ལས་གསལ་
བཤད་ཞུ་ཚར་མ་ཨིན་ནོ། །

ཀུན་དང་མཐུན་པས་ཀུན་ཀྱང་བདེ་སྐྱིད་ལྡན། །

ཡོངས་དང་མཐུན་པ་ཡ་རབས་བཟང་པོའི་ལུགས། །

སྤྱི་ནས་མཐུན་པའི་གྲོགས་བཟང་ཕ་ལས་ལྷག། །

དེ་ཕྱིར་མཐུན་ལམ་སྤེལ་བའི་མཛད་བཟང་མཚར། །

ཟེར་མི་དེ་ཡང་བར་གྱི་ཚོགས་བཅད་ལུ་ཞུམ་ཨིན་ནོ། །

ལེབ་དགུ་པ།

ཡར་རྒྱས་གོང་འཕེལ་གྱི་དོན་ལུ་ཐབས་ཤེས་སྣ་ཚོགས་སྟོན་ཚུལ།

༥ སྣ་ཚོགས་ཐབས་ཀྱིས་འབངས་མིའི་བདེ་སྲིད་སྤེལ། །
སྣ་ཚོགས་རིག་པའི་ལམ་ལས་འཁོར་འབངས་སྦྱང་། །
སྣ་ཚོགས་འདུན་མ་ཐབས་ཤེས་གཅིག་གིས་ཆོད། །
སྣ་ཚོགས་མི་རིགས་ཡོངས་ཀྱི་མགོན་དུ་མངོས། །

ཟེར་བའི་ཚོགས་བཅད་ཀྱི་མདུན་བསུས་ཏེ་ སྐབས་ཀྱི་སྒྲུང་གཞི་ལེབ་དགུ་པ་
ཡར་རྒྱས་གོང་འཕེལ་གྱི་དོན་ལུ་ཐབས་ཤེས་སྣ་ཚོགས་སྟོན་ཚུལ་སྐོར་ལས་
བཤད་ནི་དེ་ལུ་ ནང་གསེས་ཀྱི་དབྱེ་བ།

དང་པ་ རྫོང་ཁག་དང་རྫོང་འོག་རང་སྦྱང་ཐོག་ལས་ མི་མང་གི་ཞབས་
ཏོག་རྫོང་འོག་རང་སར་སྦྱོད་པའི་ཐབས་ཤེས་སྟོན་པ།

གཉིས་པ་ དབུས་གཞུང་ཉེ་བའི་ཁོངས་ལས་གཙོ་འཛིན་གནས་སོར་བཏང་
ཐོག་གི་ཐབས་ཤེས་འཛོལ་བ།

གསུམ་པ་ གཞུང་གི་ལས་སྡེ་ལེ་ཤ་ཅིག་ རང་དབང་ལས་འཛིན་ལུ་བསྐྱར་
ཐོག་གི་ཐབས་ལམ་འཛོལ་བ་དང་གཞུང་གི་ལས་སྡེ་གལ་ལས་
སྡེ་ཚན་ལེ་ཤ་ཅིག་སྐོར་སྡེ་ལུ་སྦྱོད་ཐོག་ལས་གཞུང་དང་སྐོར་
སྡེ་གཉིས་ཆ་རང་ཡར་རྒྱས་བཏང་ཚུལ་བཤད་པ།

དཔལ་འབྱུག་ཞིབ་འཇུག་ལྟེ་བ།

བཞི་པ་ མི་སྡེ་བཅའ་མར་གཏོགས་ཐོག་ལས་ཡར་རྒྱས་གོང་འཕེལ་
གཏང་པའི་ཐབས་ལམ་འཛོལ་བ་འབད་དབྱེ་བ་བཞི་གི་ཐོག་
ལས་གསལ་བཤད་ཞུ་ནི་ཨིན།

 རྫོང་ཁག་དང་རྒྱུ་རྩལ་རང་སྤྱོད་ཐོག་ལས་ མི་མང་གི་ཞབས་
 ཏོག་རྒྱུ་རྩལ་རང་སྤྱོད་པའི་ཐབས་ཤེས་སྟོན་པ།

 དང་པ་ རྒྱུ་རྩལ་རྒྱ་ནང་མི་མང་གི་ཞབས་ཏོག་རྒྱུ་རྩལ་རང་སྤྱོད་
 སྤྱོད་པའི་ཐབས་ཤེས་འཛོལ་བའི་སྐོར་ལས་ཞུ་བ་ཅིན། རྒྱལ་ཁབ་ཡར་རྒྱས་
 གོང་འཕེལ་གྱི་དོན་ལུ་ལོ་ལྔ་པའི་འཆར་གཞི་འགོ་བཙུགས་ཏེ་མི་ལོ་༢༥
 སོང་ཡོད་རུང་ རྫོང་ཁག་དང་རྒྱུ་རྩལ་མང་ཤོས་ཅིག་ནང་ ཡར་རྒྱས་ཏེ་
 ལམ་སོང་ཡོད་རུང་ རྒྱུ་རྩལ་དང་རྫོང་ཁག་ལ་ལོ་ཅིག་ནང་ཡར་རྒྱས་གོང་
 འཕེལ་གྱི་ཕན་ཐབས་མ་སྟོན་ནི་དེ་གིས་ གོང་འཕེལ་འདྲ་མཉམ་མ་སོང་པར་
 མཐའ་བྱུར་གྱི་མི་སེར་ཚུ་ལུ་གལ་ཆེ་བའི་མཐུན་ཆེན་ཙམ་མ་ཆང་བར་ཡོད་
 མི་ལུ་ མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་ཐུགས་གྱིས་མ་བཟོད་པར་
 འདྲ་མཉམ་གོང་འཕེལ་བཏང་སྟེ་མི་སེར་གཅིག་མཚུངས་དགའ་སྦྱོར་ངང་
 ལུ་གནས་བཙུག་པའི་ཐུགས་དོན་འབྲུབ་ཐབས་ལེ་གཅིག་འཛོལ་བའི་གྲལ་
 ཁར་ ཐབས་ཤེས་ཅིག་ རྒྱུ་རྩལ་དང་རྫོང་ཁག་ལུ་རང་དབང་ཅིལ་བྱ་གནང་
 སྟེ་ཁོང་རའི་དགོས་མཁོ་དང་བསྟུན་པའི་ཡར་རྒྱས་ལས་རིམ་འགོ་བཙུགས་
 ནི་དེ་ཨིན་མ་མཆུན་ཏེ་ ལོ་ལྔ་པའི་འཆར་གཞི་ལྔ་པ་འམ་སྤྱི་ལོ་༡༩༩༡
 ལས་ཚུར་དབང་ཆ་དམིགས་ཤིང་སྤྱོད་བྱས་བཙུམས་ཞིན་མ་ལས་ རྫོང་ཁག་

མི་དབང་འབྲུག་རྒྱལ་བཞི་པའི་རྟོགས་བརྗོད། རྫོང་ཁག་དང་རྟོག་པོ་རང་སྐྱོང་ཐོག་ལས་ མི་མང་ཞབས་ཏོག།

གཞུང་འཇུགས་ཀྱི་ལས་རིམ་འགོ་བཙུགས་གནང་ཅུག།

དེ་གི་སྐོར་ལས་མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེའི་ཞབས་ལས་ སྤྱི་ཚེས་
༡༠/༦/༩༥ ལུ་འབྲུག་གི་རྒྱལ་ཡོངས་ཚོགས་འདུ་ཆེན་མོའི་ཚོགས་དཔོན་
ལུ་གནང་བའི་བཀའ་ཤོག་ནང་བཀོད་དོན། ང་བཅས་རའི་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་གནང་
དོན་ཐག་བཅོད་ཀྱི་ལམ་ལུགས་ནང་ལུ་ ང་བཅས་རའི་མི་སེར་ཚུ་གིས་ ཉུར་
བཙོན་དང་སེམས་བྱུགས་བསྐྱེད་དེ་ བཅའ་མར་ཉིལ་བུར་གཏོགས་ཐབས་སྒྲིག་
ནིའི་དོན་ལུ་ཡང་ མངའ་ཞབས་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཐུགས་བཙོན་བསྐྱེད་དང་སྐྱེད་
བཞིན་པར་ཡོད། འདི་གི་དོན་ལུ་དབང་ཚད་ཕྱིར་སྤེལ་ཀྱི་སྲིད་བྱུས་ཅིག་འགོ་
བཙུགས་ཏེ་ སྤྱི་ལོ་༡༩༥༡ ལུ་ང་བཅས་རའི་རྫོང་ཁག་ཆ་མཉམ་ནང་ རྫོང་
ཁག་ཡར་རྒྱས་ཚོགས་ཚུང་གི་ལམ་ལུགས་གཞི་བཙུགས་གནང་ཡོད།

དཔལ་འབྲུག་ཞིབ་འཇུག་ལྟེ་བ།

དེ་གིས་ཡང་མ་ཚད་སྤྱི་ལོ་ ༡༩༩༡ ལུ་ཤེད་འོག་༢༠༠༢ ལུ་ང་བཅས་
རའི་ཚྭ་ཁག་ཆ་མཉམ་ནང་ ཤེད་འོག་ཡར་རྒྱས་ཚོགས་ཚུང་གི་ལམ་ལུགས་
གཞི་བཙུགས་གནང་ཞེ་སྲིད་བྱས་འདི་ལུ་ བྱབ་བྱགས་ལྷག་པར་དུ་བྱུང་ཡི།
ད་རེས་ ང་བཅས་རའི་རྒྱལ་ཁབ་འདི་ མི་སྡེའི་དཔལ་འབྱོར་གོང་འཕེལ་གྱི་
ལམ་བདའ་ཞེ་ ཡར་རྒྱས་ལེགས་ཤོམ་འབད་འགྱོ་བའི་བསྐང་ཡོད་པའི་ཁར་
མི་སེར་ཚུ་གིས་ཡང་ཚྭ་ཁག་ཡར་རྒྱས་ཚོགས་ཚུང་དང་ཤེད་འོག་ཡར་རྒྱས་
ཚོགས་ཚུང་གི་ལམ་ལུགས་ཐོག་ལས་ གོང་འཕེལ་གྱི་ལས་རིམ་ཚུ་བཟོ་ནི་
དང་ ལག་ལེན་འཐབ་ནི་ཚུ་ནང་འཕེལ་རྒྱ་ཆེ་སུ་འབད་ར་དྲུར་བཙོན་བསྐྱེད་
དེ་ འགན་ཁུར་འབག་པ་གིས་མ་ཚད་ རྒྱལ་ཡོངས་སྤྱི་དོན་ལུ་ཁེ་སྤྱོད་ཡོད་
པའི་གནད་དོན་ཚུ་ ཚོགས་འདུ་ཆེན་མོའི་ནང་གོས་བསྟར་གནང་ནིའི་དོན་ལུ་
ཡུལ་སྲོལ་ཡོད་པ་ཨིན།

འཆར་གཞི་ལྷ་པའི་སྐབས་ཚྭ་ཁག་གཞུང་འཇུགས་ལས་རིམ་འགོ་
བཙུགས་པའི་སློང་ལས་དུམ་ག་ཅིག་ཞུ་བ་ཅིན། མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་
པོ་ཆེའི་དགོངས་བཞེད་གཙོ་བོ་ རྒྱལ་ཁབ་ཡར་རྒྱས་གྱི་དོན་ལུ་མི་སེར་ཚུ་རྒྱ་
ནོར་དང་ལྷོགས་གྲུབ་འདྲ་མཉམ་གྱི་སློང་ལས་སྦྱང་སྦྱང་བཟོ་དགོཔ་གལ་ཆེས་
གཟིགས་ནུག། རྒྱ་མཚན་དེ་གིས་འབད་དབུས་གཞུང་ཞེ་བའི་ཁ་བྱག་ལས་
ཞབས་ཏོག་དེ་ཚུ་ ཚུལ་མཐུན་གོང་གསེབ་ནང་ལྟོད་མི་ཚུགས་ནི་ཨིན་མ་མཁུན་
ཏི་ ཚྭ་ཁག་གཞུང་འཇུགས་གྱི་སྲིད་བྱས་བཙུམ་དགོ་པའི་གནད་དོན་ངོ་མ་
ཡར་རྒྱས་གོང་འཕེལ་གྱི་ཞབས་ཏོག་མཐུན་ཆེན་ཚུ་གོང་གསེབ་ཁའི་མི་སེར་ཚུ་
གིས་འཇམ་ཏོག་ཏི་འབད་འཐོབ་པའི་ཆེད་དུ་ཚྭ་ཁག་གཞུང་སྦྱང་ལམ་སྲོལ་

མི་དབང་འབྲུག་རྒྱལ་བཞི་པའི་རྟོགས་བརྗོད། རྫོང་ཁག་དང་རྟོག་འདུག་རང་སྤྱོད་ཐོག་ལས་ མི་མང་ཞབས་ཏྲིག།

བཙུགས་གནང་དགོཔ་དེ་ལས་བྱུང་རྟུག།

ཨིན་རྩུང་རྫོང་ཁག་གཞུང་འཛུགས་ཙམ་གྱིས་མཐའ་བྱར་གཡུས་ཚན་ཚུ་ལུ་
ཕན་ཐབས་སྦྲུམ་ མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆའི་བྱགས་གྱི་རེ་འདོད་བབྱམ་མ་
བྱུང་ནི་དེ་གིས་ རྫོང་ཁག་ལྟེ་བ་དང་མཐའ་བྱར་གྲོང་གསེབ་གཅིག་མཚུངས་གོང་
འཕེལ་བྱུང་མ་ཚུགས་ནི་དེ་གིས་ འབྲུ་མཉམ་གོང་འཕེལ་ཚེ་རེ་བཏོན་ཏེ་འགྲོ་
ཚུགས་པའི་ཐབས་ལམ་ ཨའི་ཇི་ཉི་སི་ ཟེར་བའི་གོང་འཕེལ་ཞབས་ཏྲིག་མཐུན་
ཕྱེན་ཡོངས་རྫོགས་ཚང་བའི་ཞབས་ཏྲིག་ལྟེ་བ་རེ་ རྟོག་འདུག་གཉིས་དང་གསུམ་གྱི་
བར་ན་བཙུགས་ཏེ་ ས་གནས་ཡར་རྒྱས་བཏང་པའི་འོས་འབབ་ཡོད་དང་མེད་པའི་
དོན་ལས་ གོང་འཕེལ་ཞབས་ཏྲིག་སྡེ་ཚན་ཡོངས་རྫོགས་དང་འཆར་གཞི་ངོ་ཚབ་
བཅས་པའི་མི་ངོ་བཏང་གནང་ལྟེ་ རྒྱལ་ཁབ་ནང་ཡོད་པའི་རྟོག་འདུག་རེ་རེ་བཞིན་
དུ་དབྱེ་ཞིབ་ལས་རིམ་འགོ་བཙུགས་གནང་རྟུག།

སྤྱི་ལོ་༡༩༩༡ ལས་ འཆར་གཞི་ལྗེ་པ་འགོ་བཙུགས་ནི་དང་གཅིག་
ཁར་ རྫོང་ཁག་གཞུང་འཛུགས་གྱི་ལས་རིམ་བཙུགས་ཏེ་ ལག་ལེན་འཐབ་
མི་རྫོང་ཁག་ཡར་རྒྱས་ཚོགས་ཚུང་ཟེར་ རྫོང་ཁག་བདག་སྤྱོད་གི་མ་ཚད་པར་
གཞུང་ལྟེ་བའི་ཁ་བྱུག་ལས་བཅུམས་གནང་པའི་བཅའ་ཁྲིམས་དང་འབྲིལ་ཏེ་
རྫོང་ཁག་ནང་འབད་དགོ་པའི་རིགས་ གྲོས་ཐག་ཚོགས་པ་དེ་གིས་བཅད་པའི་
ལམ་སྲོལ་བཙུགས་གནང་ཡི། རྫོང་ཁག་ཡར་རྒྱས་ཚོགས་ཚུང་གི་ཁྲི་འཛིན་རྫོང་
བདག་ཚུ་གིས་མཛད་དེ་ ཚོགས་པའི་རྩུང་ཆེན་རྫོང་རབ་ཚུ་གིས་འབད་བའི་
ཚོགས་ཚུང་དེ་ནང་འབྲུས་མི་ཡང་ རྫོང་ཁག་ནང་གི་རྟོག་འདུག་སྤྱི་མི་ཚུ།
དེ་ལས་དམངས་མི་ཟེར་གཡུས་ཚན་སོ་སོ་ལས་བཏོན་པའི་མི་ངོ་ཚུ་དང་གཞན་

དཔལ་འབྲུག་ཞིབ་འཇུག་ལྟེ་བ།

ཡང་རྫོང་ཁག་དེ་ནང་གི་ལས་ཁུངས་འགོ་དཔོན་ཚུ་བསྐོས་པའི་ཚོགས་ཚུང་དེ་
གིས་ ཟླ་རེ་² རེ་ནང་ཆར་རེ་འཛོམས་ཏེ་རྫོང་ཁག་གོང་འཕེལ་གྱི་ཞབས་
ཏོག་སྐོར་ལས་གོས་བསྐྱར་འབད་བའི་ལམ་སྲོལ་འགོ་བཙུགས་ཡོད་པ་མ་ཆད་
འབྲུག་གི་རྒྱལ་ཡོངས་ཚོགས་འདུ་ཆེན་མོའི་ནང་གསུང་གོས་གནང་དགོ་པའི་
གོས་གཞི་ཚུ་ཡང་ དང་པ་ཚོགས་ཚུང་དེ་ནང་གསུང་གོས་གནང་སྟེ་གོས་ཐག་
ཚོད་མ་ཚུགས་པའི་གོས་གཞི་རིགས་ འབྲུག་གི་རྒྱལ་ཡོངས་ཚོགས་འདུ་ཆེན་
མོའི་ནང་གོས་གཞི་འབད་ཤུལ་སྲོལ་བཟོ་གནང་ཡི།

དེ་མ་ཆད་སྤར་ཀཔོ་དང་སྤྱི་མི་ཚུ་ མི་སེར་གྱིས་འདེམས་བསྐོས་
འབད་བཏོན་སྲོལ་ཡོད་མི་དེ་ཡང་ སྤྱི་ལོ་³ ༡༩༧༩ ལོའི་ཚོགས་ཐེངས་⁴ ༡༠
པའི་ནང་ རྒྱ་གོས་ཚོགས་སྡེའི་འབྲུས་དཔོན་ཚུ་གི་བཅའ་ཁྲིམས་ཐོན་
ཞེན་མ་ལས་ཚུར་ སྤྱི་མི་ཚོགས་རྒྱན་བཙུགས་ཏེ་བཅག་འབྲུ་འབད་དགོ་པའི་
སྲོལ་ཁྲུན་བཙུགས་པའི་ཤུལ་ལས་སྤྱི་ལོ་⁵ ༡༩༨༡ ལས་ཚུར་ཀཔོ་དང་དམངས་
མི་ཚུ་ཡང་ རིམ་པ་བཞིན་ཚོགས་རྒྱན་བཙུགས་ཏེ་བཏོན་པའི་ལམ་སྲོལ་འགོ་
བཙུགས་གནང་ཡི། དེ་ལས་རིམ་པ་བཞིན་དུ་གཞུང་སྲོལ་གི་དབང་ཆ་མི་སེར་
ལཱ་གནང་པའི་སྲིད་བྱུས་དང་བསྐྱར་ཏེ་ རྫོང་ཁག་ཡར་རྒྱས་ཚོགས་ཚུང་འདི་
རྫོང་ཁག་ཚོགས་འདུ་ཟེར་རྫོང་ཁག་དེ་ནང་ ཡར་རྒྱས་གོང་འཕེལ་གྱི་ལས་
རིམ་གྱིས་མ་ཆད་པར་ གཞན་གཞུང་སྲོལ་གི་དབང་ཆ་ཡང་རྫོང་ཁག་སོ་སོ་
ལཱ་བྱ་སྐབས་བདེ་བའི་རིགས་གནང་པའི་ཁར་ ཚོགས་པའི་ཁྲི་འཛོན་ཡང་
མི་སེར་གྱིས་བཅག་འབྲུ་ལས་གྲུབ་པའི་ཆེད་སྤྱི་དམངས་མི་ཚུ་གི་གལ་ལས་
ཚོགས་པའི་འབྲུས་མི་ཚུ་གིས་ཚོགས་རྒྱན་བཙུགས་ཏེ་ ཚོགས་རྒྱན་ལས་རྒྱལ་

མི་དབང་འབྲུག་རྒྱལ་བཞི་པའི་རྟོགས་བརྗོད། རྫོང་ཁག་དང་ཆེད་འོག་རང་སྤྱོད་ཐོག་ལས་ མི་མང་ཞབས་ཏོག།

ཁ་ཐོབ་མི་དེ་བསྐོས་ཏེ་དུས་ཡུན་ལོ་ངོ་གསུམ་རེ་ནང་ཚར་རེ་བཅག་འབྲུ་འབད་
དེ་བཏོན་པའི་ལམ་སྲོལ་བཟོ་གནང་ཡོད་པ་ཨིན།

དེ་གིས་ཡང་གོང་གསལ་དང་མཐའ་བཟུང་ས་གནས་ཚུ་ནང་ཡར་རྒྱས་
གོང་འཕེལ་སྡོད་ནི་ལུ་དུས་ཚོད་ལེ་ག་འགོར་ནི་མས་ཟེར་ མི་དབང་མངའ་
བདག་རིན་པོ་ཆེ་ཐུགས་གདུངས་ཏེ་སྤྱི་ལོ་༡༩༩༡ ལས་ཚུར་ཆེད་འོག་གཞུང་
འཛུགས་ཟེར་ ཆེད་འོག་སོ་སོའི་ནང་གོང་འཕེལ་གྱི་ཞབས་ཏོག་དང་ མི་ལྗེའི་
རང་དབང་ཐད་ཀར་ཐོབ་པའི་སྲིད་བྱུས་བཅུ་མས་དགོ་པའི་དམིགས་ཡུལ་ངོ་མ་
ཆེད་འོག་ནང་ཡོད་པའི་མི་ལྗེའི་གནས་སྡངས་དང་བསྐྱུན་པའི་ཡར་རྒྱས་གོང་
འཕེལ་གྱི་ལས་རིམ་འདི་འཕྲོ་ལས་ཐོབ་ནི་དང་ ཆེད་འོག་དེ་ནང་མཁོ་བའི་འོས་
འབབ་ཅན་གྱི་ཞབས་ཏོག་དང་ཆེད་འོག་སོ་སོའི་ནང་དཀའ་ངལ་དང་སྒྲིགས་
ཐུབ་དང་བསྐྱུན་ཏེ་གཞུང་སྤྱིང་ཐ་ན་ ཆེད་འོག་དེ་ནང་གི་འཆར་གཞི་དང་
ལས་རིམ་བཅུ་མ་ནི་དང་། ཞབས་ཏོག་མཐུན་ཆེན་ཚུ་གི་བདག་སྤྱོད་འཐབ་ནི།
དཔུ་ཁལ་བསྐྱུན་ནི་དང་ ཚུད་རྟོགས་སེལ་ནི། མི་སེར་གྱི་སྤྱིད་སྤྱུག་གནས་སྡངས་
ལེགས་བཅས་འབད་ནི་ཚུན་ཆེད་འོག་སོ་སོ་ལུ་གནང་པའི་འགོ་འདྲན་དང་
ཅེས་ཞིབ། ལྷ་རྟོག་དང་སློབ་སྦྱོར་གྱི་རིགས་རྫོང་ཁག་དང་དབུས་གཞུང་ཉེ་བ་
གཉིས་ཀྱིས་མཛད་པའི་ལམ་སྲོལ་བཅུགས་གནང་བྱུག།

ཆེད་འོག་རེ་ནང་ ཆེད་པའི་བྱང་ཡིག་རེ་ལྷ་རིམ་དངུལ་ཕོགས་དང་སྤྱོད་
གསོ་ཚུ་ ཞི་གཡོག་པ་གཞན་བཟུམ་ཐོབ་ལམ་ཡོད་བུང་ ཆེད་བྱང་དེ་རྒྱལ་
གཞུང་ཞི་གཡོག་དང་བསྐྱུན་མ་དགོ་པར་ཆེད་པོ་ཁོང་ར་གིས་གདམ་ཁ་རྒྱལ་
ཉེ་བཅུགས་ཆོག་པ་ཨིན་པས། དེ་ལས་ཆེད་འོག་ནང་ གོང་འཕེལ་ལས་རིམ་

དཔལ་འབྱུག་ཞིབ་འཇུག་ལྟེ་བ།

བདག་སྐྱོང་འཐབ་པའི་དོན་ལས་རྒྱལ་གཞུང་ཞི་གཡོག་ལས་ཁུངས་གིས་འགོ་
འཇེན་འཐབ་ཐོག་ལས་བཅུགས་པའི་ཆེད་འོག་བདག་སྐྱོང་རེ་དང་ ཅེས་འཛིན་
དང་བཅོ་རིག་བཀོད་དཔོན་རེ་ཡང་ རྫོང་ཁག་གཉིས་གཉིས་གསུམ་གསུམ་
བསྐྱམ་ཞེ་རྒྱལ་གཞུང་ཞི་གཡོག་གི་ཁོངས་ལས་ ཆེད་འོག་གི་རོགས་རམ་དོན་
ལས་བཏང་པའི་ལམ་སྲོལ་བཅོ་གནང་བྱག།

དབུས་གཞུང་ཞེ་བའི་ཁོངས་ལས་གཙོ་འཛིན་གནས་སེར་བཏང་
ཐོག་གི་ཐབས་ཤེས་འཛོལ་བ།

གཉིས་པ་ དབུས་གཞུང་གི་གཙོ་འཛིན་དང་དཔོན་ཁག་ཚུ་གནས་སེར་
བཏང་ཐོག་གི་ཐབས་ཤེས་འཛོལ་བའི་སྐོར་ལས་མ་ཞུ་བའི་ཉེ་མ་ མི་དབང་མངའ་
བདག་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་གིས་གཞུང་སྐྱོང་ལམ་སྲོལ་དེ་གིས་མི་མང་ལུ་ཕན་ལུ་
ག་དེ་འབད་ཡོད་ ཉིང་སངས་སང་མཁུན་པའི་དོན་ལུ་ མི་སེར་དང་གཅིག་ཁར་
འབྲེལ་བ་འཐབ་པའི་གོ་སྐབས་གཟིགས་ཏེ་ ཟ࿳་ལོ་༡༩༧༧ ལོ་ལུ་ ཀྲར་སྟོད་སྟང་
མ་ཚུ་ལས་འགོ་བཅུགས་ཏེ་ ལོ་བཅའ་ཟ࿳་ཟ࿳་༡༢ པའི་ནང་འབྲུག་གི་རྒྱལ་ཡོངས་
དུས་ཆེན་རྒྱུ་པ་བཅི་སྟང་ཞུ་ནི་འདི་ རྒྱལ་ས་རྒྱུ་པ་ཅིག་ལུ་མིན་པར་རྫོང་ཁག་
ག་ར་ནང་བསྐོར་ར་རྒྱལ་ཞེ་ བཅི་སྟང་ཞུ་བའི་ལས་རིམ་འགོ་བཅུགས་གནང་བྱག།
འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་ནང་རྒྱལ་བརྒྱུད་སྟེལ་བའི་བྱེད་པོ་ གོང་ས་འཇིགས་མེད་རྣམ་
རྒྱལ་གྱི་འཁུངས་ཡུལ་ཀྲར་སྟོད་ལས་ཨིན་ནི་དེ་གིས་ ཉེན་འབྲེལ་གྱི་ཆེ་བ་ལུ་
གཟིགས་ཏེ་ རྒྱལ་ཡོངས་དུས་ཆེན་རྒྱུ་པའི་འགོ་འདི་ཡང་ཀྲར་སྟོད་ལས་ཚུར་
བཅུགས་པའི་རྒྱ་མཚན་དེ་ཨིན་པས།

དཔལ་འབྱུག་ཞིབ་འཇུག་ལྟེ་བ།

རྒྱལ་ཡོངས་དྲུས་ཆེན་དེ་འབད་ཚྫོང་ཁག་སོ་སོའི་ནང་བརྩི་སྲུང་ཞུ་བའི་
དགོས་པ་དང་པ་ མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་གི་དགོངས་བཞེད་ཚུ་
མི་མང་གིས་ཉིང་སངས་སང་གསུང་བཤད་ཐོག་ལས་ཏེ་གོ་བའི་དགོས་པ་དང་།
གཉིས་པ་ མི་སེར་གྱི་སྦྱིད་སྡུག་གནས་སྤངས་ཚུ་ མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་
པོ་ཆེ་མཆོག་གིས་མངོན་སུམ་གཟིགས་ཚུགས་པའི་ཕན་ཐབས་ལུ་ཨིན་པས།
གསུམ་པ་ རྒྱལ་ཡོངས་དྲུས་ཆེན་སྐབས་ ལས་ཁུངས་ཡོངས་ཚྭ་གས་ཀྱི་
མྱོན་པོ་དང་བྱང་ཆེན། དབང་ཚད་ཅན་གྱི་དཔོན་ཁག་ཚུ་གཅིག་ཁར་འཆོགས་
ནི་དེ་གིས་ ཡར་རྒྱས་གོང་འཕེལ་མཉམ་འབྲེལ་ཐོག་ལས་གྲོས་བསྡུན་འབད་
བའི་གོ་སྐབས་བཟེ་གནང་དོ་ཡོད་པ་ཨིན་པས། བཞི་པ་ རྒྱལ་ཡོངས་དྲུས་ཆེན་
གྱི་ཆེད་དུ་བཅའ་སྒྲིག་དང་འབྲེལ་ཏེ་ མི་སེར་ལུ་ཉེ་བར་མཁོ་བའི་མཐུན་ཆེན།
འཁོར་ལམ་དང་ཚྫོང་གཞི་ཉམས་བཅོས། མྱོག་མེ་དང་འབྲུང་ཁུ། ཏེ་ལམ་དང་
སྤྲངས་ཟམ་ལ་སོགས་པའི་མཐུན་ཆེན་ཚུ་ རྒྱལ་ཡོངས་དྲུས་ཆེན་གྱི་ཞོར་ཁར་
བསྐྱབས་ཚུགས་པའི་ཁེ་ཕན་ཡོད་པ་ཨིན་པས།

སྤྱི་ལོ་༡༩༧༥ ལོར་རྒྱལ་ཡོངས་དྲུས་ཆེན་རྒྱས་པ་རྩི་མཆོམས་གསར་
སྤང་ཚྫོང་ཁག་ལུ་མཛུགས་དགོ་པའི་རྒྱ་མཚན་དང་པ་ དེ་སྐབས་གསར་སྤང་
ཚྫོང་ཁག་གིས་གཅོས་པའི་རྩི་མཆོམས་ཚྫོང་ཁག་བྲལ་ནང་ཡོད་མི་ མི་སེར་
ཚུ་འབྲུག་གི་ཅིག་སྒྲིལ་སྤྱད་བྱུས་ལུ་བེ་ཆོམ་ཡོད་པ་མཁྱེན་ཏེ་ རྒྱལ་ཁབ་ཡར་
རྒྱས་གོང་འཕེལ་ལུ་གནོད་ཚབས་ཆེ་ཤོས་ཅིག་ མི་མང་གི་ལྷ་བ་མི་མཐུན་
ནི་འདི་ཨིན་པ་ཅིན་ འཛམ་གླིང་ནང་མི་རྣོབས་སྒྲོམ་ཤོས་དང་རྩི་བས་འབྱོར་
ཆེ་ཤོས་རྒྱལ་ཁབ་གཉིས་ཀྱི་བར་ན་ཡོད་པའི་ འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་ཁུང་ཀྱི་

གཅིག་པ་འདི་ནང་མི་འབོར་ཡང་ འཛམ་གླིང་ནང་ཉུང་ཤོས་ཀྱི་གྲུལ་ཁར་
 ཨིན་པ་ལས་ འདི་ནང་ཡོད་མི་ཆ་མཉམ་གྱི་ལྷ་སྤྱོད་གཅིག་བཟོ་མ་ཚུགས་པ་
 ཅིན་ རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་གོང་འཕེལ་ལུ་གནོད་ཉེན་ཡོད་པ་མ་ཆད་ རང་བཅོན་
 གཙང་མ་ལུ་ཡང་ཉེན་ཁག་ཡོད་པ་གཟིགས་ཏེ་ ལྷོ་མཆོམས་རྫོང་ཁག་ནང་གི་
 མི་མང་གི་ཕྱོག་ཚོད་གཟིགས་པའི་དོན་ལས་ཆེད་དུ་མངགས་ཏེ་ རྒྱལ་ཡོངས་
 དུས་ཆེན་གྱི་ལས་རིམ་གཉིས་པ་གསར་སྤང་རྫོང་ཁག་ལུ་མཛད་གནང་རྟུག།
 དེ་ལས་ཚུར་རིམ་པ་བཞིན་ ལོ་བསྟར་རྫོང་ཁག་རེ་ནང་ཆར་རེ་རྒྱལ་ཡོངས་
 དུས་ཆེན་བཙུག་སྤྱང་ལྷོ་མི་དེ་གིས་ མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་
 གིས་ མི་སེར་གྱི་སྤྱོད་དང་ཡོན་ཏན་ཚུལ་བཞིན་གཟིགས་ཏེ་ གཤམ་ཆེ་ཤོས་
 ཅིག་རྫོང་བཞུགས་ཀྱི་དཔོན་ཁག་ཚུ་ གནས་སོར་གཏང་དགོ་པའི་ཐུགས་
 བཞེད་གནང་རྟུག།

སྤར་སྤེ་སྤོད་རིམ་བྱོན་ལས་འགོ་བཙུགས་ཏེ་ འབྲུག་རྒྱལ་གཉིས་པ་
 ཚུན་ཆོད་ཀྱི་བར་ན་ མི་སེར་ཚུ་རྒྱ་སྤྱང་གཉིས་ཀྱི་ཁལ་གྱི་འོག་ལུ་སྤྱོད་སྤྱུག་
 ལྷོ་མི་དེ་གིས་ རྒྱལ་འབངས་ཀྱི་རིམ་པ་ལེགས་ཤོམ་འབད་ཤེས་དོ་ཡོད་པ་ཨིན་
 རུང་ འབྲུག་རྒྱལ་གསུམ་པ་ མི་དབང་འཛིགས་མེད་དོ་རྗེ་དབང་ལྷུག་མཆོག་
 བྱང་ཆུབ་སེམས་པའི་རྣམ་འཕྲུལ་གྱི་རྒྱལ་པོ་ཅིག་ཨིན་ལོ་ཤེས་ མི་སེར་ལུ་
 ཐུགས་ཀྱི་བཙུག་བཟུང་བཟུང་པའི་སྤྱོད་ཀྱིས་ མི་མང་གི་རང་དོན་སྤྱོད་ལུ་ཡང་
 སྤྱོད་ལུག་པའི་སྤྱོད་ཡོད་པ་མཁྱེན་ཏེ་ རྫོང་ཁག་ཚུ་ནང་རྫོང་བདག་ལེ་གཅིག་
 ཁྲིམས་ཁང་དང་དག་པོའི་སྤེ་ཆན་ལས་བསྐྱོས་པའི་ལས་རིམ་བཟོ་གནང་ཡི།
 དེ་བཟུམ་དབུས་གཞུང་ཉེ་བའི་ནང་ལུ་ཡང་ ལས་ཁུངས་ཚུ་ནང་དཔོན་ཁག་

དཔལ་འབྱུག་ཞིབ་འཇུག་ལྟེ་བ།

ཚུ་ ཏུས་ཡུན་ལེ་ག་ཅིག་ ལས་ཁུངས་ཅིག་ནང་སྡོད་མི་ཚུ་ སྤར་ག་ཨིནམ་
འབད་བཞག་གནང་པ་ཅིན་ ཏུས་བསྐྱེད་སྤོམ་མེད་པའི་སྦྱོན་ཚུ་གཟིགས་ཏེ་
སྡོན་པོ་ལྷན་རྒྱས་ལས་འགོ་བཙུགས་ཏེ་ ལོ་གསུམ་རེ་ནང་གནས་སོར་ཚར་
རེ་བཏང་པའི་ལམ་སྲོལ་ཐོག་ལས་གྲུབ་འབྲས་མངོན་སུམ་བཏོན་ཚུགས་པའི་
ཐབས་ལམ་བཟོ་གནང་ཡི། དེ་མ་ཚད་དཔོན་ཁག་ཚུ་གིས་གཙོས་པའི་གཞུང་
གཡོག་པའི་གྲུབ་ ཚྭ་གས་གྲུབ་དང་འཛོན་ལྷངས་སྤོམ་མེད་མི་ཚུ་ འཕྲོ་མཐུད་
དེ་གཞུང་གཡོག་ནང་བཞག་གནང་པ་ཅིན་ གཞུང་གཡོག་པའི་གྲངས་ཁ་ཡར་
སེང་སོང་ཞེ་ རྒྱན་སྦྱོང་གི་འགྲོ་སོང་སྤོམ་འགྲོ་བའི་ཁར་ ལས་ཁུངས་དེ་ཡང་
འཛོན་བསྐྱེད་མེད་པའི་ལས་ཁུངས་ཅིག་ལུ་འགྱུར་བའི་ངེས་པ་མེད་པ་མ་ཚད་
གོ་གནས་གོ་རིམ་ལུ་བརྟེན་ཏེ་ འོག་གི་ཚྭ་གས་གྲུབ་ཅན་ཚུ་དབང་ཚད་ཁར་
མི་སྡོད་ནི་མས་མནོ་བའི་ཐུགས་བཞེད་གནང་ཞེ་ གཞུང་གཡོག་པ་ཕྱིར་སེལ་
རྒྱབ་པའི་སྤྱད་བྱས་བཅམས་ཏེ་གསོལ་རས་ཀྱི་ཐོབ་ཐང་དང་བཅས་པ་གནང་
ཐོག་ལས་དགོངས་ཞུ་འབད་བཙུག་པའི་ལམ་སྲོལ་བཟོ་གནང་པའི་རྒྱ་མཚན་
གཙོ་བོ་ གཞུང་གཡོག་པ་གྲངས་ཉུང་དང་ཚྭ་གས་གྲུབ་ཅན་བཟོ་གནང་པའི་
ཐུགས་བཞེད་ཀྱིས་ཨིན་པས་ཟེར་ཞུ་ནི།

གཞུང་གཡོག་ནང་ཚྭ་གས་གྲུབ་མེད་མི་དང་ མཁོ་འདོད་ཚུང་བའི་
གཞུང་གཡོག་པའི་རིགས་ཕྱིར་སེལ་འབད་བའི་སྐབས་ལུ་ཡང་ གཙོ་རིམ་ལོ་
གངས་ཚང་རན་མི་དང་ ཤེས་ཡོན་ཚུང་མི། འཛོན་ལྷབས་མེད་མི་ཚུ་ གཞུང་
གཡོག་པ་རང་རང་སོ་སོ་གིས་དགོངས་ཞུ་འབད་བཙུག་པའི་སྐབས་ གཞུང་
གི་ཁ་ཐུག་ལས་ ལག་པ་མཐུད་དེ་ཁ་གྲུས་པའི་གསེར་དང་རྩི་མེ་ཕ་ལམ་གྱི་

དངོས་གྲུབ་ཟེར་། གསོལ་རས་ཀྱི་གོ་རིམ་མཐོ་དམན་བཅས་པ་གནང་ཐོག་
 ལས་དགོངས་ལྷ་ཐངས་རིམ་གཉིས་འབད་བཏང་ཐོག་ལས་། གཞུང་གཡོག་
 པ་གངས་ཉུང་དང་ཚྭ་གས་གྲུབ་ཅན་བཟོ་བའི་ཐབས་ཤེས་བཏོན་གནང་རྒྱལ།
 དེ་མ་ཚད་ རྒྱལ་གཞུང་ཉེས་ཞིབ་དབང་འཛིན་གྱི་ཁ་ཐུག་ལས་། རྒྱགས་བཏོན་
 བཅུག་ཞེ་ གཞུང་ཉེས་ལྷག་ཆད་ཞུགས་མི་དང་ཉེས་ཁུངས་སྤྲགས་མ་ཚུགས་མི་
 ཚུ་ཡང་རིམ་པ་བཞེན་། སོ་སོའི་ཐོབ་ཐང་དང་བསྟུན་པའི་ཉེས་ཁྲིམས་གོ་རིམ་
 འབད་བཀལ་ཐོག་ལས་གཞུང་གཡོག་ལས་བཏོན་བཏང་པའི་ལམ་སྲོལ་བཟོ་
 གནང་ནི་དེ་གིས་ཡང་། གཞུང་གཡོག་ངང་བདེན་གཡོ་མེད་ཐོག་ལས་འབད་
 བའི་རེ་འདོད་ཀྱིས་ལམ་སྲོལ་དེ་ལུ་རྒྱགས་བཏོན་གནང་ཡོད་པ་ཨིན་པས།

དེ་བརྩམ་མི་སྤྱི་བདེ་ཐབས་ཀྱི་དོན་ལུ་ ཡར་རྒྱས་གོང་འཕེལ་གྱི་ཞབས་
 ཏོག་ཚུ་ འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་མི་སེར་ཆ་མཉམ་དང་། ལྷག་པར་མི་སེར་ཉམ་
 རུང་ཚུ་ལུ་ཕན་ཐོགས་ཚུགས་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་སྐོར་ལས་། མི་དབང་མངའ་
 བདག་རིན་པོ་ཆེའི་ཞབས་ལས་། རྒྱགས་བཞེད་རྒྱ་སྤྱོད་འབད་གནང་ཡོད་པ་
 ཨིན་པས། ཡབ་མི་དབང་འཛིགས་མེད་རྩི་རྩི་དབང་ཕྱག་མཆོག་གི་དགོངས་
 བཞེད་འཕྲོ་མཐུད་དེ་། མི་དབང་འཛིགས་མེད་སང་གི་དབང་ཕྱག་མཆོག་གི་
 རྒྱགས་ཀྱི་འདུན་པ་གཙོ་བོ་ འབྲུག་པའི་མི་ཁུངས་འབད་སྤྱི་ཚད་ཅིག་པོ་
 ཟ་སྦྱོད་འབད་སའི་ས་ཞིང་མེད་མི་ག་ཡང་མི་བཞག་པའི་དགོངས་བཞེད་
 ཨིན་ནི་དེ་གིས་། རྒྱལ་པོའི་ཕྱག་འགན་གཙོ་བོ་ཅིག་། མི་སེར་ཟ་སྦྱོད་འབད་
 སའི་ས་ཞིང་མེད་མི་ཚུ་ལུ་ གཞུང་གིས་ས་ཞིང་སྦྱོད་གནང་ནི་འདི་ཨིན་པས།
 རྒྱ་མཚན་དེ་གིས་འབད་རྒྱལ་ཁབ་ནང་། བོད་མི་སྤྱབས་བཅོལ་བ་གིས་མ་ཚད་

དཔལ་འབྱུག་ཞིབ་འཇུག་ལྟེ་བ།

པར་ ཤར་ཕྱོགས་ཁ་བྱག་ས་ཞིང་མ་ལང་མི་དང་ སྤར་མི་གཞན་གྱི་འོག་ལུ་
བ་བྱན་འབད་ཚྭ་པའི་རིགས། རྫོ་མཆམས་ཁ་བྱག་(སུ་ཀུམ་བ་ཞི་)ཟེར་
སྤབ་སྲོལ་ཡོད་པའི་ས་མེད་གྱི་མི་སེར་ཚུ་ལུ་ མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་
ཆེའི་ཞབས་ལས་ས་ཞིང་གསོལ་རས་སུ་གནང་པའི་ལམ་སྲོལ་དེ་ནི་ མི་དབང་
མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེ་གསེར་ཁྲི་ཁར་ ཞབས་སེར་བཀོད་པའི་ཉིན་མ་ལས་
འགོ་བཙུགས་གནང་ནུག་ཟེར་ཞུ་ནི།

དེ་བརྒྱམ་གཞི་ཆགས་གསར་བཙུགས་གྱི་ལས་རིམ་བཙུམས་ཏེ་ རྒྱལ་ཁབ་
གྱི་མཐའ་དབུས་ངེས་མེད་གྱི་མི་སེར་སོ་སོ་ལུ་ རང་སའི་ཁ་རྩེ་དང་འབྲེལ་ཏེ་ རྒྱན་
ཤོག་འབྲུ་བའི་ཐོག་ལས་ས་ཞིང་གནང་མི་དེ་གིས་ ས་ཞིང་མེད་པའི་མི་སེར་ཚུ་ལུ་
བ་སྦྱོད་གྱི་ས་ཞིང་ཐོབ་པའི་ཁར་ རྫོང་ཁག་དང་ ས་གནས་མཐོ་དམན་མ་ཕྱེ་བར་
གཅིག་ཁར་ཚུད་མི་ཚུ་འབྲེལ་བ་འཐབ་ནི་འགོ་བཙུགས་པའི་བསྐྱང་ལས་ གཅིག་
སྤེལ་མཐུན་ལམ་ལུ་ཡང་ཕན་ཐབས་སྤོམ་བྱུང་པ་མ་ཆད་ འབྲུག་གཞུང་གི་དམིགས་
ཡུལ་རྒྱལ་ཁབ་གཅིག་དང་མི་ལྗེ་གཅིག་གི་དགོངས་པ་ཡང་འགྲུབ་ནི་ཨིན་པས།
ཞུག་པར་དུ་གཞི་ཆགས་དེ་ཚུ་གཅིག་ཁར་སྦྲོད་དེ་འབྲེལ་བ་འཐབ་དགོ་པའི་སྐབས་
ན་ཆད་གི་ཁྱེན་རེ་བྱུང་པའི་སྐབས་གྱི་འགོ་སྤངས་ཚུ་ཡང་གཅིག་མཚུངས་བཅོམ་ནི་
ལུ་ཕན་ཐབས་སྤོམ་སྦྲོད་པའི་ཁར་ ཤར་རྫོ་རྒྱབ་བྱང་གི་མི་ལྗེ་ཚུ་གཉིན་ལམ་གཅིག་
ཁར་སོང་པའི་སྐབས་མ་འོངས་པའི་མི་རབས་ཚུ་རོ་སྤྲུལ་ལགས་ཤོམ་འབྱུང་ནི་ལུ་
ཡང་ཕན་པ་ཡོད་པ་འབད་བཅི་སྲོལ་སྦྲོད་ནུག།

དེ་ལས་གནས་སྐབས་གཞན་ཡང་ཡུལ་རྫོངས་གོང་འབྲེལ་བཏང་པའི་
འཆར་གཞི་བཙུམས་གནང་ཞེ་མི་སེར་སོ་ནམ་པ་ལེ་ཤ་ཡོད་སའི་ས་གནས་ཚུ་

ནང་ སོ་ནམ་ཞིང་ཁང་ཟེར་ སྤུས་ཚད་ཅན་གྱི་སོན་དང་ཕྱང་མ་བཟུམ་སྤེལ་
 ལས་རིམ་དང་ འོང་འབབ་ཆེ་བའི་ཤིང་འབྲས་ཀྱི་ཕྱང་མ་སོན་ནང་འབྲེན་
 འབད་དེ་བཟུམ་སྤེལ་དང་ སོན་རིགས་སྤུས་སྦྱར་འབད་བའི་ཐོག་ལས་
 སོ་ནམ་ཞིང་ལཱ་རྒྱ་བསྐྱེད་མཛད་པ་ལ་སོགས་པ་མཛད་པའི་སྐྱོར་ལས་ཞུ་བ་
 ཅིན་ ཤར་སྤྱོད་ཁ་ལུག་བཟ་ཤེས་སྤང་ཁང་མ་དང་ རྩོམ་སྤྱོད་ཁ་ལུག་
 དག་ལེགས་ཕུ་འབྲུར། གཞུལ་སྤང་ཆ་འདུས་ཚུ་ནང་སོ་ནམ་ཞིང་ཁང་སྤོ་
 འབྲེད་གནང་བ་དང་ སོ་ནམ་ཞིང་ལཱ་ལུ་བཙོན་ཤུགས་བསྐྱེད་པའི་ཐབས་
 ལས་བཟོ་གནང་། གཞན་ཡང་མི་སེར་ཚུ་གིས་ཚུ་ཞིང་གསར་པ་བཅད་པའི་
 སྐབས་ ས་རྒྱ་ཆེ་ཆུང་དང་བསྐྱུན་པའི་གསོལ་རས་ཀྱི་ཐོབ་ལམ་བཟོ་གནང་།
 དེ་བཟུམ་སོ་ནམ་ལག་ཆ་དང་སོ་ནམ་ཞིང་ལཱ་གི་དོན་ལུ་དཀའ་སྤྱད་འབད་མ་
 དགོ་པའི་དོན་ལུ་འཕུལ་སྤང་གོང་ཚད་མར་ཕབས་ཐོག་བཙོང་ནི། གཞན་
 ཡང་ཚུ་འབྲེན་ནི། རྩ་བར་ནི། ཕྱང་མ་བཟུམ་ནི། ལ་སོགས་པའི་འཕུལ་
 ཆས་མང་རབས་ཅིག་བཏོན་ཐོག་ལས་མི་མང་བདེ་བར་བཀོད་པའི་ཐབས་
 ལས་སྤྲོ་ཚོགས་བཏོན་ཡོད་པ་ཨིན།

དེ་བཟུམ་སོ་ནམ་ཡར་རྒྱས་བཏང་ནི་དང་འཁོར་ལམ་མེད་སར་སྤྱེལ་
 འབྲེན་གྱི་ལཱ་གཉིས་ཆ་ར་ལུ་སྤོ་ནོར་སེམས་ཅན་མེད་ཐབས་མེད་པའི་ཁར་
 སྤོ་ནོར་ལུ་བཞེན་པའི་མར་དང་དར་ཚོལ་ལ་སོགས་པ་ཡར་རྒྱས་གཏང་པའི་
 དོན་ལུ་ གཞུང་གི་སྤྱད་བྱས་སྤོ་ནོར་སེམས་ཅན་གངས་ཉུང་ སྤུས་ཚད་ཅན་
 བཟོ་ཞེ་འཐོན་བསྐྱེད་སྤོ་ནོར་བཏོན་པའི་ལས་རིམ་ཡང་ འཆར་གཞི་དང་པ་ལས་
 ཚུར་འགོ་བཟུགས་ཏེ་ འཆར་གཞི་གསུམ་པ་ཚུན་གྱི་བར་ན་ སྤོ་ནོར་ཞེ་བ་རྩོ་

དཔལ་འབྱུག་ཞིབ་འཇུག་ལྟེ་བ།

མཚམས་བསམ་ཅི། སྤྱི་ལོ་ བེམ་ཕུ་གསར་སྤེས་ཐང་། ཤར་ཕྱོགས་སྤེས་གདུང་།
མོང་སྐར་སྤང་མས་ཐང་དང་ ལྷོ་མཚམས་ཅི་རང་ཚུ་ལུ་སྤོ་ནོར་ལྟེ་བ་སྤོ་འབྲེད་
གནང་པའི་ཁར་ བ་མེན་གསོ་སྤྱོད་ལྟེ་བ་ཕོམ་རོང་ལུ། ལུག་གསོ་སྤྱོད་ལྟེ་བ་
མེ་རག་དང་མཁའ་སྤང་ཚུ་ནང་བཙུགས་གནང་ལྟེ་ མེ་སེར་སོ་ནམ་པའི་རོགས་
རམ་ཚུ་སྤོམ་འབད་གནང་ནི་འགོ་བཙུགས་ལུག།

མདོར་ན་ མེ་སེར་གྱི་བདེ་ཐབས་དོན་ གྲང་གསེབ་ཁར་རྒྱབ་པའི་ཁྱིམ་གྱི་
དེལ་ལྷོ་ན། གོང་ཚད་རྒྱང་བ། བཟོ་བཀོད་བདེ་བ། མཐུན་ཆེན་ཚང་བའི་དེལ་ཁྱིམ་
དང་། མེ་སེར་གྱི་ཁྱིམ་ཚུ་ནང་དུ་མེད་གྱི་ཐབས། གཙང་སྤྱོད་ལྟེ་བ་འཆབ་གསང་།
ས་ཞིང་ཡོད་ས་ཚུ་ནང་སོ་ནམ་ཞིང་ལམ་དང་ རྒྱ་ཡུར་ལ་སོགས་པ་མ་དངུལ་
ལུ་སངས་པ་མེད་པའི་རོགས་རམ་གནང་ཐོག་ལས་ མེ་སེར་བདེ་བར་བཀོད་
ཡོད་པ་ཨིན། དེ་བཟུམ་འཆར་གཞི་ལྟེ་བ་འཆབ་ས་ རྫོང་ཁག་ཚུ་ནང་མེ་སེར་
གྱི་དོན་ལུ་འབྲུག་སོག་གི་མཛོད་ཁང་རྒྱབ་ལྟེ་བ་ལྟེ་བ་གི་རིགས་འཕྲོ་བརྒྱུག་མི་
འགྲོ་བའི་ཐབས་ལམ་གསར་པ་འཛོལ་བ་ལ་སོགས་པ་མང་རབས་ཅིག་ཐབས་
ཤེས་བརྟོན་པའི་ལས་རིམ་བརྩམས་གནང་ཡི།

དེ་བཟུམ་ ཤི་གསོན་གཉིས་གྱི་དོན་ལུ་གཡུས་སྤོ་ལེ་ཤ་ཅིག་ནང་ལྟེ་བ་མེད་
གྱི་ས་གནས་ཁར་ གྲུ་ཚང་དང་ཚོས་སྤོ་ལྟེ་བ་གསར་དུ་བཙུགས་གནང་ལྟེ་གསོན་
པོའི་སྤྱབས་ཉེན་དང་གཤེན་པོའི་དགེ་སྤྱོད་ཚུ་ལུ་སྤོ་ལྟེ་བ་ཐབས་གནང་པ་མ་ཚད་
མེ་སེར་ཉམ་རྒྱུད་གི་སྤྱོད་སྤྱུག་ལུ་དགོངས་ཏེ་ གཞུང་གྲུ་ཚང་གི་ཁ་ཐུག་ལས་
གཤེན་པོའི་མེ་སྤྱངས་ཚུ་ ཟད་འགྲོ་དངུལ་ཀམ་ལེབ་ཅིག་ཡང་གཏང་མ་དགོ་
པར་མེ་སྤྱང་དབང་བསྐྱར་མ་བཏུབ་བཏུབ་པར་གནང་བའི་ལམ་སྲོལ་བཟོ་གནང་
ནི་དེ་གིས་ གཤེན་གསོན་གཉིས་ཆ་རང་བདེ་བར་བཀོད་དོ་ཡོད་པ་ཨིན།

གཞུང་གི་ལས་སྡེ་ལེ་ཤ་ཅིག་ རང་དབང་ལས་འཛིན་ལུ་བསྐྱར་
ཐོག་གི་ཐབས་ལམ་འཛོལ་བ་དང་གཞུང་གི་ལས་སྡེ་གྲལ་ལས་སྡེ་
ཚན་ལེ་ཤ་ཅིག་སྒྲེང་སྡེ་ལུ་སྔོན་ཐོག་ལས་གཞུང་དང་སྒྲེང་སྡེ་གཉིས་
ཆར་ཡར་རྒྱས་བཏང་ཚུལ་བཤད་པ།

གསུམ་པ་ གཞུང་གི་ལས་སྡེ་ལེ་ཤ་ཅིག་ རང་དབང་ལས་འཛིན་ལུ་སྐྱར་
བའི་ཐོག་གི་ཐབས་ལམ་འཛོལ་བ་དང་གཞུང་གི་ལས་སྡེ་གྲལ་ལས་སྡེ་
ཚན་ལེ་ཤ་ཅིག་སྒྲེང་སྡེ་ལུ་སྔོན་ཐོག་ལས་གཞུང་དང་སྒྲེང་སྡེ་གཉིས་ཆར་
ཡར་རྒྱས་བཏང་ཚུལ་སྒྲེང་ལས་བཤད་པ་ཅིན། གོང་དུ་གསལ་བའི་གཞུང་གཡོག་པ་
གྲངས་ཉུང་ཐོག་ལས་ གཞུང་ལཱ་ཐོན་ལུགས་ཅན་བཟོ་བའི་ལས་རིམ་མཐར་
འཁྱོལ་ཅན་འབྱུང་ཐབས་དང་ གཞུང་གི་མ་དངུལ་མར་ཕབ་རྒྱུ་ཚུགས་པའི་
ཐབས་ལམ་འབད་ གཞུང་གིས་བདག་སྐྱོང་འཐབ་སྲོལ་ཡོད་པའི་ལས་ཁུངས་
དང་ལས་སྡེ་ལེ་ཤ་ཅིག་འཛིན་སྐྱོང་ལས་སྡེ་བཟོ་ ཁོང་རའི་བཟོ་འགྲོ་ཁོང་རའི་
འོང་འབབ་ཐོག་ལས་བཏང་དགོ་པའི་སྤྱད་བྱས་བཅུ་མས་པ་དང་ ལས་སྡེ་ལེ་ཤ་
ཅིག་སྒྲེང་སྡེ་ལུ་སྔོན་ཐོག་ལས་གཞུང་གི་འགྲོ་གྲོན་གཏང་དགོ་པ་མེད་པའི་ཁར་
ལོ་བཟར་ཁལ་ཚད་བཟོ་སྒྲེང་པ་སོ་སོ་གིས་གཞུང་ལུ་འབབ་ཁུངས་བཟོ་བའི་
ཁར་ ལས་ཁུངས་དེའི་འགོ་འདྲེན་སྒྲེང་པ་ཚུ་གིས་འཐབ་སྲོལ་ལ་སོགས་པའི་
ཐབས་ཤེས་སྒྲ་ཚོགས་བཏོན་གནང་རུག།

དཔེར་ན་སྤྱི་ལོ་ ༡༩༩༠ ལོར་འབྲུག་གི་རྒྱལ་ཡོངས་ཚོགས་འདུ་ཆེན་མོ་
ཟེངས་ ༤༣ པའི་ནང་གསུང་གོས་གནང་ཞེ་སྤྱིལ་འདྲེན་ལས་ཁུངས་སྒྲེང་སྡེ་ལུ་

དཔལ་འབྲུག་ཞིབ་འཇུག་ལྟེ་བ།

སྔོན་གནང་ཡོད་པའི་སྐོར་ལས་གྲས་ཚོད་དོན་ཚན་༧༢ པའི་ནང་ཞལ་བཞེས་
བྱུང་ནི་དེ་གིས་ སྐྱེལ་འདྲེན་གྱི་དོན་ལུ་སྤར་གཞུང་གིས་མ་དངུལ་འགྲོ་སྤང་
བཏང་ནི་མ་གཏོགས་ འོང་འབབ་སྤོང་མེད་རུང་ དེ་ལས་ཚུར་སྤེར་སྤེ་ལུ་སྔོན་
དེ་ ལོ་བསྟར་མི་མང་གི་ཞབས་ཏྲིག་ཡར་སེང་རྒྱབ་པ་གིས་མ་ཚད་པར་ གཞུང་
ལུ་འོང་འབབ་ཡང་འབོར་ཆེ་ཏྲིག་ཏྲི་ཡར་སེང་འགྲོ་བའི་བསྐང་ཡོད་པ་ཨིན།
དེ་བཟུམ་སྐྱེ་ལོ་༡༩༦༢ ལས་འགོ་བཙུགས་པའི་འབྲུག་འགྲེམ་ལས་ཁུངས་
དེ་ཡང་ལས་འདོན་ལུ་སྐྱུར་བཅོས་གནང་སྟེ་ རྒྱལ་ཡོངས་གྱི་ཞབས་ཏྲིག་ཕུལ་
དུ་ཕྱིན་པ་འབྱོར་བའི་ཁར་ གཞུང་གི་འོང་འབབ་ལོ་རིམ་བཞེན་ཡར་སེང་
བཏང་པའི་བསྐང་ཡོད་པ་ཨིན།

སྐྱེ་ལོ་༡༩༦༥ ལས་འགོ་བཙུགས་མི་འབྲུག་བརྒྱུད་ཕྱིན་ལས་ཁུངས་
དེ་སྐྱེ་ལོ་༢༠༠༠ ལས་རང་སྐྱོང་ལས་འདོན་འབད་སྐྱུར་བཅོས་གནང་མི་དེ་
གིས་ཡང་ རིམ་པ་བཞེན་རང་སྐྱོང་ལས་འདོན་བཅོ་ནི་དེ་གིས་ འོང་འབབ་
གྱིས་ཟད་འགྲོ་ལང་དགོ་པའི་སྐབས་ ཐབས་ཤེས་སྣ་ཚོགས་བཏོན་ཏེ་ འོང་
འབབ་འབོར་ཆེན་བཅོ་བ་གིས་མ་ཚད་ མི་སྡེའི་ཞབས་ཏྲིག་སྒྲིག་རིག་ཡོངས་
འགྲེལ་དང་འབྲུལ་ཕྱིན། ཐག་མེད་གྱི་བརྒྱུད་ཕྱིན་དང་ཉི་འོད་ལུ་བསྟེན་པའི་
བརྒྱུད་ཕྱིན་ལ་སོགས་པ་ཐབས་ལམ་མང་རབས་ཅིག་གསར་དུ་བཏོན་དང་
བཏོན་བཞེན་དུ་ཡོད་པ་ཨིན།

དེ་བཟུམ་ཀུན་སྟེལ་དང་རྒྱང་བསྐྱགས་ལས་ཁུངས། སྒོ་ག་མེ་ལས་ཁུངས་
དང་གོང་སྤེ་ལས་འདོན། འབྲུག་དངུལ་ཁང་དང་ འབྲུག་རྒྱལ་ཡོངས་དངུལ་
ཁང་། འབྲུག་རྒྱལ་ཉན་སྤང་ལས་འདོན་དང་འབྲུག་གོང་འཕེལ་དངུལ་ཁང་།

མི་དབང་འབྲུག་རྒྱལ་བཞི་པའི་རྟོགས་བརྗོད། གཞུང་དང་སྒྲེང་གཉིས་ཆར་ཡར་རྒྱས་བཏང་བ།

འབྲུག་གི་ཚོང་དང་བཟོ་ག་ཚོགས་སྡེ་དང་ འབྲུག་མཁའ་འབྲུལ་ལས་ཁུངས།
རང་བཞིན་སྤར་འབྲུང་སྒོག་མེའི་ཞབས་ཏྲིག་དང་འབྲུག་ཞབས་ཏྲིག་ལས་སྡེ།
འབྲུག་གི་ཚོང་འབྲེལ་སྡེ་ཚན་དང་བཟའ་སྦྲུང་ལས་ཁུངས། གཞན་ཡང་སྒོག་
ཤུགས་ལས་འགྲུལ་དང་ལས་སྡེ་མང་རབས་ཅིག་རང་གི་འོང་འབབ་ཐོག་
ལས་ཟད་འགྲོ་ལང་ཚུགས་པ་བཟོ་དགོ་པའི་ལས་སྡེ་མང་རབས་ཅིག་གསར་
དུ་བཙུགས་པ་དང་ རྒྱ་བསྐྱེད་བཏང་བ་ལ་སོགས་པའི་སྒོ་ལས་ རྒྱལ་ཁབ་
ཡར་རྒྱས་གོང་འཕེལ་གྱི་དོན་ལུ་ཕན་ཐབས་ཤུགས་འབད་རང་བཟོ་སྒོ་ལ་འགོ་
བཙུགས་ཏེ་ཡོད་ཟེར་ཞུ་ནི།

གོང་དུ་གསལ་བའི་ཀུན་སྡེལ་དང་ རྒྱ་བསྐྱེད་ལས་ཁུངས་ཁག་
གཉིས་པོ་རང་སྐྱོང་ལས་ཁུངས་སུ་བཟོ་དགོ་པའི་སྒྲོ་ལས་ མི་དབང་མངའ་
བདག་རིན་པོ་ཆེའི་ཞབས་ལས་ སྤྱི་ཚེས་ ༡/༡༠/༩༢ རྒྱ་སྡེལ་ཟླ་བ་ ༧
པའི་ཚེས་ ༢༡ ལུ་བཀའ་ཤོག་གནང་ཞེ་སྐྱུར་བཅོས་བཏང་ཡོད་པའི་སྒྲོ་ལས་
མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེ་ཞབས་ཀྱི་བཀའ་ཤོག་ནང་།

༣ བརྒྱད་འབྲེལ་ རྒྱན་པོ་སྒོ་ཡངས་ལ། དོན་འབྲས་ དེ་ནི་ རྒྱན་
སྐྱོངས་འབྲུག་གི་རྒྱལ་ཁབ་འདི་ནང་ རྒྱན་ཁག་སོ་སོའི་ནང་ལུ་མི་སྡེའི་
དཔལ་འབྱོར་དང་ སྤེལ་གྱི་ཡར་རྒྱས་གང་མཚུགས་གོང་འཕེལ་འགྲོ་བའི་
དུས་ཚོད་འདི་ཁར་ གནས་ཚུལ་བསྐྱེད་ལེན་དང་ཁབ་སྡེལ་འབད་ནི་ཚུ་ སྤར་
ལས་རྒྱག་ཞེ་གལ་ཆེ་ཏྲིག་ཏྲི་ལུ་གྱུར་ཡོད་པ་མ་ཆད་ འབྲུག་པའི་མི་སེར་ཚུ་
ལས་འབྲི་རྩོམ་དང་ཡི་གུའི་རིག་པ་ལུ་སྤྱངས་བརྩོན་ཡོད་མི་ཡར་ཐོན་སོང་

དཔལ་འབྲུག་ཞིབ་འཇུག་ལྟེ་བ།

ཡོད་པའི་ཁར་ ལས་གཡོག་སོ་སོའི་ནང་ལུ་བྱད་རིག་ཐོབ་མི་ཡང་གང་མང་
བྱུང་ཡོད་པ་ལས་བརྟེན་ བརྒྱད་འབྲེལ་དང་རྒྱད་ལམ་ཚུ་ཡང་ ཡར་རྒྱས་
ཚུལ་མཐུན་བཏང་དགོཔ་གལ་ཆེམ་ལས་ གཞུང་དབང་མི་སེར་ལུ་སྤེལ་ནིའི་
སྤྱི་བྱས་དང་བརྟེན་ རྒྱལ་ལས་རིམ་གྱིས་རང་སྤྱོད་མིལ་བུ་འཐབ་ཚུགས་པ་
བཟོ་ཐབས་ལུ་བསྒྲིགས་ཏེ་ འབྲུག་གི་རྒྱལ་ཡོངས་གནས་ཚུལ་གསར་ཤོག་
ཀུན་གསལ་དང་ འབྲུག་གི་རྒྱུང་བསྐྱགས་གཉིས་སྤྱི་ཚེས་ ༡ / ༡༠ / ༢༠༢༢
ལས་བརྒྱད་འབྲེལ་ལྷན་ཁག་འོག་ལས་བཟོན་ཏེ་ རང་སྤྱོད་ལས་ཁུངས་ཁག་
གཉིས་འབད་སོ་སོ་བཟོ་དགོ་པའི་བཀའ་ཐམས་ལུ། གནམ་ལོ་ཚུ་སྤེལ་ཟླ་ ༧
པའི་ཚེས་ ༢༡ ལུ་གནང་བ་དགོ།

འབྲུག་མངའ་བདག་རྒྱལ་པོ།

ཟེར་གནང་བའི་བཀའ་ཤོག་དང་འབྲེལ་ཏེ་རང་སྤྱོད་ལས་ཁུངས་སུ་སྦྱར་
ཉུག་ཟེར་ལུ་ནི།

དེ་ལས་ཐབས་ཤེས་གཞན་ཡང་ གཞུང་ཉེ་བ་གཅིག་གིས་ རྩོགས་
ཀྱི་རྫོང་ཁག་དང་ཆེད་འོག་ཡོད་ཚད་ཀྱི་སྤྱི་བྱས་གནས་སྤངས་གཟིགས་མ་
ཚུགས་པ་དང་ རུས་བསྐྱེད་ཅན་གྱི་ཡར་རྒྱས་གོང་འཕེལ་གྱི་ཕྱག་ལཱ་ཚུ་གྲུབ་
འབས་དོན་སྤྱི་ཅན་བྱུང་མི་ཚུགས་པས་མནོ་བའི་ཐུགས་བཞེད་ཀྱིས་ རྫོང་
ཁག་ལྔ་དང་རྩྭ་ལུ་རྫོང་སྤེ་ཟེར་ རྫོང་བདག་ཡོངས་ཀྱི་འགོ་བདག་ རྫོང་སྤེ་
སྤྱི་བྱས་རེ་བསྐྱོས་པའི་ལམ་སྲོལ་བཙུགས་གནང་ཡི། དེ་ཡང་ཤར་རྩོགས་རྫོང་

མི་དབང་འབྲུག་རྒྱལ་བཞི་པའི་རྟོགས་བརྗོད།

གཞུང་དང་སྒྲེང་གཉིས་ཆར་ཡར་རྒྱས་བཏང་བ།

ཁག་ཚུ་གི་དོན་ལུ་བཀ་ཤེས་སྐང་ལུ་རྫོང་སྡེ་ཡིག་ཚང་བཙུགས། དབྱས་ཕྱོགས་
རྫོང་ཁག་ཚུ་གི་དོན་ལུ་དབང་འདུས་པོ་བྲང་ལུ་རྫོང་སྡེ་ཡིག་ཚང་བཙུགས།
རྩལ་ཕྱོགས་རྫོང་ཁག་ཚུ་གི་དོན་ལུ་ རྒྱ་ཁ་ལུ་རྫོང་སྡེ་ཡིག་ཚང་བཙུགས་ཏེ་
རྫོང་སྡེ་གསུམ་པོས་འབྲེལ་བ་བཅད་ཀྱང་ནང་སྤྱི་དཔྱོད་པོ་དང་མངའ་བདག་
རིན་པོ་ཆེ་ལུ་མཛད་སྤྱོད་དང་ རྫོང་སྡེ་སོ་སོའི་འོག་གི་རྫོང་བདག་ཚུ་དབྱས་
གཞུང་ཉེ་བ་དང་འབྲེལ་བ་འབྲེལ་མ་དགོས་པར་ ཡར་རྒྱས་གོང་འཕེལ་གྱི་
ལཱ་ཆེ་ཆུང་ག་ཅི་ཡང་རྫོང་སྡེ་ཚུ་གིས་གྲོས་ཐག་བཅད་པའི་ལམ་སྤྱོད་ཆར་
ཅིག་བཟོ་གནང་ཡི།

དེ་བརྩམ་རྒྱལ་ཡོངས་ཚོགས་འདུ་ཆེན་མོ་བཅའ་ས་༧༥ པའི་གྲོས་ཚད་
དོན་ཚན་༩ པའི་ནང་ལུ་གསུང་གྲོས་གནང་དོན། གཞུང་ས་སྟོང་མ་ཅིག་ནང་
ཁ་གཏོར་ཏེ་ཡོད་མི་གྲང་པ་ལུ་ ས་ཚབ་སྤྱོད་དེ་ཕྱོགས་གཅིག་ཁར་གཞིས་
ཆགས་བཙུག་བཙུག་པ་ལུ་ གཞུང་ལུ་ཟད་འགྲོ་གིས་སྟབས་མ་བདེན་ ག་ནི་
ཡང་མེད་པའི་ཁར་ མི་སེར་ལུ་གནད་དོན་ལེ་ག་གི་སྒྲོ་ལས་ བན་ཐོགས་ཡོད་
པའི་དཔྱེ་ཞུ་བ་ཅིན། འབྲུང་རྒྱ་འཇམ་ཏིང་ཏྲེ་འབད་བཀའ་ཚུགས་པའི་ཁར་
གསོ་བ་དང་ཤེས་རིག་གི་གཞི་རྒྱ་མཐོ་ཆས་ཚུ་ལས་ གྲང་པ་ཆ་མཉམ་གྱི་
ཁེ་ཕན་འཇམ་ཏིག་ཏྲེ་ལེན་ཚུགས་ནི་ཨིན་མ་མཛད་ ཞིང་རྒྱའི་ལས་རིམ་ཚུ་
ཡང་ ཁབ་ཆེ་ཏྲིག་ཏྲེ་འབད་བཀའ་ཚུགས། ཟེར་བ་ལ་སོགས་པ་གསུང་གྲོས་
གནང་རུག།

དཔལ་འབྱུག་ཞིབ་འཇུག་ལྟེ་བ།

མི་སྡེ་བཅའ་མར་གཏོགས་ཐོག་ལས་ཡར་རྒྱས་གོང་འཕེལ་གཏང་
པའི་ཐབས་ལམ་འཛོལ་བ།

བཞི་པ་ མི་སྡེ་ཡར་རྒྱས་གོང་འཕེལ་གྱི་ལས་དོན་གྲལ་ཁར་བཅའ་
མར་གཏོགས་ཐོག་ལས་ ལག་ལེན་འཐབ་པའི་ཐབས་ལམ་འཛོལ་བའི་
སྐོར་ལས་བཤད་པ་ཅིན། སྤར་ཡང་འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་ནང་གཞུང་དང་མི་མང་
ཅིག་སྤྱི་ལ་ཐོག་ལས་ བླ་པོ་དམག་གི་གདོང་ལེན་འབད་དགོཔ་བྱུང་བུང་།
རྒྱལ་ཁབ་ནང་བྱ་སྐབས་མ་བདེ་བའི་རིམ་པ་ ཟུ་གེ་ལ་སོགས་པ་ཐོན་བུང་
མི་མང་དང་གཞུང་གཉིས་པོ་གཅིག་སྤྱི་ལ་ལམ་སྲོལ་སྤྱིང་སྤྱིང་འཐབ་སྲོལ་
ཡོད་ནི་དེ་གིས་ རྒྱ་སྐབས་ཡོད་མི་ཚུ་གིས་རྒྱ་བཏོན། མི་སྤྱི་ལ་ཡོད་མི་གིས་
ཁོ་ཚོ་ད་བཏོན་ཏེ་ལག་པ་གཅིག་ཁར་མཐུད་དེ་གདོང་ལེན་འབད་བའི་ལོ་རྒྱུས་
དང་འབྲེལ་ཏེ་ མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་གིས་སྤྱི་ལོ་ ༡༩༥༡
ལས་འགོ་བཙུགས་མི་ ལོ་ལྔ་པའི་འཆར་གཞི་ལྔ་པའི་དམིགས་ཡུལ་གཙོ་བོ་
ཅིག་གཞུང་དང་མི་མང་ལག་པ་གཅིག་ཁར་མཐུད་དེ་ ཡར་རྒྱས་གོང་འཕེལ་
གྱི་ལས་འགུལ་ཚུ་ལུ་ཤུགས་བཏོན་པའི་སྲིད་བྱས་བཟོ་ནི་དེ་སྤོང་ལུག།

གོང་གསལ་སྲིད་བྱས་འདི་ཡང་ མངོན་སུམ་ཡིག་ཐོག་གསལ་བཤོད་
འབད་ནི་འདི་ འཆར་གཞི་ལྔ་པའི་སྐབས་བཟོ་ཡོད་པ་ཨིན་བུང་ ལག་ལེན་དོ་
མ་འཆར་གཞི་དང་པའི་གོང་ལས་འཐབ་སྲོལ་ཡོད་པའི་སྐོར་དུམ་གཅིག་ལུ་བ་
ཅིན། སྤྱི་ལོ་ ༡༩༥༩ ལས་ཚུར་གཞུང་གིས་མ་དངུལ་འཛོལ་ཏེ་འཁོར་ལམ་
འགོ་དང་པ་སེལ་ནི་འགོ་བཙུགས་པའི་སྐབས་ མི་སེར་གྱི་ཁ་ཐུག་ལས་དུག་

མི་དབང་འབྲུག་རྒྱལ་བཞི་པའི་རྒྱལ་སྤྱོད།

མི་སྡེ་བཅའ་མར་གཏོར་ཐོག་ལས་ཡར་རྒྱས་གོང་འཕེལ་གཏང་བ།

བསྐྱེད་ཐེངས་ གྲུས་ལོ་ ༡༥ ཡན་ཆད་དང་ ༢༠ ཡན་ཆད་ཀྱི་རིགས་ཐོ་བཀོད་
འབད་དེ་ མི་གངས་རྒྱལ་གི་གྲལ་ལས་མི་གཅིག་ཉག་པར་འཁོར་ལམ་སེལ་མི་
འབད་བཏོན་སྤེལ་སྤོང་རྒྱལ། རྒྱལ་བསྐྱེད་ཐོག་ལས་འཁོར་ལམ་གྱིས་མ་ཆད་
པར་ མི་སེར་སྤྱོད་གྲུ་གསར་བསྐྱེད་དང་ བྱ་ཤིས་ཆོས་རྫོང་གསར་བཞེངས།
བསྐྱེད་སྤྱོང་དམག་ཁང་གསར་བཞེངས་དང་རྟ་ལམ་དང་སྤྱིངས་བཅ་ཉམས་
བཅོས་ཚུ་ཡང་ རྒྱལ་བསྐྱེད་ལས་མི་ཐོག་ལས་བཏང་སྟེ་སྤོང་རྒྱལ་ཟེར་བྱ་ནི།
འབྲུག་གི་རྒྱལ་ཡོངས་ཆོགས་འདུ་ཆེན་པོ་ཐེངས་ ༡༡ པའི་གྲོས་ཆེད་དོན་ཆེན་
དང་པ་དང་ ཆོགས་ཐེངས་ ༡༢ པའི་གྲོས་ཆེད་དོན་ཆེན་ ༡༣ པ་གཉིས་ནང་
གྲོས་ཆེད་འབད་དེ་མི་སེར་ལས་སྤྱོད་འགྲལ་ལས་མི་བཏོན་ནི་འགོ་བཙུགས་
རྒྱལ།

ཆོགས་ཐེངས་ ༡༡ པ་ ས་ཁྱིམ་ལྷོ་ལོ་ ༡༩༥༥ ལས་ཚུར་ རྒྱལ་
བསྐྱེད་ཀྱི་ལམ་སྤེལ་བཙུགས་མི་དེ་ཡང་གཞུང་དང་མི་སེར་ལགཔ་གཅིག་ཁར་
མཐུད་དེ་ཡར་རྒྱས་ལས་རིམ་ནང་བཅའ་མར་གཏོགས་ཏེ་སྤོང་རྒྱལ་ཟེར་བྱ་ནི།
ཨིན་རུང་ མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེའི་ཞབས་ལས་ རྒྱལ་བསྐྱེད་འུར་
ལཱ་འདི་ མི་མང་ལུ་སྤྱོད་བསྐྱེད་ཀྱི་ཁལ་ཉེ་རྒྱལ་ཟེར་བྱལས་བཞེད་གནང་སྟེ་ གྲུ་
ལོ་ ༡༩༦༧ འམ་ཤིང་འབྲུག་ལོའི་རྒྱལ་ཡོངས་ཆོགས་འདུ་ཆེན་མི་ཐེངས་ ༢༠
པའི་ནང་ མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་གིས་བཀའ་གནང་སྟེ་ ལོ་
བསྐྱེད་ཟླ་བ་ ༥ པ་དང་ ༦ པ་གཉིས་ལུ་ རྒྱལ་བསྐྱེད་མཐའ་ཆག་གནང་སྟེ་བཙུ་
གཉིས་བསྐྱེད་ལས་འབད་ གཞུང་གི་འུར་ལཱ་རྒྱལ་དགོ་པའི་གྲོས་ཆེད་ཆོགས་
ཐེངས་ ༢༠ པའི་དོན་ཆེན་ ༡༡ པའི་ནང་འགོ་དང་པ་བཀའ་རིན་བསྐྱེངས་

དཔལ་འབྱུག་ཞིབ་འཇུག་ལྟེ་བ།

རུག། དེ་གི་ཤུལ་ལས་སྤྱི་ལོ་ ༡༩༦༥ ཤིང་སྤུལ་ལོའི་ཚྲིགས་ཐེངས་ ༢༡
པ་ལས་ཚུར་ རུག་བསྐྱེམ་དགོངས་ཡངས་གནང་སྟེ་བཅུ་གཉིས་བསྐྱེམས་གྱི་
ལམ་སྲོལ་བཟོ་བའི་སྐོར་ལས་གོང་གི་ཚྲིགས་འདྲའི་གྲོས་ཚད་དོན་ཚན་དང་
པའི་ནང་གྲོས་ཚད་བྲལ་རུག། དེ་བཟུམ་རྫོང་སེལ་ཁུར་ལྷ་དང་ཞབས་ཏྲིག་ལས་
མི་བཅར་སྐབ་སྲོལ་ཅན་གྱི་ལས་མིའི་རིགས་ མི་སེར་ལས་ཐོན་ཏེ་སྤྲད་ནི་དེ་གིས་
ཡར་རྒྱས་གོང་འཕེལ་གྱི་ལྷ་ནང་གཞུང་དང་མི་སེར་ལག་པ་གཅིག་ཁར་མཐུད་
དེ་འབད་བའི་ལམ་སྲོལ་ སྤྲོན་གོང་ལས་སྤྲོད་རུག།

རྒྱ་མཚན་དེ་གིས་འབད་ མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེའི་ཞབས་
ལས་འཆར་གཞི་ལྷ་པའི་དམིགས་ཡུལ་གཙོ་ཅན་ལྷའི་གལ་ཁར་ མི་སྤེའི་
མཉམ་འབྲེལ་འབད་བཅུག་ནི་འདི་གལ་ཅན་ཅིག་འབད་བཞག་གནང་རུག།
འཆར་གཞི་ལྷ་པའི་དམིགས་ཡུལ་གཙོ་པོ་ལྷ་པོ་ཡང་། (༡)རྫོང་ཁག་རང་
དགོཔ་རང་འབྲངས་བཟོ་ནི། (༢)གོང་འཕེལ་ལས་རིམ་ལག་ལེན་འཐབ་པའི་
དབང་ཆ་ཕྱིར་སྤེལ་གནང་ནི། (༣)གོང་འཕེལ་གྱི་ལྷ་ནང་མི་སྤེམ་མཉམ་འབྲེལ་
འཐབ་བཅུག་པའི་ལམ་སྲོལ། (༤)རྒྱན་སྦྱོང་གི་བཟང་འགྲོ་མར་ཕབ་འབད་
ཚུགས་པའི་ཐབས་ལམ། (༥)རྒྱལ་ཁབ་ནང་ན་ལས་ཐོན་པའི་རྒྱ་དངོས་ག་དེ་
བྲག་བྲག་བེད་སྤྱོད་ཐོག་ལས་ཡར་རྒྱས་གོང་འཕེལ་གྱི་ལྷ་འབད་ནི་ཚུ་ དམིགས་
ཡུལ་གཙོ་རིམ་ཅན་བཟོ་གནང་རུག། རྒྱ་མཚན་དེ་གིས་འབད་དམིགས་ཡུལ་ ༣
པ་མི་སྤེའི་མཉམ་འབྲེལ་འཐབ་ནི་དེ་ལུ་ ལྷག་པར་དུ་གལ་ཅན་བཅིས་གནང་
པའི་རྒྱ་མཚན། ཏེ་མ་སྤྱང་ཁལ་ཐོན་དོ་བཟུམ་དང་ ཡར་རྒྱས་གོང་འཕེལ་གྱི་
ལྷ་ཚུ་ མངའ་བདག་རྒྱལ་པོའི་དོན་ལུ་བཟུམ་མིན་པར་ མི་མང་ལུ་ཕན་པའི་ལྷ་

མི་དབང་འབྲུག་རྒྱལ་བཞི་པའི་རྟོགས་བརྗོད།

མི་སྡེ་བཅའ་མར་གཏོར་ཐོག་ལས་ཡར་རྒྱས་གོང་འཕེལ་གཏང་བ།

ཨིན་པ་ མི་མང་ཀླན་གིས་ཚུལ་བཞིན་ཏེ་གོ་བའི་ཐོག་ལས་ གཞུང་དང་གཅིག་
ཁར་མཉམ་འབྲེལ་འཐབ་པ་གིས་མ་ཚད་ ཁོ་རྒྱུད་ཡང་འདྲ་མཉམ་འབྲེལ་སྟེ་
གོང་འཕེལ་གྱི་མཐུན་ཆེན་ཚུ་ལག་ལེན་འཐབ་པ་ཅིན་ཁོ་ཕན་ཆེ་བའི་དགོས་པ་
ཚུ་གཟིགས་ཡོད་པ་ཨིན་པས།

དེ་བཟུམ་འཆར་གཞི་དུག་པའི་དམིགས་ཡུལ་སྐོར་ལས་ཞུ་བ་
ཅིན། (༡) སྤྱི་སྤྱོད་གྱི་ལས་ལུགས་སྤྱི་སྤྱོད་བཟོ་ནི། (༢) རང་
ལུགས་ལས་སྟོན་བདག་འཛིན་འཐབ་སྟེ་མ་ཉམས་པར་བཞག་ནི། (༣)
རྒྱལ་ཁབ་གྱི་འོང་འབབ་ཡར་སེང་རྒྱབ་ནི། (༤) གྲོང་གསེབ་པའི་འོང་
འབབ་ཡར་སེང་བཟུག་ནི། (༥) གཞི་ཆགས་གསར་པ་བཟུག་ནི་དང་
གྲོང་གསེབ་པའི་གནས་སྤངས་ལེགས་བཅོས་བཏང་ནི། (༦) གྲོང་
གསེབ་ག་ར་ནང་གོང་འཕེལ་གྱི་ཞབས་ཏོག་སྟོན་ཚུགས་པ་བཟོ་ནི། (༧)
རྒྱལ་ཁབ་ནང་འབད་དགོ་པའི་ལས་བྱེད་པ་གཞན་ལུ་རེ་མ་དགོ་པར་སྟོགས་
བྱུང་ཅན་བཟོ་བའི་མི་སྟོབས་གོང་འཕེལ་བཏང་ནི། (༨) ཡར་རྒྱས་གོང་
འཕེལ་གྱི་ལཱ་ནང་གཞུང་དང་མི་སེར་མཉམ་རུབ་གྱི་སྤྱི་བྱས་བཟུགས་ཏེ་ཁོ་
སྟོན་འདྲ་འདྲ་བཏོན་སྟོན་བཟོ་ནི། (༩) རྒྱལ་ཁབ་རང་མགོ་རང་འཛོངས་
བཟོ་ནི་ལ་སོགས་པའི་དམིགས་ཡུལ་བཞག་གནང་ནུག།

དེ་ལས་འཆར་གཞི་བདུན་པའི་དམིགས་ཡུལ་སྐོར་ལས་ཞུ་བ་ཅིན།
(༡) རྒྱལ་ཁབ་ནང་ན་ལས་ཐོན་པའི་དངོས་པོ་མཁོ་སྤྱོད་ཐོག་ལས་རང་
ལུ་དགོ་པ་ལང་ཚུགས་པ་བཟོ་ནི། (༢) རང་བཞིན་གནས་སྤངས་ལུ་མ་
གཞོད་པའི་ཐོག་ལས་ཉམས་འགྱུར་མེད་པའི་ཡར་རྒྱས་བཏང་ནི། (༣)

དཔལ་འབྱུག་ཞིབ་འཇུག་ལྟེ་བ།

དཔལ་འབྱོར་གོང་འཕེལ་གྱི་དོན་ལུ་སྒྲེར་སྡེ་ཡར་རྒྱས་བཏང་བཅུག་ནི།
(༤) དབང་ཆ་མཐར་སྒྲེལ་ཐོག་ལས་གོང་འཕེལ་གྱི་ལྷ་ནང་མི་སེར་འདྲ་
མཉམ་བཅོཙ་ཤུགས་བསྐྱེད་བཅུག་ནི། (༥) མི་སྟོབས་ཡར་རྒྱས་བཏང་ནི།
(༦) རྩོད་ཁག་ཡོངས་རྩོགས་འདྲ་མཉམ་གོང་འཕེལ་བཏང་ནི། (༧) རྒྱལ་
ཁབ་ཀྱི་བཞུན་སྲིད་དང་སྲུང་སྦྱོབ་སྒྲིབ་སྒྲིབ་བཟོ་ནི་ཚུ་འཆར་གཞི་བདུན་པའི་
དམིགས་ལུ་འབད་བཞག་ཐོག་ལས་འཆར་གཞི་བདུན་པའི་སྐབས་རྒྱན་སྦྱོང་
གི་མ་དངུལ་ས་ཡ་ ༥༦༥ དང་འབྲུམ་ ༣༡ དང་གོང་འཕེལ་གྱི་དོན་ལུ་ས་ཡ་
༡༥༠༠ དང་འབྲུམ་ ༣༥ ཡོངས་བསྒྲུབས་ས་ཡ་ ༢༢༤༥ དང་འབྲུམ་ ༧༠
བཞག་ཡོདཔ་སྟེ་ རྒྱལ་ཡོངས་ཚོགས་འདུ་ཆེན་མོ་བཟངས་ ༧༡ པའི་སྐབས་
འཆར་འགོད་ལྟན་ཚོགས་ཀྱིས་སྟན་ལུ་ནང་བཀོད་ལུག།

མི་སྟོབས་འབྲེལ་གྱི་སྒྲོར་ལས་སྤྱི་ལོ་ ༡༩༥༧ ལོར་ འབྲུག་གི་རྒྱལ་
ཡོངས་ཚོགས་འདུ་ཆེན་མོ་བཟངས་ ༤༥ པའི་སྐབས་འཆར་གཞི་ལྔ་པའི་སྟན་ལུ་
ཕུལ་མི་ནང་ རྩོད་ཁག་རང་མགོ་རང་འདྲོངས་བཟོ་ནི་འདི་གྲུབ་འབྲས་ལེགས་
ཤོམ་ཐོན་པའི་སྒྲོར་ལས་ བྲིས་ཆོད་དོན་ཚན་ ༡༧ པའི་ནང་གསལ་དོན།
རྩོད་ཁག་རེ་རེ་བཞིན་གྱི་འཆར་གཞི་མ་འདྲ་བ་རེ་རེ་སོ་སོར་བཟོས་པ་དེ་ཡིས་
རྩོད་ཁག་སོ་སོའི་སའི་ཆགས་ཐོ་དང་ འཐོན་ཁུངས་སོགས་དང་བསྐྱུན་པའི་
མཁོ་བྱད་དང་འབྲིལ་ཏེ་ གོང་འཕེལ་གྱི་ལས་དོན་གང་བཙམ་དགོས་རྒྱུ་ཡིན་
པ་སོགས་ ཐ་དག་ཏ་གོ་བྱུང་པ་བྱུང་བ་ལས་བཞེན་ཏེ་ རྩོད་ཁག་རང་མགོ་
རང་འདྲོངས་བཟོ་རྒྱུ་འདི་བྱས་དེ་ཡིས་གཞུང་དང་མི་སེར་གཉིས་ཀར་མཐོ་
བསམ་བཏང་རྒྱ་དང་ ཏ་གོ་བྱུང་རྒྱ་ལ་ཕན་ཐོགས་གང་བས་ཆེ་བ་བྱུང་ཡོད།

མི་དབང་འབྲུག་རྒྱལ་བཞི་པའི་རྟོགས་བརྗོད།

མི་སྡེ་བཅའ་མར་གཏོར་ཐོག་ལས་ཡར་རྒྱས་གོང་འཕེལ་གཏང་བ།

ཟེར་བཀོད་དོ་བཟུམ་ འཆར་གཞི་ལྔ་པའི་དམིགས་ཡུལ་ཅིག་མཐར་འཁྱེལ་
ཅན་བྱང་རྟུག།

གོང་འཕེལ་མཐུན་ཆུན་དཔེར་ན་མི་སྡེའི་སློབ་གྲྭ་དང་ མི་སྡེའི་ནགས་
ཆལ། འབྲུང་ཆུང་དང་ཆུ་ཡུར། སྤངས་བཅས་དང་རྟ་ལམ། སོ་ནམ་ཉེ་བ་
དང་འཕྲོད་བཞེན་སྤན་ཁང་། སློ་ནོར་ཉེ་བ་དང་ཨོམ་ཚོང་ཉེ་བ་ལ་སོགས་པ་
ཆ་མཉམ་རང་མི་སྡེ་ལུ་ཕན་པའི་ཞབས་ཏྲིག་ཉེ་བ་ཨིན་མ་ལས་ དེ་ཚུ་བདག་
འཛིན་ཡང་མི་སེར་རང་རང་སོ་སོ་གིས་འཐབ་དགོཔ་ཨིན་པ་སྟོན་ནི་དེ་གཞུང་
གི་དམིགས་ཡུལ་གཙོ་བོ་འབད་སྟོན་རྟུག།

ཨིན་རུང་ཉམས་བཅོས་དང་རྒྱ་བསྐྱེད་སློམ་བཏང་དགོ་པའི་རིམ་པ་ཐོན་
པ་ཅིན། ལས་འགྲུལ་དེ་གི་མ་དདུལ་མི་སེར་ལས་བཏོན་མི་ཚུགས་ནི་ཨིན་མ་
མཆུན་ཏེ་ དེ་ལུ་གཞུང་གིས་མ་དདུལ་དང་བཅོམ་ཅིག། བཀོད་བྱལ་དང་འགོ་
འཁྲུན་ལ་སོགས་པ་མཛད་པའི་སྐབས་མི་སེར་གྲིས་ལས་མི་ཐོན་པའི་ལམ་སྟོལ་
བཅོམ་གནང་རྟུག། དེ་སྐབས་མི་སྡེའི་སློབ་གྲྭ་ ཡར་སེང་རྒྱ་བསྐྱེད་སློབ་གྲྭ་ཆུང་བ་
དང་འབྲིང་བ་ལུ་བསྐྱར་བཅོས་ཚུ་གཞུང་གིས་མཛད་པའི་ལམ་སྟོལ་དང་ དེ་
བཟུམ་ནགས་ཆལ་དང་ སོ་ནམ་ལས་ཁང་། སློ་ནོར་སྤན་ཁང་དང་ ཞིང་ལམ།
སློག་མེ་ལ་སོགས་པ་ག་ཅི་བཅོམ་དགོཔ་བྱུང་རུང་གཞུང་དང་མི་སེར་མཉམ་རུབ་
ཐོག་ལས་གསར་བསྐྱུན་འབད་དེ་ བདག་འཛིན་མི་སེར་རེ་རེ་བཞིན་གྲིས་རང་
དོན་ཨིན་ཟེར་མནོ་བཅུག་ནི་འདི་ མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེའི་བླགས་
ཀྱི་རེ་འདུན་གཙོ་བོ་ཅིག་འབད་སྟོན་ཅི་ཟེར་ཞུ་ནི།

དཔལ་འབྱུག་ཞིབ་འཇུག་ལྟེ་བ།

དེ་གི་སྐོར་ལས་རྒྱལ་ཡོངས་ཚོགས་འདུ་ཐེངས་༤༥ པའི་སྐབས་གསུང་
གྲོས་གནང་སྟེ་གྲོས་ཚད་དོན་ཚན་༥ པའི་ནང་བཀོད་དོན། འཆར་གཞི་ལྟ་བུའི་
ནང་ གཞུང་དང་མི་སེར་སྤྱི་མཐུན་མཉམ་འབྲེལ་གྱི་ཐོག་ལས་རྩ་འགོ་དང་ཉེ་
ལས་ཀྱི་བྱས་ཡོད་པ་ལྟར་ རྫོང་ཁག་ནང་གི་གྲོས་ཐག་བཅད་རྒྱུའི་དོན་ལ་ རྫོང་
ཁག་ཡར་རྒྱས་ཚོགས་ཚུང་དང་ལག་ལེན་འཐབ་རྒྱུའི་དོན་ལ་ ཞབས་ཏོག་
ལུང་ལྟ་བུའི་དང་བཅུ་གཉིས་རྒྱུ་ལྟ་བུའི་ལས་མི་བཏོན་སྤྱོད་བཅུགས་ཡོད་པ་དེ་ཡིས་
ཕན་ཐབས་རང་འདི་ལེགས་པོར་བྱུང་ཡོད་ཀྱང་ གཞུང་དང་མི་སེར་གཉིས་
ཀར་དཀའ་སྤྱད་མི་དམན་པ་ཞིག་བྱུང་ཡོད། སྤྱད་བྱས་འདི་ལག་ལེན་འཐབ་
སྐབས་གྲོང་གསེབ་ཀྱི་ཡུལ་སོ་སོར་ལས་ཀྱི་བྱེད་རྒྱུའི་ལས་རིམ་དང་ དགོས་
ངེས་ལག་ཆས་སོགས་དུས་ཐོག་དུ་མ་ཐོབ་པའི་དཀའ་ངལ་རྣམས་བྱུང་ཡོད།
ཡིན་ཀྱང་གཞུང་དང་མི་སེར་མཉམ་འབྲེལ་གྱིས་མི་སེར་རང་སྲིད་གོང་འཕེལ་
ལས་དོན་ལ་མི་སེར་རང་སྲིད་འགན་ཁག་ཅིལ་པོར་འབག་སྟེ་ གཞུང་ལ་
ལྷག་ལྷུ་རྒྱུའི་སྤྱད་བྱས་གལ་ཅན་འདི་ཉིད་ ད་རེས་འཆར་གཞི་ལྟ་བུའི་ནང་
དུའང་རང་འཇགས་བཞག་རྒྱུ་ལྷགས་ཐག་ཚད་ཡོད། ཟེར་བཀོད་མི་དང་
འབྲེལ་བའི་སྐབས་ མི་སེར་དང་གཞུང་གཉིས་ལག་པ་གཅིག་ཁར་མཐུད་དེ་
ཡར་རྒྱས་གོང་འཕེལ་གྱི་གདོང་ལེན་འབད་ནི་དེ་འཕྲོ་མཐུད་དེ་འབད་བའི་
གྲོས་ཐག་ཚད་ལྷག།

འཆར་གཞི་ལྟ་བུའི་སྐབས་ ཐབས་ཤེས་གལ་ཅན་ཅིག་ག་ཅི་མཛད་
ལྷག་ཟེར་བ་ཅིན། རྒྱལ་ཁབ་ནང་རིམ་པ་བཞིན་དུལ་གྱི་གནས་ཚད་མར་
བབས་པའི་ཁར་ སྤྱི་ནམ་གྱི་གོང་ཚད་ཡར་འཕར་སོང་ནི་འདི་གིས་ གཞུང་

མི་དབང་འབྲུག་རྒྱལ་བཞི་པའི་རྟོགས་བརྗོད།

མི་སྡེ་བཅའ་མར་གཏོར་ཐོག་ལས་ཡར་རྒྱས་གོང་འཕེལ་གཏང་བ།

གི་ཁ་བྱུགས་ལས་ཡར་རྒྱས་གོང་འཕེལ་གྱི་ལས་རིམ་བརྩམས་ཏེ་ ག་དེ་ཅིག་
རྩ་འགོངས་རུང་ གྲོང་གསེབ་ཁའི་མི་སེར་ཚུ་ཡར་རྒྱས་སྒྲིམ་ཅིག་བཏགས་ནི་
མེད་པ་ལས་ མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆའི་ཞབས་ལས་འཆར་གཞི་བྱ་ག་
པའི་སྐབས་གྲོང་གསེབ་པའི་འོང་འབབ་ཡར་སེང་རྒྱབ་ནི་འདི་ དམིགས་ཡུལ་
གལ་ཅན་འབད་བཞག་གནང་ནུག།

དམིགས་ཡུལ་འདི་གྲུབ་ཐབས་ཡུལ་ལས་རིམ་དང་པ་ སོ་ནམ་འཛོན་
བསྐྱེད་གོང་འཕེལ་བཏང་དགོཔ།

གཉིས་པ་ འོང་འབབ་ཅན་གྱི་དངུལ་ཐོག་གོང་འཕེལ་བཏང་ནི།
གསུམ་པ་ སྒོ་ནོར་ལུ་བརྟེན་ཏེ་འོང་འབབ་བཟོ་བའི་ཐབས་ཤེས།

བཞི་པ་ བཟོ་ག་འཕུལ་ཁང་ལ་སོགས་པ་ཚུ་གྲོང་གསེབ་ཁར་ག་དེ་
མང་མང་བཅུགས་པའི་སྐབས་ མི་སེར་གྱིས་ལས་མའི་སྐྱ་ཆ་ཐོབ་ཉེ་གྲོང་གསེབ་
པའི་འོང་འབབ་བཟོ་བའི་གནས་སྐབས་ཚུ་བཏོན་ནི་འབད་ཐག་བཅད་ནུག།
རྒྱ་མཚན་དེ་གིས་འབད་འཆར་གཞི་བྱ་ག་པའི་ནང་སོ་ནམ་གོང་འཕེལ་གྱི་དོན་
ལུ་མ་དངུལ་ས་ཡ་ ༡༡༥ དང་འབྲུམ་ ༢༥ བཞག་གནང་པའི་གལ་ མང་ཤོས་
གྲོང་གསེབ་གོང་འཕེལ་གྱི་དོན་ལུ་ཨིན་ཟེར་བཀོད་ནུག།

ཐབས་ཤེས་ཅིག་འདི་ ཡར་རྒྱས་གོང་འཕེལ་གྱི་ཞབས་ཏོག་ཚུ་མ་སྟོད་
པའི་ས་གནས་གྱི་མི་སེར་ཚུ་ ཡར་རྒྱས་གོང་འཕེལ་གྱི་ཞབས་ཏོག་ཡོད་སར་
བཏོན་པའི་ཁར་ བདག་སྐྱོང་འགོ་འདྲེན་འཐབ་པའི་སྐབས་ བྱ་སྐབས་མ་
བདེ་བའི་རིགས་ བྱ་སྐབས་བདེ་སར་བཏོན་ཐོག་ལས་གྲོང་གསེབ་ཡར་རྒྱས་

དཔལ་འབྱུག་ཞིབ་འཇུག་ལྟེ་བ།

གཏང་ནི་འདི་ཨིན་པས།

དེ་གི་སྒྲོར་ལས་དབྱེ་བ་བྱམ་ཅིག་ལུ་བ་ཅིན། རྒྱལ་ཡོངས་ཚོགས་ཐངས་
༡༥ པའི་གྲོས་ཚོད་དོན་ཚན་དེ་ལྟར་པའི་ནང་། དར་དཀར་དཔལ་ལ་བྱང་ཁག་
གི་རྩི་རྩི་ནང་དང་ ཨི་མི་རི་མེད་འོག་ནང་ལུ་ མི་སྡེ་བས་ཉུང་པའི་ཁར་ གཡུས་
སྒྲོ་ཚུ་ཡང་ ཆ་མཉམ་ཁ་གཏོར་ཏེ་ཡོད་པ་ལས་བརྟེན་ ལུ་བྱ་སྐྱང་ལུ་མེད་འོག་
གསར་བཅུག་གི་གནང་བ་ལུ་དགོས་བྱུང་ཡི། འདི་ཡང་ཏེ་མ་ཚུ་ཁ་རྫོང་ཁག་
ལས་ དར་རྫོང་ཆ་དུས་ ཀར་ནག་མེད་འོག་ལུ་བཟུབས་མི་གཡུས་ཚན་
ཁྱི་གུང་པ་༡༡༠ གུ་ལུ་རྩི་རྩི་ནང་མེད་འོག་གི་གུང་པ་༥༢ གཅིག་ཁར་
བསྐྱེམས་ཏེ་བྱ་བྱ་སྐྱང་ལུ་མེད་འོག་གསར་བ་ཅིག་སྤྲེ་གནང་། ཟེར་དང་།
བྱ་བྱ་སྐྱང་འདི་གཡུས་ཚན་དེ་ཚུ་གི་སྤེ་བ་ལུ་སྤོག་པ་མ་ཆད་ འདི་ནང་གསོ་བའི་
སྤོན་ཁང་བར་མ་ཅིག་དང་ སོ་ནམ་རྒྱ་སྤྲེད་སྤེ་བ་ཅིག་ཡང་ཆགས་ཆར་ཏེ་ཡོད་
པའི་ཁར་ འཆར་གཞི་དེ་ལྟར་ མི་སྤེ་སྤོབ་གྲུ་དང་སྤོན་མོར་རྒྱ་སྤྲེད་སྤེ་བ་
ཚུ་ཡང་བཅུག་ནི་འབད་ཚུད་དེ་ཡོད། ཟེར་བཀོད་དོ་བཟུམ་རྫོང་ཁག་དང་བྱང་
ཁག་གཞན་ཁ་ལུ་ཡང་ཕར་བཟུབ་ཚུར་བཟུབ་ལེ་ག་ཅིག་འབད་ནུག།

གོང་གསེབ་པ་ཡར་རྒྱས་བཏགས་བཅུག་པའི་ཐབས་ཤེས་གཞན་
ཡང་ མི་སེར་ས་ཞིང་མེད་མི་ཚུ་ལུ་གཞི་གསར་ལས་རིམ་ཟེར་བ་བསྐྱོད་ཀྱི་
ས་ཞིང་ལང་པ་འབད་གསོལ་རས་གནང་སྟེ་ མི་སེར་ཡར་བསྐྱོད་བཏགས་
བཅུག་ནི་ཨིན་པའི་སྒྲོར་ལས་གོང་ལུ་ལུ་ཞི་དེ་གིས་འདི་ནང་མ་སྤྲོས།
གོང་ལུ་ལུ་བའི་སྤོན་སྤེ་གོང་འཕེལ་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་མདོར་བསྐྱེས་ཅིག་ལུ་བ་ཅིན།

མི་དབང་འབྲུག་རྒྱལ་བཞི་པའི་རྟོགས་བརྗོད།

མི་ཐུང་བཅའ་མར་གཏོར་ཐོག་ལས་ཡར་རྒྱས་གོང་འཕེལ་གཏང་བ།

འབྲུག་ ག་བའི་ག་ཟེར་བའི་སྒྲན་རྩས་བཏོན་མི་འཕུལ་ཁང་དེ་སྤྱི་ལོ་ ༡༩༥༧
ལུ་འགོ་བཙུགས་ཏེ་སྒྲེར་པ་གིས་ལག་ལེན་འཐབ་པའི་བསྐང་ཨིན་པས།
སྤྱི་ལོ་ ༡༩༥༩ ལུ་འགོ་བཙུགས་མི་འབྲུག་ བོ་ག་པོ་རོ་གྲག་ ལི་མི་ཀྲ་ག་
ཟེར་མི་དེ་བརྒྱ་ཆ་ ༥༥ སྒྲེར་པ་ཨིན་པས། སྤྱི་ལོ་ ༡༩༧༧ ལུ་བཙུགས་
མི་དཔལ་ལྷན་ཅི་ས་འཕུལ་ཁང་དེ་བརྒྱ་ཆ་ ༧༩ སྒྲེར་པ་ཨིན་པས། ཤིང་
འབྲས་ཁུ་བ་བཏོན་མི་དེ་བརྒྱ་ཆ་ཅིལ་བུ་སྒྲེར་པ་ཨིན་པས། སྤྱི་ལོ་ ༡༩༥༩
ལུ་འགོ་བཙུགས་མི་སྤྱི་སྤྱོད་ཅི་ས་འདོན་སྤྱོད་འཕུལ་ཁང་བརྒྱ་ཆ་ཅིལ་བུ་སྒྲེར་
པ་ཨིན་པས། སྤྱི་ལོ་ ༡༩༧༧ ལས་བཙུགས་མི་འབྲུག་བཟོ་བཤུལ་ལས་ཐུང་
བརྒྱ་ཆ་ ༩༥ སྒྲེར་པ་ཨིན་པས།

སྤྱི་ལོ་ ༡༩༩༩ ལུ་བཙུགས་མི་ འབྲུག་སི་ཀར་ཀོར་པོ་རེ་ཤུན་ཟེར་
མི་དེ་བརྒྱ་ཆ་ཅིལ་བུ་སྒྲེར་པ། སྤྱི་ལོ་ ༡༩༥༦ ལུ་བཙུགས་མི་འབྲུག་པོ་ལི་
ཐིན་ཟེར་བའི་རྒྱ་དྲུང་བཟོ་གྲ་བརྒྱ་ཆ་ ༧༠ སྒྲེར་པ། སྤྱི་ལོ་ ༡༩༥༥ ལུ་
བཙུགས་མི་རྣམ་རྒྱལ་ཅི་ས་འཕུལ་ཁང་བརྒྱ་ཆ་ཅིལ་བུ་སྒྲེར་པ། སྤྱི་ལོ་ ༡༩༥༩
ལུ་བཙུགས་མི་ འབྲུག་མར་བུལ་འཕུལ་ཁང་བརྒྱ་ཆ་ཅིལ་བུ་སྒྲེར་པ། སྤྱི་ལོ་
༡༩༩༩ ལུ་བཙུགས་མི་ཤར་ཕྱོགས་ཁ་བྲུག་གི་རྩོམ་ལ་ཀམ་པ་ནི་བརྒྱ་ཆ་ཅིལ་
བུ་སྒྲེར་པ། སྤྱི་ལོ་ ༡༩༩༠ ལུ་བཙུགས་མི་འབྲུག་ བེལ་ལོ་ ཨི་རོ་རྩ་ཟེར་མི་
དེ་བརྒྱ་ཆ་ ༢༠ སྒྲེར་པ་ཨིན་པས།

དེ་བརྒྱམ་གཞན་ཡང་སྒྲེར་ཐུང་ལས་འགྲུལ་ཆེ་རྒྱུ་སྤྱོད་མཁོ་གས་བཙུགས་
པའི་བསྐང་ཡོད་མི་རྒྱ་ཡོངས་རྟོགས་ཞུ་བའི་སྤྱོད་མཁོ་ཐོབ་མེད་པ་ལས་དེ་ཅིག་གིས་

དཔལ་འབྱུག་ཞིབ་འཇུག་ལྟེ་བ།

ལེབ་དབྱ་པ་ ཡར་རྒྱས་གོང་འཕེལ་གྱི་དོན་ལུ་ཐབས་ཤེས་སྣ་ཚོགས་བཏོན་
ཚུལ་སྐོར་ལས་བཤད་ཚར་མ་ཨིན་ནོ། །

གང་འདུལ་སྤུལ་ཏེ་འགོ་རྣམས་ཐབས་ཀྱིས་སྦྱོང་། །
སྦྱོང་བར་མཁས་པའི་ཚོས་རྒྱལ་གང་གི་དིན། །
དིན་ལན་བསྐལ་པར་འཇུག་ཀྱང་ག་ལ་རུས། །
རུས་ལྡན་འཇིགས་མེད་སེང་གེར་སྦྱིང་ནས་བཀྱད། །

ཟེར་མི་དེ་ཡང་བར་གྱི་ཚོགས་སུ་བཅད་པའོ། །

ལེའུ་བཅུ་པ།

རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་དཔལ་འབྱོར་གོང་འཕེལ་བཏང་བའི་མཛད་པ།

༥ དཔལ་འབྱོར་ནོར་གྱིས་རང་གཞན་བདེ་སྐྱོད་ལྡན། །

དཔལ་འབྱོར་ཅན་ནི་མཆོག་དམན་ཀྱན་གྱིས་བཀྱར། །

དེ་ཕྱིར་དཔལ་འབྱོར་བསྐྱབ་ལ་བཙོན་པའི་གཏམ། །

དཔལ་འབྱོར་གྱིས་ཐོངས་ངག་ལས་གསན་འཆལ་ལོ། །

ཟེར་བའི་ཆོགས་བཅད་གྱིས་མདུན་བསུ་ཉེ་ སྐབས་ཀྱི་སྒྲུང་གཞི་ལེའུ་བཅུ་པ་
རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་དཔལ་འབྱོར་གོང་འཕེལ་བཏང་བའི་མཛད་རིམ་བཤད་ནི་དེ་ལྟ་
ནང་གསལ་གྱི་དབྱེ་བ།

དང་པ་ སྒྲིག་བྲུགས་ཀྱི་འཕུལ་ཁང་གསར་བཙུགས་ཐོག་ལས་འོང་འབབ་
ཡར་སངས་གནང་བའི་མཛད་པ།

གཉིས་པ་ ནགས་ཆལ་དང་སོ་ནམ་འཛོན་སྐྱོད་ལུ་བཞེན་པའི་འཕུལ་ཁང་
དང་ས་གཏེར་བཏོན་ཏེ་ཕྱིར་ཆོང་འཐབ་པའི་མཛད་རིམ་གསལ་བ།

གསུམ་པ་ ཆོང་ལམ་གསར་འཛོལ་དང་བཞུ་བཤལ་ལས་རིམ་རྒྱ་བསྐྱོད་
འབད་བའི་ཐོག་ལས་གཞུང་སྒྲུང་གཉིས་ཆ་རའི་དཔལ་འབྱོར་
ཡར་སངས་མཛད་པ།

བཞི་པ་ དངུལ་ལས་དབང་འཛིན་དང་ དངུལ་ཁང་ཁག་གི་ཆོང་འབྲེལ་
ཡར་སངས་མཛད་ཐོག་ལས་མི་མང་ལུ་རང་སོའི་ལས་རིམ་དང་
བསྐྱུན་པའི་བསྐྱུན་འགྲུལ་ཐོགས་མེད་གནང་ཉེ་དཔལ་འབྱོར་
གོང་འཕེལ་བཏང་བ།

དཔལ་འབྱུག་ཞིབ་འཇུག་ལྟེ་བ།

ཡུ་པ་ མི་སྡེའི་ཞབས་ཏྲིག་སང་ཐོག་ལས་ཞབས་ཏྲིག་གི་ཁལ་གསར་ལུ་
བརྟེན་པའི་འོང་འབབ་ཡར་སང་གནང་བ་ལ་སོགས་པ་དབྱེ་རིམ་
ཡུའི་ཐོག་ལས་གསལ་བཤད་བྱ་ནི།

སློག་ཤུགས་ཀྱི་འཕྲུལ་ཁང་གསར་བཙུགས་ཐོག་ལས་འོང་འབབ་
ཡར་སང་གནང་བའི་མཛད་པ།

དང་པ་ སློག་ཤུགས་ཀྱི་འཕྲུལ་ཁང་གསར་བཙུགས་ཐོག་ལས་འོང་
འབབ་ཡར་སང་གནང་བའི་སྐོར་ལས་ཐོག་མའི་ལོ་རྒྱུས་མདོར་བསྟུས་འབད་
བྱ་བ་ཅིན། རྒྱལ་ཁབ་ཡར་རྒྱས་ཀྱི་དོན་ལུ་མེད་ཐབས་མེད་མི་ཅིག་ དཔལ་
འབྱོར་གོང་འཕེལ་གཏང་ནི་འདི་ཨིནམ་ལས་ དེ་གི་དོན་ལུ་རྒྱལ་ཡོངས་ཚོགས་
འདུ་ཆེན་མོ་འགོ་བཙུགས་པའི་བསྐྱང་ལས་ མི་མང་དང་གཅིག་ཁར་ལན་
བྲེངས་མང་རབས་ཅིག་ འོང་འབབ་བཟོ་བའི་སློ་གོས་བཏོན་དགོ་པའི་གསུང་
གོས་གནང་པའི་སྐབས་ ཚོགས་འདུའི་འཕྲུས་མི་མང་གོས་ཀྱིས་ མི་སེར་གྱི་
དཔུ་ཁལ་ཡར་སང་གནང་དགོ་པའི་བསམ་འཆར་ཞུ་རུང་ མ་འོངས་མདོན་
པ་ར་གཟིགས་པའི་རྒྱལ་མཆོག་ ཡབ་འབྲུག་རྒྱལ་གསུམ་པ་ མི་དབང་
འཇིགས་མེད་དོ་རྗེ་དབང་ཕུག་མཆོག་གིས་ མི་སེར་གྱི་དཔུ་ཁལ་སང་སྟེ་
རྒྱལ་ཁབ་ཡར་རྒྱས་གཏང་པའི་འོས་མེད་བེར་གསུངས་ཏེ་མ་གསན་པས།
དེ་གིས་འབད་འོང་འབབ་ཅན་གྱི་བཟོ་གྲ་འཕྲུལ་ཁང་ཚུ་བཙུག་པའི་དཔལ་
བཅའ་རུང་དེ་གི་དོན་ལས་ སློག་ཤུགས་ཀྱི་མཐུན་ཆེན་དགོཔ་མ་ཚད། མི་སྡེ་

མི་དབང་འབྲུག་རྒྱལ་བཞི་པའི་རྟོགས་བརྗོད། སློག་ཤུཊ་འཕུལ་ཁང་བཙུན་ཐོག་ལས་འོང་འབབ་ཡར་མེད་གནང་བ།

བདེ་སྦྱིད་དང་ལྷན་ཏེ་གནས་ནི་ལུ་ཡང་སློག་ཤུགས་ཀྱི་སྣང་བ་མེད་ཐབས་མེད་
ཟེར་གསུངས་རྟུག། དེ་སྤེལ་ཨིན་པ་ཅིན་འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་འདི་ རང་བཞིན་ལས་
གྲུབ་སྟེ་ སྤྱིད་པ་ཆགས་པའི་སྐབས་ལས་འབྲུང་བཞི་སློག་མེའི་འཕུལ་ཁང་གི་
དོན་ལུ་ཁེ་ཕན་དང་འོས་འབབ་ཅན་འབད་གྲུབ་ཡོད་པ་མཁྱེན་ཏེ་ མ་འོངས་
པ་ན་འབྲུག་གི་འོང་འབབ་གཙོ་བོ་སློག་མེ་འཕུལ་ཁང་ལུ་བརྟེན་ཏེ་བཟོ་བའི་
ཐུགས་བཞེད་གནང་རྟུག།

ཨིན་རུང་སློག་མེ་འཕུལ་ཁང་བཙུག་པ་ལུ་ དང་པ་ མ་དངུལ་འབོར་
ཆེན་དགོཔ། གཉིས་པ་ རིག་གསར་ཤེས་ཡོན་ཅན་གྱི་ལས་མི་དགོཔ།

དཔལ་འབྱུག་ཞིབ་འཇུག་ལྟེ་བ།

གསུམ་པ་ གློག་མེ་ལུ་བརྟན་པའི་ཚོང་ལམ་གྱི་གོ་སྐབས། བཞི་པ་ གློག་མེ་
བཅུ་ལྔ་དང་རང་བཞིན་གནས་སྤངས་ཉམས་འགྱུར་གཉིས་ཀྱི་ཕན་གནོད་ཏ་
གོ་ཚུགས་པའི་ཤེས་ཡོན་ཚུ་ཚང་དགོ་པའི་སྐོར་ལས་བྱགས་བཞེད་སྤོངས་གནང་
ཞི་ རྒྱ་ཁའི་གློག་མེ་ཨམ་གསར་བསྐྱན་འབད་ནི་གི་དགོངས་བཞེད་བྱང་ལུ་གཤམ་
རྒྱ་མཚན་དེ་གིས་ལོ་ལྔ་པའི་འཆར་གཞི་གཉིས་པའི་སྐབས་མ་དངུལ་དང་
ཚོང་ལམ་རྒྱ་བསྐྱོར་དོན་ལུ་རྒྱ་གཞུང་དང་གསུང་གོས་གནང་། འཆར་གཞི་
གསུམ་པའི་སྐབས་ལེགས་ཉེས་དང་ཕན་གནོད་ལ་སོགས་པའི་ཞིབ་དཔྱད་ཀྱི་
ལཱ་གོ་བཅུགས། འཆར་གཞི་གསུམ་པའི་ཡིག་ཆ་ནང་བཀོད་དོ་བཟུམ་ཨིན་
པ་ཅིན་ རྒྱ་ཁ་ལུ་གློག་བྱགས་ཨམ་རྒྱས་ཚད་ མེ་ག་ཟླ་༢༥༠ འབད་མེ་
ཅིག་བཅུགས་པའི་འོས་འབབ་ཡོད་རུང་ དེ་གི་དོན་ལུ་མ་དངུལ་ས་ཡ་༢༠
དེ་ཅིག་གནས་ནི་མས་ཟེར་དབྱེ་ཞིབ་སྡོན་ཅིས་ནང་ཐོན་ཡི་ཟེར་ཨིན་པས།

འཆར་གཞི་དང་པ་དང་ གཉིས་པའི་སྐབས་གློག་མེ་ཨམ་རྒྱང་ཀྱི་
སྤྱི་ལོ་ལུ་ཅིག་དང་ ཟེམ་ཕུ་ལུ་ཅིག། དབང་འདུས་ཕོ་བྲང་ལུ་ཅིག་བཅུགས་
ཡོད་མེ་དེའི་རྒྱས་ཚད་ སྤོངས་ཤོས་རང་གི་ལོ་ཟླ་༧༧༠ ལས་བཟུལ་མ་སྡོད་
པས་ཟེར་ལྟོ་ནི། འཆར་གཞི་གསུམ་པའི་སྐབས་འབྲུག་ལུ་གློག་མེ་མཐུན་རྒྱུ་
དགོ་པ་ཡོད་པ་གི་ལོ་ཟླ་༧༠༠༠ ཨིན་ཟེར་སྡོན་ཅིས་བཏོན་ནི་དེ་གིས་ གློག་
མེ་རྒྱང་པ་ཅིག་གི་དོན་ལུ་མ་དངུལ་འབྲུམ་༢༧ ཀྱི་ཅིས་བཞག་གནང་ལུ་གཤམ་
དེ་ཡང་དབང་འདུས་ཕོ་བྲང་གི་དོན་ལས་འབྲུམ་༣ དང་སྟོང་༧༥། བཟླ་ཤིས་
སྐར་གི་གློག་མེའི་དོན་ལུ་འབྲུམ་༢༢ དང་སྟོང་༧༦། དགོ་དར་གོང་མའི་གློག་
མེ་དོན་ལུ་འབྲུམ་༧༢ དང་སྟོང་༡༦། མོང་སྐར་གྱི་གློག་མེ་དོན་ལུ་འབྲུམ་༡༩

མི་དབང་འབྲུག་རྒྱལ་བཞི་པའི་རྟོགས་བརྗོད། སློག་ཤུཊ་འཕུལ་ཁང་བཙུན་ཐོག་ལས་འོང་འབབ་ཡར་མེད་གནང་བ།

དང་སྟོང་༥། ཁྱིང་གསར་ལུ་སློག་མེ་བཙུག་པའི་དོན་ལུ་མ་དངུལ་འབྲུམ་༢༣
དང་སྟོང་༦༠ གི་ཕྱིས་བཞག་ཅི་ཟེར་ཞུ་མི་ཚུ་ ཐོག་མའི་ལོ་རྒྱུས་བསྐྱར་གསལ་
འབད་ཞུ་བའི་རྒྱ་མཚན་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་དཔལ་འབྱོར་གནས་སྤངས་ག་དེ་འབད་
འགོ་བཙུགས་པ་ཨིན་ན་ མ་འོངས་ན་གཞིན་ཚུ་གིས་ཤེས་བྱའི་དོན་ལུ་མདོར་
བསྡུས་འབད་ཞུ་ཡོད་པ་ཨིན།

ད་ནས་ མི་དབང་འབྲུག་རྒྱལ་བཞི་པ་མཚོག་གིས་ཐབས་ཤེས་གནས་
སྐབས་ལུ་བརྟེན་ཏེ་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་དཔལ་འབྱོར་གོང་འཕེལ་གཏང་ནི་ལུ་གཞི་
རྟེན་གཙོ་བོ་ཅིག་ཨིན་མི་ སློག་ཤུགས་རྣམས་སྦྱང་ཀྱི་ཡར་རྒྱས་ག་དེ་འབད་
བཏང་ཡོད་པ་ཨིན་ན་གི་སྐོར་ལས་ཞུ་བ་ཅིན། མི་དབང་ཡབ་སྲས་རྣམས་པའི་
ཐུགས་དོན་གཙོ་བོ་ཅིག་ཨིན་མི་ ཚུ་ཁའི་སློག་ཤུགས་ལ་སོགས་པ་བསྐྱབས་
ཚར་ཏེ་མི་སེར་ཚུ་གིས་མེ་བཏེག་ནི་གི་གོ་སྐབས་ཐོབ་སྟེ་ ལོ་ལྔ་པའི་འཆར་
གཞི་བརྒྱུད་པའི་སྐབས་མི་སེར་གྲོང་ཡུལ་ཚུ་ནང་སློག་མེ་བཙུགས་ཚར་ཡོད་པ་
གྲུང་གངས་༢༦༢༣ དང་འཆར་གཞི་དགྲུ་པའི་སྐབས་གྲུང་པ་སྟོང་ཕྲག་༡༥
ལུ་སློག་མེ་བཙུག་ནི་འབད་གྲོས་ཐག་ཚད་པའི་སྐོར་ལས་སྤྱད་སློན་གྱི་ལོ་
འཁོར་ལྷན་ཞུ་ནང་བཀོད་ལྷག། འཆར་ལོ་དེ་ནང་མི་སེར་གྲུང་པ་༡༢༣༤༤
ལུ་སློག་མེ་བཙུག་པའི་དོན་ལས་མ་དངུལ་ས་ཡ་༩༩༢ ག་སློག་འབད་ཡོད་
ཟེར་བཀོད་ལྷག།

འཕྲོན་ཁུངས་ཅན་གྱི་སློག་མེ་འོར་ལས་ཁ་གསལ་དུམ་ག་ཅིག་རྒྱབ་པ་
ཅིན། དེ་ལུ་ཡང་ རང་གསེས་ལྔ་ལས་ དང་པ་ ཚུ་ཁའི་སློག་མེ་དེ་སྤྱི་ལོ་༢༠༠༣
གི་ལོ་ལུ་སློག་ཤུགས་རྣམས་ཚད་ཡུ་ནཱི་ས་ཡ་༡༩༥༤.༧༣༩ བཟོ་ཚུགས་མི་

དཔལ་འབྱུག་ཞིབ་འཇུག་ལྟེ་བ།

དེ་གིས་འོང་འབབ་དངུལ་ཀམ་ས་ཡ་ ༢༧༧༥.༢༣༥ གི་ཕྱིས་ཐོབ་རྒྱུ་ཟེར་
ལྷོ་ནི་དང་ སྤྱི་ལོ་ ༢༠༠༧ ལུ་སློག་ཤུགས་ཡུ་ནི་ཀ་ས་ཡ་ ༡༩༢༧.༥༥༧
བཟོ་ཚུགས་པའི་འོང་འབབ་དངུལ་ཀམ་ས་ཡ་ ༢༧༧༧.༢༢༠ ཐོན་པའི་
སྐབས་ དེ་ལས་ཚུར་ལོ་བསྐར་འོང་འབབ་ག་དེ་རེ་འབྲུང་ནི་ཨིན་ན་ཏྲ་
གོ་ཚུགས་ནི་ཨིན་པས་ཟེར་སྤྱི་ལོ་སློན་གྱི་ལོ་འཁོར་ལྷན་ལྷན་ནང་བཀོད་རྒྱུ་།
སྤྱི་ལོ་ ༢༠༠༥ ལུ་འོང་འབབ་ས་ཡ་ ༢༢༧༠ དང་ཁེ་སང་ས་ཡ་ ༢༧༠༠
བཟོ་ཚུགས་ཅི་ཟེར་སྤྱི་ལོ་སློན་གྱི་ལྷན་ལྷན་ནང་བཀོད་རྒྱུ་།

གཉིས་པ་ དར་ལ་སློག་མེ་འཕུལ་ཁང་སྐོར་ལས་ལྷོ་བ་ཅིན། ལུས་
ཚད་མེ་ག་ཟླ་ ༡༠༢༠ འབད་མི་གི་ལཱ་འགོ་སྤྱི་ལོ་ ༡༩༩༣ དེ་ཅིག་ལས་
བཅུགས་ཏེ་ ༢༠༠༧ ལུ་ཚུ་བྱག་གི་ལཱ་བརྒྱ་ཆ་ ༥༠ དང་ས་དོང་བཟོ་བསྐྱུན་
གྱི་ལཱ་བརྒྱ་ཆ་ ༥༥ སློག་ཐག་སྤྲོང་ས་ནི་གི་ལཱ་བརྒྱ་ཆ་ ༥༥ བསྐྱབས་པའི་ལས་
བྱེད་པ་སྟོང་ཕྱག་ ༡༠ དེ་ཅིག་ཡོད་པའི་གྲལ་ འབྲུག་མི་ ༡༥༦༥ དང་ཚུ་
གར་ ༥༧༩༧ ཡོད་ཟེར་དང་བད་འགྲོའི་སློན་ཕྱིས་བསྐྱེམས་ས་ཡ་ ༡༧༠༥༠
བཞག་ཐོག་ལས་སྤྱི་ལོ་ ༢༠༠༧ ཚུན་ལུ་བད་འགྲོ་ས་ཡ་སྟོང་ཕྱག་ ༧༠
སང་ཡི་ཟེར་ལོ་འཁོར་ལྷན་ལྷན་ནང་བཀོད་རྒྱུ་། སྤྱི་ལོ་ ༢༠༠༥ ལུ་ ཚུ་མཛོད་
བརྒྱ་ཆ་ ༩༢ དང་ཚུ་དྲུང་བཀོད་ནི་བརྒྱ་ཆ་ཅིལ་བུ། སློག་ཐག་སྤྲོང་ས་ནི་བརྒྱ་
ཆ་ ༩༠ བསྐྱབས་ཚར་ཏེ་སྤྱི་ལོ་ ༢༠༠༦ ལུ་མཇུག་བསྐྱབས་པའི་ཕྱིས་འབད་སྤྱི་
ལོ་ ༢༠༠༥ ཚུན་མ་དངུལ་ས་ཡ་ ༧༣༧༥༠ སང་ཡི་ཟེར་སྤྱི་ལོ་ ༢༠༠༥
འི་སྤྱི་ལོ་སློན་གྱི་ལོ་འཁོར་ལྷན་ལྷན་ནང་བཀོད་རྒྱུ་། སྤྱི་ལོ་ ༢༠༠༦ གི་ལོ་འི་
ལྷན་ལྷན་ནང་འབྲིལ་བ་ཅིན་ དར་ལའི་སློག་ཤུགས་ལུས་ཚད་མེ་ག་ཟླ་ ༡༠༢༠

མི་དབང་འབྲུག་རྒྱལ་བཞི་པ་འཛིན་གསལ་བཤེས། རྒྱལ་ཡུལ་འཕུལ་ཁང་བཙུན་ཐོག་ལས་འོང་འབབ་ཡར་མེད་གནང་བ།

པོ་སྤྱི་ཚེས་ ༢༠/༢/༠༧ ལུ་བཏོན་ཚུགས་ནི་དེ་གིས་འོང་འབབ་དངུལ་ཀྲམ་
ས་ཡ་ ༢༦༧༧ རེ་ལོ་བསྟར་བཅོ་ཚུགས་མེ་དེའི་སྐོར་ལས་སྤྱི་ལོ་ ༢༠༠༥
འི་སྟན་ལུ་བབྱམ་ཨིན་པ་ཅིན་ ལོ་བསྟར་དངུལ་ཀྲམ་ས་ཡ་ ༧༥༤༥ རེ་འཐོན་
འོང་ཟེར་བཀོད་ཡོད་རུང་ སྤྱི་ལོ་ ༢༠༠༧ གྱི་ལོར་སྤྱད་སློན་གྱིས་ ལོ་འཁོར་
སྟན་ལུ་ཕུལ་མེ་ནང་བཀོད་དོ་བབྱམ་ཨིན་པ་ཅིན། དར་ལ་སློག་མེ་དེ་གིས་སྤྱི་
ལོ་ ༢༠༠༧ ལུ་འོང་འབབ་དངུལ་ཀྲམ་ས་ཡ་ ༡༧༥༠ ཐོབ་རྒྱག་ཟེར་བཀོད་
རྒྱག།

གསུམ་པ་ གྱི་རི་ཚུ་སློག་མེའི་སྐོར་ལས་ལུ་བ་ཅིན། ཟླ་ངོ་ ༢༦ ནང་
བཅོ་བའི་གྱི་རི་ཚུ་སློག་མེ་ལས་འགྲུལ་དེ་གིས་རྒྱས་ཚད་ཡུ་ནཱི་ས་ཡ་ ༧༠༠
བཏོན་ཚུགས་པའི་རྒྱས་ཚད་ཡོད་རུང་སྤྱི་ལོ་ ༢༠༠༧ ལོའི་སྟན་ལུ་དང་
འབྲེལ་བ་ཅིན་རྒྱས་ཚད་ཡུ་ནཱི་ས་ཡ་ ༥༤༠.༢༢༧ བཏོན་ནི་དེ་གིས་འོང་
འབབ་དངུལ་ཀྲམ་ས་ཡ་ ༥༥༣.༣ གྱི་ཅིས་ཐོན་ཡི་ཟེར་དང་སྤྱི་ལོ་ ༢༠༠༣
གྱི་ལོར་རྒྱས་ཚད་ཡུ་ནཱི་ས་ཡ་ ༢༧༥.༡༧༥ ལས་འགྲུལ་ཏེ་བཏོན་མ་ཚུགས་
ཟེར་ཨིན་པས། ཨིན་རུང་སྤྱི་ལོ་ ༢༠༠༣ སྤྱི་ཟླ་ ༡༠ པ་ལས་ཚུར་སློབ་ཤུགས་
མེ་ག་ཤྱཱ་ ༤༠ རེ་བཅོ་ཚུགས་ཡོད་པ་ཨིན་པས། དེ་ལས་སྤྱི་ལོ་ ༢༠༠༥
སྤྱི་ཟླ་ ༣ པའི་ཚེས་ ༣༡ ཚུན་འཕུལ་ཁང་དེ་ནང་ལས་ཡུ་ནཱི་ ༩༥༥.༧༠༥
བཅོ་མེ་དེ་གིས་འོང་འབབ་ས་ཡ་ ༡༧༧༧.༥༤༥ ཐོབ་རྒྱག་ཟེར་སྤྱི་ལོ་
༢༠༠༥ འི་སྤྱད་སློན་གྱི་ལོ་འཁོར་སྟན་ལུ་ནང་བཀོད་རྒྱག། སྤྱི་ལོ་ ༢༠༠༥
འི་ལོ་འཁོར་སྟན་ལུ་ནང་བཀོད་དོ་བབྱམ་ཨིན་པ་ཅིན། སྤྱི་ལོ་ ༢༠༠༥ སྤྱི་ཟླ་
༡༢ པ་ཚུན་ལུ་འོང་འབབ་ས་ཡ་ ༡༥༧༥ དང་འབྲེལ་ ༧༣ ལྷག་པ་ཅིག་

དཔལ་འབྲུག་ཞིབ་འཇུག་ལྟེ་བ།

བཅོ་ལྔ་གས་ཅི་བེར་ཨིན་པས།

བཞི་པ་ བུ་སོ་ཚུའི་སྒྲིག་མེ་སྐོར་ལས་ཞུ་བ་ཅིན། ཟ࿳་ལོ་༢༠༠༣ ལུ་
བུ་སོ་ཚུའི་སྒྲིག་ཤུགས་འཕུལ་ཁང་ལས་རྒྱས་ཚད་ཡུ་ནིག་ས་ཡ་ ༡༢༠ བཅོ་
མི་དེ་གིས་འོང་འབབ་དངུལ་ཀྲམ་ས་ཡ་ ༡༠༧ བཅོ་ལྔ་གས་ཅི་བེར་ཨིན་པས།
བུ་སོ་ཚུའི་སྒྲིག་ཤུགས་ལས་འགྲུལ་གོ་རིམ་གཉིས་འབད་བཅོ་བའི་སྐབས་གོང་
གསལ་སྒྲིག་ཤུགས་དེ་གོ་རིམ་དང་པ་ཨིན་མ་ལས་ གོ་རིམ་གཉིས་པ་དེ་གིས་
དོན་ལུ་བད་འགྲོ་སྤོན་ཅིས་བཏོན་མི་དང་འབྲིལ་བའི་སྐབས་མ་དངུལ་ས་ཡ་
༡༤༢༢.༠༠ ཅིས་འགྲོ་ནི་མས་བེར་བཀོད་རུག། ཟ࿳་ལོ་༢༠༠༤ ལོའི་སྤུན་
ཞུ་དང་འབྲིལ་བ་ཅིན་ཏེ་མ་རྒྱས་ཚད་ཡུ་ནིག་ས་ཡ་ ༡༠༥ མ་གཏོགས་མེད་མི་
དེ་ཟ࿳་ལོ་༢༠༠༥ ལུ་ཡུ་ནིག་ས་ཡ་ ༡༣༠ བཅོ་མི་དེ་གིས་འོང་འབབ་དངུལ་
ཀྲམ་ས་ཡ་ ༡༢༡.༡༧ གྱི་ཅིས་བཅོ་ཡོད་པ་འབད་བཀོད་རུག།

ལྔ་པ་ ཟུ་ན་གཙང་ཚུའི་སྒྲིག་མེ་སྐོར་ལས་ཞུ་བ་ཅིན། འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་
ནང་ཡོད་པའི་ སྒྲིག་མེ་ཆ་མཉམ་ལས་སྒྲིམ་ཤོས་རྒྱས་ཚད་མེ་ག་ཟླ་ ༥༧༠
འབད་མི་ཅིག་གསར་བསྐྱུན་འབད་ནི་སྤྱི་གོས་ཐག་བཅད་ཡོད་དོ་བཟུམ་ སྒྲིག་
མེ་དེ་གི་དོན་ལུ་མ་དངུལ་ཡང་འབོར་ཆེན་འགྲོ་ནི་དེ་གིས་ རྒྱལ་སྤྱིའི་རོགས་
རམ་གྱི་དོན་ལུ་རྒྱ་གཞུང་གི་ཞལ་བཞེས་གནང་ནི་དེ་གིས་ ཟ࿳་ལོ་༢༠༠༣
ཟ࿳་ཟླ་ ༩ པའི་ནང་མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་གི་ལྷོ་ལུ་ལུ་ཆེད་
མངགས་ཆེབས་བསྐྱོད་གནང་ཞེ་རྒྱ་འབྲུག་གཉིས་ཀྱི་བར་ན་ ཟུ་ན་གཙང་ཚུའི་
སྒྲིག་མེ་སྐོར་ལས་ཆེངས་ཡིག་གྲུ་མཆོན་རྟགས་བཀོད་གནང་པའི་ཤུལ་ལས་ ཟ࿳་
ལོ་༢༠༠༥ ཟ࿳་ཟླ་ ༣ པའི་ནང་ལས་རྒྱ་གར་གྱི་ཆོང་སྤེ་ ལྷ་བ་ཀོའོས་བེར་མི་

མི་དབང་འབྲུག་རྒྱལ་བཞི་པའི་རྟོགས་བརྗོད། སློག་ཤུཊ་འཕུལ་ཁང་བཙུན་ཐོག་ལས་འོང་འབབ་ཡར་སེང་གནང་བ།

ཕྱི་ཚེན་གྱིས་བརྟགས་ཞིབ་ཀྱི་ལུ་འགོ་བཙུགས་མི་དེ་བསྐྱབས་པའི་བསྐྱང་ལས་
འབྲུག་གི་དཔལ་འབྱོར་གནས་ཚད་ཡང་མ་འདྲམ་ཅིག་གུ་སྟོང་འོང་བེར་བའི་
རེ་འདོད་བསྐྱེད་དོ་ཡོད་པ་ཡིན།

གོང་གསལ་སློག་མེ་འཕུལ་ཁང་སློམ་ཚུ་གིས་མ་ཚད་པར་ གཞན་
སློག་ཤུགས་འཕུལ་ཁང་ཚུ་ཀྱ་ཡང་ལེ་ཤ་ཅིག་བཟོ་བའི་བསྐྱང་ཡོད་པའི་སྐོར་
ལས་ལྷ་བ་ཅིན། སློག་ཤུགས་རྣམས་ཚད་ཀི་ལོ་ཤ་ཤ་ཁྱ་༡༠ འབད་བའི་ཅན་དན་
སྤྱིས་གི་སློག་ཤུགས་ཚུང་བ་ ཟུ་ལོ་༢༠༠༥ ལུ་བསྐྱབས་མི་དེ་གིས་ཤུགས་
ཚད་ཀི་ལོ་ཤ་ཤ་ཁྱ་༡༠ འབད་མི་དེ་གོང་གསལ་གྱི་གཡུས་ཚན་གྲུང་པ་༥༠
ལུ་སློག་མེ་བཙུགས་ཅི་བེར་སྤྱོད་སློན་གྱི་ལོ་འཁོར་སྟན་ལྷ་ནང་བཀོད་རུག།
མེ་ག་ཤ་ཤ་ཁྱ་༡༥༣ འབད་མི་དར་དཀར་ཚུའི་སློག་ཤུགས་ཅིག་ འོས་འབབ་
ཞིབ་འཆོལ་འབད་བའི་བསྐྱང་ཡོད་བེར་ཡིན་པས། དེ་བརྩམ་ཤར་སྤྱོགས་སློག་
མེ་རྒྱན་ལམ་ལས་འགྲུལ་བསྐྱབས་པའི་སྐབས་ ངང་ལམ་ལུ་རྣམས་ཚད་ཀི་ལོ་
ཤ་ཤ་ཁྱ་༡༣༢/༣༣/༡༡ འབད་བའི་འཕུལ་ཁང་ཚུ་ཀྱ་ཚུ་འགོ་བཙུག་ནི་ཡིན་
བེར་སྤྱོད་སློན་གྱི་ལོ་འཁོར་སྟན་ལྷ་ནང་བཀོད་མི་དེ་གིས་འབྲུག་གི་འོང་འབབ་
སློམ་ཤོས་ཅིག་སློག་མེ་ལུ་བརྟན་ཏེ་འབྱུང་ནི་མས་བེར་ལྷ་ནི་ཡིན།

དེ་བརྩམ་སྤྱི་རྒྱལ་ཁབ་གྱི་དཔལ་འབྱོར་གོང་འཕེལ་བཏང་དོན་ལུ་ བན་
ཐབས་སློམ་ཤོས་ཅིག་འཛམ་གླིང་རྒྱལ་ཁབ་གཞན་དང་གཅིག་ཁར་ཆོང་འབྲེལ་
འགོ་བཙུག་ནི་དང་ བཟུ་བཤལ་ལ་སོགས་པའི་ཆོང་ལམ་རྒྱ་བསྐྱེད་བཏང་ནི་
འདི་ཡིན་ནི་དེ་གིས་ ཟུའི་རྒྱལ་ཁབ་གཞན་དང་ ལྷག་པར་རྒྱ་འབྲུག་རྒྱལ་
ཁབ་གཉིས་ཀྱི་བར་ན་ བཟུ་འབྲེལ་འཐབ་དགོཔ་ཡར་སེང་འགྱུར་བཞིན་

དཔལ་འབྱུག་ཞིབ་འཇུག་ལྟེ་བ།

དུ་ རྒྱན་འབྲེལ་མཐུན་རྒྱུན་ཡང་ཕུན་སུམ་ཚོགས་དགོན་ནི་དེ་གིས་སྤྱི་ལོ་ ༡༩༥༣
སྤྱི་ཟླ་ ༢ པ་ལས་ཚུར་སྤོ་དང་ཀ་ལི་ཀ་ཏའི་བར་ན་མཁའ་འགྲུལ་གྱི་ཞབས་
ཏོག་འགོ་དང་པ་བཅུགས་མེ་དེ་གིས་དཔལ་འབྱོར་དང་ ཚོང་འབྲེལ་ཡར་
རྒྱས་ལུ་ཕན་ཐབས་བྱུང་དོ་ཡོད་པ་མ་ཆད་ བྱིས་ཚང་རྒྱལ་ཁབ་ཚུ་དང་གཅིག་
ཁར་ མཐུན་ལམ་རྒྱ་བསྐྱེད་ལུ་ཡང་ཕན་ཐབས་སྤོས་བྱུང་རུག། མཁའ་འགྲུལ་
གྱི་ལུ་འགོ་དང་པ་བཅུགས་པའི་སྐབས་ མཁའ་འགྲུལ་དབང་འཛིན་ཚོགས་
པའི་དབུ་ཁྲིད་ མི་དབང་ཨ་ཞེ་བསོད་ནམས་ཚོས་སྤོས་དབང་ཕྱུག་མཆོག་གིས་
མཛད་པའི་འོག་ལུ་ མཁའ་ལམ་ཞབས་ཏོག་(སི་བེལ་ ཨི་པེ་ཤུན་)ཟེར་མི་དེ་
ཞབས་ཏོག་རྒྱན་འབྲེལ་ཚོན་པོས་དབུ་ཁྲིད་མཛད་ནི་དེ་གིས་ སྤྱི་ལོ་ ༡༩༩༣
ལོར་མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆའི་ཞབས་ལས་རྒྱན་འབྲེལ་ཚོན་པོ་ལུ་
དམིགས་བསལ་གྱི་བཀའ་ཤོག་གནང་སྟེ་ལས་ཁུངས་ནང་བཟོན་པ་བཏོན་ཐོག་
ལས་ཕྱག་ཉུ་ཉེ་ ད་ལྟོ་བར་ན་རྒྱལ་ཁབ་གཞན་ཁར་བཟུམ་ གནམ་གུ་ལུ་
རྒྱན་ངན་བྱུང་ནི་ཕར་བཞག། ཚོང་ལམ་དང་རྒྱན་ལམ་ལུ་ཡང་བར་ཆད་ག་
ཅི་ཡང་མ་བྱུང་པར་གནས་མི་དེ་གཙོ་བོ་མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆའི་
ཞབས་ལས་གཤམ་གསལ་བཀའ་ཤོག་གནང་ནི་དེ་གིས་ཨིན་པས་ཟེར་བཤད་པ་
ཨིན་པས།

༣ རྒྱན་འབྲེལ་ཚོན་པོ་སྤོ་ཡངས་ལུ། དོན་འབྲས་ དེ་ནི་ ད་རེས་ཚུན་
དགོན་མཆོག་གི་སྤྱུགས་རྗེ་དང་ ལྷ་ཚོས་སྦྱོང་སྤྱང་མའི་རྒྱལ་སྦྱོར་ལས་བཞེན་
འབྲུག་གི་གནམ་གུ་ལུ་མི་མཐུན་པའི་ཉེས་སྦྱོན་གང་ཡང་མ་བྱུང་བར་ཡོད།
ད་ལས་ཕར་རང་འབད་རུང་ འབྲུག་གི་མཁའ་འགྲུལ་ལས་ཁུངས་ཀྱིས་

མི་དབང་འབྲུག་རྒྱལ་བཞི་པའི་རྟོགས་བརྟུན། རྟོག་ལྟར་འཕུལ་ཁང་བཙུན་ཐོག་ལས་འོང་འབབ་ཡར་མེད་གནད་བ།

མཁའ་འགྲུལ་ཐོག་འགོ་འགྲུལ་འབད་མི་དང་ རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ཞབས་ཏྲིག་ཡུན་
ཟིང་འབད་བསྐྱབ་ཚུགས་པའི་དམིགས་ཡུལ་དང་ འབད་བཙོན་བསྐྱེད་དགོཔ་
འདི་ག་ཅི་ལས་གཤམ་ཆེ། སྤ་རོ་གི་གནམ་གུ་ཐང་འདི་རྒྱ་རྒྱུང་པའི་ཁར་ རི་མཐོ་
བྲགས་ཚུ་གིས་བསྐྱར་ཏེ་ཡོདཔ་ལས་ གནམ་གཤིས་ངན་པའི་སྐབས་ལུ་ རེས་
མེད་ཀྱི་རྒྱུན་ངན་འབྱུང་ནིའི་ཉེན་ཁ་སྤོམ་ཡོདཔ་ལས་བརྟེན་གནམ་གུ་གཏོང་
བཞག་གི་ཐང་ གུ་རྒྱུན་ཀྱི་ལས་རིམ་དང་ གཞན་ཡང་འཆོབས་ཆེན་ཀྱི་གནད་
དོན་ག་དེམ་འཐོན་རུང་ འདི་ཚུ་གི་དབང་ལུ་མ་བཏང་པར་ མཁའ་འགྲུལ་
ཀྱི་ཉེན་སྲུང་བཅའ་ཁྲིམས་དང་ གནམ་གུ་བཀོལ་ཐང་གི་ལས་ལུགས་ཚུ་དང་
འབྲིལ་ཏེ་ གནམ་གུ་གཏང་མི་ལས་འགོ་བཙུག་ཞེ་ ལཱ་འབད་མི་ཆ་མཉམ་གྱིས་
རང་སྤོམ་འགན་ཁུར་འབྲས་ཤོར་མེད་པར་ རྒྱུན་སྦྱང་འཐབ་དགོཔ་མ་ཆད་
འདི་ཁར་ལྷག་པར་དུ་ འཕུལ་ལས་པ་ཚུ་གིས་ཡང་ གོང་གསལ་ཀྱི་ཁྲིམས་
ལུགས་ལྟར་ གནམ་གུ་བཞག་སར་བདག་འཛིན་ལེགས་ཤོམ་སྟེ་འཐབ་ཞེ་
དེའི་འཕུལ་ཆས་ཀྱི་བརྟག་ཞིབ་དང་ ཉམས་བཙོས་འབད་དགོཔ་འཐོན་མི་ཚུ་
སྤང་མེད་འབད་མ་བཞག་པར་བན་པ་ཐེབས་ཅིག་རང་བཏོན་ཏེ་ རྒྱལ་བཞིན་
འབད་དགོཔ་ག་ནི་བ་ཡང་གཤམ་ཆེས་ལས་བརྟེན་འདི་གི་འགོ་འབྲེན་དང་བན་
བསྐྱལ་ཚུ་ ཡིག་ཐོག་ལུ་བཀོད་བཞག་པ་ཙམ་ཅིག་མེན་པར་ ལཱ་རྒྱལ་མཐུན་
འབད་མི་འབད་ བཟླ་རྟོག་མངོན་སུམ་འབད་དགོཔ་འདི་ རྒྱུན་འབྲེལ་
རྟོན་པོ་གིས་གཙོས་པའི་ མཁའ་འགྲུལ་ལས་ཁུངས་ཀྱི་མདོ་ཆེན་དང་ གནམ་
གུའི་ཉེན་སྲུང་བཟླ་རྟོག་མདོ་ཆེན་གསུམ་ལུ་ཐོག་པའི་འགན་ཁུར་ཞིན།
གཤམ་སྤྲོད་གོང་གསལ་ཀྱི་བཅའ་ཁྲིམས་ཚུ་དང་ བཀའ་རྒྱུ་གནད་དོན་དང་
འབྲིལ་ཏེ་མ་འབད་བར་ འབྲུག་གི་གནམ་གུ་ལུ་ རྟོ་བུར་ཀྱི་རྒྱུན་ངན་འབྱུང་

དཔལ་འབྱུག་ཞེས་འབྱུག་ཏུ་བ།

པ་ཅིན་ གནམ་གྱ་ནང་འགྲོ་འགྲུལ་འབད་མི་ མི་མང་རབས་ཅིག་གི་ཆོ་སྲོག་
གི་ཉེན་ཁག་ཅིལ་བུ་ རྒྱན་འབྲེལ་སྒྲོན་པོ་གིས་གཙོས་པའི་ འབྲེལ་ཡོད་འགོ་
དཔོན་ཚུ་དང་ལས་བྱེད་པ་ཚུ་ལུ་ ཡང་ཆག་མེད་པ་འབད་ཕོག་ནི་ཨིནམ་ལས་
ད་ལྟོ་སྡེ་གོང་ལས་སེམས་ཁར་བཀལ་ཏེ་ དང་ལེན་ཚུལ་མཐུན་འབད་དགོ་
པའི་བཀའ་ཐམས་ལུ། ཞེས་རང་ལུགས་གནམ་ལོ་རྒྱ་མོ་བྱ་ལོ་ལྷ་དྭ་ རྒྱ་བྱ་ཤིས་ཆོས་རྫོང་ལས།

འབྱུག་མངའ་བདག་རྒྱལ་པོ།

དེ་སྤྱི་གོང་གསལ་བཀའ་ཤོག་གནང་སྟེ་མཁའ་འབྲུལ་ཞབས་ཏྲིག་ལོ་གཅིག་
ལས་ལོ་གཅིག་ཡར་རྒྱས་བཏང་ཚུགས་ནི་དེ་གིས་ རྒྱལ་ཁབ་ནང་དཔལ་འབྱོར་
འཛོན་བསྐྱེད་ལུ་ཕན་ཐབས་བྱུང་པ་མ་ཆད་ མི་སྡེའི་ཞབས་ཏྲིག་ལུ་ཡང་ཕན་
ཐབས་སྒྲོམ་བྱུང་ནི་དེ་གིས་ ད་ལས་ཕར་རིམ་པ་བཞིན་འཛམ་གླིང་རྒྱལ་
ཡོངས་མཁའ་ལམ་ཞབས་ཏྲིག་དང་ རྒྱལ་ཁབ་ནང་འཁོད་ མཁའ་ལམ་
ཞབས་ཏྲིག་ཚུ་ཡང་རྒྱ་བསྐྱེད་གནང་པའི་ཐུགས་འདོད་སྒྲོམ་འབད་རང་ཡོད་
ཟེར་ཞུ་ནི་ཨིན།

འབྱུག་གི་དཔལ་འབྱོར་ཡར་རྒྱས་བཏང་དོན་ལུ་མེད་ཐབས་མེད་མི་ཅིག་
ཆོང་འབྲེལ་ཚུལ་བཞིན་འཐབ་ནི་འདི་ཨིན་དོ་བཟུམ་ མི་དབང་མངའ་བདག་
རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་གི་བཀའ་རྒྱ་དང་འབྲེལ་ཏེ་ མི་སེར་ཆོང་འབྲེལ་འཐབ་མི་ལུ་
ཕན་ཐབས་འབད་དེ་སྤྱི་ལོ་ ༡༩༩༠ ལས་འགོ་བཙུགས་ཏེ་ འབྱུག་གི་ཆོང་དང་
བཟོ་གྲུ་ཆོགས་སྡེ་ཟེར་ སྡེར་པའི་ཆོང་འབྲེལ་འགོ་འདྲེན་འཐབ་མི་ཆོགས་པ་
ཅིག་ལོགས་སུ་བཙུགས་གནང་ཡི་ཟེར་ཞུ་ནི། རྒྱལ་ཡོངས་ཆོགས་འདུ་ཆེན་མོ་

མི་དབང་འབྲུག་རྒྱལ་བཞི་པའི་རྟོགས་བརྗོད། མྱོག་ལྷན་འཕུལ་ཁང་བཙུན་ཐོག་ལས་འོང་འབབ་ཡར་སེང་གནང་བ།

ཐེངས་༥༩ པའི་གྲོས་ཚོད་དོན་ཚན་༢ པའི་ནང་བཀོད་དོ་བཟུམ་ཨིན་པ་ཅིན།
ཚོགས་པ་དེ་གིས་ཚོང་པ་དང་གཞུང་གི་བར་ན་རྒྱ་ལམ་བཟུམ་ཅིག་འབད་
ཚོང་པ་ཚུ་གི་སྤྱད་སྤྱུག་གཞུང་ལུ་ཞུ་དགོཔ་འཐོན་རུང་ གཞུང་གི་ཁོངས་
ལས་ཚོང་སྤེལ་འབེལ་བ་མཛད་དགོཔ་ག་ཅི་འཐོན་རུང་ཚོགས་པ་དེ་གིས་
འབད་བའི་ཁར་ ཚོང་པ་ཡོངས་ཀྱི་འགོ་འདྲན་པ་གཙོ་བོ་བཟུམ་ཅིག་ཚོགས་
སྤེ་དེ་ཨིན་ཟེར་གོང་གསལ་གྲོས་ཚོད་ནང་བཀོད་རུག། ཚོགས་ཐེངས་༥༩
པའི་གྲོས་ཚོད་དོན་ཚན་༡༢ པའི་ནང་བཀོད་དོ་བཟུམ་ཨིན་པ་ཅིན་ དེ་ཚུན་
གྱི་བར་ན་ བསྟན་རྒྱས་རྟན་ཁག་གི་ཁོངས་ལས་མི་སེར་ལུ་ ཚོང་དང་བཟོ་
གྲུ་བཙུགས་པའི་མ་དངུལ་འབྲུམ་༩༠ དེ་ཅིག་བསྐྱེན་འབྲུལ་གནང་ཡི་ཟེར་
བཀོད་རུག།

རྒྱལ་ཡོངས་ཚོགས་ཐེངས་༦༠ པའི་ནང་བསྟན་རྒྱས་རྟན་ཁག་གིས་
རྟན་ཞུ་ཕུལ་དོ་བཟུམ་ཨིན་པ་ཅིན་ རྒྱ་འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་གཉིས་ཀྱི་བར་ན་
ཚོང་འབེལ་གྱི་ཆིངས་ཡིག་ལོ་ངོ་ལྔ་གི་དོན་ལུ་བཟོ་མི་དེ་དུས་ཡུན་ཆང་ནི་དེ་
གིས་སྤྱི་ལོ་༡༩༩༣ མམ་རྒྱུ་ཕག་ཟླ་བ་༡༡ པའི་ཚེ་༢༣ ལས་ཆིངས་ཡིག་
བསྐྱར་སེང་འབད་མི་དེ་ནང་ དོན་ཚན་མ་འདྲམ་ཁག་༡༢ བཀོད་དེ་ཡོད་མི་
རྒྱ་ཡང་ དུས་ཚོད་དང་བསྟུན་ཏེ་ བྱ་སྒོ་བདེ་ཏོག་ཏོ་བཟོ་ཡོད་ཟེར་དོན་ཚན་༢
པའི་ནང་བཀོད་རུག། དེ་བཟུམ་བང་ལ་དེག་དང་འབྲུག་གི་བར་ན་ཡང་ཚོང་
འབེལ་ཆིངས་ཡིག་གྲུ་ རྒྱ་གསལ་གཉིས་ཆ་ར་གིས་མཚན་རྟགས་བཀོད་ཅི་ཟེར་
བཀོད་རུག། ཟེར་ཞུ་མི་དེ་གིས་ དོན་ཚན་དང་པ་སྒོག་མེ་ལུ་བརྟེན་པའི་འོང་
འབབ་ཀྱི་སྒོར་ལས་ ཞུ་ཆར་མ་ཨིན།

དཔལ་འབྱུག་ནི་འཕྲུག་ལྟེ་བ།

ནགས་ཚལ་དང་སོ་ནམ་འཛོན་སྐྱེད་ལུ་བཞེན་པའི་འཕྲུལ་ཁང་དང་
ས་གཏྲར་བཏོན་ཏེ་ཕྱིར་ཆོང་འཐབ་པའི་མཛད་རིམ་གསལ་བ།

གཉིས་པ་ ནགས་ཚལ་དང་སོ་ནམ་འཛོན་བསྐྱེད་ལུ་བཞེན་པའི་འཕྲུལ་
ཁང་དང་ ས་གཏྲར་བཏོན་ཏེ་ཕྱིར་ཆོང་འཐབ་པའི་མཛད་རིམ་སྐོར་ལས་ཞུ་
བ་ཅིན། གོང་ལུ་ཞུ་དོ་བཟུམ་རྒྱལ་ཁབ་ཡར་རྒྱས་གོང་འཕེལ་གྱི་དོན་ལུ་མ་
དངུལ་བཟོ་དགོ་པའི་ཁར་ རྒྱལ་ཁབ་རང་མགོ་རང་འཛོངས་བཟོ་ནི་འདི་ཡང་
འབྲུག་གཞུང་གི་དམིགས་ཡུལ་གཙོ་ཅན་ཅིག་ཨིན་ནི་འདི་གིས་ རང་མགོ་
རང་འཛོངས་གྱི་སྲིད་བྱས་གྲུབ་པའི་དོན་ལུ་ འོང་འབབ་སློམ་བཟོ་དགོཔ་དང་
སྒྲིགས་གྲུབ་ཅན་བཟོ་དགོཔ། དོན་མེད་གྱི་ཟད་འགོ་མར་ཕབ་རྒྱབ་དགོཔ་ལ་
སོགས་པའི་ལས་རིམ་ལེ་ག་ཅིག་བརྩམས་གནང་པའི་གྲལ་ལས་ འོང་འབབ་
ཅན་གྱི་ལས་རིམ་སློག་མེ་རྒྱུ་ཅིག་གིས་མ་བརྟབ་པར་ སོ་ནམ་འཛོན་བསྐྱེད་
ལུ་བཞེན་པའི་བཟོ་ག་འཕྲུལ་ཁང་དང་ ནགས་ཚལ་འཛོན་བསྐྱེད་ལུ་བཞེན་
པའི་བཟོ་ག་འཕྲུལ་ཁང་། ས་གཏྲར་འདོན་སྦྱོང་ཐོག་གི་བཟོ་ག་འཕྲུལ་ཁང་ཚུ་
བཙུགས་ཏེ་རྒྱལ་ཁབ་གྱི་འོང་འབབ་བཟོ་ནི་འགོ་བཙུགས་ཡོད་པ་ཨིན།

འབྲུག་གི་ནགས་ཚལ་སྐོར་ལས་ རྫོ་མཚམས་ཁ་བྱུག་ རྒྱར་འབྲུག་
རྒྱལ་གཉིས་པའི་སྐབས་ལས་ བདག་འཛོན་འཐབ་ཐངས་གྱི་ཡོན་ཏན་རྩལ་
བཙུག་ལྟེ་ནགས་སྐྱོང་གི་ལག་ལེན་འགོ་བཙུགས་པའི་ཤུལ་མ་ ལོ་ལྔ་པའི་
འཆར་གཞི་དང་པའི་སྐབས་ ནགས་ཚལ་སྤེལ་བཙུགས་ཡོད་ཅུང་ ལག་ལེན་
དང་བདག་འཛོན་འཐབ་སྲོལ་ངོ་མ་སྤྱི་ལོ་ ༡༩༦༦ ལོར་རྒྱལ་ཡོངས་ཚོགས་
འདུ་ཆེན་མོ་ཐངས་ ༢༥ པའི་ནང་གོས་ཐག་བཅད་ཞིན་མ་ལས་མ་གཏོགས་

མི་དབང་འབྲུག་རྒྱལ་བཞི་པའི་རྟོགས་བརྟེན། རྟེན་ཚལ་ས་གཏེར་ཕྱིར་ཆོང་དང་སོ་ནམ་འཕྲུལ་ཁང་སོར་གཞི་བཟུང་།

ནགས་ཚལ་ལྷ་མི་མ་སྟོད་པས། ཚོགས་ཐངས་^{༢༥} པའི་གྲོས་ཆོད་དོན་ཚན་^༩
པའི་ནང་བཀོད་དོ་བཟུམ་ཨིན་པ་ཅིན་ དེ་སྐབས་ནགས་ཚལ་ཚུ་རྫོང་ཁག་སོ་
སོའི་བྲིམས་དཔོན་ཚུ་གིས་བདག་འཛིན་འཐབ་སྲོལ་ཡོད་ནི་དེ་གིས་ གོང་
འཕེལ་ལས་ཁུངས་ཁ་བྱག་ལས་དངུལ་ཕོགས་སྟོད་དེ་ནགས་ཚལ་སྤང་མི་
མེ་ངོ་རེ་བྲིམས་དཔོན་ཚུ་གིས་བཙུག་དགོཔ་ཨིན་རུང་འདི་འཕྲོ་ལས་ནགས་
ཚལ་སྤང་རྒྱལ་ཚུ་བཙུགས་མ་ཚུགས་པར་ཚོགས་ཐངས་^{༢༦} པའི་ནང་
ད་རུང་གསུང་གྲོས་ལོག་ཐོན་ཉེ་ཟླ་ངོ་རྒྱལ་གི་ནང་སྤང་རྒྱལ་ཁག་ཅིག་བཙུགས་
དགོཔ་འབད་གྲོས་ཆོད་དོན་ཚན་^༧ པའི་ནང་བཀོད་ལུག།

ནགས་ཚལ་སྤང་རྒྱལ་པའི་ཁ་སྐོང་འབད་སྤྱི་ལོ་^{༡༩༦༩} ལོའི་རྒྱལ་
ཡོངས་ཚོགས་འདུ་ཆེན་མོའི་ནང་གསུང་གྲོས་གནང་ཉེ་ ནགས་ཚལ་མེ་
ཆུན་ཤོར་མི་བཙུག་པའི་ཐབས་ལུ་ མེ་སྤང་པ་ཟེར་སྤྱི་དཔོན་རེ་རེའི་འོག་
ལས་མེ་ངོ་རེ་རེ་བཏོན་པའི་གྲོས་ཆོད་དོན་ཚན་^༣ པའི་ནང་གྲུབ་ལུག།
གཞུང་ལས་མེ་སྤང་པ་དེ་ལུ་དངུལ་ཕོགས་ཐོབ་ལམ་མེད་པའི་ཁར་ རི་མེ་ཤོར་
བའི་སྐབས་མེ་བཏང་མི་ མེ་ངོ་དེ་མེ་སྤང་པ་གིས་སྤྲུགས་དགོཔ་དང་ རི་མེ་
བཏང་མི་བཟུང་ཞིན་མ་ལས་བཏང་མི་དེ་ལུ་ ཉེས་བྲིམས་ཟླ་ངོ་^༣ བཅོམ་ནང་
བཙུག་དགོཔ་འབད་བཟོ་ལུག། ཆེད་དུ་མངགས་ཏེ་མེ་བཏང་པ་མིན་པར་ བག་
མེད་དབང་གིས་ཤོར་སོང་པ་ཨིན་པ་ཅིན་ ཤོར་མི་དེ་ལུ་ཉེས་ཆད་དངུལ་ཁྲམ་
^{༢༠༠} དང་མེ་སྤང་པ་ལུ་དངུལ་ཁྲམ་^{༧༠} བཀལ་བའི་ལམ་སྲོལ་བཟོ་ལུག།
དེ་ལས་ ནགས་ཚལ་ལག་ལེན་འཐབ་པའི་སྐབས་ནགས་ཚལ་གྱི་བྲིམས་ཡིག་
ཡང་འགོ་དང་པ་སྤྱི་ལོ་^{༡༩༦༩} ལོར་བཙུམས་གནང་ལུག།

དཔལ་འབྱུག་ཞིབ་འཇུག་ལྟེ་བ།

རྒྱལ་ཁབ་ནང་མི་སེར་ཉམ་ཚུང་ཚུ་ལུ་ དངུལ་གྱི་འོང་འབབ་བཟོ་བའི་
དོན་ལས་ གཞུང་ས་ནང་ཨིན་ཅུང་དངུལ་ཐོག་ལྷུ་མ་ར་བཅུགས་ཚོགས་པའི་
བཀའ་རྒྱ་ མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེའི་ཞབས་ལས་མི་མང་ལུ་གནང་
འདུག་པའི་སྐོར་ལས་སྤྱི་ལོ་ ༡༩༧༥ ལོའི་རྒྱལ་ཡོངས་ཚོགས་འདུ་ཐེངས་༧༩
པའི་ནང་གསུང་གྲོས་གནང་ནུག། ཨིན་ཅུང་དེའི་སྐོར་ལས་དབྱེ་ཞིབ་ལེགས་
ཤོམ་སྤེལ་འབད་བའི་སྐབས་ རྒྱལ་ཁབ་ནང་བཟོ་བྱེད་ཀྱི་ས་ཞིང་མ་ལང་མི་མང་
རབས་ཡོད་ནི་དེ་གིས་ ཚོགས་ཐེངས་༥༠ པའི་ནང་ལས་ དངུལ་ཐོག་གཞུང་
སའི་ནང་བཅུགས་མི་ཚོགས་པའི་གྲོས་ཐག་དོན་ཚན་ ༡༧ པའི་ནང་བཅད་ནུག།
དེ་མ་ཚད་གཞུང་གི་ཁ་ཐུག་ལས་མི་མང་ལུ་ དངུལ་ཐོག་གོང་འཕེལ་གྱི་དོན་
ལུ་སོ་ནམ་དང་བཟའ་སྦྱོར་ལས་ཁུངས་ཀྱི་ཁ་ཐུག་ལས་སྦྱོར་ཚུང་བསྐྱེད་འབྲུལ་
ཡང་གནང་པའི་སྐོར་ལས་ཚོགས་ཐེངས་༧༩ པའི་གྲོས་ཚོད་དོན་ཚན་ ༢༢
པའི་ནང་གསུང་གྲོས་བྱུང་ནུག། དེ་བཟུམ་ནགས་ཚལ་གྱི་ཤིང་བྱ་བའི་ཐོག་
ལས་ཚོང་འབྲེལ་འབབ་མི་སྤྱི་ལོ་ ༡༩༧༩ ཚུན་ལུ་སྐར་པ་ཙ་པོ་གངས་ ༢༤
དེ་ཅིག་ཡོད་ཟེར་ཚོགས་འདུ་ཐེངས་༥༠ པའི་ནང་གསུང་གྲོས་བྱུང་ནི་དེ་གིས་
དེ་ལས་ཚུར་ཤིང་བྱའི་བཟོ་བྱ་སྐར་པ་ལུ་མ་གནང་པར་གཞུང་གིས་འགོ་འཛིན་
འབབ་དགོ་པའི་གྲོས་ཚོད་གནང་ནུག།

རྒྱ་གར་གཞུང་གི་མ་དངུལ་རོགས་རམ་དངུལ་ཁམས་ས་ཡ་ ༡༣ དང་
འབྲུམ་ ༥༥ གནས་པའི་དཔལ་ལྷན་རྩིས་འཕུལ་ཁང་དེ་ དེ་སྐབས་འབྲུག་
ལུ་བཟོ་བྱ་འཕུལ་ཁང་སློམ་ཤོས་ཅིག་འབད་བཅུགས་ཡོད་པ་ཨིན་པས།
འཕུལ་ཁང་དེ་འགོ་མ་བཅུགས་པའི་ཉེ་མ་ རྒྱ་འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་གཉིས་དང་ སི་
སི་ཨའི་ཟེར་མི་འཛོམས་ཉེ་གསུང་གྲོས་གནང་པའི་སྐབས་ བེ་ལ་རྩི་སའི་བཟོ་

མི་དབང་འབྲུག་རྒྱལ་བཞི་པའི་རྟོགས་བརྗོད། རྟེན་ཚུལ་སྤྱོད་ཕྱིར་ཆོད་དང་སོ་ནམ་འཕྲུལ་ཁང་སོར་གཞི་བཟུང་།

གྲུ་ལུ་ཉམས་སྤྱོད་ཡོད་མི་རྒྱ་གར་གྱི་སྒྲེར་སྤེལ་ ཉོལ་ཁྲེགས་མི་ ཟེར་མི་དེ་ཡང་སྤྱོད་
ཅི་ཟེར་སྤྱི་ལོ་ ༡༩༧༩ ལོའི་ཚེགས་ཐེངས་ ༥༠ པའི་སྐབས་བཞུན་རྒྱས་སྤྱོད་
ཁག་གིས་སྤྱོད་ཁུལ་མི་ནང་བཀོད་རྟུག། རྒྱལ་ཁབ་གྱི་དཔལ་འབྱོར་ཡར་རྒྱས་
གཏང་ཐབས་ལུ་གྲོང་གསེབ་ཁའི་མི་སེར་ཚུ་སྤྱོད་སྤྱོད་བཟོ་དགོཔ་གལ་ཆེ་བར་
གཟེགས་ཏེ་ མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆའི་ཞབས་ལས་སྤྱི་ལོ་ ༡༩༧༩
ལས་ཚུར་གྲོང་གསེབ་བཞུན་འབྲུལ་གྱི་ལམ་ལུགས་འགོ་བཙུགས་པའི་ཁར་
དེ་སྐབས་གྲོང་གསེབ་པའི་སྤྱོད་སྤྱོད་མ་དངུལ་ཟེར་བའི་ ལས་རིམ་ཅིག་ཡང་
འགོ་བཙུགས་གནང་རྟུག། དེ་ཡང་བཟའ་སྤྱོད་མཉམ་འབྲེལ་ལས་ཁུངས་
བཙུན་དེ་ སྤྱོད་སྤྱོད་ཅན་གྱི་རྩ་བོ་རེ་རེ་ལུ་དངུལ་ཀྲམ་ ༡༠༠༠ རེའི་ཕྱིས་
བཞུན་འབྲུལ་ཐོག་གནང་སྤོལ་ཡོད་མི་དེ་ཡང་དངུལ་རྒྱང་ ༣༠༠ དང་དེ་
སྤྱོད་ཅན་གཉིས་གཉིས་ཆང་གི་རིགས་འབད་གནས་ཆད་དངུལ་ཀྲམ་ ༡༠༠༠
ཚུན་ཆོད་གནང་པའི་ལམ་སྤོལ་བཙུགས་པའི་སྤྱོད་ལས་ཚོགས་ཐེངས་ ༥༠
པའི་གྲོས་ཆོད་དོན་ཆན་ ༣༢ ནང་བཀོད་རྟུག།

འབྲུག་གི་རྒྱལ་ཡོངས་ཚོགས་འདུ་ཆེན་མོ་ཐེངས་ ༥༡ པར་སྤྱོད་ཁུལ་
ཕུལ་དོ་བཟུམ་ཨིན་པ་ཅིན། མི་སེར་རང་འཛོ་རང་ལྡང་བཟོ་ཐབས་ལུ་འབད་
བཞུན་རྒྱས་སྤྱོད་ཁག་གི་ཁ་བྱུག་ལས་འཆར་གཞི་ལྷ་པའི་ནང་མར་ཁྲུ་བཙོར་
ནི་གི་འཕྲུལ་ཁང་ ༡༧ དེ་ཅིག་བཙུག་ནི་ཨིན་ཟེར་དང་ དཔལ་འབྱོར་གོང་
འཕེལ་གྱི་དོན་ལུ་རྒྱལ་ཁབ་ནང་ཡོད་པའི་སྤྱོད་ཁུལ་གཏེར་བཏོན་ནི་གི་ལཱ་དེ་ཡང་
སྤྱི་ལོ་ ༡༩༧༡ ནི་ཟླ་ ༧ པ་ལས་ཚུར་ འབྲུག་མི་ལས་བྱེད་པ་ ༥༥
དེ་ཅིག་ཡོད་མི་ཚུ་གིས་རྒྱ་གཞུང་གི་སྤྱོད་ཁུལ་གཏེར་བཏོན་དཔྱད་ལས་ཁུངས་ལས་

དཔལ་འབྱུག་ཞིབ་འཇུག་ལྟེ་བ།

ཅིས་ལེན་ཞིན་མ་ལས་རང་དབང་ཐོག་ས་གཏེར་འདོན་སྤྱོད་འབད་ནི་ཨིན་
ཟེར་ཞུ་རུག། ལྷན་ཞུ་དེ་ནང་སྒྲིམ་ཀྱི་ཅི་ས་འཕུལ་ཁང་གིས་ཉིན་མ་རེ་ལུ་
ཅི་ས་མེ་གིག་ཀྱན་༢༠༠ རེ་བཏོན་དོ་ཟེར་དང་དེ་བཟུམ་རྩི་སོལ་ལོ་བཞུར་
མེ་གིག་ཀྱན་འབུམ་༥ རེ། རྩི་ལོ་མའི་ཀྱ་ཟེར་བའི་རྩིས་སྒྱུར་བཟོ་བྲལ་དེ་གིས་
ལོ་བཞུར་ཀྱན་འབུམ་༢ རེ་བཏོན་ཚུགས་པ་བཟོ་ནི་ཨིན་ཟེར་ཞུ་རུག།

རྒྱལ་ཡོངས་ཚོགས་འདུ་ཐེངས་༤༡ པའི་ནང་ནགས་ཚལ་ལས་ཁུངས་
ཀྱི་ཁ་ཐུག་ལས་སྣན་ཞུ་བཀོད་དོ་བཟུམ་ཨིན་པ་ཅིན། འབྲུག་མི་རྒྱལ་གིས་ ལོ་
གཅིག་ལས་ལོ་གཅིག་ བྱིས་རྒྱལ་མི་མང་སོ་མང་སོ་ཐོན་ནི་དེ་གིས་ ནགས་
ཚལ་མར་ཉམས་འགྱུ་བའི་ཉེན་ཁག་ཡོད་པའི་རྒྱ་མཚན་བཟུམ་ཅིག་འབད་ཞུ་
བ་ཅིན། སྤྱི་ལོ་༡༩༩༡ ལས་༡༩༩༥ ཚུན་ཚོད་ལུ་ མི་སེར་ལུ་བྱིས་རྒྱལ་
པའི་དོན་ལས་ཤིང་གི་རྩི་ལོ་འབུམ་༡ དང་སྟོང་ཕྱག་༡༤ གི་ཅིས་སོང་རུག་
ཟེར་དང་ དེ་དངུལ་ཁར་ཕབ་པ་ཅིན་ དངུལ་ཀྲམ་དྲུང་ཕུར་༡ དང་ས་ཡ་༩
དེ་ཅིག་གི་གནས་ཚད་ཨིན་པས་ཟེར་ཞུ་རུག། དེ་བཟུམ་དག་པོའི་ལས་ཁུངས་
ཀྱི་དོན་ལུ་ཤིང་སྟོང་པར་སྤྱོད་དགོཔ་ཅིས་ཁར་ཕབ་པ་ཅིན་དངུལ་ཀྲམ་འབུམ་
༡༢ དེ་ཅིག་གི་ཅིས་སོང་ཡོད་པ་འབད་ཞུ་རུག། ནགས་ཚལ་ལུ་བརྟེན་ཏེ་
གཞུང་ལུ་འོང་འབབ་བཟོ་བའི་སྒྲིམ་ལས་ ནགས་ཚལ་མདོ་ཆེན་གྲིས་ཞུ་དོ་
བཟུམ་ཨིན་པ་ཅིན་ སྤྱི་ལོ་༡༩༩༡ ལས་༡༩༩༥ ཚུན་ཚོད་ལུ་ འོང་འབབ་
དངུལ་ཀྲམ་འབུམ་༢༢༤ དང་སྟོང་ཕྱག་༩༧ དེ་ཅིག་བཟོ་རུག་ཟེར་ཨིན་པས།
ཤིང་ཆ་ལུ་བརྟེན་ཏེ་བཟོ་བའི་ཅ་ལ་ཕྱིར་ཚོང་འབབ་མི་ལས་ ལོ་བཞུར་དངུལ་
ཀྲམ་འབུམ་༢༥ རེ་ཐོབ་དོ་ཟེར་ཞུ་རུག།

མི་དབང་འབྲུག་རྒྱལ་བཞི་པའི་རྟོགས་བརྗོད།

ནུ་ཚལ་ས་གཏིང་ཕྱིར་ཚོང་དང་སོ་ནམ་འཕུལ་ཁང་སོར་གཞི་བཟུང་།

སྤྱི་ལོ་ ༡༩༥༥ པའི་རྒྱལ་ཡོངས་ཚོགས་འདུ་ཐེངས་ ༢༢ པའི་
ནང་མི་སེར་སྤྱི་མི་ཚུ་གིས་ འབྲུག་ལས་ཤིང་དུ་མ་ཕྱི་ཁར་བཅོང་པའི་
སྐབས་ གཞུང་གི་ཁ་ཐུག་ལས་འབྲུག་མི་དང་ཕྱི་མི་དབྱེ་བ་མེད་པར་གོང་
ཚད་འགན་བསྐྱར་ནང་བཅའ་མར་གཏོགས་བཅུག་ཞེ་ གོང་ཚད་སློམ་མི་
དེ་ལུ་གོ་སྐབས་གནང་སྟེ་ལོ་ལོ་ལོ་ལོ་མི་དེ་ འབྲུག་མི་ལུ་གོ་སྐབས་ལོགས་
སུ་མ་ཐོབ་པར་བརྟེན་ སྤྱི་ལོ་ལོ་ལོ་ལོ་ལོ་ལོ་ལོ་ལོ་ལོ་ལོ་ལོ་ལོ་ལོ་
རུང་ མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེའི་ཞབས་ལས་ འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་
ཀྱི་མི་སེར་སྤྱི་ལོ་ལོ་ལོ་ལོ་ལོ་ལོ་ལོ་ལོ་ལོ་ལོ་ལོ་ལོ་ལོ་ལོ་ལོ་
བཟོ་བའི་ཐོག་ལས་ རོགས་རམ་ཐོབ་ཞེ་ཡོད་པ་ཨིན་ཟེར་དང་ ད་རིས་
ནགས་ཚལ་གྱི་ཤིང་དུ་མ་ཕྱི་ཁར་བཅོང་པའི་ལས་རིམ་འདི་ ནགས་ཚལ་
ལུ་བརྟེན་ཏེ་མ་དངུལ་བཟོ་བའི་འཆར་གཞི་ཅིག་ཨིན་ནི་དེ་གིས་ གོང་
ཚད་སློམ་སློད་མི་ལུ་བཅོང་དགོ་པའི་རྒྱ་མཚན་དེ་ཨིན་ཟེར་གསུངས་ཡི།
དེ་མ་ཚད་ཤིང་དུ་མ་ཕྱིར་ཚོང་ལུ་གོང་ཚད་མཐ་ཞེ་འབྲུག་མི་རྒྱུ་ལོ་ལོ་
ལུ་བཅོང་རུང་ འབྲུག་མི་ཤིང་ཚོང་རྒྱུ་མི་དག་པ་ཅིག་ལས་མེད་ནི་དེ་
གིས་ སྤྱི་ལོ་ལོ་ལོ་ལོ་ལོ་ལོ་ལོ་ལོ་ལོ་ལོ་ལོ་ལོ་ལོ་ལོ་ལོ་ལོ་
ཐོག་ནི་མས་ཟེར་བཀའ་གནང་ནུག།

གོང་གི་མཐུན་འཕེལ་གྱི་ལེའུ་ནང་འཛམ་གླིང་དངུལ་ཁང་དང་ ཨི་ཤི་
ཡ་གོང་འཕེལ་དངུལ་ཁང་། ཀུ་ཨཱི་དངུལ་ཁང་ཚུ་གི་ཚོགས་པའི་འབྲས་
མི་གལ་འཛུལ་ནི་དེ་གིས་ འབྲུག་གཞུང་གིས་གོ་སྐབས་དང་པ་ ཀུ་ཨཱི་
དངུལ་ཁང་ལས་ལེན་ནུག། སྤྱི་ལོ་ ༡༩༥༥ ལོར་འབྲུག་གི་རྒྱལ་ཡོངས་

དཔལ་འབྱུག་ཞིབ་འཇུག་ལྟེ་བ།

ཚོགས་འདུ་ཆེན་མོ་ཐེངས་༤༣ པའི་ནང་ལས་གནང་བ་ལྷ་སྟེ་ བྱི་རྒྱལ་
ཀུ་ཤའི་ཀ་དངུལ་ཁང་ལས་བསྐྱེན་འབྲུལ་ལྷ་བའི་སྒོར་ཚོགས་ཐེངས་༤༣
པའི་གྲོས་ཚད་དོན་ཚན་དང་པའི་ནང་བཀོད་ལྟག། དེ་བརྒྱུ་མ་སྤྱི་ཚོགས་ཡན་
ལག་ ཡུ་ཨན་སི་ཅི་ཨེམ་ལས་ཡང་མ་དངུལ་འཁོར་ཆེན་ལེན་ཏེ་ མི་སེར་
གྲོང་གསེབ་པ་ཚུ་ལུ་སྤྱི་སྤྱོད་སྤྱོད་གི་བསྐྱེན་འབྲུལ་ཟེར་ སོ་ནམ་དང་སྒོ་ནོར་ལ་
སོགས་པ་ གོང་འཕེལ་བཏང་དོན་ལུ་བསྐྱེན་འབྲུལ་ ཆེ་འབྲིང་ཆུང་གསུམ་
འབད་གནང་པའི་ལམ་སྲོལ་བཅུགས་ལྟག། ཨན་རུང་མི་སེར་ཚུ་གིས་
བསྐྱེན་འབྲུལ་དེ་ཚུ་ལེན་པའི་སྐབས་ རང་སའི་རྒྱབ་ལས་རྒྱབ་མི་རེ་བཏོན་
ཏེ་མ་གཏོགས་ཐོབ་སྲོལ་མེད་ནི་དེ་གིས་ འབྲུག་མི་བརྒྱ་ཆ་༡༠ གྱིས་བསྐྱེན་
འབྲུལ་མ་ཐོབ་པས་ཟེར་ཚོགས་ཐེངས་༤༣ པའི་གྲོས་ཚད་དོན་ཚན་༡༢
པའི་ནང་གསུང་གྲོས་གནང་ལྟག།

བསམ་ཅི་ཆ་འདུས་དཔལ་ལྷན་ཅི་སའི་འཕྲུལ་ཁང་གི་སྒོ་ལོགས་ཁར་
སྒེར་གྱི་ཅི་ས་བཏོན་པའི་འཕྲུལ་ཁང་ཅིག་བཅུགས་མི་དེ་གིས་ཡང་ཉིན་མ་རེ་
ལུ་ཅི་ས་མེ་ཀྱིག་ཀྲན་༥༠ དེ་རེ་གི་ཅི་ས་བཏོན་ཚུགས་པའི་སྟན་ལྷ་རྒྱལ་ཡོངས་
ཚོགས་འདུ་ཐེངས་༤༤ པའི་ནང་ཕུལ་ལྟག། དེ་བརྒྱུ་མ་ཤར་ཕྱོགས་ཁ་ཐུག་
རང་ལམ་ལུ་ཡང་གཞུང་གི་ཅི་སའི་འཕྲུལ་ཁང་བཅུགས་མི་དེ་ལས་ཉིན་བཟུར་
ཀྲན་༡༥༠༠ རེ་བཏོན་དོ་ཡོད་པའི་ལོ་རྒྱུས་བཟུན་རྒྱས་ལྟན་ཁག་གིས་ལྷ་རྒྱལ་
དེ་ལས་དཔག་བསམ་ཁ་ལུ་སེང་གི་བ་ས་ཟེར་སར་ ཀལ་སན་ཀལ་བའི་ང་
ཟེར་སྐབ་སྲོལ་ཚུ་ནི་དོའི་བཟོ་གྲུ་འཕྲུལ་ཁང་ཅིག་བཅུགས་དོ་ཡོད་པའི་ལོ་
རྒྱུས་ལྷ་རྒྱལ་ བཟུན་རྒྱས་ལྟན་ཁག་གི་འགོ་འཛེན་ཐོག་ལུ་ སྤྱི་ལོ་༡༩༩༠

མི་དབང་འབྲུག་རྒྱལ་བཞི་པའི་རྟོགས་བརྗོད། ཚོང་ལམ་གསར་འཛོལ་ཐོག་གཞུང་སྒྲེར་གཉིས་ཀྱི་དཔལ་འབྱོར་ཡར་སེང་།

ལོར་སྤེལ་རྩི་གི་ས་གནས་ཁར་ རྫོང་ལྷ་མ་རུ་པ་བཟོ་བཏོན་པའི་བཟོ་གྲུ་འཕུལ་
ཁང་གཞིས་བཅུགས་འབད་མི་དེ་རྒྱ་བསྐྱེད་རིམ་པ་བཞིན་ཐལ་ནི་དེ་གིས་ སྤྱི་
ལས་ལའི་བར་ན་རྫོང་བཏོན་ནི་འགོ་བཅུགས་མི་འདི་གིས་ཡང་འོང་འབབ་སྒྲུམ་
བཟོ་ཡི་ཟེར་ཞིན་པས།

ཚོང་ལམ་གསར་འཛོལ་དང་བརྟ་བཤལ་ལས་རིམ་རྒྱ་བསྐྱེད་
འབད་བའི་ཐོག་ལས་གཞུང་སྒྲེར་གཉིས་ཆ་རའི་དཔལ་
འབྱོར་ཡར་སེང་མཛད་པ།

གསུམ་པ་ ཚོང་ལམ་གསར་འཛོལ་དང་བརྟ་བཤལ་ལས་རིམ་རྒྱ་བསྐྱེད་
འབད་བའི་ཐོག་ལས་གཞུང་སྒྲེར་གཉིས་ཆ་རའི་དཔལ་འབྱོར་ཡར་སེང་མཛད་
པའི་སྒྲོར་ལས་ཁུ་བ་ཅིན། སྤྱི་ལོ་༢༠༠༣ གྱི་ལོ་ལུ་བརྟ་བཤལ་པ་བསྒྲུམས་
༤༢༤། འོང་མི་དེ་གིས་འོང་འབབ་ཡུ་ཞེས་ཇོ་ལར་ས་ཡ་༥ དང་འབུམ་༣༢
བཟོ་མི་ལས་གཞུང་ལུ་ཁལ་ཇོ་ལར་ས་ཡ་༢ དང་འབུམ་༥༥ སྤལ་ཡོད་པ་
ཞིན་པས། སྤྱི་ལོ་༢༠༠༤ ལུ་བརྟ་བཤལ་པ་བསྒྲུམས་༩༢༤༩ འོང་སྤྱི་དེ་
གིས་ འོང་འབབ་ཡུ་ཞེས་ཇོ་ལར་ས་ཡ་༡༢ དང་འབུམ་༥༠ ལྷག་པ་ཅིག་
བཟོ་ས་ལས་གཞུང་ལུ་ཁལ་ཇོ་ལར་ས་ཡ་༤ དང་འབུམ་༤ ལྷག་པ་ཅིག་
སྤལ་ཡི་ཟེར་ཞིན་པས། ལོ་དེ་ནང་བརྟ་བཤལ་པའི་ཚོང་འབྲེལ་ཚོགས་ཐམ་༩
གནང་པའི་སྐབས་བསྒྲུམས་རྒྱལ་ཁབ་ནང་བརྟ་བཤལ་ཚོང་འབྲེལ་གྱི་ཚོགས་
ཐམ་འཆང་མི་༡༤༡ ཡོད་ཟེར་སྤྱི་ལོ་སྤོན་གྱི་ལོ་འཁོར་སྟན་ལུ་ནང་བཀོད་ལུག།

གྱི་ལོ་ ༢༠༠༤ གི་ལོར་བརྟ་བཤམ་པ་ ༡༧༣༥༥ འོང་ནི་དེ་གིས་འོང་འབབ་
 ཡུ་ཨེས་རྫོ་ལར་ས་ཡ་ ༢༣ དང་འབྲམ་ ༩༥ བཟོ་ས་ལས་རྫོ་ལར་ས་ཡ་ ༥
 དང་འབྲམ་ ༥ གཞུང་ལུ་ཁལ་ཕྱལ་རྒྱལ་ཟེར་གྱི་ལོ་ ༢༠༠༧ གི་སྤྱི་དམིགས་
 ལྷན་ཁྲིམས་ལྟར་བཞག་ཏུ་གྱུ་གྱུ་

ལྷུ་ལོ་ ༡༩༩༠ པའི་འབྲུག་གི་རྒྱལ་ཡོངས་ཚོགས་འདུ་ཆེན་མོ་བཟང་ས་
 ༤༩ པའི་ནང་བཞུག་རྒྱུ་ལོ་གིས་ལྷན་ཁུ་སྤྲུལ་དོ་བཟུམ་ཨིན་པ་ཅིན།
 ཤར་ཕྱོགས་རྫོང་ཁག་གི་མི་སེར་ལུ་ཚོང་ལམ་གོང་འཕེལ་གྱི་དོན་ལས་ བཞུག་
 རྒྱུ་ལྷན་ཁག་གི་ཁ་ཐུག་ལས་ ཨ་སམ་གྱི་ས་གནས་གྲུ་ཏྲ་ཁྱིའི་ས་ཁོངས་པན་
 བྱ་ཟེར་ས་ལས་བརྒྱུད་པའི་མཚོ་ལམ་བདའ་ལྷེ་འབྲེལ་བ་འཐབ་པའི་དོན་ལུ་རྒྱ་
 གཞུང་དང་གཅིག་ཁར་གསུང་གྲོས་གནང་དོ་ཟེར་བྱ་བྱག། དེ་བཟུམ་མི་སེར་
 གྱི་ཁ་ཐུག་ལས་ བང་ལ་དེཤ་ལུ་བཅོང་པའི་དོན་ལས་ གེ་བ་དང་ ཚལ་ལུམ།
 ཨ་ལན་ཅི་ལ་སོགས་པའི་ཤིང་འབྲས་དང་ གཉེར་ཚང་གི་རིགས་ལེ་གཅིག་ཚུ་
 མོ་རྒྱ་བདུད་གྱི་མཚོ་ལམ་བདའ་ལྷེ་བང་ལ་དེཤ་ལུ་བཏང་པའི་རྒྱབས་ལམ་ཁར་
 ཡུན་རིང་འགོར་ནི་དེ་གིས་ རྒྱལ་ཁྲུལ་གྱི་ཉེན་ཁག་ཡོད་ནི་དེ་གིས་ ཚོང་
 ཆས་དེ་ཚུ་རྒྱ་གར་གྱི་ས་གནས་ཅང་ར་བུན་ཁྲ་དང་བང་ལ་དེཤ་གི་ས་གནས་
 ལུ་རི་མ་བརྒྱུད་པའི་ཚོང་ལམ་བདའ་ལྷེ་བཏང་པ་ཅིན་ལམ་ཐག་བྱུང་པའི་ཁེ་
 བན་ཡོད་ལུགས་ཚུ་བྱ་བྱག།

གྱུ་ལོ་ ༡༩༩༢ ལོར་རྒྱལ་ཡོངས་ཚོགས་འདུ་ཆེན་མོ་བཟང་ས་ ༧༡ པའི་
 བར་བཞུག་རྒྱུ་ལྟན་ཁག་གིས་ལྷན་ཞུ་སྒྲུལ་དོ་བརྒྱུ་ཞིན་པ་ཅིན། འབྲུག་གི་
 ཚོར་ལམ་རྒྱ་ཁར་དང་བར་ལ་དེ་ཤ་གཉིས་དང་གཅིག་ཁར་ཡོད་པའི་ཁར་ དེ་

མི་དབང་འབྲུག་རྒྱལ་བཞི་པའི་རྟོགས་བརྗོད། ཚོང་ལམ་གསར་འཛོལ་ཐོག་གཞུང་སྒྲུབ་གཉིས་ཀྱི་དཔལ་འབྱོར་ཡར་སེང་།

ལས་ཚུར་སྤྲི་ལང་ཀའི་རྒྱལ་ཁབ་དང་གཅིག་ཁར་ཡང་ ཚོང་འབྲེལ་འཐབ་
པའི་དོན་ལུ་གསུང་གོས་གནང་པའི་བསྐྱར་ཡོད་ཟེར་ཞུ་རྒྱུ། ཟ࿳་ལོ་༢༠༠༠
ལོར་སྤྲི་མོན་གྱིས་གཞུང་ལུ་ལོ་འཁོར་ལྷན་ཞུ་ཕུལ་དོ་བཟུམ་ཨིན་པ་ཅིན།
བང་ལ་དེ་ག་དང་འབྲུག་གཉིས་ཀྱི་བར་ན་ཚོང་ལམ་འགོ་བཙུགས་ཏེ་ འབྲུག་
ལས་ཕྱིར་ཚོང་འཐབ་པའི་ཚོང་ཐོག་ལྷམ་༡༥ གུ་ཅ་དམ་གྱི་ཁལ་བརྒྱ་ཆ་༥༠
ལས་༡༥ གུ་ཕབ་ཚུགས་ཅི་ཟེར་ཞུ་རྒྱུ། འཆར་ལོ་༢༠༠༢ དང་༢༠༠༣
ལུ་ཕྱིར་ཚོང་འཐབ་པའི་འབབ་ཁུངས་དངུལ་ཀྲམ་ས་ཡ་༡༧༡ དང་འབྲུམ་
༣༣ བཅོམ་ཚུགས་ཅི་ཟེར་དང་ འཆར་ལོ་༢༠༠༣ དང་༢༠༠༤ ལུ་དངུལ་
ཀྲམ་ས་ཡ་༢༥༤ དང་འབྲུམ་༤༥ གུ་ཡར་སེང་རྒྱལ་ཚུགས་ཅི་ཟེར་ཞུ་རྒྱུ།
ཟ࿳་ལོ་༢༠༠༣ གྱི་ལོར་འབྲུག་ལས་ཕྱིར་ཚོང་འཐབ་པའི་འོང་འབབ་ཡོངས་
བསྐྱེམས་ས་ཡ་༥༣༤༧ ཐོན་པའི་སྐབས་ ལོ་དེ་ནང་ཕྱི་ལས་ཚུར་ ཚོང་ཐོག་
ནང་འབྲེན་གནས་ཚད་དངུལ་ཀྲམ་ས་ཡ་༡༠༡༩༤ གི་ཅིས་འབད་རྒྱུ།

རྒྱལ་ཁབ་ནང་ཚོང་ལུ་གོང་འཕེལ་བཏང་པའི་དོན་ལུ་འཆར་ལོ་༢༠༠༣
དང་༠༤ གི་ལོ་ལུ་བཞུན་རྒྱལ་ལྷན་ཁག་ཁ་ཐུག་ལས་མི་སེར་ལུ་ བཀྲམ་པའི་
ཚོང་གི་ཚོག་ཐམ་བསྐྱེམས་༡༥༤༥ དེ་ཅིག་གནང་པའི་སྐབས་ རྒྱལ་ཁབ་ནང་
ཚོང་གི་ཚོག་ཐམ་འཆང་མི་ཡོངས་བསྐྱེམས་༡༧༧༢༥ དེ་ཅིག་ལོ་དེ་ནང་སོང་
ཡི་ཟེར་ལྷན་ཞུ་བཀོད་རྒྱུ། བཅོམ་ལས་ཁུངས་ཀྱི་ཁ་ཐུག་ལས་ རོ་དཀར་པག་
ཅུང་དང་ བྱམ་རྩི་པག་ཅུང་། ལྷགས་རྩི་པག་ཅུང་ཚུ་བཅོམ་པའི་ལས་འགུལ་
གསུམ་འགོ་བཙུགས་པའི་ག་སྒྲིག་འབད་དོ་ཟེར་དང་ འབྲིང་རིམ་དང་ཆེ་རིམ་
འཕུལ་ཁང་ལས་འགུལ་ཁག་༩ དང་ ཆུང་རིམ་དང་སྒོ་ཁྲིའི་འཕུལ་ཁང་༧༤

དཔལ་འབྱུག་ཞིབ་འཇུག་ལྟེ་བ།

དེ་ཅིག་མི་སེར་ཚོང་ལུ་འབད་མི་ཚུ་ལུ་གནང་ཡི་བཟེ་བྱ་བྱག།

དཔག་བསམ་ཁ་ལུ་བཟོ་ག་འཕུལ་ཁང་གཞིས་བཙུགས་འབད་ནི་དེ་གིས་
བཟོ་ག་འཕུལ་ཁང་༢༢ དེ་ཅིག་ཡོད་བཟེ་དང་ བཟོ་ག་འཕུལ་ཁང་ཚུ་ལུ་བཞུན་
ཏེ་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་འོང་འབབ་བརྒྱ་ཆ་༢༠ ཡར་འཕར་བཏང་ཚུགས་ཅི་བཟེ་ཨིན་
པས། སྤྱི་ལོ་༢༠༠༣ དང་༠༤ ལོར་བཟོ་ག་འཕུལ་ཁང་གི་ཚོག་ཐམ་༡༣༠༡
གནང་པའི་སྐབས་རྒྱལ་ཁབ་ནང་བཟོ་ག་འཕུལ་ཁང་གི་ཚོག་ཐམ་འཆང་མི་
ཡོངས་བསྡུ་མས་༡༤༣༠༡ གི་ཅིས་མྱོད་བྱག། སྤྱི་ལོ་༢༠༠༤ དང་༠༥
ལུ་བཟོ་ག་འོ་ཚོག་ཐམ་༡༠༢༥ གནང་པའི་སྐབས་ལོ་དེ་ནང་ཚོག་ཐམ་འཆང་
མི་བསྡུ་མས་༡༥༣༢༦ ལུ་སོང་བྱག། སྤྱི་ལོ་༢༠༠༤ ལུ་རྩི་སྲིལ་གོང་ཆད་
འགན་བསྐྱར་ཐོག་བཙོང་མི་ལས་འོང་འབབ་ས་ཡ་༥༢༡ དང་དོ་ལོ་མའི་ཁྱ་
བཟེ་མི་གི་ཚོང་འབྲེལ་ཚོག་ཐམ་ལུ་བཞུན་ཏེ་གཞུང་ལུ་འོང་འབབ་ས་ཡ་༣༩༠
འབད་ དེ་གཞིས་ཆ་རང་ལོ་ངོ་༡༥ འོ་དོན་ལས་ཁྲ་ཁར་གནང་ཡི་བཟེ་བྱ་བྱག།

དཔལ་འབྱུར་གོང་འཕེལ་གྱི་དོན་ལུ་ བན་ཐབས་ཆེ་ཤོས་ཅིག་ཕྱི་མི་
བརྩ་བཤལ་ལུ་འོང་མི་དེ་ཨིན་ནི་དེ་གིས་ སྤྱི་ལོ་༢༠༠༣ ལུ་བརྩ་བཤལ་
པ་བསྡུ་མས་༤༢༤༡ དེ་ཅིག་འོང་བྱག་བཟེ་ཨིན་པས། བརྩ་བཤལ་པ་ལུ་
བཞུན་ཏེ་འོང་འབབ་ ཡུ་ཨིས་རྩི་ལར་ས་ཡ་༥ དང་འབུམ་༣༢ བཟོ་བྱག་
བཟེ་དང་ གཞུང་ལུ་བརྩ་བཤལ་པའི་ཁྲལ་ལས་ ཡུ་ཨིས་རྩི་ལར་ས་ཡ་༢
དང་འབུམ་༥༥ ཡུ་ལྷན་བཟེ་བཤལ་བྱག། སྤྱི་ལོ་༢༠༠༤ ལུ་བརྩ་བཤལ་
པ་༩༢༤༩ འོང་ཡོད་པ་ལས་ དེ་གི་འོང་འབབ་ཡུ་ཨིས་རྩི་ལར་ས་ཡ་༡༢
དང་འབུམ་༥༠༢ བཟོ་ཐོག་ལས་གཞུང་ལུ་ཁྲལ་ རྩི་ལར་ས་ཡ་༤ ལྷག་པ་

མི་དབང་འབྲུག་རྒྱལ་བཞི་པ་འཛིན་གསུང་།

བསྐྱེད་འགྲུལ་ཐོགས་གནང་སྟེ་དཔལ་འབྱོར་གོང་འཕེལ་བཏང་བ།

ཅིག་ཕུལ་ཡི་ཟེར་ཨིན་པས། ལོ་དེ་ནང་བཟུ་བཤལ་ཚོང་ལཱ་འབད་མི་༩ ལཱ་
ཚོག་ཐམ་གནང་པའི་སྐབས་བསྡེམས་རྒྱལ་ཁབ་ནང་བཟུ་བཤལ་ཚོང་འབྲེལ་
འཐབ་མི་༡༧༡ ཡོད་པ་ཨིན་པས།

བསྐྱེད་འགྲུལ་ཐོགས་མེད་གནང་སྟེ་དཔལ་འབྱོར་གོང་ འཕེལ་བཏང་བ།

བཞི་པ་ དདུལ་ལས་དབང་འཛིན་དང་ དདུལ་ཁང་ཁག་གི་ཚོང་འབྲེལ་
ཡར་མིང་མཛད་ཐོག་ལས་ མི་མང་ལཱ་རང་སེའི་ལས་རིམ་དང་བསྐྱེད་པའི་
བསྐྱེད་འགྲུལ་ཐོགས་མེད་གནང་སྟེ་དཔལ་འབྱོར་གོང་འཕེལ་བཏང་བའི་སྐོར་
ལས་ཁུ་བ་ཅིན། འབྲུག་རྒྱལ་བཞི་པ་མི་དབང་འཛིན་གསུང་སེང་གེ་དབང་ཕུག་
མཆོག་གསེར་ཁྲི་མང་འགསེལ་ཁུ་བའི་དུས་ཚོད་དང་བསྐྱེད་ཏེ་ སྤྱི་ལོ་༡༩༧༧
ལོར་དདུལ་ཚེས་རྒྱལ་ཚབ་མི་དབང་ ཨ་ཞེ་བསོད་ནམས་ཚེས་སྟོན་དབང་ཕུག་
གིས་ཁྲི་འཛིན་མཛད་དེ་ རྒྱལ་གཞུང་དདུལ་ལས་དབང་འཛིན་གྱི་ཡིག་ཚང་
འགོ་དང་པ་འགོ་བཙུགས་ནུག། རྒྱལ་གཞུང་དདུལ་ལས་དབང་འཛིན་འགོ་
བཙུགས་ནི་དང་གཅིག་ཁར་ འབྲུག་པའི་ཤོག་དདུལ་ གཅིག་ལོར། སྤྱི་ལོར།
བཙུ་ལོར། གཅིག་བརྒྱ་ལོར་ཚུ་འགོ་དང་པ་སྤར་བསྐྱེད་འབད་དེ་བསྡེམས་
དདུལ་ཁམ་འབུམ་༥༠ འི་ཤོག་དདུལ་བཀམ་སྤེལ་འབད་ནུག།

རྒྱལ་ཁབ་ནང་དདུལ་ལས་དབང་འཛིན་འགོ་མ་བཙུགས་པའི་གོང་གི་
ལོ་རྒྱུས་དུམ་གཅིག་ཁུ་བ་ཅིན། སྤར་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་དབུ་ཁྲི་སྟེ་སྟེ་རིམ་བྱོན་

དཔལ་འབྲུག་ཞིབ་འཇུག་ལྟེ་བ།

ཚུ་གིས་མཛད་པའི་སྐབས་ ཚོང་འབྲེལ་མང་ཤོས་དངོས་པོ་དང་དངོས་པོ་བཞེ་
སོར་འབད་བའི་ལམ་སྲོལ་སྣོད་ནི་དེ་གིས་ གོང་ཚད་ཡང་དངོས་པོའི་ཐོག་དར་
སྲོལ་ཡོད་པ་དཔེར་ན་ འབྲུག་པ་ཚུ་གི་མར་སྤང་རེ་ལུ་ གཞུང་པའི་ཚུམ་གྱི་
རེ་གོང་ཐང་ཨིན་ཟེར་སྣོད་སྲོལ་དང་ ཤར་ཕྱོགས་ཁ་བྱག་ལས་ སྒོ་ནོར་རུབ་
ཕྱོགས་རྫོང་ཁག་ནང་བཙོང་པའི་སྐབས་ལུ་ཡང་ ནོར་ཞོ་མ་ཅིག་ལུ་རེད་ཉི་
ཤུ་ཅིག་ཟེར་བ་ལ་སོགས་པ་སྦྱར་བཏང་གོང་ཚད་ཡོད་ནི་དེ་གིས་ ལག་ཐོག་
དངུལ་བཞག་དགོཔ་སྒྲིམ་མ་ཐོན་པས། དེ་བཟུམ་བོད་ལུ་ཚོང་རྒྱུ་མི་ཚུ་གིས་
བོད་པའི་དངུལ་སྤང་དང་ རྒྱ་དང་ཚོང་འབྲེལ་འཐབ་མི་ཚུ་གིས་རྒྱ་གར་གྱི་
རུབ་པི་འཆང་སྦྱོད་འབད་སྲོལ་སྣོད་རུང་ འབྲུག་གཞུང་གི་ཚོང་རྒྱུ་རྒྱ་རེ་ཉི་
བཙོང་འཐབ་ནི་དང་ གཞུང་ལུ་སྐམ་ཁལ་ཕུལ་མི་ཚུ་གི་དོན་ལུ་འབྲུག་པའི་
སྤྱི་ཁྱེད་ཀྱི་ཟེར་ དངུལ་རྒྱུ་གི་ཉི་རུ་དང་མ་ཁྱེད་ཟེར་བཅས་དམར་གྱི་བཟོ་བ།
བཅས་ཁྱེད་ཟེར་མ་ཁྱེད་གྱི་གོང་ལུ་རྒྱ་གར་གི་ཁ་ལས་ལྷགས་ཏེ་འབྲུག་ལུ་དར་
བྱུང་ཅན་གྱི་ཉི་རུ་ཚུ་སྣོད་རུག།

དེ་མ་ཚད་ཤར་ཕྱོགས་རྫོང་ཁག་ཚུ་ནང་ དངུལ་ཁྱེད་ཚུ་ཆ་བ་མ་ཐོང་ཆ་
ཅིས་སྲོལ་ཡོད་ནི་དེ་གིས་ དམར་ཐོང་ཟེར་གོང་ཚད་མཐོ་ཤོས་ཀྱི་ཐང་གཞི་
དང་ རྒྱ་ཐོང་ཟེར་གོང་ཚད་རྒྱུང་བའི་ཐོང་ཆ་ཚུ་དངུལ་ཁྱེད་ཚུ་ཆ་བ་མ་འབད་
ཚོང་འབྲེལ་འཐབ་ཉེ་སྣོད་རུག། དེ་ལས་འབྲུག་རྒྱུ་གཉིས་པ་ མི་དབང་
འཛིགས་མེད་དབང་ཕུག་མཆོག་གིས་སྦྱི་ལོ་ ༡༩༨༥ ལོར་འབྲུག་པའི་ཉིག་
རུང་ཟེར་བཀ་གིས་རྟགས་བརྒྱད་དང་ འབྲུག་རྒྱུ་གཉིས་པའི་སྦྱར་པར་གྱི་
རི་མོ་བཀོད་པ་གནས་ཚད་རྒྱ་གར་གྱི་ཕྱི་དྲུག་ཁྱེད་ཀྱི་ ༥༠ དང་འབྲེལ་འབད་མི་
ལྷགས་ཏེ་འགོ་ཐོག་བཏོན་གནང་རུག།

མི་དབང་འབྲུག་རྒྱལ་བཞི་པའི་རྟོགས་བརྗོད།

བསྐྱོན་འབྲུག་ཐོགས་གནང་སྟེ་དཔལ་འབྱོར་གོང་འཕེལ་བཏང་བ།

དེ་ལས་འབྲུག་རྒྱལ་གསུམ་པ་མི་དབང་འཛིགས་མེད་རྩི་རྩེ་དབང་
ཕྱག་མཆོག་གིས་སྤྱི་ལོ་ ༡༩༦༠ ལས་ཚུར་ལོ་ལྔ་པའི་འཆར་གཞི་འགོ་མ་
བཙུགས་པའི་ཉེ་མ་ འབྲུག་ལུ་དངུལ་ཁང་ཟེར་ལོགས་སུ་མེད་རུང་རྒྱལ་
ཅིས་ཁ་ལོ་བ་ཟེར་རྩིང་ཁག་ཚུ་གིས་གཉེར་ཚང་གི་ཅིས་དང་ ཟོང་ཆའི་ཅིས།
དངུལ་ཅིས་ཚུ་རྒྱལ་ཅིས་ཁ་ལོ་བའི་ནང་རྒྱབ་སྟོན་སྟོན་ལྟག། ཕུན་ཚོགས་སྤྱིང་
དང་ཐིམ་སྤྱོད་གཞུང་ལམ་སེལ་ནི་འགོ་བཙུགས་ནི་དེ་གིས་ མ་དངུལ་གྱི་འབྲེལ་
བ་སྟོན་འཐབ་དགོཔ་ཐོན་ཉེ་ ལམ་སེལ་གྱི་མ་དངུལ་ཨེལ་ལོ་དང་ སི་ཨེལ་ལོ་
ཟེར་མི་ཚུ་གིས་འགོ་འཛེན་འཐབ་སྟེ་སྟོན་ལྟག། དེ་གི་ལྷུལ་མ་སྤྱི་ལོ་ ༡༩༦༥
ལས་དངུལ་ཁང་གི་ལམ་སྟོན་འགོ་དང་པ་བཙུགས་པའི་སྐབས་དངུལ་ཅིས་
སྟོན་པོ་ཚོས་རྒྱལ་གྱིས་དབུ་བྲིད་མཛད་དེ་དངུལ་ཁང་གི་ལག་ལེན་ཕུན་ཚོགས་
སྤྱིང་དང་ཐིམ་སྤྱོད་གཉིས་ནང་འཐབ་ལྟག། སྤྱི་ལོ་ ༡༩༧༩ ལོའི་རྒྱལ་ཡོངས་
ཚོགས་འདུ་ཐེངས་ ༥ གྱི་པའི་སྟན་ལྟ་དང་འབྲེལ་བའི་སྐབས་ སྤྱི་ལོ་ ༡༩༦༥
ལུ་འགོ་བཙུགས་པའི་དངུལ་ཁང་དེ་ནང་ ༡༩༧༢ ལུ་དངུལ་ཁང་གི་མ་ཙུ་
འབུམ་ ༢༧༢ མ་གཏོགས་མ་སྟོན་རུང་ རིམ་པ་བཞིན་ཡར་རྒྱས་འབྱུང་གི་དེ་
གིས་ སྤྱི་ལོ་ ༡༩༧༥ ལུ་དངུལ་ཁང་ནང་མ་དངུལ་དངུལ་ཀྲམ་འབུམ་ ༡༢༧
སྟོན་ཅི་ཟེར་བཀོད་ལྟག།

དངུལ་ལས་དབང་འཛིན་ཁ་ཐུག་ལས་ མདོ་ཆེན་འོག་མ་བདེ་ཆེན་
ཆེ་རིང་གིས་བཤད་དོ་བཟུམ་ཨིན་པ་ཅིན། དངུལ་ལས་དབང་འཛིན་གྱི་
དམིགས་ཡུལ་ངོ་མ་རྒྱལ་ཁབ་ནང་དཔལ་འབྱོར་གྱི་གནས་ཚད་ལེགས་ཤོམ་
འབད་བཞག་པའི་དོན་ལས་ དངུལ་ལས་དབང་འཛིན་གྱི་སྤྱི་ལོ་ ༡༩༧༥ ལུ་གཙོ་བོ་

དཔལ་འབྲུག་ཞིབ་འཇུག་ལྟེ་བ།

དངུལ་གྱི་གནས་ཚད་འཛོན་བསྐྱེད་ཅན་བཅོ་ནི་དང་ འབབ་ཁུངས་ལྡན་པ།
སྤྱི་སྟོམས་གནས་ཚད་ཁར་བཞག་ཐབས། སྤར་བསྐྱེད་དབང་ཆ་སྦྱང་ནི།
གནས་གོང་གཏན་འཁེལ་བཅོ་ནི་ཚུ་གཙོ་པོར་བཏོན་ཏེ་ འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་
ནང་ཡོད་པའི་དངུལ་ཁང་དང་ དངུལ་ཅིས་དང་འབྲེལ་བ་ཅན་གྱི་ལས་
ཁུངས་ཆ་མཉམ་གྱི་འགོ་འདྲན་འཐབ་ནི་འདི་ཨིན་ཟེར་བཤད་པ་ཨིན་པས།
སྤོན་གྱི་དུས་ལུ་དངུལ་ཤོག་ཚུ་སྤར་བཏབ་པའི་སྐབས་ གསེར་གསོག་འཛོག་
འབད་དེ་ གསེར་གྱི་གནས་ཚད་དང་འབྲེལ་ཏེ་དངུལ་ཤོག་བཟམ་སྤེལ་འབད་
བའི་སྤོལ་ཡོད་རུང་ ད་རིས་ནངས་པར་གསེར་གསོག་འཛོག་འབད་དགོ་པ་
མེད་ཟེར་ཨིན་པས། ཨིན་རུང་ དངུལ་ཤོག་སྤར་བསྐྱེད་འབད་དེ་མ་བཟམ་པའི་
གོང་ལས་ བཟམ་ནི་ཨིན་པའི་དངུལ་ཤོག་གི་གནས་ཚད་དང་འབྲེལ་འབྲེལ་མ་
དངུལ་གསོག་འཛོག་འབད་དགོ་ནི་དེ་གནས་ཚད་མི་ཉམས་པའི་དོན་ལུ་ཨིན་
ཟེར་བཤད་པ་ཨིན་པས།

རྒྱལ་གཞུང་དངུལ་ལས་དབང་འཛོན་གྱིས་ ཟ࿳་ལོ་ ༡༩༩༥ ལུ་
དངུལ་ཤོག་ཐངས་གཉིས་པ་སྤར་བསྐྱེད་བཟམ་སྤེལ་འབད་ལྷག། དེ་སྐབས་
དངུལ་ཤོག་ ཅིག་ལོར། གཉིས་ལོར། ལྔ་ལོར། བརྒྱ་ལོར། ཉི་ཤུ་ལོར།
ལྔ་བརྒྱ་ལོར་ཚུ་བཅོ་བཏོད་ལེགས་བཅོས་བཏང་ཐོག་ལས་སྤར་བསྐྱེད་བཟམ་
སྤེལ་འབད་མི་དངུལ་ཤོག་ཚུ་གི་གནས་ཚད་ཡང་ རྒྱ་གར་གྱི་དངུལ་ཤོག་རུབ་
པེ་དང་འབྲེལ་འབྲེལ་ཨིན་ཟེར་བཤད་ཅི། དངུལ་ལས་དབང་འཛོན་གྱི་དངུལ་ཤོག་
སྤར་ཐངས་ ༣ པ་ཟ࿳་ལོ་ ༢༠༠༠ ལུ་བཏབ་པའི་སྐབས་འགོ་དང་པ་ ༥༠༠
ལོར་བཏོན་ཡི་ཟེར་བདེ་ཆེན་ཆེ་རིང་གིས་བཤད་ཅི། ཟ࿳་ལོ་ ༡༩༩༧ ལུ་དངུལ་

མི་དབང་འབྲུག་རྒྱལ་བཞི་པའི་རྟོགས་བརྗོད། བསྐྱོན་འབྲུག་ཐོགས་གནང་སྟེ་དཔལ་འབྱོར་གོང་འཕེལ་བཏང་བ།

ལས་དབང་འཛིན་འགོ་བཙུགས་པའི་སྐབས་ དབང་འཛིན་གྱི་ཕུག་ལུ་དངུལ་
ཀྲམ་ས་ཡ་ ༢༥ ལས་མེད་རུང་ ད་རིས་ནངས་པར་དངུལ་ལས་དབང་འཛིན་
གྱི་ཕུག་ལུ་དངུལ་ཀྲམ་དྲུང་ཕྱར་ ༧༠༠ འི་གནས་ཚད་ག་སྒྲིག་ཡོད་ནི་དེ་གི་
དཔལ་འབྱོར་ཉམས་པའི་ཉེན་ཁག་མེད་ཟེར་བཤད་ཅི།

རྒྱལ་གཞུང་དངུལ་ལས་དབང་འཛིན་གྱི་འོག་ལུ་ཡོད་པའི་དངུལ་
ཁང་གི་ནམ་གངས་མདོར་བསྡུས་ཅིག་ཞུ་བ་ཅིན། འབྲུག་གི་དངུལ་ཁང་
དང་ རྒྱལ་ཡོངས་དངུལ་ཁང་། གོང་འཕེལ་དངུལ་ཁང་དང་དགོངས་
ཞུའི་ཟུར་ཕོགས་དང་འཛོལ་ཉེན་མ་དངུལ། རྒྱལ་གཞུང་ཉེན་སྲུང་ལ་སོགས་
པའི་དངུལ་ཁང་ཚུ་གིས་ མི་སེར་ཞབས་ཏྲིག་གི་དོན་ལུ་བསྐྱེན་འགྲུལ་དང་
གསོག་འཛོག་ལ་སོགས་པའི་ལས་དོན་ཐོག་ལས་ མི་མང་གི་ཞབས་ཏྲིག་
དང་འབྲེལ་བའི་ཚོང་འབྲེལ་འཐབ་དོན་ལུ་ཚད་གཞི་གཅིག་དང་ ལམ་
ལུགས་ཚུ་གཅིག་མཚུངས་ རང་བདེན་གཡོ་མེད་ཐོག་ ལག་ལེན་འཐབ་
བཙུག་པའི་དབང་ཆ་ཚུ་ཡང་ དབང་འཛིན་གྱི་ཁ་ཐུག་ལས་མཛད་དོ་ཡོད་པ་
ལས་ད་ལྟོ་དབང་འཛིན་དེ་ནང་མདོ་ཆེན་བརྩིས་ཏེ་ལས་བྱེད་པ་ ༡༧
དེ་ཅིག་ཡོད་ཟེར་ཨིན་པས།

འབྲུག་རྒྱལ་ཉེན་སྲུང་ལས་འཛིན་འདི་སྤྱི་ལོ་ ༡༩༧༥ ལུ་འགོ་བཙུགས་
པའི་སྐབས་ གཙོ་བོ་གཞུང་གཡོག་པ་ཚུ་གི་ཕུགས་ཉེན་མ་དངུལ་གྱི་ཕྱིས་ཁ་
བཞག་ནི་དེ་ཚུ་གི་དོན་ལུ་འགོ་བཙུགས་ནུག། སྤྱི་ལོ་ ༡༩༧༦ ལུ་འབྲུག་རྒྱལ་
ཉེན་སྲུང་ལས་འཛིན་ནང་ མ་ཙུ་འབྲུམ་ ༧༦ ལས་མེད་རུང་ལས་ཁུངས་དེ་གིས་
སྤྱི་ལོ་ ༡༩༧༩ ལུ་མ་ཙུ་འབྲུམ་ ༢༡༡ གུ་ཡར་སེང་ཚུགས་ཅི་ཟེར་ཨིན་པས།

དཔལ་འབྲུག་ཞིབ་འཇུག་ལྟེ་བ།

འབྲུག་རྒྱལ་ཉེན་སྲུང་ལས་འཛིན་ཡར་བསྐྱེད་བྱུང་པའི་སྐོར་ལས་བཤད་པ་ཅིན།
སྤྱི་ལོ་༡༩༥༠ ལོར་འབྲུག་སློ་གཏད་ཟེར་བའི་སྡེ་ཚན་ཅིག་ལོགས་སུ་བཙུགས་
ཏེ་གསོག་འཛོག་གི་མཉམ་འབྲེལ་འཐབ་རྩུག།

སྤྱི་ལོ་༡༩༥༡ ལུ་ཨེ་ཤི་ཡའི་ཉེན་བཅོལ་ལས་སྡེ་ནང་ཉེན་བཅོལ་འབད་
ཞེན་ལས་སྤྱི་ལོ་༡༩༥༦ ལས་ཚུར་འབྲུག་གི་གོང་གསེབ་ཀྱི་བྱིས་དང་སློ་
ནོར་ཚུ་ཉེན་བཅོལ་འབད་བའི་ལམ་སྲོལ་དང་སྤྱི་ལོ་༡༩༥༥ ལས་ཚུར་ཀ་ལི་
ཀ་ཏ་དང་འབྲུག་གི་བར་ན་འབྲུལ་སྐྱེལ་གྱི་ལཱ་ཡང་བཙུགས་ཅི་ཟེར་ཨིན་པས།
སྤྱི་ལོ་༡༩༩༢ ལས་འབྲུག་སློ་གཏད་རྒྱ་བསྐྱེད་འབད་དེ་རྒྱལ་ཡོངས་དངུལ་
ཁང་ཟེར་ལོགས་སུ་སོ་སོ་འབད་འགོ་བཙུགས་རྩུག།

སྤྱི་ལོ་༡༩༥༧ ལོར་འབྲུག་གི་རྒྱལ་ཡོངས་ཚོགས་འདུ་ཆེན་མོ་འོ་ནང་
ལོ་ལྔ་པའི་འཆར་གཞི་ལྔ་པ་བསྐྱར་ཞིབ་ཀྱི་གསུང་གོས་སྐབས་འཆར་འགོད་
ཆུན་ཚོགས་ཀྱིས་ཆུན་ཞུ་ཡུལ་དོ་བཟུམ་ཨིན་པ་ཅིན། འཆར་གཞི་བཞི་པ་མཇུག་
བསྟུ་བའི་སྐབས་རྒྱལ་ཁབ་ནང་འཁོད་ཀྱི་འོང་འབབ་དངུལ་ཀྲམ་ས་ཡ་༡༠
དང་འབུམ་༡༩ ཐོན་རྩུག་ཟེར་ཨིན་པས། དེ་ལས་འཆར་གཞི་ལྔ་པའི་
དམིགས་ཡུལ་ཅིག་ ང་བཅས་རའི་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་རྒྱུན་སྦྱོང་མ་དངུལ་དེ་ ནང་
འཁོད་འོང་འབབ་ཐོག་ལས་བདེ་འབྱུལ་བཟོ་བའི་སྤྱི་བྱས་ཨིན་ནི་དེ་གིས་
འཆར་གཞི་ལྔ་པའི་ནང་འོང་འབབ་དངུལ་ཀྲམ་ས་ཡ་༩༥ དང་འབུམ་༢༠
ཐོན་ཚུགས་པའི་རེ་འདོད་ལས་མ་བསྐྱེད་རུང་ ལུལ་ལས་མཛོན་སུམ་ལག་
ལེན་ལེགས་ཤོམ་འཐབ་ཚུགས་ནི་དེ་གིས་འོང་འབབ་དངུལ་ཀྲམ་ས་ཡ་༡༣༢
དང་འབུམ་༩༩ ཐོབ་ཅི་ཟེར་ཨིན་པས།

མི་དབང་འབྲུག་རྒྱལ་བཞི་པའི་རྟོགས་བརྗོད།

བསྐྱེད་འགྲུལ་ཐོགས་གནང་སྟེ་དཔལ་འབྱོར་གོང་འཕེལ་བཏང་བ།

ཨིན་རུང་འཆར་གཞི་ལ་པ་ལོ་ངོ་རྒྱལ་གི་རིང་རྒྱུན་སྦྱོང་འཐབ་པའི་ཟད་
འགྲོ་ཡོངས་བསྐྱེད་མས་ས་ཡ་ ༡༦༡ དང་འབྲུམ་ ༢༢ གནས་ནི་དེ་གིས་ འོང་
འབབ་ཀྱིས་རྒྱུན་སྦྱོང་མ་དངུལ་མ་ལང་མི་དངུལ་ཀྲམ་ས་ཡ་ ༢ དང་འབྲུམ་ ༦༥
མ་གཏོགས་མེད་ཟེར་གྲོས་ཚད་དོན་ཚན་ ༡༧ པའི་(༥) པ་ནང་བཀོད་རྟུག།
གོང་གསལ་དངུལ་ཁང་ཚུ་ལས་བསྐྱེན་འགྲུལ་ལས་རིམ་དེ་ཡང་ དངུལ་
ཁང་གཞི་བཙུགས་འབད་མ་ཚར་བའི་ཉེ་མ་ འབྲུག་བཟའ་སྦྱོད་ལས་
ཁུངས་ཀྱི་ཁ་ཐུག་ལས་གོང་གསལ་ཁང་བསྐྱེན་འགྲུལ་གནང་སྟེ་སྟོན་སྟོན་རྟུག།
དེའི་སྒྲིལ་ལས་སྤྱི་ལོ་ ༡༩༧༩ ལོའི་རྒྱལ་ཡོངས་ཚོགས་འདུ་ཐེངས་ ༥༡
པའི་ནང་གསུང་གོས་ཐོན་ཉེ་གྲོས་ཚད་དོན་ཚན་ ༣༩ པར་བཀོད་རྟུག། དེ་
གིས་ཤུལ་ལས་སྤྱི་ལོ་སྤྱི་ལོ་བསྐྱེན་འགྲུལ་ཟེར་ སྤྱི་ཚོགས་ཡན་ལག་ ཡུ་ཨིན་
སི་ཏི་ཨེམ་གིས་མ་དངུལ་གནང་སྟེ་གོང་གསལ་ཁང་མི་སེར་ཚུ་གི་ཕན་ཐབས་
ལུ་བསྐྱེན་འགྲུལ་གནང་སྟེ་སྟོན་སྟོན་རྟུག།

བསྐྱེན་འགྲུལ་དེ་ཡང་གཙོ་བོ་སོ་ནམ་དང་སྒོ་ནོར་གོང་འཕེལ་བཏང་པའི་
ལས་རིམ་ཚུ་གི་དོན་ལུ་བསྐྱེན་འགྲུལ་ ཆེ་ འབྲིང་ ཆུང་གསུམ་འབད་གནང་
སྟེ་སྟོན་སྟོན་རྟུག། རྒྱལ་ཡོངས་ཚོགས་འདུ་ཆེན་མོ་ཐེངས་ ༦༣ པའི་ནང་དངུལ་རྩིས་
ལྟན་རྒྱལ་འོག་མ་གིས་གསལ་བཤད་ལུ་དོ་བཟུམ་ཨིན་པ་ཅིན། བསྐྱེན་འགྲུལ་ལུ་
མི་དེ་ལུ་ བདོག་གཏང་གཏང་མ་བཙུགས་ནི་མེད་རུང་ལུ་མི་དེ་གི་རྒྱལ་ལས་རྒྱལ་
མི་ཅིག་བཏོན་ནི་ཡོད་པ་ཅིན་བསྐྱེན་འགྲུལ་ཐོབ་ལམ་ཡོད་ཟེར་ལུ་རྟུག།

བསྐྱེན་འགྲུལ་མ་དངུལ་འདི་ རྫོང་ཁག་ནང་བཞག་སྟེ་རྩ་བོ་གཅིག་ལས་
བསྐྱེས་ཚབ་ལེན་མི་འདི་ རྩ་བོ་གཞན་ཅིག་ལུ་ལོག་སྟེ་གནང་སྟེ་ཨིན་ནི་དེ་

དཔལ་འབྱུག་ཞིབ་འཇུག་ལྟེ་བ།

གིས་ རྫོང་ཁག་ནང་ཡོད་མི་མི་སེར་ཆ་མཉམ་ལུ་བསྐྱེན་འགྲུལ་ཐོབ་པའི་གོ་
སྐབས་བཟོ་གནང་རྒྱལ། བསྐྱེན་འགྲུལ་ཡང་རྒྱལ་ས་དང་གཙོ་ཁང་ཚུ་ནང་ཆེད་
དུ་ཁྱེད་པར་འབྱོར་མ་དགོ་པར་ རང་ས་སྡོད་སའི་རྫོང་ཁག་ནང་ལས་རྫོང་བདག་
ཚུ་བརྒྱུད་དེ་ཁྱེད་ཆོག་པ་ཡིན་ཟེར་ཁྱེད་རྒྱལ། མ་དངུལ་དེ་རྫོང་ཁག་དེ་ནང་གི་སྤྱི་
ཚུ་བཟུམ་ཅིག་ཡིན་ནི་དེ་གིས་བསྐྱེན་འགྲུལ་ཁྱེད་མི་ཚུ་གིས་བསྐྱེས་ཚབ་དུས་
ཆོག་ཁར་བཏབ་པ་ཅིན་ སྤྱི་ཚུ་མ་ཡལ་བའི་གྲུ་གོ་སྐབས་མི་སེར་ཆ་མཉམ་
གྱིས་འཐོབ་ནི་ཡིན་ཟེར་དངུལ་ཅིས་ལྷན་རྒྱས་འོག་མ་གིས་རྒྱལ་ཡོང་ཆོག་ས་
འདུ་ཆེན་མའི་ནང་ཁྱེད་རྒྱལ།

དེ་ལས་ཚུར་དེ་མ་པ་བཞིན་རྒྱལ་ཁབ་ནང་ཡོད་པའི་དངུལ་ཁང་
གི་དིགས་ཆ་མཉམ་ལས་ མི་སེར་ལུ་བསྐྱེན་འགྲུལ་གནང་སྒོལ་འགོ་
བཙུགས་ཏེ་ རང་སའི་བདོག་གཏད་དང་འཁྱེད་ཏེ་བསྐྱེན་འགྲུལ་གྱི་དེ་མ་
པ་ལེ་གཅིག་ཐོབ་སྒོལ་ཡོད་མི་ཡང་ བཟོ་གྲུ་འཕུལ་ཁང་གསར་བཙུགས་
གྱི་བསྐྱེན་འགྲུལ། ཁྱིམ་རྒྱལ་ནི་གི་བསྐྱེན་འགྲུལ། ལྷན་འཁོར་དང་
འཕུལ་ཆ་ཉི་ཅི་གི་བསྐྱེན་འགྲུལ། ཤེས་ཡོན་སྒོལ་སྦྱོང་གི་བསྐྱེན་འགྲུལ།
ཆོང་ལུ་འཐབ་དོན་གྱི་བསྐྱེན་འགྲུལ། གཞུང་གཡོག་པའི་ཐོབ་ལམ་བསྐྱེན་
འགྲུལ་ལ་སོགས་པ་ལེ་གཅིག་གནང་སྟེ་མི་སྤེའི་འོང་འབབ་ཡར་སེང་
བཏང་ཐོག་ལས་རྒྱལ་ཁབ་གྱི་དཔལ་འབྱོར་གོང་འཕེལ་བཏང་པའི་ལས་
དེ་མ་བཙུགས་གནང་རྒྱལ་གོ། །

མི་དབང་འབྲུག་རྒྱལ་བཞི་པའི་རྟོགས་བརྗོད། ཁྲལ་གསར་ལུ་བརྟན་པའི་འོང་འབབ་ཡར་སེང་།

མི་ལྗེའི་ཞབས་ཏྲིག་སེང་ཐོག་ལས་ཞབས་ཏྲིག་གི་ཁྲལ་གསར་ལུ་
བརྟན་པའི་འོང་འབབ་ཡར་སེང་གནང་བ།

ལཱ་པ་ མི་ལྗེའི་ཞབས་ཏྲིག་ཡར་སེང་ཐོག་ལས་ཞབས་ཏྲིག་གི་ཁྲལ་གསར་
ལུ་བརྟན་པའི་འོང་འབབ་ཡར་སེང་གནང་བ་ལ་སོགས་པའི་སློ་ལས་གསལ་
བཤད་ཞུ་བ་ཅིན། དེ་ཡང་མི་ལྗེའི་མཐུན་ཆེན་ལྔ་མེད་གསར་དུ་བཙུགས་ཡོད་
པ་དཔེར་ན་ ལྔ་མེད་ཀྱི་དུས་སུ་དོས་འབག་སྟེ་ལམ་འགྲོ་བའི་ཐོག་ལས་དཀའ་སྤྱད་
འབད་དགོ་མི་དེ་ ད་ནས་ས་ཕྱོགས་ག་ཏེ་འགྲོ་དགོ་རུང་ མི་མང་སྐྱེལ་འབྱེན་
དང་སྐྱ་འཁོར། སྐར་གྱི་སྐྱམ་འཁོར་ལ་སོགས་པའི་ཐོག་ལས་འགྲོ་འབྲལ་འབད་
སློལ་ཡོད་མི་དེ་ལས་ གཞུང་ལུ་འོང་འབབ་སྐྱེལ་འབྱེན་དང་སྐྱ་འཁོར་གྱི་ཁྲལ།
སྐར་གྱི་སྐྱམ་འཁོར་ཚུ་ལས་ཡང་ཁྲལ་གྱི་རིམ་པ་ དོས་འཁོར་ཁྲལ། དུས་རྒྱུན་
སྐྱམ་འཁོར་ཚུ་སྐྱུ་ཚད་ཅན་བཞག་ཐབ་ལུ་སྐྱུ་ཚད་ཁྲལ། ཁྲིམ་ས་ཚུ་ནང་སྐྱུ་
འཁོར་བཞག་སའི་ཁྲལ། སྐྱམ་འཁོར་མཁོ་སྐྱབ་འབད་བའི་སྐབས་ཀྱི་ཅ་དམ་ཁྲལ།
རྟེན་པ་ཉི་ཚོང་འབབ་མི་ལུ་ཚོང་ཁྲལ། ལོ་འཁོར་ཁྲལ། དེ་བཟུམ་སྐྱུ་འཁོར་ཚུང་
ཀྱ་ཚུ་ལུ་ཡང་ཁྲལ་གྱི་རིམ་པ་གོང་གསལ་བཟུམ་བཀའ་བའི་ཁར་ སྐྱུ་འཁོར་ཚུ་
ནང་ཉིན་བཟུར་སྐྱུ་སྐྱུགས་པའི་སྐབས་ སྐྱུ་རིན་ལུ་བརྟན་པའི་ཁྲལ་ལ་སོགས་པ་
གཞུང་ལུ་འོང་འབབ་གྱི་འཐོན་ཁུངས་གསར་པ་བཟོ་སློལ་ཡོད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡང་
།རྒྱལ་པོའི་ལུགས་ཀྱི་བརྟན་བཙུགས་ལས། དེས་པའི་འབྲས་བུར་ལོངས་སྤྱོད་ཅེས།
འོས་པའི་དཔུ་ཁྲལ་འབའ་ཞིག་ལས། འདས་ཏེ་རུང་ཟད་མི་ལེན་པ། རྒྱལ་པོའི་
ཚོས་འདི་ཉེར་ལཱ་པ། །ཟེར་གསུངས་ཡོད་དོ་བཟུམ་འོས་འབབ་ལུན་པའི་ཁྲལ་
རིགས་དེ་འབད་བཀའ་ཏེ་འོང་འབབ་བཟོ་ནི་འགོ་བཙུགས་ལྟག།

དཔལ་འབྱུག་ཞིབ་འཇུག་ལྟེ་བ།

སྐར་མེ་བཏེག་པའི་དོན་ལུ་མེ་ཕྱི་དང་ ལ་སྐར་ཚུ་ལག་ལེན་འཐབ་སྲོལ་ཡོད་
མེ་ལུ་ ད་ནས་མཐུན་ཆུན་སྒྲིག་མེ་བཙུགས་ནི་དེ་གིས་སྒྲིག་ཁུལ། ཐབ་ཤིང་ཁུལ།
ཆུ་ཁུལ། འབྲུལ་ཕྱིན་དང་བརྒྱད་ཕྱིན་གྱི་ཁུལ། རྒྱང་མཐོང་ཁུལ། (རྒྱང་མཐོང་
ཁུལ་སྒྲེར་པ་ཚུ་གིས་ལེན་རུང་ རྒྱང་མཐོང་བཙུགས་མེ་དེ་གིས་གཞུང་ལུ་ཁུལ་
ཕུལ་དགོཔ་ཨིན།) ཁང་སྒྲ་ཁར་སྔོན་མི་ལས་ ཁང་སྒྲ་སྒྲེར་པ་གིས་ལེན་རུང་སྒྲིང་
བྱིས་ཇོ་བདག་དེ་ལུ་གྲུང་ཁུལ་དང་འོང་འབབ་ཁུལ། གཙང་སྤྱོད་ཁུལ་ལ་སོགས་
པ་བཀའ་སྲོལ་ཡོད་ནི་དེ་གིས་མི་སྤྱོད་ཞབས་ཏྲིག་ལུ་བརྟེན་པའི་ཁུལ་རིགས་ཚུ་ལུ་
བརྟེན་ཏེ་ཡང་གཞུང་གི་འོང་འབབ་བཟོ་སྲོལ་ཡོད་པ་ཨིན།

བྱིས་དེ་ནང་སྔོན་མི་གིས་སྒྲིག་རིག་ཡོངས་འབྲེལ་ལག་ལེན་འཐབ་པ་ཅིན་
དེའི་ཁུལ་ལ་སོགས་པ་ཉེར་མཁོ་འཆོ་བརྟེན་ལུ་བརྟེན་ཏེ་གཞུང་ལུ་འོང་འབབ་བཟོ་
བ་དང་ དེ་བཟུམ་ལཱ་འབད་མི་ཨིན་པ་ཅིན་ དཔུལ་སྤོགས་གྱི་ཁུལ་དང་ གསོ་བའི་
ཞལ་འདེབས། ཆོང་ལཱ་འཐབ་མི་ཨིན་པ་ཅིན་དེ་དང་འབྲེལ་བའི་ཁུལ། སོ་ནམ་
ཞིང་ལཱ་འཐབ་མི་ཨིན་པ་ཅིན་དེ་དང་འབྲེལ་བའི་ཁུལ་ལ་སོགས་པ་སྐར་མེད་གྱི་
མཐུན་ཆུན་ཞབས་ཏྲིག་ལུ་བརྟེན་ཏེ་བྱུང་བའི་འོང་འབབ་ཚུ་བཟོ་གནང་ནུག།

དེ་ཡང་དཔེར་ན་ སོ་ནམ་ཞིང་པ་ཚུ་གི་ཕན་ཐབས་ལུ་བཙུགས་པའི་
སོ་ནམ་འཕུལ་ཆས་གྱི་རིགས་དང་སྒྲན་ལུད་ལ་སོགས་པ་ལུ་བརྟེན་པའི་འོང་
འབབ་ཁུལ། ཆོང་པ་ཚུ་ལུ་བརྟེན་པའི་ཆོང་རིགས་སྒྲ་ཆོགས་དང་ དེའི་འོང་
འབབ་ཁུལ། རྒྱུལ་འབྲེན་དང་ཅ་དམ་ཁུལ་ལ་སོགས་པ་ལུ་རྟེན་པའི་ཁུལ།
བཟོ་གྲ་འཕུལ་ཁང་ལ་སོགས་པའི་ལཱ་འབད་མི་ཨིན་པ་ཅིན་ བཟོ་གྲ་དང་བརྟེན་
པའི་ཁུལ་རིགས། བྱིས་སྒྲ་ཁར་བཏང་པའི་ལཱ་འབད་མི་ཨིན་པ་ཅིན་དེ་དང་

མི་དབང་འབྲུག་རྒྱལ་བཞི་པའི་རྟོགས་བརྗོད། ཁྲལ་གསར་ལུ་བརྟན་པའི་འོང་འབབ་ཡར་མེད།

བསྐྱུན་པའི་ཁྲལ། བཟླ་བ་ཤལ་ཚོང་འབྲེལ་འབབ་མི་ཡིན་པ་ཅིན་དེ་དང་བསྐྱུན་
པའི་ཁྲལ་ལ་སོགས་པ་རིམ་པ་མང་རབས་བརྩམས་ཏེ་ གཞུང་སྒྲིལ་གཉིས་
བདེའི་ཐབས་ཤེས་མཛད་གནང་རྟུག་ཟེར་ཞུ་ནི་དང་ འོ་ལྷ་པའི་འཆར་གཞི་
བརྒྱུད་པའི་ཡིག་ཆ་ནང་བཀོད་དོ་བཟུམ་ཡིན་པ་ཅིན།

འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་ཡར་རྒྱས་གོང་འཕེལ་གྱི་དོན་ལུ་ ཟུང་འབྲེལ་རྒྱལ་
ཁབ་གྱི་རྟོགས་རམ་བརྒྱ་ཆ་ ༤༤ དང་ཆ་ ༢ མང་འབྲེལ་རྒྱལ་ཁབ་གྱི་རྟོགས་
རམ་ཐོག་ལས་བརྒྱ་ཆ་ ༢༤ དང་ཆ་ ༧ འབྲུག་གཞུང་གི་མ་དངུལ་ཐོག་ལས་
བརྒྱ་ཆ་ ༧ དང་ཆ་ ༡ བཏང་རྟུག་ཟེར་ཞུ་ནི་ཡིན་ནོ། །

རྣམ་ཐོས་སྤྱད་པོས་ནོར་ཆར་ཕབ་པ་བཞིན། །

འཇིགས་མེད་སེང་གའི་བྱུགས་ལས་རབ་སྤྱོད་ཏེ། །

རྒྱལ་ཁམས་ནོར་གྱིས་བཀྲང་བའི་འོ་རྒྱས་ཞིག །

མ་འོངས་ན་གཞོན་ཆེད་དུ་དབང་མེད་ཐལ། །

ཟེར་མི་དེ་ཡང་བར་གྱི་ཚོགས་བཅད་དུ་འོ། །

ལེའུ་བཙུ་གཅིག་པ།

རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་རང་བཙན་སྲུང་བའི་མཛད་ཕྱིན།

༥ ས་སྤྱོད་གང་གི་མཁུན་རྒྱབས་འོད་ཟེར་ལས། །
རྒྱལ་ཁབ་རང་བཙན་ཅམ་མིན་བདེ་སྤྱོད་དཔལ། །
ཡོངས་ལ་དགའ་སྟོན་གསར་པའི་ཉིན་བྱེད་དང་། །
མངའ་རི་རྩེ་རྩེ་བྲག་བཞིན་བརྟན་པར་བཀོད། །

ཟེར་བའི་ཆོགས་སྲུ་བཙད་པས་མདུན་བསྐྱེ་སྤྱོད་གཞི་ལེའུ་བཙུ་ག་པ་ རྒྱལ་
ཁབ་ཀྱི་རང་བཙན་སྲུང་བའི་མཛད་ཕྱིན་སྐོར་ལས་བཤད་ནི་དེ་ལུ་ ནང་གསེས་
ཀྱི་དབྱེ་རིམ།

དང་པ་ ངག་པོ་དམག་སྡེ་སྤྱོད་སྤྱོད་བཅོ་ཐོག་ལས་ སྲུང་སྤྱོད་མཛད་ཚུལ་
བཤད་པ།

གཉིས་པ་ རྒྱ་དཀར་ནག་གཉིས་དང་གཅིག་ཁར་ས་མཆམས་གཏན་འཁེལ་
བཅོ་ཐོག་ལས་རང་བཙན་སྲུང་ཚུལ་བཤད་པ།

གསུམ་པ་ ཇུལ་མ་དང་པོ་དོའི་གནོད་པ་ལས་སྤྱོད་ཀྱི་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་རང་
བཙན་སྲུང་ཚུལ་བཤད་པ།

བཞི་པ་ རྩོམ་ཆམས་པའི་ངོ་ཚྭ་ཀྱི་གདོང་ལེན་མཛད་ པ་ལ་སོཌ་པའི་
ཐབས་ལམ་བརྟན་ཐོག་ལས་སྲུང་སྤྱོད་མཛད་ཚུལ་བཤད་པ།

ལྔ་པ་ རྒྱ་གཞུང་དང་གཅིག་ཁར་ཆིངས་ཡིག་བསྐྱར་གསོ་མཛད་
ཐོག་ལས་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་རང་བཙན་སྲུང་ཚུལ་བཤད་པ།

དཔལ་འབྱུག་ཞིབ་འཇུག་ལྟེ་བ།

དྲུག་པ་ རྒྱལ་ཁབ་ནང་དམངས་གཙོའི་སྲིད་གཞུང་བཙུགས་ཏེ་རྒྱལ་སྲིད་
བཏན་ཐབས་བཟོ་གནང་བ།

བདུན་པ་ རང་ལུ་འཕམ་སྲོལ་དང་ ཆོས་དང་རིག་གཞུང་ཉམས་མ་བཙུག་
པ་ལ་སོཊ་པ་ཐབས་ཤེས་སྣ་ཚོཊ་ཐོག་ལས་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་རང་
བཙན་སྲུང་བའི་སྐོར་ལས་གསལ་བཤད་རིམ་པ་བཞིན་ལྷ་ནི་ཨིན།

དྲུག་པོ་དམག་ལྗེ་སྦྱང་སྦྱང་བཟོ་ཐོག་ལས་ སྲུང་སྦྱོབ་

མངོན་ཚུལ་བཤད་པ།

དང་པ་ དྲུག་པོ་དམག་ལྗེ་སྦྱང་སྦྱང་བཟོ་བའི་ཐོག་ལས་ རང་བཙན་སྲུང་
སྦྱོབ་མངོན་ཚུལ་སྐོར་ལས་ལྷ་བ་ཅིན། འཛམ་སྦྱང་རྒྱལ་ཁབ་གཞན་ཁར་བབྱམ་
འབྱུག་གཞུང་ལུ་ དག་ལྗེ་གཏོར་བཞིག་དང་ བསད་གཏུབ་འབད་བའི་ཉེན་ཁ་
ཅན་ཀྱི་མཚོན་ཆ་དང་ རྒྱལ་ཕན་མཚོན་ཆ། རྩིས་སྦྱོར་མཚོན་ཆ་དང་མཁའ་
དམག། མཚོ་དམག་ལ་སོགས་པ་སྲུང་སྦྱོབ་སྦྱོབ་བདེ་བ་ག་ཅི་ཡང་མེད་རུང་ རྒྱལ་
པོའི་ལུགས་ཀྱི་བརྟན་བཙུན་ལས།

དེ་ཕྱིར་མི་དབང་ སྦྱོང་དང་ལྷན་ནམས་ཀྱིས། །

རང་གི་བཀྱི་བར་འཁོར་གྱི་ཚོགས་བསྐྱུས་ཏེ། །

ལེགས་པར་དཔྱོད་ཅིང་གྲོས་སྲུ་བྱས་པ་ན། །

ཕ་རོལ་སྦྱོབས་དང་ལྷན་ཀྱང་གཞོད་མི་རྣམས། །

ཟེར་གསུངས་དོ་བབྱམ་ དྲུག་ཁག་གསུམ་པོའི་དམག་མི་ཚུ་དང་གཅིག་ཁར་
ཕྱི་ནང་གསང་བའི་བརྟན་གྲོས་དང་ མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆའི་

མི་དབང་འབྲུག་རྒྱལ་བཞི་པའི་རྟོགས་བརྟུན།

དྲག་པོའི་དམག་ཁྲེ་སྦྱང་སྦྱང་བཟོ་ཐོག་ལས་སྤྱང་སྦྱོབ་མཛད་ཚུལ།

དགོངས་བཞེད་སྒྲ་ན་མེད་པ་ཚུ་ འབྲེལ་ཡོད་དམག་དཔོན་ཚུ་གིས་ཚུལ་བཞིན་
རྟོགས་པའི་གྲོས་བསྐྱར་ཚུ་མཛད་དེ་ དམག་སྡེ་ཡོངས་ཀྱི་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་
པོ་ ཅ་བ་གསུམ་ཀྱི་དོན་ལུ་བཏང་ནི་ལུ་ཕངས་པ་མེད་པར་ གཞུང་ལུ་དད་དམ་
མི་སྟོན་པའི་དམ་བཅའ་བཟན་པོར་བཀོད་ནི་དེ་སྤྱང་སྦྱོབ་ཀྱི་ཐབས་ཤེས་དྲག་
ཤོས་ཅིག་ཨིནཔ་འབད་ཆ་བཞག་གནང་ནུག།

དྲག་པོ་དམག་གི་སྡེ་ཚན་ཚུ་ལུ་ འབྲུག་གཞུང་གི་ཁོངས་ལས་ཕྱི་འཁྲུག་
རྒྱུ་ཡང་ ཉེ་བར་མཁོ་བའི་ཡོ་བྱད་དང་ གལ་ཆེ་བའི་མཐུན་རྒྱུ་ཚུ་མ་ཆང་
ཆང་པ་འབད་བཅའ་སྤྱི་ག་རྒྱུ་གནང་ནི་འགོ་བཙུགས་ནི་དེ་གིས་ རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་
མ་དངུལ་ཡང་འབོར་ཆེན་སོང་ཡོད་པའི་ཁར་ གལ་ཆེ་བའི་ས་གནས་ཚུ་ནང་
དམག་ཁང་གི་དོན་ལུ་ག་སྤྱི་ག་ཚུ་རིམ་པ་བཞིན་དུ་མཛད་ནི་འགོ་བཙུགས་ནུག།
དེ་འབད་ནི་དེ་གིས་ཉེ་མ་ཡོད་མི་དམག་སྡེ་ཚུ་གི་དོན་ལུ་ གོ་མཆོན་ལག་ཆ་ཚུ་
ཡང་ སྤར་གྱི་གོ་མཆོན་ལག་ཆ་ལས་དྲག་པོ་ རུས་ཤུགས་ཅན་ཚུ་ཕྱི་རྒྱལ་ལས་
ནང་འཕྲུག་འབད། དམག་མི་ཚུ་ལུ་གོ་མཆོན་གསར་པའི་སྦྱོང་བརྩམས་ཚུ་ཡང་
རང་སོའི་ཐོབ་ཐང་དང་བསྐྱུན་ཏེ་གནང་པ་མ་ཆད་ དམག་སྡེའི་སྦྱིད་སྦྱུག་གི་
དོན་ལུ་ཐོབ་ལམ་ཚུ་ཡང་ ལེ་ཤ་གིས་ཡར་སེང་གནང་ནི་འགོ་བཙུགས་ནུག།
དེ་ལས་ཚུར་བསྐྱུན་སྤྱང་དྲག་པོའི་སྡེ་ཚན་ཀྱི་སྤྱང་སྦྱོབ་གཙོ་རིམ་ཡང་ གནས་
གྱུར་ཏེ་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ རྫོང་ཁ་སྤྱི་ག་གཙོ་བོར་བཏོན་ཏེ་ ས་མཆོམས་ལེ་ཤ་ཅིག་
ནང་སྤར་མེད་ཀྱི་དམག་ཁང་བཙུགས་དགོཔ་བྱུང་ནུག་ཟེར་ནུ་ནི།

བསྐྱུན་སྤྱང་དྲག་པོའི་སྡེ་ཚན་ཀྱི་རྒྱུ་སྐྱེན་ལུ་ འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་ནང་ཡོད་པའི་
མི་སེར་གལ་ལས་ན་གཞོན་ དང་འདྲོད་ཅན་ཚུ་གིས་ཁས་ཁུངས་དམག་མིའི་

དཔལ་འབྱུག་ཞིབ་འཇུག་ལྟེ་བ།

གལ་བཅའ་མར་གཏོགས་མི་ཡང་ མཐོ་རིམ་སློབ་གྲྭ་མཐར་བསྐྱལ་མི་དང་ སློབ་
རིམ་༡༠ ཚུན་ལྟ་མི། སློབ་རིམ་༡༢ པ་ལྟ་ཚར་མི། ཐ་ན་གཡུས་ཁའི་
ནོར་རྩིས་ཡན་ཆད་ཁས་ཐུངས་དམག་མིའི་གལ་ཐོན་པ་མ་ཆད་ ཞི་བའི་ལས་
ཁུངས་ཁག་ནང་ཡོད་མི་གཞུང་གཡོག་པའི་གལ་ཁར་ལས་ཡང་ ན་གཞོན་
སློ་སློབས་ཅན་ལེ་གཅིག་གིས་ཁས་ཐུངས་དམག་མིའི་གལ་ཕྱག་ཞུ་བའི་དང་
འདོད་བསྐྱེད་མི་ཚུ་ལུ་ དམག་ཅལ་གྱི་སྤྱོད་བཅར་ཟླ་ངོ་མང་རབས་ཀྱི་བར་ན་
གོ་རིམ་འབད་བཅོ་ཉེ་གནང་ཞིན་མ་ལས་ གལ་ཆེ་བ་ཅིན་ཁས་ཐུངས་དམག་མི་
དེ་ཚུ་གིས་ རྒྱ་པོ་དམག་སྤེའི་དམག་རྒྱབ་ལུ་འཐོན་པའི་དཔའ་བཅམ་ཡི།

དེ་གི་སྒོར་ལས་རྒྱལ་ཡོངས་ཚོགས་འདུ་ཆེན་མོ་ཐེངས་༧༡པའི་གོས་
ཚོད་ པ- ནང་། འབྲུག་གི་རང་དབང་སྲུང་སྐྱོབ་ཀྱི་དོན་ལུ་མནོ་བསམ་བློབས་
ཅིག་རང་བཏང་ཉེ་ བཞན་སྲུང་རྒྱ་པོའི་དམག་མིའི་རྒྱབ་སྐྱོར་ལུ་ཞི་བའི་
ཁས་ཐུངས་དམག་མི་གང་མང་སྤྱོད་བཅར་བྱིན་ཏེ་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་འཕུལ་ཕྱགས་
གཉིས་ཀྱི་བདེ་སྐྱོང་སྤྱོད་ཐབས་དང་ འབྲུག་གི་བཞན་སྤྱིད་དེ་ ས་ཤུལ་བྱ་གིས་
སྤྱིང་སྤྱིང་འབད་བཟུང་ཚུགས་པའི་མཐའ་དོན་ལུ་ ཞི་བའི་དམག་གི་སྤྱོད་བཅར་
གྱི་ལམ་ལུགས་འདི་སྤྱིང་སྤྱིང་བཅོ་ཉེ་ སྤྱིར་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་སྲུང་སྐྱོབ་དང་ སྒོས་
སྲུང་རང་སོ་སོའི་རྫོང་ཁག་དང་ཆེ་སྲོག་རྒྱ་ནོར་སྲུང་སྐྱོབ་ལུ་ཁེ་ཕན་ཡོད་པ་
ཏེ་གོ་ཉེ་ མོ་སྤྱོད་རྒྱུ་ཅིག་མིན་པར་ ཞམ་སྲུ་ཚུ་གིས་ཡང་ བཟའ་འཐུང་
རང་སོ་གིས་བསྐྱུགས་ཏེ་ཞི་བའི་དམག་སྤྱོད་འབད་ནིའི་ཁས་ཐུངས་འབད་
མི་མང་རབས་ཅིག་ཐོན་ཡོད་པ་ལས་ རྒྱ་པོའི་ལས་ཁུངས་ཀྱིས་ ཞི་བའི་
དམག་སྤྱོད་འདི་ འཕྲོ་མཐུད་དེ་འབད་དགོ་པའི་ཞུ་བ་ཕུལ་ཡོད། ཟེར་བཀོད་

མི་དབང་འབྲུག་རྒྱལ་བཞི་པའི་རྟོགས་བརྗོད། དྲག་པོའི་དམག་ཕྱི་སྤྱིང་སྤྱིང་བཟོ་ཐོག་ལས་སྤྱང་སྤྱོད་མཛད་ཚུལ།

དོ་བཟུམ་ཁས་ཐངས་དམག་མི་སྟོང་ཕྲག་གིས་བཅད་དེ་ཐོན་མི་ཚུ་ལུ་སྤྱོད་བཅར་
གནང་ནུག།

ལྷག་པར་དུ་ཆོས་རྒྱལ་དམ་པ་ཚུ་གིས་སྟོ་ཕྲགས་དཀོན་མཆོག་ལུ་
གཏད་ནི་འདི་ རྒྱལ་པོ་རབ་ཀྱི་ལུགས་ཡིན་ནི་དེ་གིས་ མི་དབང་མངའ་
བདག་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་གི་ཞབས་ལས་ འབྲུག་གི་ཆོས་བདག་སྐྱབས་མཛེས་

དཔལ་འབྱུག་ཞིབ་འཇུག་ལྟེ་བ།

མཁན་རིན་པོ་ཆེ་དང་ ཕྱི་ནང་གསང་བའི་གྲོས་བསྟུན་ཚུ་རིམ་པར་མཛད་
དེ་ འཇིགས་པ་བརྒྱ་སྟོབ་ཀྱི་ཞབས་བརྟན་རིམ་གྲོ་མཛད་མི་ཆོས་ལྡེ་ཚུ།
དཀར་ཕྱོགས་ཀྱི་སྤང་མ་ཚུ་གིས་སྤང་གྲོགས་མི་དམན་པའི་དོན་ལུ་མགོན་
པོ་ལྷ་མ་དཔ་གསུམ་གྱིས་གཙོས་པའི་ཆོས་རྗེ་འབྲུག་པའི་བཀའ་སྤྱང་ཡོངས་
རྫོགས་ལུ་ཕྱིན་བཅོལ་གནང་མི་དགེ་འདུན་གྱི་སྡེ་ཚུ། གཞན་སྡེ་དབང་མེད་དུ་
ཆམ་ལུ་ཕབ་རྒྱས་པའི་ཐབས་དང་རིམ་གྲོའི་རིགས་མཛད་མི་ཆོས་མཛད་ཚུ།
ཐ་ན་བརྗོད་བྱ་རུ་བབྱང་ཤེས་མི་ནང་གི་ཨམ་ཡན་ཆད་ཀྱིས་ཉིན་མཚན་མེད་པར་
དཀོན་མཆོག་ལུ་གསོལ་བཏབ་ཁ་འདོན་བཏང་པའི་ལས་རིམ་བཙུགས་ཏེ་རྒྱུ་
རན་མ་ཞི་བའི་རིང་གསོལ་བ་འཕྲོ་མཐུད་དེ་བཏབ་ནི་འགོ་བཙུགས་ནི་ཚུ་ རང་
ལུགས་དམག་གི་བཙན་སྤང་ངོ་མ་བཟུམ་ཅིག་འབད་སྡོད་ཅི།

དེའི་སྐོར་ལས་ རྒྱལ་ཡོངས་ཆོགས་འདུ་ཆེན་མོ་ཐངས་ལྷ་ པའི་གྲོས་
ཆོད་དོན་ཆན་ མ-ཡ པའི་ནང་བཀོད་དོ་བཟུམ་ སྡེ་གྲོས་ཆོགས་སྡེའི་རབ་སྡེ་སྤྱི་
ཚབ་ཀྱིས་ཞུ་དོན། འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་འདི་དགའ་ཏོག་ཏོ་དང་སྦྱིད་ཏོང་ཏོ་ དམ་
ཅིག་སྡོད་ནི་ཡོད་མི་དེ་ མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེ་ཁོ་ནའི་བཀའ་བློན་
ཨོན་རུང་ ད་རེས་སྟོ་མཚམས་ལུ་སྐབས་མ་བདེ་མ་ཐོན་ཡོད་པའི་གནད་ལས་
ཆིབས་བསྟོད་གནང་དགོ་པའི་སྐབས་ལུ་ སྤང་འགྲུལ་གྱིས་ཕྱག་ཞུ་མ་ཚུགས་
རུང་ བྲལ་ཆང་ལུ་ཕོག་པའི་ལས་འགན་ སྤྱི་ཆོ་བར་ཆད་སེལ་ནི་དང་ ཞབས་
པད་བརྟན་ནིའི་དོན་ལུ་ སྤྱི་རིམ་ག་དེ་དག་དག་སྤྱབ་ཐུས་ཡོད་པའི་ཁར་ ཉན་
ཁག་ཅན་གྱི་ས་གནས་ཁག་ལུ་ཆིབས་བསྟོད་གནང་ནི་དེ་ ག་དེ་ཉུང་ཉུང་མཛད་
ནི་ཅིག་དང་ ག་དེ་མ་ཅིག་འབད་ འབྱོན་དགོ་པའི་གནད་དོན་གལ་ཅན་འཐོན་

མི་དབང་འབྲུག་རྒྱལ་བཞི་པའི་རྟོགས་བརྟུན། རྒྱལ་པོའི་དམག་སྡེ་སྤྱིང་སྤྱིང་བཟོ་བྱེད་ལས་སྤྱང་སྤྱོད་མཛད་ཚུལ།

རུང་ སྤྱི་ཉེན་སྲུང་ག་དེ་དམ་དམ་བཟོ་གནང་དགོ་པའི་གསལ་འདེབས་ཞུ་ཡི།
ཟེར་བཀོད་དོ་བཟུམ་གཞུང་ག་ཚང་དང་རབ་སྡེ་གིས་གཙོས་པའི་ དགོན་སྡེ་
ཁག་དང་ཆོས་སྡེ་ཡོད་རིགས་ཀྱིས་ཞབས་བརྟན་རིམ་གྱོ་བསྐྱབ་ནི་འགོ་བཙུགས་
ཞུ་གི།

དེ་སྐབས་ལུ་བརྒྱུག་ཐབས་དང་རིམ་གྱོ། ཞབས་བརྟན་ཚུ་གི་སྐོར་
ལས་རྒྱལ་ཡོངས་ཆོགས་ཐེངས་༧༤ པའི་གོས་ཆོད་དོན་ཆན་ བ-
ནང་བཀོད་མི་དུམ་གྱ་ཅིག་བསྐྱར་གསལ་ཞུ་བ་ཅིན། རྒྱལ་ཁབ་ནང་ལུ་ནི་
བདེ་དང་ཡར་རྒྱས་ཀྱི་གྲུབ་འབྲས་ཚུ་ལུ་ཡོངས་སྤྱོད་སྤྱིད་པའི་ཉི་མ་དགུང་
ལས་ཤར་ཏེ་ཡོད། འདི་ལས་བརྟན་ འབྲུག་གི་སྤྱོ་པོ་པོ་མོ་ རྒྱལ་ཞན་ཆེ་
ཆུང་མེད་པར་ མི་དབང་མཆོག་ལུ་ བཀྱན་བསམ་ཤེས་ཀྱི་སྒོ་ལས་ ཆོས་
ཚུགས་ཀྱི་ཉོངས་ལས་ མི་དབང་མཆོག་ སྤྱོ་ཆེ་ཞབས་པད་བརྟན་ནིའི་དོན་
ལུ་ སྤྱོ་རིམ་བསྐྱབ་དགོ་པ་ཚུ་ ལྷག་ཆད་མེད་པར་ བསྐྱབ་གནང་དགོ་པའི་
ཁར་ རྒྱལ་ཁག་གསུམ་ཀྱི་ཡང་ ད་ཚུན་བཟུམ་འབད་རང་ འབྲས་ཤོར་
མེད་པར་མཛད་དགོ་པའི་རན་གསལ་ཞུ་ཡི། ཟེར་གསུང་གོས་གནང་དོ་
བཟུམ་འབད་ རྒྱལ་ཁབ་ནང་སྐམ་ཆོས་པ་དང་གྲ་ཚང་དགོ་འདུན་པ་གིས་
མ་ཆད་པར་ཆོས་མིང་ཐོབ་ཆད་ཀྱིས་ སྤྱོ་ཆེན་དང་གཏོར་རྒྱུག་གནང་མི།
བཀའ་སྲུང་གི་ཕྱིན་བཅོལ་གནང་མི། སྒོ་ལ་མ་འབྲུམ་སྟོན་མི། བཀའ་འབྱུང་
ལྷག་མི། བསམ་པ་རྒྱུན་གྲུབ་དང་བར་ཆད་ལམ་སེལ་འབྲུམ་བཏོན་མི། བཟོ་
གུ་རུ་དང་མ་ཁི་དུང་ཕུར་བཏོན་མི་གངས་ཀྱིས་མ་ཆོད་པ་ཐོན་ཏེ་འབད་མི་དེ་
རྒྱལ་པོ་དམག་སྡེ་སྤྱིང་སྤྱིང་བཟོ་བའི་ཚུལ་ཨིན་ནོ། །

དཔལ་འབྱུག་ཞིབ་འཇུག་ལྟེ་བ།

ཆུ་དཀར་ནག་གཉིས་དང་གཅིག་ཁར་ས་མཚམས་གཏན་འཁེལ་
བཟོ་ཐོག་ལས་རང་བཅན་སྤང་ཚུལ་བཤད་པ།

གཉིས་པ་ ཆུ་དཀར་ནག་གཉིས་དང་གཅིག་ཁར་ས་མཚམས་གཏན་
འཁེལ་བཟོ་ཐོག་ལས་རང་བཅན་སྤང་བའི་སྐོར་ལས་ཞུ་བ་ཅིན།
ས་སྐྱ་ལེགས་བཤད་ལས།

རང་དབང་ཐམས་ཅད་བདེ་བ་སྟེ། །

གཞན་དབང་ཐམས་ཅད་སྐྱག་བསྐྱེད་ཡིན། །

ཐུན་མོང་བ་ནི་ཚོད་གཞི་སྟེ། །

དམ་བཅས་པ་ནི་འཆིང་བའི་རྒྱ། །

ཟེར་གསུངས་དོ་བཟུམ་འབྲུག་བྱང་ཕྱོགས་ཀྱི་ས་མཚམས་ཆུ་ནག་དང་
གཅིག་ཁར། རྩོད་ཕྱོགས་ཀྱི་ས་མཚམས་ཆུ་གར་དང་གཅིག་ཁར་མཐུད་
དེ་ཡོད་ནི་དེ་གིས་ ས་མཚམས་ཀྱི་སྐོར་ལས་གཏན་འཁེལ་བཟོ་ནི་འདི་
རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་དོན་ལུ་ ཕྱག་ལུ་གཙོ་རིམ་ཅན་ཅིག་འབད་མ་བཟོ་བ་ཅིན།
རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་རང་བཅན་ལུ་གཞོན་པའི་ཐུགས་བཞེད་གནང་སྟེ་ མི་དབང་
མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆའི་ཞབས་ལས་ཆུ་དཀར་ནག་གཉིས་དང་གཅིག་ཁར་
ས་མཚམས་ཀྱི་གསུང་གྲོས་ལེགས་ཤོམ་སྟེ་གནང་སྟེ་གྲོས་ཐག་བཅད་ནི་འདི་
གལ་ཅན་སྟེ་ཅིས་གནང་རུག།

དང་པ་ བྱང་ཕྱོགས་ས་མཚམས་ཀྱི་སྐོར་ལས་འབྲུག་དང་ཆུ་ནག་
རྒྱལ་ཁབ་གཉིས་ཀྱིས་བར་ན་སྤྱི་ལོ་ ༡༩༥༧ ལས་ཚུར་གསུང་གྲོས་འགོ་

མི་དབང་འབྲུག་རྒྱལ་བཞི་པའི་རྟོགས་བརྗོད། རྒྱ་དཀར་ནག་གཉིས་དང་གཅིག་ཁར་ས་མཚམས་གཏན་འཁེལ་བཟོ་བ།

བཅུགས་ཏེ་ད་རེས་ཚུན་ཚོད་ཀྱི་བར་ན་གསུང་གོས་ལྔ་ཕྱི་རིམ་ཐངས་ ༡ ན
དེ་ཅིག་གི་ཕྱིས་གནང་ཚར་རྟུག། རྒྱལ་ཡོངས་ཚོགས་ཐངས་ ༥༦ ཚུན་ཀྱི་
བར་ན་གསུང་གོས་ཀྱི་མཇུག་ རྒྱ་ནག་གི་རྒྱལ་ས་བོ་དེང་ལུ་ཟླ་ལོ་ ༢༠༠༦
ཟླ་ཟླ་ ༥ པའི་ཚེས་ ༡༧ དང་ ༡༥ ལུ་གནང་པའི་ཤུལ་ལས་ རྒྱ་ནག་དང་
གཅིག་ཁར་ས་མཚམས་ཀྱི་གསུང་གོས་ཐངས་ ༡༩ པ་ཐིམ་ཕུ་ལུ་གནང་ནི་
ཨིནམ་ལས་ རྒྱ་ནག་ལས་སྐྱེ་ཚབ་ ས་མཚམས་སྐྱོར་ལས་མཁས་མཆོག་ཚུ་
འབྲུག་ལུ་བཏང་ནི་སྤེལ་རྒྱ་ནག་གཞུང་གིས་གོས་ཐག་ཚོད་ལུགས་སྐྱོར་ལས་
རྒྱལ་ཡོངས་ཚོགས་ཐངས་ ༥༦ པའི་ནང་ཕྱི་འབྲེལ་ལྷན་ཁག་དང་རྒྱལ་སྤྱིའི་
ས་མཚམས་རྒྱང་ཆེན་གྱིས་སྟན་ལུ་ཕུལ་རྟུག།

རྒྱལ་ཡོངས་ཚོགས་འདུ་ཐངས་ ༥༠ པའི་གོས་ཚོད་དོན་ཚན་ བ-༢
པའི་ནང་བཀོད་དོ་བཟུམ་ཨིན་པ་ཅིན། རྒྱ་ནག་དང་འབྲུག་གི་ས་མཚམས་
སྐྱོར་ལས་གསུང་གོས་ཐངས་ ༡༥ པའི་སྐབས་ཞི་མཐུན་མཉམ་གནས་ཀྱི་
ཆེངས་ཡིག་ཅིག་གུ་ རྒྱལ་ཁབ་གཉིས་ཆ་ར་གིས་མཚན་ཉག་གནང་བུལ་
པའི་ཁར་ རྒྱུ་མའི་ཚོགས་ཐངས་ ༡༦ པ་ཟླ་ལོ་ ༢༠༠༢ ཀྱི་ཟླ་ཟླ་ ༡༠
པའི་ནང་ རྒྱ་ནག་ལུ་གསུང་གོས་གནང་ནི་གུ་ཐག་ཚོད་ཡོད་པ་ཨིན་པས།
རྒྱ་ནག་དང་འབྲུག་གི་ས་མཚམས་བཟླས་ཞིབ་འབད་ནི་དེ་ཡང་ ས་མིང་ཚུ་
ཅོག་འབད་པ་འབད་བཞག་ནིའི་དོན་ལུ་ རྩོགས་གཉིས་ཆ་རའི་ཁོངས་ལས་
འབྲུལ་རིག་མཁས་མཆོག་ཚུ་འཛོམས་ཐོག་ལས་འབད་ནི་གུ་ཞལ་འཆམ་ཡི་
བཟུམ་སྟན་ལུ་བཀོད་རྟུག། ཟླ་ལོ་ ༢༠༠༤ ལོའི་རྒྱལ་ཡོངས་ཚོགས་ཐངས་
༥༢ པའི་ནང་མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆའི་ཞབས་ལས་བཀའ་གནང་

དཔལ་འབྲུག་ཞིབ་འཇུག་ལྟེ་བ།

དོན་ ད་ལྟོ་འབྲུག་དང་རྒྱ་ནག་རྒྱལ་ཁབ་གཉིས་ ས་མཆམས་ཀྱི་
གསུང་གོས་ག་དེ་ཅིག་གནང་རུང་ ཚོགས་འདུ་དང་མ་འབྲེལ་བར་མ་གནང་
ཟེར་དང་ ཚོགས་འདུ་འབྲུག་མི་ཚུ་ལུ་དེ་ལྟར་ལས་གསལ་བཤད་ཡང་མ་
བཟུབ་བཟུབ་པར་གནང་ཡི་ཟེར་བཀའ་གནང་ལུག།

རྒྱལ་སྤྱིའི་ས་མཆམས་རྒྱང་ཆེན་གྱིས་ རྒྱལ་ཡོངས་ཚོགས་ཐེངས་༡༢ པའི་
ནང་ལྷན་ཁུ་བཀོད་དོ་བཟུམ་ཞིན་པ་ཅིན། ཟ࿳་ལོ་༡༩༩༩ ལུ་ ང་བཅས་རའི་
ས་མཆམས་ཀྱི་ས་ཁ་ཚུ་ ལུ་འབྲས་ལྗོངས་ཀྱི་ས་མཆམས་ལས་འགོ་བཙུགས་
ཏེ་ ཤར་ལྷ་མང་ཚུན་ཆོད་ཀྱི་ས་མཆམས་འདི་ ས་ཁའི་གུ་བཀོད་ཞིན་མ་ལས་
རྒྱ་ནག་གཞུང་དང་གསུང་གོས་གནང་མ་ད་ འབྲུག་པའི་ས་མཆམས་འདི་
ག་ཏེ་ལས་པར་བཀའ་ནི་ཞིན་ན་གི་སྒྲོར་ལས་གསུང་གོས་གནང་ལུགས་ཚུ་
གསལ་བཤད་ལུ་ལུག། རྒྱལ་ཁབ་གཉིས་ཀྱི་བར་ན་ ས་མཆམས་ཀྱི་གསུང་གོས་
འགོ་བཙུགས་པའི་སྐབས་ འཛོང་ཆ་ཡོད་པའི་ས་ཆ་གི་ལོ་མི་ཁྲར་༡༡༢༥
དེ་ཅིག་ཐོན་རུང་ རིམ་པ་བཞིན་གསུང་གོས་གནང་ནི་དེ་གིས་ རྒྱལ་ཡོངས་
ཚོགས་འདུ་ཐེངས་༧༧ པ་ཚུན་ལུ་ཚོད་རྟོགས་ཡོད་པའི་ས་ཆ་གི་ལོ་མི་ཁྲར་
༡༦༩ གུ་པལས་ཚུགས་ཅི་ཟེར་ རྒྱལ་ཡོངས་ཚོགས་ཐེངས་༧༧ པའི་
གོས་ཆོད་དོན་ཆན་ ཆ-༡ པའི་ནང་བཀོད་ལུག། ཟ࿳་ཆོས་༥/༡༢/༩༩
ལུ་ རྒྱ་ནག་དང་འབྲུག་གི་ས་མཆམས་སྒྲོར་ལས་ རྒྱལ་ཁབ་གཉིས་ཀྱི་ཕྱི་
འབྲེལ་ རྒྱུན་པོ་གཉིས་ཀྱིས་ ཞི་མཐུན་མཉམ་གནས་ཟེར་བའི་ཚོད་གཞི་
ཆེངས་ཡིག་གུ་མཆན་ཏྲགས་བཀོད་ཡོད་མི་དེ་ནང་ གཤམ་གསལ་ཅུ་དོན་ལྔ་
བཀོད་ཐོག་ལས་ཁས་ལེན་བྱུང་ལུག།

མི་དབང་འབྲུག་རྒྱལ་བཞི་པའི་རྟོགས་བརྗོད། རྒྱ་དཀར་ནག་གཉིས་དང་གཅིག་ཁར་ས་མཆོམས་གཏན་འཁེལ་བཟོ་བ།

(༡) གཅིག་གིས་གཅིག་གི་རང་དབང་རང་འཛིན་དང་ མངའ་
ཁོངས་ཀྱི་གཅིག་སྤྱི་ལ་ལུ་བཅི་བཀྱར་འབད་དགོ། (༢) སན་ཚུན་གཉིས་
ཐད་ལས་བཅོན་འཇུག་འབད་ནི་མེད། (༣) གཅིག་གིས་གཅིག་གི་ནང་
འབྲེལ་གྱི་ལས་དོན་ནང་ བྱུས་གཏོགས་འབད་ནི་མེད། (༤) སན་ཚུན་
འབྲ་མཉམ་དང་ གཉིས་ཐད་ཀྱི་སན་པ་ལུ་བཅི་བཀྱར་འབད་དགོ། (༥)
རྒྱལ་ཁབ་གཉིས་ཀྱི་བར་ན་ ཞི་མཐུན་མཉམ་གནས་འབད་དགོཔ་ཚུ་བཀོད་
ཡོདཔ་ཨིན་པས།

གཉིས་པ་རྒྱ་གར་དང་གཅིག་ཁར་ རྟོ་ཁ་བྱུག་གི་ས་མཆོམས་གཏན་
འཁེལ་བཟོ་གནང་པའི་སྐྱོར་ལས་བཤད་པ་ཅིན། ཟ࿃་ལོ་ ༢༠༠༦ གི་
རྒྱལ་ཡོངས་ཆོགས་འདུ་ཆེན་མོ་ཐེངས་ ༥ པའི་གོང་ཚོད་དོན་ཆེན་ ༩-
པ་དང་འཁྲིལ་བ་ཅིན། རྒྱ་འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་གཉིས་ཀྱི་བར་ན་ས་མཆོམས་ཀྱི་
གསུང་གོས་ཟ࿃་ལོ་ ༡༩༩༣ ལས་འགོ་བཙུགས་ཡོདཔ་ཨིན་པས། རྒྱལ་ཁབ་
གཉིས་ཀྱི་བར་ན་ཟ࿃་ལོ་ ༡༩༧༡ གི་ནང་འཁོད་ས་མཆོམས་རྩི་མཆོམས་ཚུ་
བཀའ་ཚར་བའི་བྱལ་ལས་ ས་མཆོམས་ཀྱི་ས་ཁ་ ༦༢ ཀྱི་ཐོག་ལས་རྒྱལ་
ཡོངས་ཆོགས་ཐེངས་ ༥ པ་ཚུན་ ས་ཁ་གངས་ ༤༧ གྲུ་ཚུགས་གཉིས་ཆ་རའི་
ཁ་བྱུག་ལས་མཆོན་ཉགས་བཀོད་ཚར་བའི་རྟུག་ལུས་ས་ཁ་ ༡༥ ཡོད་ཟེར་དང་
དེ་ཡང་འབྲུག་དང་རྒྱ་གར་གྱི་མངའ་སྡེ་ཨ་རུ་ན་ཚུལ་དང་གཅིག་ཁར་ས་ཁ་ ༥
དང་ འབྲུག་དང་ཨ་སམ་མངའ་སྡེ་འུ་ལུ་བར་ན་ས་ཁ་ ༢ འབད་དེ་ས་ཁ་ཉིང་
བཀའ་ ༧ གྲུ་ཚུགས་གཉིས་ཆ་རའི་ཁ་བྱུག་ལས་ མཆོན་ཉགས་བཀོད་ཅི་
ཟེར་ཞུན་ཞུ་ནང་བཀོད་ཅུག།

དཔལ་འབྱུག་ཞིབ་འཇུག་ལྟེ་བ།

ཕྱོགས་གཉིས་ཀྱིས་མཚན་རྟགས་བཀོད་དེ་གྲོས་ཐག་ཚད་མ་ཚར་མི་
ལྷག་ལུས་དེ་ བོ་དེ་ཡང་སྤྱི་ལོ་༢༠༠༦ གི་ནང་འཁོད་རང་ མཚན་རྟགས་
གནང་ནི་ཨིན་ཟེར་ རྒྱལ་ཡོངས་ཚོགས་ཐེངས་༥༥ པའི་ནང་ཁྱུ་ལྟག།

དེ་ལས་གཞན་ཡང་ འབྲུག་དང་འབྲས་ལྗོངས་བར་ན་གི་ས་མཚམས་ངོ་
རྟགས་ཀམ་སྒྲིམ་༧ དང་ལྷན་ཐབས་ཀམ་༢༩ བཅུག་ནིའི་འཆར་གཞི་ཡོད་
མི་ལས་ ཀམ་སྒྲིམ་༩ དང་ལྷན་ཐབས་ཀམ་༢༥ བཅུགས་ཚར་ཡི་ཟེར་ལྷན་
ཁྱུ་ནང་བཀོད་ལྟག། འབྲུག་དང་རྒྱ་བོང་གལ་མངའ་སྡེ་གཉིས་ཀྱི་བར་ན་ ནི་
ཚུ་དང་རྒྱལ་ཁྲ་ཀ་ཚུ་བདའ་སྡེ་ས་མཚམས་ཀམ་སྒྲིམ་༥ དང་ལྷན་ཐབས་༤༩
བཅུགས་ཚར་ཏེ་ ད་རུང་འབྲུག་དང་ཨ་སམ་བར་ནའི་ ས་མཚམས་ཀྱི་
ཀམ་༡༦༥ དང་ལྷན་ཐབས་ལམ་༥༠༡ ཡོད་མི་ཚུ་ཉམས་བཅོས་འབད་
ནིའི་དོན་ལུ་ ཀམ་ངོ་མ་༡༩༠ དང་ལྷན་ཐབས་ཀམ་༤༠༠ དེ་ཅིག་ཞིབ་
དཔྱད་རྒྱབ་ཚར་བའི་ལྷག་ལུས་ཀམ་སྒྲིམ་༢༥ དང་ལྷན་ཐབས་ཀམ་༢༠༡
ཡོད་མི་ཚུ་ཡང་ཞིབ་དཔྱད་རྒྱབ་ཚར་བའི་ཤུལ་ལུ་ ཉམས་བཅོས་ཀྱི་ལཱ་འགོ་
བཅུག་ནི་ཨིན་པའི་ལྷན་ཁྱུ་ཕུལ་ཡི། ད་རུང་ འབྲུག་དང་རྒྱ་གར་མངའ་སྡེ་ཨ་
རུ་ན་ལྷུ་པར་དེག་བར་ན་ཡོད་པའི་ས་མཚམས་ཀྱི་ཀམ་༡༠༩ བོའི་ཉམས་
བཅོས་སྤྱི་ལོ་༢༠༠༦ སྤྱི་ཟླ་༤ པའི་ནང་ལས་འགོ་བཅུག་ནི་གུ་ཐག་ཚད་ཅི་
ཟེར་ཁྱུ་ལྟག།

གོང་གསལ་རྒྱ་དཀར་ནག་གཉིས་དང་གཅིག་ཁར་ ས་མཚམས་ལུ་
བརྟེན་ཏེ་ཚོད་རྫོག་མི་བྱུང་པའི་ས་མཚམས་གཏན་འཁེལ་བཀོད་ཚར་བ་ཅིན་
འབྲུག་གི་རང་བཅོན་ལུ་མ་ན་མེད་པའི་ཕན་ཐབས་སྒྲིམ་བྱུང་པ་ཨིན་ནོ། །

མི་དབང་འབྲུག་རྒྱལ་བཞི་པའི་རྟོགས་བརྟུན། ལྷུ་ལ་པ་དང་བོ་དོའི་གནོད་པ་ལས་སྦྱབས་ཏེ་རང་བཙན་སྤང་ཆུང་།

ལྷུ་ལ་པ་དང་བོ་དོའི་གནོད་པ་ལས་སྦྱབས་ཏེ་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་རང་
བཙན་སྤང་ཆུང་བཤད་པ།

གསུམ་པ་ ཕྱི་དག་ལྷུ་ལ་པ་དང་བོ་དོའི་གནོད་པ་ལས་སྦྱབས་ཏེ་རྒྱལ་ཁབ་
ཀྱི་རང་བཙན་སྤང་བའི་སྐོར་ལས་མ་ཞུ་བའི་ཉེ་མ་ འབྲུག་གི་ས་གནས་ནང་རྒྱ་
གར་གྱི་ངོ་རྒྱལ་ལྷེ་ཚན་ལྷུ་ལ་པ་ཟེར་མི་དང་བོ་དོ་ ཟེར་མི་ཚུ་གི་སྐོར་ལས་དུམ་
ག་ཅིག་ཁ་གསལ་ཞུ་བ་ཅིན། དེ་ཡང་རྒྱ་ཨ་སམ་མངའ་སྡེའི་མི་རིགས་གྲལ་
ལས་ རྒྱ་གར་རྒྱལ་ཁབ་འོག་ལུ་རང་དབང་གི་མངའ་སྡེ་འབད་སྡོད་པའི་མནོ་
བསམ་མེད་པར་ ཨ་སམ་རང་དབང་རང་བཙན་གྱི་རྒྱལ་ཁབ་འབད་དགོ་ནི་
ཨིན་ཟེར་ རྒྱ་གཞུང་ལུ་ངོ་རྒྱལ་འབད་བའི་ལས་རིམ་བརྩམས་ཏེ་ ཉེས་མེད་
གྱི་མི་མང་ལུ་ དམར་བསད་དང་མནར་སྡོད་ རྒྱ་ནོར་བཙན་འཕྲོག་ལ་སོགས་
པ་མང་རབས་ཅིག་འབད་དོ་ཡོད་མི་བཀག་ཐབས་ཀྱི་དོན་ལས་ རྒྱ་གཞུང་གིས་
དྲག་པོའི་དམག་མི་བཏང་སྟེ་ངོ་རྒྱལ་བ་འཛིན་བཟུང་འབད་བའི་སྐབས་ ལྷུ་ལ་
པའི་ངོ་རྒྱལ་དམག་མི་ཚུ་ འབྲུག་གི་ས་གནས་ནགས་ཚལ་ནང་བཙན་འཛུལ་
འབད་དེ་སྡོད་སྐར་བཙགས་ནི་འགོ་བཙུགས་ཡོད་པ་ཨིན་པས།

དེ་བཟུམ་བོ་དོའི་མི་རིགས་ཚུ་ཡང་ ཁོང་རའི་མི་རིགས་ཀྱི་མངའ་སྡེ་
སོ་སོར་དགོ་ནི་ཨིན་ཟེར་ རྒྱ་གར་གཞུང་ལུ་ཞུ་བ་ཕུལ་མི་ལུ་རྒྱ་གཞུང་གིས་
གསན་མ་བཟུབ་ནི་དེ་གིས་ བོ་དོ་མི་རིགས་ཚུ་གིས་ཡང་ གཞུང་ལུ་ངོ་རྒྱལ་
གྱི་ལས་རིམ་བརྩམས་ཏེ་ ནང་འབྲུགས་ལངས་པའི་ཁར་ ངོ་རྒྱལ་བ་དེ་ཚུ་
གིས་རྒྱ་ཇག་འཕྲོག་གསུམ་གྱི་ལཱ་ངན་འཕྲོ་མཐུད་དེ་འབད་དོ་ཡོད་པ་ལས་ དེ་

དཔལ་འབྲུག་ཞིབ་འཇུག་ལྟེ་བ།

ཚུ་བཀག་ཐབས་ཀྱི་ཆེད་དུ་རྒྱ་གཞུང་གི་དམག་མི་བཏང་པའི་གཞི་ལེན་འབད་
མ་ཚུགས་པར་ བོ་དོ་རྩོལ་ལྷེ་ཚན་ཚུ་ཡང་ཨུལ་ཕ་དང་གཅིག་ཁར་འབྲུག་
གི་ས་གནས་ནགས་ཚལ་ནང་སྐར་བཅགས་ནི་འགོ་བཙུགས་ཡོད་པ་ཨིན་པས།
དེའི་སྐོར་ལས་དབྱིན་ཆེས་ ༢༠/༥/༢༠༠༠ ལུ་མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་
པོ་ཆེའི་ཞབས་ལས་ བཀང་ལུང་ཤེས་རབ་རྩེ་མཐོ་རིམ་སློབ་གྲྭ་ནང་གསུང་
བཤད་གནང་དོ་བཟུམ་ཨིན་པ་ཅིན་ ཨུལ་ཕ་ཟེར་མི་རྩོལ་ལྷེ་ཚན་ཚུ་སྤྱི་ལོ་
༡༩༧༩ ལས་རྒྱ་གར་གཞུང་གི་འོག་ལས་ ཨ་སམ་རང་དབང་གི་རྒྱལ་ཁབ་
བཙོ་དགོ་པའི་ཉེགས་བཤད་བཀོད་དེ་ཚོགས་པ་བཙོ་ལུག་ཟེར་གསུང་ལུག།

དེ་བཟུམ་བོ་དོ་མི་རིགས་ཀྱི་རྩོལ་ལྷེ་ཚན་པ་ཡང་ རང་དབང་མངའ་ལྷེ་
བཙོ་བའི་དོན་ལས་རྩོལ་གྱི་ལས་རིམ་སྤྱི་ལོ་ ༡༩༥༦ ལས་རྒྱུ་འགོ་བཙུགས་
ཡོད་པ་ཨིན་པས། དེ་གཉིས་ཆ་རའི་སྐོར་འདོད་ལྟར་དུ་ རྒྱ་གཞུང་གིས་རང་དབང་
བཙོ་ཚུགས་པའི་གནང་བ་གནང་མ་ཚུགས་པའི་སྐབས་ ཁོང་ཚུ་གིས་གོ་མཚན་
འབག་ལྟེ་རྩོལ་རྒྱུ་ཞི་འགོ་བཙུགས་པ་ལུ་བཟུན་ཏེ་ རྒྱ་གཞུང་གིས་དམག་
མི་བཏང་ལྟེ་འཛིན་བཟུང་འབད་བའི་དཔལ་བཅམ་ནི་དེ་གིས་སྤྱི་ལོ་ ༡༩༩༠
དང་༩༢ ཀྱི་བར་ན་ རྩོལ་ལྷེ་ཚན་དེ་ཚུ་འབྲུག་གི་ས་གནས་ ནགས་ཚལ་ཚུ་
ནང་འཇུག་མ་ཚད་ ཁོང་གི་དུས་ཡུན་ཡང་ ཨ་སམ་རང་དབང་གི་རྒྱལ་ཁབ་
མི་ཐོབ་བར་ན་འབྲུག་ལས་ལོག་མ་འགྱུ་བར་སྤོད་པའི་ཕྱིས་རྒྱུ་ལྟེ་ བཟོ་མས་
དམག་སྐར་༩ དེ་ཅིག་ འབྲུག་གི་ས་གནས་ནང་བཙོ་ཚར་ཡོད་པ་ཨིན་པས།
མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེ་མཚན་གིས་ བཀང་ལུང་མཐོ་རིམ་སློབ་
ལུག་པ་ཚུ་ལུ་གསུངས་དོ་བཟུམ་ཨིན་པ་ཅིན། ཁོང་ང་བཅས་རའི་རྒྱལ་ཁབ་

མི་དབང་འབྲུག་རྒྱལ་བཞི་པའི་རྟོགས་བརྟུན། ལྷུ་ལ་པ་དང་བོ་དོ་གཞོན་པ་ལས་སྐྱབས་ཏེ་རང་བཅོན་སྤང་ཚུལ།

ཀྱི་ ཉགས་ཚལ་ནང་འཇུལ་ཡོད་པ་སྤྱི་ལོ་ ༡༩༩༥ ལུ་མ་གཏོགས་ང་བཅས་
རའི་གཞུང་གིས་མ་མཐུན་པ་ཨིན་པས། གནང་བ་མེད་པར་གོ་མཆོན་འབག་
སྟེ་ང་བཅས་རའི་རྒྱལ་ཁབ་ནང་འཇུལ་ཏེ་སྡོད་ནི་འདི་ འབྲུག་གི་བྲིམས་ཡིག་
ནང་ཙ་ལས་འབད་མ་ཆོག་པའི་ལཱ་གཅིག་ཨིན་རུང་ ང་བཅས་རའི་གཞུང་
གིས་ ཁོང་ལུ་བྱམས་པ་དང་སྟོང་ཇེ་ཆོད་མེད་པ་གཟེགས་ཏེ་ སྤྱི་ལོ་ ༡༩༩༥
ལས་ཚུར་ ཞི་བའི་གསུང་གྲོས་ངོ་ཚྭ་ལྟེ་ཆོན་གྱི་འགོ་དཔོན་ཚུ་དང་གཅིག་
ཁར་གནང་སྟེ་ ལོག་འདི་འཕྲོ་ལས་འགྲོ་དགོཔ་སྟེ་ སྤྱི་ལོ་ལན་ཟེངས་གསུམ་གྱི་
བར་ན་གསུངས་རུང་ ཁོང་ཚུ་གིས་ ལོག་འགྲོ་བའི་ཁ་མ་བཟེད་པར་ ཨ་སམ་
རང་དབང་མ་འཛོལ་བར་ན་འབྲུག་ལུ་སྡོད་ནི་འབད་ཞུ་རུག། གཞོན་རུ་ཟླ་མེད་
ཀྱི་བསྟན་བཅོས་ལས།

བདག་ནི་ཞི་བར་གནས་པ་ལ། ཁྱོད་བའི་གོ་སྐབས་མ་མཆིས་ཀྱང་། །

ཚྭ་བ་ལ་ནི་སྟོང་ཇེ་ཡིས། ཁྱོད་བའི་བརྟུལ་ཞུགས་བྱུང་པ་མེད། །

དེ་ཕྱིར་བསྐྱལ་ལམ་ཅི་བདེ་རུ། བཞག་པར་བྱ་ཞེས་མཐའ་གཉིས་མཆིས། །

ཟེར་གསུངས་ངོ་བཟུམ་སྟེ་འབྲུག་གཞུང་གི་ཁོངས་ལས་དམག་སྡེ་དེ་ཚུ་
བདའ་བའི་ག་སྤྱིག་གནང་སྟེ་ སྤྱི་ལོ་ ༡༩༩༦ ལས་སྟོན་ཕྱིགས་ ས་མཆོམས་
ཁར་ས་སྤྱང་དམག་མི་འཁོར་ཆེ་ཏོག་ཏོ་བཙུགས་དགོཔ་བྱུང་རུག། དེ་གི་
དོན་ལུ་གཞུང་གི་ཟད་འགྲོ་ཡང་མང་རབས་ཅིག་བཅའ་སྤྱིག་འདི་ནང་བཏང་
དགོཔ་བྱུང་ཡོད་པ་ཨིན་པས། མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེའི་ཞབས་ལས་
ཁོང་གི་འགོ་དཔོན་ཚུ་དང་གཅིག་ཁར་ཞི་བའི་གསུང་གྲོས་གནང་སྟེ་ ཟུགས་
བྱམས་པའི་སྟོན་ལས་ག་དེ་ཅིག་གསུངས་རུང་ངོ་ཚྭ་ལྟེ་ཆོན་ཚུ་གིས་ གཞུང་

དཔལ་འབྱུག་ཞིབ་འཇུག་ལྟེ་བ།

གི་བཀའ་ཆུ་ལུ་ཆ་གནས་མ་འབད་ནི་འདི་གིས་ དེའི་སྐོར་ལས་ གཞུང་དང་
མི་མང་ག་ར་ཚེ་གུང་སྤོམ་ལངས་དགོཔ་བྱུང་སྟེ་ རྫོང་ཁག་ཡར་རྒྱས་ཚོགས་
འདུ་དང་ རྒྱལ་ཡོངས་ཚོགས་འདུ་ཆེན་མོ། ལྷན་རྒྱུ་ཆོག་མཆོག་
ལན་ཐེངས་མང་རབས་ཀྱི་བར་ན་ ཐབས་དང་གནས་སྐབས་ག་ཅི་དྲག་གི་
གསུང་གོས་རིམ་པ་བཞིན་གནང་པ་མ་ཚད་ མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་
ཆེའི་ཞབས་ལས་རྫོང་ཁག་རེ་རེ་བཞིན་དུ་ འཆར་གཞིའི་གསུང་གོས་དང་
འབྲེལ་ཏེ་ སྤུང་སྤྱོད་ཀྱི་དཀའ་ངལ་སེལ་ཐབས་ག་དེ་སྤེལ་གི་ བརྒྱན་
གོས་ཚུ་མི་སེར་ཚུ་དང་གཅིག་ཁར་ཡང་གནང་རྒྱལ།

འབྲུག་གཞུང་གིས་ ཞུལ་ཕ་དང་བོ་དོའི་དཀའ་སྤྱོད་སེལ་ནིའི་ཐབས་ཤེས་
མཛད་པའི་སྐོར་ལས་ རྒྱལ་ཡོངས་ཚོགས་འདུ་ཐེངས་ ༥༠ པའི་ནང་ལྷན་ཞུ་
བཀོད་དོ་བཟུམ་ཞིན་པ་ཅིན། དེ་གོང་གི་རྒྱལ་ཡོངས་ཚོགས་འདུ་ཚུ་གི་གོས་
ཚད་དང་འབྲེལ་ཏེ་ ཟ࿳་ལོ་ ༢༠༠༡ གི་ལོར་ནང་སྤྱོད་པོ་དང་ཞུལ་ཕའི་
གཙོ་འཛིན་གཉིས་ཀྱི་བར་ན་ བཀའ་ཤེས་སྒྲུབ་ལུ་སྤེལ་གསུང་གོས་གནང་ལུགས་
ཚུ་རྒྱ་རྒྱལ། ཟ࿳་ལོ་ ༢༠༠༡ ཟ࿳་ཟླ་ ༡༢ པའི་ནང་འཁོད་ ཁོང་རའི་ཁ་ཆོག་དང་
འབྲེལ་ཏེ་ཐོད་སྐྱར་དགའི་གལ་ལས་ ༧ ཚར་ཅིག་བརྒྱ་ཚར་ཡོད་རུང་ ད་རུང་
ལོག་སྟེ་རང་ ས་གནས་བཀའ་ཤེས་སྒྲུབ་དང་བསམ་བློ་ལྗོངས་མཁར་གྱི་གཞུང་
ལམ་ལྟག་ལུ་དམག་སྐྱར་གསར་དུ་བཅགས་རྒྱལ་བེར་ཞིན་པས། ཟ࿳་ལོ་ ༢༠༠༡
གི་ཟ࿳་ཟླ་ ༥ པའི་ནང་ རོ་རྒྱལ་ལྷེ་ཆེན་ ཞིན་ཇི་ཞེས་བེ་དང་གཅིག་ཁར་ཡང་
གསུང་གོས་གནང་ཚུལ་ཚུ་ཚོགས་འདུའི་ནང་ལྷན་ཞུ་སྤུལ་རྒྱལ། ཚོགས་འདུ་དེ་
ནང་གསུང་གོས་བྱུང་དོ་བཟུམ་ཞིན་པ་ཅིན། ཞུལ་ཕའི་ཐོད་སྐྱར་ ༦ དང་ ཞིན་

མི་དབང་འབྲུག་རྒྱལ་བཞི་པའི་རྟོགས་བརྟུན། ལྷུ་ལ་ཕ་དང་ཕོ་དོའི་གནོད་པ་ལས་སྐྱབས་ཏེ་རང་བཙན་སྤང་ཆུང་།

དྲི་ཨེམ་བི་གི་ཚྲོད་སྐར་གཙོ་བོ་^༢ དེ་མ་ཚད་སྟོ་བཤུད་འབད་བརྟུབ་པའི་སྐར་^༧
ཡོད་པའི་ཁར་འཕྲུལ་ཁམས་ཅིག་ཁར་ རྟུབ་བཅང་གྲུལ་མངའ་སྡེ་ལས་ ཀེ་ཨེལ་
ཨ་ཟེར་བའི་རོ་རྟོལ་དམག་སྡེ་ཚུ་གི་ཚྲོད་སྐར་^༢ འབྲུག་གི་ས་གནས་ནང་ཚྲོད་
སྐར་བཅགས་ལྷགས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་ཡང་ཐོན་རྟུག། རྒྱལ་པོའི་ལྷགས་ཀྱི་
བསྟན་བཙུགས་ལས།

གལ་ཏེ་མང་པོའི་དོན་གྱི་ཕྱིར། ། གདུལ་དཀའི་མི་སྲུན་གཞན་དུ་བསྐྱད། །
ཅིས་ཀྱང་ཐབས་ཀྱིས་མི་འཛོམས་ན། །སྤྱི་རྒྱུའི་ཕུང་སེལ་བྱེད་པ་རྒྱུམས། །
བསད་ན་རྒྱལ་ཁམས་བདེ་ཞེས་པ། །རྩོད་དུས་རྒྱལ་པོའི་ལྷགས་ལ་ཡོད། །

ཟེར་གསུངས་དོ་བཟུམ་འབྲུག་གི་རྒྱལ་ཡོངས་ཚོགས་འདུ་ཐེངས་^༧ ང
པའི་ནང་ལས་ རོ་རྟོལ་སྡེ་ཚན་ཚུ་གིས་ནི་བའི་གསུང་གྲོས་གནང་སྟེ་ རྒྱལ་ཁབ་
ནང་ལས་ཐོན་འགྲོ་མ་བརྟུབ་པ་ཅིན། འག་པོ་གཡུལ་གྱི་སྤྱིར་བ་མ་བཤམས་
པར་ཐབས་མེད་ཟེར་ འག་པོའི་སྡོ་ལས་གནས་དབྱུང་འབད་བའི་གྲོས་ཚོད་
བྱུབ་རྟུག། ཨིན་རུང་མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེའི་ཐུགས་ཀྱི་ཚ་བྱང་
རོ་མ་ ལྷུ་ལ་ཕ་དང་ཕོ་དོ་འབྲུག་ལུ་འཇུལ་ཏེ་ཚྲོད་མི་མང་རབས་ཅིག་ཡོད་
པའི་ཁར་ དེ་ཚུའི་ཚྲོད་སྐར་ཡང་ས་གནས་གཅིག་ནང་མེད་པར་ རྟུབ་ཀ་ལི་
ཁོ་ལ་ལས་ཤར་བའི་ཕོ་མ་ཚུན་ཚོད་ནང་ ཚྲོད་སྐར་^༩ དེ་ཅིག་བཅགས་ཡོད་
པའི་སྐབས་ ཀེ་ཨེམ་ཁོ་ལ་དང་བའི་ཕོ་མ་བར་ན་བསྐྱམས་ཀེ་ལོ་མི་ཀར་^{༢༠༠༦}
གི་ཚེས་ཡོད་པའི་ས་གནས་ སྤང་སྤྱོད་འབད་ནི་ལུ་དཀའ་ངལ་སྟོམ་ཡོད་པའི་
ཁར་ འག་ཐོག་ལས་བཏོན་གཏང་རུང་ས་གནས་དེ་ཚུ་ལས་རོ་རྟོལ་པ་དུས་
གཅིག་ལུ་བཏོན་གཏང་ནི་འདི་ ལྷུ་ལ་ཕ་བཀྱེ་རུང་འབད་མ་ཚུགས་པའི་ལཱ་

དཔལ་འབྱུག་ཞིབ་འཇུག་ལྟེ་བ།

གཅིག་ཨིན་པས་ཟེར་བྱགས་བཞེད་གནང་དགོཔ་བྱུང་ནུག།

ཏུ་གར་གྱི་ངོ་ཚྭ་དམག་སྡེ་ གོ་མཚོན་ཉེན་ཁག་ཅན་འབག་མི་ཚུ་ ཏུ་ལ་
ཁབ་ནང་ལས་བཏོན་བཏང་ནི་དེ་ ཏུ་ཅང་གི་ཉེན་ཁ་ཆེ་བའི་ཕྱག་ལྷ་ཅིག་ཨིན་
ནི་འདི་གིས་ མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེའི་ཞབས་ལས་ འག་པོ་དམག་
གི་དབུ་བྲིད་མི་གཞན་ལུ་བྱགས་གཏད་མ་ཚུགས་པར་ མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེ་
ཁོ་ར་གིས་ དབུ་བྲིད་མཛད་ནི་ཨིན་ཟེར་གསུངས་པའི་སྐབས་ འབྱུག་གི་ཏུ་ལ་
ཡོངས་ཚོགས་འདུ་ཆེན་མོ་དང་ རྩན་ཏུ་གཞུང་ཚོགས་ཀྱི་འབྲུས་མི་ཡོད་ཚད་
རྣམ་ཏྲོག་ལངས་ཏེ་ སྤྱོད་ཁོང་རུས་པའི་གཏོང་ལས་ མི་དབང་མངའ་བདག་
རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་ འག་པོའི་དམག་འཛོལ་གྲལ་བཅའ་མར་གཏོགས་ནི་མི་འོང་
ཟེར་གསུངས་བཏབ་རུང་ ཏུ་ལ་མཆོག་དམ་པ་དེ་གིས་ མི་པམ་རྣམ་ཏུ་ལ་ཏུ་
མཚོ་གིས།

དམ་པ་རྣམས་ཀྱིས་སྤྲུས་ཟེན་ཚོག་ འདོན་ཆེན་མེད་ཀྱང་ལྷོག་དཀའ་ན། །

འདོན་ཆེན་ལྷན་དང་མནའ་བོར་བའི། འཛིག་ལས་ལྷོག་པ་ག་ལ་སྤིད། །

ཟེར་གསུངས་དོ་བཟུམ་སྡེ་ མི་མང་གི་ཞུ་བ་ལུ་མ་གསན་པར་ དམག་
དཔོན་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེ་ཁོ་ར་གིས་ མཛད་ནི་སྡེ་བྱགས་ཐག་ཚོད་རུག།
དེ་སྡེ་མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེ་ཁོ་ར་གིས་ དམག་གི་དབུ་བྲིད་མཛད་
པའི་ཏུ་མཚན་ཡང་ ཏུ་ལ་སྤྲུས་ལག་ལེན་ནང་ ཐོག་མེད་དུས་ནས་བདག་ལ་
བརྟེ་བ་ཅན། ཁ་རྣམས་སྤྲུག་ན་རང་བདེ་ཅི་ཞིག་བྱ། ཟེར་གསུངས་དོ་བཟུམ་
འབྱུག་ཏུ་ལ་ཁབ་ཀྱི་མི་མང་སྤྲུག་བསྐྱེད་ནང་བཞག་སྡེ་ ཏུ་ལ་པོ་ལུ་བདེ་བ་དགོཔ་
མེད་ཟེར་གསུངས་ཏེ་ མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེ་ཁོ་རའི་སྐུ་སྤྲོག་

མི་དབང་འབྲུག་རྒྱལ་བཞི་པའི་རྟོགས་བརྗོད། ལྷུ་ལ་པ་དང་བོ་དོའི་གནོད་པ་ལས་སྐྱབས་ཏེ་རང་བཙན་སྤང་ཚུལ།

མྱོས་བཏང་ཐོག་ དམག་གཤམ་དུ་འབྱོན་པའི་ག་སྒྲིག་རྒྱུ་ནི་འགོ་བཙུགས་ཏེ་
སྤྱི་ལོ་༢༠༠༣ ལུ་ ལག་ལེན་མ་འཐབ་པའི་ཏེ་མ་ལས་ སྐབས་ཇེ་བདུད་
འཛེམས་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་གིས།

རང་ལ་མངོན་ཤེས་མེད་པའི་ཕྱིར། །བརྩམ་ཚད་ཐོག་ཏུ་ཁེལ་དཀའ་བས། །
ལྷུ་ལ་དུས་གནས་སྐབས་འཕུལ་ཚོད་འཕུལ། །སྤངས་ཏེ་འཇུག་པ་མཁས་པ་ཡིན།།

ཟེར་ལུགས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་ལེགས་བཤད་གཏེར་ནང་གསུངས་དོ་བཟུམ་
མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་གིས་ ཐབས་མཁས་ཀྱི་སློ་ལས་
ལོ་ངོ་གཅིག་ལྷག་པ་ཅིག་གི་ཅིས་ དག་སྤེའི་ཕོག་ཚོད་གཟིགས་ཏེ་ རྩོ་
མཚམས་ས་གནས་ཀྱི་ནགས་ཚལ་ཡོད་རིགས་ ཞབས་ཐང་གསོལ་ཚོགས་
དང་ དགྲང་ཞག་གཟིམ་ས་ཡང་གནས་པ་མེད་པའི་ དཀའ་སྤྱད་སྤྱག་ཁྲར་
མང་རབས་ཅིག་གནང་སྟེ་ ལོ་ངོ་ལྷག་པ་གཅིག་རྒྱབ་མོ་མནལ་མ་གཟིམ།
ཉིན་པ་གསོལ་ཚོགས་ལེགས་ཤོམ་བཞེས་མ་ཚུགས་པར་ འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་
ཀྱི་འཕུལ་ཕྱགས་གཉིས་ཀ་ལུ་གནོད་པའི་ དག་སྤེ་བཏོན་གཏང་ཐབས་ཁོ་ན་
ཐུགས་བཞེད་གནང་བཞུགས་རུག།

དེ་སྤེམ་མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེ་ཁོ་ར་རང་ དམག་སྤེའི་དབུ་ཁྲིད་
འབད་དམག་གཤམ་ནང་ཐེབས་ནི་ཨིན་པའི་གནས་ཚུལ་གོ་བའི་བསྐྱང་ལས་
མོན་འབངས་སྐྱེ་འཁོར་བཅས་པ་ཡོད་རིགས་ལུ་ སེམས་ཀྱི་ཚ་གུང་སློམ་ཤོས་
འདི་རང་ འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་མགོ་གཏད། མངའ་འབངས་ཡོངས་ཀྱི་སྐྱབས་
གནས་རེ་ས། ལྷ་བའི་མིག་དང་བསམ་པའི་ཡིད་སྟོང་གཅིག་ལུ་ མི་དབང་
མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་ཨིན་པ་ཅིན་ ས་རྒྱས་མེད་ཀྱི་ནགས་ཚལ་ནང་

དཔལ་འབྱུག་ཞིབ་འཇུག་ལྟེ་བ།

དག་པོ་གོ་མཚན་ཉིན་ཁག་ཅན་འབག་མི་ཚུ་གི་གདོང་ཁར་ཐེབས་ནི་འདི་ནི་
ཤིན་ཏུ་ནས་མི་འཚམས་པའི་བྱ་བ་གཅིག་ཨིན་ཟེར་རྒྱལ་ཡོངས་ཚོགས་འདུ་
ཆེན་པོའི་འཐུས་མི་ཚུ་གིས་གཙོས་པའི་སློན་འབངས་ཡོངས་ཀྱིས་གསོལ་བ་
ཡུར་ཚུགས་སུ་བཏབ་རུང་གསོལ་བཏབ་མ་ཐེབས་པར་བཞོལ་ཐབས་མེད་
ནི་འདི་གིས་ཆ་མཉམ་ར་བ་བ་བཅུད་མེད་དང་ཉལ་བ་གཉིད་མེད་ཐལ་
བའི་སྐྱུག་བསྐལ་གྱིས་གནོན་ཏེ་སྤོང་དགོཔ་བྱུང་རུག།

མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེའི་ཞབས་ལས་ རྟོ་མཚམས་ཁ་བྱག་
གི་དམག་ཁང་ཚུ་ནང་བྱོན་ཏེ་ དམག་མི་རེ་རེ་བཞིན་དུ་མི་དབང་མངའ་བདག་
རིན་པོ་ཆེ་ཁོ་རའི་ཕྱག་ལས་མཚོན་སྲུང་རེ་གནང་པའི་ཁར་ ཞལ་བཀོད་ཚུ་
ཡང་ཕ་གིས་བྲུ་ལུ་གསུང་དོ་བཟུམ་གསུངས་ཏེ་ ཟ࿳་ལོ་༢༠༠༣ ཟ࿳་ཟླ་༡༢
པའི་ཆེས་༡༥ གི་ཉིན་ རོ་རྫོལ་ཡུལ་ཕའི་དམག་སྐར་ལྟེ་བའི་གདོང་ཁར་
ཡོད་པའི་ ས་གནས་ཕུ་ཁབ་ཏྲིང་ཟེར་སར་ བུམ་ཐང་གཏམ་ཞིང་ལས་བྱགས་
སྐས་རིན་པོ་ཆེ་མཚོག་གདན་འདྲན་ཞུ་ཞྩེ་ ས་གནས་དེ་ཁའི་གནས་བདག་གཞི་
བདག་ཚུ་ལུ་གཏོར་མ་དང་ གསེར་སྐྱེམས་ཀྱི་མཚོད་པ་ཕུལ་ཏེ་སྤོང་གོགས་
མཛད་པའི་ཁས་ལེན་འབད་མི་དང་འབྲིལ་ཏེ་གསོལ་མཚོད་མཇུག་བསྟུ་བའི་
འཕྲོ་ལས་ རྟོ་མཚམས་ཀྱི་ས་གནས་ཁག་ལེ་ཤུ་ཡོད་པའི་ རོ་རྫོལ་པའི་
དམག་སྐར་ཆ་མཉམ་ནང་ དུས་ཚོད་གཅིག་གྱུ་བསྐྱེགས་ཏེ་ རྒྱ་པོ་དམག་
གི་དབུ་བྲིད་མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེ་ཁོ་ར་གིས་ཞལ་བཀོད་གནང་
དོ་བཟུམ་ རྒྱ་ཁག་གི་དམག་སྤེ་ཚུ་གིས་དུས་ཡུན་ཉིན་ཞག་ཅིག་ནང་ རོ་
རྫོལ་འབད་མི་དམག་སྤེ་ཚུ་གི་དམག་སྐར་ ཆ་མཉམ་སྤོང་བ་བཏོན་ཏེ་ཁོང་

མི་དབང་འབྲུག་རྒྱལ་བཞི་པའི་རྟོགས་བརྗོད། ལྷོ་མཚམས་པའི་རྩོམ་གྱི་གདོང་ལེན་མཛད་པ།

རའི་ས་ཁོངས་ནང་བསྐྱལ་ཚུགས་ནི་དེ་གིས་ རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་རང་བཙན་ལུ་དེ་
ལས་ལྷག་པའི་ཞབས་ཏོག་སྒྲིམ་ནས་ཡང་མ་བྱུང་པའི་ཁར་ མི་དབང་མངའ་
བདག་རིན་པོ་ཆེ་ཁོ་ར་གིས་དབུ་གཙོས་པའི་ རང་ཕྱོགས་ཀྱི་དམག་སྡེ་ཚུ་ལུ་
ཉམས་སྐད་མ་ཤོར་རུང་ དམག་མི་༢ དེ་ཅིག་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་དོན་ལུ་སྲོག་
སྒྲིམ་བཏང་དགོཔ་བྱུང་ནུག། དེ་སྐབས་ཉམས་སྐད་བྱུང་བའི་ནད་པ་ཚུ་གི་དོན་
སྒྲིམ་བཙོས་དང་ ཤེ་རྒྱུན་བྱུང་མིའི་མེ་བཏང་ལམ་ཆོག་ལས་འགོ་བཙུགས་ཏེ་
འབྲུག་གཞུང་གི་ཁོངས་ལས་ སྤྱི་འཁོར་དང་སྒྲོན་པོ་ལྷན་རྒྱས་ ཞི་བླ་གི་
དཔོན་ཁག་ཆ་མཉམ་འཛོགས་ཏེ་གཤེན་པོའི་དགེ་ཙཱ་དང་ གསོན་པོའི་སྐྱིད་
སྤྱུག་ཚུ་མ་བཟུབ་བཟུབ་པར་གཟིགས་གནང་ཡི་ཟེར་ཞུ་ནི།

ལྷོ་མཚམས་པའི་རྩོམ་གྱི་གདོང་ལེན་མཛད་པ་ལ་སོཊེ་པའི་ཐབས་
ལམ་བརྟེན་ཐོག་ལས་སྤང་སྒྲོབས་མཛད་ཚུལ་བཤད་པ།

བཞི་པ་ ལྷོ་མཚམས་པའི་རྩོམ་གྱི་གདོང་ལེན་མཛད་པ་ལ་སོགས་
པའི་ཐབས་ལམ་བརྟེན་ཐོག་ལས་སྤང་སྒྲོབས་མཛད་པའི་སྐོར་ལས་ཞུ་བ་ཅིན།
ལྷོ་མཚམས་ཁར་སྔོན་མི་མི་སེར་ཚུ་གིས་ རྩོམ་རྒྱུ་ལྷོ་ འབྲུག་གི་བདེ་
སྐྱིད་ལུ་གནོད་ཚབས་བྱུང་མི་ལས་སྤང་ཚུལ་ཡང་ རྒྱལ་པོའི་ལུགས་ཀྱི་བཞུན་
བཙོས་ནང་།

རང་གི་ཆོས་ལུགས་གཙོར་བཟུང་སྟེ། །བཞུན་ལ་ཕན་འདོགས་ཅི་བྱས་ཀྱང་། །
དེ་ལ་གྲུབ་མཐའ་གཞན་འབྲུན། །རྒྱལ་པོའི་སྒྲོན་མིན་འཁོར་གྱི་སྒྲོན། །

དཔལ་འབྲུག་ཞིབ་འཇུག་ལྟེ་བ།

ཟེར་གསུངས་དོ་བཟུམ་འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་རྩོ་མཆོམས་ས་གནས་ཁར་
སྔོན་མི་ རེ་པ་ལའི་མི་རིགས་ཚུ་ འབྲུག་གི་རྒྱལ་ཡོངས་ཚོགས་འདུའི་
གོས་ཚོད་དང་འབྲེལ་ཏེ་ འབྲུག་གཞུང་གིས་འབྲུག་མི་ངོ་མའི་ཁོངས་སུ་
བཀའ་བློན་བསྐྱེད་ལུགས་ སྤྱི་ལོ་༡༩༥༥ ས་ཁྱི་ཟླ་༩ པའི་ཚེས་༧ ལུ་
འཚོགས་གནང་མི་ རྒྱལ་ཡོངས་ཚོགས་འདུ་བཟང་ས་༡༡ པའི་གོས་ཚོད་ནང་།
རེ་པུ་ལའི་མི་སེར་རྣམས་ ད་ནས་འབྲུག་ཁོངས་མི་སེར་ངོ་མར་གནས་ཤིང་
འབྲུག་གི་བྱིན་ལུགས་འཛིན་ཏེ་ འབྲུག་གི་ཞབས་ཏོག་བསྐྱབ་རྒྱ་མ་གཏོགས་
གཞན་སྟོར་ཁ་གཏོགས་པའི་རྒྱལ་ཁབ་སོ་སོར་གྲུས་བཀུར་མི་བྱ་ཞེས་པའི་འབའ་
ཡིག་ཕུལ་རྒྱ་དང་ རྒྱ་མཆོམས་ཀྱི་ས་སྐྱུང་ཐམས་ཅད་རེ་པུ་ལི་རྣམས་ཀྱིས་
བསྐྱུང་རྒྱ། ཟེར་བཀོད་རྟུག།

དེ་སྤེལ་བཀོད་དགོ་པའི་གནད་དོན་ཡང་ རེ་མ་སྤྱི་ལོ་༡༩༥༥ ཀྱི་ལོ་ལུ་
ཡང་རྩོ་མཆོམས་ མི་རིགས་ཚུ་གིས་ ངོ་སྟོན་ལཱ་ཐེངས་ཅིག་འབད་ནི་དེ་གིས་
ཚོགས་ཁང་ནང་གསུང་གོས་ཡུན་རིང་པ་གནང་དགོཔ་བྱུང་ཡོད་པ་ཨིན་པས།
དེའི་སྟོར་ལས་དུམ་ག་ཅིག་ཁ་གསལ་ཞུ་བ་ཅིན། འབྲུག་གཞུང་གི་ཁ་ཐུག་
ལས་ བྱང་དང་སྟོའི་མི་སེར་གཉིས་ལུ་དབྱེ་བ་མེད་པར་ ཅོག་འཐད་པ་མཛོད་
པའི་སྤྱི་བུས་ ལག་ལེན་འཐབ་དོ་ཡོད་པ་ཨིན་ཟུང་ སྤྱི་ལོ་༡༩༩༠ སྤྱི་ཟླ་༩
པ་དང་༡༠ ལུ་རྩོ་མཆོམས་རྫོང་ཁག་༥ དང་རྩུང་ཁག་༡ གི་ནང་ལས་མི་
སེར་ཆ་མཉམ་ཐོན་ཏེ་ དུས་གཅིག་ལུ་ངོ་སྟོན་འགྲེམ་སྟོན་འབད་ཐོན་ནི་དེ་
གིས་ འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་རང་བཙན་ལུ་གནོད་པ་བཀལ་བའི་བསམ་སྦྱོར་
སྟོམ་བསྐྱེད་རྟུག།

མི་དབང་འབྲུག་རྒྱལ་བཞི་པའི་རྟོགས་བརྗོད། ལྷོ་མཚམས་པའི་རོ་རྟོགས་ཀྱི་གདོང་ལེན་མཛད་པ།

རོ་རྟོགས་བའི་བྱ་རིམ་སྐོར་ལས་དུམ་གྲ་ཅིག་ལྷུ་བ་ཅིན། དང་པ་དེབ་
ཆུང་ངན་པ་ཅིག་ནང་ ཅ་བ་གསུམ་ལུ་ཡིད་ཆེས་མེད་ལུགས་ཚུ་གསལ་བའི་
ཁར་ ལྷོ་མཚམས་པར་དང་བདེན་མ་ཐོབ་པའི་ཉམ་བཤད་འབད་བའི་དེབ་
ཆུང་དེ་ ལྷོ་མཚམས་པ་ཡོངས་ལུ་བཀྱམ་པའི་ཤུལ་ལས་ གོང་གསལ་རྗོང་
ཁག་དང་དྲང་ཁག་གི་མི་སེར་ཚུ་ཐོན་ཏེ་རོ་རྟོགས་རྒྱལ་ནི་འགོ་བཙུགས་རུག།
རོ་རྟོགས་རྒྱལ་བའི་སྐབས་ བརྗོད་དོན་རོ་མ་གཅིག་ འབྲུག་གི་ཆོས་དང་ ལམ་
ལུགས་ སྤྲིག་ལམ་ནམ་གཞག་ རྒྱལ་ཡོངས་གྲོན་ཆས་དང་ སྐད་ཡིག་ལུ་
མི་འོས་པའི་སྤྲད་པ་དང་ཉམ་རྒྱན་ལོག་བཤད་ཚུ་རྒྱལ་ཞེ་ འབྲུག་གི་སྐད་ཡིག་
དང་ ཆས་གོས་ཚུ་ལུ་ རོས་ལེན་མི་འབད་ཟེར་བའི་རྗོད་དོན་ཐོག་ལུ་རོ་རྟོགས་
འབད་ཡོད་པ་ཨིན་པས།

དེ་སྐབས་རོ་རྟོགས་རྒྱལ་མི་ཚུ་གིས་ དུས་ཅིག་ལུ་ཕོ་མོ་སྟོང་ཕྲག་གིས་
བཅད་དེ་རྒྱ་གོ་གྲོན་ཞིན་མ་ལས་འོང་ཞེ་ དར་གིང་ལག་པར་འབག་ཞེ་སྐད་རྒྱལ།
རང་ལུགས་ཀྱི་གོ་དང་དཀྱིས་ར་གྲོན་ཏེ་ཡོད་མི་སྤྲོའི་ཕྲག་བུཛ་དང་བུ་མོ་ཚུ་ཡང་
བཟུང་ཞེ་ གོས་དང་དཀྱིས་ར་ཚུ་བཤུབས་ཏེ་གཅིག་ཁར་སྤྲངས་ཏེ་མེ་བཏང་།
སྤྲོའི་གྲུའི་ཅ་ཆས་ཚུ་བཅག་དཀྱུམས་བཏང་། བུ་མོ་ཚུ་དཀྱི་ར་བཤུབས་པའི་
སྐབས་ནང་ན་ སྤྲད་གཏོགས་དང་དོར་མ་མེད་མི་ཚུ་ སྤྲོན་མོ་བཏོན་ཏེ་མི་
མང་གི་བར་ན་བཏོན་པ་ལ་སོགས་པ་འབད་བའི་ཁར་ མི་མང་གི་དོན་ལུ་
བཟོ་བའི་ སྤྲོའི་གྲུ་དང་སྤྲན་ཁང་། ཟམ་དང་ཞབས་ཏྲིག་ཞེ་བ། ལྷ་ཁང་
དང་མཚོད་རྟེན་ལ་སོགས་པ་མང་རབས་གཅིག་གཏོར་བཤིག་བཏང་རུག།
གཞུང་གི་ཁ་ཕྱོགས་འབད་མི་ ལྷོ་མཚམས་པའི་མི་རིགས་ལེ་ཤ་ཅིག་བཅོན་

དཔལ་འབྲུག་ཞིབ་འཇུག་ལྟེ་བ།

ཁྲིད་འབད་བའི་མཐའ་མར་ དམར་བསད་བཏང་པའི་མགོ་ལག་མི་མང་
གི་གཞིང་ཁར་སྟོན་པ་དང་ གྲོང་གསེབ་ཁའི་མི་སེར་སྤྲོག་བཅོམ་འབད་བ།
ཨམ་སྤྱ་དང་བུམ་ཅུང་ཚུ་བབྱུང་སྟེ་བཅོན་གཡེབ་འབད་བ་ལ་སོགས་པ་བསམ་
ཡུལ་ལས་འདས་པའི་བྱ་ངན་མང་རབས་ཅིག་འབད་ནི་དེ་གིས་ འབྲུག་གི་
རང་བཅོན་ལུ་གཞིན་པ་སྟོམ་ཆུབ་ནི་གུ་ཐོན་སྲིད་ཅུག།

རྟོ་མཚམས་པའི་རོ་རྒྱལ་བ་ཚུ་གིས་ཁྲིམས་འགལ་གྱི་ལྷ་ངན་འབད་དེ་
གཞུང་ལུ་སྤྱི་ཁྱེ་ཁྲིང་བཀལ་བའི་སྒྲོར་ལས་ ཚོགས་ཐེངས་༧༧ པའི་ནང་ ནང་
སྤྱི་ཚོན་པོ་སྤོན་ལས་ཆུ་མཚོ་གིས་སྟན་ཞུ་ཡུལ་དོ་བབྱུམ་ཨིན་པ་ཅིན། ཟ࿳་ལོ་
༡༩༩༩ ལས་ཚུར་རྟོ་མཚམས་པའི་རོ་རྒྱལ་བ་ཚུ་གིས་ འབྲུག་མི་དམར་
བསད་བཏང་ཡོདཔ་༧༩། དབང་བཅོང་ལུས་འབྲེལ་འབད་ཡོདཔ་ཨམ་སྤྱ་༦༩།
མི་བཅོན་ཁྲིད་འབད་འབདཿ་དང་གཞིན་ཚུབས་བཀལ་བ་༨༩༡། གོ་མཚོན་
འབག་སྟེ་འཕྲིག་བཅོམ་འབད་དེ་ ཉམས་རྒྱུད་བྱང་མི་༡༠༩༩། སྤྱི་ལོ་
དབང་བཅོང་འབད་བདེའ་སྲིད་ཡོདཔ་༦༩། སྤྱི་ལོ་མེདཔ་བཏང་བཞགཔ་
༩༡། གཡེབ་དམག་ལམ་ཁར་བསྐྱགས་ཏེ་ གཞིན་པ་བཀལ་ཏེ་ནདཔ་བཏོན་
ཡོདཔ་མི་གངས་༦༩༦། སྤོན་ཁང་གཞིན་བཞིག་བཏང་ཡོདཔ་༡༩། སྤོབ་གྲུ་
གཞིན་བཞིག་བཏང་ཡོདཔ་༩༠། འགགས་པའི་བཞིགས་སྤྱང་གཞིན་བ་༡༩།
ནགས་ཚལ་ཡིག་ཚང་གཞིན་བ་༩༡། ཅ་དམ་དང་འབྲེམ་ཁང་གཞིན་བ་༩༡།
ཟམ་པ་གཞིན་བཞིག་བཏང་ཡོདཔ་༡༩། མི་སེར་གྲོང་གསེབ་མི་བཏང་ཡོདཔ་
དང་གས་རྩས་བྲམ་བསྐྱར་བ་གཡུས་ཚན་༩༧ ལ་སོགས་པར་གཞིན་པ་ཚབས་
ཆེན་བཀལ་ཡི་ཟེར་ཞུ་དོ་བབྱུམ་འབད་ཅུག།

མི་དབང་འབྲུག་རྒྱལ་བཞི་པའི་རྟོགས་བརྗོད། ལྷོ་མཚམས་པའི་རྟོགས་ཀྱི་གདོང་ལེན་མཛད་པ།

རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་རང་དབང་རང་བཙན་ལུ་ གནོད་ཚབས་ཆེ་བའི་རྒྱུ་རྒྱུ་
དེ་བཟུམ་དུས་གཅིག་ལུ་ཐོན་རུང་ མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེ་ཞབས་
ཀྱིས་ སྐབས་རྗེ་བདུད་འཛོམས་རིན་པོ་ཆེ་གིས། བསྐབ་བྱ་ལེགས་པར་བཤད་
པའི་གཏེར་ནང་།

སྤྱིང་ནའི་དག་པོ་རྣམས་ལ་ཡང་། །འཕུལ་དུ་མི་ཁྱོ་འཇུག་གིས་བསུ། །
རང་སྤྱོད་མི་འབབ་གཏམ་བྱུང་ཡང་། །བརྒྱ་བཟང་ཁོག་ནས་མི་མངོན་ལེན།།
སྤྲེལ་ཆོགས་ཐབས་ཀྱིས་འདུན་མ་ཆོད། །

ཟེར་གསུངས་དོ་བཟུམ་སྤྱིང་སྤྱོད་དང་ཐབས་ཤེས་སྤྱོད་ དཔའ་མཛོངས་
ཕུལ་དུ་ཕྱིན་པའི་ཡོན་ཏན་དང་ཐུན་པའི་སྐྱེ་བྱེན་ལས་ དཀའ་ཆོགས་གཅི་ཡང་
མེད་པར་ དཔལ་ཐུན་འབྲུག་པའི་བསྐྱེད་སྤྱིང་ལུ་མ་མོས་མི་ རྒྱལ་ཏེན་དང་
བཅས་པ་ ཁོང་ར་གིས་ཁོང་ར་འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་སྤངས་ཏེ་འགྲོ་ནི་ཨིན་ཟེར་སྟོ་
མཚམས་ཀྱི་ས་གནས་མང་རབས་ཅིག་ལས་བཟའ་ཚང་ཆ་མཉམ་ འབྲུག་རྒྱལ་
ཁབ་སྤངས་ཏེ་འགྲོ་ནི་འགོ་བཙུགས་རྟུག། དེ་ལུ་ཡང་འབྲུག་གཞུང་གི་ཁོངས་
ལས་བཟའ་ཚང་གཞིས་བཏེགས་འབད་འགྲོ་མི་ཚུ་གི་ས་ཞིང་ཁང་གྲིམ་ལ་
སོགས་པའི་རྒྱ་དངོས་ཁོང་ར་དང་གཅིག་ཁར་འབག་མ་ཚུགས་པའི་རིགས་ལུ་
རིན་དངུལ་ཁར་ཕབས་ཏེ་གསོལ་རས་གནང་སྟེ་བཏང་ནི་འགོ་བཙུགས་རྟུག།
རྒྱ་མཚན་དེ་གིས་ཏ་ལམ་སྟོ་མཚམས་ས་གནས་ཡུལ་སྟོང་སྟེ་འགྲོ་བའི་བཅའ་
མཇུག་རྒྱལ་པའི་བསྐྱང་ལས་ མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེ་ཁོ་ར་སྐྱེ་དངོས་
སྟོ་མཚམས་མི་སེར་ཚུ་སྤྱོད་སར་བྱོན་ཏེ་ རྒྱལ་ཁབ་ལས་འཐོན་ཏེ་མ་སོང་ཟེར་
བཀའ་གནང་རུང་ དེ་ལུ་མ་ཉན་པར་འགྲོ་མི་དེ་གིས་ཡང་ འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་

དཔལ་འབྱུག་ཞིབ་འཇུག་ལྟེ་བ།

ལུ་ཚ་གྲང་ཆེ་བའི་གཞི་ཅིག་ལུ་གྲུར་སོང་ནུག།

དེ་སྐབས་ངོ་ཚྭ་ལྷི་བྱ་ངན་འགོ་བརྩམས་མི་དང་ ངོ་ཚྭ་གྲལ་བྲགས་
བཏོན་མི་ས་གནས་ག་ཏེ་ལས་ཞིན་ན་གིས་སྒྲོར་ལས་ རྒྱལ་ཡོངས་ཚོགས་འདུ་
ཆེན་མོ་བཅས་༢༩ པའི་ནང་ ནང་སྤྱད་སྒྲོན་པོ་འོག་མ་གིས་སྟན་ལུ་དེ་སྤྱལ་
ནུག། རྒྱལ་ཁབ་ལུ་རྒྱབ་འགལ་གྱི་བྱས་ངན་བརྩམས་མི་ཚུ་ལས་ མང་ཤོས་
རང་བསམ་སྤྱོད་ལས་གཞུང་གིས་རྒྱལ་ཁབ་ལུ་ཕན་ཚུགས་པའི་བྲགས་གྱི་རེ་
བ་བསྐྱེད་དེ་ཡོད་པའི་སློབ་དཔོན་ཁ་ཤས་ཅིག་དང་ སློབ་གྲུལ་ སློབ་དཔོན་གྱི་
སློང་བརྟན་འབད་མི་ གཞུང་གཡོག་པ་ཚུ་ལས་འབྲོན་ཡོད་པའི་སྟན་ལུ་
དང་ ངོ་ལོག་པ་མང་ཤོས་རང་ རྒྱུ་དུས་སློབ་གྲུ་ནང་འཇུག་བའི་ཉི་
མ་ལས་ཁོང་རང་གི་ཕམ་ལས་སྟག་སྟེ་གཞུང་གིས་སྟོ་གོས་ཚོས་གསུམ་
སྟོང་པར་གནང་པ་མ་ཆད་ ཞི་གཡོག་ནང་འཇུག་དོན་ལུ་ཕྱི་རི་རྒྱལ་ཁབ་
ནང་ལུ་གཡོག་གི་སློང་བརྟན་འབད་བར་བཏང་གནང་མ་ལ་སོགས་པའི་
བདག་འཛིན་འཐབ་སྟེ་ མི་དེ་གྲལ་ལུ་བཙུགས་པའི་མཐའ་མར་ བླ་རིན་
བསམ་ནི་ཕར་བཞག་ ཉ་གསོ་བའི་རིན་ལན་རྟོག་པས་འཇུག་ཟེར་བའི་
དཔེ་བཟུམ་ཞིན་པས་ཟེར་ཚོང་ཁང་ནང་ལུ་ལུགས་གྲོས་ཚོད་དོན་ཚན་༣
པའི་ནང་བཀོད་ནུག།

སྟོ་མཚམས་མི་རིགས་ཚུ་གིས་ དེ་སྤྱི་གཞུང་ལུ་ངོ་ཚྭ་རྒྱབ་པའི་སྐབས་
ཁྲིམས་སྲུང་འགགས་པ་ཚུ་གིས་ངོ་ཚྭ་བ་ཚུ་བཟུང་སྟེ་འབྲི་དཔུང་འབད་བའི་
མཐའ་མར་ བཅོམ་ཁང་ནང་བཙུགས་ཡོད་མི་མང་ཤོས་ཅིག་ མི་དབང་མངའ་
བདག་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་གིས་ ཉེས་ཁྲིམས་དགོངས་ཡང་གནང་ཡོད་ནི་དེ་གིས་

མི་དབང་འབྲུག་རྒྱལ་བཞི་པའི་རྟོགས་བརྗེད། ལྷོ་མཚམས་པའི་དེ་ལྗོལ་གྱི་གདོང་ལེན་མཇོང་པ།

རྒྱལ་ཡོངས་ཚོགས་འདུ་ཐེངས་༤༩ པའི་གྲས་ཚད་དོན་ཚན་༣ པའི་ནང་དེ་
 གྲེ་བཀོད་རྣམས་- རྒྱལ་ཡོངས་ཚོགས་འདུ་ཆེན་མོ་ལས་ཡང་ མི་དབང་མངའ་
 བདག་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་གི་བཀའ་བཞེན་ ལྷན་རྒྱུང་ཚོགས་ཐེངས་༡༠༨
 དང་༡༠༩ པའི་ནང་གྲས་ཚད་བྱུང་ཡོད་པ་བཞིན་དུ་རྒྱལ་ཁབ་ལུ་རྒྱལ་འགལ་གྱི་
 བྱུས་རན་བརྩམ་མི་ཚུ་ལུ་ ད་རེས་ཐེངས་ཅིག་བྲིམས་མེད་དགོངས་ཡངས་
 གནང་ཡོད་དེ་འབད་རུང་ གཤམ་སྲིད་ད་ལས་མར་ འབྲུག་གི་རྩ་བ་གསུམ་ལུ་
 གཞི་དཔའི་བྱ་བ་བརྩམ་མི་རེ་འཛོན་པ་ཅིན་ བྲིམས་གཞུང་ཆེན་མོའི་ལེའུ་༡༧
 པའི་དོན་ཚན་ ཙ་༡-༡ ལས་༡-༡༡ ནང་གསལ་གྱི་དགོངས་དོན་དང་སྟེ་
 ཅམ་ཡང་མ་འགལ་བར་ ཉེས་བྲིམས་ཡངས་ཆག་མེད་པར་ བཀའ་དགོས་
 འབད་གྲིས་ཐག་ཚད་ཅི། ཟེར་བཀོད་རྣམས།

ཚོགས་ཐངས་དེ་ནང་མི་སེར་འབྲས་མི་ག་ར་གིས་ངོ་ལོག་པ་ཚུ་ལུ་
 ཁྱིམ་པ་གཞུང་ཆེན་མོ་འི་དགོངས་བཞེད་དང་འབྲེལ་ཏེ་ ཉེས་ཁྱིམ་པ་གཞུང་
 དགོས་སྤྱོད་ལུ་བའི་ཁར་ མངའ་ཞབས་ལས་ངོ་ལོག་པ་ཚུ་ལུ་ཉེས་ཁྱིམ་པ་
 ཡངས་ཆག་གནང་ནི་མི་འོང་ཟེར་ཞུ་མི་ལུ་ མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་
 བོ་ཆེ་འི་ཞབས་ལས་གྲོས་ཚོད་དོན་ཚན་ ༨-༡ ནང་བཀའ་གནང་དོན་
 འོག་པ་ཚུ་ལུ་ཉེས་ཁྱིམ་པ་གཞུང་གི་ལས་ རྒྱལ་ཁབ་ནང་མི་འོངས་པ་ན་
 ཡང་དེ་བརྒྱུ་འཐོན་མ་བཅུག་པར་རྒྱལ་ཁབ་སྤྱིང་སྤྱིང་བཟོ་ནི་འདི་གལ་ཆེ་
 ཉི་དེ་གིས་ བཙོན་གངས་༥༡༣ ལུ་ཉེས་ཁྱིམ་པ་དགོངས་ཡང་གནང་ཡི་
 ཟེར་བཀའ་གནང་པའི་ཁར་ རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་བདེ་ཐབས་བཟོ་བའི་འགན་ཁུར་
 མངའ་བདག་རྒྱལ་པོ་ལུ་ལོག་པ་ལས་ ཉེས་ཁྱིམ་པ་དགོངས་ཡངས་གནང་

དཔལ་འབྱུག་ཞིབ་འཇུག་ལྟེ་བ།

པའི་བྱུགས་འགན་ཡང་རྒྱལ་པོ་གིས་བཞེས་ཡོད་ལྷགས་ཚུ་བཀའ་གནང་མི་དེ་
ཡང་ རྒྱལ་པོའི་ལྷགས་ཀྱི་བཞུན་བཅོས་ལས། མི་རིགས་བྱ་བ་བྱེད་ན་ཡང་།
ཤིན་ཏུ་ཆར་གཙོད་མི་བྱ་སྟེ། །འཇམ་པོའི་ཐབས་ཀྱིས་རྒྱུ་རྟུ་འདྲོར། །ཟེར་
གསུངས་དོ་བཟུམ་ཨིན་པས།

དེ་ལས་རིམ་པ་བཞིན་ འབྱུག་རྒྱལ་ཁབ་ནང་སྔོན་དགོ་མ་མནོ་མི་དང་
འབྱུག་གི་ཙ་བ་གསུམ་ལུ་ཡིད་ཆེས་མེད་པའི་རིགས་ ཁོང་རའི་སློ་འདྲོད་ལྟར་
ནི་པུལ་གྱི་རྒྱལ་ཁབ་ནང་འགྲོ་ཆོག་པའི་བཀའ་རྒྱ་གནང་སྟེ་ དོས་འཁོར་མང་
རབས་ཅིག་ནང་ མི་གངས་པོ་མོ་སྟོང་ཕྱག་ལས་བཅད་དེ་ རྒྱལ་ཁབ་སྤངས་
ཏེ་འགྲོ་མི་དང་ ལ་ལོ་ཅིག་གཞུང་གཡོག་ནང་ གོ་གནས་སྒྲིམ་འཆང་སྟེ་ཡོད་
མི་ཚུ་གིས་ གཞུང་གི་མ་དདུལ་དང་ཅ་ཆས་མང་རབས་འབག་སྟེ་གྲོས་བྱར་
འབད་འགྲོ་མི། ལ་ལོ་ཅིག་གོང་གསེབ་དང་ཁྲིམ་གནས་ཚུ་ལས་ ཨར་
རྒྱུན་ཇག་གསུམ་འབད་དེ་རྒྱ་དངོས་མང་རབས་འབག་སྟེ་འགྲོ་མི་ ལ་སོགས་
པ་འགྲོ་ཐང་མ་འབྲས་སྟེ་ག་དེ་ཅིག་འགྲོ་རུང་ ལེགས་བཤད་ལས།

ཆེན་པོའི་སར་གནས་མི་ཡི་བདག་པོ་ནམས། །

རང་གི་འཁོར་གྱི་སྒྲེ་བོ་མཐའ་དག་ལ། །

ཕྱོགས་རྒྱུང་མེད་པར་གཅིག་ཏུ་མཉམ་པའི་ཡིད། །

ཡངས་པའི་ས་ཆེན་བཞིན་དུ་བཞག་པར་བྱེད། །

ཟེར་གསུངས་དོ་བཟུམ་ཁོང་ར་འདྲོད་པ་ག་ཡོད་འབད་འགྲོ་དགོ་མནོ་མི་
ཚུ་བཏང་ནི་འགོ་བཙུགས། འདྲོད་དགོ་མནོ་མི་ཚུ་སྔོན་བཙུག་ཡོད་རུང་ དེ་
སྐབས་སྟོ་མཆོམས་ས་གནས་ཀྱི་གོང་འཕེལ་མཐུན་ཆེན་ སློབ་གྲ་དང་སླན་ཁང་།

མི་དབང་འབྲུག་རྒྱལ་བཞི་པའི་རྟོགས་བརྗོད། ལྷོ་མཚམས་པའི་རོ་རྟོགས་གྲིག་དོང་ལེན་མཛད་པ།

སོ་ནམ་ལྟེ་བ་དང་སྒོ་ནོར་ལྟེ་བ་ལ་སོགས་པ་ལོ་གས་ཀྱི་དོན་ལས་སྒོ་བསྐྱམ་
དགོཔ་བྱུང་པའི་གནད་དོན་ཡང་ ཞེ་པུལ་ལུ་སོང་སྟེ་སྟེ་ཚན་བཟོ་ཡོད་མི་ངོ་
ཚོལ་སྟེ་ཚན་ཚུ་གིས་ གཡིབ་སྟེ་འོང་ཡི་རང་འཕྲོག་བཅོམ་དང་དབང་བཅོང་
འཕུལ་འཕུལ་འབད་ནི་དེ་གིས་སྒོ་བསྐྱམས་དགོཔ་བྱུང་ནུག།

དེ་ལུ་ཡང་མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆའི་ཐབས་མཁས་སྟེང་རྩེ་ལུན་
པའི་ཕྱིན་ལས་བསྐྱངས་ཏེ་ འབྲུག་ལུ་སྟོན་མི་ ལྷོ་མཚམས་མི་སེར་གྱི་དོན་ལུ་
སྤང་སྦྱོབ་སྤྱིང་སྤྱིང་འབད་བཅུགས་ཏེ་ དབང་བཅོང་འཕྲོག་བཅོམ་གྱི་འཛིགས་
པ་ལས་སྦྱོབས་པའི་ཁར་ འབྲུག་གི་རྒྱལ་ཡོངས་ཚོགས་འདུ་ཆེན་མོ་ལས་ ལན་
ཐངས་ལེ་ཤའི་བར་ན་ རོ་རྟོགས་འབད་དེ་རྒྱལ་ཁབ་ལས་ཐོན་འགྲོ་མི་ཚུ་ ལོག་
ང་བཅས་རའི་རྒྱལ་ཁབ་ནང་འོང་བཅུག་ནི་མི་འོང་བཟུང་བའི་གོས་ཆོད་ལན་
མང་བཏོན་རུང་ མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་གིས་ ཞེ་པུལ་ལུ་
སྟོན་མི་ཚུ་གི་སྟོན་སྐར་ནང་ སྐྱེ་ཚབ་བཏང་སྟེ་ཞེ་བའི་གསུང་གོས་ལན་ཐངས་
ལེ་ཤའི་བར་གནང་རུང་ སྤུབ་འབྲས་ཅན་མ་བྱུང་བའི་རྒྱ་མཚན་གསུང་གོས་
གནང་མི་སྐྱེ་ཚབ་ཚུ་ རོ་རྟོགས་བཅུ་གིས་བར་ན་བཅུགས་ཏེ་བརྟུང་རྫོབ་འབད་
བ་ལུ་བཞེན་ཏེ་བྱུང་ནུག།

དེ་རང་ཨིན་རུང་ མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆའི་ཞབས་ལས་ རྒྱལ་
ཁབ་སྤང་སྟེ་འགྲོ་མི་ཚུ་གི་བདེ་ཐབས་དང་གནས་སྐབས་སྣ་ཚོགས་བཏོན་ཐོག་
ལས་ འབྲུག་ལུ་འཆེ་བ་མེད་པ་དང་ རྟོགས་ཚོགས་ཚུ་ཡང་རྒྱལ་ཁབ་གནན་
ཁར་ཁོང་རའི་ རྫོང་འདྲོད་ལྟར་འགྲོ་བའི་གོ་སྐབས་ཐོབ་པ་ལ་སོགས་པ་མཛད་
ནི་དེ་གིས་ སྤར་སྟོ་མཚམས་ས་གནས་ཁའི་ཞབས་ཏོག་མཐུན་ཆེན་སྒོ་བསྐྱམས་

དཔལ་འབྱུག་ཞིབ་འཇུག་ཏུ་བ།

དགོཔ་བྱུང་མི་ཚུ་ཡང་ལོག་སྟེ་སྤར་ག་ཡོདཔ་བཙུགས་གནང་བའི་ཐོག་ལས་
རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་བཙན་ཐབས་སྤར་ལས་སྟོག་པ་བཟོ་ཡི་བཟེ་ཞུ་ནི།

རྒྱ་གཞུང་དང་གཅིག་ཁར་ཆིངས་ཡིག་བསྐྱར་གསོ་མཛད་ཐོག་
ལས་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་རང་བཙན་སྤང་ཚུལ་བཤད་པ།

སྤེལ་ རྒྱ་གཞུང་དང་གཅིག་ཁར་ཆིངས་ཡིག་བསྐྱར་གསོ་མཛད་ཐོག་
ལས་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་རང་བཙན་སྤང་ཚུལ་མ་བཤད་པའི་ཉེ་མ་རྒྱ་འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་
གཉིས་ཀྱི་བར་ན་ཆིངས་ཡིག་ནམ་ལས་བཟོ་ཡོདཔ་ཨིན་ན་དང་ བསྐྱར་བཙོས་
ནམ་རྒྱལ་ཅི་ག། རྒྱལ་དགོ་པའི་དོན་དག་ག་ཅི་ཨིན་ན་ཚུ་གི་སྒྲོར་ལས་མདོར་
བསྐྱས་ཅིག་ཞུ་བ་ཅིན། འབྲུག་གི་ཕྱི་སྤྱི་ལོ་༥༡ པ་གོང་ས་འཇིགས་མེད་ནམ་
རྒྱལ་སྐབས་ རྒྱ་འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་གཉིས་ས་མཆོམས་དང་ཐོབ་དབང་སྒྲོར་ལས་
མ་འགྲིགས་ནི་དེ་གིས་ ཕྱད་མདའ་ཡང་རྒྱལ་དགོཔ་བྱུང་ཞུག།

དེ་སྐབས་རྒྱ་གར་བིརི་ཀྲེཤ་གི་འོག་ལུ་ཨིན་ནི་དེ་གིས་སྤྱི་ལོ་༡༩༤༥
ལུ་བིརི་ཀྲེཤ་དང་གཅིག་ཁར་འབྲུག་གིས་ཕྱད་མདའ་རྒྱལ་པའི་སྐབས་ གོང་
ས་འཇིགས་མེད་ནམ་རྒྱལ་གཞུང་གི་དབང་ཚད་ཤུགས་ཅན་གྱི་གལ་ཁར་ཚུད་
ཡོད་ནི་དེ་གིས་ དམག་མི་སྟོང་ཕྲག་༥ དེ་ཅིག་བྱིད་དེ་བིརི་ཀྲེཤ་དམག་མི་
དང་གཅིག་ཁར་ཕྱད་མདའ་རྒྱལ་པར་བྱོན་ཏེ་སྤྱི་ལོ་༡༩༤༥ ལོའི་སྤྱི་ཟླ་དང་
པ་དང་གཉིས་པའི་ནང་བདེ་བ་ཐང་གི་ཕྱད་མདའ་ལས་རྒྱལ་ཁ་ལེགས་ཤོམ་
འབད་ཐོབ་སྟེ་ལོག་བྱོན་པའི་ལོ་རྗེས་མམ་ནང་རྒྱ་འབྲུག་རྒྱལ་ཁ་གཉིས་གཅིག་

མི་དབང་འབྲུག་རྒྱལ་བཞི་པའི་རྟོགས་བརྗོད།

རྒྱ་གཞུང་དང་གཅིག་ཁར་ཆིངས་ཡིག་བསྐྱར་གསོ་མཛད་པ།

གིས་གཅིག་ལུ་བཅན་དབང་མི་འབད་བའི་ཐབས་ལུ་སིན་ཅུ་ལ་ལུ་འབད་བའི་
ཀྲེཤ་དང་གཅིག་ཁར་ཞི་བའི་ཆིངས་བཟོ་བའི་སྐབས་ ནུ་ཕར་ཚུ་བའི་ཀྲེཤ་
གི་དབང་ཆ་ལུ་སྤོད་དགོཔ་བྱུང་རུང་ལོ་བཟུར་རྒྱ་གར་གྱི་ཉི་རུ་ཉོང་ཕྱག་༥༠
རེ་གི་ཅིས་ས་རིན་སྤེལ་འབྲུག་པ་གིས་ཐོབ་པའི་ཁར་རྒྱལ་ཁབ་གཉིས་ཀྱི་མཉམ་
འབྲེལ་གྱི་མཐུན་ལམ་གཞི་བཟོན་འགོ་དང་པ་དེ་སྐབས་བཟོ་ཚུགས་པ་བྱུང་
ནུག།

རྒྱ་འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་གཉིས་པོའི་གཞི་རྟེན་ཡིག་ཆ་གཙོ་བོ་བཟུམ་ཅིག་
རྒྱ་གར་བའི་ཀྲེཤ་གིས་དབང་སྤྲོད་པའི་སྐབས་དང་ བའི་ཀྲེཤ་འོག་ལས་
ཐར་བའི་སྐབས་གཉིས་ཆ་རའི་རོ་སྐབས་ལུ་ གོང་ས་འཛིགས་མེད་ནམ་རྒྱལ་
གྱིས་བཟོ་གནང་མི་སིན་ཅུ་ལའི་ཆིངས་ཡིག་དེ་བྲིམས་མཐུན་ཡིག་ཆ་རོ་མ་
ཅིག་སྤེལ་ཚུགས་ཅེར་ཁྱེ་ནི། གོང་གསལ་ཆིངས་ཡིག་དེ་འབྲུག་རྒྱལ་དང་པ་
མི་དབང་ཨོ་རྒྱན་དབང་ཕྱུག་གི་རོ་སྐབས་སྤྱི་ལོ་༡༩༡༠ ལུ་ཚར་ཅིག་འབྲུག་
གི་རྒྱལ་ས་སྤངས་ཐང་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ཕོ་བྲང་ནང་འབད་བསྐྱར་སེང་དང་
འབྲེལ་བཟུན་མཛད་ཡོད་པ་ཨིན་པས། དེ་གི་ཤུལ་ལས་ འབྲུག་རྒྱལ་གཉིས་
པ་མི་དབང་འཛིགས་མེད་དབང་ཕྱུག་མཆོག་གི་རོ་སྐབས་ སྤྱི་ལོ་༡༩༥༥
ལུ་རྒྱ་གར་བའི་ཀྲེཤ་གི་འོག་ལས་རང་དབང་རང་བཅན་ཐོབ་ཞེན་མ་ལས་ ལུ་
ཐང་གྲུལ་གྱི་རྫོང་ཁག་ རོར་སྤོང་གོ་བར་ནར་གྱི་ཀོ་བོ་ནང་འབད་རྒྱ་འབྲུག་
རྒྱལ་ཁབ་གཉིས་ཀྱི་ཆིངས་ཡིག་བསྐྱར་སེང་འབད་བའི་སྐབས་ འབྲུག་གི་ས་
ཞིང་བའི་ཀྲེཤ་སྐབས་རྒྱ་གར་འོག་ལུ་ཚུད་མི་ རྟེན་ཕན་གི་རིའི་ཁ་ཐུག་ལས་
མེ་ལི་༣༢ བུ་བཞི་འབྲུག་ལུ་ལོག་སྤོད་མི་དེ་ཡང་ཆིངས་ཡིག་བསྐྱར་སེང་དེ་

དཔལ་འབྱུག་ཞིབ་འཇུག་ལྟེ་བ།

ནང་བཀོད་ཡོད་པ་ཨིན་པས།

དེ་སྐབས་ཀྱི་ཆེང་ས་ཡིག་དོན་ཚན་༢ པའི་ནང་ འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་འདི་
འཛམ་གླིང་རྒྱལ་ཁབ་གཞན་དང་གཅིག་ཁར་ འབྲེལ་བ་འཐབ་དགོས་བྱུང་པ་
ཅིན་ རྒྱ་གཞུང་བརྒྱད་དེ་མ་གཏོགས་འབྲེལ་བ་འཐབ་ནི་མེད་པ་སྤྱི་ཚུད་ཡོད་ནི་
དེ་གིས་ འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་རང་དབང་མེད་དོ་བཟུམ་ཅིག་སོང་ཡོད་མེད་ཡང་
དེ་སྐབས་ འབྲུག་ལུ་རང་འཛོལ་རང་ལུང་ཡོད་པའི་ཁར་ རྒྱལ་ཁབ་གཞན་དང་
འབྲེལ་བ་འཐབ་པའི་འཁོར་ལམ་དང་མཁའ་ལམ་ཚུ་མེད་ནི་དེ་གིས་ རྒྱལ་
ཁབ་གཞན་དང་འབྲེལ་དགོས་མེད་པར་ དེ་སྐབས་ཀྱི་དབུ་ཁྲིད་ཚུ་གིས་དོན་
ཚན་འདི་གལ་ཅན་ཅིག་མ་བཤེས་པར་སྤོང་ལྷོག། ཨིན་རུང་འབྲུག་རྒྱལ་གསུམ་
པ་མི་དབང་འཛིགས་མེད་ནི་རྩི་དབང་ཕྱུག་མཆོག་གི་དོ་སྐབས་ལུ་ རྒྱལ་ཁབ་
ནང་འཛམ་གླིང་གསར་བརྒྱུ་རིང་ལུགས་འགོ་བཙུགས་ནི་དེ་གིས་ འཛམ་
གླིང་རྒྱལ་ཁབ་གཞན་དང་འབྲེལ་བ་འཐབ་ནི་འགོ་བཙུགས་དགོས་བྱུང་ལྷོག།
རྒྱ་འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་གཉིས་མཐུན་ལམ་གཞན་དང་མ་འདྲམ་ཡོད་ནི་དེ་གིས་
གོང་གསལ་ཆེང་ས་ཡིག་དོན་ཚན་༢ པ་དེ་གིས་འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་ལུ་བྱ་སྐབས་
མ་བདེ་བའི་གནད་ཁྲུངས་སྒྲིམ་མ་འཛོན་རུང་ རང་དབང་མེད་དོ་བཟུམ་
གཞིགས་ནི་དེ་གིས་ མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེ་འཛིགས་མེད་སང་གེ་
དབང་ཕྱུག་མཆོག་གིས་ སྤར་གྱི་རྒྱ་འབྲུག་ཆེང་ས་ཡིག་བསྐྱར་གསོ་མཛད་དགོ་
པའི་གྲོས་འཆར་བཀོད་ཡོད་པ་ཨིན་པས།

གོང་ལུ་ཞུ་བའི་གནད་དོན་ལུ་བརྟེན་ཏེ་བྱ་སྐབས་མ་བདེམ་ག་དེ་སྤྱི་ཚུན་
ཡོད་པ་ཨིན་ན་གི་སྐོར་ལས་ རང་དབང་མེད་དོ་བཟུམ་མཐོང་པའི་དཔྱད་བྱམ་ག་

མི་དབང་འབྲུག་རྒྱལ་བཞི་པའི་རྟོགས་བརྗོད། རྒྱ་གཞུང་དང་གཅིག་ཁར་ཆིངས་ཡིག་བསྐྱར་གསོ་མཛད་པ།

ཅིག་ལྷན་པ་ཅིན། རྒྱལ་ཡོངས་ཚོགས་འདུ་ཐེངས་ ༥༢ པའི་ནང་གསུང་གྲུས་གནང་པའི་སྐབས་ སྤྱི་འབྲེལ་རྒྱུ་ཆེན་གྲིས་ཚོགས་ཁང་ནང་སྟན་ལྷན་གྲོགས་པོ་དེ་བཟུམ་ཡིན་པ་ཅིན་ འབྲུག་མི་སྤྱི་རྒྱལ་ལུ་འབྲེལ་བའི་སྐབས་ རྒྱ་གཞུང་ལས་པི་ཕོ་མ་ཟེར་མི་ལྷན་སྡེ་མ་གཏོགས་ སྤྱི་དབུལ་མ་ཐོབ་པ་དང་ དེ་ཡང་མི་རེ་ལུ་ཐོ་ལར་ད ལས་བརྒྱལ་འབག་པའི་གནང་བ་མེད་པའི་ལམ་སྲོལ་ཡོད་ནི་དེ་གིས་ འབྲུག་མི་ལུ་བྱ་སྐབས་མ་བདེ་བའི་གནད་དོན་ཐོན་ཏེ་སྤོང་རྒྱལ་ཟེར་ལྷན་ཅི་དང་ ཡིན་རྒྱུ་སྤྱི་ལོ་ ༡༩༧༥ ལས་ལམ་ལུགས་དེ་ཆ་མེད་བཏང་ཡི་ཟེར་ཡིན་པས། སྤྱི་ལོ་ ༢༠༠༦ སྤྱི་ཟླ་ ༦ པའི་ནང་མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་དེ་གི་དོན་ལུ་ རྒྱ་གར་ལུ་གཞུང་དོན་གཟིགས་སྒྲོར་གནང་པར་བྱོན་ཏེ་ ཅ་དོན་དེ་གི་སྒྲོར་ལས་གྲུས་གཞི་བཀོད་གནང་ནི་དེ་གིས་ རྒྱ་གཞུང་ལས་སྤྱི་འབྲེལ་རྒྱུ་ཆེན་ ཤེ་བ་ཤང་ཀར་ མེ་མོན་འབྲུག་ལུ་ཆིངས་ཡིག་ཟེར་བཀོད་ཀྱི་དོན་ལུ་བཏང་གནང་པའི་བྲལ་ལས་ སྤྱི་ལོ་ ༢༠༠༦ སྤྱི་ཟླ་ ༡༢ པའི་ནང་སྤྱི་འབྲེལ་ རྒྱུ་ཆེན་པོ་ འབྲུག་ལུ་མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེ་འཇུག་ཆེད་མངགས་བསྐྱར་ཏེ་ ཆིངས་ཡིག་གི་ཆོག་དོན་དེ་ཚུའི་སྒྲོར་ལས་བསྐྱར་གྲུས་ཞེབ་པར་མཛད་ཡོད་པ་ཡིན་པས། དེ་གི་སྒྲོར་ལས་སྤོང་ཆོན་གྱི་སྤྱི་ལོ་ ༢༠༠༧ གྱི་ལོ་འཁོར་སྟན་ལྷན་ཅི་དེ་སྤྱི་བཀོད་རྒྱལ། མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་ རྒྱ་གར་རྒྱལ་ཁབ་ནང་གཟིགས་སྒྲོར་གནང་པར་བྱོན་པའི་སྐབས་ ཀྱི་མངོན་གསལ་ཅན་གྱི་མཛད་བྲལ་འདི་ སྤྱི་ལོ་ ༢༠༠༧ ཟླ་ ༢ པའི་ཆོས་ད ལུ་རྒྱལ་རབས་ཅན་གྱི་ རྒྱ་འབྲུག་མཛའ་མཐུན་གྱི་ཆིངས་ཡིག་ལུ་མཚན་རྟགས་བཀོད་གནང་མི་འདི་ཡིན། རྒྱལ་ཁབ་གཉིས་ཀྱི་བར་ན་སྤྱི་ལོ་ ༡༩༩༩ ལུ་མཚན་རྟགས་བཀོད་དེ་ཡོད་མི་གི་ཆིངས་ཡིག་དེ་ ད་རེས་དུས་མཐུན་བཟོ་

དཔལ་འབྱུག་ཞིབ་འཇུག་ལྟེ་བ།

ཡོད་མི་འདི་གིས་རྒྱ་རྒྱུག་རྒྱལ་ཁབ་གཉིས་ཀྱི་ ད་རེས་ནངས་པའི་གནས་
སྤངས་དང་མཐུན་པའི་ མཛེས་མཐུན་གྱི་བརྒྱ་མཚན་སྟོན་མ་མཚད་ ཏུས་
རབས་༢༡ པའི་ནང་མཐུན་འབྲེལ་དེ་ལས་ལྷག་སྟེ་གོང་འཕེལ་འགྱུ་ནི་གི་
གཞི་འགུམ་ཡང་སྤྲོད་སྤྲོད་སྟེ་བཙུག་པ་ཡིན་ཟེར་བཀོད་དོ་བཟུམ་ཡིན་པས།

གོང་ཆོས་༥/༢/༠༧ ལུ་མཚན་རྟགས་བཀོད་མི་ཆེངས་ཡིག་འདི་
དང་འབྲེལ་བའི་སྐབས་ འབྱུག་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ཆོང་འབྲེལ་དང་མཐུན་འབྲེལ་
འཛུལ་སྤྲོད་རྒྱལ་ཁབ་ག་དང་གཅིག་ཁར་མཛེས་རྒྱུ་ རྒྱ་གཞུང་ལུ་གནོད་
པ་མེད་པ་ཅིན་ ག་དང་ཡང་བཟུན་མ་དགོ་པར་མཛེས་ཆོག་པ་ཡོད་ནི་དེ་གིས་
ག་ཅི་གི་སྒྲིབ་ལས་ཡང་རང་བཙན་གཙང་མའི་ཐོག་ལས་ལག་ལེན་འཐབ་
ཆོག་ཆོག་བཟོ་གནང་མི་འདི་ནི་ ཏུས་ཆོད་དང་བཟུན་པའི་སྐབས་འབྱུག་
རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ཆབ་སྲིད་ནང་སྤར་ལས་ལྷག་པའི་གྲུབ་འབྲས་སྟོན་ཅིག་ཐོབ་ཡི་
ཟེར་ཞུ་ནི་དང་ དེ་གིས་སྒྲིབ་ མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་གིས་
ཞལ་ལས་གསུངས་པའི་ཆོག་དོན་ རྟོན་ཆེན་གྱི་ལྷན་ཞུ་ནང་དེ་སྟེ་བཀོད་ཞུག།
མཛེས་མཐུན་ཆེངས་ཡིག་འདི་གིས་ རྒྱལ་ཁབ་གཉིས་ཀྱི་བར་ནའི་མཐུན་
འབྲེལ་འགྱུར་བ་མེད་པར་ རང་བཞིན་བརྟན་ཏོག་ཏོ་སྟེ་གནས་པའི་བརྒྱ་མཚན་
རོ་མ་ཅིག་སྟོན་མ་མཚད་ ལུང་ཕྱོགས་དང་རྒྱལ་སྤྱིའི་སྲིད་དོན་དང་ ཆེངས་
ཡིག་གསར་པ་འདི་གྲུ་ལུ་མཚན་རྟགས་བཀོད་གནང་མི་འདི་གིས་ ང་བཅས་
རའི་མཛེས་པ་ཤེས་ཀྱི་མཐུན་འབྲེལ་ལུ་འགྱུར་བ་འགྱུ་སྟེ་འབད་རུང་ ང་གིས་
འབད་བ་ཅིན་ རྒྱལ་ཁབ་གཉིས་ཆ་རའི་ནང་ལུ་ དཔལ་འབྱོར་གོང་འཕེལ་
མཆོག་གསར་ཤེས་འགྱུ་མི་དང་གཅིག་ཁར་ མི་སེར་དང་མི་སེར་བར་ན་གི་

མི་དབང་འབྲུག་རྒྱལ་བཞི་པའི་རྟོགས་བརྗོད།

དམངས་གཙོའི་སྲིད་གཞུང་བཙུགས་ཚུལ།

མཐུན་འབྲེལ་འདི་བེད་སྤྱོད་ཅི་སྤྱོད་རང་དམ་ཟབ་འགྲོ་ནི་དང་མཐུན་འབྲེལ་
འདི་ ལྷག་པར་དུ་སྤྱི་མཐུན་འགྲོ་ནི་གི་ཡིད་ཆེས་ཡོད་ཟེར་གསུངས་ལྟག།
རྒྱ་མཚན་འདི་གིས་ཡང་འབྲུག་གི་རང་དབང་རང་བཙན་མིང་དང་དོན་མཐུན་
པ་གྲུབ་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ། །

རྒྱལ་ཁབ་ནང་དམངས་གཙོའི་སྲིད་གཞུང་བཙུགས་ཏེ་

རྒྱལ་སྲིད་བཙན་ཐབས་བཟོ་གནང་བ།

རྒྱལ་པ་ རྒྱལ་ཁབ་ནང་དམངས་གཙོའི་སྲིད་གཞུང་བཙུགས་ཏེ་རྒྱལ་
སྲིད་བཙན་ཐབས་བཟོ་གནང་བའི་སྐོར་ལས་མདོར་བསྡུས་ཏེ་ཞུ་ནི་དེ་ལུ་ཡང་
དང་པ་དམངས་གཙོའི་གཞུང་གི་སྐོར་ལས་བཤད་པ། གཉིས་པ་ འབྲུག་
ལུ་དམངས་གཙོའི་གཞུང་འགོ་བཙུག་ནི་ལུ་ ཡབ་འབྲུག་རྒྱལ་གསུམ་པ་མི་
དབང་འཛིགས་མེད་རྩི་རྩི་དབང་ཕུག་མཆོག་གིས་ འབྲུག་གི་རྒྱལ་ཡོངས་
ཆོགས་འདུ་ཆེན་མོར་ ཟུང་འབྲེལ་རྒྱལ་ཁབ་བཟོ་ཚུལ་གྱི་ལོ་རྒྱུས་བཤད་པ།
གསུམ་པ་ མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་གིས་ དམངས་གཙོའི་
གཞུང་བཙུགས་ཀྱི་དོན་ལུ་ག་སྤྱི་ག་མཛད་ཚུལ་བཤད་པ། བཞི་པ་དམངས་
གཙོའི་གཞུང་གི་དོན་ལུ་ ཆོགས་རྒྱུ་དང་ཆོགས་པའི་ལག་ལེན་གྱི་སྤྱངས་
བ་མཛད་ཚུལ་བཤད་པ། ལྔ་པ་ དམངས་གཙོའི་གཞུང་དངོས་སུ་བཙུགས་ཏེ་
འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་མཐའ་བཙན་མཛད་པ་སྤྱོད་གོ་རིམ་ལྔའི་ཐོག་ལས་གསལ་
བཤད་ཞུ་ནི་ཡིན།

དཔལ་འབྱུག་ནི་འཕྲུག་ལྟེ་བ།

དང་པ་ དམངས་གཙོའི་གཞུང་གི་སྐོར་ལས་ལོ་རྒྱུས་དུམ་ག་ཅིག་བཤད་
པ་ཅིན། འཛམ་གླིང་རྒྱབ་ཕྱོགས་ལས་ཚུ་འབད་དར་བའི་སྲིད་སྲུང་གི་ལམ་སྲོལ་
མི་མང་སྤྱི་མཐུན་ཐོག་མི་ངོ་རེ་རེ་གིས་ཚོགས་རྒྱུན་རེ་བཅུགས་ཐོག་ལས་གྲོས་
ཐག་བཅད་དེ་ འབྲུས་མི་སྤྱི་ཚབ་བཏོན་ཏེ་ ཆབ་སྲིད་སྲུང་བའི་ལུགས་སྲོལ་དེ་
ལུ་སྤྲོད་ཨིན་པས། དམངས་གཙོའི་ལམ་སྲོལ་འདི་ལུ་མི་མང་གིས་རང་དབང་
ཐོག་ལས་གཞུང་སྲུང་པ་བཏོན་ནི་དང་ མི་མང་གིས་མནོ་བསམ་བཏང་པའི་
དོན་དག་ཁ་ལུ་ཐོན་ཚོག་པའི་དབང་ཆ་ཅན་དང་། རང་གི་སེམས་ཁར་མནོ་
མི་འདི་ཡིག་ཐོག་འབྲི་ཚོག་པའི་དབང་ཆ་ཅན་ཅིག་གི་སྲིད་ཚོགས་ཨིན་པས།
དམངས་གཙོའི་རིང་ལུགས་འདི་ དང་ཕུ་གི་རི་ཀ་ཟེར་བའི་རྒྱལ་ཁབ་དང་
ཨིན་ལེན་ཏུ་གསར་པ་ལས་འགོ་བཅུགས་ཏེ་ ཡུ་རོ་པེན་དང་ ཨ་མི་རི་ཀ།
ཕེར་ནུ་ཚུ་ལས་དར་བྱུང་བའི་དམངས་གཙོའི་གཞུང་སྲུང་ལམ་སྲོལ་འདི་
ད་རིས་ནངས་པར་འཛམ་གླིང་རྒྱལ་ཁབ་མང་ཤོས་ནང་དམངས་གཙོའི་ལུགས་
སྲོལ་འདི་དར་བྱུང་ཡོད་པ་ཨིན་པས། ཐོག་མའི་ལོ་རྒྱུས་བཤད་མི་ཚུ་གིས་ཨིན་
པ་ཅིན། སྲིད་པ་འགོ་བཅུགས་པའི་སྐབས་དམངས་གཙོའི་འབད་མྱོད་ཡོད་པ་ཨིན་
རུང་ དུས་ཚོད་ཀྱི་འགྱུར་བ་དང་འབྲེལ་ཏེ་རྒྱལ་བརྒྱུད་རིང་ལུགས་གལ་ཆེན་
ཐོན་ཏེ་ འཛམ་གླིང་ནང་རྒྱལ་པོ་ལུ་ཁྲ་བ་མང་པོས་བཀྱར་བའི་རྒྱལ་པོ་ཟེར་མི་
དེ་སྤྱི་མཐུན་ཐོག་ལས་བསྐོས་པའི་ཤུལ་ལས་ འཛམ་གླིང་རྒྱལ་ཁབ་ག་ཏེ་ལུ་
ཡང་རྒྱལ་བརྒྱུད་རིང་ལུགས་ཀྱིས་ཆབ་སྲིད་སྲུང་ཉེ་སྤྱོད་ལྟུག།

དེ་ལས་བསྐལ་པ་བཟང་པོའི་སྐབས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཚུ་བཟུམ་མིན་པར་
རྒྱལ་པོ་ཚུ་གིས་ཡང་རང་ཕྱོགས་དང་གཞན་ཕྱོགས། དབུལ་ཕྱུག་དང་མཐོ་

མི་དབང་འབྲུག་རྒྱལ་བཞི་པའི་རྟོགས་བརྟུན། དམངས་གཙོའི་སྲིད་གཞུང་བཙུགས་ཚུལ།

དམན་གྱི་ཁྱད་པར་ རིམ་པ་བཞིན་སྒྲིམ་སོ་སྒྲིམ་སོ་ཆགས་པའི་རྒྱུ་རྒྱུ་ས་
འཛམ་གླིང་རྒྱལ་བརྒྱུད་ཀྱི་རིང་ལུགས་དེ་ལུ་དང་འདྲོད་སྐྱེད་མི་གང་མ་མ་
ཐོན་པར་ རྒྱལ་བརྒྱུད་རིང་ལུགས་ཀྱི་འོག་ལུ་འདྲོད་སྐྱེད་མེད་པར་ ཨ་མི་རི་
ཀའི་རི་བྱ་ལེ་ཤུན་དང་ སེར་ནཅ་རི་བྱ་ལེ་ཤུན་ཟེར་བའི་ རོ་རྒྱལ་འབད་དེ་
སྲིད་གཞུང་ཙ་སྦྱར་གྱི་དོན་ལུ་ ཕྱད་མདའ་ལ་སོགས་པ་ཐོན་པའི་རྒྱ་མཚན་
ཡང་ཅིག་དེ་ཨིན་ཟེར་ རྒྱལ་རབས་བཤད་མི་ཚུ་གིས་བཤད་པ་ཨིན་པས།
གོང་དུ་བཤད་པའི་རྒྱ་མཚན་ལུ་བརྟེན་ཏེ་འཛམ་གླིང་རྒྱལ་ཁབ་མང་ཤོས་ནང་
རྒྱལ་བརྒྱུད་ཀྱི་རིང་ལུགས་འོག་ལས་ དམངས་གཙོའི་གཞུང་བཙུགས་པའི་
སྐབས་ ཞི་བླ་གང་རུང་གི་རོ་རྒྱལ་རྒྱལ་ཏེ་ཤི་བསད་ མང་རབས་ཅིག་བརྟོན་
པའི་ཤུལ་ལས་མ་གཏོགས་དམངས་གཙོའི་གཞུང་འགོ་བཙུགས་སྒྲིལ་མེད་ཟེར་
འཛམ་གླིང་རྒྱལ་རབས་བཤད་མི་ཚུ་གིས་ལོ་རྒྱུས་སྒྲུབ་སྒྲིལ་སྒྲིལ་རུག།

གཉིས་པ་ འབྲུག་ལུ་དམངས་གཙོའི་གཞུང་འགོ་བཙུག་པའི་དོན་
ལུ་ ཡབ་འབྲུག་རྒྱལ་གསུམ་པ་མཆོག་གིས་མཛད་ཚུལ་གྱི་ལོ་རྒྱུས་མདོར་
བསྟུན་ཅིག་ཞུ་བ་ཅིན། གོང་གི་རྒྱ་མཚན་ལུ་བརྟེན་ཏེ་ བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་
རྒྱལ་པོར་སྦྱལ་ཏེ་བྱོན་མི་ ཡབ་འབྲུག་རྒྱལ་གསུམ་པ་ མི་དབང་འཛིགས་
མེད་རྟོ་རྟེ་དབང་ཕྱུག་མཆོག་གིས་ འགོ་དང་པ་འབྲུག་ལུ་དམངས་གཙོའི་
གཞུང་བཙུགས་པའི་ཐུགས་བཞེད་གནང་རུག་ཟེར་ཞུ་ནི། དེ་གི་རྒྱ་མཚན་
ཡང་རྒྱལ་ཡོངས་ཆོགས་འདུ་ཆེན་མོ་ཐེངས་༣༠ པོའི་གོས་ཆོད་དོན་ཆེན་༡༢
པའི་ནང་ རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་བརྟན་ཐབས་དོན་ལུ་རྒྱལ་བརྒྱུད་དང་མི་སེར་རྒྱལ་
ཁབ་བྱང་འབྲེལ་སྤེལ་བཙུགས་ནི་ཨིན་ཟེར་གོས་ཆོད་གནང་རུག། བྱང་འབྲེལ་

དཔལ་འབྱུག་ཞིབ་འཇུག་ལྟེ་བ།

བཅུགས་པའི་དགོས་པ་གཙོ་བོ་ནི་མ་ཅིག་གི་ཆོ་ རྒྱལ་པོ་གིས་མི་སེར་ལུ་ཕན་
ཐབས་མེད་པར་ མི་སེར་གྱི་གཞུང་བཅུག་དགོས་བྱུང་པ་ཅིན་ དེ་སྐབས་ངོ་
ཚྭ་ཐོག་ལས་རྒྱལ་བརྒྱད་ཀྱི་དབང་ཆ་ཕབ་པའི་སྐབས་རྒྱལ་འབངས་གཉིས་
ཆ་ར་ལུ་གནོད་པ་སྤོང་འོང་ནི་ཨིན་མ་མཁྱེན་ཏེ་ ད་ལྟོ་ལས་རྒྱལ་པོ་ལུ་ཡིད་ཆེས་
ཀྱི་ཚོགས་རྒྱལ་ཕུལ་བའི་ལམ་སྤོང་བཟོ་བ་ཅིན་ ཞི་བདེའི་ཐོག་ལས་དམངས་
གཙོའི་གཞུང་བཅུགས་ཚུགས་ཟེར་བཀའ་གནང་སྟེ་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་ཚོགས་རྒྱལ་
འགོ་དང་པ་ཚོགས་ཐེངས་༣༠ པའི་ནང་བཅུགས་ལྷག།

དེ་གི་ཤུལ་ལས་རྒྱལ་ཡོངས་ཚོགས་འདུ་ཆེན་མོ་ཐེངས་༣༥ པའི་སྐབས་
སྤྱི་ཚེས་༣༠/༤/༢༠ འི་ཉིན་ མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེ་ཁོ་ཁོ་ར་གིས་
བཀའ་གནང་སྟེ་ ཚོགས་འདུའི་འཐུས་མི་ཡོངས་ཀྱིས་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་ཚོགས་རྒྱལ་
ཕུལ་བའི་སྒོར་ལས་ཚོགས་འདུའི་གྲོས་ཚོད་ནང་བཀོད་དོན། རྒྱལ་ཡོངས་སྤྱི་མི་
སྤྱིད་སྤྱིའི་ཚོགས་ཁང་ཆེན་མོར་ རྒྱལ་འབངས་ཐུགས་དགོངས་གཅིག་མཐུན་
ཐོག་ནས་ རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་གཞི་བརྟན་བཟོ་ཐབས་སུ་ རྒྱལ་བརྒྱད་དང་མི་སེར་
རྒྱལ་ཁབ་ཐབས་ཤེས་བྱུང་འབྲེལ་དུ་བཟོ་བའི་ རྒྱལ་སྤྱིད་ཀྱི་གན་ཡིག་ཨང་༢
པའི་ནང་གསལ་ལྟར་ ད་ལྟོ་བཟོ་བཞུགས་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེས་ བཏུབ་
དང་མི་བཏུབ་ཀྱི་ཚོགས་རྒྱལ་ཐེངས་གཉིས་པ་དེ་ ལྷགས་ཕག་ཟླ༣ ཚེས་༡༡
ལ་བཅུགས་པས་སྤྱི་མི་༡༣༢ ལས་གྲུས་ཞབས་མེད་པའི་ཚོགས་རྒྱལ་༥
མ་གཏོགས་གཞན་སྤྱི་མི་༡༣༣ ནས་བཏུབ་ཅིང་དགོས་ལུགས་སུ་བྱུང་བ་
ལས་ མངའ་བདག་མི་དབང་རིན་པོ་ཆེ་དེ་ཉིད་ སྤར་ཡང་སྟོ་སྟོངས་བདེ་སྦྱིད་
ཀྱི་དཔལ་དུ་གསེར་བཟོ་བཞུགས་སུ་གསོལ་བའོ། །ཟེར་བཀོད་མི་དང་འབྲེལ་

མི་དབང་འབྲུག་རྒྱལ་བཞི་པའི་རྟོགས་བརྗོད། དམངས་གཙོའི་སྲིད་གཞུང་བཙུགས་ཚུལ།

ཏེ་ ཡིད་ཆེས་ཀྱི་ཚོགས་རྒྱ་ན་ཐེངས་གཉིས་པ་ཕུལ་བའི་ཁར་ དེ་བརྒྱུམ་ལོ་ངོ་ ༣
ཟེ་ནང་ཚར་ཟེ་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་ཚོགས་རྒྱ་ན་ཕུལ་བའི་གོས་ཚོད་མཛད་པ་མ་ཆད་
མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་གིས་ ཚོགས་ཁང་ནང་མི་སེར་ཡོངས་
ལུ་ཁའི་དབང་ཆ་གནང་དགོཔ་འབད་ དེ་བསྐང་བཀའ་གནང་རུང་ འབྲུས་
མི་ཚུ་གིས་ཁས་ལེན་མ་འབད་ནི་དེ་གིས་ ཚོགས་རྒྱ་ན་བཙུགས་པའི་སྐབས་
ད་ལྟོ་ཁའི་དབང་ཆ་གནང་པའི་དུས་ཚོད་ཁར་མ་ལྟོད་ཟེར་ཞུ་མི་མང་ལྟེ་གོས་
ཚོད་མ་གྲུབ་པས་ཟེར་ཞུ་ནི།

ཡབ་འབྲུག་རྒྱལ་གསུམ་པ་མི་དབང་འཛིགས་མེད་རྟོ་རྗེ་དབང་ཕུག་
མཆོག་གིས་ དམངས་གཙོའི་གཞུང་གི་དོན་ལུ་ག་སྤྲིག་མཛད་པའི་སྐོར་ལས་
ཞུ་བ་ཅིན། སྤྱི་ལོ་ ༡༩༥༣ ལུ་འགོ་དང་པ་འབྲུག་ལུ་རྒྱལ་ཡོངས་ཚོགས་འདུ་
ཆེན་མོ་ཟེར་ རྒྱལ་པོ་འབངས་དང་གཅིག་ཁར་བསྐྱུན་གོས་མཛད་དེ་ཆབ་སྲིད་
རྒྱུང་བའི་ལམ་སྲོལ་བཟོ་ཡོད་པ་མ་ཆད་ ཚོགས་པའི་འབྲུས་མའི་གས་ཁར་
ཡང་ ཆོས་སྡེ་དང་མི་སེར་ཤར་རྒྱབ་དགྲུང་གསུམ་ལས་ མི་མང་གིས་
སྒོ་གཏད་ཡོད་མི་ཚུ་འབྲུལ་མ་གཏོགས་ གཞུང་གཡོག་ནང་ཡོད་མི་ཚུ་མ་
བཙུགས་པས་ཟེར་ཞུ་ནི་དང་ གཉིས་པ་སྤྱི་ལོ་ ༡༩༦༥ འམ་ཤིང་སྤུལ་ཟླ་
དྲུག་པའི་ཆོས་ ༧ ལུ་གཞུང་དང་ཆོས་སྡེ་མི་སེར་ཡོངས་ཀྱི་འབྲུས་ཚོགས་
སྒོ་གོས་ཚོགས་པའི་སྡེ་ཟེར་འགོ་དང་པ་འགོ་བཙུགས་གནང་པའི་ཁར་ བཅས་
ཁང་གོང་མ་ཚུ་ནང་ཡང་ མི་སེར་དང་འཛོམས་ཐོག་ལས་ཕུག་ལཱ་མཛད་པའི་
ལམ་སྲོལ་བཙུགས་གནང་མི་ཚུ་ཆ་མཉམ་ དམངས་གཙོའི་རིང་ལུགས་དོན་ལུ་
ག་སྤྲིག་མཛད་ཅུག་ཟེར་ཞུ་ནི།

དཔལ་འབྲུག་ཞིབ་འཇུག་ལྟེ་བ།

གསུམ་པ་ མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་གིས་ དམངས་གཙོའི་
གཞུང་དབུ་བཙུགས་པའི་དོན་ལུ་ ག་སྤྲིག་མཛད་ཚུལ་སྐོར་ལས་བཤད་པ་ཅིན།
དེ་ཡང་སྤྱི་ལོ་༡༩༥༡ ལུ་རྫོང་ཁག་གཞུང་འཛུགས་ཀྱི་ལས་རིམ་བཙུགས་
གནང་ཞེ་ མི་སེར་ཚུ་གི་རྒྱུད་ལུ་ རང་དབང་གི་ས་བོན་བཙུགས་གནང་།
སྤྱི་ལོ་༡༩༩༡ ལས་ཚུར་ཆེད་འོག་གཞུང་འཛུགས་ཀྱི་ལས་རིམ་བཙུགས་
ཏེ་ མི་མང་ཡར་རྒྱས་གོང་འཕེལ་གྱི་ལཱ་ནང་བཅའ་མར་གཏོགས་བཙུག་ཞེ་
མང་ཆོགས་ཀྱི་གོས་ཐག་བཅད་སློལ་སྤངས་བ་འབད་བའི་གོ་སྐབས་གནང་།
སྤྱི་ལོ་༡༩༩༥ ལས་ཚུར་གཞུང་སྐྱོང་གི་དབང་ཆ་སྤོར་པོ་རྩན་ཆོགས་ལུ་གནང་
ཞེ་ རྩོན་པོ་ཚུ་སྤྲོད་གཞུང་སྐྱོང་ཚུལ་གྱི་སློབས་པ་གསར་དུ་ཐོབ་བཙུག་པའི་གོ་
སྐབས་གནང་། སྤྱི་ལོ་༡༩༩༩ ལས་ཚུར་རྒྱུ་མཐོང་ཞབས་ཏོག་དང་སློག་
རིག་ཡོངས་འབྲེལ་གྱི་ཞབས་ཏོག་ཚུ་བཙུགས་ཏེ་ མི་མང་ལུ་དམངས་གཙོའི་
ཤེས་ཡོན་དང་ ཁའི་དབང་ཆ་བརྟེན་པའི་རྒྱུན་ལམ་གསར་དུ་བཙུགས་གནང་།
སྤྱི་ལོ་༢༠༠༡ ལས་དམངས་གཙོའི་སྤྲོད་གཞུང་གི་དོན་ལུ་རྩ་ཁྲིམས་ཆེན་
མོ་གསར་དུ་བཞེངས་དགོ་པའི་བཀའ་རྒྱ་གནང་ཞེ་ ཟེན་འགོད་ཆོགས་པ་
ཚུ་གིས་ཟེན་བྲིས་ ལཱ་འགོ་བཙུགས་པ་ལ་སོགས་རིམ་པ་བཞིན་མཛད་ཅི་
ཟེར་ཞུ་ནི།

བཞི་པ་ དམངས་གཙོའི་གཞུང་གི་དོན་ལུ་ ཆོགས་རྒྱུ་དང་ཆོགས་པའི་
ལག་ལེན་གྱི་སྤངས་བ་མཛད་ཚུལ་སྐོར་ལས་བཙུན་བསྟུས་སྤྱོད་བཤད་པ་ཅིན།
མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེའི་ཞབས་ལས་སྤྱི་ཆེས་༢༥/༡༢/༠༥
ལུ་བཀའ་གོག་གནང་ཞེ་འབྲུག་གི་རྒྱལ་ཡོངས་བཅག་འཐུའི་རྩན་ཁག་འགོ་

མི་དབང་འབྲུག་རྒྱལ་བཞི་པའི་རྟོགས་བརྗོད། དམངས་གཙོའི་སྲིད་གཞུང་བཙུགས་ཚུལ།

དང་པ་བཙུགས་པའི་ཤུལ་མ་ སྤྱི་ཚེས་ ༡༦/༡/༠༦ ལུ་བཙག་འཐུན་ལྷན་
ཁག་གི་ཡིག་ཚང་སློ་འབྲེད་མཛད་གནང་ཡི། བཙག་འཐུན་ལྷན་ཁག་གི་ཁ་ཐུག་
ལས་ ཐུག་ལཱ་དང་པ་སྤྱི་ཚེས་ ༢༢/༤/༠༦ ལུ་རྫོང་ཁག་སོ་སོའི་ནང་བཙག་
འཐུའི་ལས་བྱེད་པ་ཚུ་གི་གོ་བསྟར་ཞལ་འཛོམས་འཆོགས་ཏེ་ སྤྱི་ལོ་ ༢༠༠༦
སྤྱི་ཟླ་ ༩ པའི་ཚེས་ ༧ ལས་ ༩ ཚུན་ཉིན་གངས་ ༣ གྱི་རིང་བཙག་འཐུའི་སྤྱིང་
བརྟེན་དང་པ་སྤྱི་རོ་ལུ་འབད་མི་དེ་ལས་འཕྲོ་མཐུད་དེ་ སྤྱི་ཚེས་ ༩/༡༢/༠༦
ཚུན་གྱི་བར་ན་ལཱ་འབད་མི་དང་ འགོ་འདྲན་འཐབ་མི་ཚུ་ལུ་ སོ་སོའི་ལཱ་
འགན་དང་བསྟུན་པའི་སྤྱིང་བརྟེན་ཚར་བཞི་གོ་རིམ་འབད་གནང་རུག།

དེ་ལས་རྒྱལ་ཡོངས་ཆོགས་སྡེ་དང་རྒྱལ་ཡོངས་ཆོགས་འདྲའི་སློར་
ལས་མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆའི་ཞབས་ལས་བཀའ་ཤོག་གནང་པའི་
ཤུལ་མ་ སྤྱི་ཚེས་ ༡/༩/༠༧ འབྲུག་གི་སྲིད་ཆོགས་དང་པ་ འབྲུག་དམངས་
གཙོ་ཆོགས་པ་གིས་ཐོ་བཀོད་འབད་བའི་རྟེན་བདའ་ཞེ་སྤྱི་ཚེས་ ༢/༡༠/༠༧
ལུ་སྲིད་ཆོགས་ འབྲུག་ཕུན་སུམ་ཆོགས་པ་གིས་ཐོ་བཀོད་འབད་རུག། དེ་
ལས་སྤྱི་ཚེས་ ༣༡/༡༢/༠༧ ལུ་རྒྱལ་ཡོངས་ཆོགས་སྡེའི་འཐུས་མི་བཙག་
འཐུ་རྫོང་ཁག་ ༡༥ ནང་འགོ་བཙུགས་ཞིན་མ་ལས་སྤྱི་ཚེས་ ༢༩/༡/༠༥
ལུ་ལྷག་ལུས་རྫོང་ཁག་ ༥ པོའི་ནང་བཙག་འཐུ་འབད་ཡི་ཟེར་ཨིན་པས།
སྤྱི་ཚེས་ ༡༧/༡/༠༥ ལུ་རྒྱལ་ཡོངས་ཆོགས་འདྲའི་བཙག་འཐུ་འབད་ནི་ཨིན་
པའི་བྱབ་བསྐྱགས་གནང་པའི་ཤུལ་མ་སྤྱི་ཚེས་ ༢༩/༣/༠༥ ལུ་རྒྱལ་ཡོངས་
ཆོགས་འདྲའི་བཙག་འཐུ་མཛད་རུག། བཙག་འཐུའི་བྱ་རིམ་འདི་འབྲུག་
ལུ་འགོ་དང་པ་འབད་ནི་འདི་གིས་ ཐོག་ཚེད་དང་ཉམས་སྤྱིང་བཙག་འཐུ་

དཔལ་འབྲུག་ཞིབ་འཇུག་ལྟེ་བ།

འབད་བའི་སྐབས་ ཁ་དྲིག་ངོས་འཛིན་པའི་ཚོགས་པ་ཟེར་བཅག་འབྲུ་འབད་
བའི་སྐབས་སེར་པོ་འདི་རྒྱལ་བརྒྱུད་ཀྱི་མདྲིག་ཨིན་མནོ་ཞེ་འབྲུག་མི་མང་ཤོས་
ཀྱིས་ཚོགས་རྒྱལ་སེར་པོའི་ནང་བཅུགས་ཏེ་ བཞེས་ཚོགས་རྒྱལ་༥༥༥༢༡
བཅུགས་པའི་འོག་ལས་རང་ མདྲིག་དམར་པོ་དེ་ཚོས་ལྷེའི་མདྲིག་ཨིན་ཟེར་
མནོ་ཞེ་ ཚོགས་རྒྱལ་གངས་༢༥༥༥༢ བཅུགས་ལྷག། ལྷང་ཁྱ་ནང་༡༥༥༥༥
དང་ཉོན་མ་ནང་ཚོགས་རྒྱལ་༢༥༥༠༥ བཅུགས་ལྷག་ཟེར་ཨིན་པས།

ལྷ་པ་ མི་སེར་དམངས་གཙོའི་གཞུང་དངོས་སུ་བཅུགས་ཏེ་ འབྲུག་
རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་མཐའ་བརྩན་མཛད་དོན་ལུ་ དམངས་གཙོའི་གཞུང་འགོ་བཅུགས་
པའི་སྒྲོར་ལས་དུམ་ག་ཅིག་ཁ་གསལ་ཏེ་ཞུ་བ་ཅིན། བཅག་འབྲུ་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་
ཁ་བྲུག་ལས་ སྤེད་ཚོགས་བཟོ་ཚོག་པའི་ཁྱབ་བསྐྱེད་སྤྱི་ཚེས་༡༩/༣/༠༥
ལུ་གནང་པའི་ཤུལ་ལས་ གོང་དུ་ཞུ་བའི་ཚོགས་པ་ དམངས་གཙོ་ཚོགས་པ་
དང་ འབྲུག་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཟེར་ སྤེད་ཚོགས་ཁ་གཉིས་འབྲུག་གཞུང་
གིས་ངོས་འཛིན་མཛད་ལྷག། གོང་གསལ་སྤེད་ཚོགས་གཉིས་གཞུང་གྲོལ་གི་
དབང་ཆ་ག་གིས་འཛུལ་བྱུང་ དམངས་གཙོའི་རིང་ལུགས་ཀྱི་མཐར་ཐུག་ས་
དང་གཞི་བརྟན་ས་ འབྲུག་གི་རྩ་གཞུང་ཆེན་མོ་འམ་ རྩ་བྲིམས་ཆེན་མོ་འདི་
ཨིན་མ་ལས་ རྩ་བྲིམས་ཟེན་འགོད་ཚོགས་རྒྱུང་གི་ཁ་བྲུག་ལས་ རྩ་བྲིམས་
ཆེན་མོ་བརྩམས་ཏེ་ཕུལ་མི་དེ་ མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆའི་ཞབས་
ལས་ རྫོང་ཁག་རེ་རེ་བཞིན་དུ་ཞབས་བསྐྱོར་གནང་ཞེ་ མི་མང་དང་གཅིག་
ཁར་བཏུབ་མི་བཏུབ་ཀྱི་གསུང་གོས་ཚུ་རིམ་པ་བཞིན་གནང་ཞེ་ཞུན་དག་རྒྱལ་
ཚར་ཞིན་མ་ལས་ སྤྱི་ཚེས་༡༥/༥/༠༥ ལུ་རྩ་བྲིམས་ཆེན་མོའི་གྲུ་མི་དབང་

མི་དབང་འབྲུག་རྒྱལ་བཞི་པའི་རྟོགས་བརྗོད། དམངས་གཙོའི་སྲིད་གཞུང་བཙུགས་ཚུལ།

མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་གིས་ཕྱག་རྟགས་གནང་ཚར་བའི་རྟེང་ལས་
སློན་ཆེན་འཇིགས་མེད་ཕྱན་ལས་ཀྱིས་དབུ་གཙོས་པའི་འབྲུག་གི་རྒྱལ་ཡོངས་
ཆོགས་འདུ་དང་ རྒྱལ་ཡོངས་ཆོགས་ལྗེའི་འཐུས་མི་ཡོངས་ཀྱི་ཕུན་སུམ་ཆོགས་
པའི་རྟེན་འབྲེལ་མཛད་སློང་དང་བཅས་པའི་སློབ་ལས་ ཕྱག་རྟགས་བཀོད་དེ་ཆ་
འཛོག་གྲུབ་ཅི།

བཅག་འཐུ་ལྷན་ཆོགས་ཀྱི་ཐོ་ཅིས་དང་འབྲེལ་བའི་སྐབས་ རྒྱལ་ཡོངས་
ཆོགས་འདུ་ཆེན་མོ་དང་ རྒྱལ་ཡོངས་ཆོགས་ལྗེ་གསར་དུ་བཙུགས་པའི་དོན་
ལས་ མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེའི་ཞབས་ལས་སྤྱི་ཆེ་ ༢༠/༦/༠༧
ལུ་ཆོགས་ལྗེ་བཙུག་དགོ་པའི་བཀའ་ཤོག་གནང་ནི་དེ་གིས་ སྤྱི་ཆེས་
༢༡/༡༢/༠༧ ལུ་རྒྱལ་ཡོངས་ཆོགས་ལྗེའི་འཐུས་མི་བཀོད་ནི་སྤྱི་ཆེང་
ཁག་ ༡༥ ནང་བཅག་འཐུའི་ཆོགས་རྒྱུ་བཙུགས་པའི་ཤུལ་ལས་སྤྱི་ཆེས་
༢༩/༡/༠༩ ལུ་ལྷན་ལུས་ཆོང་ཁག་ ༥ ནང་རྒྱལ་ཡོངས་ཆོགས་ལྗེའི་ཆོགས་
རྒྱུ་བཙུགས་ལྷན། དེ་སྤྱི་ཆོགས་རྒྱུ་རིམ་བེངས་གཉིས་ཀྱི་ཐོག་ལས་ ཆོང་
ཁག་ཉི་ཤུ་པོའི་སྤྱི་ཆེ་འཐུས་དཔོན་ཉི་ཤུ་བཀོད་པའི་གྲུ་ ཅུ་ཁྲིམས་ཆེན་མོའི་
དགོངས་དོན་དང་འབྲེལ་ཏེ་ མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེའི་ཁོངས་ལས་
མཁས་མཆོག་གི་འཐུས་མི་ ༥ འདམས་བསྐོས་གནང་སྟེ་རྒྱལ་ཡོངས་ཆོགས་ལྗེ་
འགོ་བཙུགས་ཅི་ཟེར་བྱ་ནི། དེ་ལས་རྒྱལ་ཡོངས་ཆོགས་འདུ་ཆེན་མོའི་བཅག་
འཐུ་ཆོགས་རྒྱུ་ སྤྱི་ཆེས་ ༢༥/༥/༠༩ ལུ་བཙུགས་ཏེ་རྒྱལ་ཁ་འབྲུག་ཕུན་
གསུམ་ཆོགས་པ་གིས་ཐོབ་མི་ རྒྱལ་ཡོངས་ཆོགས་ལྗེའི་དོན་ལུ་ཆོང་ཁག་ ༡༥
འི་ནང་ཆོགས་རྒྱུ་བཙུག་པའི་དོན་ལས་ཐོ་བཀོད་འབད་མི་ ༢༦༩༣༣༧

དཔལ་འབྲུག་ཞིབ་འཇུག་ལྟེ་བ།

ཡོད་ས་ལས་ ཚོགས་རྒྱལ་བཙུགས་པར་འོང་མི་ ༡༩༧༧༥༩ སྔོན་རྒྱལ་ཟེར་
ཨན་པས།

དབྱིན་ཆེས་ ༢༩/༡/༠༥ ལྷ་ཨྲོང་ཁག་ ༥ འེན་ཐོ་བཀོད་འབད་
མི་ ༢༢༩༠ ཡོད་ས་ལས་ཚོགས་རྒྱལ་བཙུགས་པར་འོང་མི་ ༡༥༡༧༢
ཨན་པས་ཟེར་བཅག་འབྲུ་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་ཡིག་ཆའི་ནང་བཀོད་རྒྱལ། དེ་བཟུམ་
རྒྱལ་ཡོངས་ཚོགས་འདུའི་དོན་ལྷ་ཐོ་བཀོད་འབད་མི་ ༢༡༥༤༥ གི་སྤྲུལ་
ཚོགས་རྒྱལ་བཙུགས་སར་འོང་མི་ ༢༥༢༥༡༢ ཨན་ཟེར་ལྷ་ནི་དང་། རྒྱལ་
ཡོངས་ཚོགས་འདུའི་ནང་སྔོན་ཁྲི་ ༩༧ ཡོད་ས་ལས་འབྲུག་ལྷན་སྤྲུལ་ཚོགས་པ་
གིས་སྔོན་ཁྲི་ ༩༥ དང་དམངས་གཙོ་ཚོགས་པ་གིས་སྔོན་ཁྲི་ ༢ ཐོབ་སྟེ་གཞུང་
སྲོལ་གི་དབང་ཆ་ འབྲུག་ལྷན་སྤྲུལ་ཚོགས་པ་གིས་ཐོབ་ཅི་ཟེར་ལྷ་ནི།

གོང་ལུ་ལྷ་དོ་བཟུམ་ མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆའི་ཞབས་ལས་ འབྲུག་
རྒྱལ་ཁབ་ནང་སློན་འབངས་མི་སེར་ཡོངས་ཀྱི་སེམས་ཁར་ དམངས་གཙོའི་
གཞུང་བཙུག་པའི་རེ་འདོད་པར་བཞག་ ལྷ་ཐོག་ཙམ་ཡང་འཆར་མི་མེད་རུང་
མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆའི་ཞབས་ལས་ མི་སེར་དང་གཞུང་གཡོག་པ་།
གཞུང་གི་སློན་པོ་ལྷན་རྒྱས་ལས་འགོ་བཙུགས་ཏེ་ དམངས་གཙོའི་རྒྱལ་ཁབ་
ཀྱི་ལྷ་བ་དང་ དམངས་གཙོའི་སྤྱད་བྱས་ཚུ་རིམ་པ་བཞིན་དུ་ མདའི་རྒྱ་བར་
དུག་འབྲར་དོ་བཟུམ་འབད་ ལྷན་གནང་སྟེ་མཐར་ཐུག་ལུ་ དམངས་གཙོའི་
གཞུང་རིམ་མེད་པ་བཙུགས་གནང་མི་འདི་ཡང་ དོན་མཐར་ཐུག་ལུ་འབྲུག་
རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་རང་བཅོན་གཞན་ལུ་མི་ཤོར་བའི་ཐབས་ལམ་སྤྲོ་ན་མེད་པ་ཅིག་
ཨན་ཟེར་ལྷ་ནི་ཨན་ནོ། །

མི་དབང་འབྲུག་རྒྱལ་བཞི་པའི་རྟོགས་བརྗོད།

རང་ལྷན་ལམ་སྲོལ་གྱི་ཐོག་ལས་རང་བཙན་སྤང་ཚུལ།

རང་ལྷན་ལམ་སྲོལ་དང་ ཆོས་དང་རིག་གཞུང་ཉམས་མ་བཅུག་
པ་ལ་སོར་པ་ཐབས་ཤེས་སྣ་ཆོར་ཐོག་ལས་རྒྱལ་ཁབ་
གི་རང་བཙན་སྤང་བའི་སྐོར།

བདུན་པ་ རང་ལྷན་ལམ་སྲོལ། ཆོས་དང་རིག་གཞུང་ཉམས་མ་
བཅུག་པར་སྤང་ཐོག་ལས་རྒྱལ་ཁབ་གི་རང་བཙན་སྤང་ཚུལ་སྐོར་ལས་བཤད་
པ་ཅིན། རྒྱལ་པོའི་ལྷན་གྱི་བཞུགས་བཅས་ནང་།

ཡབ་མེས་དུས་གྱི་སྲོལ་གང་ཡིན། །དེ་ཉིད་ཁོ་ན་གཙོ་བོར་འཛིན། །
གཞན་དུ་གྱུར་ན་མི་བདེ་འཕེལ། །སྤར་ཚུལ་མི་ཉམས་མཛེས་པ་ཡིན། །

གཏོང་བའི་སྐོར་དང་ཆབ་སྲིད་སྲོལ། །གནའ་བོའི་ལྷན་བཞིན་བསྐྱེད་བྱ་སྟེ། །
འོས་མིན་སྟེན་མེད་བྱ་བ་འགའ། །འཕེལ་བར་གྱུར་ན་འཛིག་པའི་ལྷན། །

ཟེར་གསུངས་དོ་བཟུམ་འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་འདི་ རང་དབང་རང་བཙན་
ཨིན་པའི་བདེ་མཆོན་ རྒྱལ་ཁབ་ནང་ཡོད་པའི་ཆོས་དང་ལམ་ལྷན་སྲོལ།
ཆས་གོས་དང་སྐད་ཡིག་དེ་ཚུ་ འཛམ་གླིང་རྒྱལ་ཁབ་གཞན་དང་མ་འདྲ་བར་
དར་བྱུང་སོང་སྟེ་ཡོད་མི་དེ་ལུ་སྤྲོད་སྲོལ་སྟོན་ཅུག། དེ་ཡང་ དུས་རབས་
པའི་ནང་ལུ་རྒྱ་རྒྱུ་སངས་རྒྱས་གཉིས་པ་གྱུ་རུ་རིན་པོ་ཆེ་གི་ཞབས་གྱི་བཅགས་
གནང་པ་ནས་བཟུང་ གྱུ་རུའི་ལུན་བཞུགས་བཞིན་གཏེར་སྟོན་རིམ་པར་
བྱོན་ཏེ་སྲོལ་བཟང་བཅུགས་པའི་སྤྲོ་ལས་ཡང་དུས་རབས་ ༡༥ པའི་ནང་
རིག་འཛིན་ཆེན་པོ་ གཏེར་སྟོན་པད་མ་གླིང་པས་གཞི་བཅུགས་གནང་

དཔལ་འབྲུག་ཞིབ་འཇུག་ལྟེ་བ།

པའི་ལམ་ལུགས་སྒྲིལ་ཚུ་དར་ཏེ་སྡོད་ལྷག། བྱད་པར་དུ་དུས་རབས་ ༡༧
པའི་ནང་ ཞབས་རྩང་ངག་དབང་རྣམ་རྒྱལ་མཆོག་གིས་ཞབས་ཀྱི་བཅགས་
པ་ནས་བཟུང་ འབྲུག་པ་དཀར་བརྒྱད་ཀྱི་ཆོས་འདི་དར་བྱབ་གནང་། བོད་
ལུ་འབྲུག་པ་དཀར་བརྒྱད་ཀྱི་ཆོས་ལུགས་གཞན་ཡང་ཡོད་ནི་དེ་གིས་ བོད་
ལུ་ཡོད་པའི་འབྲུག་པ་དཀར་བརྒྱད་དང་ འབྲུག་གི་འབྲུག་པ་དཀར་བརྒྱད་
གཉིས་ ཆོས་གཞུང་གཅིག་ཡིན་རུང་ ཆོ་གའི་གདངས་དབྱངས་དང་རྩོམ་
དུང་དང་རྒྱ་སྒྲིབ་གི་ལེའུ་ལས་འགོ་བཙུགས་པའི་ ལག་ལེན་ཚུ་སོ་སོར་
བརྩམས་གནང་པའི་རྒྱ་མཆོན་ཡང་ རང་བཅོན་གཙང་མ་ཡིན་པའི་བརྩ་མཆོན་
ལུ་མཛད་གནང་ལྷག།

དེ་བཟུམ་སྟེ་ ཆོས་དང་རིག་གཞུང་ལུ་བརྟེན་ཏེ་དར་བའི་ ལམ་སྒྲིལ་དང་
འགྲོ་ལུགས་འདུག་སྐྱངས་ཚུ་ཡང་ འབྱུང་སའི་ཡུལ་གཅིག་ཡིན་རུང་ བྱ་སྒྲིལ་
སོ་སོར་འབད་དར་མི་དེ་ ཉམས་མ་བཅུག་པར་ རང་ལུགས་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་
པ་ཟེར་ གཞན་དང་མ་འདྲ་བ་འབད་བདག་འཛིན་འཐབ་སྟེ་ མི་རབས་ལས་མི་
རབས་བརྒྱད་དེ་དར་བྱབ་བྱུང་ཡོད་པའི་རྒྱ་མཆོན་གཞན་ཡང་ རྒྱལ་ཁབ་རང་
དབང་རང་བཅོན་ཡིན་ནི་དེ་གིས་ གཞན་དང་སྤྲོ་བསྐྱེས་འབད་དགོཔ་མེད་པ་
ལས་ སོ་སོར་དར་བྱབ་བྱུང་བའི་དོན་དག་དེ་ཡིན་པས།

འབྲུག་གི་ལམ་སྒྲིལ་དང་འགྲོ་ལུགས་ཟེར་རྒྱ་བོད་རྒྱལ་ཁབ་གཞན་དང་
འབྲིལ་མ་དགོ་པའི་ཁར་ རྒྱལ་ཁབ་གཞན་ལས་འོང་སྟེ་ང་བཅས་རའི་བྱུ་
ཁར་འཇུག་རུང་ ང་བཅས་རའི་འགྲོ་སྐྱངས་དང་ལམ་སྒྲིལ་མ་ཤེས་པའི་སྐབས་
འདི་འཕྲོ་ལས་མི་དེ་འབྲུག་པ་མེན་པས་ཟེར་ ཐ་ན་སྟོན་པ་ཙམ་གྱིས་ཡང་

འབྲུག་མི་ཡིན་མིན་ངོ་ཤེས་པའི་ཁྱད་པར་སློམ་ཡོད་ནི་དེ་གིས་སླེ་ ང་བཅས་
རའི་དབྱ་ཁྲིད་མཛད་མི་རིམ་གྱིན་ཚུ་གིས་ རང་ལུགས་ལམ་སྲོལ་ལྷུ་གཅེས་
སྤྲུལ་མཛད་དེ་ཉམས་མ་བཅུག་པར་བཞག་ནི་འདི་སྲིད་བྱས་ཀྱི་གྲལ་ལས་གཤལ་
ཆེ་ཤོས་ཅིག་བརྩི་གནང་པའི་རྒྱ་མཚན་དེ་ཡིན་པས།

འབྲུག་གི་རྒྱལ་ཡོངས་ཚོགས་འདུ་ཆེན་མོ་ཐེངས་༥༠ པའི་གོས་ཚོད་
དོན་ཚན་༧༠ པར་གོས་ཐག་བཅད་གནང་དོ་བཟུམ་ ཚོགས་ཐེངས་༥༡ པའི་
གོས་ཚོད་དོན་ཚན་༡༩ པའི་ནང་ ནང་སྲིད་སྲིད་སྒྲུབ་ཉན་ཁག་གིས་སློག་ལམ་
ནམ་གཞག་བརྟེན་དགོ་པའི་སློར་ལས་ཡིག་ཐོག་བཀོད་དེ་འབྲུག་མི་ཆ་མཉམ་
གིས་བརྩི་བཀུར་ དང་ཟངས་འབད་དགོ་པའི་ཞུ་བ་ཕུལ་བའི་ཁར་ཚོགས་
ཐེངས་༥༢ པའི་ནང་ སློག་ལམ་ལམ་ནམ་གཞག་ལུ་བརྩི་བཀུར་དང་
ཟངས་ཚུལ་བཞིན་དགོ་པའི་སློར་ལས་གསུང་གོས་གནང་ཞེ་ དོན་ཚན་༥༣
ནང་གོས་ཚོད་མཛད་རྟུག། རང་ལུགས་ལམ་སྲོལ་རང་གིས་མི་ཤེས་ནི་
འདི་ ཤེས་ཡོན་ཡར་བསྐྱེད་བྱུང་པའི་བར་མཚོན་མིན་པར་ བྱི་མི་ནང་དུ་
ལྷོད་པའི་གོས་བཟུམ་འོང་ནི་ཡིན་མས་མནོ་ རྒྱལ་ཡོངས་ཚོགས་ཐེངས་
༥༦ པ་ལས་ཚུར་སློག་ལམ་ནམ་གཞག་གི་ཤེས་བྱ་འདི་ ཤེས་རིག་སྲིད་
བྱས་གྲལ་ཁར་བཅུགས་ཏེ་ སློབ་གྲྭ་ཁག་གི་ནང་སློག་ལམ་ནམ་གཞག་
ཚོས་ཚན་གྱི་གྲལ་ཁར་བཅུགས་ཅི་ཟེར་བའི་སྟན་ཞུ་ཤེས་རིག་ལས་ཁྲུངས་
གིས་ཕུལ་ལུགས་གོས་ཚོད་དོན་ཚན་༢༦ པའི་ནང་བཀོད་རྟུག་ཟེར་ཞུ་ནི།
དེ་མ་ཚད་རྒྱལ་ཡོངས་ཚོགས་ཐེངས་༤༡ པའི་ནང་ རང་ལུགས་ལམ་
སྲོལ་ཉམས་ཆག་གི་སློར་ལས་གསུང་གོས་གནང་ཞེ་གོས་ཚོད་དོན་ཚན་

དཔལ་འབྱུག་ཞིབ་འཇུག་ལྟེ་བ།

༡༠ པའི་ནང་བཀོད་དོ་བབྱམ་ཨིན་པ་ཅིན། སླིག་ལམ་ནམ་གཞག་ལུ་
བཙེ་བཀྱར་དང་ལེན་མེད་པའི་རིགས་ལུ་ཉེས་ཁྲིམས་བཀའ་དགོཔ་སྒེ་
གོས་ཆོས་བྲུབ་ནུག།

མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེའི་ཞབས་ལས་ རྒྱལ་ཡོངས་ཆོགས་
འདུ་ཐངས་༦༩ པའི་ནང་སླིག་ལམ་ནམ་གཞག་གི་སྐོར་ལས་བཀའ་གནང་མི་
དེ་བསྐྱར་གསལ་ཞུ་བ་ཅིན། མ་གཞི་ང་བཅས་རའི་རྒྱལ་ཁབ་འདི་ནང་ ས་རྒྱ་
ཆེ་ཆུང་དང་རྒྱ་སྟོབས་ མི་འཕྲོར་ དམག་ཆས་ཚུ་ རྒྱལ་ཁབ་སྟོབས་ཅན་གཞན་
བབྱམ་སྒེ་ཡོད་པ་ཅིན་ རང་བཅོན་སྲུང་སྐྱོབ་ཀྱི་དོན་ལུ་སླིག་ལམ་ནམ་གཞག་དང་
རྒྱལ་ཡོངས་གྲོན་ཆས་ཀྱི་སྲིད་བྱས་འདི་བབྱམ་ གཞུང་གི་ཁ་བྱུག་ལས་བཙུམས་
དགོཔ་ཅིག་ཡང་མི་འཐོན་ནི་ཨིན་པས། དེ་འབདཝ་ད་ ང་བཅས་རའི་རྒྱལ་ཁབ་
ཆུང་ཀྱུ་འདི་ནང་ མི་འཕྲོར་དང་རྒྱ་སྟོབས་ཆུང་མ་ལས་ རྒྱལ་ཁབ་རང་དབང་
རང་བཅོན་དང་སྲུང་སྐྱོབ་ཀྱི་བཅོན་ཐབས་ལུ་ གཞན་དང་མ་འདྲ་བའི་བྱད་ཆོས་
བཀོན་དགོཔ་ཁག་ཆེཝ་ལས་ སླིག་ལམ་ནམ་གཞག་དང་རྒྱལ་ཡོངས་གྲོན་ཆས་
བདག་འཛིན་འཐབ་ཞེ་ཡར་རྒྱས་བཏང་དགོཔ་གལ་ཆེ་ཉོག་ཉོ་ཅིག་ལུ་གྱུར་ཏེ་
ཡོད་མི་འདི་ཡང་ གཙོ་བོ་རང་བྱུ་མི་གིས་ང་བཅས་རང་ འབྲུག་མི་སེ་སེ་འབད་
མ་བཙུམས་བར་ཁོང་དང་ཅིག་འཐད་པ་ཨིན་པའི་བསམ་སྦྱོང་སླིག་མི་མང་སུ་ཐོན་མ་
ལས་ ང་བཅས་རའི་རྒྱལ་ཁབ་རང་བཅོན་བཅོན་ཐབས་ལུ་གནོད་ཉེན་ཡོད་མེད་
ཀྱི་མནོ་བསམ་སྦྱོམ་བཏང་དགོཔ་འདུག།

དེ་ཁ་ལུ་ བྱུ་མི་གིས་མནོ་ལུགས་དང་འདམས་སྒྲེ་ ང་བཅས་རའི་
མི་སེར་ཚུ་ལས་ཡང་ རང་དང་རོགས་ཅིག་འཐད་པ་ཨིན་པའི་བསམ་པ་

མི་དབང་འབྲུག་རྒྱལ་བཞི་པའི་རྟོགས་བརྟུན། རང་ལྷན་ལམ་སློལ་གྱི་ཐོག་ལས་རང་བཙན་སྤང་ཚུལ།

དང་སྤྱོད་ལམ་བསྐྱེད་མི་རེ་འཛོན་པ་ཅིན་ རང་གི་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་སྤང་སྤྱོད་
ལུ་གཞི་དེ་ཉེན་ཡོད་པ་ མིག་གིས་མཐོང་སར་ཨིན་མ་ལས་ ང་བཙས་རའི་
རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་རང་དབང་རང་བཙན་འདི་ བདག་འཛོན་འཐབ་དགོ་པ་
ཅིན་ གཞུང་དང་མི་སེར་གཉིས་ཆ་ར་གིས་ཐབས་རང་མེད་པར་ ལམ་
ལུགས་སློལ་སྐྱེད་ལམ་ནམ་གཞག་དང་ རྒྱལ་ཡོངས་གྲོན་ཆས་བསྐྱེད་ནི།
གཞུང་སྐད་ཡར་རྒྱས་བཏང་ནི་ལུ་ ཅན་པ་ཐེབས་ཅིག་རང་བཏོན་ཏེ་ འབད་
དགོ་པ་གཤམ་ཆེ་བས་ཟེར་གསུངས་ཡོད་པའི་ཁར་ ཏེ་མ་ལས་གོ་མས་འདྲིས་མེད་
པའི་གྲོན་ཆས་དང་སྐྱེད་ལམ་ནམ་གཞག་ཚུ་ དང་ གླངས་འབད་མ་ད་ འཇམ་
ཏོག་ཏོ་འབད་བྱམ་ཚུད་པར་ལཱ་ཁག་ཡོད་དེ་རང་འབད་རུང་ འདི་ཚུ་གི་དགོས་
པ་དང་ཁེ་ཕན་ཏེ་གོ་ནེ་ ང་བཙས་རའི་རྩོམ་ཆས་ཀྱི་མི་སེར་ཚུ་གིས་ སྤྱོད་
བྱས་འདི་ལུ་བཙེ་བཀྲར་དང་རྒྱབ་སྐྱོར་ དང་གླངས་ཀྱི་བཙོན་བྲགས་སློམ་བསྐྱེད་
དེ་ རྒྱལ་ཁབ་ལུ་ཐ་དམ་ཚོག་བཏོན་ཏེ་ཕྱག་ཁྱུ་མི་འདི་ རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་སྤང་སྤྱོད་
ལུ་ཕན་པའི་རྟགས་མཚན་ལེགས་ཤོམ་ཅིག་ཨིན་མ་ལས་ ཐུགས་ངལ་རངས་
དང་དགའ་ཚོར་ཡོད་ཟེར་གསུངས་གནང་ནུག།

རྒྱ་མཚན་དེ་གིས་སྤྱོད་ མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེ་ འཇིགས་མེད་
སང་གི་དབང་ཕྱུག་མཚོག་གིས་ ལོ་ལྷ་པའི་འཆར་གཞི་ལྷ་པ་དང་རྒྱག་པ་ཚུ་
གི་སྐབས་ལུ་ གཞུང་གི་དམིགས་ཡུལ་གཙོ་བོ་ཅིག་གི་གྲུལ་ཁར་ རང་ལྷན་ལམ་
ལམ་སློལ་ཉམས་མ་བཅུག་པར་དར་བྱབ་བཏང་ནི་དེ་བཅུགས་གནང་ནུག།
མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེ་མཚོག་གི་ ཐུགས་ཀྱི་རེ་འདོད་ཡང་ འབྲུག་
པའི་མི་ཁྲུངས་གྲལ་ཡོད་ཚད་ཀྱིས་ རང་ལྷན་ལམ་སློལ་འདི་ལུ་ཆ་འཛོག་

དཔལ་འབྱུག་ཞིབ་འཇུག་ལྟེ་བ།

དང་བཙེ་བཀྱར་ཞུ་དགོས་མ་ཚད་ རང་ལུགས་ལམ་སྲོལ་ཚུ་ སྤ་ཞིང་སྤ་བ་
འབད་དེ་ འབྲུག་མི་གེ་ར་གིས་ཤེས་ནི་དེ་ཡང་མེད་ཐབས་མེད་མནོ་བའི་བྱུགས་
བཞེད་གནང་ཨླེ་ ནང་སྲིད་དང་སྲོལ་འཛིན་ལྷན་ཁག་གིས་དབུ་གཙོས་པའི་
གཞུང་གི་ལས་ཁུངས་དང་ལས་ལྗེ་ཆ་མཉམ་ནང་སྤྲིན་ལམ་རྣམས་གཞག་ཟེར་
སློབ་སྦྱོན་གནང་བཅུག་པའི་དོན་ལུ་འགྲོ་གྲོན་མང་རབས་གནང་དང་གནང་
བཞིན་དུ་ཡོད་པ་ཨིན།

ལྷག་པར་དུ་མ་འོངས་པའི་མི་རབས་ངོ་མ་ སློབ་གྲ་ཚུ་ནང་ཡོད་པའི་
སློབ་ཕྲག་ཚུ་ཨིན་ནི་དེ་གིས་ མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེའི་ཞབས་ལས་
དུས་དང་རྣམ་པ་ཀུན་དུ་སློབ་ཁང་ཚུ་ནང་ཐེབས་པའི་སྐབས་ ཞལ་བཀོད་དང་
བཀའ་སློབ་ཅིག་འདི་ རང་ལུགས་ལམ་སྲོལ་ལུ་གཅེས་སྤྲོས་དང་བཙེ་བཀྱར་
འབད་དགོ་པའི་སློབ་ལས་གསུང་སྲོལ་ཡོད་མི་དེ་ གཙོ་བོ་རང་བཙན་གྱི་དོན་
ལུ་ཨིན་པས་ཟེར་ཞུ་ནི་ཨིན་ནོ། །

ཐམས་ཅད་མཁྱེན་གཟིགས་མི་དབང་ཆོས་རྒྱལ་དེས། །

ཐམས་ཅད་ལས་ཀྱང་རང་བཙན་གཅེས་སྤྲོས་མཛད། །

ཐམས་ཅད་བཤད་པའི་སློ་སྦྱོབས་སྤ་ན་ཡང་། །

མདོ་ཙམ་བདུས་ཏེ་ཡོངས་ལ་ཕན་ཕྱིར་བཀོད། །

ཟེར་མི་དེ་ཡང་བར་གྱི་ཆོགས་སུ་བཅད་པའོ། །

ལེའུ་བཅུ་གཉིས་པ།

མི་མྱེའི་གནས་སྤངས་ལེགས་བཅས་དང་རྒྱལ་ཡོངས་དགའ་སྦྱིད་
དཔལ་འཛོམས་ཀྱི་སྲིད་བྱས་བཅུམས་ཚུལ།

༥ ཐེག་པ་ཆེན་པོས་གཞན་དོན་སྤྱོད་ལེན་ཅིང་། །
རྒྱལ་མཆོག་དམ་པས་འབངས་ལ་བཙེ་བ་མཛད།།
གང་གིས་འཁོར་འབངས་བདེ་བར་སྦྱོང་བའི་གཏམ། །
བཤད་པས་མི་ཚར་རྒྱལ་བའི་ལྷགས་ཀྱང་དྲགས། །

ཟེར་བའི་ཆོགས་བཅད་ཀྱིས་མདུན་བསུས་ཏེ་ལེའུ་བཅུས་པ་ མི་མྱེའི་གནས་
སྤངས་ལེགས་བཅས་དང་རྒྱལ་ཡོངས་དགའ་སྦྱིད་དཔལ་འཛོམས་ཀྱི་སྲིད་བྱས་
བཅུམས་ཚུལ་སྒྲིང་ལས་བཤད་ནི་དེ་ལུ་ཡང་།

དང་པ་ མི་མང་གི་གནས་སྤངས་ལེགས་བཅས་ཀྱི་དོན་ལས་ འཕྲོད་བསྟེན་
ཞབས་ཏྲིག་རྒྱ་བསྐྱེད་ཀྱི་ལས་རིམ་བཙུགས་པའི་མཛད་པ།
གཉིས་པ་ ཁྲོད་གསེབ་ཁར་གཅོང་སྤྱོད་ལེན་པའི་འཕྱང་རྒྱ་དང་སྒྲིག་མེའི་
མཐུན་རྒྱུན་སྤེལ་བའི་མཛད་པ།

གསུམ་པ་ རྫོང་ཁག་ཉི་ཤུའི་ནང་མི་མྱེའི་ཞབས་ཏྲིག་གི་རྒྱུན་བཙུཌ་པའི་མཛད་པ།
བཞི་པ་ རྒྱལ་ཡོངས་དགའ་སྦྱིད་དཔལ་འཛོམས་ཀྱི་སྲིད་བྱས་བཅུམས་ཏེ་
འབྲུག་མི་རེ་རེ་བཞིན་བདེ་སྦྱིད་དང་ལྷན་པའི་ཐབས་ལམ་བཏོན་
པའི་སྒྲིང་ལས་གསལ་བཤད་བྱ་ནི་ཨིན།

དཔལ་འབྱུག་ཞིབ་འཇུག་ལྟེ་བ།

མི་མང་གི་གནས་སྐབས་ལེགས་བཅས་ཀྱི་དོན་ལས་ འཕྲོད་བསྟེན་
ཞབས་ཏོག་རྒྱ་བསྐྱེད་ཀྱི་ལས་རིམ་བཙུགས་པའི་མཛད་པ།

དང་པ་ མི་མང་གི་གནས་སྐབས་ལེགས་བཅས་ཀྱི་དོན་ལས་ འཕྲོད་
བསྟེན་ཞབས་ཏོག་རྒྱ་བསྐྱེད་ཀྱི་ལས་རིམ་བཙུགས་ཚུལ་སྐོར་ལས་མ་ཞུ་བའི་
ཏེ་མ་ ལེགས་བཤད་ལས།

ས་སྤྱོད་སྤྱོད་རྗེས་ལྷན་པ་རྣམས། །འབངས་ལ་བྱ་གཅིག་བཞིན་དུ་བྱམས། །
རང་གི་སྒོམ་དང་ནོར་བཏང་ནས། །འཁོར་རྣམས་རྗེས་སུ་སྤྱོད་བ་ཡིན། །

ཟེར་གསུངས་དོ་བཟུམ་ མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆའི་ཞབས་ལས་
འབྲུག་མི་ཆ་མཉམ་དགའ་བ་དང་སྦྱིད་པ་འབད་བཞག་ནི་དེ་རྒྱལ་པོ་ཁོ་རའི་
སྤྱན་འབྲས་བཟུམ་གལ་ཆེ་བར་བརྩི་དོ་ཡོད་པ་ལས་ མངའ་འབངས་ཡོངས་ཀྱི་
གནས་སྐབས་ དབྱེ་ཞིབ་ཚུལ་བཞིན་གནང་པའི་ལམ་སྒོམ་བཙུགས་གནང་ནུག།
དབྱེ་ཞིབ་དེ་ཡང་གྲོང་གསེབ་རེ་རེ་བཞིན་དུ་གསོ་བའི་ལས་ཁུངས་ཀྱི་ཁ་ཐུག་
ལས་ མི་མང་གི་འཕྲོད་བསྟེན་ཞབས་ཏོག་པ་བཙུགས་ཏེ་ གྲོང་གསེབ་ཀྱི་
འཆོ་བའི་གནས་སྐབས་དང་ མཐུན་ཆེན་དེ་ཚུ་གི་སྐོར་ལས་དབྱེ་ཞིབ་དང་
ནད་སྦྱོབ་ཀྱི་ལས་རིམ་གཅིག་ཁར་འབྲེལ་ཏེ་ཐོ་བཀོད་འབད་བཙུག་ནུག།
སྤྱན་ཞུ་དེ་དང་འབྲེལ་ཏེ་ གྲོང་གསེབ་ཚུ་ནང་ གཙང་སྤྱོད་མེད་སར་གཙང་སྤྱོད་
མཐུན་ཆེན་མེད་སར་མཐུན་ཆེན། རིམས་ནད་ལ་སོགས་པའི་སྦྱོབ་སྤྱོད་ མཛོ་
ནད་དང་ པོ་ལི་ཡ་ཟེར་བའི་རྩ་ནད་ལ་སོགས་པ་རྩ་མེད་བཏང་པའི་འཆར་གཞི་
བརྩམས་ཐོག་ལས་ མི་སྡེའི་བདེ་སྦྱིད་གོང་དུ་སྤེལ་བའི་ཕྱག་ལཱ་རྒྱ་ཆེ་ཏོག་ཏོ་

འགོ་བཅུགས་གནང་རྒྱལ།

སྤྱི་ལོ་༢༠༠༧ གྲི་ལོར་སྤང་ཆོན་གྱི་སྟན་ལྷན་ཁྲུང་། གཞི་རིམ་གསལ་བའི་སྟན་བཅོས་འབད་དེ་བྲལ་ཆད་བརྒྱ་ཆ་༩༠ གྱུ་སྟོང་ཅི་ཟེར་བཀོད་རྒྱལ། རྒྱལ་གཞུང་གིས་འབྲུག་མི་ག་ར་ལུ་གནས་རིམ་མཐོ་བའི་སྟན་བཅོས་ རིན་མེད་སྟོང་པར་གནང་པའི་སྤང་བྱས་ལུ་བརྟེན་ཏེ་ མི་སེར་ཚུ་གི་གསལ་བའི་གནས་སྤངས་ཡར་འག་སོང་ཡི་ཟེར་ཨིན་པས། དེ་གིས་སྤྱི་ལོ་༢༠༠༦ གི་གསལ་བའི་ཞབས་ཏྲིག་སྟན་ལྷན་ཁྲུང་ལྷ་བའི་སྐབས་ ཨ་ལོ་གསར་སྤྱོད་ ༡༠༠༠ ལས་༥༠ མ་གཏོགས་གཞན་ཆ་མཉམ་གསལ་ཚུགས་པ་བྱུང་མི་འདི་ལུང་སྤྱོད་གསལ་ནང་ཨ་ལོ་ཤི་རྒྱུན་ཏུང་ཤོས་ཀྱི་གྲལ་ཁར་ཨིན་ཟེར་བཀོད་རྒྱལ། དེ་མ་ཆད་གོང་གསལ་སྟན་ཁང་བར་མ་ག་ར་ནང་ གལ་ཆེ་བའི་མཁོ་ཆས་དང་ལག་ཆས་ཀྱི་རིགས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་བཅུགས་ཏེ་ སྤྱི་བུར་གྱི་ཨ་ལོ་སྤྱོད་སའི་སྟན་བཅོས་དང་ སྟན་གཡོག་མའི་ཞབས་ཏྲིག་ཚུ་ཡོད་ནི་དེ་གིས་ ཨ་མ་སུ་ཚུ་ཨ་ལོ་མ་སྤྱོད་བའི་གོང་གི་ལམ་སྟོན་དང་ཞབས་ཏྲིག་རྒྱ་བསྐྱེད་སྤྱོད་འབད་བཏང་ཡི་ཟེར་ཨིན་པས།

ལུས་འབྲེལ་ལུ་བརྟེན་པའི་འབྲུ་ནད་ ཨེ་ཨའི་སྤྱི་ཨེ་ཨེ་ ཟེར་མི་སྤྱི་ལོ་ ༢༠༠༧ ཚུན་མི་གངས་ ༡༠༥ ལུ་ཐོབ་ཡོད་པ་སྤྱི་དོས་འཛིན་བྱུང་པའི་གྲལ་ལས་ མི་གངས་ ༢༢ ཤི་སོང་རྒྱལ། ནད་དེ་གི་དོན་ལུ་གསལ་སྟན་ ཨེ་ཨེ་ རི་ཁྲོའི་སྤྱི་དེ་ལ་ཟེར་མི་འགོ་བཅུགས་ནི་དེ་གིས་ སྤྱི་ལོ་ ༢༠༠༥ ལས་ད་ལྟོ་བར་ན་ ཨེ་ཨའི་སྤྱི་ཨེ་ཨེ་གི་ནད་པ་ ༢ མ་གཏོགས་མ་ཤི་ཟེར་ཨིན་པས། དེ་བརྒྱམ་བད་ཀན་གྱི་ནད་གཞི་ཐོབ་མི་སྤྱི་ལོ་ ༢༠༠༥ ཚུན་ཚོད་ ནད་པ་ ༡༠༡༥

དཔལ་འབྱུག་ཞིབ་འཇུག་ལྟེ་བ།

ཡོད་ས་ལས་སྤྱི་ལོ་༢༠༠༦ ལུ་ནད་པ་༩༢༧ གྲུ་མར་ཕབ་རྒྱབ་ཚུགས་ཏེ་བརྒྱ་
ཆ་༥༠ ལྷག་པ་ཅིག་དྲག་སྟེ་སོང་ཡོད་པ་སྤྱི་གསོ་བའི་སྟན་ལུ་ནང་བཀོད་ལྷག་
དེ་ལས་ཚད་ནད་ཐོབ་སའི་ས་གནས་ཚུ་ནང་ བཀག་ཐབས་ཀྱི་དོན་ལས་
འབྲུབ་སྟན་བཏབ་པའི་ ཡུན་རིང་སྤྱོད་བཏབ་པའི་བསེལ་རས་ཚུ་བཀྲམ་སྤེལ་
འབད་ཡི་ཟེར་དང་ སྤྱི་ལོ་༢༠༠༧ ལུ་ཚད་ནད་ཀྱི་ནད་པ་གྲངས་ཁ་༢༤༧༠
ཡོད་ས་ལས་སྤྱི་ལོ་༢༠༠༦ ལུ་ནད་པའི་གྲངས་ཁ་༡༥༤༥ གྲུ་མར་ཕབ་
རྒྱབ་ཚུགས་ལྷག་།

དེ་མ་ཚད་ གསོ་བའི་ལས་ཁུངས་ཀྱི་ཁ་ཐུག་ལས་ མི་སྡེའི་ཞབས་ཏོག་
དོན་ལས་སྤྱི་ལོ་༢༠༠༦ སྤྱི་ཟླ་༧ པ་ལས་མི་མང་ནད་དཔྱད་ཀྱི་དོན་ལུ་འགྲོ་
སོང་སྟོམ་བཏང་སྟེ་ འཛིགས་མེད་རྩི་རྩེ་དབང་ཕྱུག་གཙོ་བཞེན་སྟན་ཁང་ནང་
སྟོག་རིག་ཀམ་ཕུས་ཀྱང་ཐོག་ལས་ བཏག་དཔྱད་འབད་བའི་འཕུལ་ཆ་ གྲོ་མོ་
གར་མི་ཟེར་མི་དང་ མེག་ནི་ཀྱི་ག་ དེ་སོ་ནི་ནི་ཨི་མེ་ཇིང་ཟེར་མི་ཚུ་མཁོ་
སྤྱབ་འབད་དེ་ ལག་ལེན་འབབ་དོ་ཡོད་པ་ལས་ འཕུལ་ཆ་དེ་ཚུ་གིས་ ནད་
གཞི་དེ་ཚུ་ལྷ་གོང་ལས་ངོས་འཛིན་འབད་ཚུགས་ནི་དེ་གིས་ ནད་པ་ཚུ་དུས་ཚོད་
ཁར་སྟན་བཅོས་འབད་ཚུགས་པའི་ཁེ་ཕན་སྟོམ་ཡོད་ཟེར་ཨིན་པས།

དེ་མ་ཚད་འཕྲོད་བཞེན་སྟོར་ལས་མི་མང་ལུ་གོ་བར་སྤྱོད་པའི་ཞབས་
ཏོག་ཡང་རྒྱ་ཆེ་ཏོག་ཏོ་འབད་དེ་ སྤྱི་ཟླ་བཀག་ཐབས་དང་ ན་གཞོན་
འཕྲོད་བཞེན་དོན་ལུ་ རྒྱང་ཀྱི་འབྲུག་ལས་ཨ་ལོ་ཆགས་ནི་བཀག་ཐབས།
ལུས་འབྲེལ་ལུ་བཞེན་པའི་ནད་ ཨེ་ཅ་ཨེ་སྤྱི་/ཨེ་ཅ་དང་བཟའ་ཚང་འཆར་
གཞི་སྟོར་ལས་ཡང་སྤྱིར་བཏང་གེས་བྱ་བྱུ་ཆེ་ཏོག་ཏོ་འབད་ཡོད་པའི་སྟན་

ཞུ་བཀོད་རྣམས།

མི་སྡེའི་ཞབས་ཏྲིག་ཚུལ་མཐུན་ཐོབ་པའི་དོན་ལུ་ མི་དབང་མངའ་བདག་
རིན་པོ་ཆེའི་ཞབས་ལས་ཐབས་ཤེས་མཛད་དེ་ རྒྱལ་ཚུགས་རྫོང་ཁག་གི་མི་
སེར་ཚུ་གི་དོན་ལུ་ བཅའ་སྤྲུལ་ས་ཡ་༧༡༦ བཏང་སྟེ་ནད་པ་༣༥༠
འི་ཉལ་བྲི་ཡོད་པའི་སྤྲོད་ཁང་སྒྲིམ་འཛིགས་མེད་ནི་རྩེ་དབང་རྒྱལ་གཙུག་ལག་ཚུ་
སྤྲོད་ཁང་ རྒྱ་བསྐྱེད་རྒྱལ་དོ་ཡོད་པའི་ཁར་ ཤར་ཚུགས་རྫོང་ཁག་གི་མི་སེར་
ཚུ་གི་དོན་ལུ་ མོང་སྐར་ལུ་ཡང་མ་དངུལ་ས་ཡ་༧༣༥ བཏང་ཐོག་ལས་ནད་པ་
༡༥༠ འི་ཉལ་བྲི་ཡོད་པའི་གཙུག་ལག་ཚུ་སྤྲོད་ཁང་རྒྱལ་དོ་ཡོད་པའི་བསྐྱེད་ཡོད་ཟེར་སྟེ་
ལོ་༢༠༠༧ གྱི་ལོ་འཁོར་སྤྱོད་ཞུ་བཀོད་རྣམས། དེ་བཟུམ་སྟེ་ཚུགས་མི་སེར་
ཚུ་གི་དོན་ལུ་སྟེ་ལོ་༢༠༠༦ ལས་ཟད་འགྲོ་ས་ཡ་༡༠༧ དང་འབྲུམ་༥༣
བཏང་སྟེ་སྤྲོད་ཁང་སྒྲིམ་སྤྲོད་ལུ་ ནད་པ་༥༠ གི་ཉལ་བྲི་ཡོད་པའི་སྤྲོད་ཁང་སྒྲིམ་
རྒྱལ་དོ་ཡོད་པའི་བསྐྱེད་ལུ་སྟེ་ལོ་༢༠༠༧ གྱི་ཟླ་༧ པ་ལས་ལག་ལེན་འཐབ་
ནི་འགོ་བཙུགས་ཅི་ཟེར་བཀོད་རྣམས། དེ་དང་འཕྲུལ་སྟེ་ཟད་འགྲོ་ས་ཡ་༥༠
བཏང་སྟེ་དར་དཀར་དཔལ་ལ་ལུ་ཡང་ནད་པ་༢༠ འི་ཉལ་བྲི་ཡོད་པའི་སྤྲོད་
ཁང་རྒྱལ་དོ་ཡོད་པའི་བཀོད་རྣམས།

འཆར་གཞི་བརྒྱུད་པའི་ཡིག་ཆ་དང་འབྲིལ་བ་ཅིན་ གོང་གསལ་གཙུག་
བཞེན་སྤྲོད་ཁང་ཚུ་མ་བཅོས་བར་ མི་སྡེའི་ཞབས་ཏྲིག་གི་དོན་ལས་སྤྲོད་ཁང་
ཆེ་བ་༢༧ ནང་པའི་སྤྲོད་ཁང་ཆེ་བ་༡ འཕྲོད་བཞེན་སྤྲོད་ཁང་༥༥ སྤྲོད་
ཁང་༥༥ ཞབས་ཏྲིག་བཀའ་སྤྲུལ་སྟེ་བ་༧༦ གསལ་བའི་སྤྱིང་བརྒྱུད་སྤྲུལ་ཁང་༣
ཆད་ནད་བཀག་ཐབས་སྟེ་བ་༡༩ ཡོད་མི་ཚུ་གིས་མི་མང་གི་ཞབས་ཏྲིག་ཚུལ་

དཔལ་འབྱུག་ཞིབ་འཇུག་ལྟེ་བ།

དང་མཐུན་པ་སྐྱབ་པའི་བསྐང་ཡོད་མི་ཚུ་ཆ་མཉམ་ར་མི་ཐེང་ཆེ་སྟོག་བསྐངས་
ཏེ་ ཉ་ཆ་ཞིབ་འཇུག་དོན་ལུ་དམིགས་ཏེ་ཨིན་ནི་དེ་གིས་ མི་མང་བདེ་སྐྱོད་སྟེལ་
བའི་ཐབས་ལམ་སྒྲ་ན་མེད་པ་ཨིན་ཟེར་ཞུ་ནི་ཨིན་ནོ། །

གྲོང་གསེབ་ཁར་གཙང་སྤྱ་ལྷན་པའི་འབྲུང་ཚུ་དང་སྟོག་མེའི་ མཐུན་ཆེན་སྟེལ་བའི་མཛད་པ།

གཉིས་པ་ གྲོང་གསེབ་ཁར་གཙང་སྤྱ་ལྷན་པའི་འབྲུང་ཚུ་དང་ སྟོག་
མེའི་མཐུན་ཆེན་སྟེལ་ཚུལ་མཛད་པའི་སྟོར་ལས་མ་བཤད་པའི་ཉེ་མ་ འབྲུག་
ཚུལ་ཁབ་ནང་འབྲུང་ཚུ་དང་ སྟོག་མེ་མེད་པའི་དཀའ་ངལ་ག་དེ་སྟེ་སྟོང་
ཅི་ག་གི་སྟོར་ལས་མདོར་བསྡུས་ཅིག་ཞུ་བ་ཅིན། སྤྱི་ཁྱོད་དུས་སུ་རྫོང་
གཞི་ཚུ་ནང་དཔོན་སྐང་པ་ཟེར་སྐབ་སྟེལ་ཅན་གྱི་མི་ཚུ་དང་ བཟའ་ཚང་དང་
བཅས་པ་རྫོང་གཞི་ཚུ་གི་སྟོ་ལོགས་ཁར་གཞིས་བཅགས་འབད་སྟོང་མི་དེ་ཚུ་
གི་ མི་ཚུ་དང་མི་པའི་ལཱ་སྐྱེལ་དེ་རྫོང་ནང་ འབྲུང་ཚུ་སྟེལ་ནི་དེ་ཨིན་པས།
དེ་བརྒྱམ་ཚུལ་པོ་དང་དཔོན་ཁག་ཚུ་གིས་སྟོ་ཁར་ཡང་ཕྱག་སྐྱར་པའི་གལ་
ལས་ སྐར་པ་གཉིས་གཉིས་དེ་རེ་ཉིན་བསྐྱར་གསོལ་ཚུ་ཨོག་པར་འབྱོར་གོ་
དོ་ཡོད་པའི་རྒྱ་ཚན་ཡང་ འབྲུང་ཚུ་དེ་གི་དོན་ལུ་ཨིན་པས། འབྲུག་གི་གྲོང་
གསེབ་མང་ཤོས་ནང་འབྲུང་ཚུ་ཐག་རིང་ས་ལས་ཨོག་དགོ་ནི་དེ་གིས་ གྲོང་
གསེབ་པའི་དཀའ་ངལ་ཆེ་ཤོས་ཅིག་ཨིན་མ་མཛད་ དུས་རྫོང་ཡང་མང་ཤོས་
ཚུ་དཔོག་པའི་དོན་ལུ་རྫོགས་ནི་དེ་གིས་ལཱ་གཞན་འབད་བའི་གོ་སྐབས་གངམ་
མི་ཐོབ་དོ་ཡོད་པ་ཨིན།

མི་དབང་འབྲུག་རྒྱལ་བཞི་པའི་རྟོགས་བརྟུན། འབྲུང་རྒྱུད་སློབ་མེད་མཐུན་རྒྱུན་སྒྲེལ་བ།

ཤར་ཕྱོགས་ཀྱི་གྲོང་གསེབ་ལ་ལོ་ཅིག་ནང་ རྫོང་པ་བྱ་བེངས་དང་པ་
འབོ་པའི་བསྐང་ལས་ རྒྱ་ཨོག་པར་མེ་ཆག་བཏེག་སྟེ་འགྲོ་སར་མཐོང་ཡི།
དེ་སྐབས་གྲོང་གསེབ་ཚུ་ནང་རྒྱ་ཨོག་པའི་སྟོང་མེད་པར་ སྤག་ཤིང་དུམ་བཅད་
མེ་བཞི་བཞི་ལྔ་ལྔ་དེ་རེ་ཅེ་བོའི་ནང་བཙུགས་ཏེ་ བྱ་བེངས་དང་པ་འབོ་པའི་
སྐབས་འགྲོ་མི་དེ་གིས་ རྒྱ་འབག་སྟེ་གཡུས་ཁར་ཉིན་མ་ཤར་བའི་རྟིང་ལས་
མ་གཏོགས་ རྒྱ་ཁྲུང་ཆ་ཅིག་མི་སྟོང་པས། དེ་བཟུམ་ཅི་རང་ཆ་དུས་ཀྱི་མཐའ་
བྱར་པ་ཏ་ལེ་རེ་མགོ་ཁར་སྟོང་མི་རྒྱ་གིས་ སེམས་ཅན་གྱི་པགས་ཀོ་ནང་རྒྱ་
ལྷགས་ཏེ་རྟ་གྲུ་བཀལ་ཏེ་རྒྱ་ཆོད་༢ དེ་རེ་གི་ཅིས་ལམ་ཁར་འགོར་ས་མཐོང་ཡི།
རྒྱ་མཚན་དེ་གིས་བྱིམ་དེ་ནང་སྟོང་མི་རྒྱ་གི་གཟུགས་ཁམས་གཙང་སྤྲ་བཞེན་མ་
ཚུགས་པའི་ཁར་ རྟོད་རྒྱ་ཡང་ཉིན་ཞག་ལེ་ཤའི་བར་ན་རྒྱ་མ་བྱུ་བར་བཞེས་སྟོ་
བཟོ་སར་མཐོང་ཡི། གཡུས་ལ་ལོ་ཅིག་ནང་ཡུམ་རྒྱ་བེར་སྤབ་སྟོལ་ཡོད་པའི་ས་
དོང་ནང་གནམ་ཆར་ལུ་བཞེན་ཏེ་ཆགས་པའི་རྒྱ་རྒྱ་ཡང་དཔོག་སྟེ་འབྲུང་སྟོལ་
སྟོང་ལྷག།

དེ་བཟུམ་འབྲུག་ལུ་སྟོག་མེ་མ་སྟོང་པའི་ཏེ་མ་ རྫོང་གཞི་རྒྱ་ནང་
ལ་ཤང་བེར་སྤབ་སྟོལ་ཡོད་མི་ ཤིང་གི་རྟོག་མ་ལས་བཏོན་པའི་སྤུམ་རྒྱ་བེད་
སྟོད་འབད་དེ་ རས་ཀྱིས་སྟོང་རས་བཟོ་མི་དེ་གྲུ་མེ་བཏེག་ནི་དང་ ས་མར་
ཁྲ་བེད་སྟོད་འབད་དེ་སྤབ་བཏེག་བཏེག་ནི་རྒྱ་ ལག་ལེན་འཐབ་སྟོལ་སྟོང་ལྷག།
དེ་བཟུམ་གྲོང་གསེབ་ཚུ་ནང་ མེ་ཆག་བེར་སྟོང་ཕུ་ཤིང་དང་ སྤག་ཤིང་བསྐམ།
ཤིང་ལེབ་ལ་སོགས་པ་རྒྱ་ལག་ལེན་འཐབ་སྟེ་སྟོང་དགོ་ནི་དེ་གིས་ ལྷབ་མེད་
རིགས་བྱིམ་ལུ་གང་མ་འབད་ནི་མེད་པར་ ནམ་སྟོ་བའི་འཕྲོ་ལས་ཉལ་ཏེ་སྟོང་

དཔལ་འབྱུག་ཞིབ་འཇུག་ལྟེ་བ།

དགོ་དོ་ཡོད་པ་ཨིན་པས།

རྒྱ་མཚན་དེ་གིས་ ཡབ་འབྲུག་རྒྱལ་གསུམ་པ་ མི་དབང་འཇིགས་མེད་
ནོ་ཇེ་དབང་ཕྱུག་མཚོག་གིས་ ལོ་ལྔ་པའི་འཆར་གཞི་དང་པ་དང་གཉིས་པའི་
ནང་ས་གནས་ཁག་རྒྱག་ནང་འབྲུང་ཆུ་བོ་ཏོན་པའི་ལས་རིམ་འགོ་བཙུགས་
གནང་ནུག། ས་གནས་ཁག་རྒྱག་པོ་ཡང་ ཐིམ་ཕུ་དང་དབང་འདུས་པོ་བྲང་།
བསམ་ཅེ་དང་ཕུན་ཚོགས་སྒྲིང་། བདེ་བ་བྲང་དང་གསར་སྤང་ཆུ་གི་ས་གནས་
གལ་ཆེ་ས་ཚུ་ནང་ འབྲུང་ཆུ་བོ་ཏོན་ནི་སླེ་འཆར་གཞི་ལས་རིམ་ནང་བཀོད་པའི་
མ་དདུལ་ཡང་ འཆར་གཞི་དང་པའི་ནང་དདུལ་ཀྲམ་འབྲུམ་༥༧ དང་ཆ་༡༧
བཞག་ནུག། འཆར་གཞི་གཉིས་པའི་ནང་གོང་གསལ་འབྲུང་ཆུ་ཁག་གི་དོན་
ལས་མ་དདུལ་འབྲུམ་༥༣ དང་ཆ་༥༢ བཞག་ནུག། འཆར་གཞི་གསུམ་
པའི་སྐབས་ཉེ་མ་འབྲུང་ཆུའི་ལས་རིམ་ཁག་༡༢ ཡོད་མི་དེ་ཆུ་ལེགས་ཤོམ་
བཅོ་བའི་དོན་ལས་མ་དདུལ་འབྲུམ་༢༥ བཞག་པའི་ཁར་ འབྲུང་ཆུ་གསར་པ་
བོ་ཏོན་པའི་དོན་ལུ་མ་དདུལ་འབྲུམ་༡༩ དང་བཙོག་ཡུར་དང་ཆུ་ལམ་ཆུ་
ལེགས་ཤོམ་བཅོ་བའི་དོན་ལུ་འབྲུམ་༩ བཞག་སྟེ་ཕྱག་ལུ་གནང་ནུག།

གོང་ལུ་ཞུ་དོ་བཟུམ་ གོང་གསལ་གྱི་མི་སེར་ཆུ་གི་གནས་སྤངས་
དང་ འཕྲོད་བཞེན་ཞིབ་དཔྱད་མཛད་པའི་སྐབས་ གོང་གསལ་ཆུ་ནང་
འབྲུང་ཆུ་མེད་པའི་དཀའ་ངལ་ལས་སྐྱག་པ་འབད་ འབྲུང་ཆུ་ལུ་བཞེན་ཏེ་
ཐོབ་པའི་ནད་རིགས་དར་བྱུང་སོང་ཡོད་མི་ལུ་གཟིགས་ཏེ་ མི་དབང་མངའ་
བདག་རིན་པོ་ཆེའི་ཞབས་ལས་འཆར་གཞི་ལྔ་པའི་ནང་ གལ་ཆེ་ཤོས་
ཅིག་འབྲུང་ཆུ་གཙང་སྒྲ་དང་ལྡན་པ་བོ་ཏོན་ནི་སླེ་ཐུགས་བཞེད་གནང་ནུག།

མི་དབང་འབྲུག་རྒྱལ་བཞི་པའི་རྟོགས་བརྗོད། འབྲུང་ཆུང་སློབ་མའི་མཐུན་ཆེན་སྒྲིལ་བ།

དེ་ཡང་གོང་གསལ་གྱི་མི་སེར་ཚུ་ རྒྱ་རྒྱུ་མ་ཚོ་གསལ་ལུ་བརྟེན་ཏེ་ཁྲིམ་ཁར་
གནས་སྡོད་མི་མང་སོ་ཐོན་ནི་དེ་གིས་ ཁྲིམ་ས་ཚུ་ནང་ཡང་ཉིན་རེ་མ་བཞེན་མི་
རྫོབས་ཡར་འཕར་འབྱོར་ཡོད་པ་ལས་ ཁྲིམ་ཁར་ཡང་འབྲུང་ཆུ་མ་ལང་པའི་
དཀའ་ངལ་རིམ་པ་བཞེན་ཐོན་ཏེ་ ལོ་ལྔ་པའི་འཆར་གཞི་ལྔ་པའི་ནང་ཁྲིམ་
གནས་ཀྱི་འབྲུང་ཆུའི་དོན་ལུ་མ་དངུལ་ས་ཡ་༥ དང་འབྲུམ་༥༣ རྟག་པ་
ཅིག་བཞག་རྟུག། གོང་གསལ་གྱི་འབྲུང་ཆུ་བརྟོན་པའི་མ་དངུལ་ས་ཡ་༥༡
བཞག་གནང་པའི་ཁར་ལྔར་གྱི་འབྲུང་ཆུ་ལེགས་བཅོས་འབད་བའི་དོན་ལུ་མ་
དངུལ་ས་ཡ་༡༡ དང་འབྲུམ་༥༥ བཞག་གནང་མི་དེ་བཟུང་འགྲོ་སྡོད་ཤོས་ཅིག་
ཨིན་པས་ཟེར་ཞུ་ནི། དེ་བཟུམ་འཆར་གཞི་རྟུག་པའི་ནང་ གོང་གསལ་འབྲུང་
ཆུའི་མ་དངུལ་ཁག་༢ བཞག་པའི་གྲལ་ལས་བསྐྱར་གསོ་མ་དངུལ་ས་ཡ་༣
དང་གསར་བརྟོན་འབྲུང་ཆུ་ཁག་༦༠༠/༥༠༠ བརྟོན་པའི་མ་དངུལ་ས་ཡ་
༥༡ དང་འབྲུམ་༢༥ བཞག་ཆེ་གོང་གསལ་མང་ཤོས་ནང་འབྲུང་ཆུ་རྟོད་
ཚུགས་པ་བཟོ་གནང་རྟུག་ཟེར་ཞུ་ནི།

སྤྱི་ལོ་༡༩༧༥ ལས་༡༩༩༠ ཚུན་ཚོད་ཀྱི་བར་ན་གོང་གསལ་
ཁར་འབྲུང་ཆུ་ཁག་༡༣༥༧ བཟུགས་ཅི་ཟེར་འཆར་གཞི་བདུན་པའི་
ཡིག་ཆ་ནང་བཀོད་རྟུག། འཆར་གཞི་རྟུག་པའི་ནང་འབྲུང་ཆུ་ཁག་༦༠༠
བཟུག་ནི་གི་འཆར་གཞི་བཟོ་ཡོད་རུང་ འཆར་གཞི་རྟུག་པ་མཐུག་བསྟུ་
ཚུགས་ཚུགས་ཀྱི་བར་ན་ འབྲུང་ཆུ་ཁག་༢༥༥ ལས་བཀྲལ་མཐུག་བསྟུ་མ་
ཚུགས་པར་ རྟག་ལུས་ཚུ་འཆར་གཞི་བདུན་པ་འགོ་བཟུགས་པའི་སྐབས་འཕྲོ་
མཐུད་དེ་འབད་དགོཔ་བྱུང་ཆེ་སྤྱི་ལོ་༡༩༩༠ ལུ་མཐུག་བསྟུ་ཡི་ཟེར་ཨིན་པས།

དཔལ་འབྱུག་ཞིབ་འཇུག་ལྟེ་བ།

དེ་གྲུ་འཆར་གཞི་བདུན་པའི་ལས་རིམ་འཐུང་ཆུ་ཁག་༡༢༣ བཅོ་མི་དེ་གིས་
བསྐྱེམས་གྲོང་གསེབ་ཀྱི་མི་སེར་གྲང་པ་༣༥༠༠༠ ལུ་ཕན་ཐོགས་ཚུགས་པ་
བྱུང་རུག། འཆར་གཞི་བདུན་པ་མཐུག་བསྐྱེལ་བའི་སྐབས་བསྐྱེམས་གྲོང་གསེབ་
ནང་ཡོད་མི་ མི་སེར་གྲང་གངས་༢༦༠༠༠ ལུ་ཕན་ཐོགས་བྱུང་པའི་
སྐབས་མི་གངས་འབུམ་༢ དང་སྟོང་ཕྱག་༢༥ དེ་ཅིག་ལུ་འཐུང་ཆུ་སྟོ་ཁར་
སྟོད་ཚུགས་པ་བྱུང་རུག། དེ་བཟུམ་ཁྲོམ་ས་ཚུ་ནང་ཡང་འཐུང་ཆུའི་ལས་
རིམ་ ཆུ་བསྐྱེད་དང་གསར་བཙུགས་འབད་དགོཔ་བྱུང་ཞེ་ ཟ࿃་ལོ་༡༩༩༩
ལུ་ཞིབ་དཔྱད་འབད་དེ་ཐིམ་ཕུ་དང་ཕུན་ཚོགས་སྒྲིང་། སྤ་རོ་དང་དགེ་ལེགས་ཕུ།
བཏ་ཤིས་སྒང་དང་བསམ་གྲུབ་སྟོངས་མཁར་ཚུ་ནང་ འཐུང་ཆུ་བསྐྱེད་ལས་
རིམ་བཙུགས་ཏེ་འཆར་གཞི་བདུན་པའི་ནང་འབད་དགོཔ་བྱུང་རུག།

འཆར་གཞི་བཅུད་པའི་ནང་གོང་གསེབ་འཐུང་ཆུ་ཁག་༡༧༦༠ གི་
ཅིས་བཙུགས་ཅི་ཟེར་ཨིན་པས། ཟ࿃་ལོ་༡༩༩༥ འི་ནང་འཁོད་ལུ་འཐུང་
ཆུ་ཁག་༣༥༠ གསར་བཙུགས་འབད་དགོ་པའི་དམིགས་ཡུལ་བཞག་ཐོག་
ལས་གོང་གསལ་དུས་ཚོར་ཁར་འཐུང་ཆུ་ཁག་༡༡༢ མ་གཏོགས་མཐུག་
བསྐྱེལ་མ་ཚུགས་པས། ཏེ་མ་བཙུགས་མི་གྲོང་གསེབ་འཐུང་ཆུ་མང་ཤོས་སྤུས་
ཚད་ལེགས་ཤོམ་མེད་ནི་དེ་གིས་ཟ࿃་ལོ་༡༩༩༥ ལུ་འཐུང་ཆུ་ཁག་༢༣༠
འི་ཅིས་བསྐྱར་བཅོས་འབད་དགོཔ་བྱུང་ཡོད་པ་ཨིན་པས་ཟེར་ཞུ་མི་དེ་གིས་
མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེའི་ཞབས་ལས་ མི་མང་ལུ་དགའ་འཁྱིད་སྟེལ་
བའི་ལས་རིམ་ལུ་ཕན་ཐབས་ གོང་གསེབ་ཁར་འཐུང་ཆུ་བཏམ་སྟེལ་འབད་
དེ་ མི་སེར་ཚུ་ཉིན་བཟུར་བཞིན་དུ་ཆུ་ལེན་གྱི་དཀའ་ངལ་བསལ་བའི་ཁར་

མི་དབང་འབྲུག་རྒྱལ་བཞི་པའི་རྟོགས་བརྗོད།

རྫོང་ཁག་ཉི་ཤུ་འདུ་མི་མེད་ཞབས་ཏྲོག་གི་རྒྱན་བརྩམས་པ།

འབྲུང་ཚུངས་སྤྱི་ཚད་ཅན་ཐོབ་ནི་དེ་གིས་ ན་ཚ་ཡང་ལེ་ཤ་ཅིག་མར་ཕབ་
རྒྱལ་ཉེ་ཆོ་སྲོག་རིང་པ་མཐུད་ཚུགས་ཅི་ཟེར་ཞུ་ནི་དང་ བྲོང་གསེབ་ཁར་སློག་
མེ་བྲལ་སྤེལ་མཛད་དེ་བདེ་སྲིད་ཐོབ་པའི་སྐོར་ལས་གོང་གི་དཔལ་འབྱོར་ལེའུ་
ནང་བཀོད་ནི་དེ་གིས་ འདི་ནང་བསྐྱར་གསལ་འབད་བའི་ངལ་བ་མ་འབད་
ཟེར་ཞུ་ནི་ཨིན་ནོ།

རྫོང་ཁག་ཉི་ཤུ་པོ་ལས་མི་མེད་ཞབས་ཏྲོག་གི་རྒྱན་

བརྩམས་པའི་མཛད་པ།

གསུམ་པ་ རྫོང་ཁག་ཉི་ཤུ་པོའི་ནང་ མི་མེད་ཞབས་ཏྲོག་གི་རྒྱན་
བརྩམས་པའི་མཛད་ཕྱིན་སྐོར་ལས་ཞུ་བ་ཅིན། མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་
པོ་ཆེ་མཆོག་གི་དགོངས་བཞེད་ཟུ་ན་མེད་པ་ཅིག་ བྲོང་གསེབ་ཁར་ཡོད་མི་
མི་སེར་ཆ་མཉམ་རང་ དབུལ་ཕོངས་རྩ་མེད་བཟོ་གནང་ཞེ་ འདྲ་མཉམ་གོང་
འཕེལ་གྱི་ལས་རིམ་བརྩམས་ཐོག་ལས་ མི་མང་ལུ་བདེ་སྲིད་ཕུན་སུམ་ཆོགས་
པའི་འབྲས་བུ་ཐོབ་ནི་འདི་ཨིན་མ་ལས་ དོན་ཆེན་འདི་འབྲུབ་ཐབས་ལུ་ཐབས་
ཤེས་ དང་པ་ བྲོང་གསེབ་ཁར་ཤེས་རིག་གི་མཐུན་ཆེན་གནང་ཞེ་ སྤར་ལོ་
ན་ཚུང་ཀྱའི་བསྐྱར་སློབ་གྲ་ནང་སློབ་གཉེར་འབད་བའི་གོ་སྐབས་མ་ཐོབ་མི་
ཚུ་ལུ་ཡང་ ཤེས་ཡོན་སྤེལ་བའི་དམིགས་ཡུལ་བཞག་ཞེ་ སྤྱི་ལོ་༢༠༠༠
ལོར་མི་སྡེ་སྤྱི་ཉམས་ལུ་ཤེས་ཡོན་སྤྱི་ཚུགས་པ་བཟོ་བའི་ཐབས་ཤེས་བཟོ་

དཔལ་འབྱུག་ཞིབ་འཇུག་ལྟེ་བ།

གནང་རྒྱལ། དེ་གི་དོན་ལུ་གཞི་རྟེན་ཤེས་ཡོན་གྱི་ལས་རིམ་མང་རབས་བཙུགས་
ཏེ་ནང་གི་ཨམ་ཚུ་གིས་ཡང་སློབ་གཉེར་འབད་བའི་གོ་སྐབས་གནང་ཆེ་དཔེ་ངོ་
ཤེས་ཚུགས་པའི་གོ་སྐབས་ཐོབ་རྒྱལ། ཟ࿃་ལོ་ ༢༠༠༧ གྱི་ལྷན་ཁྱེད་ཐོ་བཀོད་
དང་འབྲེལ་བ་ཅིན་གཞི་རྟེན་ཤེས་ཡོན་སྐབ་མི་འབྲུམ་ ༡ དང་སྟོང་ཕྱག་ ༧༥
ཡོད་ཟེར་བཀོད་རྒྱལ།

དེ་གི་སྐོར་ལས་ ཟ࿃་ལོ་ ༢༠༠༧ ལུ་སྟོན་ཆེན་གྱིས་ལོ་འཁོར་ལྷན་ཁྱེད་ལུ་
དོ་བཟུམ་ཨིན་པ་ཅིན། འཆར་གཞི་དགུ་པའི་ནང་ཨ་ལོ་བརྒྱ་ཆ་ ༩༠ ལས་ ༩༥
སློབ་གྲ་ནང་གསར་བཙུགས་འབད་བའི་ཁར་ད་ལྟོ་ཡོད་མི་ཤེས་ཡོན་གྱི་སྤྱི་ཚད་
ལེགས་བཅོས་འབད་བའི་དམིགས་ཡུལ་བཞག་ཅི་ཟེར་ཨིན་པས། སློབ་གསར་
ལས་སློབ་རིམ་ ༡༢ པ་ཚུན་བརྒྱ་ཆ་ ༩ ཡར་སང་སང་ཡི་ཟེར་དང་དེ་གིས་
སློབ་རིམ་ ༡༢ མན་ཆད་གྱི་གངས་འཁོར་ ༥༠༠༠ གི་ཕྱིས་འབྲུལ་ཨིན་པས།
དེའི་རྒྱ་མཚན་ཡང་ ཏེ་མ་ལས་ཡོད་མི་སློབ་གྲུའི་གྱ་གཞི་རིམ་སློབ་གྲ་ ༢ དང་
མི་ལྗེའི་སློབ་གྲ་ ༡༡ འབྲིང་རིམ་སློབ་གྲ་བར་མ་ ༡ འགོ་བཙུགས་ཏེ་ཡོད་པའི་
ཁར་མི་ལྗེའི་སློབ་གྲ་ ༡ འབྲིང་རིམ་སློབ་གྲ་གོང་མ་ལུ་ཡར་སང་རྒྱལ་ཅི་ཟེར་
དང་ འབྲིང་རིམ་སློབ་གྲ་འོག་མ་ ༥ འབྲིང་རིམ་སློབ་གྲ་བར་མ་ལུ་ཡར་སང་
རྒྱལ་ཅི་ཟེར་ཨིན་པས། དེ་བཟུམ་མི་ལྗེའི་སློབ་གྲ་ ༦ དང་གཞི་རིམ་སློབ་གྲ་ ༢
འབྲིང་རིམ་སློབ་གྲ་འོག་མ་ལུ་ཡར་སང་རྒྱལ་མི་ལུ་བརྟེན་ཏེ་ཨིན་ཟེར་བཀོད་
རྒྱལ། དེ་བཟུམ་གྲ་ཚད་དགོན་ལྗེའི་འོག་ལུ་དགེ་སྦྱང་དང་ཨ་ཁེ་བཞུགས་སྟོང་
ཕྱག་ ༡༥ དེ་ཅིག་ཡོད་མི་ཚུ་ག་ར་ཤེས་ཡོན་སློབ་སྦྱང་འབད་མི་ཚུ་བཙུན་ཆེ་གཞི་
རིམ་ཆད་གཞི་བརྒྱ་ཆ་ ༥༢ གྱ་སྟོན་ཅི་ཟེར་ཨིན་པས།

མི་དབང་འབྲུག་རྒྱལ་བཞི་པའི་རྟོགས་བརྟུན།

རྫོང་ཁག་ཉི་ཤུ་འི་ནང་མི་མེད་ཞབས་ཏྲོག་གི་རྒྱུན་བཟུགས་པ།

དེ་ལས་རྫོང་ཁག་སོ་སོའི་ནང་འབྲིང་རིམ་སློབ་གྲྭ་བར་མ་སློམ་༢༥
རྒྱལ་པའི་བསྐྱང་ཡོད་ཟེར་དང་ གཞུང་གཡོག་ནང་སློབ་རིམ་༡༠ པ་དང་
༡༢ པ་ལྟ་བུ་གཞུང་གཡོག་ནང་འཇུག་མི་ཚུ་གི་ཡོན་ཏན་ཤེས་ཚད་
ཡར་མེད་རྒྱལ་པའི་དོན་ལུ་ ཤེས་རིག་ལྷན་ཁག་གི་ཁ་བྱུག་ལས་ རྒྱུན་
མཐུད་ཤེས་ཡོན་ལྷན་པའི་གོ་སྐབས་གནང་སྟེ་ ཐིམ་ཕུ་སྐལ་སྦྱིད་སྐྱེར་པའི་
སློབ་གྲྭ་འབྲིང་རིམ་གོང་མ་འབད་ ཟ࿉་ལོ་༢༠༠༦ ལས་མི་དོམ་༡༢
ཀྱིས་ལྷན་ནི་འབད་ཐོ་བཀོད་འབད་ཡོད་པ་ཨིན་པས། དེ་བཟུམ་སྟེ་རྟོ་རྒྱུན་
དགའ་འབྲིང་རིམ་སློབ་གྲྭ་གོང་མ་དང་ སྤུན་ཚོགས་སློབ་ རལ་གྱི་འབྲིང་རིམ་
སློབ་གྲྭ་གོང་མ་གཉིས་ལུ་ཡང་འགོ་བཙུག་ནི་ཨིན་ཟེར་སྟེ་ཞུ་ནང་བཀོད་རུག།
ཤེས་ཡོན་གོང་འཕེལ་གྱི་དོན་ལུ་མཐོ་རིམ་སློབ་གྲྭ་༩ ཡོད་མི་ག་ར་གི་སྟོགས་
གྲུབ་ཡར་མེད་རྒྱལ་པའི་ལས་རིམ་ཡང་ཡོད་ཟེར་ཨིན་པས།

མི་མེད་བདེ་སྦྱིད་སྐལ་ཐབས་ཀྱི་ལས་རིམ་གཉིས་པ་ གྲོང་གསེབ་དང་
ཁོ་མ་གནས་ཚུ་ནང་འཕྲོད་བསྟེན་ལེགས་བཅས་ཀྱི་ཞབས་ཏྲོག་སྤུན་སྦྲུམ་ཚོགས་
པ་འབྱོར་ནི་དེ་ཨིན་པས། དེ་གི་དོན་ལུ་གཞི་རིམ་གསོ་བའི་སླན་བཅས་ཀྱི་
བྱལ་ཚད་བརྒྱ་ཆ་༩༠ ལུ་རྫོད་ཅི་ཟེར་གསོ་བའི་སླན་ཞུ་ནང་བཀོད་དོ་བཟུམ་
ཨིན་པས། གཞུང་གི་སྲིད་བྱུས་ནང་འབྲུག་མི་ག་ར་ལུ་ གནས་རིམ་མཐོ་
བའི་སླན་བཅས་འབད་ནི་འདི་རིན་མེད་རྫོང་པར་གནང་ནི་ཨིན་ཟེར་ཨིན་པས།
གཞི་རྟེན་གསོ་བའི་སླན་ཁང་དང་ གྲོང་གསེབ་ཡན་ལག་སླན་ཁང་ག་ར་
བརྩོམས་ཏེ་ཞབས་ཏྲོག་སྟེ་བ་༢༠༠ དེ་ཅིག་ཡོད་མི་ཚུ་ལས་ མི་མེད་
ཞབས་ཏྲོག་ལུ་བརྩོན་པའི་བསྐྱང་ཨིན་ཟེར་ཨིན་པས། ཨ་ལོ་བརྒྱ་ཆ་༩༠

དཔལ་འབྱུག་ཞིབ་འཇུག་ལྟེ་བ།

ལུ་ནད་གཞི་བཀག་ཐབས་ཀྱིས་སྤྲོད་ཁབ་བཀའ་ཚུགས་ཅི་ཟེར་དང་། གསོ་བའི་ལྷན་ཁག་གི་ཁ་བྱུག་ལས་ མི་མྱེད་བདེ་སྐྱིད་ཀྱི་དོན་ལུ་ཞབས་ཏོག་གི་ལས་རིམ་ཡང་ ནད་མ་འོངས་པའི་ཉེ་མ་ལས་སྐྱོབས་སྤྲོད་ཀྱི་ལས་རིམ། ནད་གཞི་ངོས་འཛིན་ཀྱི་དོན་ལུ་ཞིབ་འཇོལ་ཀྱི་ལས་རིམ། ནད་ཐོབ་ཚར་མི་ཚུ་ལུ་སྤྲོད་བཅོས་ཀྱི་ལས་རིམ། རྒྱལ་ཁབ་ནང་ན་སྤྲོད་བཅོས་འབད་མ་ཚུགས་མི་ཚུ་ལུ་ རྒྱལ་ཁབ་གཞན་ཁར་སྤྲོད་བཅོས་འབད་བར་བཏང་པའི་ལས་རིམ། འཕྲོད་བསྟེན་ལེགས་ཤོམ་མེད་མི་ཚུ་གི་དོན་ལུ་འཕྲོད་བསྟེན་ལེགས་ཤོམ་འབྱོར་ཚུགས་པའི་ཐབས་ལམ་བསྟེན་ནི་ལ་སོགས་པ་འབད་ནི་ཚུ་ཨིན་པས། གསོ་བའི་ལས་རིམ་དང་འཆར་གཞི་ཚུ་གི་སྒྲིལ་ལས་རྒྱས་པར་གོང་གི་གནས་སྤངས་ལེགས་བཅོས་ཀྱི་ལཱ་ནང་བཀོད་ནི་དེ་གིས་འདི་ནང་སྒྲིལ་པའི་ངལ་བ་མ་འབད་ཟེར་ཞུ་ནི།

མི་མྱེད་ཞབས་ཏོག་གི་དོན་ལུ་ གཞུང་གི་ཁོངས་ལས་སྒྲོ་ནོར་གོང་འཕེལ་ཀྱི་ཞབས་ཏོག་སྒྲིལ་ལས་སྒྲུ་ལོ་༢༠༠༦ ལོའི་སྒྲིན་ཆེན་ཀྱི་ལོ་འཁོར་སྟོན་ཞུ་ནང་བཀོད་མི་དེ་བསྐྱར་གསལ་འབད་བ་ཅིན། རྒྱལ་སྤྱིའི་གནས་ལུགས་དང་འབྲེལ་ཉེ་ ང་བཅས་རའི་རྒྱལ་ཁབ་ནང་ལུ་ རྫོང་ཁག་སྒྲོ་ནོར་སྤྲོད་ཁང་༡༧ དང་རང་བཞིན་སྤར་འབྱུང་ཐོན་སྐྱེད་ཁྱེ་བ་༦ ལུང་ཕྱོགས་སྒྲོ་ནོར་བཏག་དཔུང་ཁང་༢ འོད་གསལ་སྤར་རྒྱལ་ཡོངས་སྒྲོ་ནོར་གསོ་སྐྱོང་སྤྱིང་ཁ། བྱ་ཕག་ཚོང་སྐྱར་དང་གསོ་སྐྱོང་ཁང་། གཞན་ཡང་བཟོ་བསྐྱར་ཀྱི་ལཱ་འདྲ་མིན་ཚུ་ བཟོ་བསྐྱར་འབད་དོ་ཟེར་བཀོད་ཞུག། ཕྱིས་ལོ་༢༠༠༥ དང་༢༠༠༦ གི་ནང་གཞི་རྟེན་མཁོ་ཆས་གཞན་དང་ རང་བཞིན་སྤར་འབྱུང་འཐོན་སྐྱེད་ཁྱེ་བ་༦

མི་དབང་འབྲུག་རྒྱལ་བཞི་པའི་རྟོགས་བརྗོད།

རྫོང་ཁག་ཉི་ཤུ་འི་ནང་མི་ཕྱེ་འཛབས་ཏྲོག་གི་རྒྱན་བཅུགས་པ།

དང་རྫོང་ཁག་སྤྱོད་མོར་སྤྲོད་ཁང་། ༧ བཟོ་བསྐྱར་འབད་ནི་ཨིན་ཟེར་སྟན་ལུ་ནང་
བཀོད་དོ་བབྱམ་མི་ཕྱེ་འཛབས་ཏྲོག་གི་དོན་ལུ་བཙོན་དོ་ཟེར་ཨིན་པས།

དེ་བབྱམ་མི་ཕྱེ་འཛབས་ཏྲོག་གི་དོན་ལུ་ གཞུང་གི་ཁོངས་ལས་སྡེ་ད་
ཁྱིམ་བཟོ་བསྐྱར་སྐྱོར་ལས་ རྫོན་ཆེན་གྱིས་སྤྱི་ལོ་༢༠༠༧ གྱི་ལོར་ལོ་འཁོར་
སྟན་ལུ་ཕུལ་མི་ནང་བཀོད་མི་བསྐྱར་གསལ་ལུ་བཅིན། དར་དཀར་ནང་དང་
གཞལ་སྐང་། ཀྲང་གསར་དང་བཟ་ཤེས་སྐང་། ལྷན་ཅེ་དང་བཟ་ཤེས་གཡང་
ཅེ་འི་རྫོང་ཁག་ཚུ་ནང་ འོང་འབབ་ཆུང་བའི་མི་ཚུ་གི་སྡོད་ཁྱིམ་རྒྱབ་ནི་ད
གོ་རིམ་དང་པ་དང་ གཉིས་པ་ཚུ་མཇུག་བསྟུ་སྟེ་ཡོད་ཟེར་དང་ དེ་བབྱམ་
བསམ་གྲུབ་སྡོང་ས་མཁར་དང་བསམ་གྲུབ་ཆོས་སྐང་། རྫོ་མོ་ཆང་ས་ཁ་ཚུ་ནང་
ཡང་ འོང་འབབ་ཆུང་བའི་མི་ཚུ་གི་སྡོད་ཁྱིམ་རྒྱབ་ནི་གོ་རིམ་གསུམ་པ་ཡང་
མཇུག་བསྟུ་ནི་འབད་དོ་ཟེར་བཀོད་དོ་བབྱམ་ཨིན་པས།

མི་ཕྱེ་འཛབས་ཏྲོག་དོན་ལུ་ གཞུང་གི་ཁོངས་ལས་སྡེ་ནམ་ཞིང་
ལས་བསྐྱམས་ཀི་ལོ་མི་ཁྱར་༥༠༢ དང་ཆ་༥༥ བསལ་ཆར་ཏེ་ཡོད་ཟེར་དང་
ཅིས་ལོ་༢༠༠༦ དང་༢༠༠༧ ལུ་ཞིང་ལས་ཀི་ལོ་མི་ཁྱར་༥༡ དང་ཆ་༢༡
འབྲུལ་སྐང་ཆུང་ཀྱ་པ་ཤར་གེ་ལར་གྱི་ལས་ཀི་ལོ་མི་ཁྱར་༡༥ དེ་ཅིག་བཏོན་ཡི་
ཟེར་ལོ་འཁོར་སྟན་ལུ་ནང་བཀོད་ལུག། རྫོང་ཁག་༢༠ ནང་ཡོད་པའི་ཆུ་ཡུར་
ག་ར་ཉམས་བཅོས་འབད་ཆར་ཡི་ཟེར་དང་ ཏག་ལའི་ཆུ་ཡུར་ཉམས་བཅོས་
དང་ གཅང་ཆུ་འི་ཉམ་སྤང་ཆུ་གི་དོན་ལུ་མ་དངུལ་ས་ཡ་༡༡ དང་དེ་གི་ཆ་༣༦༠
བུར་ཐོ་བཀོད་དེ་ཡོད་ཟེར་ལུ་ལུག། ཆུ་ཡུར་ཆུ་གི་དོན་ལུ་ཅི་ལོ་༢༠༠༧ ལས་
འགོ་བཅུགས་ཏེ་ལོ་ངོ་༢ གྱི་རིང་དངུལ་ཁྲམ་ས་ཡ་༡༠ དང་ཆ་༤༤ ཟད་འགོ་

དཔལ་འབྱུག་ཞིབ་འཇུག་ལྟེ་བ།

བཏང་ཡི་ཟེར་ལོ་འཁོར་སྟན་ལྷ་ནང་བཀོད་ལྷག།

ས་ནམ་འཕྲུལ་ཆས་སྒོར་ལས་ལྷ་བ་ཅིན། སྤྱི་ལོ་༢༠༠༦ ལས་འགོ་
བཅུགས་ཏེ་ རྫོང་ཁག་༢༠ ནང་ འཕྲུལ་སྐྱང་ཆུང་ཀྱ་པ་ཁར་གེ་ལར་༡༢༤
བཀམ་སྤེལ་འབད་ཡི་ཟེར་ཨིན་པས། དེ་བརྒྱམ་སོ་ནམ་ལག་ཆས་ཀྱི་རིགས་
༡༧༢༥ མཁོ་སྤྱབ་འབད་དེ་རྫོང་ཁག་ག་ར་ནང་བཀམ་སྤེལ་འབད་ཡི་ཟེར་བཀོད་
ལྷག། སྤྱི་ལོ་༢༠༠༦ གི་ལོ་འཁོར་སྟན་ལྷ་ནང་བཀོད་དོ་བརྒྱམ་ཨིན་པ་ཅིན།
ཁྲོང་གསེབ་ཀྱི་མི་སྡེ་འོང་འབབ་ཀྱི་དོན་ལུ་ ཚལ་ལུ་མ་གཤིང་འབྲས་སྤྲུལ་ཚད་ཅན་
བཟོ་བའི་དོན་ལུ་བརྟག་ཞིབ་ཀྱི་ལཱ་འགོ་བཅུགས་ཅི་ཟེར་དང་། དེ་བརྒྱམ་ཨི་ལཱ་
འཆོ་སའི་ས་གནས་མི་སེར་ཚུ་གི་དོན་ལུ་ཨི་ལཱ་འཛིན་སྐྱོང་ལས་རིམ་བཅུགས་ཏེ་
ལཱ་འབད་དོ་ཟེར་ལྷ་ལྷག། དེ་ལས་ཚོད་བསྐྱེད་ཐོན་སྐྱེད་ལས་རིམ་སྒོར་ལས་ཡང་
ཚོང་ལམ་བྱི་རྒྱལ་ལས་པར་བརྟག་ཞིབ་འབད་བའི་བསྐྱང་ཡོད་པ་ལས་ ལཱ་འདི་
མཇུག་བསྟུ་བའི་འཕྲོ་ལས་བྱིར་ཚོང་འབབ་ནི་འགོ་བཅུག་ནི་ཨིན་ཟེར་ལྷ་ལྷག།
གཞལ་སྐྱང་རྫོང་ཁག་ནང་གཅིག་སྤེལ་སོ་ནམ་འཛོན་རྫས་ཀྱི་འཕྲུལ་ཁང་༢
བཟོ་བསྐྱན་འབད་མི་འདི་མཇུག་བསྟུ་བའི་བསྐྱང་ཡོད་ཟེར་ལྷ་ལྷག།

དེ་ལས་འབྲུག་མི་མང་ཤོས་ཅིག་སོ་ནམ་ཞིང་ལཱ་འབབ་མི་དང་ སྒོ་ནོར་
འཆང་སྤྱོད་འབད་མི་ཨིན་ནི་དེ་གིས་ མི་སེར་ཀྱི་གནས་སྐྱངས་ལེགས་ཤོམ་
མེད་པ་འགྲོ་བའི་རྒྱུ་རུ་ དང་པ་ འབྲུང་བ་བཞི་ཆ་མ་སྟོམས་པར་ལོ་ཐོག་
ལུ་གཞོད་པ་བཀལ་ནི་དེ་ཨིན་པས། གཉིས་པ་ སྒོ་ནོར་སེམས་ཅན་ལུ་གོད་ཁ་
འབྲུང་ནི་དེ་ཨིན་པས། གསུམ་པ་ དངུལ་ཐོག་ལ་སོགས་པ་ལོ་ཐོངས་ཅིག་
ལུ་འོང་འབབ་ཚར་ཅིག་ལས་མེད་མི་དེ་ རིན་གོང་མ་ཐོབ་པར་སྐྱེན་མ་གྱི་

མི་དབང་འབྲུག་རྒྱལ་བཞི་པའི་རྟོགས་བརྗོད། རྒྱལ་ཡོངས་དགའ་སྐྱིད་དཔལ་འཛོམས་ཀྱི་སྲིད་བྱུས་བཅུ་མས་པ།

གོང་ཚད་མར་བབས་འགྲོ་ནི་དེ་ཨིན་པས། བཞི་པ་ མི་འདོད་པའི་རྒྱན་ངན་
ན་ཚ་འབྱུང་ནི་དེ་ཨིན་པས། ལྔ་པ་ རང་བདེན་དང་རང་ཁྲིམས་མི་ཐོབ་ནི་
འདི་ཨིན་པ་ལས་མ་འོངས་མི་སྡེའི་བདེ་སྐྱིད་བརྟག་ཞིབ་འབད་མི་ཚུ་གིས་གོང་
གསལ་རྒྱན་ངན་ལྔ་པའི་སྐོར་ལས་ཞིབ་འཆོལ་མཛད་དེ་ཕྱིར་སེལ་འབད་བའི་
རེ་འདོད་ཀྱིས་བཀོད་ཡོད་པ་ཨིན་ནོ། །

རྒྱལ་ཡོངས་དགའ་སྐྱིད་དཔལ་འཛོམས་ཀྱི་སྲིད་བྱུས་བཅུ་མས་ཏེ་
འབྲུག་མི་རེ་རེ་བཞིན་བདེ་སྐྱིད་དང་ལྷན་པའི་
ཐབས་ལམ་བཏོན་ཚུལ།

བཞི་པ་ རྒྱལ་ཡོངས་དགའ་སྐྱིད་དཔལ་འཛོམས་ཀྱི་སྲིད་བྱུས་བཅུ་མས་
ཏེ་ འབྲུག་མི་རེ་རེ་བཞིན་བདེ་སྐྱིད་དང་ལྷན་པའི་ཐབས་ལམ་བཏོན་པའི་
སྐོར་ལས་གསལ་བཤད་ཞུ་ནི་དེ་ཡང་ འཛམ་གླིང་རྒྱལ་ཁབ་ཚུ་ནང་འབྲུག་
རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་གཞུང་སྐྱོང་སྲིད་བྱུས་འདི་གཞན་དང་མ་འདྲ་བར་ རྒྱལ་ཡོངས་
དགའ་སྐྱིད་དཔལ་འཛོམས་ཟེར་བའི་རྩ་དོན་ཐོག་ལས་ ཡར་རྒྱས་གོང་འཕེལ་
འགོ་བཙུགས་མི་ལུ་འཛམ་གླིང་ཤར་རྒྱབ་གཏེ་ལས་ཡང་བསྟོད་པའི་གྲགས་
པ་ས་ཉེང་ལུ་བྱུང་ཡོད་པ་ཨིན་པས། དེ་བཟུམ་མའི་དགོངས་འཆར་འདི་ནི་
མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེ་ དཔལ་འཛིགས་མེད་སང་གི་དབང་ཕྱུག་
མཆོག་གི་ཐུགས་བསྐྱེད་ཟླ་ན་མེད་པ་ལུ་བཞེན་ཏེ་བྱུང་ཡོད་པའི་ཁྲུངས་དང་

དཔལ་འབྱུག་ཞིབ་འཇུག་ལྟེ་བ།

རྒྱ་མཚན་གྱི་སྒྲོར་ལས་མདོར་བསྐྱས་ཅིག་འབད་ཞུ་བ་ཅིན། དང་པ་ རྒྱ་མཚན་ཡོངས་དག་འཁྱུང་དཔལ་འཛོམས་བཙུམ་དགོ་པའི་རྒྱ་མཚན་བཤད་པ།
གཉིས་པ་ རྒྱ་མཚན་ཡོངས་དག་འཁྱུང་དཔལ་འཛོམས་ཀྱི་དམིགས་ཡུལ་བཤད་པ།
གསུམ་པ་ རྒྱ་མཚན་ཡོངས་དག་འཁྱུང་དཔལ་འཛོམས་ཀྱི་ལས་རིམ་བཤད་པ།
བཞི་པ་ ལག་ལེན་མདོན་སྲུང་འཐབ་ཚུལ་བཤད་པ་འབད་དེ་རིམ་བཞི་གི་
ཐོག་ལས་གསལ་བཤད་ཞུ་ནི་ཨིན།

དང་པ་ རྒྱ་མཚན་ཁབ་ཀྱི་སྲིད་བྱུས་དོན་ལུ་རྒྱ་མཚན་ཡོངས་དག་འཁྱུང་དཔལ་
འཛོམས་ཟེར་བཙུམ་དགོ་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱི་སྒྲོར་ལས་ མདོར་བསྐྱས་ཅིག་ཞུ་བ་
ཅིན། དེ་ཡང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་གཟིགས་མི་དབང་འཇིགས་མེད་སེང་གེ་དབང་
ཡུག་མཚན་གིས་ འཛམ་གླིང་ནང་ཡར་རྒྱས་བཏང་པའི་བསྐྱང་གི་རྒྱ་མཚན་
ཚུ་ལུ་གཟིགས་པའི་སྐབས་ དམིགས་ཡུལ་དང་དགོས་དོན་གྲུབ་མ་ཚུགས་པའི་
དཀའ་ངལ། ཡར་རྒྱས་བཏང་ཚར་བའི་རྒྱ་མཚན་ཚུ་ལུ་གཟིགས་པའི་སྐབས་
མནོ་དོན་ཁར་མ་སྟོད་པའི་དཀའ་ངལ། ཡར་རྒྱས་མེད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཚུ་ནང་
དབུལ་ཕོངས་ཀྱི་དཀའ་ངལ། འང་མཉམ་རྒྱ་མཚན་ཚུ་གཅིག་གིས་གཅིག་ལུ་
ཕྱག་དོག་བསྐྱེད་ནི་དང་ཡིད་མ་མགྲུབ་པའི་དཀའ་ངལ་ལ་སོགས་པའི་སྒྲོན་ལེ་ག་
ཅིག་དང་། ལྷག་པར་དུ་ ནང་མི་སྡེ་ལུ་རྒྱ་དངོས་དང་མཐུན་ཆེན་ག་དེ་ཅིག་ཡོད་
རུང་ བདེ་སྐྱིད་མ་ཐོབ་པའི་དཀའ་ངལ་ཚུ་ལུ་ལེགས་ཤོམ་འབད་གཟིགས་ལྷག།
རྒྱ་མཚན་དེ་གིས་འབད་འབྲུག་རྒྱ་མཚན་ནང་རྒྱ་མཚན་ཡོངས་དག་འཁྱུང་དཔལ་
འཛོམས་ཀྱི་སྲིད་བྱུས་བཙུམས་ཐོག་ལས་ མི་སྡེ་ལུ་བདེ་སྐྱིད་སྦྲོད་ནི་འདི་
ཡར་རྒྱས་གོང་འཕེལ་གཞན་ལས་ཡང་གལ་ཆེན་གཟིགས་ཏེ་རྒྱ་མཚན་

མི་དབང་འབྲུག་རྒྱལ་བཞི་པ་འཛོགས་བཞུགས།

རྒྱལ་ཡོངས་དགའ་སྐྱིད་དཔལ་འཛོམས་ཀྱི་སྲིད་བྱུས་བརྒྱུ་མཆོག་པ།

རྒྱལ་ཡོངས་དགའ་སྐྱིད་དཔལ་འཛོམས་ཀྱི་ བེད་རྟེན་སྤེལ་འབྱེད་ མི་དབང་འབྲུག་རྒྱལ་བཞི་པ་མཆོག་།

དཔལ་འབྱུག་ཞིབ་འཇུག་ལྟེ་བ།

དགའ་སྐྱིད་དཔལ་འཛོམས་ཀྱི་གཞི་ཙུང་ལྟ་བུ་ཡང་གཙོ་བོ་རང་། མི་མང་
ཅིག་གིས་ཅིག་མི་མཐུན་པ་མེད་པ་བཟོ་སྟེ་ ག་དེམ་ཅིག་འབད་ ཉང་སྟོང་
མར་སྐྱིད་སྟུག་རེ་འཐོན་ཏེ་ མི་བདེ་བ་བྱུང་པའི་སྐབས་ ཅིག་གིས་ཅིག་ལུ་
ཡིད་གཏད་དམ་ གློ་གཏད་ས་ཡོད་པའི་རྒྱབ་སྐྱོར་དང་རོགས་རམ་ཐོབ་སྟེ་
གློ་བདེར་གནས་ཚུགས་པ་བཟོ་ནི་དེ་ཨིན་པས།

ཉེས་པ་ རྒྱལ་ཡོངས་དགའ་སྐྱིད་དཔལ་འཛོམས་ཀྱི་དམིགས་ཡུལ་
སྐོར་ལས་བཅུད་བསྟུ་སྟེ་ལྟ་བུ་ཅིན། རྒྱལ་ཡོངས་དགའ་སྐྱིད་དཔལ་འཛོམས་
ཟེར་བའི་བྱུང་མཐའ་ཟེར་རུང་ ཙུང་བའི་གཞུང་ངམ་ ཡོངས་གྲགས་ཀ་ཆེན་
ཟེར་སྐབས་སྟོན་ཡོད་པའི་ཙུང་གཞུང་དེ་ལུ་ཡང་ ཐོག་མའི་སྐབས་ཀྱི་ངོས་འཛིན་
ཙུང་གཞུང་བཞི་དང་ ད་ལྟོ་སྐབས་ཀྱི་ངོས་འཛིན་ཙུང་གཞུང་དགུ་འབད་ བཙུམ་
སྟོན་ཡོད་པའི་གྲལ་ལས་ དང་པ་ཐོག་མའི་སྐབས་ཀྱི་ངོས་འཛིན་ཙུང་གཞུང་
བཞི་པོ་འི་རྣམ་གྲངས་ཙམ་ཅིག་ལྟ་བུ་ཅིན། དང་པ་ ཉམས་མེད་དཔལ་འབྱོར་
གོང་འཕེལ་བཟོ་ནི། གཉེས་པ་ འབྱུང་བཞི་ཉམས་སྐྱོད་མེད་པ་འབད་བཞག་ནི།
གསུམ་པ་ གཞུང་སྐྱོང་ལེགས་ལཱ་ཟེར་ཆབ་སྲིད་སྐྱོང་མི་གཞུང་འདི་རྣམ་དག་
གི་གཞུང་བཟོ་ནི། བཞི་པ་ སྟོན་ལྷན་བཟང་པོ་སྐྱུང་བ་ཟེར་ སྐར་སྟོན་བཟང་
པོ་ཉམས་མ་བཅུག་པར་བཞག་ནི་བཞི་ལུ་ རྒྱལ་ཡོངས་དགའ་སྐྱིད་དཔལ་
འཛོམས་ཀྱི་ གཞི་ཙུང་བཞི་འབད་དེ་ཆ་འཛོག་གནང་ལུག།

སྤྱི་ལོ་༡༩༧༧ ལོར་མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེའི་ཞབས་ལས་
དཔལ་འབྱོར་ཡར་རྒྱས་བཏང་པ་ཙམ་གྱིས་ ཀྲུན་ཚང་ཡར་རྒྱས་གྲལ་ཁར་མི་
ཚུད་ཟེར་ བཀའ་གནང་ཡོད་པ་ཨིན་པས། རྒྱ་མཚན་དེ་གིས་འབད་ འབྲུག་

མི་དབང་འབྲུག་རྒྱལ་བཞི་པའི་རྟོགས་བརྗོད། རྒྱལ་ཡོངས་དགའ་སྐྱིད་དཔལ་འཛོམས་ཀྱི་སྤྲིད་བྱས་བརྩམས་པ།

གི་ཞིབ་འཛོལ་མཁས་པ་ཚུ་གིས་དབྱེ་བ་བཅད་པའི་གྲུབ་འབྲས། ༥. རིས་ངོས་
འཛིན་བྱང་ཡོད་མི་ཙུ་གཞུང་ངམ་ བྱང་རིས་དགུ་འབད་ངོས་འཛིན་བྱང་བའི་
སྐྱར་ལས་ནམ་གངས་ཙམ་ཞུ་བ་ཅིན། མི་སྡེ་ལུ་བདེ་བ་ཐོབ་ནི་འདི་ཡང་ ༡.
སེམས་ཁམས་ལུ་བརྟན་ཏེ་ཐོབ་པའི་བདེ་བ། ༢. འཕྲོད་བསྟེན་ལེགས་བཅས་
ལུ་བརྟན་ཏེ་ཐོབ་པའི་བདེ་བ། ༣. ཤེས་རིག་ཀྱན་ཚང་ལུ་བརྟན་ཏེ་ཐོབ་པའི་
བདེ་བ། ༤. རྩེ་སྤྲོད་ལམ་ལུགས་ཉམས་མེད་ལུ་བརྟན་ཏེ་ཐོབ་པའི་བདེ་བ།
༥. འབྲུང་ཁམས་གཙང་བ་ལུ་བརྟན་ཏེ་ཐོབ་པའི་བདེ་བ། ༦. གཞུང་སྐྱོང་
ལེགས་ལུ་བརྟན་ཏེ་ཐོབ་པའི་བདེ་བ། ༧. ཚུད་མེད་མཐུན་འབྲེལ་ལུ་བརྟན་
ཏེ་ཐོབ་པའི་བདེ་བ། ༨. འཚོ་བ་གནས་སྤངས་བཟང་པོ་ལུ་བརྟན་ཏེ་ཐོབ་པའི་
བདེ་བ། ༩. མི་ཁོམ་པའི་གནས་ལས་ཐར་ཏེ་དལ་བཟང་གོ་སྐབས་ཐོབ་པ་ལུ་
བརྟན་ཏེ་ཐོབ་པའི་བདེ་བ་དགུ་ལུ་ཆ་འཛིག་འབད་དོ་ཡོད་པ་ཨིན་པས།

གོང་གསལ་བདེ་བ་༩ པོ་དེ་གི་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་སྐྱར་ལས་
བཅུད་བསྐྱུས་ཏེ་ཞུ་བ་ཅིན། དེ་ཡང་རྟོན་ཅིང་འབྲེལ་བྱང་ལུ་བརྟན་ཏེ་མི་
བདེ་བ་ཐོབ་ནི་ལས་སྐྱོབ་དགོ་ནི་འདི་ཨིན་པས། དཔེར་ན་ དཔལ་འབྱོར་
གོང་འཕེལ་ལུ་བརྟན་ཏེ་བདེ་བ་བསྐྱབ་ཐབས་ལུ་ ཕྱི་འབྲུང་བཞི་ལུ་གཞི་
པ་རྒྱབ་པའི་རྒྱུ་རྐྱེས་ མི་བདེ་བ་གྲུབ་པ། ནང་ཉོན་མོངས་པ་རྒྱས་པ་འམ་
དཔལ་འབྱོར་གོང་འཕེལ་གྱི་དོན་ལུ་ཕྱག་དོག་གྲུབ་སྟེ་སྤྲུག་བསྐྱེད་ནི།
ང་རྒྱལ་གྲུབ་སྟེ་སྤྲུག་བསྐྱེད་ནི་ལ་སོགས་པ་ལས་བསྐྱབ་དགོ་ནི་ཨིན་མ་ལས་
ཉོན་མོངས་དང་པོ་བསྐྱེད་པའི་སྐབས་ལས་ངོས་འཛིན་ཏེ་མཐུན་ཕྱོགས་གྲུབ་
ཏེ་ ཞི་བདེར་གནས་ནི་དང་ བླང་བདེན་བཟུང་ནི། རྒྱབ་སྐྱོར་འབད་ནི་དང་

དཔལ་འབྱུག་ནི་འཕྲུག་ལྟེ་བ།

མཐུན་ལམ་བཟོ་ནི་ཚུ་བཞེན་དགོ་ནི་འདི་རྒྱལ་ཡོངས་དགའ་སྐྱིད་དཔལ་
འཛོམས་ཀྱི་སྲིད་བྱས་ཨིན་ཟེར་ཨིན་པས།

གསུམ་པ་ རྒྱལ་ཡོངས་དགའ་སྐྱིད་དཔལ་འཛོམས་ཀྱི་ལས་རིམ་སྐོར་
ལས་མདོར་བསྟུས་ཏེ་ལྷ་བ་ཅིན། རྒྱལ་ཡོངས་དགའ་སྐྱིད་དཔལ་འཛོམས་ཀྱི་
སྲིད་བྱས་འདི་ ཟབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེ་བ་ཨིན་པའི་ཁར་ གཞན་པ་ཀྱི་སེམས་ལས་
བྱུང་བའི་གཞི་རྩ་ཅིག་ཨིན་ནི་དེ་གིས་ ལག་ལེན་དངོས་སུ་འཐབ་པའི་སྐབས་
རྒྱལ་ཁབ་ནང་བསྐྱར་བཅོས་དང་དར་བྱལ་སྤྲོམ་འབད་བཏང་དགོ་ནི་དེ་གིས་
སྤར་ཡོད་འཆར་གཞི་ལྷན་ཁག་གནས་བྱུར་ཏེ་ རྒྱལ་ཡོངས་དགའ་སྐྱིད་དཔལ་
འཛོམས་ལྷན་ཚོགས་ཟེར་བཟོ་གནང་མི་འདི་ མིང་ཅམ་གནས་བྱུར་བ་མིན་
པར་ རྒྱལ་ཁབ་ནང་ཡར་རྒྱས་གོང་འཕེལ་གྱི་ལས་རིམ་ག་ཅི་རང་བཅུམ་སྟེ་
འབད་རུང་ གོང་གསལ་གཞི་རྩ་ཚུ་ལུ་གནོད་པ་མེད་པའི་སྐོ་ལས་བཅུམ་དགོལ་
དང་ ལག་ལེན་འཐབ་པའི་སྐབས་ལུ་ཡང་ དེ་བཟུམ་འབད་འཐབ་པའི་དོན་
ལུ་ ལྷན་ཁག་དང་ལས་ཁུངས། རྫོང་ཁག་དང་རྫོང་འོག་ག་ར་ནང་ རྒྱལ་
ཡོངས་དགའ་སྐྱིད་དཔལ་འཛོམས་ཀྱི་ དམིགས་དོན་གྲུབ་པའི་ཆེད་ལུ་ཚོགས་
མེ་དང་ སྤྱི་ཚབ། མི་ངོ་ལ་སོགས་པ་ལོགས་སུ་བཅུགས་ཏེ་ཕྱག་ལུ་གནང་ནི་
འགོ་བཅུགས་ཅི་ཟེར་ཨིན་པས།

བཞི་པ་ ལག་ལེན་མདོན་སུམ་འཐབ་ཚུལ་སྐོར་ལས་བཤད་པ་ཅིན།
དེ་ཡང་བརྒྱ་དུ་ཚུ་བརྒྱ་དེ་གོ་བརྒྱ་སྟོན་ནི་དང་གཤམ་ཡོན་སྟོན་ནི། བཟོ་
བསྐྱུན་ལ་སོགས་པའི་སྐབས་ རང་བཞིན་གནས་སྟངས་ལུ་ཉེས་སྟོན་མེད་ཐོག་
ལས་བཟོ་བསྐྱུན་འབད་དགོ་པའི་རྩ་ཁྲིམས་བཟོ་གནང་སྟེ་ རྩ་དོན་ལས་འགལ་

མི་དབང་འབྲུག་རྒྱལ་བཞི་པའི་རྟོགས་བརྗོད། རྒྱལ་ཡོངས་དགའ་སྦྱིད་དཔལ་འཛོམས་ཀྱི་སྤྲིད་བྱས་བརྩམས་པ།

མི་ལུ་ཉེས་ཆད་བཀལ་ནི་ལ་སོགས་པ་དང་ གཞན་ཡང་གཙང་སྤྱོད་བཞེན་ཚུལ།
ཉེས་པ་བཀག་ཚུལ། མདོར་བསྟུན་ལེགས་སྤེལ་ཉེས་འགོག་གི་རིམ་པ་ཡོངས་
སུ་རྟོགས་པ་ དངོས་དང་བརྒྱད་པ་གཉིས་ཐོག་ལས་ ཕྱི་གནོད་ཀྱི་འཛིག་རྟེན་
དང་ ནང་བཅུད་ཀྱི་སེམས་ཅན་ འབྲུ་སྟོན་ཡན་ཆད་ལུ་གནོད་པ་མེད་པར་
ཆད་མེད་བཞི་པོའི་སྒོ་ལས་བསྐྱང་ནི་ཚུན་ཆད་ཨིན་པས་ཟེར་བཤད་མི་འདི་
གིས་ལེའུ་བཅུས་པ་ མི་སྤེའི་གནས་སྤངས་ལེགས་བཅོས་དང་རྒྱལ་ཡོངས་
དགའ་སྦྱིད་དཔལ་འཛོམས་ཀྱི་སྤྲིད་བྱས་བརྩམས་ཚུལ་སྒོར་ལས་བཤད་ཚར་མ་
ཨིན་ནོ།

རྒྱལ་སྐས་རྣམས་ཀྱི་རྒྱབས་ཆེན་མཛད་བཟང་པོས། །

རྒྱལ་ཁམས་ཆོས་དང་མཐུན་པར་སྦྱོང་བས་ན། །

རྒྱལ་སྤྱི་དག་ཏུ་ཐངས་ཏེ་རྒྱ་མཚོ་འཕེལ། །

རྒྱལ་བཞུན་བདེ་སྦྱིད་འཛོམས་འདི་ཨེ་མ་ཏོ། །

ཟེར་བ་འདི་ཡང་བར་གྱི་ཆོགས་སུ་བཅད་པའོ། །

ལེའུ་བཅུ་གསུམ་པ།

རྒྱལ་བཞུན་གོང་དུ་སྤེལ་བའི་མཛད་པ།

༥ གངས་ཅན་བོད་ཀྱི་ཚྭ་སྤྲོད་སྤྱི་ལོ་རྒྱུ་ལ། །
 རྒྱ་གར་འཕགས་པའི་ཡུལ་ན་མུ་ངན་མེད། །
 འབྲུག་རྒྱལ་མི་དབང་འཇིགས་མེད་མའི་སེང་གས། །
 རྒྱལ་བཞུན་སྤེལ་བའི་ཕྱིན་ལས་སྤྱི་གཞུང་རྣམས། །

 ཟེར་བའི་ཆོགས་སྤྱི་བཅད་པས་མདུན་བསྐྱེད་ལེའུ་བཅུ་གསུམ་པ་རྒྱལ་
བཞུན་གོང་དུ་སྤེལ་བའི་མཛད་བཟང་བསྐྱེད་སྤྲོད་ལ་མ་བཤད་པའི་ཉེ་མ་
རྒྱལ་པོའི་ལྷགས་ཀྱི་བཞུན་བཅོས་ལས། རྒྱལ་པོ་རབ་ཏུ་གྱུར་པ་རྣམས།
ཆོས་ལ་སེམས་པ་གཙོ་བོར་བྱེད། རྒྱལ་ཁམས་བདེ་བའི་ཐབས་ལ་བཙོན།
དེ་ཡིས་རྒྱལ་སྤྱི་ཡར་ཟུང་བཞིན། ཟེར་གསུངས་དོ་བཟུམ་མི་དབང་མངའ་
བདག་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་གི་དགོངས་བཞེད་གཙོ་བོ་ཅིག་ ཆོས་ཕྱོགས་ཀྱི་མཛད་
པ་གོང་འཕེལ་བཏང་ནི་འདི་ཨིན་ནི་དེ་གིས་ བཤད་ཟིན་པའི་རྣམས་པ་མེད་རྩང་
དམིགས་ཉེན་ཅོམ་དུ་མདོ་བསྐྱེད་འབད་བཤད་ནི་ལུ་ནང་གསེས་ཀྱི་དབྱེ་བ།

དང་པ་ གཞུང་གྲུ་ཆང་གིས་དབྱེ་གཙོས་པའི་ཆོས་སྤེལ་རྒྱལ་གོང་འཕེལ་
 གྱི་དོན་ལུ་གྲུ་ཆང་ལྷན་ཆོཌ་བཙུཌ་པའི་ལོ་རྒྱུས་བཤད་པ།
གཉིས་པ་ དཔལ་ལྷན་འབྲུག་པའི་གདན་ས་ཚྭ་གཞི་ཚུ་ཉམས་གསོ་ཞུ་
 ཚུལ་བཤད་པ།

དཔལ་འབྱུག་ཞིབ་འཇུག་ལྟེ་བ།

གསུམ་པ་ དག་འདུན་གྱི་སྡེ་གསར་དུ་བཅུགས་པ་དང་ རྒྱ་བསྐྱེད་མཛད་དེ་
བཞུན་པ་བསྐྱངས་ཚུལ་བཤད་པ།

བཞི་པ་ བཤད་སྐྱབ་གྱི་སྡེ་གསར་དུ་བཅུགས་ཏེ་ཡུང་རྟོགས་གྱི་བཞུན་པ་
སྤེལ་ཚུལ་བཤད་པ།

ལྔ་པ་ རྒྱལ་བའི་སྐྱེ་གསུང་ཐུགས་རྟེན་གསར་དུ་བཞེངས་པ་དང་
ཉམས་པ་གསོ་བའི་མཛད་ཚུལ་ཚུ་རིམ་པ་བཞིན་ལྷོ་ནུ་ཨིན།

གཞུང་གྲ་ཚང་གིས་དབུ་གཅོས་པའི་ཆོས་སྡེ་ཡར་རྒྱས་གོང་འཕེལ་གྱི་
དོན་ལུ་གྲ་ཚང་ལྷན་ཚོགས་བཅུ་ཤ་པའི་ལོ་རྒྱུས་བཤད་པ།

དང་པ་ གཞུང་གྲ་ཚང་གིས་དབུ་གཅོས་པའི་ཆོས་སྡེ་ཡར་རྒྱས་གོང་
འཕེལ་གྱི་དོན་ལུ་ གྲ་ཚང་ལྷན་ཚོགས་བཅུགས་པའི་ལོ་རྒྱུས་དུམ་ག་ཅིག་
ལྷོ་བ་ཅིན། འདུལ་བ་ཡུལ་དང་བསྐྱེད་ཟེར་སྐབས་ལོ་ལོ་ལོ་དོ་བཟུམ་ ད་ནས་
འབྲུག་གི་ཆོས་སྡེ་འདི་ཡང་ འཛམ་གླིང་དུས་གྱི་འགྱུར་བ་དང་བསྐྱེད་ཐོག་
ལས་ རྒྱལ་བཞུན་འཛིན་སྐྱོང་སྤེལ་གསུམ་གྱི་མཛད་པ་སྐྱོང་བའི་དགོངས་བཞེད་
ཡབ་འབྲུག་རྒྱལ་གསུམ་པ་མཆོག་གི་དེ་སྐབས་ལས་གནང་སྟེ་ གྲ་ཚང་གི་འགོ་
འདེན་པ་ ཆོས་ཚོགས་སྐྱེ་ཆབ་ཟེར་ དང་པ་རང་ཁྱིམ་ས་བགེས་དགོས་དངོས་
གྲུབ་ནམ་རྒྱལ་དང་ དེ་གི་ཤུལ་ལས་དགོས་སྐོར་ལའི་གྲ་མ་ཚུ་འདེམས་
བསྐྱོས་གནང་རུང་། དེ་སྐབས་གྲ་ཚང་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་ཡིག་ཚང་གཞི་བཅུགས་
མ་འབད་བས་ཟེར་ལྷོ་ནུ།

མི་དབང་འབྲུག་རྒྱལ་བཞི་པའི་རྟོགས་བརྗོད། བྲལ་ཚང་ལྷན་ཚོགས་གཞི་བཙུགས།

དེ་ལས་ མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེ་འཇིགས་མེད་སང་གི་དབང་
ཕྱུག་མཚོག་གིས་ བཀའ་དགོངས་དང་འབྲེལ་ཏེ་བྲལ་ཚང་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་ཡིག་
ཚང་གཞི་བཙུགས་གནང་ཞེ་ ཚོས་སྡེ་ཡར་རྒྱས་གོང་འཕེལ་གྱི་ལས་རིམ་བཟོ་
ནི་འགོ་བཙུགས་ནུག་ཟེར་ཞུ་ནི་དང་། བྲལ་ཚང་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་ཕྱག་ལུ་ཚུ་ཡང་
མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེ་འཇིགས་བཞེད་དང་བསྐྱུན་ཏེ་ཚོས་སྡེའི་
མཛད་ཐིན་དང་ གཞུང་གི་སྲིད་བྱས་གཉིས་འགལ་བ་མེད་པར་ ཚོས་ཕྱོགས་
ཀྱི་མཛད་པ་གོང་འཕེལ་བཏང་ནི་དང་ རྗེ་མཁན་རིན་པོ་ཆེ་མཚོག་གི་ཕྱགས་
དགོངས་དང་བསྐྱུན་ཏེ་ ཚོས་ཕྱོགས་ཀྱི་མཛད་པ་ཐིན་ལས་ཚུ་ ཚུལ་མཐུན་
སྦྱང་བའི་ཞབས་ཏྲིག་ཞུ་དགོ་ནི་ཚུ་ བྲལ་ཚང་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་ཕྱག་འགན་ངོ་མ་
ཅིག་ཨིན་པའི་ཁར་ མི་སྡེའི་ཞབས་ཏྲིག་ཚུ་དུས་ཚོད་ཀྱི་འགྱུར་བ་དང་བསྐྱུན་
ཏེ་ཚོས་སྡེ་ཡོངས་ཀྱིས་མི་མང་ལུ་ཕན་ཐབས་དངོས་དང་བརྒྱད་པ་གཉིས་ཐོག་
ལས་མཛད་པའི་འགོ་འདྲན་ཚུ་ལུ་གཙུག་པོར་བཏོན་དོ་ཡོད་པ་ཨིན་པས།

མི་དབང་འཇིགས་མེད་སང་གི་དབང་ཕྱུག་མཚོག་གི་དགོངས་བཞེད་
ཟླ་ན་མེད་པ་དེ་ འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་ནང་ མི་མང་ལུ་བདེ་སྦྱིད་སྤེལ་ཐབས་ལུ་
སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྐྱུན་པ་མེད་པ་ཅིན་ སེམས་ཅན་ལུ་བདེ་སྦྱིད་འབྱུང་ཐབས་
མེད་པ་མཐུན་ཏེ་ རྒྱལ་བའི་བསྐྱུན་པ་དར་བྱལ་སྤྲོམ་གནང་ནིའི་དོན་ལུ་ ཟླ་ལྷ་
༡༩༧༥ ལས་ བྲལ་ཚང་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་ཡིག་ཚང་ལྷན་མེད་གསར་དུ་བཙུགས་
མི་དེ་གིས་ གཞུང་བྲལ་ཚང་གིས་གཙོས་པའི་ ཕྱོགས་ཀྱི་རབ་སྡེ་ཁག་གི་བདེ་
ཐབས་བཟོ་ཚུགས་པ་ཙམ་གྱིས་མ་ཚད་པར་ འཛམ་གླིང་རྒྱལ་ཡོངས་ནང་པའི་
ཚོས་སྡེ་ཁག་དང་ཡང་འབྲེལ་བ་འཐབ་ནི་ལུ་ ཕན་ཐབས་སྤྲོམ་བྱུང་ཞེ་འབྲུག་

དཔལ་འབྲུག་ཞིབ་འཇུག་ལྟེ་བ།

རྒྱལ་ཁབ་ སྤྱི་ལོ་ ༡༩༧༥ ལས་ཚུར་འཛམ་གླིང་ནང་པའི་ཆོས་སྡེ་འབྲས་
མའི་གྲལ་ཁར་ཡང་འཛུལ་ཚུགས་ནི་འདི་གིས་ ཆོས་རྒྱལ་པའི་མཆན་
སྟན་འཛམ་གླིང་རྒྱལ་ཁབ་ཆ་མཉམ་ནང་བྱབ་པའི་ཁར་ དཔལ་ལྷན་འབྲུག་
པའི་བསྟན་པ་རྒྱ་ཆེ་ཉིག་ཉི་འབད་དར་བྱབ་བཏང་ནི་ལུ་ཕན་ཐབས་སྒྲིམ་བུང་
ཡོད་པ་ཨིན།

དེ་མ་ཚད་ལྔར་གྱི་དུས་ལུ་ གཞུང་གྲ་ཚང་དང་ཕྱིགས་ཀྱི་རབ་སྡེ་ཙམ་
གྱིས་མ་ཚད་པར་ གཞན་ཆོས་མཛད་ལྷ་མ་དང་དགེ་སྤྱོད་ སྒྲིམ་ཆེན་དང་ཨ་ཤེ།
དགོན་སྡེ་དང་སྐྱབ་པ་གནང་མི་ལ་སོགས་པ་ཆ་མཉམ་རང་ འཆོ་བ་བསོད་

མི་དབང་འབྲུག་རྒྱལ་བཞི་པའི་རྟོགས་བརྗོད། བྲ་ཚང་ལྷན་ཚོགས་གཞི་བཙུགས།

སྟོམས་ལུ་བརྟེན་ཏེ་སྔོན་དགོང་ཨིན་ནི་དེ་གིས་ ཚོས་ཡང་དག་སྐྱབ་པའི་གོ་
སྐབས་སྟོམ་མེད་དེ་ཡོད་པ་ཨིན་རུང་ བྲ་ཚང་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་ཡིག་ཚང་འགོ་
བཙུགས་ཞིན་མ་ལས་ཚུར་ ཚོས་མཛད་ཡོངས་ལུ་འཚོ་བའི་མཐུན་ཆུན་གཞུང་
གིས་གནང་སྟོལ་ལ་སོགས་པ་བཟོ་གནང་ནི་དེ་གིས་ ཚོས་འབད་བའི་
སྟོ་འདོད་ཡོད་པ་ཅིན་འཇམ་ཏྲིག་ཏྲི་འབད་ཚོས་སྐྱབ་ཆུགས་པ་ཨིན།

བྲ་ཚང་ལྷན་ཚོགས་ཀྱིས་འགོ་འདྲན་འཐབ་དགོང་ཡང་ གཞུང་བྲ་ཚང་
གིས་དབུ་གཙོས་པའི་གཤམ་གསལ་ རབ་སྡེ་དང་དགོན་སྡེའི་རིགས་ཚུ་གི་འགོ་
འདྲན་འཐབ་གནང་ནི་འདི་ཨིན་པས། དེ་ཡང་བྲ་ཚང་ཚུ་ནང་མཚན་བོ་ཡོད་
མི་དང་མེད་མི་བསྟོམས་ཏེ་གཞུང་བྲ་ཚང་ནང་དགེ་སྦྱོང་༢༧༠༧ གི་ཅེས་སྔོན་
རྟུག། དབང་འདུས་རབ་སྡེ་ནང་༤༡༥། སྤེལ་རབ་སྡེ་ནང་༧༧༥། ཁྲིང་གསར་
དང་བྱ་དཀར་རྫོང་བསྟོམས་ཏེ་༧༥༠། བཀ་ཤིས་སྐང་རབ་སྡེ་ནང་༣༥༥།
ལྷན་ཅེ་རབ་སྡེ་ནང་༢༠༧ །གཞལ་སྐང་རབ་སྡེ་ནང་༢༡༢། མོང་སྐར་རབ་
སྡེ་ནང་༣༡༦། དར་ཀར་རབ་སྡེ་ནང་༢༠༧། རྒྱ་ཁ་རབ་སྡེ་ནང་༡༧༧།
ཅི་རང་རབ་སྡེ་ནང་༡༡༠། བསམ་ཅེ་རབ་སྡེ་ནང་༢༦༥། དགེ་ལེགས་ཕུ་རབ་
སྡེ་ནང་༡༧༧། བཀ་ཤིས་གཡང་ཅེ་རབ་སྡེ་ནང་༡༠༠། པལྗ་དགའ་ཚལ་རབ་
སྡེ་ནང་༡༡༥། མགར་རྫོང་རབ་སྡེ་ནང་༡༠༩། བསམ་གྲུབ་རྫོངས་མཁར་
རབ་སྡེ་ནང་༥༠། ལྷ་རྫོང་རབ་སྡེ་ནང་༡༦༥། རྒྱུང་བཞི་རབ་སྡེ་ནང་༣༠།
གོང་གསལ་རབ་སྡེ་དང་གཞུང་བྲ་ཚང་བསྟོམས་ཏེ་ཡོངས་བསྟོམས་༦༥༠༧
དེ་ཅིག་ཡོད་མི་ལས་མང་ཤོས་མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་གིས་

དཔལ་འབྲུག་ཞིབ་འཇུག་ལྟེ་བ།

གསར་བཙུགས་གནང་མི་དང་ རྒྱ་བསྐྱེད་མཛད་དེ་གངས་འབྲུག་ལེ་ཤ་སོང་
ཡོད་པ་ཨིན་མ་ལས་ དེ་གིས་སྒྲོར་ལས་ འོག་ལུ་ཁ་གསལ་བྱ་ནི་ཨིན།

དཔལ་ལྷན་འབྲུག་པའི་གདན་ས་རྫོང་གཞི་ཚུ་ཉམས་གསོ་
བྱ་ཚུ་ལ་བཤད་པ།

གཉིས་པ་ དཔལ་ལྷན་འབྲུག་པའི་གདན་ས་རྫོང་གཞི་ཚུ་ཉམས་
གསོ་བྱ་ཚུ་ལ་གྱི་སྒྲོར་ལས་བཤད་པ་ཅིན། གདན་སའི་གཙོ་བོ་སྤྲུངས་ཐང་
རྫོང་དང་ ཁྲོང་གསར་རྫོང་གཉིས་པོ་ དམིགས་བསལ་འཆར་འགྲུལ་
ལས་རིམ་ནང་བཙུགས་ཏེ་ རྟེན་དང་བརྟེན་པ་སྤར་ལས་ལོག་ལྷབ་ཀྱིས་
བྲག་པར་ཉམས་གསོ་བྱ་ཡོད་པ་ཨིན། དེ་ལས་ཚེ་རང་རྫོང་དང་བསམ་
གྲུབ་རྫོངས་མཁར་གྱི་རྫོང་། པལ་དགའ་ཚལ་རྫོང་དང་བསམ་ཚེ་རྫོང་།
རྒྱ་ཁ་རྫོང་དང་བྱ་གཤིས་གཡང་ཚེ་འོ་རྫོང་དེ་རྒྱ་སྤར་མེད་ གསར་དུ་
བཞེངས་གནང་པའི་ཁར་ དར་དཀར་རྫོང་དང་མགར་ས་རྫོང་། བྱ་
གཤིས་སྤང་རྫོང་དང་དབང་འདུས་པོ་བྲང་རྫོང་དེ་རྒྱ་ཡང་ཉམས་བཅོས་དུམ་
ག་རེ་བྱ་སྟེ་དཔལ་ལྷན་འབྲུག་པའི་གདན་ས་གོང་ལས་གོང་འཕེལ་བཟོ་
གནང་ཡི་ཟེར་བྱ་ནི།

མི་དབང་འབྲུག་རྒྱལ་བཞི་པ་རིམ་གྱི་མཛུགས་བཞུགས།

དགེ་འདུན་གྱི་སྡེ་གསར་བཙུགས་དང་རྒྱ་བསྐྱེད་མཛད་ཚུལ།

དགེ་འདུན་གྱི་སྡེ་གསར་དུ་བཙུགས་པ་དང་ རྒྱ་བསྐྱེད་མཛད་དེ་ བསྟན་པ་བསྐྱངས་ཚུལ་བཤད་པ།

གསུམ་པ་ དགེ་འདུན་གྱི་སྡེ་གསར་དུ་བཙུགས་པ་དང་ རྒྱ་བསྐྱེད་མཛད་དེ་
བསྟན་པ་བསྐྱངས་ཚུལ་སྐོར་ལས་བཤད་པ་ཅིན། སྤྱི་ལོ་༡༩༩༧ ཤིང་ཕག་
ལུ་ རྣམ་རྒྱལ་ཚོས་སྤང་གི་རབ་སྡེ་གསར་བཙུགས་མཛད་ཅི་ཟེར་ཨིན་པས།
དེ་བརྩམ་ཚུ་ཁའི་རྫོང་ཁག་འདི་མི་རྣོབས་མང་ཤོས་ཀྱི་རྫོང་ཁག་ཅིག་ཨིན་
རུང་ དེ་ནང་དགེ་འདུན་གྱི་སྡེ་ཞིག་མེད་པར་ མི་སེར་གི་གསོན་གཉིས་ཀྱི་
བསྐྱབས་ཉེན་ཞུ་ས་མེད་ནི་དེ་གིས་ གཡུལ་སྐོར་མང་ཤོས་ནང་དཔའ་བོ་དཔའ་
མོ་ལ་སོགས་པ་བརྟེན་ཏེ་སྤྱོད་དགོཔ་བྱུང་མི་ལུ་མ་བཟོད་པར་མི་དབང་མངའ་
བདག་རིན་པོ་ཆེའི་ཞབས་ལས་སྤྱི་ལོ་༡༩༩༧ ལུ་རྒྱ་ཁ་རྫོང་ཁག་ནང་རབ་
བྱུང་གི་སྡེ་གསར་བཙུགས་གནང་སྟེ་ ད་རེས་ རྣམ་གནས་བརྟན་གྱི་དབུ་
གཙོས་པའི་དགེ་སྤྱོད་ཞབས་གངས་༡༩༩ དེ་ཅིག་གིས་དཔལ་ལྷན་འབྲུག་པའི་
བསྟན་པ་སྤྱོད་གནང་པའི་བསྐྱང་ཡོད་པ་ཨིན།

དེ་བརྩམ་མགར་ས་རྫོང་འདི་ཡང་ སྤར་འབྲུག་གཞུང་གི་འབྲེལ་བ་བོད་
ཚུགས་སུ་འཐབ་པའི་སྐབས་ གལ་གནད་ཆེ་བའི་རྫོང་ཁག་ཅིག་ཨིན་རུང་ ཁ་མཐོ་
སའི་རྫོང་ཁག་ཅིག་འབད་ནི་དེ་གིས་ མི་རྣོབས་གངཔ་མེད་པར་ བར་སྐབས་ཅིག་
ལས་སྤྱངས་རྫོང་འོག་གི་རུང་ཁག་ཅིག་ལུ་སྤྱོད་ཡོད་པ་ཨིན་རུང་ མི་དབང་མངའ་
བདག་རིན་པོ་ཆེའི་ཞབས་ལས་ མཐའ་བྱུར་ས་གནས་གོང་འཕེལ་སྤྱོད་སྟེ་གཏང་

དཔལ་འབྱུག་ཞིབ་འཇུག་ལྟེ་བ།

ནི་གི་སྤྱད་བྱས་དང་འབྲེལ་ཏེ་ འོག་རྫོང་ཁག་ལུ་བསྐྱར་བཅོས་མཛད་པའི་ཤུལ་
ལས་སྦྱི་ལོ་ ༡༩༩༢ ལུ་ མགར་ས་རྫོང་ནང་ཡང་རབ་བྱུང་གི་སྡེ་གསར་དུ་
བཙུགས་གནང་སྟེ་དེས་རབ་སྡེའི་གནས་བཟུལ་གྱིས་དབུ་གཙོས་ཏེ་དགོ་འདུན་
པ་ཞལ་གངས་ ༡༠༩ དེ་ཅིག་གིས་བཟུལ་པ་སྦྱོང་སྟེ་ཡོད་ཟེར་ཞུ་ནི།

ཤར་ཕྱོགས་བཟ་གིས་གཡང་ཅེའི་རྫོང་ཁག་འདི་ཡང་ མི་སྡེ་བས་ལེ་ཤ་
ཡོད་པའི་རྫོང་ཁག་ཅིག་ཨིན་རུང་ སྤར་བཟ་གིས་སྐང་འོག་གི་རུང་ཁག་ཅིག་
འབད་སྡེ་པའི་ཤུལ་ལས་ མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེའི་ཞབས་ལས་
མཐའ་བྱར་ས་གནས་སྦྱི་དང་སྐྱག་པར་ཤར་ཕྱོགས་ཁ་བྱུག་གི་མི་སེར་ཚུ་ཡར་
རྒྱས་གོང་འཕེལ་བཏང་པའི་ལས་རིམ་དང་འབྲེལ་ཏེ་བཟ་གིས་གཡང་ཅེར་རྫོང་
གཞི་གསར་བཞེངས་གནང་སྟེ་རྫོང་ཁག་ལུ་བསྐྱར་གནང་པའི་ཤུལ་མ་སྦྱི་ལོ་
༡༩༩༧ ལུ་བཟ་གིས་གཡང་ཅེའི་རིག་གནས་སྒོ་བ་གྲ་འགོ་བཙུགས་གནང་ཞིན་མ་
ལས་འཕྲོ་མཐུད་དེ་དགོ་འདུན་པ་ཞལ་གངས་ ༡༠༠ འི་སྡེ་བཙུགས་ཏེ་རབ་
སྡེའི་གནས་བཟུལ་བསྐྱོས་གནང་པ་ལ་སོགས་པའི་སྒོ་ནས་དཔལ་ལྷན་འབྲུག་
པའི་བཟུལ་པ་ཕྱོགས་མཐར་སྡེལ་བའི་མཛད་པ་བསྐྱངས་གནང་ཡི་ཟེར་ཞུ་ནི།

དེ་ལས་རྫོ་མཚམས་ས་གནས་བསམ་བློ་སྡེའི་མཁར་ལུ་སྤར་བྱི་དུས་
སུ་རྒྱ་འབྲུག་གཉིས་ཀྱི་མི་སེར་ཚུ་ ཚོང་དུས་བཏབ་པའི་ས་གནས་ཅིག་ཨིན་
ནི་དེ་གིས་དུས་རྒྱུན་ གཞི་བཙགས་འབད་སྡེ་མི་གངཔ་མེད་པར་སྡེ་པའི་
སྐབས་གཞུང་གི་སྐུ་ཚབ་འབད་བསྐོས་སྒོ་ལ་སྡེ་པའི་ཤུལ་ལས་ འོ་ལུ་པའི་
འཆར་གཞི་འགོ་བཙུགས་ཞིན་མ་ལས་ཚུར་རྫོང་ཁག་ལུ་བསྐྱར་བཅོས་གནང་

མི་དབང་འབྲུག་རྒྱལ་བཞི་པའི་རྟོགས་བརྗོད། དགེ་འདུན་གྱི་སྡེ་གསར་བཙུགས་དང་རྒྱ་བསྐྱེད་མཛད་ཚུལ།

ཡོད་རུང་ དེ་ནང་དགེ་འདུན་གྱི་སྡེ་མེད་པར་ ཚོས་ལུགས་ག་ཐོབ་དང་དེ་ཁར་
སྡོད་མི་ཤི་གསོན་གཉིས་ཆ་ར་ལུ་ཁ་རྗེ་ཆུང་སྟེ་མཐའ་ཁོབ་ཀྱི་ཡུལ་གྲོང་བརྒྱམ་
ཅིག་འབད་སྡོད་ཡོད་མི་ལུ་མ་བཟོད་པར་ མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆའི་
ཞབས་ལས་ སྤྱི་ལོ་༢༠༠༥ ལས་ཚུར་བསམ་གྲུབ་སྡོངས་མཁར་ལུ་ཡང་
རབ་བྱུང་གི་སྡེ་འགོ་བཙུགས་གནང་ནི་དེ་གིས་ རབ་སྡེ་འགན་བཞུགས་
དབུ་གཙོས་ཏེ་དགེ་འདུན་པ་ཞལ་གངས་༥༠ དེ་ཅིག་གིས་འགོ་དོན་མཛད་
པའི་བསྐྱར་ཡོད་ཟེར་ཞུ་ནི།

དེ་བརྒྱམ་ཅི་རང་གི་རྫོང་ཁག་འདི་ཡང་ མི་སྒྲོབས་མང་ཤོས་ཀྱི་རྫོང་ཁག་
ཅིག་ཨིན་པའི་ཁར་ སྡར་ཅི་རང་གསང་མ་ཟེར་སྡེ་སྤྱོད་རིམ་བྱོན་གྱི་དོ་སྐབས་
ལུ་དཔལ་ལྷན་འབྲུག་པའི་གདན་ས་ཅིག་ཨིན་རུང་ རྒྱལ་ལས་སྟོ་མཚམས་ཁ་
ཐུག་གཞི་གསར་བཅགས་མི་མང་ཤོས་བྱེ་ལས་འོང་མི་ཨིན་ནི་དེ་གིས་ རྫོང་
ཁག་འདི་ནང་དཔལ་ལྷན་འབྲུག་པའི་བསྟན་པ་ཉམས་ཆག་ཤོར་བ་ལུ་བརྟེན་
ཏེ་ དེ་ཁར་ཡོད་མི་འབྲུག་མི་ཚུ་གིས་གཙོས་པའི་མི་མང་ཡོངས་ཀྱི་རྒྱལ་ཡོངས་
ཚོགས་འདུ་ཆེན་མོ་བརྒྱུད་དེ་ཞུ་བ་ལུ་ཡོད་དོ་བརྒྱམ་ མི་དབང་མངའ་བདག་
རིན་པོ་ཆའི་ཞབས་ལས་སྤྱི་ལོ་༡༩༩༣ ལས་ཚུ་དགེ་འདུན་གྱི་སྡེ་གསར་དུ་
བཙུགས་གནང་ནི་འདི་གིས་ ད་རེས་ནངས་པར་རབ་སྡེ་དེ་ནང་དགེ་སྦྱོང་ཞལ་
གངས་༡༡༠ གྱི་བསྟན་པ་སྦྱོང་གནང་པའི་བསྐྱར་ཡོད་པ་ཨིན།

དེ་ལས་བསམ་ཅི་རྫོང་ཁག་གི་ཆ་འདུས་ རྫོང་ཁག་བཞི་གི་འོག་ལུ་མི་
འཁོར་མང་རབས་ཡོད་པའི་རྫོང་ཁག་ཅིག་ཨིན་མ་མཚན་ སྡར་གྱི་དུས་ལུ་

དཔལ་འབྲུག་ཞིབ་འཇུག་ལྟེ་བ།

དཔལ་ལྷན་འབྲུག་པའི་གདན་ས་ ཁ་བཞི་བཅར་སྒྲུབ་སྒྲིལ་ཡོད་པའི་གྲལ་ ལྷབ་
ད་ལིང་ཁ་ རྫོང་ཁག་འདི་ནང་ཨིན་མ་སྒྲེ་བཅོས་དོ་ཡོད་པའི་ཁར་ དེ་སྐབས་ཆུ་
འབྲུག་ཆུལ་ཁབ་གཉིས་འབྲེལ་བ་འཐབ་སའི་རྒྱན་ལམ་གྱི་སྒྲོ་ར་ཁ་བབྱམ་ཅིག་
ཨིན་རུང་ དེ་ནང་མི་རིགས་སྣ་ཚོགས་འཛོམས་སའི་ས་གནས་ཅིག་ཨིན་ནི་དེ་
གིས་ ཅིག་སྒྲིལ་གྱི་ཆོས་ལུགས་ཅིག་མེད་པར་ ཤི་གསོན་གཉིས་ལུ་དཀའ་ངལ་
སྒྲོམ་ཡོད་པ་གཟིགས་ཏེ་མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེའི་ཞབས་ལས་སྤྱི་ལོ་
༡༩༥༥ དེ་ཅིག་ཁ་ལས་དགེ་འདུན་པའི་སྡེ་བཙུགས་གནང་ནི་དེ་གིས་
ལྷམ་གནས་བརྟན་གྱིས་དབུ་གཙོས་ཏེ་དགེ་སྦྱོང་མཚན་འཛིན་ཡོད་མི་ ༡༣༠
དང་མེད་མི་ ༡༣༥ སྡེ་བཙུགས་ཞལ་གངས་ ༢༦༥ འི་སྡེ་བཙུགས་ཡོད་པ་མ་
ཚད་ ཡན་ལག་གྲ་ཚང་ཡང་རྩི་རོ་ཁ་དང་སྤྱི་བ་སྤྱི་ཚུ་ནང་བཙུགས་ཡོད་མི་ཚུ་
གིས་བཟུན་པ་སྦྱོང་གནང་པའི་བསྐྱང་ཡོད་པ་ཨིན།

དེ་བབྱམ་དགེ་ལེགས་ཕྱ་ལུ་ཡང་ སྤར་སྒྲུབ་ཐེར་བྱང་གཤགས་མི་གིས་
ཏེ་ལི་གྲ་ཚང་འབད་སྒྲོ་བཙུགས་མི་འདི་ ལྷ་མ་དགོངས་པ་རྫོགས་པའི་ཤུལ་
ལས་དགེ་འདུན་གྱི་སྡེ་མི་ཉམས་པའི་དོན་ལུ་ གཞུང་གི་ཁོངས་ལས་
ལྷམ་གནས་བརྟན་གྱིས་དབུ་གཙོས་ཏེ་དགེ་སྦྱོང་ཞལ་གངས་ ༡༩༧ དེ་ཅིག་
གི་འགོ་འདྲེན་མཛད་གནང་ནི་དེ་གིས་དཔལ་ལྷན་འབྲུག་པའི་བཟུན་པ་ཆེ་
ཏོག་ཏོ་བསྐྱངས་གནང་དོ་ཡོད་པ་མ་ཚད་ གཞན་ཡང་ཉི་མ་ལུང་དང་ཐར་པ་
སྦྱང་གི་དགེ་འདུན་པ་ཚུ་ཡང་ གནམ་དགུན་གྱི་བཞུགས་གནས་དགེ་ལེགས་
ཕྱ་ལུ་ཨིན་ནི་དེ་གིས་གསར་སྤང་རྫོང་ཁག་དེ་ནང་ ཆུལ་བཟུན་དར་ཆུས་སྒྲོམ་

མི་དབང་འབྲུག་རྒྱལ་བཞི་པའི་རྟོགས་བརྗོད། བཤད་སྒྲུབ་ཀྱི་སྡེ་གསར་དུ་བཅུགས་པ།

འབད་བཏང་པའི་བསྐང་ཡོད་ཟེར་ཞུ་ནི།

དར་དཀར་རྫོང་འདི་ སྤར་གྱི་དུས་ལུ་དཔོན་སློབ་ཅིག་གི་མངའ་
འདུས་རྫོང་ཁག་ཨིནམ་མ་ཚད་ མི་འཁོར་ཡང་ཆེ་ཤོས་ཅིག་ཨིན་རུང་ དེ་
ནང་འཕགས་པའི་དགེ་འདུན་གྱི་སྡེ་མེད་པར་ མཐའ་ཁོབ་ཀྱི་ཡུལ་བབྱམ་
འབད་ལུས་མི་ལུ་མ་བཟོད་པར་མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེའི་ཞབས་
ལས་ རབ་བྱུང་གི་སྡེ་བཅུགས་གནང་སྟེ་དགེ་འདུན་པ་ཞལ་གངས་༢༠༧
དེ་ཅིག་གིས་བཞུན་པ་སྦྱོང་གནང་དོ་ཟེར་ཞུ་ནི་དང་ དེ་བབྱམ་རྒྱ་རྫོང་ཁག་དང་
སྤང་བཞི་རུང་ཁག་ཚུ་ནང་ལུ་ཡང་དགེ་འདུན་གྱི་སྡེ་གསར་དུ་བཅུགས་གནང་
སྟེ་ལོ་དུས་ཀྱི་དུས་མཚོད་འབྲམ་སྡེ་གིས་མ་ཚད་པར་ རྫོང་ཁག་དང་རུང་ཁག་
ནང་ཡོད་མི་ མི་སེར་ཤི་གསོན་གཉིས་ཀྱི་དོན་ལུ་ཕན་ཚབས་རྒྱ་ཆེ་ཉྱལ་ཉྱེ་གི་
འགོ་དོན་སྦྱོང་གནང་ནི་འགོ་བཅུགས་ཅི་ཟེར་ཞུ་ནི།

བཤད་སྒྲུབ་ཀྱི་སྡེ་གསར་དུ་བཅུགས་ཏེ་ལུང་རྟོགས་ཀྱི་

བཞུན་པ་སྡེ་ལ་ཚུལ་བཤད་པ།

བཞི་པ་ བཤད་སྒྲུབ་ཀྱི་སྡེ་གསར་དུ་བཅུགས་ཏེ་ལུང་རྟོགས་ཀྱི་བཞུན་
པ་སྡེ་ལ་ཚུལ་སྐོར་ལས་མདོར་བསྐྱས་ཅིག་ཞུ་བ་ཅིན། གཞུང་ཅིས་སློབ་དཔོན་
གྱིས་ཟླ་ཐོའི་མགོ་བཤད་ནང་།

རབ་བྱུང་བཅུ་བདུན་མེ་ཡོས་ལོར། །མཁས་གྲུབ་བླ་མཆོག་རྣམས་པའི་གནས། །

དཔལ་འབྱུག་ཞིབ་འཇུག་ལྟེ་བ།

ལྷགས་རི་སྐྱབ་ཟླ་ལྷེ་བ་དང་། །རྟ་མགོ་མཐོ་རིམ་བཤད་གྲ་འཇུགས། །

ཟེར་བཀོད་དོ་བཟུམ་གཞུང་གྲ་ཚང་གི་དགོ་འདུན་པ་ཚུ་ དཀྱིལ་ཚོག་
ཙམ་མཁུན་པ་གིས་མི་བརྟུབ་པར་ རྒྱལ་བཞུན་ལུང་དང་རྟོགས་པ་གཉིས་
ཀྱིས་ ཟེལ་དགོཔ་ཨིན་ནི་དེ་གིས་ དགོ་སྒོང་ཚུ་མདོ་སྐྱགས་གཞུང་ལྷགས་ལུ་
སྐྱངས་པ་འེ་སྐྱ་ཡོན་བཞེས་དགོ་ནི་འདི་གལ་ཆེས་གཟེགས་ཏེ་སྤྱི་ལོ་༡༩༥༧
ལོར་ གོང་མའི་གདན་ས་ ལྷགས་རི་ལུ་སྐྱབ་ཟླ་དང་ རྟ་མགོ་ལུ་གཞུང་གྲ་
ཚང་གི་མཐོ་རིམ་སྒོབ་གྲ་འགོ་བཙུགས་གནང་རྟུག།

སྤྱི་ལོ་༡༩༩༧ ལུ་བསེ་ལ་དགོན་པར་ བཤད་གྲ་འེ་ཟེ་གསར་བཙུགས་
གནང་ཞེ་སྒོག་པ་ཐོས་བསམ་གྱི་བཞུན་པ་བསྐྱངས་ཡོད་དོ་བཟུམ་ གོང་གསར་
ཚང་ཁ་དང་ སྐྱངས་ཐང་ད་ལན་༣། ཐེམ་སྤུ་མདོ་ཟེ་ནང་ཚུ་ནང་བཤད་གྲ་མང་
རབས་ཅིག་བཙུགས་གནང་རྟུག། སྤྱི་ལོ་༡༩༩༡ ལུ་སྤྱ་རོ་གསང་སྐྱགས་
ཚོས་འཁོར་ལུ་ཞབས་རྒྱང་གསུང་སྤྱལ་རིམ་པ་འེ་གདན་ས་ ཙུ་བ་ལས་ཞིག་
གསོ་མཛད་པ་མ་ཚད་ དེ་ནང་བཤད་གྲ་འེ་ཟེ་གསར་བཙུགས་གནང་ཞེ་བཞུན་
པ་འདི་མཚོང་ཟེལ་གསུམ་གྱི་སྒོ་ལས་སྐྱོང་ནི་འགོ་བཙུགས་རྟུག།

དེ་བཟུམ་དབང་འདུས་ཆ་འོག་ལུ་རིན་མིང་བཤད་གྲ་དང་ ཟེ་
དགོན་སྐྱབ་ཟླ། སྐང་གཟར་སྐྱབ་ཟླ། ལུ་རྩ་སྐང་སྒོབ་གྲ་ལ་སོགས་པ་
གིས་མ་ཚད་པ་དགོན་ཟེ་ཡང་དར་དགོན་དང་ འབྱུང་གནས་དགོན་པ།
གོ་ལུང་དགོན་པ། ཁྱུ་བྱག་ལ། སྐང་མཚོ་དགོན་པ། ཤར་མིང་སྐང་མཁར།
དུངས་རྩ་རྩ་རྩ་མིང་། གཉོས་གཟར་སྐང་། སྐོར་དགོན་ལ་སོགས་པ་ལུ་

མི་དབང་འབྲུག་རྒྱལ་བཞི་པའི་རྟོགས་བརྟུན། བཤད་སྒྲུབ་ཀྱི་སྡེ་གསར་དུ་བཙུགས་པ།

ཆོས་མཛད་པ་བརྒྱ་ཕྱག་ལྷག་གི་སྡེ་དུ་ཟུག། སྤ་རོ་ལུ་ཡང་གསང་འཁོར་
བཤད་ལྷ་དང་ ལྷག་ཚང་སྒྲུབ་སྟེ། སྟོར་རྩོད་སྟོབ་ལྷ་དང་བྲེ་ལ་སྟོབ་ལྷ།
ཚུ་མོ་ཕྱག་སྟོབ་ལྷ་དང་ར་ཤོད་སྟོབ་ལྷ། ཉེན་མཚོད་དགོན་སྟོབ་ལྷ་དང་ ཤར་
པ་བསམ་གཏན་སྟོབ་ལྷ། སྤང་པ་ཨོ་རྒྱན་གྱུ་རུའི་སྟོབ་ལྷ་དང་ བྱག་བར་
བྱང་ཚུབ་ཆོས་སྟོབ་ལྷ། རྣམ་གྲོལ་བྲང་དགོན་སྟོབ་ལྷ་དང་ རྒྱ་གར་
བཤད་ལྷ་ལ་སོགས་པ་མང་རབས་ཅིག་ནང་ཐོས་བསམ་སྟོམ་གསུམ་གྱིས་
བཞུན་པ་སྦྱོར་ནི་འགོ་བཙུགས་ཟུག།

ཁྱོད་གསར་ཆ་འདུས་ལུ་ ཉ་ཕག་དགོན་པའི་སྒྲུབ་སྟེ་དང་ ཆང་ཁ་
བཤད་ལྷ། ཀྱན་དག་འར་བ་བཞུན་བཤད་ལྷ་དང་ཉག་ཅེ་སྟོབ་ལྷ། དབང་
འདུས་ཆོས་སྟོབ་ལྷ་ལ་སོགས་པ་མ་ཅིས་པར་ དགོན་སྟེ་མང་རབས་
ཅིག་ཡོད་མི་ བུམ་ཐང་ཐར་པ་སྟོབ་དང་ཉི་མ་ལུང་ལྷ་ཆང་། མཁར་ཚུ་ལྷ་
ཆང་དང་གཏམ་ཤིང་ལྷ་ཆང་། སྤས་བྱུར་ཨ་ཁེ་ལྷ་ཆང་། བུ་ལི་སྟོམ་སྟེ་དང་
མང་དགོན་སྟོམ་སྟེ། ཐང་སྦྱིས་སྟོམ་སྟེ་དང་པད་ཆལ་སྟོབ་ལྷ། ལ་སོགས་པ་
གཞན་ཡང་བརྟུན་གྱིས་མ་ལང་པའི་ཆོས་སྟེ་མང་རབས་ཅིག་ཡོད་ཟེར་ཞུ་ནི་
དང་། དེ་བཟུམ་ཤར་ཚུགས་རྩོད་ཁག་ཚུ་ནང་ཡང་ བཀའ་ལུང་བཤད་ལྷ།
སྦྱིད་བདེ་མཁར་བཤད་ལྷ། བར་མཚམས་སྒྲུབ་སྟེ་དང་ཡོན་པོ་ལ་སྒྲུབ་སྟེ།
གོང་ཐུང་སྒྲུབ་སྟེ་དང་སྟེ་མཁར་སྒྲུབ་སྟེ། མེར་སྐྱ་སྟོབ་ལྷ་དང་ཨ་ཁུ་འཆོ་སྟོབ་
ལྷ་ལ་སོགས་པ་ཉ་ལམ་རྩོད་ཁག་ཆ་མཉམ་ནང་དེ་བཟུམ་ཡོད་ནི་དེ་གིས་ཁ་
གསལ་ཆ་ཆང་ཐོ་བཀོད་འབད་བའི་ངལ་བ་མ་འབད་རུང་རིགས་འགྲེས་
ཉི་མཁུན་པར་ཞུ།

དཔལ་འབྱུག་ཞིབ་འཇུག་ལྟེ་བ།

རྒྱལ་བའི་སྐུ་གསུང་ཐུགས་རྟེན་གསར་དུ་བཞེངས་པ་དང་
ཉམས་པ་གསོ་བའི་མཛད་པ།

ཡེ་པ་ རྒྱལ་བའི་སྐྱེ་གསུང་བྱུགས་རྟེན་གསར་དུ་བཞེངས་པ་དང་
 ཉམས་པ་གསོ་བའི་མཛད་པའི་སྒྲོང་ལས་རྣམ་གངས་ཅམ་ཅིག་ཞུ་བ་ཅིན།
 ཡབ་འབྲུག་རྒྱལ་གསུམ་པའི་དགོངས་ཚུགས་དག་སྦྱོར་གྱི་ཆེད་དུ་དམིགས་ཏེ་
 ཐེམ་ཕུ་བྱ་གས་ཆོས་རྫོང་ནང་ རྟེན་པ་ཐོག་ཆད་མ་གཟུངས་ཞུགས་ཡེ་ཤེས་
 སེམས་དཔའ་ཆད་ཡན་ཕུལ་ཏེ་དག་འདུན་ཀྱང་དགའ་ར་བའི་རྟེན་འདི་གོང་ན་
 མེད་པ་ གསར་བཞེངས་མཛད་གནང་ཡི། དེ་བཟུམ་གཞུང་ཅིས་སློབ་དཔོན་
 གྱིས་སྐྱོ་ཐོའི་འགྲེལ་བཤད་ནང་།

དུས་ཀྱི་ཕོ་ཉ་ས་རྟ་ལོར། སྤངས་ཐང་བདེ་ཆེན་ཕོ་བྲང་ཆེར། །
བདེ་མཆོག་འཁོར་ལོ་སྤྲུམ་པ་ཡི། སྤང་བརྟན་རྟེན་བཅས་བཞེངས་པ་དང་། །
རབ་གནས་མངའ་གསོལ་མཛད་ནས་ལོ། །

ཟེར་བཀོད་དོ་བཟུམ་སྤྱི་ལོ་ ༡༩༥༠ ལུ་ཐུངས་ཐང་རྫོང་ནང་ ཡི་དམ་བདེ་
མཆོག་འཁོར་ལོ་རྩིས་པའི་སྐྱེ་ཉིན་ རྩ་ན་མེད་པ་གསལ་བཞེངས་མཛད་ལྷག།

ཞབས་རྩང་སྐྱ་ཕྱང་རིམ་པའི་གདན་ས་རྟ་ལོག་སྤང་དཀར་པོ་དང་།
 རྟ་ལོག་རྫོང་རྩྱ་ཡང་ ཞིག་གསོ་མ་བཏབ་ བཏབ་པར་མཛད་གནང་མེ་དེ་གིས་
 བོང་མའི་གདན་ས་རྩྱ་ ཏུས་ནམ་ཡང་ཉམས་མ་བཅུག་པར་བསྐྱན་པའི་ཁ་གསོ་
 མཛད་ཡོད་པ་ཞིན།

མི་དབང་འབྲུག་རྒྱལ་བཞི་པའི་རྟོགས་བརྗོད། རྒྱལ་བསྐྱོན་གོང་དུ་སྤྲེལ་པའི་མཛད་པ།

ཅུ་སྤྲེལ་བཟ་གིས་ཆོས་རྫོང་དུ། །

སྟོན་མེད་ངོ་མཚར་ཆོས་མཐོ་བའི། །

བདེ་མཆོག་འཁོར་ལོ་སྦྲེལ་པ་ཡི། །

དཀྱིལ་འཁོར་སྒོས་བསྐྱངས་བཞེངས་ནས་ལོ། །

ཟེར་བཀོད་དོ་བཟུམ་ སྤྱི་ལོ་༡༩༩༣ ལུ་ ཐུམ་ཕུ་རྫོང་ནང་ཡི་དམ་བདེ་
མཆོག་གི་དཀྱིལ་འཁོར་སྒོས་བསྐྱངས་གསར་བཞེངས་གནང་མེད་གིས་ཡང་
གཞུང་དགེ་འདུན་ནང་ ཉེན་ཅ་ཆེན་བཞེངས་པ་ཙམ་གྱིས་མ་ཆོད་པར་ གསུང་
ཆོག་སྐབས་བསྐྱེད་རིམ་གསལ་ནི་ལུ་ཡང་ཕན་ཐབས་སྦྲེལ་བྱུང་རུག།

སྤྱི་ལོ་༢༠༠༠ ལོར་སྤངས་ཐང་ཉི་ཟེར་སྐང་ལུ་ཁམས་གསུམ་གཡུལ་
ལས་རྣམ་རྒྱལ་མཆོད་རྟེན་ཟེར་གསར་བཞེངས་མཛད་པའི་སྐོར་ལས་དུམ་ག་
ཅིག་གསལ་བཤད་ཞུ་བ་ཅིན། གསར་བའི་ལུང་བསྐྱོན་ཚུ་ནང་ས་གནས་གི་
དབྱིབས་དང་བཀོད་པ་ཚུ་ལས་འགོ་བཙུགས་ཉི་ ཁ་གསལ་ཡོད་ལུགས་དུས་
གསུམ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ སྐབས་རྗེ་སྤྱི་ལོ་རིན་པོ་ཆེ་ ཐུབ་བསྐྱོན་ཀྱན་དགའ་
རྒྱལ་མཆོན་མཆོག་གིས་ འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་གི་མ་འོངས་ནི་བདེའི་དོན་ལུ་བརྒྱུག་
རིམ་མཛད་པའི་ལུང་བསྐྱོན་ དཔེར་ན་ སྤང་རི་ཟམ་དང་ཤར་ཚྭ་གསལ་ཡོན་ཕུ་
ལའི་བདུད་བདུལ་མཆོད་རྟེན་དང་ ཁྲོང་གསར་བཟ་གིས་སྤང་གི་རྩ་ཁང་།
ཁྲོང་གསར་རྫོང་གི་ཕུར་པའི་སྐུ་འབྲུ་ལ་སོགས་པ་བཞེང་དགོས་ལུགས་
གསུངས་པའི་སྐབས་ སྤངས་ཐང་ཡེས་སྤྱི་ས་ཁར་བྱི་མཆོད་རྟེན་གི་རྣམ་པ་ ནང་

དཔལ་འབྱུག་ཞིབ་འཇུག་ལྟེ་བ།

ཕུར་པ་འི་ལྷ་ཚོགས་ཀྱི་གཞུང་ཡས་ཁང་བཞེང་པ་ཅིན་ བཞུན་པ་སྤྱི་ལུ་ཕན་འོང་
ཟེར་གསུང་གོས་སྐྱབས་རྗེ་དེ་ལ་མགོ་མཁྱེན་བཙུང་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་དང་མཛད་
གནང་ནི་དེ་གིས་ མཁྱེན་བཙུང་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་གི་ཞལ་བཀོད་དང་འབྲེལ་ཏེ་
མི་དབང་རྒྱལ་ཡུམ་ཨ་ཞེ་ཆེ་རིང་གཡང་སྒྲོན་མཆོག་གིས་ཙ་བའི་སྤྱིན་བདག་ལྷ་
ཉི་ བྱི་ནང་རྟེན་དང་བཟུང་པར་བཅས་པ་བསྐྱབས་གནང་མི་འདི་གིས་ སྤྱིར་
འཛམ་གླིང་སྤྱི་དམག་བསྐྱོད། སྒྲོས་སུ་ཤར་རྟོ་ཨེ་ཤེ་ཡའི་རྒྱལ་ཁབ་ཡོངས་ཀྱི་
བདེ་ཐབས། ཡང་སྒྲོས་འབྱུག་གི་རྒྱལ་སྒྲོན་འབངས་དང་བཅས་པའི་ མི་མཐུན་
ཚུན་ངན་ནི་ཉི་ བདེ་སྤྱིད་རྫོགས་ལྡན་གྱི་དཔལ་ལུ་སྤྱོད་པའི་གོ་སྐབས་བཟང་པོ་
ཐོབ་དོན་ལུ་ཨིན་ཟེར་སྒྲ་ཆེན་ཚུ་གིས་ཞལ་ལས་གོ་ཡི།

དེ་བཞིན་ལུང་བཞུན་ཟམ་པའི་མགོར། །བཀའ་དགོངས་ཕུར་གསུམ་ཨེ་
ཤེས་ལྟ། །ཡོངས་རྫོགས་མཆོད་རྟེན་བཞེངས་ནས་ལོ། །ཟེར་གསལ་དོ་བཟུམ་སྤྱི་
ལོ་ ༡༩༧༧ ལུ་ཡབ་ཞིང་གཤེགས་དམ་པའི་དགོངས་རྫོགས་ཀྱི་དོན་ལུ་ ཐིམ་ཕུ་
ཁྲོམ་ཁར་བཀའ་དགོངས་ཕུར་གསུམ་གྱི་མཆོད་རྟེན་ཆེན་མོ་བཞེངས་གནང་མི་
དེ་གིས་ ཡབ་རྒྱལ་པོའི་དགོངས་རྫོགས་ཙམ་གྱིས་མ་ཆད་པར་ འབྱུག་མི་ཁྲོམ་
ཁར་སྤོད་མི་གར་ འགྲོ་ཞོར་འདུག་ཞོར་བར་ན་ ཚོགས་ཆེན་བསགས་པའི་
རྟེན་ངོ་མ་གཅིག་དེ་ཨིན་དགོ་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡང་ མཆོད་རྟེན་དེའི་བཟོ་བཀོད་
སྐྱབས་རྗེ་བདུད་འཛོམས་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་གིས་མཛད་པ་མ་ཆད་ འགོ་འདྲན་
མཛད་མི་གདུང་སྲས་ཕྱིན་ལས་ནོར་བུ། གཟུང་ལྷགས་སུལ་མི་སྐྱབ་དབང་
སྒྲ་མ་བསོད་ནམས་བཟང་པོ་ཚུ་གིས་མཛད་ནི་དེ་གིས་བྱིན་བརྒྱབས་ཀྱི་མཚན་

མི་དབང་འབྲུག་རྒྱལ་བཞི་པའི་རྟོགས་བརྗོད། རྒྱལ་བསྟན་གོང་དུ་སྤྲེལ་པའི་མཛད་པ།

ཁ་གཞན་ལས་ཆེ་བའི་རྒྱ་མཚན་དེ་ཨིན་པས་ཟེར་བྱ་ནི།

དེ་བཟུམ་བུམ་ཐང་སྐྱ་རྩེས་ལུ་བཀའ་དགོངས་ཕུར་གསུམ་གྱི་ལྷ་ཁང་
དང་ ཟངས་མདོག་དཔལ་རིའི་ཞིང་བཀོད་ཚུ་ཡང་ རྒྱལ་ཡུམ་སྐྱ་བགེས་
མི་དབང་ཨ་ཞེ་སྐལ་བཟང་ཆོས་སྒྲོན་མཆོག་གིས་ཙ་བའི་སྤྱན་བདག་ལྷ་སྟེ་
བཞེངས་གནང་ཡོད་མི་དང་ སྤྱི་ལོ་༢༠༠༥ ལུ་རྩྭ་རྒྱུང་ལར་འབྲུག་དབང་
རྒྱལ་མཆོད་རྟེན་བརྒྱ་ཙ་དང་དབང་རྒྱལ་ལྷ་ཁང་ཚུ་ རྒྱལ་ཡུམ་མི་དབང་ཨ་
ཞེ་རྩྭ་རྩེ་དབང་མོ་དབང་ཕུག་མཆོག་གིས་ཙ་བའི་སྤྱན་བདག་ལྷ་སྟེ་བཞེངས་
གནང་མི་ཚུ་བསྟན་སྦྱིའི་ཞི་བདེ་དང་ མཐའ་དམག་བརྒྱུག་པའི་ཐབས་ལས་
ཟླ་ན་མེད་པ་ཨིན་པས།

སྤྱི་ལོ་༢༠༠༥ ལུ་རྩྭ་མཁན་ཞིང་གཤེགས་དགེ་འདུན་རིན་ཆེན་མཆོག་
གི་ སྐྱ་གདུང་མཆོད་རྟེན་གསེར་ཟངས་ལས་བཞེངས་གནང་པའི་ཁར་ ལུ་
དུའི་གནས་ཆེན་སྤྱི་རྩྭ་ཚང་གི་ལྷ་ཁང་ སུར་མེ་མཆོད་བཞེས་མི་དེ་ཡང་
ལོག་སྟེ་སུར་ལས་ལྷག་པ་སྤྱེ་གསེར་བཞེངས་མཛད་དེ་བསྟན་པའི་ཁ་གསོ་སྤྲོམ་
སྤྱེ་རང་མཛད་གནང་བ་ལ་སོགས་པ་བརྗོད་ཀྱིས་མི་ལང་བ་མཛད་པའི་སྐོར་
ལས་ཡོངས་རྩོགས་ལྷ་བའི་སྤྱོད་སྤྲོལ་དང་བུལ་ནི་དེ་གིས་དན་རྟེན་ཙམ་བཀོད་
ཅི་ཟེར་བྱ་ནི་ཨིན།

མདོར་ན་རྒྱལ་བའི་བསྟན་ལ་རྒྱལ་བ་དངོས་བྱོན་པ་དང་འབྲུག་ལུང་
རྟོགས་གྱི་བསྟན་པ་བཤད་སྐྱབ་འཁོར་ལོ་གསུམ་གྱི་སྐོར་ལས་སྤྲེལ་གནང་ཡི་

དཔལ་འབྱུག་ཞིབ་འཇུག་ལྟེ་བ།

ཟེར་ཞུ་མི་དེ་གིས་ལེའུ་བཅུ་གསུམ་པ་རྒྱལ་བསྟན་གོང་དུ་སྤེལ་ཚུལ་མདོ་ཙམ་
ཞུ་ཆར་ཕ་ཡིན་ནོ། །

རྒྱལ་སྤྲས་རྒྱལ་པོའི་སྐྱར་བཞེངས་རྒྱལ་བསྟན་སྤེལ། །
མི་དབང་མཆོག་གིས་མི་སྤེའི་ཕན་ཐབས་མཛད། །
ཆོས་རྒྱལ་གང་གིས་ཆོས་བཞིན་སྦྱང་བའི་གཏམ། །
ཆོས་མེད་བདག་གིས་མཛུབ་གར་སྐྱར་བཞིན་བཀོད། །

ཟེར་མི་དེ་ཡང་བར་གྱི་ཆོགས་སུ་བཅད་པའོ། །

ལེའུ་བརྒྱ་བཞི་པ།

རྒྱལ་སྤྱི་སྤྱུ་འཛིགས་མེད་གེ་སར་རྣམ་རྒྱལ་དབང་ཕྱུག་མཆོག་

རྒྱལ་རབས་ལྷ་པར་གསེར་བྲི་ཁར་མངའ་གསོལ་མཛད་པ།

༥

སྤྱི་ལོ་ཉིས་ལྔ་བརྒྱད་འདི་ངོ་མཚར་ལོ། །

མི་དབང་རྒྱལ་མཆོག་ལྷ་པ་གསེར་བྲི་མེབས། །

རྒྱལ་བརྒྱད་བརྒྱ་ཕྱག་འཁོར་དང་དམངས་གཙོའི་གཞུང་། །

བརྒྱགས་པའི་སྟོན་ཆེན་སྲིད་པ་གསུམ་པོའང་གཡོས། །

ཟེར་བའི་ཆོགས་སུ་བཅད་པས་མདུན་བསུས་ཏེ་ སྐབས་ཀྱི་སྤྱི་ལོ་ལེའུ་
བརྒྱ་བཞི་པ་ རྒྱལ་སྤྱི་སྤྱུ་འཛིགས་མེད་གེ་སར་རྣམ་རྒྱལ་དབང་ཕྱུག་མཆོག་
འབྲུག་བརྒྱད་འཛིན་གྱི་རྒྱལ་རབས་ལྷ་པའི་གསེར་བྲི་ཁར་བཀོད་པའི་མཛད་
རིམ་བཤད་ནི་ལུ་ནང་གསལ་གྱི་དབྱེ་རིམ།

དང་པ་ ཤར་ཕྱོགས་བཟ་ཤིས་གཡང་ཅི་ལུ་འབྲུག་གི་རྒྱལ་ཡོངས་དུས་ཆེན་
ཆེན་སྐབས་ མི་མང་ཡོངས་ལུ་རྒྱལ་སྤྱི་སྤྱུ་འབྲུག་རྒྱལ་ལྷ་པའི་གསེར་
བྲི་ཁར་བཀོད་པའི་བྱབ་བསྐྱགས་མཛད་ཚུལ་དང་དམིགས་གསལ་
ལྷན་རྒྱུ་གཞུང་ཆོགས་འཛོགས་ཏེ་རྒྱལ་སྤྱི་སྤྱུ་མི་དབང་འཛིགས་
མེད་གེ་སར་རྣམ་རྒྱལ་དབང་ཕྱུག་མཆོག་བརྒྱད་འཛིན་ལྷ་པའི་
གསེར་བྲི་ཁར་བཀོད་དེ་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་གསེར་བྲི་ལས་
དགོངས་ཞུ་གནང་ནི་ཨིན་པའི་གྲོས་མཛད་ཚུལ་བཤད་པ།

དཔལ་འབྱུག་ནི་འཕྲུག་ལྟེ་བ།

གཉིས་པ་ ཟ࿳་ལོ་ ༢༠༠༥ གྱི་གོང་ལས་རྒྱལ་སྤྱི་ཀྱི་ཕུག་འགན་རྒྱལ་སྤྱི་
ལུ་ཅིས་སྤྱོད་གནང་ཚུལ་བཤད་པ།
གསུམ་པ་ མི་དབང་རྒྱལ་སྤྱི་མཆོག་རྒྱལ་རབས་ལྗེ་པའི་གསེར་བྱི་ཕེབས་
པ་དང་ ལྷན་གཤམ་སྤྱི་པ་གསུམ་ན་བསྐྱགས་ཚུལ་བཤད་པའི་
ཐོག་ལས་གསལ་བཤད་རིམ་པར་ཞུ་ནི་ཨིན།

རྒྱལ་སྤྱི་མི་དབང་འཛིགས་མེད་གེ་སར་རྣམ་རྒྱལ་དབང་ཕུག་
མཆོག་བརྒྱུད་འཛིན་ལྗེ་པའི་གསེར་བྱི་བཀོད་དེ་མངའ་བདག་
རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་གསེར་བྱི་ལས་དགོངས་ཞུ་གནང་ནི་
ཨིན་པའི་གོས་མཛད་ཚུལ་བཤད་པ།

དང་པ་ ཤར་བྱུགས་བྱ་གཉིས་གཡང་ཅེར་རྒྱལ་ཡོངས་དུས་ཆེན་
སྐབས་ མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་གསེར་བྱི་ལས་དགོངས་
ཞུ་གནང་ནི་ཨིན་པའི་བྱ་བ་བསྐྱགས་དང་པ་མཛད་ལྟུག། ཟ࿳་ལོ་ ༢༠༠༥
ཟ࿳་ ༡༢ པའི་ཆེས་ ༡༧ གྱི་ཉིན་པར་བྱ་གཉིས་གཡང་ཅེར་ལུ་འབད་ འབྲུག་
གི་རྒྱལ་ཡོངས་དུས་ཆེན་བཅེ་སྤྱད་ཞུ་བའི་གསུང་བཤད་སྐབས་ མི་དབང་
མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་གསེར་བྱི་ལས་དགོངས་ཞུ་མཛད་དེ་ རྒྱལ་
སྤྱི་གོང་གསར་དཔོན་སློབ་མཆོག་ རྒྱལ་པོ་ལྗེ་པའི་ གསེར་བྱི་ཁར་བསྐྱོས་
ནི་ཨིན་ཟེར་བའི་གསལ་བསྐྱགས་འབྲུག་མི་ཡོངས་ལུ་ རྒྱུང་མཐོང་དང་

མི་དབང་འབྲུག་རྒྱལ་བཞི་པའི་རྟོགས་བརྗོད། རྒྱལ་སྤྱི་ས་ རྒྱལ་རབས་ལྷ་པར་མངའ་གསོལ་ཚུལ།

རྒྱལ་བསྐྱེད་གཞི་ཆ་རའི་ཐོག་ལས་གནང་ཡི། འབྲུག་གི་བདེ་བརྒྱུད་པ་
ག་ར་གནས་ཚུལ་དེ་གོ་བའི་བསྐྱེད་ལས་ རྣམ་རྟོག་ལང་ཐོག་ལས་གསུང་
འཕྲིན་དེ་ཁྱབ་སྤེལ་འབད་ནུག། མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་
གིས་གསུངས་མི་ནང་ རྒྱལ་པོའི་ཕྱག་ལུ་ཚུ་ལེགས་ཤོམ་འབད་མཛད་དགོ་
པ་ཅིན་ ཉམས་ཚུང་དང་སྤངས་པ་ལེགས་ཤོམ་ཐོབ་ནི་གལ་ཆེ་བ་ལུ་བརྟེན་
ཏེ་ རྒྱལ་ཁྱིམ་འཛིན་ནིའི་འགན་ཁག་ཚུ་ ཟུ་ལོ་༢༠༠༥ གྱི་ཏེ་མ་ཆོས་ཅེ་
དཔོན་སློབ་ལུ་གནང་ནི་ཨིན་ཟེར་གསུངས་ནུག།

རྩ་ཁྲིམས་ཆེན་མོའི་རྩ་དོན་ཚུ་གིས་དོན་ལུ་ མི་དབང་ཡལ་སྤྱི་ས་གཉིས་ཀྱིས་མི་སེར་ཚུ་དང་གཅིག་ཁར་གྲོས་སྟུན་གནང་བ།

དཔལ་འབྲུག་ཞིབ་འཇུག་ལྟེ་བ།

གསུང་བཤད་དེ་ནང་། རྒྱལ་སྤུས་འཛིགས་མེད་གེ་སར་རྣམ་རྒྱལ་
དབང་ཕྱུག་གི་ངོ་སྤྲོད་ལུ་ དཔལ་ལྷན་འབྲུག་པའི་རྒྱལ་ཁབ་འདི་
ད་རེས་བ་ལྷག་པ་སྤེལ་དཔལ་འབྲོར་གོང་འཕེལ་འབྱོར། བདེ་སྲིད་ཀྱི་ཉིམ་
ཤར་ཏེ་ ང་བཅས་རའི་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་དམིགས་ཡུལ་དང་མི་སེར་གྱི་རེ་བ་
རྒྱལ་ཡོངས་དགའ་སྲིད་དཔལ་འཛོམས་ཀྱི་དམིགས་ཡུལ་ཚུ་འབྲུབ་ཚུགས་
པའི་སྒྲིན་ལམ་ཡོད་ཟེར་མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་གིས་
གསུངས་གནང་ཡི།

ཡབ་རྒྱལ་པོ་མཆོག་གིས་ རྒྱལ་སྤུས་ལུ་ ཀྲོང་གསར་དཔོན་སློབ་ཀྱི་དར་མདོག་ལྷ་མ་གནང་བ།

མི་དབང་འབྲུག་རྒྱལ་བཞི་པའི་རྟོགས་བརྗོད། རྒྱལ་སྤྱིའི་རྒྱལ་རབས་ལཱ་པར་མངའ་གསོལ་རྒྱུ།

དེ་ལས་སྤྱི་ཚེས་༩/༡༢/༠༦ ལུ་མི་དབང་འབྲུག་རྒྱལ་བཞི་པ་མཆོག་གིས་གནང་པའི་བཀའ་ཤོག་ནང་ ད་ རེད་ཀྱི་ཕྱག་འགན་འདི་ ཀྲིང་གསར་དཔོན་སློབ་འཛིགས་མེད་གེ་སར་རྣམ་རྒྱལ་དབང་ཕྱུག་ལུ་ ཅིས་སློད་གནང་ནི་གི་དུས་ལུ་བབས་ཅི་ཟེར་བཀོད་གནང་པའི་ཁར་ སྤྱི་ཚེས་༡༩/༡༢/༠༦ ལུ་དམིགས་བསལ་གྱི་ཕྱན་རྒྱུ་ཆོགས་འཆོགས་ཏེ་ གཞུང་འབྲེལ་ཐོག་ལས་མི་དབང་འབྲུག་རྒྱལ་བཞི་པའི་ཞབས་ལས་ རྒྱལ་ཁབ་ཀྱིས་ འདི་བཟུམ་མའི་འགྲུར་འགྲོས་གལ་ཅན་གྱི་ཕྱག་ལཱ་མཛད་ནི་གི་དུས་ཚོད་ ད་རེས་བ་དགལ་ཅིག་རྩ་ལས་རང་མི་ཐོབ་ཟེར་གསུངས་ཏེ་ སྤྱི་ལོ་༢༠༠༦ སྤྱི་ཟླ་༡༢ པའི་ནང་ལས་རྒྱལ་སྤྱི་དུ་ཕྱག་འགན་རྒྱལ་སྤྱིའི་ཀྲིང་གསར་དཔོན་སློབ་མཆོག་ལུ་གནང་ཡི་ཟེར་ཞུ་ནི་ཨིན།

སྤྱི་ལོ་༢༠༠༥ ཀྱི་གོང་ལས་རྒྱལ་སྤྱི་དུ་ཕྱག་འགན་རྒྱལ་སྤྱིའི་
ལུ་ཅིས་སློད་གནང་ཚུལ་བཤད་པ།

གཉིས་པ་ རྒྱལ་སྤྱིའི་ཀྲིང་གསར་དཔོན་སློབ་ མི་དབང་འཛིགས་མེད་གེ་སར་རྣམ་རྒྱལ་དབང་ཕྱུག་མཆོག་གིས་ ཡབ་འབྲུག་རྒྱལ་བཞི་པའི་ཕྱག་ལས་འབྲུག་རྒྱལ་ལཱ་པར་མངའ་གསོལ་ཅིས་བཞེས་བསྐྱབས་པའི་ཤུལ་ལས་ དང་པ་རང་སྤྱི་ལོ་༢༠༠༦ ཟླ་༡༢ པའི་ཚེས་༡༧ ལུ་རྒྱལ་ཡོངས་དུས་ཚོད་བཅི་ལྷུང་ཞུ་བའི་སྐབས་ ཐིམ་ཕུ་ཅང་གི་མའི་ཐང་ནང་མི་དབང་རྒྱལ་སྤྱིའི་དཔོན་

དཔལ་འབྲུག་ཞིབ་འཇུག་ལྟེ་བ།

སློབ་མཆོག་སྐུ་མགོན་གཙོ་བོ་འབད་བྱོན་ཏེ་ འབྲུག་གི་མི་མང་ཡོངས་ལུ་གསུང་
བཤད་དེ་སླེ་གནང་ཡི།

མི་དབང་ཡབ་ལྷན་གཉིས་ལྷན་བཞུགས་གནང་བ།

༩ ད་རེས་ག་ནི་བ་རྩ་ཆེ་བའི་འབྲུག་གི་རྒྱལ་ཡོངས་དུས་ཆེན་
གྱི་ཉིན་མར་ ཁྱད་མི་སེར་ཚུ་དང་ཕུད་པ་ད་ ཁྱད་མི་སེར་ཚུ་ལུ་ག་དེ་སླེ་སྐབ་
ན་ཡང་མ་གཤམ་ཐལ་སོང་ཡི། ལོ་ངོ་༣༥ གི་རིང་ ང་བཅས་ར་དཔལ་ལྷན་
འབྲུག་པའི་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ཕྱི་འཁྱུགས་རི་ ནང་གི་ནོར་བུ་ ང་བཅས་རའི་མི་
སེར་ཚུ་ཕུག་འཛལ་སའི་ཉིན་ རིན་ཅན་གྱི་སྐུ་མཆོག་རུང་ག་ར་ང་བཅས་རའི་
མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེ་ཡིན།

མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་དགྲང་ལོ་ ༡༦ ལས་དཔལ་
ལྷན་འབྲུག་པའི་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་གསེར་གྲི་གྲུ་ཕེབས་གནང་ཞིན་མ་ལས་ཚུར་
ང་བཅས་རའི་འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་རྒྱལ་རབས་ནང་མ་ཆད་ འཛམ་གླིང་གི་
རྒྱལ་ཁབ་ནང་ཚུད་པའི་ཕྱག་ལཱ་ཚུ་མཛད་གནང་ཡི། མི་དབང་མངའ་བདག་
རིན་པོ་ཆེ་གིས་ད་ལྟོ་ཚུན་ཆོད་ཀྱི་བར་ན་ལོ་ངོ་ ༢༥ གི་རིང་ལུ་གནམ་མེད་
ས་མེད་དཀའ་ཕ་སྤྱད་གནང་ཞེ་རྒྱལ་ཁབ་འདི་ལོ་གཅིག་བ་ལོ་གཅིག་ལེགས་
ཤོམ་དང་སྤྱིང་སྤྱིང་བཟོ་བྱེད་ལས་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་གཞི་འགྲུམ་དེ་མ་བརྟུབ་བརྟུབ་
སྤེ་བཅུགས་གནང་མེད་ཀྱིས་ ད་རེས་ཀྱི་དུས་རབས་ནང་སྤྱོད་མི་མི་སེར་ཚུ་
ལུ་ཡང་ཕན་ཐོགས་པ་མ་ཆད་ ང་བཅས་རའི་མ་འོངས་པའི་མི་སེར་དང་རྒྱལ་
ཁབ་ལུ་ཕན་ཐོགས་པ་སྤེ་བཟོ་གནང་ཞེ་ཡོད།

ད་རེས་འབད་མ་ད་མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེ་གིས་ང་བཅས་
རའི་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་དབང་ཆ་དང་རྒྱལ་ཁབ་བདག་འཛིན་འཐབ་ནི་འདི་མི་
སེར་ཚུ་ལུ་ཐིམ་བུ་སྤེ་ར་ཅིས་སྤྱོད་གནང་ཆར་ཡི། ང་ར་འབད་རུང་འགན་
ཁུར་ག་ནི་བ་ཅ་ཆེ་ཏྲིག་ཏྲི་སྤེ་ཕོག་སྤེ་ཡོད་པ་ལས་ད་ལས་ཕར་ ང་རའི་
ཚོ་གཏང་ས་ར་ཁྱེད་མི་སེར་ཚུ་ཨིན། ཁྱེད་མི་སེར་ཚུ་གིས་འབད་རུང་ང་བཅས་
རའི་རྒྱལ་ཁབ་ལུ་ཤ་ཆ་སྤེ་ཐ་དམ་ཆོག་གཙོ་བོར་བསྟན་ཐོག་ལས་ མ་བརྟུབ་
བརྟུབ་སྤེ་ཕྱག་ཏུ་འོང་། འདི་ལུ་ང་རའི་ཁ་ཐུག་ལས་སེམས་ཀྱི་ཆ་བྱང་དང་
དོགས་པ་ཅ་ལས་མེད། ད་རེས་ག་ནི་བ་ཅ་ཆེ་བའི་ཉིན་མ་འདི་ཁར་ ང་བཅས་
ག་ར་དང་ ང་བཅས་རའི་རྫོང་ཁག་ཉི་ཤུ་གི་མི་སེར་ཚུ་གི་སྤོན་ལམ་ཟེར་
རུང་ མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེ་སྤྱོད་ཞབས་པད་བརྟན་ ཁོ་ར་གིས་
གནང་མི་རྒྱལ་ཁབ་འདི་ང་བཅས་རའི་མི་སེར་ཚུ་གིས་བདག་འཛིན་འཐབ་

དཔལ་འབྱུག་ཞིབ་འཇུག་ལྟེ་བ།

སྟེ་ ལོ་གཅིག་བ་ལོ་གཅིག་ལྷག་པར་དུ་སྤྲིང་སྤྲིང་བཅོ་བོལ་ལས་ལོ་ངོ་༢༠
དེ་ཅིག་གི་རྒྱབ་ལས་མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེ་གིས་བཅོ་གནང་དོ་
བཟུམ་སྟེ་ང་བཅས་རའི་རྒྱལ་ཁབ་འདི་ངལ་རངས་ཏྲིག་ཏྲི་སྟེ་མ་འོངས་པའི་
མི་སེར་དང་ ཨ་ལོ་ཚུ་ལུ་ལེགས་ཤོམ་སྟེ་ཅིས་སྟོང་ནི་གི་སྟོན་ལམ་ཡོད།
ང་བཅས་རའི་མི་སེར་ཚུ་གིས་ ད་སྟོ་ཚུན་ཆོད་ཀྱི་བར་ན་ མི་དབང་མངའ་
བདག་རིན་པོ་ཆེ་དང་ དཔལ་ལྷན་འབྱུག་པའི་རྒྱལ་ཁབ་ལུ་ཐ་དམ་ཆོག་གཙོ་
བོར་བཞུན་ཏེ་ཕྱག་ལེགས་ཤོམ་སྟེ་ཞུ་ནི་དེ་གིས་ང་རའི་ཁ་བྱུག་ལས་སེམས་ཀྱི་
ཉིང་ལས་ར་བཀའ་རིན་དགའ་ཆོར་སྟོམ་སྟེ་རང་ཡོད།

ད་རིས་ན་ཅང་སྤང་མའི་ཐང་ལུ་ཡོད་མི་སྟོབ་གྲའི་བྱུཅ་དང་བྱུམོ་རྒྱུད་པ་
ཅིག་མིན་པར་ ང་བཅས་རའི་རྫོང་ཁག་ཉི་ཤུ་གི་སྟོབ་གྲའི་ན་གཞིན་ཚུ་ལུ་འགན་
ཁུར་ཐེབས་ཅིག་ར་ཕོག་སྟེ་ཡོད་པ་ད་ལུ་ བྱེད་ཀྱི་སེམས་ཁར་བཞག་དགོཔ་དེ་
ར་ང་བཅས་རའི་དཔལ་ལྷན་འབྱུག་པའི་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་རྒྱལ་རབས་འདི་ཨིན།
བྱེད་ཀྱིས་ང་བཅས་རའི་རྒྱལ་རབས་འདི་ལེགས་ཤོམ་སྟེ་ཤེས་པ་ཅིན་ མི་དབང་
མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེ་གིས་རྒྱལ་པོ་མཛད་ཞིན་མ་ལས་ཚུར་ ཕྱག་ལུ་ག་དེམ་ཅིག་
མཛད་གནང་ཡི་ག་ ཕྱག་ལུ་མཛད་པའི་སྐབས་ལུ་གྲུབ་འབྲས་ག་དེ་སྟེ་བོན་ཡི་ག་
ད་ལས་ཕར་བྱེད་ཆ་བྱབ་ཀྱི་ལག་པར་ མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེ་གིས་
ག་ཅི་ཅིས་སྟོང་གནང་པ་ཨིན་ན་བྱེད་ཆ་བྱབ་ཀྱིས་ལེགས་ཤོམ་སྟེ་ར་ཤེས་འོང་།
འདི་ལེགས་ཤོམ་སྟེ་ར་ཏྲ་གོ་བ་ཅིན་མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེ་གིས་ང་
བཅས་རའི་རྒྱལ་ཁབ་འདི་བྱེད་ཆ་བྱབ་ཀྱི་ལག་པར་ཅིས་སྟོང་གནང་མ་ད་ལུ་བྱེད་
ཀྱིས་ལྷག་པ་དུ་བདག་འཛིན་འཐབ་ནི་དང་ཕྱག་ཞུ་ཤེས་པ་འབད་དགོ།

དཔལ་འབྱུག་ནི་འཕྲུག་ལྟེ་བ།

གནམ་ལོ་ ༡༩༧༢ གྱི་ལོ་དང་ད་རེས་ང་བཅས་ཀྱིས་ཤེས་མི་རྒྱལ་ཁབ་
འདི་ མ་པ་ལས་རང་མི་འདྲ་བས། ད་རེས་ང་བཅས་རའི་གདོང་ཁར་ཡོད་
མི་རྒྱལ་ཁབ་ང་བཅས་ཀྱིས་ཤེས་མི་རྒྱལ་ཁབ་ ང་བཅས་རའི་ལག་པར་སྤྲོད་
གནང་མི་རྒྱལ་ཁབ་འདི་མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེ་གིས་དགྲང་ལོ་ ༡༩
ལས་ད་ལྟོ་ཚུན་ཚོད་ཀྱི་བར་ན་ལོ་ངོ་ ༢༥ འི་དོན་ལུ་གནམ་མེད་ས་མེད་
དཀའ་ཁམ་སྤྱད་གནང་ནི་བསྐྱབས་སྐྱབ་ཀྱི་རྒྱལ་ཁབ་ཅིག་ཡིན།

ང་བཅས་རའི་མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེ་གིས་ཕྱག་ལུ་ག་ཅི་
མཛད་རུང་དཔལ་ལྷན་འབྲུག་པའི་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་རང་དབང་དང་སྲུང་སྐྱོབ་མི་
སེར་གྱི་མཐའ་དོན་དང་སྤྱད་སྤྱུག་ཕན་བདེ་དང་ རེ་འདོད་ཚུ་གཙོ་བོར་བཏོན་
གནང་ནི་ང་བཅས་རའི་རྒྱལ་ཁབ་འདི་ལོ་གཅིག་བ་ལོ་གཅིག་སྤྱིང་སྤྱིང་དང་
ཕྱག་པོ་ལེགས་ཤོམ་བཟོ་ཐོག་ལས་ད་རེས་འབདམ་ད་ང་བཅས་རའི་དམངས་
གཙོ་གཞུང་གི་ལམ་ལུགས་དང་སྲིད་ཀྱི་ལམ་ལུགས་ཚུ་ཡང་འགོ་བཙུགས་
གནང་། ང་བཅས་རའི་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་གཞི་འགྲམ་སྤྱིང་སྤྱིང་བཟོ་གནང་ནི་རྒྱལ་
ཁབ་འདི་དག་འོག་ཏོ་དང་སྤྱིད་ཏོང་ཏོ་འབད་ཚུད་པའི་སྐབས་ལུ་དབང་ཚད་
དང་འགན་ཁུར་ཚུ་ག་ར་ ང་བཅས་རའི་མི་སེར་ཚུ་ལུ་ཕྱི་ལ་བྱ་སྤྱེ་གནང་མ་
ཡིན།

དེ་བཟུམ་སྤྱེ་ལུང་བཟླན་གྱི་རྒྱལ་པོ་ང་བཅས་རའི་རྒྱལ་ཁབ་ནང་
ལུ་བྱོན། རྒྱལ་རབས་ནང་ཚུད་པའི་ཕྱག་ལུ་ཚུ་མཛད། རྒྱལ་རབས་
ནང་ཚུད་པའི་གོ་སྐབས་ང་བཅས་མི་སེར་ཚུ་ལུ་ཐོབ་མི་བཟུམ་ཅིག་
ང་བཅས་རའི་མི་ཆེ་འདི་ནང་ཚུ་ལས་ར་མི་འཕྲོན་ཟེར་མནོས་མས།

མི་དབང་འབྲུག་རྒྱལ་བཞི་པའི་རྟོགས་བརྗོད། རྒྱལ་སྤྱི་ རྒྱལ་རབས་ལུ་པར་མངའ་གསོལ་ཚུལ།

འདི་བརྩམ་མའི་གོ་སྐབས་ཐོབ་ད་ལུ་ ང་བཅས་ར་མི་སེར་ཚུ་གིས་འབད་
རུ་རང་ མནོ་བསམ་ལེགས་ཤོམ་སྤེལ་བཏང་སྟེ་གོ་སྐབས་འདི་བར་སྟོང་
མ་བཏང་པར་ ང་བཅས་ར་མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེ་བླགས་
ཕམ་ནི་མེདཔ་ཅིག་འབད་ནི་དང་ རྒྱལ་ཁབ་ད་སྟོ་བ་ལྷགས་འབད་བདག་
འཛིན་འཐབ་སྟེ་སྤྱིང་སྤྱིང་དང་ལེགས་ཤོམ་བཟོ་ནི་གི་འགན་ཁུར་ག་ར་ང་
བཅས་མི་སེར་ཚུ་ལུ་ཕོག་སྟེ་ཡོད།

ད་ལས་ཕར་ང་བཅས་ར་མི་དབང་ལུ་ལྷན་འབྲུག་པའི་རྒྱལ་ཁབ་ལུ་ཕྱག་ཞུ་
བའི་སྐབས་ ང་བཅས་མི་སེར་དང་ཁྱེད་ན་གཞོན་ཚུ་གིས་སེམས་ཁར་བཞག་
དགོཔ་དེ་ར་ དང་པ་དྲུས་ནམ་ར་འབད་རུང་ ང་བཅས་ར་མི་དབང་འདི་
དག་འ་ཉིག་ཉི་དང་སྤྱིང་ཉིང་ཉི་འབད་བཞག་ནི་འདི་ཨིན། གཉིས་པ་ འབད་ཕ་
ད་ང་བཅས་ར་མི་དབང་ལུ་ཁབ་ཀྱི་རང་དབང་རང་བཅོན་དང་སྤྱིང་སྤྱིང་དེ་ལེགས་
ཤོམ་སྤེལ་བདག་འཛིན་འཐབ་ནི་འདི་ཨིན།

གསུམ་པའི་ཐད་ཁར་སྟོན་དཔ་ད་ལུ་ ང་བཅས་ར་མི་དབང་མངའ་
བདག་རིན་པོ་ཆེ་གིས་དབུ་བཙུགས་གནང་མི་ཙུ་གིས་ཆེན་མོ་དང་ དམངས་
གཙོ་གཞུང་གི་ལམ་ལུགས་དང་ སྤྱིད་ཀྱི་ལམ་ལུགས་དེ་ར་ ལེགས་ཤོམ་
འབད་སྤྱིང་སྤྱིང་བཟོ་སྟེ་ང་བཅས་ར་མི་དབང་ལུ་ཕམ་ཐོགས་པ་
སྟེ་བཞག་ནི་འདི་ཨིན།

མཇུག་ར་ ད་ལས་ཕར་ང་བཅས་ར་ ལུ་ག་ཅི་ར་འབད་རུང་ ང་བཅས་
ར་མི་དབང་ལུ་ཁབ་ཀྱི་མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེ་གིས་འགོ་བཙུགས་
གནང་མི་རྒྱལ་ཡོངས་དག་འ་སྤྱིད་དཔལ་འཛོམས་ཀྱི་དམིགས་ལུ་འདི་གཙོ་བོར་

བདེན་ཐོག་ལས་ ག་དེ་རྒྱ་རྒྱ་ང་བཅས་མི་སེར་ཚུ་གིས་སླེ་ཕྱག་ལུ་དགོ།

ད་ཤེས་ནངས་པ་ འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་གནས་སྤངས་ཚུ་ལྟ་སྟེ་ ང་བཅས་
རའི་ཁྱིམ་ཚང་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་གནས་སྤངས་དང་ རྒྱལ་ཁབ་གཞན་གྱི་གནས་
སྤངས་ཚུ་ག་ར་ལེགས་ཤོམ་འབད་བལྟམ་ད་ལུ་ གུས་ནམ་རང་འབད་རུང་
ང་བཅས་རའི་འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་དམིགས་ལུ་ཚུ་ལེགས་ཤོམ་འབད་བརྒྱབ་
དགོ་པ་ཅིན་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་དཔལ་འབྱོར་གོང་འཕེལ་ཚུ་ ལོ་གཅིག་བ་ལོ་གཅིག་
རྒྱལ་ཁབ་འབད་བཟོ་ཚུགས་པ་ཅིན་ ང་བཅས་མི་སེར་ག་ར་ཨིན་རུང་ཚ་གུང་
ལངས་དགོ་པ་ཨིན་འདྲག།

ད་རིས་ཀྱི་ཉིན་མ་འདི་ཁར་ང་རེ་ཁ་སྐྱུག་ལས་མཐུག་ར་སྐབ་ནི་ཟེར་རུང་།
 ཁྱེད་མི་མེར་ཚུ་ལུ་ ད་ཅི་སྐབ་དོ་བརྩམ་སྡེ་ཨིན། མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེ་
 གིས་སྐུགས་སྡེ་ལ་བུ་སྡེ་ང་བཅས་མི་མེར་ཚུ་ལུ་གཏང་གནང་མ་ད་ལུ་ ང་བཅས་མི་
 མེར་ཚུ་གིས་འབད་རུང་ག་དེ་བླག་བླག་ཙ་ཙ་འཁོངས་ཏེ་མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་
 ཆེ་སྐུགས་ཕམ་ནི་མེད་པར་བཞག་ནི་དང་ ང་བཅས་རེའི་རྒྱལ་ཁབ་འདི་ལུ་མ་བརྟུབ་
 བརྟུབ་འབད་ཚུག་ཞུ་ནི་དེ་ སྤར་བ་རྩྭ་ག་ཉེ་ད་རིས་ཁག་ཆེན་སྡེ་ཡར་མོང་ཡི།

ད་ཡིས་ག་ནི་བ་ཙ་ཆེ་བའི་ཉིན་མ་འདི་ཁར་རེད་ཀྱི་སྒྲིན་ལམ་ཟེར་རུང་།
ནང་པ་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུན་གྱི་རྒྱལ་ཁབ་ ལུ་རུ་རིན་པོ་ཆེ་གིས་གིན་གྱིས་
བརྒྱབས་པའི་རྒྱལ་ཁབ་ ར་བཙས་ར་ལུག་འཆོལ་སའི་ཉིན་འིན་ཙན་གྱི་ཕམ་

མི་དབང་འབྲུག་རྒྱལ་བཞི་པའི་རྟོགས་བརྗོད། རྒྱལ་སྤེལ་ རྒྱལ་རབས་ལཱ་པར་མངའ་གསོལ་ཚུལ།

ཞབས་རྒྱུ་དང་དག་དབང་ནམ་རྒྱལ་དང་ ང་བཅས་རའི་འབྲུག་རྒྱལ་བཞི་པ་མི་
དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེ་འཇིགས་མེད་སང་གི་དབང་ཕྱུག་གིས་ དཔལ་
ལྷན་འབྲུག་པའི་རྒྱལ་ཁབ་འདི་ དུས་ནམ་ར་འབད་རུང་བདེ་སྦྱིད་ཀྱི་ཉིམ་ཤར་
ཏེ་ང་བཅས་རའི་མི་སེར་ཚུ་ག་ར་ དག་འ་ཏོག་ཏོ་དང་སྦྱིད་ཏོང་ཏོ་འབད་ཚེད་
ནི་གི་བཀྲ་ཤིས་སྦྱོན་ལམ་ཡོད། ང་བཅས་རའི་མི་སེར་ག་ར་ལུ་ང་རའི་ཁ་ཕྱུག་
ལས་བཀྲ་ཤིས་བདེ་ལེགས་ཡོད། ཟེར་གསུངས་རྟུག།

གཉིས་པ་ རྒྱལ་སྤེལ་ཁོང་གསར་དཔོན་སློབ་མཆོག་ཁྱིམ་ངའ་གསོལ་
མ་ཞུ་བའི་གོང་ འབྲུག་གི་རྒྱལ་ཡོངས་ཚོགས་འདུ་ཆེན་མོ་ཐེངས་ ༥༦
པའི་དབུ་ཁྲིད་མཛད་པའི་སྐྱོར་ལས་ཞུ་བ་ཅིན། སྤྱི་ཆོས་ ༢༠༢༠/༡༢/༠༦
གི་ཚེ་པ་ཆོས་རྗེ་འབྲུག་པའི་ཆེབས་གཤམ་བཙན་ཐོག་ལས་ ཚོགས་ཁང་ནང་
འགོ་དང་པ་ཐེབས་ཏེ་ ཡབ་ཀྱི་གསེར་ཁྱིམ་མ་བཞུགས་པའི་ཉེ་མ་ སྐུ་ཕྱུག་
ཚར་གསུམ་གནང་ཞེན་མ་ལས་གྲུས་བརྟུང་མཛད་དེ་མ་གཏོགས་གསེར་ཁྱིམ་
མ་བཞུགས་པའི་སྐབས་ ཚོགས་འདུའི་འཕྲིན་མི་དང་སྐུ་མགྲོན་ག་ར་ མི་དབང་
ཞབས་ཀྱི་མཛད་བཟང་ལུ་ རོ་མཚར་ཆེ་དགོཔ་བྱུང་རྟུག། ཚོགས་ཐེངས་ ༥༦
པ་སྤྱི་ལོ་ ༢༠༠༧ ཟླ་དང་པའི་ཆོས་ ༥ ཚུན་ཀྱི་བར་ན་འཚོགས་མི་རྒྱལ་ཡོངས་
ཚོགས་འདུའི་སྐབས་རྒྱལ་སྤེལ་མཆོག་གིས་གསུང་དོན་གཙོ་བོ་ཅིག་ མི་སེར་
ལུ་ས་ཆའི་སྦྱིད་སྐྱུག་གི་སྐོར་ལས་མི་སེར་དང་རྒྱལ་པོའི་བར་ན་མི་ག་ཡང་མི་
བཙུགས། རྒྱལ་པོ་རང་གིས་ཐད་ཀར་དུ་སྦྱིད་སྐྱུག་གཟིགས་གནང་ནི་ཨིན་
ཟེར་རྒྱལ་སྤེལ་མཆོག་གིས་བཀའ་གནང་ཡི། འདི་གིས་རྒྱལ་པོའི་ཕྱུག་ལཱ་འགོ་
བཙུགས་པའི་བསྐང་ལས་ མི་སེར་དང་རྒྱལ་པོའི་བར་ཀྱི་དད་དམ་ལྷག་པར་དུ་
དམ་ཟབ་འགྲོ་ནི་འགོ་བཙུགས་རྟུག་ཟེར་ཞུ་ནི།

དཔལ་འབྱུག་ཞིབ་འཇུག་ལྟེ་བ།

མི་དབང་རྒྱལ་སྐུ་མཆོག་རྒྱལ་རབས་ལྷ་པའི་གསེར་བྱིར་ཐེབས་
པ་དང་སྟན་གྲུ་སྲིད་པ་གསུམ་ན་བསྐྱེད་ཚུལ་བཤད་པ།

གསུམ་པ་ མི་དབང་རྒྱལ་སྐུ་མཆོག་རྒྱལ་རབས་ལྷ་པའི་གསེར་བྱི་ཁར་
ཐེབས་པ་དང་ སྟན་གྲུགས་འཛམ་གླིང་ཡོངས་ལུ་བསྐྱེད་ཚུལ་ཡང་ དང་པ་
སྟེ་ལོ་༢༠༠༧ སྟེ་ཟླ་༢ པའི་ཆེས་ལ་ ལས་༡༢ ཚུན་ རྒྱལ་པོའི་ཕྱག་ལུ་ཅིས་
བཞེས་ཏེ་ འགོ་དང་པ་རྒྱ་གར་རྒྱལ་ཁབ་ནང་གཟིགས་སྐོར་གནང་ཞེ་ རྒྱ་གར་
ཀྱི་སྲིད་འཛིན་འོག་ཀྱང་ ཨེ་ དེ་ རྒྱ་ཡུལ་གྱི་ལས་མཆོག་དང་ སྲིད་
འཛིན་ འོག་ཀྱང་ སྟན་མོ་དྲུག་སིང་། ཡུ་ དེ་ ཨེ་གི་བྱི་འཛིན་ ཨམ་སོ་ནི་
ཟུན་ནི། རྒྱ་ཕྱོགས་ཆོགས་པའི་བྱི་ མིས་ཀྱང་ ཨེལ་ ཀེ་ ཨེ་བུ་ནི་ཚུ་དང་
མཇལ་ཕྱད་མཛད་དེ་ མཐུན་ལམ་ཅན་གྱི་རྒྱལ་ཁབ་གཉིས་ཀྱི་མཐུན་འབྲེལ་
འཕྲོ་མཐུན་དེ་གནང་པའི་ཕྱག་ལུ་འགོ་བརྩམས་གནང་ཡི།

གཟིགས་སྐོར་སྐབས་མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་གིས་ སྟེ་
ཆེས་ ༥/༢/༠༧ ལུ་རྒྱལ་རབས་དང་ལྷན་པའི་མཛད་བཟང་ རྒྱ་འབྲུག་
མཛའ་མཐུན་ཆེངས་ཡིག་གུ་མཆོན་རྟགས་བཀོད་གནང་མི་འདི་གིས་ རྒྱལ་
ཁབ་གཉིས་ཀྱི་བར་ན་སྟེ་ལོ་༡༩༧༩ བཅོ་གནང་མི་ཆེངས་ཡིག་དེ་ དུས་
མཐུན་གྱི་ཆེངས་ཡིག་ཅིག་གུ་བཅོ་གནང་མི་དེ་ནི་ རྒྱལ་ཁབ་གཉིས་ཀྱི་
བར་ན་མཐུན་འབྲེལ་ལྷན་ལས་སྟན་ཞེ་གོང་འཕེལ་འགྱུ་བའི་གཞི་འབྲུམ་
གླིང་གླིང་བཙུགས་གནང་ཡི། ཆེངས་ཡིག་དེ་ཡང་སྟེ་ཆེས་ ༡༥/༢/༠༧
ལུ་མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་གིས་མཆོན་རྟགས་བཀོད་གནང་

མི་དབང་འབྲུག་རྒྱལ་བཞི་པའི་རྟོགས་བརྗོད། རྒྱལ་སྤྱིམ་ རྒྱལ་རབས་ལཱ་པར་མངའ་གསོལ་རྒྱལ།

པའི་ཤུལ་མ་སྤྱི་ཚེས་ ༡༩/༢/༠༧ ལུ་རྒྱ་གཞུང་གིས་འཛིན་མཆོག་གིས་
མཆོན་རྟགས་གནང་རྟུག།

སྤྱི་ལོ་ ༢༠༠༧ ལོའི་ཚོན་ཆེན་གྱིས་ལོ་བསྟར་སྟན་ལུ་ཕུལ་མི་ནང་
བཀོད་དོ་བཟུམ་ཨིན་པ་ཅིན། མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེ་གི་ཞབས་ལས་
གོང་ཚོས་ལུ་འགན་ཡིག་གསུམ་གྱ་མཆོན་རྟགས་བཀོད་པའི་སྤྱི་ཁར་ གཅིག་
འདི་རྒྱལ་ཁབ་གཉིས་ཀྱི་བར་ན་སློག་ཤུགས་དང་དཔལ་འབྱོར་གྱི་མཉམ་
འབྲེལ་གོང་འཕེལ་གཏང་ནི་གི་སློར་ལས་ཨིན་པས། དེ་ཡང་སྤྱི་ལོ་ ༢༠༢༠
གི་ནང་འཁོད་རྒྱ་གཞུང་གིས་འབྲུག་ལས་སློག་ཤུགས་ཉུང་ཤོས་རང་ རྟེན་ཆ་
མི་ག་ལྟ་ ༥༠༠༠ དེ་ཅིག་ལེན་ནི་གི་གྲོས་ཐག་ཆོད་རྟུག། དེ་མ་ཆད་འབྲུག་
དང་རྒྱ་གར་གཉིས་ གེའུ་ཁོ་འགན་འཛིན་གྱི་ཁབ་འོག་ལུ་ཐབས་ལམ་གོང་
འཕེལ་ལས་འགལ་ནང་མཉམ་འབྲེལ་འཐབ་ནི་དང་ སློག་ཤུགས་ཉེན་སྲུང་
འབད་ནི་ལུ་ཡང་མཉམ་འབྲེལ་འབད་ནི་ཨིན་ཟེར་གསུངས་རྟུག།

གཉིས་པ་ རྒྱལ་བརྒྱུད་གཞུང་གི་ལམ་སྲོལ་ཐོག་གི་རྒྱལ་ཡོངས་ཆོགས་
འདུ་ཆེན་མིའི་མཇུག་དེ་རང་ཆོགས་ཐེངས་ ༥༧ པ་གིས་བསྟུ་དོ་ཡོད་པ་ལས་
སྤྱི་ཚེས་ ༧/༦/༠༧ ལས་ ༢༥/༦/༠༧ གྱི་བར་ན་གནང་བའི་ཆོགས་ཐེངས་
༥༧ པའི་སྐབས་མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་ཆོགས་ཁང་གི་
གསེར་གྲི་ཁར་ཐེབས་ཏེ་ མི་སེར་ཉམ་ཚུང་ལུ་ཕན་ཐབས་ཅན་གྱི་མཛད་བཟང་
ག་ཅི་མཛད་ཅི་ཟེར་བ་ཅིན་ རང་བཞིན་ལས་གྲུབ་པའི་རྒྱ་དངོས་བྱེ་མ་དང་རྟོ་
ཤིང་ཆ་ཚུ་སྟེར་པའི་དབང་ཆ་ལས་ཅིས་བཞེས་ཏེ་ གཞུང་གིས་བདག་འཛིན་
འཐབ་སྲོལ་བཙུགས་ཏེ་ མི་མང་གི་དོན་ལུ་གོང་ཆད་ཕབ་ཐོག་ལས་ མི་སེར་ག་

དཔལ་འབྱུག་ཞིབ་འཇུག་ལྟེ་བ།

ར་གིས་འདྲ་མཉམ་གོ་སྐབས་ཐོབ་དགོ་པའི་བཀའ་ཤོག་སྤྱི་ཚེས་ ༡༢/༦/༠༧
ལུ་ཚོགས་ཁང་ནང་གནང་རྒྱལ།

འབྲུག་རྒྱལ་བཞི་པ་ མི་དབང་འཛིགས་མེད་སང་གེ་དབང་ལྷུག་མཆོག་
གི་སྐུ་ངོན་རྗེས་སུ་དན་ཏེ་ ཞབས་པད་བསྐལ་པར་བརྟན་པའི་ཆེད་དུ་ཆབ་སྲིད་
བསྐྱངས་ཏེ་མི་ལོ་ཉེར་ལྔ་འཁོར་བའི་དགའ་སྟོན་ལུ་ ཚོས་སྡེ་ཡོངས་ཀྱི་མངའ་
བདག་འགོ་བ་ལྷ་དང་བཅས་པའི་སྐབས་མགོན་དམ་པ་ རྗེ་མཁན་ཁྲི་རབས་ ༧༠
པ་སྤུལ་སྐུ་འཛིགས་མེད་ཚོས་གྲགས་མཆོག་གིས་མཛད་གནང་སྟེ་ འབྲུག་མི་
ཡོངས་ཀྱིས་དགའ་སྟོན་སྐུ་གཞས་བེན་དོ་ཡོད་མི་དང་སྲོང་བདེན་པའི་མགྱུར་མ་
དུས་ཀྱི་སྐྱ་དབྱངས་ཟེར་སྐབ་མི་སྐུ་གཞས་དེ་བསྐྱར་གསལ་ཞུ་བ་ཅིན།

༩ དགའ་ལྷན་ས་ལ་འཕྲོས་པ། །སྐན་རྫོངས་ཡངས་པའི་སྤང་ལ། །
ཚོས་རྒྱལ་གསེར་གྱི་ཉི་མ། །དགྲུང་ལས་མ་གཡོས་བཞིན་དུ། །

རྒྱལ་སྐས་དུང་གི་ཟླ་བ། །ཤར་རི་ཅེ་ནས་ངོམ་བུང་། །
ཉི་ཟླ་བྱང་དུ་འཛོམས་པ། །བཀ་ཤིས་དགྲུང་དང་མཉམ་སྦྲང་། །

ཐུགས་རྗེ་འོད་ཀྱི་རང་མདངས། །རྒྱལ་ཁབ་ཡོངས་ལ་བྱལ་པ། །
སྐྱོན་འབངས་སྐར་ཚོགས་ཁྲ་མོ། །སྦྱིད་པའི་ཉེན་འབྲེལ་བཟང་བུང་། །

ཡོན་ཏན་ཆ་ཤས་ལྡོགས་པའི། །རྒྱལ་སྐས་བཙོ་ལཱའི་ཟླ་བ། །
མི་འགྱུར་དོ་རྗེ་ཁྲི་ལ། །བསྐལ་བརྒྱར་ཞབས་པད་བརྟན་ཤོག།

ལུགས་གཉིས་གསེར་གྱི་འཁོར་ལོས། །ཁམས་གསུམ་དབང་དུ་བསྐྱར་ནས།
དགའ་སྦྱིད་དཔལ་གྱི་གྲུ་ཆར། །རྒྱན་མེད་ཆད་པར་ཕོབ་ཅིག།

མི་དབང་འབྲུག་རྒྱལ་བཞི་པའི་རྟོགས་བརྗོད། རྒྱལ་སྤྱིམ་ རྒྱལ་རབས་ལུ་པར་མངའ་གསོལ་རྒྱལ།

བདེ་སྟོང་ཅེ་དགའི་འཁྲི་ཤིང་། །འཕྲིན་ལས་སྒྲིབ་པའི་གྲོགས་བཟང་།།

བཅུན་མོ་རིན་ཆེན་དམ་པ། །རྗེ་བཅུན་སྒྲོལ་མས་སྦྱངས་ཤིག །

དེད་ཅག་སྐལ་བཟང་ཕོ་མོ། །སྟོང་གསུམ་ཚོར་གྱི་ཞལ་ཡངས། །

ཆོས་རྒྱལ་ཡབ་སྲས་དམ་པའི། །སྐུ་རིན་འཁོར་ཐབས་མིན་འདུག །

དེ་བས་ཁ་ཞེ་གཉིས་མེད། །རང་འདོད་གཡོ་སྒྲུ་སྤངས་ནས། །

ཞི་བདེ་རང་དབང་རྒྱལ་ཁབ། །ཡུན་གནས་ཐབས་ལ་འཇུག་སྟོ། །

གནམ་ལ་ཉི་མུ་སྐར་གསུམ། །ས་ལ་རྒྱལ་རྒྱུན་འབངས་གསུམ། །

དཔལ་ལྷན་སྤྱོན་གྱི་སྒྲ་དབྱངས། །འཛམ་གླིང་ཡོངས་ལ་ཁུབ་འགྲོ། །

ཀུན་ཕན་ཉི་མའི་སྒྲ་བ། །མིག་གིས་བརྟ་བར་མི་བཟོད། །

སྐལ་མེད་འུག་པའི་རྟོ་སྒྲ། །མདུ་ཀྲ་ལས་གསུངས་ཤིག །

སྐུ་ཆེ་བྲག་ལས་སྣ་ཤིང་། །རྒྱལ་བརྒྱུད་རྒྱལ་ས་རིང་བ། །

མངའ་ཐང་དར་ཤིང་རྒྱས་པའི། །བྲག་ཤིས་སྒྲོན་ལམ་ལྷོའོ། །

ཟེར་ཐེན་ནི་འགོ་བཅུགས་ལྷག་ཟེར་ལྷ་ནི།

གསུམ་པ་ མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་གིས་ རྒྱལ་
སྟོང་གྱི་ཐུགས་འགན་ཐུག་ལུ་བཞེས་པའི་འཕྲོ་ལས་ མི་སེར་ཉམ་ཆུང་
ཆུ་ལུ་ཕན་ཐབས་སྒྲོམ་མཛད་པའི་སྐོར་ལས་མདོར་བསྐྱས་ཏེ་ལྷ་བ་ཅིན།
རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་སྟོང་བྱས་དབུལ་ཕོངས་རྩ་མེད་བཟོ་དོན་འགྲུབ་ཐབས་ལུ་སྒྲན་
པའི་མཛད་པ་ མི་སེར་གྱི་གལ་ཁར་ བྲ་གཞི་དང་ས་ཞིང་འབབ་ཁྲུངས་
དང་རྒྱབ་ཉེན་མེད་མི་ཆུ་ལུ་འཆོ་བ་མཐུན་རྒྱུན་དང་བཀའ་གོ་ལ་ ལ་སོགས་

དཔལ་འབྱུག་ཞིབ་འཇུག་ལྟེ་བ།

པའི་སྐྱེད་སྐྱུག་གནང་བའི་ལམ་སྲོལ་གསར་དུ་བཅུགས་གནང་ཡི། མི་སེར་
གལ་སྲིན་མ་ཞིང་ལཱ་འབབ་ཚུགས་པའི་སྒྲིགས་གྲུབ་ཅན་ཡོད་རུང་ ས་མེས་
དབུལ་ཕོངས་ཉམ་ཚུང་ཨིན་པ་ལུ་བརྟེན་ཏེ་བ་སྦྱོད་འབད་སའི་ས་ཞིང་མེད་
མི་ཚུ་ལུ་ ས་ཞིང་གསོལ་རས་གནང་བའི་ལམ་སྲོལ་གསར་པ་བཅུགས་ཅི།
ས་མ་གཉིས་ཉམ་ཚུང་སྐྱེད་སྐྱུག་ཅན་ནམ་ ས་མ་ཡ་བུལ་འགྱུ་མི་ལུ་བརྟེན་
ཏེ་ ཨ་ལོ་ཚུ་སློབ་གྲུའི་ནང་བཅུགས་མ་ཚུགས་པའི་སྐྱེད་སྐྱུག་ཅན་ཚུ་ལུ་ སློབ་
གྲུའི་མཐུན་ཆེན་ཐད་ཀར་གནང་བ་ལ་སོགས་པའི་ལམ་སྲོལ་གསར་པ་བཅུགས་
མཛད་ཅི།

དེ་གི་སྐོར་ལས་དུམ་ག་ཅིག་ཁ་གསལ་སྟེ་ཞུ་བ་ཅིན། རྒྱལ་ཁབ་ནང་
ལོ་ལྷ་པའི་འཆར་གཞི་འགོ་བཅུགས་ཏེ་ འཆར་གཞི་བཅུ་པའི་གུ་སྟོད་ཡོད་
རུང་ མི་སེར་གལ་ད་སྟོའི་བར་ན་ས་ཞིང་མེད་མི་མང་རབས་ཅིག་སྟོད་ཡོད་པ་
ཨིན་པས། བ་སྦྱོད་འབད་བའི་དོན་ལུ་ ས་ཞིང་མེད་པའི་རྒྱ་རྒྱུན་དང་པ་ སར་
རྒྱལ་ཁབ་ནང་ ནང་གཟན་ཟེར་ས་མེས་ཚུ་གཞན་འོག་ལུ་ ལཱ་འབད་དེ་སྟོད་
མའི་རིགས་དང་ གནད་དོན་སྒྲ་ཆོགས་ལུ་བརྟེན་ཏེ་མ་བྱིས་ལས་བྱུར་ཁར་
ཐོན་པའི་རིགས། ཏེ་མ་ཁལ་པའི་བྱིས་ནང་ལས་བརྒྱུད་མི་ མིན་པར་བྱུར་
པའི་མི་རྒྱུད་ཀྱི་རིགས། ས་མེས་ཚུ་རྒྱ་བོད་རྒྱལ་ཁབ་ལས་འོང་སྟེ་འབྲུག་ལུ་
ས་ཞིང་མ་ཐོབ་པར་སྟོད་པའི་རིགས། ས་མ་བྲུ་ལོན་ལེ་ག་ཡོད་མི་ཚུ་གིས་ས་
ཞིང་བཅོང་ཆར་ཏེ་བ་སྦྱོད་འབད་སའི་ས་ཞིང་མེད་པའི་རྒྱ་རྒྱུན་དེ་ཨིན་པས།
དེ་ཚུ་ལུ་གཞུང་ལས་ས་ཞིང་སྟོང་པར་གནང་བའི་ལམ་སྲོལ་བཟོ་གནང་ཡི།

དེ་ལས་ས་ཞིང་སྲིན་མ་གྱི་ལཱ་སྒྲིགས་གྲུབ་མེད་པའི་དབུལ་ཕོངས་ སྐྱེད་

མི་དབང་འབྲུག་རྒྱལ་བཞི་པའི་རྟོགས་བརྗོད། རྒྱལ་སྤྱི་སྤྱི་འཇུག་ལྷ་པར་མངའ་གསོལ་ཚུལ།

སྤྱི་ལོ་ཅན་ཚུ་ལུ་ཟླ་རིམ་བཞིན་དུ་གཞུང་ལས་སྒྲིལ་ཕོགས་དངུལ་ཀྲམ་ ༥༠༠
རེ་གནང་ནི་འགོ་བཙུགས་པའི་ཁར་ ས་མ་ཡ་བུལ་དང་ དངུལ་ཕོངས་ཅན་
གྱི་ཨ་ལོ་སློབ་གྲ་ནང་བཏང་མ་ཚུགས་མི་ཚུ་ལུ་ བུཚ་སློབ་གྲར་བཏང་དོན་ཟླ་
རིམ་དངུལ་ཀྲམ་ ༢༠༠༠ རེ་གནང་སྟེ་སློབ་གྲར་བཙུགས་གནང་པའི་སྤྱི་ལོ་སྤྱི་
གཟིགས་ཅི། དེ་བཟུམ་མི་སེར་ཉམ་ཚུང་ཚུ་གིས་སྤྱི་ལོ་སྤྱི་ལོ་ལྷ་པར་ཐོབ་ཕྱིར་འོང་
པའི་མཐར་མ་ཕྱིན་མི་ཚུ་གི་དོན་ལུ་ མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེའི་རྒྱལ་ཚབ་ཤར་
ཕྱོགས་རྫོང་ཁག་དུག་ནང་གཅིག་དང་ དངུལ་ཕྱོགས་རྫོང་ཁག་དུག་ནང་གཅིག་
བསྐོས་གནང་བའི་ཁར་ རྫོང་ཁག་རེ་ནང་སྤྱི་ལོ་སྤྱི་ལོ་ལྷ་པར་ཐོབ་ཕྱིར་ མི་རོ་རེ་བསྐོ་
བཞག་གནང་སྟེ་ ཐད་ཀར་སྤྱི་ལོ་སྤྱི་ལོ་གཟིགས་པའི་སྤྱི་ལོ་བཙུགས་གནང་ཡི།

མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་ཞབས་ལས་གོང་གསལ་སྤྱི་ལོ་
སྤྱི་ལོ་ལྷ་པར་ཐོབ་ཕྱིར་ འགོ་སྤང་ཡང་གཞུང་དངུལ་ཐོག་ལས་མིན་པར་ སན་
བདེ་མ་དངུལ་ཐོབ་པའི་ལས་རིམ་བཞག་ཐོག་ལས་ རྒྱ་འབྲུག་ཅན་ཚུ་གིས་མི་
དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེ་ལུ་ སྤྱི་ལོ་སྤྱི་ལོ་ལྷ་པར་ཐོབ་ཕྱིར་འོང་
མི་ཚུ་གིས་ ཆེ་འབྲུག་ཚུང་འབྲུག་ཕྱིར་སྤྱི་ལོ་སྤྱི་ལོ་སྤྱི་ལོ་སྤྱི་ལོ་སྤྱི་ལོ་
སན་བདེ་མ་དངུལ་དེ་གིས་མི་སེར་ཉམ་ཚུང་གི་སྤྱི་ལོ་སྤྱི་ལོ་སྤྱི་ལོ་སྤྱི་ལོ་
གསར་པ་བཟོ་གནང་རྒྱུ།

བཞི་པ་ སྤྱི་ལོ་ ༢༠༠༧ ཟླ་ ༡༢ པའི་ཆེས་ ༡༧ ལུ་འབྲུག་གི་རྒྱལ་
ཡོངས་དུས་ཆེན་ཐོངས་ ༡༠༠ འཇུག་བརྒྱུད་ལོ་བརྒྱ་འཁོར་བའི་དུས་
ཆེན་བཙུགས་ལྷ་པར་སྤྱི་ལོ་སྤྱི་ལོ་སྤྱི་ལོ་སྤྱི་ལོ་སྤྱི་ལོ་སྤྱི་ལོ་སྤྱི་ལོ་
རིན་པོ་ཆེ་དང་ཡབ་འབྲུག་རྒྱལ་བཞི་པ་རྣམ་གཉིས་ཕྱིར་ཐོབ་ཕྱིར་གནང་སྟེ་

དཔལ་འབྲུག་ཞིབ་འཇུག་ལྟེ་བ།

བཙེ་སྲུང་ལྷ་ཡི། རྒྱལ་སྐུ་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་གིས་ མི་མང་
ལུ་གསུང་བཤད་གནང་པའི་འགོ་རང་ ཡབ་འབྲུག་རྒྱལ་བཞི་པ་མི་དབང་
འཇིགས་མེད་སེང་གེ་དབང་ཕུག་མཆོག་ལུ་ རྒྱལ་ཁབ་དགའ་བ་དང་སྦྱིད་པ།
ནམ་ཡང་འགྱུར་བ་མེད་པར་བཙན་པ་བཞེ་གནང་བའི་སྐྱོ་ངོན་དགའ་ཚོར་
འབྲུག་གི་མི་མང་ཡོངས་ཀྱི་ཆབ་འབད་ ལྷ་གནང་བའི་ཁར་ ད་ལས་ཕར་
གཞུང་གི་ཕུག་ལཱ་ཚུ་ག་དེ་དག་དག་ཙ་འགོངས་ཏེ་ཕུག་ལྷ་བའི་དམ་བཙའ་
ཡབ་ལུ་ཕུལ་ནི་ཨིན་ཟེར་གསུངས་ནི་དང་གཅིག་ཁར་ ན་བཟའ་ཕབ་གནང་
མི་ཚུ་ལུ་རྩ་ཉེ་ འབྲུག་མི་ཡོངས་ཀྱི་རྒྱུད་ལུ་ངལ་རངས་དང་ཡིད་ཆེས་སྦྲོམ་
སྦྱིད་དགོཔ་བྱུང་ཡི།

ལྔ་པ་ རྒྱལ་སྐུ་མངའ་བདག་རྒྱལ་ལྔ་པ་མཆོག་གིས་བྱང་སྤྱོད་གས་མཐའ་
བྱུར་མི་སེར་ཚུ་གི་སྦྱིད་སྦྱུག་གཟིགས་ཚུལ་སྐྱོར་ལས་བཤད་པ་ཅིན། སྐྱོ་
འོ་བརྒྱལ་བར་མ་གཟིགས་པར་ སྤྱི་ལོ་༢༠༠༥ སྤྱི་ཟླ་༥ པའི་ཆོས་ལ
ལས་འགོ་བཙུགས་ཏེ་ མགར་ས་ལས་འབད་བྱང་སྤྱོད་གས་ཀྱི་ས་མཆོམས་
བདའ་ཉེ་ཀེ་ལོ་མི་ཁྱུ་ལྔ་ཡར་༢༠༠ ལྷག་པ་ཅིག་གི་ཕྱིས་ཞབས་ཐང་འབད་བྱོན་ཏེ་
མགར་ས་དང་ དབང་འདུས་ཕོ་བྲང་། སྤྱི་ན་ཁ་དང་བུམ་ཐང་གི་ས་མཆོམས་
རི་འགོ་བདའ་ཉེ་གཟིགས་ཞིབ་གནང་ཡི། མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེ་
མཆོག་གིས་བྱང་སྤྱོད་གས་ཀྱི་མཐའ་བྱུར་གཡུས་ཚན་ཚུ་ནང་ཐེབས་ཏེ་ སློབ་གྲྭ་
དང་གཡག་རྩི་ཚུ་གི་སྤྱོད་སྐྱོར་ནང་ཡང་ཆིབས་བསྐྱོད་གནང་ཉེ་ འབྲོག་ཚོ་མི་
སེར་ཚུ་ལུ་ སྦྱིད་སྦྱུག་གི་གསོལ་རས་གནང་བ་མ་ཆད་ ས་གནས་ཡར་རྒྱས་
གོང་འཕེལ་གཏང་ནི་གི་འོས་འབབ་ དབྱེ་ཞིབ་མཛད་ཡོད་པ་དང་ ས་གནས་

མི་དབང་འབྲུག་རྒྱལ་བཞི་པའི་རྟོགས་བརྗོད། རྒྱལ་སྲས་ རྒྱལ་རབས་ལུ་པར་མངའ་གསོལ་རྒྱལ།

དེ་ཚུ་ནང་ཡོད་པའི་ ལྷ་ཁང་དང་དགོན་པ་ཙུ་ཅན་ཉམས་ཆག་ཤོར་མི་ཚུ་བསྐྱར་
བཞེངས་འབད་དགོ་པའི་བཀའ་རྒྱ་ཡང་གནང་ནུག།

མེ་མོ་ཤ་གསང་བའི་སྟན་ལུ་ནང་བཀོད་དོ་བབྱམ་ཨིན་པ་ཅིན་ ཉེ་མ་འབྲུག་
རྒྱལ་དང་པ་མི་དབང་ཨོ་རྒྱན་ དབང་ཕྱུག་མཆོག་གིས་ཡང་ ཁོ་ར་དགོངས་
པ་མ་ཚོགས་པའི་གོང་ལས་ རྒྱས་སྲས་འཛིགས་མེད་དབང་ཕྱུག་གསེར་ཁྲི་
ཁར་བསྐོས་གནང་ཞེ་ ཡབ་རྒྱལ་པོ་ཁོ་ར་སྐུ་མཆོམས་བཅད་དེ་བཞུགས་པའི་
དགོངས་འཆར་སློམ་སློང་ཅི་ཟེར་ཨིན་པས། ཨིན་རུང་ཉང་སྟོང་མར་ སྐུ་ལུ་
མཁྲིས་པའི་སྐྱུང་གཞི་བཞེས་ཉེ་དགོངས་པ་ཚོགས་ནི་དེ་གིས་ ཐུགས་འདོད་
བཞིན་བྱུང་མ་ཚུགས་པས། དེ་བབྱམ་རྒྱལ་རུང་བཀོས་ཤིང་མཁར་ལྷ་མ་
གིས་བཤད་དོ་བབྱམ་ཨིན་པ་ཅིན། འབྲུག་རྒྱལ་གསུམ་པ་མི་དབང་འཛིགས་
མེད་ཉི་མེ་དབང་ཕྱུག་མཆོག་གིས་ཡང་ ཁོ་ར་བཞུགས་པའི་རིང་ལུ་རང་རྒྱལ་
སྲས་འཛིགས་མེད་མེད་གོ་དབང་ཕྱུག་ བརྒྱུད་འཛོན་བཞི་པའི་གསེར་ཁྲི་ཁར་
བསྐོས་གནང་ཞེ་ ཡབ་རྒྱལ་པོ་ཁོ་ར་རྣམ་སྲས་སྤིང་གི་རྒྱུར་ལོགས་ མོ་བྲང་རྒྱུང་
ཀྱུ་ཅིག་རྒྱལ་ཞིན་མ་ལས་ སྐུ་ངལ་གནང་ཞེ་བཞུགས་ནི་ཨིན་ཟེར་འཕྲལ་འཕྲལ་
གསུངས་རུང་ མོ་བྲུང་དུ་སྤིང་ནད་བཞེས་པའི་རྒྱུ་གྱིས་ ཐུགས་འདོད་ལྟར་
བྱུང་མ་ཚུགས་པས་ཟེར་ནུ་ནི།

དེ་སྤེལ་ཡབ་མེས་ཀྱན་ལས་སྟག་སྟེ་བཞེད་དོན་ འབད་མེད་དུ་བྱུང་ནི་
འདི་ ཡབ་རྒྱལ་པོ་བཞུགས་པའི་སྐབས་རྒྱལ་སྲས་ གསེར་ཁྲི་ཁར་མངའ་
གསོལ་ལུ་རྒྱུགས་པ་ཙམ་གྱིས་མ་ཆད་པར་ གཞན་ཡང་འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་
རང་བཙན་སྤྱིང་སྤྱིང་བཟོ་ནི་དང་ མི་མང་ལུ་བདེ་སྐྱིད་ཕུན་སུམ་ཆོགས་པའི་

དཔལ་འབྱུག་ཞིབ་འཇུག་ལྟེ་བ།

རྒྱན་བཅུགས་གནང་ནི། རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་དཔལ་དང་འབྱོར་པ་ཚུ་ནམ་ཐོས་སྤྱོད་
ཀྱི་ཕྱག་མཛོད་སྒྲིམ་བུ་བ་ལས་ལྷག་པ་བཅོ་ནི་ཚུ་ཡང་ ཡབ་མེས་ག་ར་གི་བྱགས་
ཀྱི་རེ་འདོད་ཅིག་འཐད་པ་འབད་བསྐྱེད་ཡིད་རླང་ མངོན་སུམ་ལག་ལེན་ཁར་
མཛོད་ཚུགས་མི་འདི་ནི་ མི་དབང་འབྱུག་རྒྱལ་བཞི་པ་མཆོག་ལས་མེད་ནི་དེ་
གིས་ ཡབ་འབྱུག་རྒྱལ་གསུམ་པའི་སྒྲོར་ལས་ མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་
ཆེ་འཛིགས་མེད་གེ་སར་ནམ་རྒྱལ་དབང་ཕྱུག་མཆོག་གིས་ རྒྱལ་ཡོངས་དུས་
ཆེན་སྐབས་ ཡབ་འབྱུག་རྒྱལ་བཞི་པ་བཟུམ་མའི་རྒྱལ་པོ་ལྔར་ཡང་མ་བྱོན།
མ་འོངས་པ་ན་ཡང་འབྱོན་པར་དཀའ་བེར་གསུང་བཤད་ནང་གསུངས་དོ་
བཟུམ་ཨིན་པས་བེར་ཞུ་མི་འདི་གིས་འབྱུག་རྒྱལ་བཞི་པ་མི་དབང་མངའ་བདག་
རིན་པོ་ཆེ་ དཔལ་འཛིགས་མེད་སང་གེ་དབང་ཕྱུག་མཆོག་གིས་མཛོད་ནམ་
ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ཞུ་ཆར་ཕ་ཨིན་ནོ། །

མི་དབང་འབྲུག་རྒྱལ་བཞི་པའི་རྟོགས་བརྗོད། འབྲུག་རྩོམ།

མཇུག་ཚུམ།

འཇིག་རྟེན་དབང་ཕྱུག་སྤྱན་རློང་སྤྱལ་ཏེ་འཁོར་བའི་གནས་རྣམས་གཟིགས།
འཇིགས་མེད་སང་གོས་བྱགས་རློང་བསྐྱེད་དེ་འབངས་ཀྱི་བདེ་དོན་མཛད།
ལྷར་བཅས་འགྲོ་རྣམས་གང་ལ་མགྲུ་བས་སྒྲིང་ནས་བསྟོད་ཅིང་སྟོན།
དཀར་ཕྱོགས་ལྷ་རྣམས་དགའ་ཞིང་སྟོབས་སྤྲོད་གྲགས་སྤྱི་ཅེར་སྐྱེད།

རྒྱལ་བའི་རྣམ་སྤྱལ་རྒྱལ་མཆོག་དམ་པ་དེས།
བཟང་བྱ་སོ་བཞིར་བྱགས་ལས་རབ་སྟོས་ཏེ།
རྒྱལ་ཁབ་ཆོས་བཞིན་སྦྱོང་བའི་ཆོས་གཏམ་དང།
མི་སྤེར་བདེ་སྐྱིད་སྤེལ་བའི་དགའ་སྟོན་གཏམ།

རང་དབང་རྩི་རྩེའི་བྲག་ལྷར་བཅན་གཏམ་དང།
འབངས་ལ་བྱ་གཅིག་བཞིན་དུ་བཅེ་བའི་གཏམ།
གཏམ་ཆོགས་གངས་ལས་འདས་པ་ལོས་ཀྱང་མཆིས།
མཛད་བཟང་ཞིང་རྒྱལ་ལས་ཀྱང་གངས་མང་བས།

གཞན་དོན་སྤྱལ་པ་ལས་ཀྱང་ངོ་མཆོར་བ།
བྱགས་རིག་རྒྱ་མཆོ་ལས་ཀྱང་གཏིང་ཟབ་པས།
དེ་ན་བདག་འདྲས་གཞལ་བར་ག་ལ་འོས།
འོན་ཀྱང་མ་འོངས་འབྲུག་གི་མི་རིགས་ཆོས།

དཔལ་འབྱུག་ཞིབ་འཇུག་ལྟེ་བ།

ཡིད་ཆེས་དང་བཅས་གང་གི་དྲིན་བློན་པའི། །

ཉེན་དུ་སྒོ་གྲོས་སྒྲིབས་པས་མ་སྒྲིགས་ཀྱང་། །

ངལ་བས་བཙོན་འདྲིར་ནམ་དཀར་ཆ་མཆིས་ན། །

དགའ་བདེ་དཔལ་གྱིས་འབྱོར་པའི་རྒྱལ་ཁབ་འདྲིར། །

མི་མཐུན་ཉེར་འཆོ་མིང་ཡང་མི་གྲགས་པར། །

རྒྱལ་སྒོན་འབངས་ནམས་སྤྲུགས་མཐུན་ཁྲིམས་གཙང་སྟེ། །

བདེ་སྦྱིད་བསྐལ་པར་གནས་པའི་རྒྱུར་རྒྱུར་ཅིག །

དེ་སྐད་གང་གིས་རྗེས་སུ་བསྐྱངས་པའི་འབངས། །

ཆོས་དང་འཇིག་ཉེན་གཉིས་མེད་དམ་ཆོས་རེས། །

ལྷག་བསམ་དག་སྒྲོས་སྦྱར་བ་ཀྱན་ཏུ་དག། །

ཆོག་དོན་འབྲུལ་པ་ཅི་མཆིས་མཐོལ་ཞིང་བཤགས། །དགོའོ། །

དེབ་འདི་གི་ཁྲུངས་གཏུགས་ཡིག་ཆའི་རིགས་གཤམ་གསལ།

༡. རྒྱལ་ཡོངས་ཆོགས་འདྲའི་གྲོས་ཆེད་རིགས།

༢. ཀྱན་གསལ་བསྐྱབས་སྤྲུགས་ཀྱི་རིགས།

༣. སྒོན་ཆེན་གྱིས་ལོ་འཁོར་སྟན་ཞུའི་རིགས།

༤. རྒྱལ་རབས་གསལ་བའི་སྒྲོན་མ།

༥. རྒྱལ་རབས་ཟིན་བྲིས་ངོ་མཚར་རྒྱ་མཚོ།

༦. ལོ་ལྔ་པའི་འཆར་གཞིའི་ཡིག་ཆ་ཡོངས་རྫོགས།

༧. ཁྲི་མངའ་གསོལ་ཟིན་བྲིས་དེབ།

མི་དབང་འབྲུག་རྒྱལ་བཞི་པའི་རྟོགས་བརྗོད། ཁུངས་གཏུགས་ཡིག་ཆའི་དྲི་དང་མཁས་པ་རྒན་རབས་ཀྱི་མཆོན་ཐོ།

༥ རྟོན་བེད་ཀྱི་ག་གཞུང་ཐང་མངའ་ཞབས་ཚུ་ ཡིག་ཐོག་
འབྲེལ་བ་གནང་པའི་བཀའ་ཤོག་དུ་མ།

ངག་ཐོག་དྲི་གཏུགས་འབད་སའི་མཁས་པ་རྒན་རབས་ཚུ་གི་
མཆོན་ཐོ་ག་ཤམ་གསལ།

༡. ཨ་རྒྱལ་དབང་མེད་ཅེ་པ།	༢. ཨ་རྒྱལ་ཀུན་དགའ།
༣. རྩེ་དཔོན་དབང་འདུས།	༤. དགོས་སྤྱད་ཀྱང་པོ།
༥. དགོས་ཐང་ཟླ་དུར།	༦. ཆོས་འདས་དགོས་ཀྱི་མ་དགེ་ལེའ།
༧. དགོས་ཀུན་བཟང་ཕྱིན་ལས།	༨. དགོས་ཀུན་བཟང་ལྷང་སྤྱེ།
༩. དགོས་སྤྱེ་མ་དེག་འཛོན།	༡༠. ཆོས་འདས་དགོས་སྤྱེ་མ་གསང་སྤྱེ།
༡༡. དགོས་སྤྱེ་དར་ལ།	༡༢. དགོས་པད་མ་དབང་ཕུག།
༡༣. དགོས་སངས་རྒྱལ་དབང་ཕུག།	༡༤. དགོས་བཀྱིས་ཕུན་ཚོགས།
༡༥. དགོས་ཚུལ་ཁྲིམས་རྣམ་དག།	༡༦. དགོས་ཆེ་དེང་དབང་གྲགས།
༡༧. རྩེ་དཔོན་སྟོད་པ་རྩེ་རྩེ།	༡༨. གང་ག་རྩེ་ཏ་མང།
༡༩. རྩེ་དཔོན་ཕུན་ཚོགས།	༢༠. དགོས་ཕུར་པ་རྩེ་རྩེ།
༢༡. དགོས་དྲི་ཨོན་ཀྱང་སྤྱེ།	༢༢. གཞིམ་དཔོན་དགོས་སངས་རྒྱལ་ བཟུན་འཛོན།

༢༣. དགོས་ཤིང་མཁར་སྤྱེ་མ་ལ་སོགས་པའི་མཁས་པ་རྒན་རབས་ཚུ་གིས་
ངལ་བ་མེད་པར་དྲིས་ལན་དོགས་སེལ་དྲངས་གསལ་མཛད་མི་ལུ་ཉིང་དྲངས་
མའི་དཀྱིལ་ལས་དགའ་ཆོར་ཡོད།

Published by
Centre for Bhutan Studies
Post Box 1111
Tel: 975-2-321005,321111 Fax: 975-2-321001
<http://www.bhutanstudies.org.bt>